

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**(H. 1143-1145) (M. 1730-1733) TARİHLİ ÇANKIRI ŞER'İYYE
SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Fatma ÇELİK

Niğde
Ağustos, 2019

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

(H. 1143-1145) (M. 1730-1733) TARİHLİ ÇANKIRI ŞER'İYYE
SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman : Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU
Üye : Doç. Dr. Efkan UZUN
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Doğan GÜN

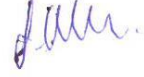
Hazırlayan
Fatma ÇELİK

Niğde
Ağustos, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum (H. 1143-1145) (M. 1730-1733) TARİHLİ ÇANKIRI ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ" başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıklarını her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 23/08/2019

Fatma ÇELİK

ONAY SAYFASI

Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU danışmanlığında **Fatma ÇELİK** tarafından hazırlanan "(H.1143-1145) (M. 1730-1733) TARİHLİ ÇANKIRI ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, **Tarih Anabilim** Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak **kabul** edilmiştir.

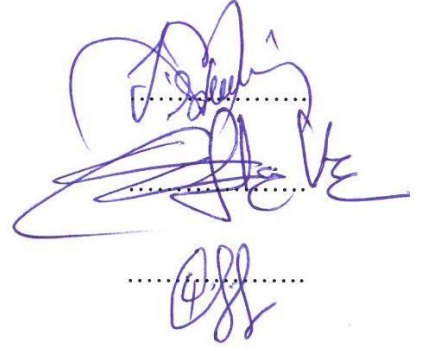
Tarih: 23/08./2019

JÜRİ :

Danışman : Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU

Üye : Doç. Dr. Efkan UZUN

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Doğan GÜN

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Şer'iyye sicilleri, Osmanlı İmparatorluğu'ndan bize kalan muazzam ve paha biçilemez değerdeki arşivin çok önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Toplum, ekonomi, hukuk ve idari açılardan şer'iyye sicilleri şehir tarihi açılarından başvurulana yegâna kaynaklardır.

Şer'iyye sicilleri; Osmanlı idarî teşkilatındaki kaza, sancak, eyalet taksimatıyla birlikte bu merkezlerde görev alan beylerbeyi, sancakbeyi, mutasarrıf, kâimmakam, kadı, müftü, nâib, muhtesip ve diğer yetkililerin hem görev alanlarını hem de ilgili kurumları derinlemesine öğrenme olanağı sağlar. Merkezî yönetimin vilayet ve kazalara gönderdiği emir ve fermanların birer sureti kadı sicillerine kaydedildiği için bu emirnameler; sefer ve savaş hazırlıklarına ilişkin olarak asker sayısının belirlenmesi, halktan toplanan vergi çeşitleri, devletin memurlara ödediği tahsisatlar, tayin, kaçakların tedibi, ordu için zahire toplanması, iç güvenliğinin sağlanması gibi konular hakkında bilgi elde edilen önemli resmî evraklardır.

Çankırı'ya ait 9 Numaralı Şer'iyye Sicili'nin incelendiği bu çalışma, H. 1143-1145 / M.1730-1733 tarih aralığını kapsamaktadır. Çalışmamızda, sicilden yer yer belgelerden ve cümlelerden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Doğrudan alıntılar için, orijinal transkripsiyonlu metinlerden yararlanılmamıştır. Tezimizde, transkripsiyonunu yaptığımız metinlerin günümüz diline aktarılmış ve sadeleştirilmiş halleri kullanılmıştır. Aynı şekilde sicilde yer alan hicri tarihler, miladi takvime çevrilmiştir. Sicilde daha önce verilen sayfa numaralarının doğru olduğu görülmekle birlikte belge sıra numaralarında yanlışlıklar olduğu tespit edilmiş ve bu yanlışlıklar, tarafımızdan düzeltilip tekrar belge numaralandırılması yapılmıştır.

Beş bölümden oluşan çalışmamızın ilk bölümünde, Çankırı'nın geçmişi ve idari yapı ele alınmıştır. İkinci bölümde Osmanlı yargı sistemi, mahkeme teşkilatı, kadının yardımcıları ve işleyişi hakkında bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde, sicilde yer alan belgeler türlerine göre sınıflandırılıp tasnif edilmiş ve değerlendirilmiştir. Dördüncü bölümde, sicilde yer alan belgelerin özetlerine yer verilmiştir. Beşinci bölümde ise, sicilin bütününe kapsayan metin transkripsiyonu ile çalışmamız sonlandırılmıştır.

Çalışmam boyunca akademik tecrübe ve birikiminden sürekli istifade ettiğim ve araştırmalarımnda bana yol gösteren, yetersiz bilgi ve tecrübeyle çıktığım bu yolda bana destek olan, bilgi, tecrübe ve davranışlarını örnek aldığım ve bu süre zarfında her türlü yardım ve desteğini gördüğüm saygı değer danışman hocam Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU'ya ve her zaman arkamda desteğini hissettiğim ailem ve anneannem Zeliha YALÇINKAYA' ya minnet ve sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Fatma ÇELİK

Ağustos, 2019

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**(H.1143-1145) (M. 1730-1733) TARİHLİ ÇANKIRI ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

ÇELİK, Fatma
Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU
Ağustos 2019, 334 Sayfa

Şer'iyye Sicilleri, Osmanlı adli mekanizmasının temel birimi kadıliklar (şer'i mahkemeler) bünyesinde günlük tutulan kayıt defterleridir. Bu defterlerde, merkezden gelen ferman ve berat gibi resmi evrakların suretleri yanı sıra mahalli olayların ele alındığı ve yerel mahkeme tarafından tutulan belgelerde yer almaktadır. Bu defterlerde kadının ya da naibin yetkisi kapsamında görülen adli ve resmi işlemlere dair karar ve kayıtlar, tarih sırasına göre kaydedilmiştir. Bu siciller; Osmanlı Devleti'nde devlet organları arası resmi muamelâtın işleyişine, bürokratik ve idari teşkilatlanma yapısına, özellikle şehir tarihi ve sosyo-ekonomik hayatı üzerine bizlere çok önemli bilgiler sunar. Bu açıdan siciller, Osmanlı tarih araştırmaları için başvurulacak temel kaynaklar arasındadır.

Bu çalışmada, 9 Numaralı Çankırı Şer'iyye Sicili (H. 1143-1145/ M. 1730-1733) incelenmiştir. Ayrıca 1730-1733 tarihleri arasında Çankırı'nın idari, sosyal, askeri kültürel ve ekonomik hayatının aydınlatılmasına katkıda bulunmak amacıyla 9 Numaralı Çankırı Şer'iyye Sicili transkripsiyon, tahlil ve tasnif edilmeye çalışılmıştır. Defterin içerdiği belge türlerinin büyük kısmı, merkezden livaya gönderilen emir mahiyetindeki resmi belgelerdir. Bunda devam eden, Osmanlı-İran savaşlarının etkisi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Şer'iyye Sicili, Kadı, İmdad-ı seferiyye, Osmanlı, Çankırı

**ABSTRACT
MASTER THESIS**

**TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF ÇANKIRI SHARIA COURT
REGISTERS BETWEEN (H.1143-1145) (M. 1730-1733)**

ÇELİK, Fatma

History Administration

Supervisor: Assoc. Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU

August 2019, 334 Page

The Sharia Registers (or court records) are the daily registers of the judiciary (spiritual court) that the main unit of the judicial mechanism. These books contain copies of official documents from the headquarters, such as edicts and certificates, as well as documents in which local events are handled and held by the local court. In these books, are recorded and registered decisions records of judicial and official proceedings within the authority of muslim judge in order of date. These registers; It provides us very important information on the functioning of official treatment between state organs in the Ottoman Empire. The structure of a bureaucratic and administrative organization, especially in the history of the city and its socio-economic life. In this respect, registers are among the main sources used for Ottoman historical research.

In this study, was examined that Çankırı Sharia Registrar 9 th (H. 1143-1145 / M. 1730-1733). Also, Çankırı Sharia Registrar No. 9 has been tried to be transcribed, analyzed and classified to contribute to the illumination of the administrative, social, military, cultural and economic life of Çankırı between 1730 and 1733. Most of the document types included in the book are official documents of the order sent from the center to the starboard. It can be said to affect the on going Ottoman-Iranian wars

Key Words: Court Record, Kadhi (muslim judge), Ottoman, Çankırı.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	xi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xii
EKLER LİSTESİ.....	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
GİRİŞ	1
I. PROBLEM DURUMU.....	2
II. ARAŞTIRMANIN AMACI	2
III. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	3
IV. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	3
V. ARAŞTIRMADA KULLANILAN KAYNAKLAR	3

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇANKIRI'NIN TARİHİ VE İDARİ YAPISI

1.1. ÇANKIRI'NIN GENEL TARİHİ	4
1.2. ÇANKIRI'NIN İDARİ YAPISI.....	6
1.2.1. Mahalleler.....	7
1.2.2. Kaza ve Köyler	8

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI'DA KADI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

2.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADI	13
2.2. ŞER'İ MAHKEMELER.....	15
2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI	16

2.3.1. Şer'îyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	17
2.3.1.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	17
2.3.1.1.1. Hüccet.....	17
2.3.1.1.2. İ'lam	17
2.3.1.1.3. Mürasele	18
2.3.1.1.4. Maruz	18
2.4. PADİŞAHTAN GELEN EMİR VE FERMANLAR	18
2.5. SADRAZAM, BEYLERBEYİ VE KAZASKERLERDEN GELEN BUYRULDULAR.....	18
2.5.1. Temessükler.....	19
2.5.2. Tezkereler	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

9 NO'LU ÇANKIRI ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİ

3.1. ÇANKIRI 9'NOLU ŞER'İYYE SİCİLİNİN TANITIMI.....	20
3.2. 9 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN TÜR VE İÇERİKLERİNE GÖRE TASNİFİ	20
3.2.1. İdari Nitelikli Belgeler	23
3.2.1.1. Fermanlar	24
3.2.1.2. Berat	34
3.2.1.3. Buyruldu	38
3.2.1.4. Mektuplar	41
3.2.2. İdari ve Mali Nitelikli Belgeler	45
3.2.2.1. Vergi	45
3.2.2.1.1. İmdâd-ı Seferiyye.....	46
3.2.2.1.2. Bedel-i Nüzûl	48
3.2.2.1.3. Avârız	49
3.2.2.1.4. Cizye.....	50

3.2.2.1.5. Adet-i Ağnam.....	50
3.2.2.1.6. Resm-i Yaylak.....	51
3.2.2.1.7. Bargir Bahası.....	51
3.2.2.1.8. Menzil İmdâdiyesi.....	51
3.2.2.1.9. Zahire Tedariki.....	52
3.2.2.1.10. Görevlilerin Masrafları.....	52
3.2.2.1.11. Vergi Teslimatı.....	53
3.2.2.1.12. Vergi Zammı	53
3.2.2.1.13. Vergi İndirimi.....	53
3.2.2.1.14. Eksik Bakiyenin Toplanması	53
3.2.2.2. Tevcih	54
3.2.2.2.1. Sancak	54
3.2.2.2.2. Tımar	54
3.2.2.2.3. İltizam.....	55
3.2.2.2.4. Malikâne.....	55
3.2.3. Tayin.....	56
3.2.3.1 Kadı.....	56
3.2.3.2. Müftü.....	56
3.2.3.3. İmam	56
3.2.3.4. Hatip.....	57
3.2.3.5. Cüzhan	57
3.2.3.6. Devirhan.....	57
3.2.3.7. Nakib'ül Eşraf.....	58
3.2.3.8. Mütevelli.....	58
3.2.3.9. Mütesellim	58
3.2.3.10. Mutasarrıf.....	59

3.2.3.11. Kethüdayeri.....	59
3.2.3.12. Bakkalbaşı.....	59
3.2.3.13. Kasabbaşı	60
3.2.3.14. Muallim.....	60
3.2.3.15 Sağlık Görevlisi	60
3.2.3.16. Hademe	61
3.2.3.17. Vergi Tahsildarı	61
3.2.3.18. Eşkîyalığı Teftiş için Mübaşir.....	61
3.2.3. Askeri Nitelikli Belgeler.....	62
3.2.3.1 Asker Toplama.....	62
3.2.3.2. Firarilerin Yakalanması	62
3.2.3.3. Zahir ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini	63
3.2.4. Aile Hukuku ile ilgili Belgeler	63
3.2.4.1. Boşanma.....	64
3.2.4.2. Nafaka	64
3.2.4.3. Miras	64
3.2.5. Adalet, Korunma ve Güvenliğin Sağlanması ile İlgili Belgeler	65
3.2.5.1. Menzil Nizamının Sağlanması.....	66
3.2.5.2. Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması	67
3.2.5.3. İmdâd-ı Seferriyye Hazinesinin Korunması	67
3.2.5.3. Çarşı Güvenliği	68
3.2.5.4. Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olma.....	68
3.2.5.5. İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	69
3.2.5.6. Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi	69
3.2.6. Sosyal ve İktisadi Nitelikli Belgeler	70
3.2.6.1. Şikâyet.....	71

3.2.6.1.1. Hırsızlık.....	71
3.2.6.1.2. Fazladan Vergi Talebi	71
3.2.6.1.3. Fazladan Bargir Talebi	71
3.2.6.1.4. Menzil Masrafının Paylaşılması.....	72
3.2.6.1.5. Zeamet Yetkisine Müdahale.....	72
3.2.6.1.6. Suyun Kullanım Hakkı.....	72
3.2.6.1.7. Su Miktarında Azalma	73
3.2.6.1.8. Seyyidlik İddiası.....	73
3.2.6.1.9. Tecavüze Yeltenme	73
3.2.6.2. Narh.....	74
3.2.7. Diğer Belgeler.....	74
3.2.7.1 Kayıp (Bargir).....	75
3.2.7.2. Hapisten Tahliye	75
3.2.7.3. Borcun Tahsili.....	75
3.2.7.4. Eşyaların Aileye Teslimi.....	76

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ

4.1. BELDE ÖZETLERİ.....	77
--------------------------	----

BEŞİNCİ BÖLÜM

BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU

5.1. BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU	129
SONUÇ.....	311
KAYNAKÇA.....	313
EKLER.....	318
ÖZ GEÇMİŞ.....	334

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Mahalleleri	7
Tablo 2: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Kazaları	8
Tablo 3: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Karyeleri.....	9
Tablo 4: Defterde Yer Alan Belgeler ve Kısa İçerikleri	21
Tablo 5: Fermanlar ve Kısa İçerikleri	25
Tablo 6: Beratlar ve Kısa İçerikleri.....	34
Tablo 7: Buyrulduklar ve Kısa İçerikleri	38
Tablo 8: Mektuplar ve Kısa İçerikleri.....	41
Tablo 9: 9 No 'lu Ç.Ş.S. Şer'iyye Sicilinin Belge Özetleri.....	77

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Belgelerin Oransal Dağılımı.....	23
Grafik 2: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan İdari Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı	24
Grafik 3: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Fermanların Oransal Dağılımı	33
Grafik 4: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Beratların Oransal Dağılımı.....	37
Grafik 5: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Buyruldukların Oransal Dağılımı	41
Grafik 6: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Mektupların Oransal Dağılımı.....	44
Grafik 7: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Mali Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı	45
Grafik 8: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Vergilerin Oransal Dağılımı	46
Grafik 9: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Aile Hukuku ile İlgili Belgelerin Oransal Dağılımı	63
Grafik 10: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Adalet, Korunma ve Güvenliğin Sağlanması ile İlgili Belgelerin Oransal Dağılımı	65
Grafik 11: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Sosyal ve İktisadi Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı.....	70

EKLER LİSTESİ

- EK 1:** Mevlana Es-Seyyid Hasan Efendi'nin Çankırı Kazası'na Kadı Olarak Atandığına Dair Kayıt.....318
- EK 2:** Çankırı Kazası'ndan Selim Paşa için toplanması istenen 1500 guruşluk resm-i Yaylakıyye Vergisinin Çankırı Köylerine Tevzi Edilen Kaydı.....319
- EK 3.** Kangırı Sancağı Mütesellimi Selim Paşa'nın acele gitmek üzere Bağdad Seferi'ne memur edilmesi sebebiyle masrafının çok fazla olduğu, bu yüzden 1145 senesine mahsup toplanan İmdad-ı Seferiyye vergisinin masrafları karşılamadığı ve dolayısıyla 1146 senesinde sayılmak üzere bir yıl sonrasına ait İmdad-ı Seferiyye vergisinin vakti gelinceye kadar kademeli olarak tahsil edilip mütesellime teslim edilmesine dair ferman sureti.....320
- EK 4.** Sefer sebebiyle yola çıkan ve Kangırı Kazası'nda konaklayacak olan askerlerin 7 günlük zahire ihtiyaçlarının karşılanması istendiğine dair buyruldu sureti.....321
- EK 5:** Kangırı Sancağı'nı *malikâne* olarak tasarruf eden Selim Paşa Hazretlerine, tayin olduğu Bağdad Seferi için Kangırı Sancağına isabet eden İmdad-ı Seferiyye miktarının Kangırı Sancağı'na bağlı kazalara ne miktar tevzi edildiğine dair322
- EK 6:** 1145 senesinde Bağdad Seferi'ne tayin edilen Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunan askerlerin zahire, cephan ve toplarını nakletmek için gereken 300 mekkari bargiri ile birlikte toplam 2118 guruş meblağın Kangırı mahalle ve köylerine ne miktar tevzi edildiğine dair323
- EK 7:** Ordunun konaklayacağı Kangırı'nın Karacaviran menzilinde askerlerin ihtiyacı olan temel gıda maddeleri ve zahirenin belirtilen miktarlarda Kangırı Sancağı'ndan temin edilmesinin istendiğine dair mektup sureti324
- EK 8:** Kangırı'da daha önce mutasarrıf olup vefat eden İbrahim'in vefatından sonra mutasarrıf olduğu vergi kaynağının sahipsiz kalması üzerine bu vazifenin Ali Veleddi İsmail ve Abdullah isimli kişilere tevcih edildiğini gösteren berat sureti325
- EK 9:** Kangırı Kazası'nda bazı kişilerin *seyyidlik* iddiasında bulunması üzerine bu kişilerin seyyidliğinin meşru görülmeyip şikayette bulunulması üzerine durumun araştırılması için gönderilen mektup sureti.....326

- EK 10:** Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hüseyin'in arzı ile Saray karyesindeki vakfın yönetimine Çelebi oğlu Hüseyin'in mütevellî olarak tayin edildiği berat sureti327
- EK 11:** İstanbul'a gelişlerin sınırlandırılması ve bunun gerekçeli sebeplerinin açıklandığı buyruldu sureti328
- EK 12:** Kangırı Kayserbey Mescid-i Şerifi İmamı Mevlana Ahmed'in kendi isteğiyle görevini Şeyh Mehmed Halife'ye bırakması ve Kangırı Kadısı Mevlana Seyyid Hasan'ın arzı üzerine padişah beratıyla kendisinin imam tayin edildiğine dair329
- EK 13:** Vilayeti Anadolu'da Türkmen aşiretlerinden ve bazı taifelerden eşkıya ve hırsızların türemiş olduğu ve bu kişilerin sancak sınırları dâhilinde görüldükleri andan itibaren ele geçirilip şer'an cezası ne ise ona göre cezalandırılmaları ve eşkıyayla mücadele ederken halka zulm edilmemesinin istendiğine dair ferman sureti330
- EK 14:** Daha önce haklarında eşkıyalık yaptıkları ve fesad çıkardıkları suçlamalarından dolayı hapsedilen Tosya sakinlerinden Abdullah ve Hacı Oğlu Ahmed'in, aslında kendi hânelerinde sakin ve kendi hallerinde insanlar olduklarının anlaşılması üzerine tahliye olmalarının istendiği berat sureti.....331
- EK 15:** 1145 senesi başından itibaren 1146 senesine mahsup olmak üzere Ankara, Bolu, Kastamonu ve Kângırı Sancaklarında ikamet eden Yahudi, Ermeni ve Acem taifesinden toplanacak Cizye vergisi hakkında gönderilen mektup sureti.....332
- EK 16:** Bağdad Seferi'ne 1000 taraklu asker ile memur edilen Selim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklı askere daha ihtiyaç olduğu, Mustafa Çavuş'un Taraklı Ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinde cenge ve harbe muktedir iyi silah kullanan yiğitlerden 500 nefer taraklı asker seçmesinin istendiği ferman sureti.....333

KISALTMALAR LİSTESİ

C.	Cilt
Ç.Ş.S.	Çankırı Şer'yye Sicili
D.İ.A	Diyanet İslam Ansiklopedisi
DFCFD	Dil, Tarih ve Coğrafya Fakülte Dergisi
Ed.	Editör
H.	Hicri
İSAM	İslam Araştırmaları Merkezi
M.	Miladi
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
OTAM	Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
s.	Sayfa
S.	Sayı

GİRİŞ

Şer'iyye sicilleri Osmanlı Devleti'nden günümüze gelen milyonlarca arşiv malzemesi arasında çok önemi bir yeri vardır. Bu siciller, kadı veya naibin yönetiminde işlev gören ve işlem yürüten mahkemelerde bakılan davalarla birlikte noterlikle ilgili muamelelere yer veren defterlerdir. Ayrıca siciller, merkezden gelen tayin ve emir mahiyetini taşıyan resmi belgelerin suretlerinin de geçirildiği birer ruzname özelliği taşımaktadır. Yaygın olarak şer'iye sicilleri adı verilen bu defterlere; kadı sicilleri, sicillat-ı şer'iyye veya kısaca sicillât da denilmektedir.

Şer'iyye sicillerinde, merkezden özellikle bizzat padişah tarafından, onun namına gönderilen emirler ile merkezle taşradaki idari birimleri arasında tek, çift veya çok yönlü yazışmalar yer almıştır. Bu yazışmalara örnek olarak; ferman, berat, buyruldu ve mektup gibi belgeleri sayabiliriz. Bu tür belgeler, daha çok merkez ile taşra idaresi arasındaki ilişkilere dair bilgi vermektedir. Ayrıca belgeler; devletin idari, askeri ve ekonomik siyasetine dair konuları da yansıtmaktadır. Yine bu defterlerde, sosyal hayatın her alanına dair hukuki ve adli durumların hal, tespit ve tescili ile ilgili belge kayıtları yer almaktadır. Bu sicil kayıtlarından; kaza idarelerine bağlı yer ve mevki adlarını, doğal felaketler, salgın hastalıklar, açlık-kıtlık, zahire, asker, miras, tayin, vergi, esnaf, narh, menzil, tımar, tevcih, mukataa, eşkıyalık, ihtida, para gibi konulara dair çok sayıda bilgi ve belgeye ulaşabilmekteyiz.

Şer'iyye sicilleri, bağlı bulunduğu kaza merkezindeki mahkemelerde birinci derecede sorumlu kadı veya naiplerin gözetiminde tutulmaktaydı. Kadılar veya naipler görevi başındayken sicile başlanmışsa, genellikle ilk sayfada buna atıf yapan ve hangi tarihte başlanıldığını da açıklayan bilgilendirme notu mahiyetinde, ayet, hadis ve dua sözleri ile başlayan kayıtlar düşerlerdi. Eğer sicile kayıt devam ederken bir görev değişikliği olmuşsa bu takdirde yeni göreve gelen kadı, sicil kaydı nerede kalmışsa o sayfaya aynı şekilde durumu özetleyen ve tarihi belirten notunu düşerdi. Şer'iyye sicillerine mahkemede işlem gören belgelerin asılları değil suretleri kaydedilirdi. Bu durum, merkezden gelen resmi yazılar için de geçerliydi. Bu tür suret kayıtları, herhangi bir ihtilaf veya belge kaybı durumunda ilgili belgenin sicile kayıtlı suretine istinaden yeniden çıkarılmasına dayanak ve delil teşkil ederdi. Ayrıca, belgelerde olabilecek muhtemel tahrifat ve sahtekârlıkları engellemek açısından da bir sigorta görevi görmekteydi.

Üzerinde çalıştığımız 9 Numaralı Çankırı Şer'iyne sicili de Ankara Milli Kütüphanede bulunan siciller arasındadır. 9 No'lu Çankırı sicil defteri orijinal aslından fotokopi edilerek önce belgeler numaralandırılmıştır. Daha sonra belgeler günümüz Türkçesine aktarılarak her bir belge tür ve içerik açısından kategorize edilmiştir. Benzer özellik taşıyan belgeler kendi aralarında ana ve alt başlıklar halinde düzenlenerek tablo ve grafikler elde edilmiştir. En sonunda ise bu tablo ve grafiklerin yardımıyla belgeler tahlil edilmiştir.

Defterin zaman aşımından kaynaklı yıpranma, silinme, yırtılma, mürekkep dağılması, yazı zorluğu, Arapça terkip ve ifadelerin yoğun kullanıldığı yerlerde okuma problemleri yaşanılmıştır. Bu konuda anlayışla karşılanacağımızı ümit ederiz.

9 Numaralı Çankırı Şer'iyne Sicili'nin değerlendirilmesi adlı çalışmamız, toplam beş bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde; Çankırı'nın tarihi, idari taksimatı ve yer adlarına hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde; kadı, şer'i mahkeme ve şer'iyne sicilleri hakkında bilgilendirmede bulunulmuştur. Üçüncü bölümde; 9 Numaralı Çankırı Şer'iyne Sicilinde yer alan belgeler; tasnif, tahlil ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Dördüncü bölümde, tablo halinde belgelerin türlerine ve kısa özetlerine yer verilmiştir. Son bölümde ise, ana metin günümüz Türkçe'sine çevrilmiştir. En son olarak çalışmamızda yararlandığımız kaynaklar, alfabetik sıraya konularak belirtilmiştir.

I. PROBLEM DURUMU

Şer'iyne sicilleri kullanılarak Çankırı Sancağı üzerine yapılan çalışmaların en eski tarihlieleri, 1653-1698 tarih aralığını kapsamaktadır. Bununla birlikte çalışmaların ekseriyeti 1800-1900 tarihleri arasında yoğunluktadır. 1700'lü yıllara ait olanlar ise öncekilere nispeten sayıca daha azdır. Çalıştığımız 9 numaralı Çankırı Şer'iyne Sicili, 1730-1733 yılları arasındaki Çankırı Sancağı'nın sosyal, idari ve iktisadi yönlerine kısmen de olsa ışık tutacaktır.

II. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışma, Çankırı Sancağı'nın 1730-1733 yılları arasındaki döneme ışık tutmaktadır. Yapılan değerlendirmeler sayesinde o dönemdeki kurumlar ve birimler arası resmi yazışmaları, halkın içinde bulunduğu sosyal, idari, askeri ve ekonomik şartların nasıl olduğunu, geçim kaynaklarını, karşılaştıkları sorunları, bunları halletmek için başvurdukları çözüm yollarını, devletin bu dönemde ne tür büyük

gailelerle karşılaştığını ve uğraşmak durumunda kaldığı bu genel sorunların bölgeye ne şekilde yansıdığını anlayabiliriz.

III. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

9 Numaralı Çankırı Şer'ie sicilinde yer alan belgeler Lale Devri'nin hemen sonrasında 1730-1733 yılları arasında kayda geçirilmiştir. Sultan I. Mahmut dönemine tesadüf eden bu yıllar devletin İran, Avusturya ve Rusya ile yaptığı savaşlar bu döneme damga vurmuş, Lale Devrine son veren isyanı çıkaran Patrona Halil'in icabına bakılıp isyanlar bertaraf edilmiştir. Bu siyasi şartlar altında geçen yılların izlerini sicillere kaydedilen ferman suretlerinden ve sair belgelere yansıyan ayrıntılardan takip etmek mümkündür. Söz konusu tarihlerde devletin mevcut durumunu, merkez ile taşra arasında seyreden yazışmaların diplomatik teamüller çerçevesinde tahlilini, halkın yaşam koşullarını, uğraş yollarını ve hukuk sahasında devlet kurumlarıyla olan ilişkilerini araştırmaya konu teşkil edecek belge türlerini inceleyerek öğrenebiliriz.

IV. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

9 numaralı Çankırı Şer'ie sicilinin ait olduğu 1730-1733 yılları çalışmanın ana hatlarını oluşturmuştur. Bu tarihler arasında devletin içinde bulunduğu durum hakkında bilgi sahibi olunması adına, incelenen sicil önemli bir kaynak durumundadır.

V. ARAŞTIRMADA KULLANILAN KAYNAKLAR

Bu çalışmada temel kaynak olarak Ankara Milli Kütüphane Dijital ortamda kayıtlı Çankırı'ya ait 76 şer'ieye sicilinden biri olan 9 Numaralı H. 1143-1145/ M. 1730-1733 tarihli Çankırı Şer'ieye Sicili kullanılmıştır. Bunun yanı sıra Çankırı tarihi üzerine yazılmış kitap, makale, tez v.s. kaynaklardan da azami ölçüde istifade edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇANKIRI'NIN TARİHİ VE İDARİ YAPISI

1.1. ÇANKIRI'NIN GENEL TARİHİ

Çankırı, İç Anadolu'nun Orta Kızılırmak bölümünün kuzey kesiminde, Köroğlu dağlarını güneye doğru alçaldığı ve Kızılırmak'a dökülen Acıçay ve Tatlıçay'ın birleştiği yerin yakınında bir vadide yer almakta olup denizden yüksekliği 730 metredir (Şahin, 1993: 216). Tarihte Paflagonya (Paphlagonia) diye anılan eski Gangra kalesinin yerine kurulduğu anlaşılan şehrin adı, İslam kaynaklarında “Hancara” ve “Cancara” şeklinde zikredilmiştir. Çankırı'ya milattan önce bugünkü Ankara bölgesinde hüküm sürmüş ve bir süre Çankırı'yı da merkez yapmış Galatlar tarafından Gangra adı verilmiştir. Galat lisanına göre Gangra, keçisi bol memleket demektir (Kankal, 2011: 5). Halk arasında kabul gören Çangırı veya Çengiri söylemi Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Çankırı şeklinde resmîyet kazanmıştır.

Önceleri Paflagonya'ya tabi olan Çankırı, daha sonra Pontus Devleti'ne geçmiştir. Galatya'nın son hükümdarı döneminde merkezlik yaptıktan sonra yine milattan önce Roma İmparatorluğu'na ait bir şehir olmuştur.

Roma hâkimiyeti altında önemini koruyan ve Germanikopolis adıyla da anılan şehir, Bizans döneminde “Pilaimenes teması” adıyla bilinen idarî bir yönetim birimine dâhil olmuştur. Bu dönemde bir sürgün yeri olarak bilinen Çankırı 711-712, 727-728 yılları arasında birkaç defa Emevî akınlarına hedef olmasına rağmen kalesinin müstahkem olmasından dolayı alınamamıştır. Nitekim Ya'kübî'nin burayı “Hısnülhadîd” adıyla anması kalenin bu durumuna işaret etmektedir (Şahin, 1993: 216).

Şehir Malazgirt Savaşı'ndan (1071) sonra Anadolu fatihi Süleyman Şah'ın emirlerinden olduğu bilinen Kara Tekin Çankırı bölgesini Türk yurdu haline getirmeye başarmış, Çankırı'yı zapt edip, fetihlerini Karadeniz kıyılarına doğru devam ettirerek bu havalide kısa bir müddet de olsa hüküm sürmüştür (Yücel, 1991: 33). Daha sonraları Danişmend Emir Gâzi zamanında Anadolu'nun en güçlü devleti haline gelen Danişmendliler 1129 yılın da Ankara, Çankırı, Kastamonu ve Karadeniz sahillerini hâkimiyet altına aldılar (Özaydın, 1993: 470).

Danişmendlilerin fetihlerinin artması üzerine Emir Gazi'nin Niksar kalesine hapsettiği Antakya hükümdarı Bohemond'u kurtarmak maksadı ile tertip olunan,

Raymond de Toulouse kumandasındaki haçlı ordusu 1101 senesinde İstanbul'dan hareket ederek, Ankara'yı zaptedip, Çankırı'ya gelmiş ise de, kaleyi ele geçirmeye muvaffak olamamış ve az bir zaman sonra Anadolu Selçukluları tarafından Amasya'da yok edilmiştir.1134'te Bizans İmparator Joanis Komnen, bir yıl önce boşuna kuşattığı şehri, bu sefer ağır ve etkili kuşatma makinaları kullanarak ele geçirebilmiş ise de, şehir bir daha geri alınmamak üzere Danişmendiler tarafından geri alınmıştır. Çankırı, Danişmendliler'in yıkılması üzerine Kastamonu'daki Candaroğullarına geçmiştir (Mordtmann, 1963: 357).

Candaroğullarından İsfendiyar Bey'in bölgeyi idare etmesinden dolayı bu beylik İsfendiyar Oğulları Beyliği diye anılmıştır. Şehir, Ankara Savaşı sonrası bir süreliğine Timur'un hâkimiyetine geçmiştir (Bahattin, 1984: 31). İsfendiyar Bey Fetret Dönemi'nde Osmanlı şehzadeleri arasındaki taht kavgasında dikkatli bir siyaset izleyerek saf tutmamıştır. 1413 yılında Çelebi Mehmed'in kesin olarak egemenliğini kurmasından sonra da Osmanlılara karşı sürekli bir dostluk siyaseti gütmüştür. Hatta 1416, Eflak seferinde, oğlu Kasım Bey komutasındaki bir birliği Çelebi Mehmed'e yardım için göndermiştir. Ancak sefer dönüşünde Kasım Bey, Çelebi Mehmed'den Çankırı, Kalecik, Tosya, Kastamonu ve Küre Nuhas yöresinin kendisine verilmesini istemiştir. İsfendiyar Bey de Kastamonu ve Küre Nuhas dışındaki yerleri Kasım Bey'e değil, Çelebi Mehmed'e bırakacağını bildirmiştir. Sonuçta Ilgaz Dağı sınır olmak üzere güneyde kalan Çankırı, Kalecik ve Tosya yöresini alan Çelebi Mehmed, 1417'de buraları Kasım Bey'e vermiştir. Çelebi Mehmed'in ölümü üzerine, İsfendiyar Bey'in harekete geçmesine neden olmuştur. Önce Kasım Bey'in üstüne yürüyerek Çankırı'yı ele geçirmiş ise de II. Murat Çankırı'yı geri almıştır (Çankırı İl Yıllığı, 1967: 27). İsfendiyar Bey, Sultan Murat'tan aman dilemiştir, dostluğuna ve akrabalığına talip olmuştur.

Kasım Bey, kendisine has olarak verilen Çankırı civarında bir müddet Osmanlı'ya bağlı olarak hâkimiyetini sürdürmüştür. Kasım Bey'in 1464' te ölümüyle birlikte beraber Çankırı idari sisteme bağlı bir sancak merkezi olmuştur. II. Beyazıd'ın oğullarından Alemşah'ın oğlu Osman Çelebi de bir süre burada sancak beyliği yapmıştır (Yurt Ansiklopedisi, 1981: 1950)

Osmanlı döneminde uzun bir sükûnet devri yaşayan Çankırı, XVII. yüzyıldan itibaren başlayan çeşitli Celâlî İsyanlarının etkisinde kalmıştır. Şehir halkı zaman zaman şikâyetlerini İstanbul'a kadar bildirmiştir. Çankırı'da bundan sonra da bazı

olaylar cereyan etmiştir, fakat bunlar Celâlî İsyanları kadar büyük tesir uyandırmamıştır. XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren şehir yavaş yavaş Çapanoğulları'nın nüfuz sahası içinde kalmaya başlamıştır (Şahin, 1993: 217).

1.2. ÇANKIRI'NIN İDARİ YAPISI

Osmanlı Devlet'inde taşra idaresi, köy (karye), kaza, sancak ve eyalet şeklinde teşkilatlanmıştır. Birkaç köyün birleşmesiyle kazalar meydana gelmiştir. Kazaların birleşmesinden sancaklar, sancakların birleşmesinden ise eyaletler ortaya çıkmıştır. İdari yapıda yapı da en fazla yere sahip birimler kaza ve sancaklardı. Sancaklar, sancakbeyi ismi verilen bir kişi tarafından idare edilmekteydi (Halaçoğlu, 1991: 73). Sosyo-ekonomik değişmelerden dolayı taşra idari yapısının büyük ölçüde farklılaşması, yönetimde beylerbeyi/vali ve sancakbeyi ile mutasarrıf, mütesellim, voyvoda ve ayan gibi yönetim silsilesinin doğmasına sebep olmuştur. Tımar sisteminin önemini yitirip merkezdeki vezir sayısının artmasıyla sancakların arpalık olarak vezirlerin tasarrufuna verilmesi uygulaması ortaya çıkmıştır (Örenç, 2006: 377).

İncelenen defterde Çankırı (Kangırı) H. 1143-1145 / M.1730-1733 tarihleri arasında Anadolu'nun Kütahya Eyaletine bağlı bir sancaktır. Kütahya Valisi Ebubekir Paşa'dır (Ç.Ş.S. 9: 83).

İncelenen sicilde Çankırı Sancağı'nın arpalık olarak mutasarrıflara verildiği görülmektedir. Örneğin H. Evail-i Cemaziyelevvel 1144 / M. Kasım 1731 tarihli ferman suretinde “*murad vel-kiram Selim Paşa dame ikbaluhuya Kangırı Sancağı ber vech-i arpalık*” ifadesinden de anlaşılacağı üzere Çankırı Sancağı Selim Paşa'ya arpalık olarak verilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 41) 92). H.3 Rebiülahir 1144 / M.5 Ekim 1731 tarihine ait berat suretinde “*hala Kangırı mutasarrıfı El-Hac Münir Ali Paşa dame ikbaluhu*” Ali Paşa'nın da mutasarrıf olarak ismi geçmektedir (Ç.Ş.S. 9: 44).

İncelenen defterde H.10 Safer 1145 / M. 2 Ağustos 1732 tarihli kayıтта sancağın kadılığında Kangırı Kadısı Mevlana Es-Seyyid Hasan Efendi bulunmaktaydı. Sicildeki geçen bu kadının yanında Seyyid Abdülaziz, Mevlana Osman isimli kişilerde tespit edilen diğer kadılardır. İncelenen dönemde H. Evail-i Rebiülahir 1145 / M. Eylül 1732 tarihli belgede sancağın mütesellimi olan Recep Ağa'nın ismi geçmektedir. Yine vergileri toplamak için El-Fakir El-Hac Süleyman'ın mütesellim olarak Çankırı Sancağı'na tayin edildiğini görmekteyiz.

1.2.1. Mahalleler

Osmanlı kentinde mahalle, sosyal ve fiziki bir birimdir. Mahalle birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirinin davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içinde olan kişilerden oluşmuş bir topluluğun yaşadığı yerdir (Düzbakır, 2013: 99).

Tespit ettiğimiz on yedi mahalle içinde ismi en çok geçen mahalle Karataş Mahallesidir. Bunu Halil Ağa ve Mirahor Mahallesi takip etmektedir. Yine İmaret, Karataş, Taşmescid gibi mahalleler aynı isimle günümüzde kullanılmaktadır.

Tablo 1: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Mahalleleri

Sıra No	Mahalle Adı	Belge Numarası	Geçme Sıklığı
1.	Alaca Mescid	33, 28, 48, 74, 93,110, 117,150, 153,163	10
2.	Cam-i Kebir	28, 83, 93,110,	4
3.	Çetince	110, 150, 153, 163	4
4.	Çukur	28, 33, 48, 83, 93, 110, 117,150, 153,163	10
5.	Debbağhane	28, 33,48,74,83,93,110,150,153,163	10
6.	Halil Ağa	28, 33, 48, 65, 69, 74, 83, 93, 110, 117, 145, 150, 153,160, 162	15
7.	Hoca Bahşayış	33,48, 74, 93,110,117,127,150,153	9
8.	Hoca İbrahim	28, 33, 48, 74, 83, 110, 117, 150, 153	9
9.	Hoca Elvan	7, 28, 48, 65, 74, 93, 110, 117, 150, 153, 163, 171	12
10.	İmaret	28, 32, 33, 74, 83, 93, 110, 117, 150, 153, 163	11
11.	Karataş	13, 28, 33, 48, 49, 74, 83, 90, 93, 99, 110, 117, 150, 153, 156	15
12.	Kayserbey	28, 33, 48, 74, 90, 93, 97, 110, 117, 150, 163	11
13.	Mirahor	28,33, 48, 74, 83, 93, 110, 117, 150,153, 163	11
14.	Musa Bey	24, 83	2
15.	Perdadar	28, 48, 74, 110, 117, 150, 153	7
16.	Şeyh Osman	28, 33, 48, 65, 83, 93, 110, 117, 150, 163	10
17.	Taşmescid	28, 54, 83, 93, 110, 117, 153	7
18.	Yapar	28, 33, 74, 83, 93, 110, 117, 150, 153, 163	10
19.	Yoğurtçu	93, 101, 102, 110, 117, 163	6

İncelenen sicilde yer alan mahalle isimlerinden birkaç tanesi kurucularının isimlerini aldığı görülmektedir. Buna örnek verecek olursak Hoca Bahşayış, Hoca Elvan, Halil Ağa isimli mahallelerdir. Yine buna benzer mescit ve camiden ismini alan

Alaca Mescid ve Taş Mesid Mahalleleri ve bazıları ise meslek gruplarının isimlerinden olan Debbaghane, Yoğurtçu ve Perdedar Mahalleleridir. Gayr-i müslimlere ait mahalle ismi geçmemektedir. Bunun sebebi ise Osmanlı şehirlerin de Müslüman olmayanların, ayrı mahallelerde oturuyor olmasından kaynaklıdır (Ergenç, 2007, s. 70).

1.2.2. Kaza ve Köyler

Birkaç köyün bir araya gelmesi ile oluşan kaza, esasen bir kadının yargı çevresini belirler ve doğrudan merkeze bağlıdır.

1521 tarihli tahrir defterine göre Çankırı'nın merkez kaza dışında 8 kazası vardı. Bunlar Koçhisar, Milan, Kurşunlu, Çerkeş, Tosya, Kargu, Kalecik ve Karıpazarı idi (Şahin, 1993: 217). İncelediğimiz defterde ise Çankırı'ya ait 16 tane kaza tespit edilmiştir. Kaza sayılarındaki çoğalma 16. Yüzyılın ikinci yarısında bu kazaların idari ve adli yükleri artmış olacak ki nüfus artış sebebiyle bunların yükünü hafifletmek için yeni kazalar ihdas olunmuştur (Kankal, 1993: 27). 9 Numaralı Şer'iyye Sicilinden tespit ettiğimiz kazalar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Kazaları

Sıra No	Kaza Adı	Belge Numarası	Geçme Sıklığı
1.	Bucura	69, 81	2
2.	Boğaz	25, 69, 81, 143, 160	5
3.	Çerkeş	25, 55, 69, 81, 137, 143, 160	7
4.	Kargu	25, 69, 81, 113, 137, 143, 162	7
5.	Kalecik	16, 20, 25, 55, 68, 69, 81, 92, 137, 143, 160, 165	12
6.	Karıpazarı	13, 16, 20, 25, 69, 81, 137, 143	8
7.	Karacaviran	13, 25, 26, 29, 33, 44, 55, 57, 58, 67, 69, 74, 81, 117, 120, 137, 140, 143, 148, 49, 160, 162	22
8.	Keskin	25, 48, 55, 69, 81, 137, 143, 161, 162	9
9.	Koçhisar	13, 25, 34, 44, 55, 57, 58, 67, 69, 75, 81, 120, 137, 140, 143, 146, 162	17
10.	Korupazarı	25, 32, 69, 81, 137	5
11.	Kurşunlu	12, 25, 55, 69, 137, 143	6
12.	Milan	13, 25, 42, 69, 81, 137, 143, 160	8
13.	Öküz	25, 69, 81, 113, 137, 143, 160	7
14.	Şabanöz	25, 69, 81, 137, 143	5
15.	Toht	25, 55, 69, 77, 81, 106, 128, 129, 137, 143	10
16.	Tosya	10, 25, 26, 34, 46, 57, 59, 62, 63, 69, 74, 76, 81, 113, 114, 120, 129, 130, 137, 140, 143, 161, 162	23

Sicilde geçen Tosya, Kargu, Kalecik, Keskin kazaları günümüzde başka şehirlerin sınırları içerisinde yer almaktadır. 9 Numaralı Şer'iyye Sicilinden tespit ettiğimiz karye isimleri aşağıdaki tablo da verilmiştir.

Tablo 3: Defterdeki Kayıtlara Göre Çankırı'nın Karyeleri

Sıra No	Karye Adı	Belge Numarası	Geçme Sıklığı
1.	Absarı	28, 33, 47, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 152, 163, 165	15
2.	Alıç	13, 28, 33, 48, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
3.	Alva	28, 33, 74, 85, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
4.	Ahlad	28, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
5.	Akçavakıf	28, 33, 46, 74, 75, 83, 93, 110, 150, 163, 165	11
6.	Aktaş	28, 48, 74, 83, 93, 110, 117, 150, 153, 163, 165	11
7.	Akviran	28, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
8.	Anuza	33, 48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	12
9.	Aşağı Alagöz	48, 74, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 165	9
10.	Aşağı Çavuş	28, 33, 48, 74, 93, 110, 124, 150, 153, 163	10
11.	Aşağı Pelid	28, 48, 74, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	12
12.	Ayan	28, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
13.	Bayındır	28, 33, 48, 67, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153	14
14.	Balibağı	28, 33, 48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
15.	Balıbidik	28, 74, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 165	9
16.	Boyalıca	13, 28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	15
17.	Bugay	13, 28, 48, 75, 110, 124, 150, 153	8
18.	Çayırpınar	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 165	12
19.	Çivi	28, 33, 48, 74, 75, 83, 97, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
20.	Çiftlik	28, 33, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 153, 163, 165	11
21.	Çörekçiler	28, 74, 83, 93, 110, 124, 150, 153	8
22.	Çukurviran	28, 33, 48, 74, 93, 110, 117, 124, 153, 165	10
23.	Dedeli	93, 110, 124, 150, 153, 165	6
24.	Deliler	28, 33, 74, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	11
25.	Dengi	28, 33, 48, 83, 93, 110, 117, 150, 153, 165	10
26.	Değim	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117,	15

		124, 150, 153, 157, 163, 165	
27.	Develi	28, 163	
28.	Dikenli	33, 48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	12
29.	Dumlu	33, 48, 75, 83, 117	5
30.	Dut Ağaç	28, 33, 48, 74, 75, 83, 110, 117, 122, 124, 150, 153, 163, 165	14
31.	Esed Hacı..?	33, 48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 165	11
32.	Fene	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
33.	Genek	33, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153	10
34.	Germece	13, 28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	15
35.	Gölas	28, 33, 48, 74, 83, 93, 110, 117, 150, 163, 165	11
36.	Gölaskayı	33, 48, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 163, 165	10
37.	Hacib	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163	13
38.	Handırı	28, 33, 74, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 163, 165	12
39.	Hasağca	74, 75, 93, 117, 150, 153, 163	7
40.	Hisarcık	28, 33, 74, 75, 83, 91, 93, 109, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	15
41.	Hisarcık Kayı	28, 33, 48, 74, 75, 83, 91, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	15
42.	Hoca Hasan	28, 33, 48, 74, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	12
43.	İkiçam	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
44.	İnaç	28, 33, 48, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
45.	İldızım	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
46.	Karadayı	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
47.	Karaşeyh	13, 28, 33, 74, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 163, 165	13
48.	Kavak	33, 163, 164	3
49.	Kavra	48, 74, 75, 84, 93, 110, 117, 124, 150, 153	10
50.	Kayıçivi	33	1
51.	Kışla	48, 74, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 163, 165	10
52.	Kızılsin	28, 33, 48, 74, 93, 110, 116, 117, 124, 150, 154, 163, 165	13
53.	Kilisecik	74, 75, 93, 109, 110, 124, 150, 153	8

54.	Korgun	28, 33, 48, 56, 74, 93, 110, 117, 141, 150, 153, 163, 165	13
55.	Kuyupınar	33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
56.	Küçüklü	28, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 165	11
57.	Maksudviran	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 107, 124, 150, 153, 163, 165	14
58.	Maruf	48, 83, 93, 110, 107, 109, 153	7
59.	Merzi	33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 163, 165	12
60.	Mesutören	74, 75, 95, 124, 163	5
61.	Mezirciyan	28	1
62.	Nehnuz	28, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	13
63.	Ovacık	28, 33, 48, 58, 74, 75, 83, 93, 109, 110, 197, 124, 150, 163, 165	15
64.	Saray	33, 48, 61, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 152, 163, 165	14
65.	Sarıca Ömer	33, 117, 163	3
66.	Seydi	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 165	13
67.	Şeyhler	28, 48, 75, 150, 153, 165	6
68.	Şeyh Yunus	33, 74, 45, 95, 110, 124, 150, 153, 163, 165	10
69.	Süleymanlı	28, 33, 48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 153, 163, 165	12
70.	Sülökkırı	28, 33, 48, 47, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 163, 165	13
71.	Sümenli	13, 83	2
72.	Tatar	74, 110, 166	3
73.	Tuzlu	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
74.	Urvay	48, 74, 75, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	11
75.	Vakıf	17, 28, 33, 37, 46, 60, 61, 74, 75, 83, 90, 110, 116, 142, 150, 153, 163, 165	19
76.	Yenice	28, 33, 34, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163	14
77.	Yirik	28, 33, 48, 74, 75, 83, 93, 110, 117, 124, 150, 153, 163, 165	14
78.	Yukarı Alagöz	48, 75, 83, 93, 110, 124, 150, 153, 165	9
79.	Yukarı Pelid	48, 74, 93, 110, 117, 150, 153, 163	8

1521 tarihli tahrirde merkez kazada 122 köy tespit edilmiştir (Kankal, 1993: 41). İncelenen sicilde kesin olmamakla birlikte 78 köyün ismi geçmektedir. Bu aradaki farkın sebebi ise köylerdeki nüfusunun artması ile köylerin kaza olması ve

bazı köylerin nüfusu az olduğundan dolayı iki köyü bir köy şeklinde kayıt etmeleri olabilir. Örneğin incelenen defterde avâriz hane kaydında Aktaş ve Ericek isimli köyler bir köy olarak kayıt edilmiştir. Günümüzde ise bu köyler birbirinden ayrıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI'DA KADI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

2.1. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADI

Osmanlı Devletinde çok geniş kapsamlı yetkileri bulunan ve şer'i mahkemelerde yargı görevini ifa eden şahıslara kadı denmektedir. Osmanlı kadısı İslâm Devletleri içinde özgün bir yeri olan adliye ve mülkiye görevlisidir. İlmiye sınıfına mensup olan Osmanlı kadısı son İslâm devletinin geniş ve renkli coğrafyasındaki temsilcisi, en iyi tanıyan memur tipidir ve bu devletin hukukçular sınıfını şahsında temsil eden meslek adamıdır (Ortaylı, 2001: s.69).

Geleneksel devlet yönetiminde yargı yetkisinin sahibi olan hükümdar, bu yetkisini doğrudan değil, vekâleten tayin ettiği kadılar aracılığıyla kullanmaktaydı. Tayin olunacak kadının sahip olması gereken temel özellikleri şu şekilde sıralamak mümkündür (Ortaylı, 1975: 118).

- Kadı her şeyden önce mutlaka Müslüman olmalı,
- Yetişkin olmalı,
- Temyiz kudretine sahip olmalı,
- Hukuki yönden karar verebilecek durumda olmalı,
- Tarafsız olmalı,
- İman sahibi ve adil olmalı,
- Nesebi sahih olmalı,
- Hukuki yönden bilgili olmalı,
- Erkek olmalıdır. Bir kadın ne kadar eğitilmiş ve bilgili bir kişide olsa kadı olarak tayin edilmezdi.

Kadıların tayini mutlaka padişah beratı ile olur, ilmiye mensuplarının tayin, yol ve nakil işlemlerini Anadolu ve Rumeli kazaskerlerini daireleri yapardı; bunun için de kadının mesleğe intisabında bu dairelerden birini seçmesi gerekirdi. Dairelerde işlemler rûznâmçe denilen deftere kaydedilir ve artık kadılarının meslekteki terfi ve özlük işleri bu büroda yürütülürdü. Kadılarının göreve tayini ve görev yerlerindeki sürelerinin uzatılması, kısa tutulması veya iki kadının karşılıklı yer değişimiyle ilgili zengin örneklere kazasker rûznâmçesi denilen defterlerde rastlanmaktadır. Görevin verilmesi “sadaka etmek, edilmek” şeklinde tabir edilir ve kadılar bir bölgeye kural

olarak iki yıllık süreyle (müddet-i örfiyye) tayin edilirdi. Ancak bu sürenin kesilmesi veya uzatılması da mümkündü (Ortaylı, 2001: 70).

Kadılar belli sürelerle görevlendirilmişlerdir. Önceleri üç yıl olan kadınların görev süreleri 1006/1597'den sonra iki yıla ve nihayet 20 aya indirilmiştir. XVIII. asrın ikinci yarısında ise bu süre 18 aya indirilmiştir (İnalçık, 2007: 128). Bununla birlikte uzun süre aynı yerde görev yapan kadınlara da rastlanmaktadır.

Kadınların en önemli görevleri davalara bakmak, anlaşmazlıkları çözmektir. Kadınlar şer'i hukuk alanındaki anlaşmazlıklara baktıkları gibi örfi hukuk sahasına da bakarlardı.

Kadı, üzerine aldığı görevleri atandığı yönetim ünitesi dâhilinde bulunan kasaba, nahiye ve köylerde yerine getirmekle yükümlüydü. Ancak bu kadar geniş bir alanda görevlerinin tek başına kendisi tarafından yerine getirilmesi mümkün olmayacağından kendisine mekân bakımından bazı yardımcıları seçmek mecburiyetinde bulunuyordu. Böylece kadınların yetki bölgesinde, fizik alanından doğan yatay bir hiyerarşi ortaya çıkmıştır. Bu saha içinde amir, kadının bizzat kendisiydi (Arık, 1997: 26). Kadı yardımcılarının başında naib gelmektedir. Naib, kadıya yargılama ve diğer işlerde yardımcı olan ve kadı tarafından tayin edilen mahkeme görevlisidir. Naib kadının bulunmadığı hallerde duruşmaları idare etmek, serbest dirlikler içerisinde yer almayan köylerdeki davaların yerinde görülmesi için olay mahalline gitmek gibi görevleri ifa ediyordu. Naibler genelde süresiz olarak tayin edilirdi, ancak belirli süreler içinde görev değişiklikleri olurdu. İstisnaî olarak yirmi beş-otuz yıl aynı yerde naiblik yapanlar da vardı. Naibler kendisini bu göreve getiren kadı tarafından re'sen görevden alınamayacağı gibi naibi olduğu kadının azli veya ölümüyle de görevleri sona ermezdi (İpşirli, 2006:312). Bundan başka kadıya yargı işlerinde yardımcı olan subaşı, muhızırbaşı ile emrinde muhızrlar, asesbaşı ve asesler, mukayyid vs. gibi görevliler vardı (Ünal, 2007: 224).

Muhızır ise davalı ve davacıyı mahkemeye sevk eden görevlidir (Ahışhalı, 2006: 85). Subaşı, kadının başında bulunduğu yönetim biriminin asayiş ve güvenliğini sağlanmasın da onun önde gelen yardımcısı durumunda bulunuyordu. Subaşılar XVII. yy.ın ikinci yarısına kadar merkezî iktidar tarafından doğrudan doğruya atanırlardı (Arık, 1997: 28). Asesbaşı ve aseslerin görevlerinin en önemlisi nöbetleşe olarak çarşı ve pazarlarda, mahallelerde, bilhassa şüpheli yerlerde geceleri dolaşmaktı. Bu sırada

görevli asesler zanlıları yakalarlar, suçlu sabit olanları ya yeniçeri kulluklarında (karakol) dayakla cezalandırırlar veya ilgili makama gönderirlerdi (Özcan, 1991: 464). Ayrıca her duruşmada hazır bulunan ve kazanın doğruluğu dürüstlüğü ile tanınmış ileri gelenlerinden seçilmiş bir nevi jüri mevkinde “*şuhûdü’l-hâl*” denilen bir heyet mevcuttu.

Kadırlara siyaset cezası uygulanamazdı. Adaletnâmelerden birinde, kadırlardan görevlerini doğruluk ve adaletle yerine getirmeyenlerin “dibekte dövölüp helâk edileceğı” gibi, muhtemelen Cengiz yasasındaki asil sınıfın kanının akıtılmayacağı prensibine dayanan bir garip ceza tehdidi sadece bir an‘ane olarak yer almaktadır (Ortaylı, 1975: 70).

2.2. ŞER’İ MAHKEMELER

Osmanlı Devleti’nde mahkemeler, İslamiyet sonrasında oluşan Türk-İslâm adlî yapı geleneğinin devrine nispetle gelişmiş bir örneğini teşkil eder. Osmanlı hukuk tarihinin modernleşme dönemine kadar devam eden sürecinde klasik yapı büyük ölçüde korunmuştur. Daha çok *meclis-i şer*, *mahfil-i şer* olarak adlandırılan klasik Osmanlı mahkemesi bu devirde tek hâkimli ve esas itibarıyla tek derecelidir. Osmanlı mahkemesi, daha önceki ve çağdaşı İslâm Devletlerinde görülen örneklere nispetle gelişmiş bir yapı arz eder. Her şeyden önce Osmanlı mahkemelerinin görev ve yetki alanları genişlemiştir; hem şer‘î hem örfî davalarda tek yetkili mahkeme konumundadır (Aydın, 2003: 341).

Osmanlı Devleti tebaasında hemen her mezhebe bağılı vatandaşlar olmakla beraber Hanefî mezhebine bağılı olanlar daha çok olduğundan yargı faaliyeti, bu mezhebe göre yürütölüyordu. Bundan sebeple Osmanlı yargı hukukunun kaynakları, Hanefî mezhebine ait fıkıh kitaplarından kaza, dava, şehadet, ikrar, beyyinat, yemin, sulh ve vekâlet bölümlerinde geçen hükümlerle, bazı bölümlerin sonunda yar alan özel hükümlerdir. Hanefî mezhebi dışında bir mezhebe bağılı vatandaşlar arasında meydana gelen olaylarda ve bağılı oldukları mezheplere göre hükme bağlanması için bir âlim hakem tayin edilir ve kendi mezhebine göre hükmünü verir, daha sonra hâkim bu hükmü onaylardı. Mahkemeler verdikleri belgenin bir suretini, şer‘iyye sicili denen defterlere kayıt ederlerdi (Bayındır, 2002: 70).

Mahkemeler hem her türlü yargılama ile hem de noterlik işleriyle uğraşırlardı. Hâkimlerin yargılama yetkileri, coğrafi bakımdan sınırlandırıldı. Bu sınırlandırma idari kuruluş sınırlarına göre olurdu.

Duruşmanın yapılacağı yer hakkında ise kesin ve bağlayıcı bir şer'î hüküm mevcut olmayıp konu geleneğe ve devletin teşkilatlanma aşamalarına göre belli bir gelişim seyri izlemiştir. İlk devirlerden itibaren kadılar davalara camilerde, camilere bitişik yerlerde (batîha, rahbetü'l-mescid, sahnü'l-mescid) veya evlerde bakmaktaydılar (Atar, 2003: 344).

Kadı mahkemeden önce davası olan kişiyi dinler, daha sonrada davalıya söz hakkı verir savunma yapmasını isterdi. Eğer davalı bu kişinin iddiasını kabul ederse karar kısmına geçilir ve konu açığa kavuşturulurdu. Davalı olmadığı takdirde aleyhinde karar verilmezdi yerine vekili olursa karar verilirdi.

2.3. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI

Kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillât-ı şer'îyye ve yaygın kullanımı ile şer'îyye sicilleri denilen bu defterler kadı yahut naibi tarafından tutulmakta ve çeşitli türden belgeleri içermektedir. Osmanlı Devleti'nde merkezde ve taşrada her tabakadan insanlar arasındaki hukukî ilişkilere dair kayıtları içeren bu defterler, Osmanlı hayatının aile, toplum, ekonomi ve hukuk gibi birçok alanının tarihi için en önemli kaynaklardır. Kadıların Osmanlı sistemindeki etkin rolleri sebebiyle şer'îyye sicilleri sosyal ve yerel tarih çalışmalarında da ana kaynak niteliği taşımaktadır.

Mahkemede görülen davaların veya kişilerin kendi aralarında yaptıkları mukavelelerin kayıt altına alınma usulleri hem fûrû-i fıkıh eserlerinin “kitâbü'd-da'vâ, kitâbü'l-mehâdır ve's-sicillât” ya da “edebü'l-kazâ/kadı” gibi başlıkları altında, hem de erken dönemden itibaren fıkıh literatürü içinde özel bir tür haline gelen İlmü'ş-şürût ve Edebü'l-kazâ adlı eserlerde genişçe işlenmiştir. Bu eserlerde “vesika, mahzar, sicil” diye adlandırılan kayıt çeşitleri arasındaki farklar belirtilmiş ve nikâh, bey' gibi model akidlerin her birine dair kayıtların şekil şartlarıyla ilgili pek çok örnek verilmiştir (Uğur, 2010: 8).

2.3.1. Şer’iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

2.3.1.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

2.3.1.1.1. Hücet

Sözlükte “kastetmek, yönelmek, ziyaret etmek, üstün gelmek” anlamına gelen hac kökünden türemiş bir isim olup “isabetli yönelişi kanıtlayan delil” demektir (Yavuz, 1998: 445). Osmanlı diplomatiğinde ise şer’i mahkemeler tarafından verilen, fakat ilamdan farklı olarak, hüküm ihtiva etmeyen; sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadının tasdikini ihtiva eden bir belgedir. Hücetler, çok çeşitli hususların tespiti için tertip edilmiş olup kadılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabul edilebilir (Kütükoğlu, 1994: 350).

Hücetlerin konusu kadılar tarafından ele alınmış her türlü kaza-i vakalardır. Başlıca hücet çeşitleri şunlardır: Köle ve köle azadı (i’tâk, tedbîr, mükâtebe), evlenme (akd-i nikâh), karşılıklı rıza ile boşanma (muhâlea), boşama (talâk), nikâhın feshi, nafaka, terbiye velâyeti (hidâne), miras, rehin, rehini kaldırma (fekk-i rehin), borçla ilgili ihtilâflı konular, alım satım mukaveleleri, icâre, vesâyet, vekâlet, emanet, sulh, hacr-iflâs, lukata, gasp, cinayet (Oğuz- Akgündüz, 1988: 446). Hücet çeşitleri arasında bir de hüceti zahriye vardır. Hücet-i zahriye; arkasında yazılı olan sebep ve müstenedi yazılı olan hücetlere denilir (Akgündüz, 2002: 65).

Hücetlerin özel bir çeşidi de vakfiyelerdir. Vakfiyeler hem şekil hem muhteva bakımından diğer hücetlerden ayrılır. Vakfiyeler, vakıf hükmî şahsiyetinin nizamnâmesi mesabesinde olan ve farazî bir dava neticesinde şer’iyye mahkemeleri tarafından tanzim ve tasdik edilen hücetlerdir. Menkul vakfiyeleri, akar vakfiyeleri, istibdâl vakfiyeleri gibi çeşitleri vardır.

2.3.1.1.2. İ’lam

Arapça “ilm” kökünden gelen “ilam”ın kelime manası “bildirme, anlatma” demektir. Hukuk terimi olarak ise i’lami bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade eder (Kütükoğlu, 1994: 345). Kadı tarafından verilmiş şer’i bir hükmü ve gerekçesini, ayrıca hükmü veren kadının imza ve mührünü taşıyan belgelere i’lam adı verilmektedir. Konularına göre borç ikrarı, alacağın ispatı, karşı tarafa yemin teklifi, alacağın tecili, kefalet, havale ve istihkak, muhayyerlik hakkı, icare, vakıf, evlenme, boşanma, ta’zir, iffete iftira, içki içme ve

zina cezası, sû'i hal, maktulün keşfi, diyet, Müslüman olma ve dinden çıkma, hırsızlık suçu ve cezasıyla ilgili konularda ele alınan i'amlar, defterlerde önemli bir yer tutar (Duman, 2007: 149).

Mahkeme kararını bildiren belge olarak i'amlara doğrudan elkabla başlanır: *der-i devlet-i mekîne, arz-ı dâ 'î-i kemîneleridir ki*" gibi (Atlı, 2014: 163).

2.3.1.1.3. Mürasele

Şer'iyye sicillerinde yer alan ve kadının kendisine denk veya da aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere mürasele veya çoğulu olan müraselat adı verilmektedir. Mürasele genellikle ya sanığın mahkemeye celbi isteğini havi müraselleri veya değişik konulara dair müraseleler olabilir (Akgündüz, 2002: 66).

2.3.1.1.4. Maruz

Şer'iyye sicillerinde hüccet ve i'amlardan farklı ve genellikle ifa şekil itibarıyla i'amlarla karıştırılarak gelen bir belge çeşidi de maruzlardır. Lügatta, arz olunan, arz olunmuş manasına gelen ve terim olarak ise biri asıl diğeri tâli olmak üzere iki manası mevcuttur (Develioğlu, 1978: 582). Kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tespiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durum arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın kadıya yazdığı şikâyet dilekçelerine denir.

2.4. PADİŞAHTAN GELEN EMİR VE FERMANLAR

Padişahın tuğrasını taşıyan ferman, emir, hüküm, berat, name, mülknâme, sınrnâme, ahidnâme gibi belgelerle bizzat hattı bulunan belgeler bu gruba girer. Bunlardan bir kısmı birbiriyle eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Padişaha ait oldukları ise sonlarında eklenen "Padişâhi", "Hümayun", "Alişân", şerif gibi sıfatlardan anlaşılmaktadır.

2.5. SADRAZAM, BEYLERBEYİ VE KAZASKERLERDEN GELEN BUYRULDULAR

Küçük bir makamdan büyük bir makama veya bir şahıs tarafından herhangi resmi bir makama sunulan kâğıt üzerine o makam sahibi tarafından emir mahiyetince yazılan yazı hakkında kullanılan bir tabirdir. Defterdar, kaptan paşa veya emsali

memurların bir iş hakkında sadrazama yazdıkları kâğıtlara sadrazam tarafından yazılan yazılar birer buyruldu kabul edilir (Pakalın, 1993: 248).

2.5.1. Temessükler

Sözlükte “bir işe sıkıca tutunmak” anlamına gelen temessük kelimesinin terim olarak pek çok manası mevcuttur. Borç alınan senede temessük dendiği gibi, muahede ve sulhname gibi şeylerde devlet veya muahedeyi yapan gerçek yahut hükmü şahıslar tarafından verilen mühürlü kâğıtlara da bu isim verilir. Şeriyye Sicillerinde temessükün manası; Miri arazîde ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam ve şahıslar tarafından verilen belge demektir (Akgündüz, 2002: 67).

2.5.2. Tezkereler

Sözlükte “anmak” manasındaki zıkr kökünden gelmektedir (Kütükoğlu, 2012: 73). Osmanlı diplomatikasında daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkere denmektedir. Aslında aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden diğerine yazdıkları yazılara “tezkere” şehirler arasındaki yazışmalara ise “tahrirat” denmekte olup son dönemlerde kullanımı yaygınlaşmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

9 NO'LU ÇANKIRI ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİ

3.1. ÇANKIRI 9'NOLU ŞER'İYYE SİCİLİNİN TANITIMI

Çankırı Şer'iyye Sicilleri günümüzde Ankara'da Milli Kütüphane'de mikrofilm şeklinde bulunmaktadır. İSAM veri tabanında bu sicillerin sayısı 76 olarak gösterilmektedir. Yaptığımız incelemeye göre bu 86 defterin 10 tanesi Çankırı'ya bağlı Çerkeş İlçesine aittir. Bu siciller 1648 ile 1900 yılları arasını kapsamaktadır.

Çalışmakta olduğumuz 9 Numaralı Şer'iyye Sicili, bu defterlerden biri olup (H. 1143-1145) (M.1730-1733) tarihini kapsamaktadır. Toplam 55 varaktan ibaret olan defter 103 sahifedir. Yaptığımız tasnif sonucu defterin 171 vesikayı ihtiva ettiği anlaşılmıştır.

Şer'iyye sicillerinin giriş sayfasında yer alan “dibace” kısmı adı geçen sicil defterinde yer almaktadır. Sayfa 2'de 1144 yılında Kangırı Sancağı'na Seyyid Hasan isimli kişinin kadı olarak atandığını ve 82'nci sayfada ise bir başka kadı olarak Seyyid Abdülaziz'in atandığını görmekteyiz.

Defterde rika, rika kırması ve talik yazı türleri kullanılmıştır. Defterin baştan sona aynı kâtip tarafından yazılmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca bazı sayfalarda mürekkebin nem alıp dağılmasından dolayı çok metin okunamayacak derecede yıpranmıştır. Örneğin 1, 2, 3, 4, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 40, 67, 68, 101, 102, 103 numaralı sayfalarda yer alan belgeler mürekkep dağılmasından dolayı okuyup anlaşılması zor olan belgelerdir.

Defterin transkripsiyon yapılırken mürekkep dağılan kısımlar metin içinde (silik) şeklinde belirtilmiş, emin olunamayan kelimeler ise “?” şeklinde ifade edilmiştir. Defterde genel itibarıyla pek çok yıpranmış belge bulunmasına rağmen içerik bakımından oldukça zengin bilgiler ihtiva etmektedir.

3.2. 9 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN TÜR VE İÇERİKLERİNE GÖRE TASNİFİ

Şer'iyye Sicilleri içerdikleri belge çeşitliliği bakımından çok zengin konuları kapsamaktadır. Bunlar arasında vergi kayıtları, çeşitli tayinler, aile hukuku ile ilgili konular, askeri nitelikli belgeler, sosyal ve iktisadi nitelikli pek çok başlık yer almaktadır. Dolayısıyla bu konulara ilişkin bilgilerin ortaya konup anlaşılması sicil

defterinin ait olduğu bölgenin sosyo-ekonomik tarihinin anlaşılması açısından son derece önemlidir.

9 Numaralı Çankırı Şer'iyye Sicili toplam 171 belgeyi ihtiva etmekte olup, bu belgeler kendi aralarında tasnif edildiğinde aşağıdaki tablo elde edilmektedir.

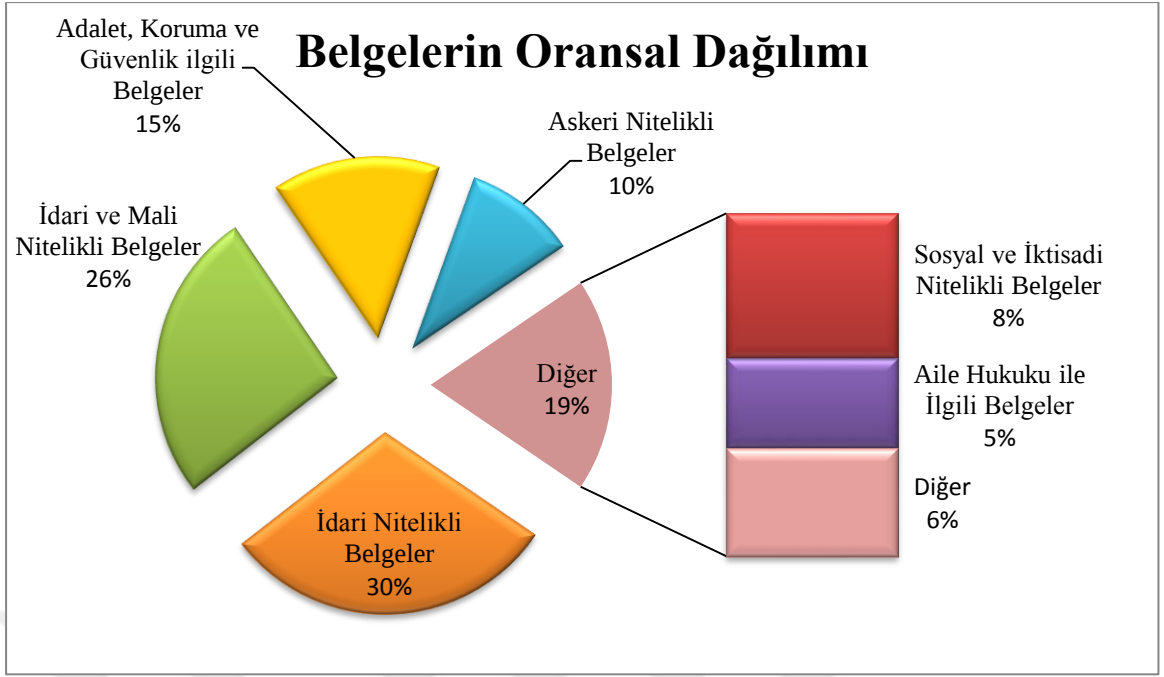
Tablo 4: Defterde Yer Alan Belgeler ve Kısa İçerikleri

Sıra No	MAHİYETİ	BELGE NUMARASI	TOPLAM
1.	İDARİ NİTELİKLİ BELGELER		117
a.	Fermanlar	8, 12, 18, 20, 26, 27,29, 30, 31, 32, 35, 41, 42, 43, 46, 50, 52, 53, 55, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 67, 71,76, 77, 78, 81, 84, 86, 87, 88, 95, 106, 107, 111, 112, 113, 119, 120, 123, 125, 128, 135, 140, 144, 145, 146, 147, 148, 154	54
b.	Beratlar	9, 17, 21, 37, 38, 40, 44, 47, 56, 61, 65, 97, 98, 99, 100, 103, 105, 109, 114, 116, 122, 141	24
c.	Buyrulduklar	14, 15, 22, 23, 25, 39, 45, 51, 66, 70, 72, 73, 80, 82, 89, 91, 94, 96, 133, 139	21
d.	Mektuplar	6, 34,36, 54, 63, 68, 79, 92, 108, 115, 121, 126, 129, 136, 149, 160,162,167	18
2.	İDARİ ve MALİ NİTELİKLİ BELGELER		110
a.	Vergi	13, 14, 16, 20, 24, 25, 28, 30, 31, 33, 48, 55, 57, 59, 60, 69, 70, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 93, 96, 110, 111, 112, 117, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 144, 148, 149, 151, 153, 154, 155, 159, 161, 164, 165, 166, 170	62
b.	Tevcih	43, 64, 89, 105, 109, 141	6
c.	Tayin	6, 9, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 34, 35, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 51, 56, 61, 66, 68, 72, 88, 91, 92, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 115, 116, 122, 131, 139, 142, 157, 167, 171	42
3.	ASKERİ NİTELİKLİ BELGELER		8
a.	Asker Toplama	76, 128, 129, 138	4
b.	Firarilerin Yakalanması	71	1
c.	Zahire ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini	125, 143, 150	3
4.	AİLE HUKUKU İLE İLGİLİ BELGELER		6
a.	Nafaka	1, 3	2
b.	Boşanma	4	1
c.	Miras	49, 102, 156	3
5.	ADALET, KORUNMA VE GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI İLE İLGİLİ BELGELER		16

a.	Menzil Nizamının Sağlanması	58, 67,162,	3
b.	Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması	50, 52	2
c.	İmdâd-ı Seferiyye Hazinesinin Korunması	27	1
d.	Sınır Güvenliğinin Sağlanması	147	1
e.	Çarşı Güvenliği	152	1
f.	Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olunması	10, 168	2
g.	İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	94, 95	2
ğ.	Eşkıyaların Haklarından Gelinmesi	32, 107, 108, 145	4
6.	SOSYAL VE İKTİSADİ NİTELİKLİ BELGELER		8
a.	Şikâyet	8, 12, 26, 36, 39, 53, 90	7
b.	Narh	169	1
7.	DİĞER		5
a.	Kayıp (Bargir)	11	1
b.	Hapisten Tahliye	114, 146	2
c.	Borcun Tahsili	127	1
d.	Eşyaların Aileye Teslimi	158	1
Toplam			270¹

Tabloda da görüldüğü üzere mali ve idari nitelikli belgeler diğer belgelere göre oldukça fazladır. 9 numaralı Şer'iyye sicilinin içindeki 171 belgeyi tasnif ve tahlil ettiğimizde aşağıdaki grafikteki verileri elde etmekteyiz.

¹ Sicilde toplam belge sayısı 171 olup, idari nitelikli belgeler mükerreren verildiği için 270 rakamına ulaşılmaktadır

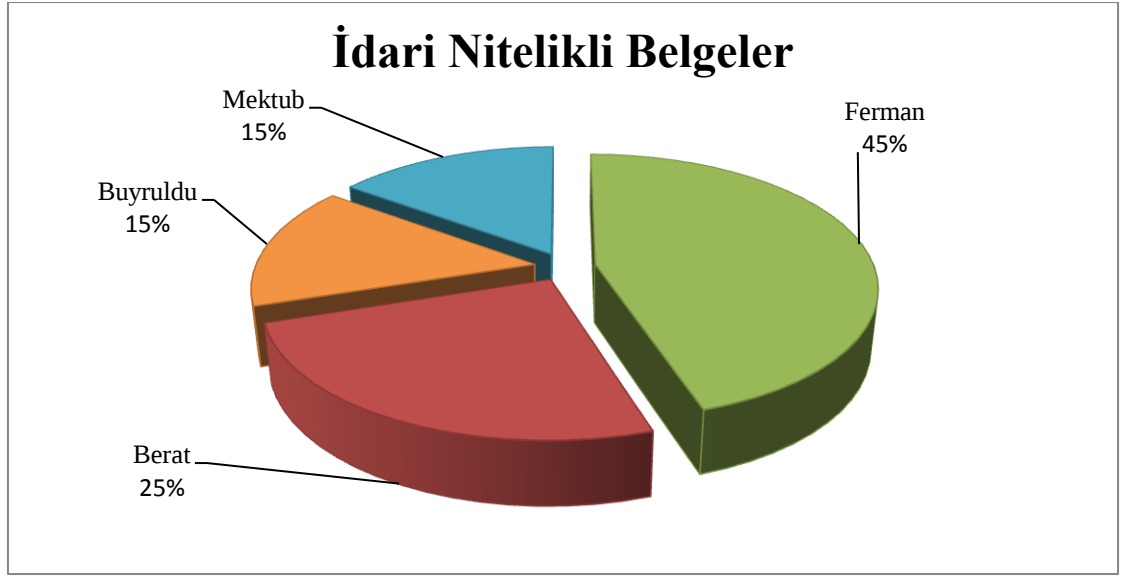
Grafik 1: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Belgelerin Oransal Dağılımı

Grafik 1'de görüldüğü üzere yüzdelik dilimlerin %30 oranını idari nitelikli belgeler, %26'lık oranını mali nitelikli belgeler, %15'lik oranını adalet, korunma ve güvenlik ile ilgili belgeler, %10'luk kısmını ise askeri nitelikli belgeler, %8'ini de sosyal ve iktisadi nitelikli belgeler, %5'lik kısmını ise aile hukuku ile ilgili belgeler ve %6'lık oranını da diğer kayıtlar izlemektedir.

3.2.1. İdari Nitelikli Belgeler

Kadılar bulundukları kaza idaresinde yürütmeyeyle ilgili pek çok görevi yerine getiren ve devletin doğrudan doğruya kendisini muhatap aldığı önemli birer idarecidirler. Kadıların doğrudan merkeze arz etkisi vardı. Bu yetkisi ile birlikte görevini icra ettiği bölgede çeşitli atama ve azil gibi konularda görüş bildirebilirlerdi. Bunun dışında askeri, idari, mali ve sosyal pek çok konularla ilgili merkezden kadılara gönderilmiş olan resmi belge suretleri sicillerde yer almaktadır.

İdari açıdan kadılara gönderilen ve üzerinde çalıştığımız ve sicile yansıyan belgeler kendi aralarında tasnif edildiğinde aşağıdaki grafik elde edilmektedir.

Grafik 2: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan İdari Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı

Grafikte de görüldüğü üzere, toplam 117 belgenin içinde % 45 oranla fermanlar idari nitelikli belgeler arasında en ön sıradadır. Ardından ikinci sırayı %25 ile beratlar oluşturmaktadır. % 15'lik kısmını buyruldu ve diğer %15'lik oranı mektuplardan meydana gelmektedir.

3.2.1.1. Fermanlar

Ferman, Divan-ı Hümayun ve Paşa Kapısı'ndaki divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve tuğra bulunan padişah emirlerine verilen isimdir (Kütükoğlu, 1994: 99).

İncelenen defterde 54 ferman sureti bulunmaktadır. Ferman suretlerinin içeriğine baktığımızda vergi, şikâyet, güvenlik ve korunma, tayin, eşkıyalık, yolsuzluk, vergi indirimi, menzil nizamının sağlanması, tevcih, firarilerin yakalanması, asker toplama, sınır güvenliği, hapisten tahliye, mukataa, zahire ve mühimmatın taşınması için bargir temini, tımar ve zeamet tevcihlerinin kanun-ı kadim üzere yapılması gibi pek çok konudan oluşmaktadır.

Sicilimizde yer alan fermanların listesi ve içerdiği konular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Fermanlar ve Kısa İçerikleri

BELGE NO	MAHİYETİ	KONUSU	HİCRİ TARİH	MİLADİ TARİH
8	Şikâyet (Hırsızlık)	Fatma isimli hatunun kendisi İstanbul'da iken akçe ve altınlarının eşinin diğer hanımı Alime ve kızı Saliha tarafından çalındığı iddiasıyla durumun soruşturulması için bir arzuhal ile durumu İstanbul'a bildirmesi ve gönderilen ferman ile hırsızlık olayının yeniden soruşturulmasına dair	Evasıt-ı Zilkade 1146	Mart/Nisan 1734
12	Şikâyet (Zeamet Yetkisine Müdahale)	Kangırı Sancağı'nın Kurşunlu Kazasında 35.000 akçe icmallü zeamet tasarruf eden kâtip Abdurrahman'ın zeameti serbestiyet üzere olmasına rağmen bad-ı heva türü vergileri almasına bazı itirazların olduğu ancak kanuna mugayir bu taleplerin önlenmesi için gönderilen fermana dair	Evasıt-ı Şevval 1146	Mart 1734
26	Şikâyet (Menzil Masrafinin Paylaşılması)	Kangırı Kadısı Mevlana Es-Seyyid Hasan'ın divana arzuhâl gönderip Kangırı'nın toplam 150 bargir barındıran menzillerinin masraflarını ortaklaşa paylaşmalarının taahhüt edildiği halde Tosya menzilcisinin masraflara ortak olmak istemediklerine dair mugayir hareketinin def edilmesine dair	5 Safer 1144	9 Ağustos 1144
53	Şikâyet (Su Kullanma Hakkı)	Taşmescid nam mahallesinden Ahmed isimli kişinin divana başvurarak kendi mülkü sınırlarında bulunan ve İbrahim Paşa suyu olarak bilinen kaynağın, İbrahim Paşa vakfı mütevellisi El-Hac Abdullah isimli kişi tarafından zorla ele geçirilmek istenmesi ve suya müdahale de bulunulduğu şikayetinde binaen Kangırı kadısına gönderilen fermana ve sicil de yer alan hüccet-i şer'iyede suyun mülkiyetinin kime ait olduğuna bilip ona göre davranılması hususuna dair	Evail-i Cemaziyelahir 1144	Aralık 1731
20	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Kütahya Valisi Ebubekir Paşa'nın İran Seferine tayin edilmesi sebebiyle Kangırı Sancağı'na isabet eden 9000 guruşluk nüzûl vergisinin 450 guruşunun ödendiği geriye kalan meblağın ise mal olarak hangi emtia üzerinden alınacağına dair	Evahir-i Safer 1144	Ağustos 1731
30	Vergi (Nüzûl)	Kangırı Sancağı'na bağlı kazaların toplam 954,5 bedel-i nüzûl akçelerinin defterde kaydedildiği şekilde mahallinde ve mübaşirin masrafları da dikkate alınarak ayrıca her 110 akçeye 1 esedi guruş tahakkuk ettirilmek suretiyle toplanmasına dair	8 Zilhicce 1143	14 Haziran 1731
31	Vergi (Avârız)	Kangırı Sancağı'na geneline ait 1144 senesine mahsup olmak üzere 928,5 buçuk bir sülûs bir rub' avârız hanesine tekabül eden yetmiş dört 74 327 akçe bedelin her bir haneden 500'er akçe olarak tahsiline ve avârız için alınan her yüz akçeden 1 esedi guruş aldırılmasına dair	8 Zilhicce 1143	14 Haziran 1731
57	Vergi (Eksik Bakiye)	Daha önce Tosya Koçhisar Karacalar ve Karacaviran menzillerinin gelirleri toplam 7 bin guruş iken imdâd-ı seferiyyeleri toplamak ve menzillerin işleyişini denetlemek için gönderilen İbrahim isimli memurun bu paranın 2500 guruşunu tahsil ettiği ve bu miktarın deftere kayıt edildiği, geri kalan meblağın ise henüz toplanmadığı; şimdi mübaşir olarak atanan Ahmed'in hem Tosya menzilinden 2000 guruş ve diğer	5 Ramazan 1144	2 Mart 1731

		kazalardan 1000 gurus toplamakla görevli olduğuna hem de İbrahim'in zamanında tahsil edilemeyen 5000 gurusun tahsil ettirilmesine dair		
59	Vergi (Bargir Bahası)	Kangırı ve Tosya nüzûl vergilerinin senesi olduğundan ve toplanma zamanı geldiğinden Tosya Kadısı Mevlana Ali'nin arzı üzerine bu vergiyi toplama görevinin Ahmed Hancı Emir oğlu ve Seyyid Hacı İbrahim adlı kişilere deruhde edilmesine, adı geçen nüzûlun 35 adet bargire itibar olunması ve toplam 5162,5 senelik bargir bahası miktarınca toplanmasına dair	2 Ramazan 1144	28 Şubat 1732
60	Vergi (Adet-i Ağnam)	Kangırı Sancağı'nın 1144 senesine mahsup olmak üzere adet-i ağnam mukataasını iltizam eden El- Hac Abdullah'ın bu vergiyi toplarken başta hatip, imam, müezzin kale neferatı vesair cihat erbabının bu vergiyi ödemeyi red ettiklerine istinaden söz konusu verginin kanun ve defterde belirtildiği şeklinde herkesten alınması gerektiğine dair	17 Şaban 1144	14 Şubat 1732
55	Vergi İndirimi	Kangırı Sancağı'na bağlı kaza ahalisinin önde gelenlerinin başkente arzuhal sunup kendilerinden talep edilen ve tekalif-i örfiyeden olan "dört deve bir ayak ismiyle ödemek zorunda oldukları vergi için güçlerinin yetmediğine ve bu verginin "üç deve bir ayak" şeklinde indirilmesine dair isteklerinin padişah tarafından kabul edildiğine dair	Evail-i Receb 1144	Aralık-Ocak 1731
77	Vergi (Nüzûl)	Bağdat Seferine memur olan Ahmet Paşa, ve emrindeki dergah-ı muallam 4000 yeniçerileri askeri için lazım gelen bargirlerin her on nefere bir res' bargir verilmek şartıyla hangi kazada ikamet ederlerse o kazanın tekâliflerinden düşürülmesi ve ağırlıklarının mekkari taifesi tarafından taşınması, mekkari ücretlerinin de yine kaza ahalisinin tekâlifinin takas edilmesine dair şartıyla temin edilmesine dair	10 Zilhicce 1144	4 Haziran 1732
78	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Anadolu Valisi Vezir Ahmed Paşa'nın Revan Seferine tayin edilmesi sebebiyle 1145 senesine mahsuben imdâd-ı seferiyyesinin bir an önce tahsil edilmesi gerektiğine dair	Evasıt-ı Zilhicce 1144	Haziran 1732
81	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1145 senesine mahsup olmak üzere Revan Kalesi muhafazası için görevlendirilen Ali Paşa'ya imdâdiye olarak Kangırı Sancağı'ndan isabet eden 13192 gurusun Kangırı kazalarına tevzi edildiğine dair	9 Muharrem 1145	2 Temmuz 1732
86	Vergi (Nüzûl)	Bağdat Valisi komutanı Ahmet Paşa'nın maiyeti ile birlikte Üsküdar ve Bağdat istikametinde yol aldığı, yol güzergâhındaki kazalarda gerekli tedbirlerin alınmasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
87	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Arpalık olarak Kangırı Sancağı'na mutasarrıf olan Selim Paşa'nın Van taraflarına memur edilmesi sebebiyle 1145 senesine mahsup imdâd-ı seferiyyesinin tahsil edilmesine şayet daha önce imdâd-ı hazariyye alınmış ise bu paranın seferiyye mahsup edilmesine dair	Evahir-i Muharrem 1145	Haziran 1732
111	Vergi	Kütahya Mutesellimi olarak atanan Seyyid Süleyman'ın daha önceki mütesellim Receb'in yarım kalan hesaplarını gözden geçirmesi, alacaklarını tahsil etmesi bunu	Tarihsiz	Tarihsiz

	(Eksik Bakiye)	yaparken reayaya zulüm etmemesi ve kendisine yardımcı olunmasına dair		
112	Vergi (Eksik Bakiye)	Kütahya Kazası mutasarrıfı olan İshak ve kethüdası olan Süleyman'ın mütesellim Recep'in hesabını görüp ve halka zulüm yapılmamasına dair	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732
119	Vergi (Eksik Bakiye)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşadan 1142, 1143, 1144 seneleri boyunca Canik, Çorum, Kırşehir ve Ankara sancaklarında eşkıyalık sebebiyle tahsil edilemeyen binlerce gurus tutarındaki mal-ı mukataa tersane-i amire ocaklık gelirleri ve binlerce kantar vergisinin eşkıyalar sebebiyle tahsil edilememesi ve bölgeye gönderilen voyvoda muhassıl ve mütesellimlerin dahi bu vergileri tahsil etmekte yetersiz kalmaları sebebiyle Selim Paşa'nın gerekirse kapu halkı ile birlikte savaşmak suretiyle bu vergileri tahsil etmesi eşkıyanın hakkından gelmesi bunu yaparken de reayaya zulmetmemesinin istendiğine dair	Evail-i Cemzaiyelevvel 1145	Ekim 1732
120	Vergi (Vergi İndirimi)	Kangırı Sancağı Mutasarrıfı Selim Paşa'nın başkente gönderdiği arzda belirttiği Karacaviran, Karacalar, Koçhisar ve Tosya menzillerini işleten sancak ahalilerinin menzillerin masrafını karşılayacak hallerinin olmadığını bunun için Ankara ve Kastamonu Sancağı ahalilerinde bu menzil masraflarının da ortak olması istemesi üzerine 1144 senesinden itibaren menzil imdâdiyesine isabet eden miktar her ne kadar ise bunun adı geçen kaza ahalilerine eşit taksim edilmesi ve başka bir ücret alınmamasına dair	10 Cemzaiyelahir 1145	29 Ekim 1732
123	Vergi (Resm-i Yaylak)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa'nın 1145 senesinin Ramazan ayında padişah fermanıyla yeni bir sefere memur edilmesi sebebiyle harp masraflarını karşılaması için defterde kayıtlı yaylakıye vergisinin bir an önce toplanarak adı geçen Selim Paşa'ya teslim edilmesine dair	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733
135	Vergi (İmdâd-Seferiyye)	Kangırı Sancağı mütesellimi Selim Paşa Hazretlerini acele gitmek üzere Bağdad Seferine memur edilmesi sebebiyle masraflarının çok fazla olduğu dolayısıyla 1145 senesine mahsup toplanan imdâd-ı seferiyye vergisinin masrafları karşılamadığı bu sebeple 1146 senesinde sayılmak üzere gelecek yıl ait imdâd-ı seferiyye (bir yıl öncesinden) vakti gelinceye kadar kademeli olarak tahsil edilip mütesellime teslimine dair	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733
140	Vergi İndirimi (Menzil Akçesi)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa'nın Divan-ı Hümayuna arz gönderip Karacaviran, Karacalar Koçhisar ve Tosya menzillerinin menzil akçelerini ödemeye güçlerinin ve iktidarlarının olmadığını 1144 senesi menzil akçelerini Kastamonu ve Ankara sancaklarının kaza ahalilerinden tahsil edilmesinin istediğine ve bu konuda baş defterdar Ali'nin uygun görüşü ile birlikte padişahında Selim Paşa'nın isteğini onayladığına dair	20 Cemzaiyelevvel 1145	8 Kasım 1732
		Musul taraflarında Osman Paşa kuvvetlerine katılmak üzere Anadolu'da temin edilen 500 nefer askerin Kalecik mevkiinde toplanmış olmaları münasebetiyle bu askerlere sağlanacak tayinatın her asker başına iki	15 Zilkade 1145	29 Nisan 1733

144	Vergi (Nüzûl)	ekmek, her beş asker için bir okka et ve bir kile arpa, ağalarına ise günlük beş ekmek iki okka et ve bir kile arpa diğer kethüda zabitan çavuş ve alemdarlara, her birine ikişer çift ekmek bir okka et yarım kile arpa verilmesi lazım geldiğinden be bedelin kaza ahalisi tarafından karşılanarak kaza ve menzil isimleriyle birlikte bildirilmesinin istendiğine dair		
148	Vergi (Nüzûl)	1145 senesi baharında büyük, Doğu Seferine çıkılacağı için ordunun geçeceği yol güzergâhlarından Kangırı Kazasına bağlı Karacaviran menziline konaklayacak ordunun ihtiyaçlarını yerli yerinde hazır etmesi için İstanbul'dan mübaşir tayin edilen gedüklü Mustafa'dan Kangırı Kazasından mübaaya fiyatından 8 bin kile arpa, 1100 kile un, 300 araba odun, 2 bin kantar saman, 150 araba ot ve 300 vukiyye kömürün temin edilerek Karacaviran menziline zamanında ve kusursuz olarak ulaştırılmasının istendiğine dair	Tarihsiz	Mart 1733
154	Vergi (Nüzûl)	Gence Kalesi muhafazası için Anadolu vilayetinden ferman ile toplanan 500 serdengeçti askerin Erzurum'a varıncaya kadar yol üzerinde konaklayacakları yerlerde ekmek, et, arpa, buğday ve atlarına saman vesaire gibi gerekli olan malzemenin o bölge ahalisinin tekâliflerinden ne miktar karşılanması gerektiğine dair	10 Şaban 1145	26 Ocak 1733
18	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Valisi Ebubekir Paşa'nın 165.000 bin guruşa tekabül eden imdâd-ı seferiyye vergisinin Sivas, Kangırı, Ankara, Amasya, Kastamonu, Kırşehir, Karahisar ve Kayseri sancaklarından tahsil edilmesi için bir mübaşir görevlendirildiğine, vergisini ödemekte zorluk çıkaranların tutuklanarak isimleri ile beraber başkente gönderilmesine dair	Evai-i Muharrem 1144	Temmuz 1731
29	Tayin (Eşkıyalığın Teftiş için Mübaşir)	Daha önce eşkıyaları yakalamada başarılarını ispatlamış Hamid Sancağı mutasarrıfı Vezir Ahmet Paşa'nın Anadolu'da zuhur eden ve şikâyetle konu olan eşkıyalık hareketlerini önleme ve sorumlularını yakalayıp cezalandırmak üzere Anadolu müfettişliğine tayin edildiğine dair	Evahi-ir Muharrem 1144	Temmuz 1731
88	Tayin (Vergi Tahsildarı)	1145 senesine ait imdâd-ı seferiyye vergisinin tahsili için çukadar Salih'in gönderildiğine ve daha önceki ferman da belirtildiği şekliyle verginin kendisine teslim edilmesine dair	Safer 1145	Temmuz 1731/1732
35	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Kangırı Sancağı ve kazalarının yıllık 10107,5 guruş olan avârız ve nüzûl vergisini toplama görevi daha önce Arpa Emini Mehmed'e verilmişken, Mehmed'in azledildiğine ve söz konusu verginin başkentten gönderilecek bir başka mübaşir tarafından toplanacağına ve kadıların bu kişiye yardımcı olmalarının istendiğine dair	5 Rebiülahir 1144	7 Eylül 1731
41	Tayin (Mütesellim)	Kangırı Sancağı'nın Selim Paşa'ya arpalık olarak verilmesi ve Selim Paşa'nın da Sancağı'n işlerini kendi adına yürütmesi için Hüseyin'i mütesellim tayin ettiğine ve bu durumu padişahın onayladığına dair	Evail-i Cemaziyel evvel 1144	Kasım 1731
		Kangırı Sancağı'nın Tosya Kazası'nda bulunan Akçakavak Zaviyesi'nin	Ramazan 1145	Şubat 1733

46	Tayin (Mütevelli)	mütevellisinin vefatı üzerine zaviyenin yönetiminin haksız yere Abdurrahman isimli bir kişiye devredildiği ancak zaviyenin asıl kurucusu olan Selçuk Paşa'nın evlatlarına bu görevin verilmesi gerektiği hususuna binaen defterlere müracaat olunduk da Selçuk Paşa'nın zaviyenin asıl sahibi olduğu anlaşıldığı ve vâkfın yönetiminin oğullarından birine verilmesine dair		
50	Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması	Bir süreden beri Macaristan Seferleri, Rumeli Seferleri, Vidin ve Niş Kalelerinin fethi ve İran tarafına yapılan seferler dolayısıyla tımar ve zeamet sahiplerinin bulundukları yerlerden ayrılmaları, onlar yokken yerlerinin mahlûl kalması sebebiyle buraları ne idiği belirsiz kişilerin sahiplenmeler yahut adı geçen erbab-ı tımar ve züemanın geri dönmeleri durumunda bu füzuli işgallerin büyük sorun teşkil etmesi bazı beylerin kanuna mugayir tımar tevcihinde bulunması gibi pek çok usulsüzlükleri başkente rapor edilmesi sebebiyle tüm uygulamaların kanun ve nizam çerçevesine göre ve padişahın bilgisi dâhilinde yerine getirilmesinin hatırlatılmasına dair	Recep 1144	Ocak 1731
52	Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim üzere Yapılması	Zeamet ve tımar defterlerindeki kanun gereği alay beyleri kendi sancaklarında kimlere tımar veya zeamet verilmek isteniyorsa merkeze arzda bulunmaları gerekirken ve yine aynı kanuna göre her tımar ve zeamet sahibi kendi Sancağında ikamet etmek ve alay beyi bayrağı adı altında bulunması gerekirken son zamanlarda bu kuralın ihlal edildiği şimdi Sultan Süleyman Han ve Selim Han dönemlerinde olduğu gibi tımar ve zeamet tevcihlerinin kuralına göre yapılmasına dair	25 Ramazan 1144	22 Mart 1732
58	Menzil Nizamının Sağlanması	İznik'ten Tebriz'e varıncaya kadar yol üzerinde bulunan tüm menzillerin yöneticilerinin son zamanlarda artan şikâyetler ve menzil teşkilatındaki düzensizlik ve yolsuzluklarının düzeltilmesi ve menzil nizamının yeniden sağlamaları yönünde uyarılmalarına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
62	Menzil Nizamının Sağlanması	Kangırı Sancağı'na bağlı Tosya, Hacı Hamza, Osmancık ve Merzifon kazalarının ulak ve menzil işleyişlerinin yeterince verimli olamadığı imdâdiyye vergilerinin toplanamadığı ve bu duruma çözüm aramak için gedüklü Mustafa'nın da gerekli önlemleri almada yetersiz kaldığına binaen gedüklü Mustafa'ya yardımcı olabilmek için adı geçen kaza menzillerine en iyi hizmet edecek kişilerin isimlerini ihtiyaçlarını ve bunun için bargir sayılarını varıncaya kadar tespitler yapılarak darsaâdete bildirilmesinde dair	Şevval 1144	Nisan 1732
67	Menzil Nizamının Sağlanması	Bir süreden beri Bayındır, Karacalar, Koçhisar, Karacavirann nüzûlleri ile ulakların işleyişi hakkında zahmetler çekilmesi üzerine durumu araştırması için merkezden mübaşir tayin olunmasına rağmen hala sorunun giderilemediği ve gelecek yılki imdâdiyye, nüzûl vergilerinin karşılanmasında yönelik menzillerde mevcut ulak ve bargirlerin durumlarının ayrıntılı bir	9 Şevval 1144	5 Nisan 1732

		şekilde araştırılarak ayan, ahali ve kadıların görüşlerinin yer aldığı bir belge ile tafsilatlı bir şekilde darsâdet arz edilmesine dair		
43	Tevcih (Sancak Tevcihi)	Daha önce Kangırı Sancağı'nın mutasarrıfı olan Selim Paşa'nın Rumeli Beylerbeyliği görevine getirilmesi ile birlikte Kangırı Sancağı'nın kendisine 1144 senesi Rebiülahirinin 29'uncu günü itibariyle kendisine tevcih olarak nasb ve tayin edilmesine dair	Evail-i Rebiülahir 1144	Ekim 1731
64	Tevcih (Tımar)	Kangırı Sancağı'nın Benderik nahiyesinde 1600 akçe gedik tımarı tasarruf eden Hasan'ın vefat etmesi üzerine tımarı boş kaldığından, Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'nın başkente arzual göndererek tımarı kendisinin istemesi, buna rağmen kale dizdarının bu boş tımarı kendi oğlu sekiz yaşındaki İbrahim'e berat ettirmesi ancak sekiz yaşındaki birine tımar vermenin kanuna aykırı olduğu gerekçesi ile ölen Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'ya tevcih edildiğine dair	9 Şevval 1144	5 Nisan 1732
32	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarında Gelinmesi)	Erzurum Valisi Tebriz Seferine çıkan Vezir Ali Paşa'nın başkente bildirdiğine göre kolu kısa küçük Mehmed, Murat ve Civelek Mehmed isimli bölükbaşlarının Şark seferinde görevli oldukları halde halktan zorla para aldıkları, daha sonra bu kişilerin Tebriz civarındaki bazı şahısların mallarını ve paralarını gasp edip kaçarak Tebriz veya Anadolu'nun çeşitli yerlerinde saklandıkları, bu kişilerin gasp ettikleri nakit ve eşyalarla yakalanıp cezalandırılmasında dair	Gurre-i Rebiülevvel 1144	Eylül 1144
145	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarında Gelinmesi)	Bahar mevsimin gelmesi ile birlikte başlayan seferi-i hümayunlar sebebiyle vilayetlerdeki askerlerin orduya katılmalarını fırsat bilen eşkıya taifesinden kimselerin şehirlerde ve yollarda bölge sakinlerine türlü türlü cefa ve eziyet etmiş oldukları dolayısıyla mütesellimler malikâne mutasarrıfları, voyvoda, kethüda ve yeniçeri serdarlarını bu eşkıyaları gördükleri yerde birbirleriyle haberleşip ittifak kurarak ve en yakın zabıtana haber verilip yakalattırılmaları ve gereken cezaya çarptırılmalarının istendiğine dair	Evasıt-ı Ramazan 1145	Mart 1733
107	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarından Gelinmesi)	Vilayeti Anadolu'da Türkmen aşiretlerinden ve bazı taifelerden eşkıya ve hırsızların türemiş olduğu ve bu kişilerin sancak sınırları dâhilinde gördükleri andan itibaren ele geçirilip şer'en cezası ne ise ona göre cezalandırılmaları o belde sakinlerinin rahat ve huzurlarına yönelik her türlü şiddet paylarından uzak durulması eşkıyayla mücadele ederken halka zulmedilmemesine dair	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732
76	Asker Toplama	Şark Seferine çıkılacağından askere ihtiyaç olması sebebiyle Üsküdar'dan Bağdat'a varıncaya kadar yol güzergâhındaki Bolu Hendek, Kastamonu, Tosya, Sivas Sancaklarında mevcut bulunan askerlere dahi ihtiyaç duyulduğundan serdengeçti ağalarına alemdarlara ve bayrak küşadeden her rütbeden subaya ihtiyaç duyulduğundan, 4 bin civarında neferin adı geçen sancaklardan tespit edip cebecibaşı Abdullah tarafından toplanması mühürlü mektup ile ücretleri	Evasıt-ı Zilhicce 1144	Mayıs/ Haziran 1731

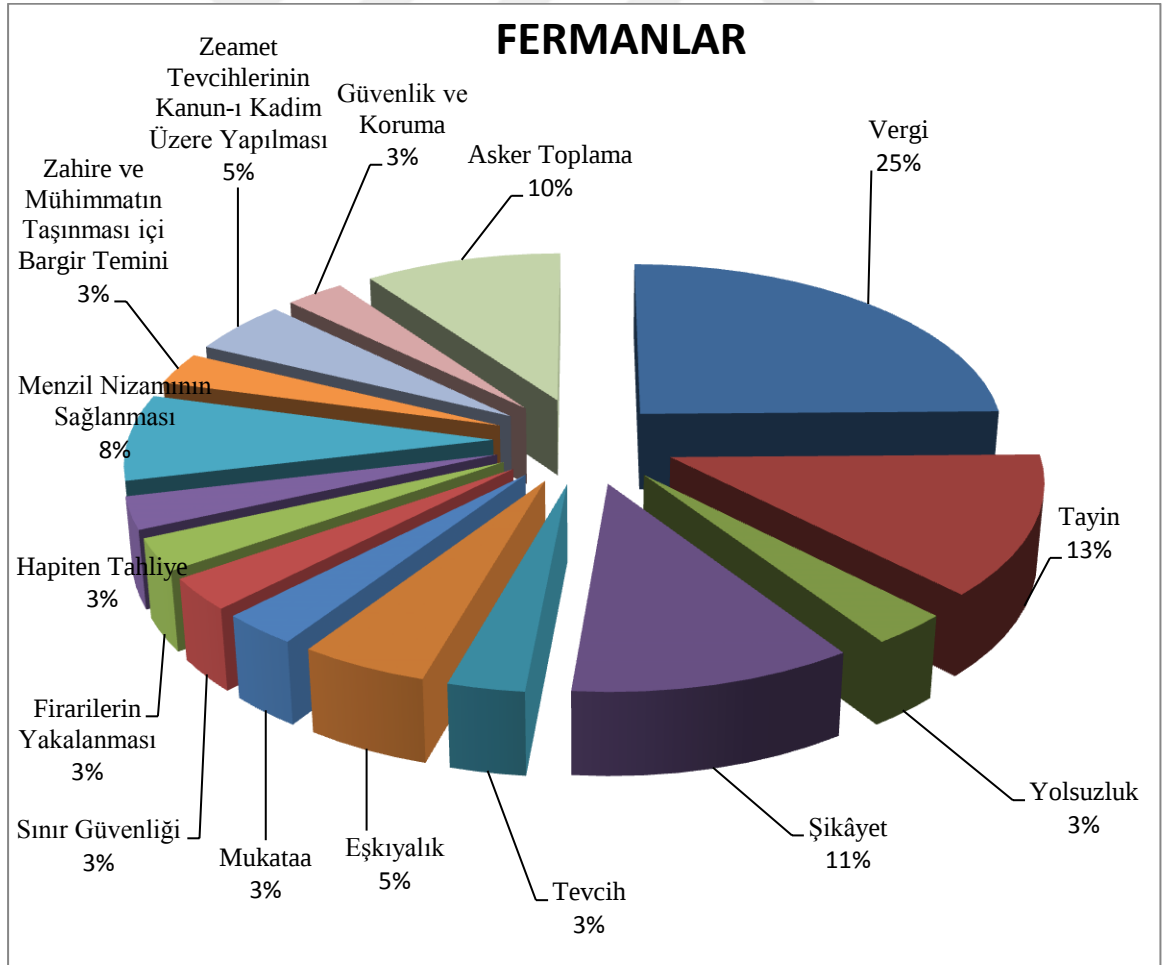
		mukabilinde orduya alınmasında dair		
128	Asker Toplama	Bağdad Seferine bin taraklu asker ile memur edilen Salim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklı askere daha ihtiyaç olduğundan Mustafa çavuşun taraklı ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinde ihtiyar olmayanlarından cenge ve harbe muktedir iyi silah kullanan yiğitlerden olmak üzere 500 nefer taraklı askeri seçmesi isimlerini kaydetmesi ve zaman kaybetmeden acilen serasker vezir Selim Paşanın mahiyetine sevk etmesinin istendiğine dair	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733
106	Yolsuzluk (Fazladan Bargir Talebi)	Bazı mahallerde ulakların kendilerine tahsis edilenden fazla bargir talep ettikleri bunun emr-i şerife aykırı olduğu ve her ulağa elindeki ahkâm-ı şerif de belirttiği miktarda bargir verilmesi fazladan isteyenlere mani olunması ve bunu bahane ederek memuriyet görevini yerine getirmek istemeyenlerin haklarından gelinmesine dair	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732
42	Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)	Kangırı Sancağı'nın Milan Kazası önde gelenlerinin padişaha yolladıkları arzuhalde belirtilen eski mutasarrıf Mirza Paşa'nın 1143 senesinde defterde olmadığı halde kendilerinden 1500 gurus akçe ve 150 gurus kıymetinde bir at talep ettiği ayrıca yine kendisinin mütesellim tayin ettiği Mustafa'nın da defterde olmadığı halde aynı miktarda vergi talebinde bulunduğu ve aslında eski mütesellimin şuanda eşkıyalık yaptığı gerekçesi ile bölge kadılarının arzuhallerine binaen halktan aldıkları paraların adı geçen şahıslar yakalanıp geri alınmasının istendiğine dair	Evail Cemaziyel Evvel 1144	Kasım 1731
27	Güvenlik ve Koruma (İmdâd-ı Seferiyye Hazinesi)	Bağdat taraflarında görevli askerlerin maaşları Anadolu'daki imdâd-ı seferiyye parasından karşılanacağı için toplanan paranın Bağdat'a varıncaya kadar geçtiği her kaza sınırları içinde korunabilmesi için tüfenkli adamlar görevlendirilip gece gündüz muhafazasına dair	10 Safer 1144	14 Ağustos 1731
95	İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	Anadolu ve Rumeli taraflarında çeşitli bahanelerle İstanbul'a gelip ellerinde sahte arz ve arzuhallerle ham kanuna aykırı davranarak suç işlemelerinin yanında hem de vilayetlerine geri gitmeyip hanlarda ve bekar odalarında günlerini gün edip İstanbul ahalisinin rahatını ve huzurunu kaçırıp pazar ve mahalle aralarında bir şeyler satarak esnafın kazancına mani olup bundan böyle kadıların ve yerel idarecilerin bilgisi dışında gelenlerin tamamının memleketlerine geri gönderileceklerine tımar ve zeamet tevcihi için bir iki adamdan fazla kimsenin gönderilmemesine vesaireye dahil	Evail Safer 1145	Temmuz 1732
113	Malikâne	Kangırı Kazasında vaki olan senevi 126 bin akçe mal ile Kargu Kazası çeltük Şehri Hatun mukataasına Öküz ve Kargu kazaları çeltükleri de dahil edilerek 5, 6 bin akçe zam ile Mustafa ve Abdullah isimli kimselere malikane olarak verilmiş olmasına rağmen adı geçenlerin daha önce Tosya kazası Dernek karyesinde çeltük tarlalarını 100 gurus mal ile iltizam ettikleri ancak mukataaya zam yapıldığı andan itibaren Dernek karyesindeki çeltük mukataasının	17 Rebiülahir 1145	7 Ekim 1732

	(Eksik Bakiye)	üzerlerinden silindiğini iddia etmelerine rağmen hala buraları ekip biçmeleri ödeme yapmamaları ve Bursa defterine bakıldığında anlaşıldığından adı geçenlerin 6 bin akçe zam olunan mukataayı mezbureyi iltizam ettikleri ve malikane mutasarrıflarına beher sene teslim eylemeleri gereken meblağları ödemeleri gereken ve daha önce Öküz, Tosya, Kargu Kazalarını uhdelinde bulundurdıkları halde ödemedikleri miktarları da ödemelerinin istendiğine dair		
84	Mukataa (Eksik Bakiye)	1144-1145 yılları asarında Kangırı Sancağı mukataasını iltizam edenlerin hazineye ödemeleri gereken 1144 akçeyi ödemediklerine ve bu mültezimler her kim ise Bolu Voyvodası Yusuf'un Kangırı Sancağına giderek bu işi soruşturması, mültezimleri bulması ve Bağdat'a Sefere çıkan ordunun çok acele paraya ihtiyacı olduğundan acele ve dikkatli davranarak Arpalık olarak Kangırı Sancağı'nın mutasarrıflığını üstlenen kişiyle birlikte paranın toplanıp hazine-i amireye teslim edilmesine dair	16 Zilhicce 1144	10 Haziran 1732
125	Zahire ve Mühimmatın Taşınması İçin Bargir Temini	Bağdad Valisi Ahmed Paşa emrine tayin olunan askerlerin vesairenin ihtiyacı olan zahire ve mühimmatın tedarik edilmesi ve bunların Bağdat'a gönderilmesi için gerekli organizasyonu yapmak üzere gönderilen mübaşir Mustafa'dan yapması gerekenlerin istendiği bu fermanda Mardin ve Nusaybin'den zahire toplanması, Musul'dan mühimmat cephane ve top nakli için gereken 1500 bargir ve katırın Bolu, Kastamonu, Ankara ve Kangırı sancaklarından temin edilmesi, her katırın başına bir mekkari görevlendirilmesi ve bu masrafların karşılanması için gerekli 20325 gurusun adı geçen sancaklardan temin edilmesi ayrıca bulunacak bargirlerin ikişer çift çuvallarıyla birlikte semerlerinin olmasına ve hepsinin yük taşımaya elverişli güçlü ve kuvvetli olmalarına dikkat edilmesi söz konusu zahire mühimmatın zaman geçirilmeden bir an önce Bağdat'a ulaştırılması gerektiği şayet bargir teminine veya mekkari yazımına mani olanlar var ise bunların tutuklanıp hapse atılması, isimlerinin darsaâdete gönderilmesi ayrıca 1500 mekkari ve katırın ordu defterdarına teslim edildikten sonra bunların listesinin yine darsaâdete gönderilmesine dair	19 Ramazan 1145	5 Mart 1733
71	Firarilerin Yakalanması	Ordudan firar edip Anadolu Eyaletinin iç bölgelerine yayılarak eşkıyalık ve zorbalık ile fesad çıkaranların yakalanıp cezalandırılması için gönderilen mübaşire yardım edilmesini istendiğine dair	26 Cemaziyelahir 1144	26 Aralık 1731
146	Hapisten Tahliye	Koçhisar Kazası sakinlerinden olan dergah-ı muallam cebecilerinden çakır İbrahim'in padişahın huzurun bir arzuhal gönderdiği, kendisinin hiçbir suçu yokken haksız yere Kangırı Kalesine hapis edilerek mağdur olduğunu söyleyerek tahliyesini talep etmesi, yapılan inceleme sonunda çakır İbrahim'in Gence Muharebesine, Tebriz Seferine, Rumiye Muharebesine katıldığı ve yararlılık gösterdiği anlaşıldığından cebeci başı	Evasıt-ı Zilkade 1145	Tarihsiz

		Abdulkadir’inde uygun görüş bildirmesi üzerine hapis edilmesini gerektirecek bir durumun olmadığı kanaati ile hapisten salıverilmesinin istendiğine dair		
147	Sınır Güvenliği (Bağdad ve Kerkük)	Şah İsmail’in oğlu Kızılbaş Tahmas’ın Bağdad Kalesini muhasara etmesi ve Bağdad Kerkük arasındaki yolu kapatması sebebiyle cümle halkın tehlike içinde olduğu ve şikâyetlerinin arttığı bu Müslümanların Tahmas’ın zulmünden kurtarılmasının İslam askerlerinin üzerlerine farz ve vacip mesabesinde olduğundan Erzurum Eyaletine mutasarrıf olan vezir Osman Paşa’nın İslam hududuna girmesi ve bölgedeki tüm beylerbeyi ve ümeranın Osman Paşa’ya bu mücadelede yardım etmeleri gerektiğine dair	Şevval 1145	Nisan/Mayıs 1733

Tabloda görüldüğü üzere vergi ve askerlikle ilgili ferman suretleri çoğunluktadır. Zira sicilimizin tutulduğu dönemin 1. Mahmut’un iktidar yıllarına tekabül etmesi, bu tarihlerde başta İran olmak üzere Avusturya ve Rusya ile Osmanlı Devleti’nin savaş halinde olması ve bu durumun doğal bir sonucudur.

Fermanların içerik olarak tasnifi yapıldığında aşağıdaki grafik elde edilmektedir.

Grafik 3: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Fermanların Oransal Dağılımı

Grafik 3’de de görüldüğü üzere incelendiğimiz sicilde tespit edilen 54 ferman sureti başta vergiler olmak üzere pek çok konuda çeşitlilik arz etmektedir.

3.2.1.2. Berat

Berat, Arapça asıllı bir kelime olup “yazılı kâğıt” demektir. Bir adı da nişan olan ve ilk devirlerde “biti ve misal” de denilen berat, bir memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz veya muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belge olup, ancak tuğranın sahibi olan padişahın saltanatı süresince geçerliydi (Kütükoğlu, 1994: 124). Aşağıdaki tabloda tespit ettiğimiz beratlar ve içerikleri yer almaktadır.

Tablo 6: Beratlar ve Kısa İçerikleri

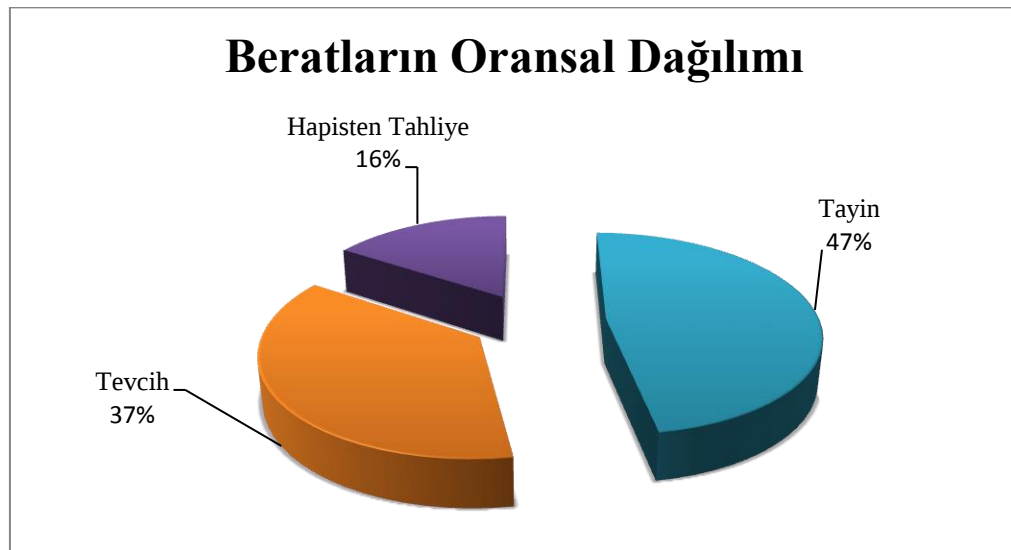
Belge No	Mahiyeti	Konusu	Hicri Tarih	Miladi Tarih
9	Tayin (Cüzhan)	Kangırı Kasım Bey Mescid-i Şerifine Mehmed isimli kişinin yeniden cüzhan atanmasına dair	16 Şevval 1146	22 Mart 1734
17	Tayin (Mütevelli)	Kangırı ’da Şeyh Bahaeddin Mescidi Vakfına daha önce bu görevi yaparken haksızlığa uğrayan ancak yanlıştan dönülen Ahmed isimli şahsın yeniden atanmasına dair	Evail-i Safer 1144	Ağustos 1731
21	Tayin (Mutasarrıf)	Kangırı kasabasında daha önce mutasarrıf olup vefat eden İbrahim’in vefatından sonra mutasarrıf olduğu vergi kaynağı sahipsiz kaldığından bu vazifenin Ali Veledi İsmail ve Abdullah isimli kişilere tevcih edilmesi babında derviş Abdullah isminde birinin sunduğu arzuhale karşılık berat verildiğine dair	17 Cemaziyelahir 1144	17 Aralık 1731
37	Tayin (Hademe)	Kangırı’da Sultan Süleyman Cam-i Şerif kurbunda bulunan tekkenin hüddamiye hizmetine Seyyid Mehmed’in tayin edildiğine dair	Evail-i Rebiülahir 1144	Ekim 1731
38	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Sancağı’ndaki Süleyman Han Camisi yakınındaki darü’ş-şifa vakfının mutasarrıfı Hüseyin’in vefatı, yerine günlük 5 akçe ile oğlu Abdullah’ın atanmasına dair	11 Rebiülahir 1144	13 Ekim 1731
40	Tayin (Muallim)	Kangırı Sancağı’ndaki Sıbyan mektebinin hocası Musa’nın vefatı sebebiyle şehir ileri gelenlerinin uygun görüş bildirmeleri üzerine Musa’nın küçük oğlu İbrahim’in günlük 3 akçe ile aynı göreve tayin edildiğine dair	4 Cemaziyel Evvel 1144	4 Kasım 1731
44	Tayin (İmam)	Kangırı Kalesi içinde yer alan Sultan Selim Han Cam-i Şerifinin imamet görevini yürüten ve kale askerleriyle cemaatin kendisinden çok razı olduğu El- Hac Ahmed’in İsfendiyyar isimli bir kişinin iftiralarıyla elinden imamet görevinin alınması ve bu görevin türlü hilelerle Abdullah isimli bir kişiye verilmesi ancak halkın ve resmi bazı	3 Rebiülahir 1144	5 Ekim 1731

		görevlilerin bu durumu divana arz etmesi üzerine Ahmet'in yeniden aynı göreve iade edilmesine dair		
47	Tayin (Hatip)	Kangırı Kazasında tabi Absarı karyesindeki camiye karye ahalilerinin isteği ve Kangırı Kadısı Mevlana Osman'ın arzına binaen Ahmed halifenin günlük yarım akçe ile hatip olarak tayin edilmesine dair	14 Safer 1144	18 Ağustos 1731
56	Tayin (Hatip)	Korgun karyesinde Şeyh Mehmed tarafından yaptırılan caminin hatibinin kendi isteği ile görevini Mevlana Hasan'a bırakmasıyla bundan böyle adı geçen camiye Mevlana Hasan'a hatip olarak tayin edildiğine dair	Evahir-i Şaban 1144	Aralık 1731
61	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan'ın arzı ile Saray karyesindeki vakfın yönetimini üstlenen Mehmed ve Derviş isimli kişilerden Mehmed'in vefatı üzerine yerinde Çelebi oğlu Hüseyin'in tayin edilmesine dair	18 Cemaziyelevvel 1144	18 Kasım 1731
97	Tayin (İmam)	Kangırı Kayserbey Mescid-i Şerifi imamı Mevlana Ahmed'in kendi ricasıyla görevini Şeyh Mehmed Halife'ye bırakması ve Kangırı Kadısı Mevlana Seyyid Hasan'ın arzı üzerine padişah beratıyla kendisinin imam tayin edildiğine dair	10 Safer 1145	2 Ağustos 1732
98	Tayin İmam	Kangırı'da Kasım Bey Mescid-i Şerifi imamı Mehmed'den cemaatin şikâyetçi olması sebebiyle azl edilerek yerine Mustafa Halifenin imamlığa getirilmesi ancak Mustafa Halifenin bu görevi gönüllü olarak Ahmed bin Recep Halife'ye bırakması ve cümlenin ittifakıyla ve vakıf mütevellisi İsfendiyar'ın arzıyla mescid imamlığına Ahmed Halife bin Receb'in tayin olunmasına dair	23 Muharrem 1145	18 Temmuz 1732
99	Tayin (İmam)	Kangırı Kazası Karataş Mahallesi Mescid-i Şerifinde günlük yarım akçe ile imamlık yapan Abdullah'ın vefat etmesi üzerine yerine Mustafa Halifenin bu göreve Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzıyla imamlık vazifesi verilmesine dair	Evahir-i Safer 1145	Temmuz 1732
100	Tayin (İmam)	Kangırı Kazasında Yayar Mahallesi Mescid-i Şerifinde günlük yarım akçe ile imamlık yapan Mehmed Halifenin kendi rızasıyla görevinden ayrılması ve yerine Halil Halifenin bu göreve Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzıyla istenmesi ve Halil Halifeye imamlık vazifesinin verildiğine dair	13 Muharrem 1145	6 Temmuz 1732
101	Tayin (Muallim)	Kangırı Yoğurtçu Mahallesinde Hoca Musa'nın yaptırdığı muallim hanenin hocası Mehmed'in vefatı üzerine yeri boş kaldığı için oğlu İbrahim Halifenin bu göreve günlük 1 akçe ile tayin edildiğine dair	Evail-i Safer 1145	Temmuz/ Ağustos 1732
103	Tayin (Sağlık Görevlisi)	Kangırı'daki Sultan Hatun ecza vakfında muayene vazifesiyle görevli Ahmed'in yerine Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan'ın arzı üzerine berat-ı hümayun ile Mehmed Halife'nin tayin edilmesine dair	Evahir-i Safer 1145	Ekim 1732

104	Tayin (Devirhan)	Kangırı'daki Sultan Süleyman Han Cam-i Şerifinin devirhanı olan Şeyh Ahmed'in vefatı üzerine Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzı üzerine padişah beratı ile Seyyid Hasan'ın "devirhan" tayin edilmesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
116	Tayin (Hatib)	Kangırı Kazası Kızılsın nam karyesindeki cami hatibinin vefatı üzerine günlük yarım akçe yevmiye ile Mustafa'nın atandığına dair	Evail-i Rebiülevvel 1145	Ağustos 1732
122	Tayin (İmam)	Kangırı Kazası'nın Dutağaç karyesi mescid-i şerifine kadı Mevlana Hasan'ın arzı üzerine Mehmed isimli bir kişinin imam atanmasına dair	Gurre-i Cemazielahir 1145	Aralık 1732
105	Tevcih (Malikâne)	Memleketin Şam, Halep, Diyarbakır, Mardin, Adana , Malatya , Antep ve Tokat bölgelerinde vergi toplama ve tahsil görevleri olan vali veya sancak beyi rütbesinde kişilerin uhdesinde olduğu ancak bu kişilerin zamanla bu vergi kaynakları kendi üzerlerine geçirdikleri sadece kar etmenin peşine düştükleri reayanın halini dikkate almadıklarını, bir veya iki sene iltizamla bu görevi ifa etmelerini gerekçe göstererek reaya zulüm eyledikleri misli ile vergi aldıkları, muaccelelerini zamanında ödemedikleri kendi resmi görevlilerinin dahi iltizam kurallarına riayet etmedikleri bundan böyle adı geçen vilayetlerde iltizam ve mukataa işlerine girecekleri bizzat başkente gelmeleri ellerine yazılı senet ve taksit ödeme planlarını bizzat almaları, rızası olmadıkça hiçbir vüzera, miri miran, ümera ve mütesellimlerin fermansız veya izin almaksızın yerlerine vekil göndermemeleri üzerinde malikane bulunanların mutlaka ellerinde beratlarının da bulunması müzayede de mukataa her kime karar kılmışsa baş defterdarın uygun görüp gerekli işlemleri yapması yönünde daha önce bir hatt-ı hümayun çıkarıldı hatırlatıldıktan sonra Kangırı Sancağı'nın Selim Paşa ve oğlu Seyyid Mehmed Gaziye 15.000 gurus muaccele ile sefer olmadıkça senevi 10.000 gurusu dört taksit halinde hazineye yatırmaları ve sefer-i hümayuna iştirak etmek şartıyla 1145 senesi Martı'ndan itibaren "malikâne" olarak verildiğine dair	1145	1732/1733
109	Tevcih (Tımar)	Kangırı Sancağı Hisarcık karyesinden Mustafa Veleli Mehmed'in elinde bulunan tımandan azl edilip yerine haksız olarak Musa'nın gelmesi ve onun asitaneye ricası üzerine Mustafa Veleli Mehmed'e 5 bin akçe tımarın yeniden tevcih edildiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
141	Tevcih	Anadolu vilayetinin Amasya Sancağı'nda bulunan Sultan Bayezid Veli evkaf-ı şerifinin gelir kaynaklarından olan mukataalardan Kangırı Sancağı'nın Korgun ve tevabi	Tarihsiz	Tarihsiz

	(İltizam)	mukataasının 2650 gurusu tutarındaki vergi gelirlerini toplaması için Ahmed Ağa'ya iltizam edildiği ve bu mukataanın serbest mukataa özelliği taşıdığı ve dolayısıyla şeri ve örfi vergilerinin toplama yetkisine sahip olduğuna dair		
114	Hapisten Tahliye	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa mektup gönderip haklarında eşkıyalık yaptıkları ve fesad çıkardıkları suçlamalarından dolayı haps edilen Tosya sakinlerinden Abdullah ve Hacı Oğlu Ahmed'in aslında kendi hanelerinde sakin ve kendi hallerinde insanlar olduğu herhangi bir isyana karışmadıkları anlaşılması üzerine tahliye olmalarının istendiği arzuhaline istinaden adı geçen kişilerin salıverilmesine dair	Evail-i Cemaziyelevvel	Ekim 1732
65	Tecavüze Yeltenme	Kangırı'nın Hacı İbrahim Mahallesi sakinlerinden rezil, eşkıya ve fesad olduğu onlarca kişi tarafından teyit edilen Salih'in, Halil Ağa Mahallesi Hasan bin Mehmed isimli kimsenin oğluna eniştereli El-Hac Mustafa'nın evinde tecavüze yeltenmesi ve baba Hasan'ın bu duruma engel olmak isterken Salih'in bıçaklı saldırı sonucu başparmağını kaybetmesi ayrıca Salih'in annesi ve karısına küfür etmesi ve tüm bu yaşananları belde ileri gelenlerince teyit edilmesine dair	16 Zilkade 1144	11 Mayıs 1732

Defter de tespit edilen berat sayısı 24'tür. Konu bakımından fermanlardan farklı olarak tayin (vakıf müteveli, hatib, muallim, hademe, imam, devirhan, sağlık görevlisi), tevcih, hapisten tahliye gibi farklı içeriklere sahip beratlar karşımıza çıkmaktadır. Bunları tasnif ettiğimiz de ise aşağıdaki grafik elde edilmektedir.

Grafik 4: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Beratların Oransal Dağılımı

Grafik 4'e baktığımızda incelenen defterde paşaların sefere çıkmaları, yerlerine mütesellim tayin etmeleri, vergileri tahsil etmek için tayin edilen görevliler vesair atamalardan dolayı beratların çoğunluğunu %47 ile tayinler oluşturmaktadır. %37'lik oranını tevcihler ve geri kalan %16'lık kısmını ise hapisten tahliye beratlarından müteşekkildir.

3.2.1.3. Buyruldu

Buyruldu veya buyuruldu; Türkçe "buyurmak" fiilinden yapılmış bir isimdir. Yazıldıkları yer bakımından merkez ve taşrada yazılanlar olarak ikiye ayrılmalrı mümkün olan bu tür belgelerin özel bir yazılış şekilleri vardır. Fâtih Kanunnâmesi'ne göre padişahın tuğrasını taşıyan hükümler ancak üç şahsın buyrulduları ile yazılabilir. Bunlardan dünya işlerine dair olan meselelerde sadrazam, maliye ile ilgili işlerde defterdar, şer'î davalarda ise kazaskerler yetkili kılınmıştı. (Kütükoğlu, 1992: 478)

İncelenen defterde tespit edilen buyruldu sayısı 21'dir. İçerik bakımından ferman ve beratlarla benzerlik göstermektedir. Buyruldular da geçen konular ise tayin, vergi, eşkıyalık, yolsuzluk, tımar tevcihi, çeşitli şikâyetler, İstanbul'a gelişlerin sınırlandırılması gibi şeklinde özetlenebilir.

Aşağıdaki tabloda incelediğimiz defterde tespit edilen buyruldular ve kısa içerikleri yer almaktadır.

Tablo 7: Buyruldular ve Kısa İçerikleri

Sıra No	Mahiyeti	Konusu	Hicri Tarih	Miladi Tarih
19	Tayin (Vergi Tahsildarı)	1144 senesinin Anadolu Valisi Ebubekir Paşa'ya Kangırı Sancağı'ndan isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisini toplamak üzere Ömer Ağa'nın görevlendirildiği ve elinde bulunan defterdeki taksimat uyarınca vergileri toplamasına yardımcı olunmasında dair	1144	1731/1732
22	Tayin (Bakkalbaş)	Kangırı mutasarrıfı ve zaimi Selim Paşa marifetiyle Kangırı çarşı esnafı üzerine vergi tarhı, huzurunda dükkân satışı, hac sebebiyle sahip olunan bakkalın devri ve Ali Ağa'nın bakkal başı olarak tayin edilmesine dair	1 Zilkade 1144	26 Nisan 1732
23	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Valisi Vezir Ebubekir Paşa'nın 1144 senesine mahsup imdâd-ı seferiyye vergisinin tahsili için Ömer Ağa'nın tayin edilmesine dair	1144	1731/1732
		Piyade ve süvari kılığında bir takım kişilerin İran ve Anadolu sınırlarında eşkıyalık yaptıkları şikâyeti üzerine	Tarihsiz	Tarihsiz

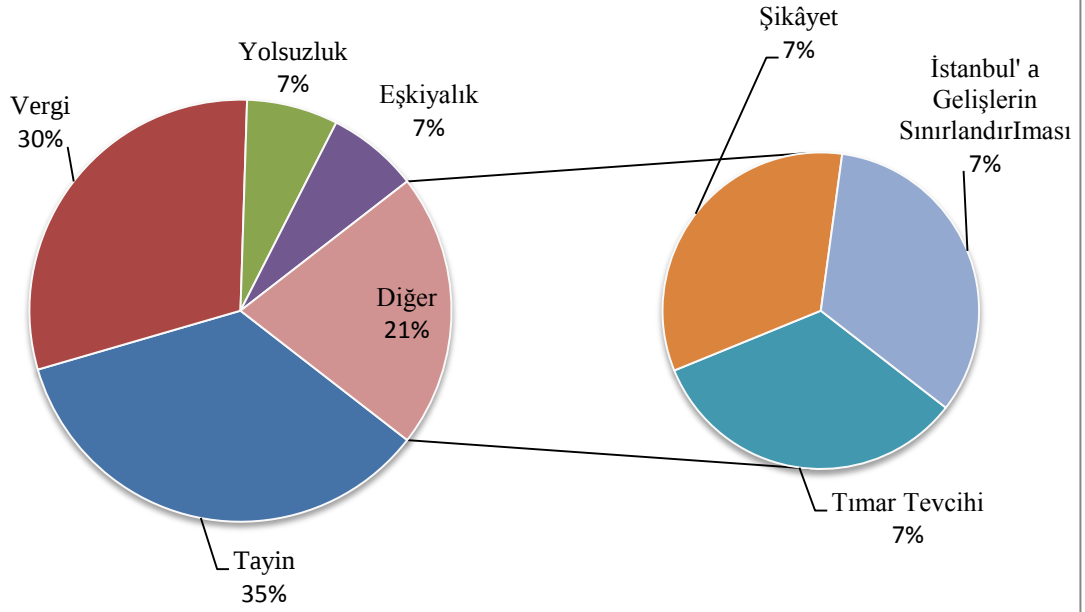
51	Tayin (Eşkıyalığı Teftiş için Mübaşir)	merkezden durumu yerinde teftiş etmek üzere bir mübaşirin tayin edildiği ve eşkıyaların yakalanarak kanun üzere cezalandırılıp haklarından gelinmesine dair		
66	Tayin (Kasabbaşı)	Kangırı şehrine El- Hac Hasan'ın "kasabbaşı" olarak atanmasında dair	17 Zilkade 1144	12 Mayıs 1732
72	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Eyaletine bağlı Kangırı ve Ankara sancaklarının imdâdiyesini toplama yetkisini ber vech-i malikâne olarak çavuşlar kethüdası Seyyid El-Hac Süleyman Ağa'ya malikâne olarak tevcih edildiğinden adı geçen sancakların imdâdiye vergilerini toplama yetkisinin Süleyman Ağa da olduğuna ve buna kimsenin muhalefet eylememesi gerektiğine dair	17 Receb 1144	15 Ocak 1732
91	Tayin (Kethüdayeri)	Kangırı, Tokad, Kalecik şehirlerinde ve nahiyelerinde ikamet eden Altubölük askerleri üzerine günlük 36 akçe ulufe ile Kangırı asker ocağının emekdarlarından olan Mehmed bin Ahmed'in yeniden kethüda ve zabıt olunmasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
139	Tayin (Mütesellim)	1145 senesi Bağdad canibine sefer çıkacak olması münasebetiyle yerine Hüseyin Ağa isimli adamını mütesellim olarak tayin ettiğine ve bu kişinin görevlerini hatırlatıldığına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
14	Vergi (Eksik Bakiye)	Kütahya valisinin Kangırı Sancağı'nda kanunla alması muteber olunan bazı vergi kalemlerinin henüz ödenmediği ve 25 güne kadar zıkr olunan meblağın temin edilerek belirtilen yere gönderilmesinin istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
25	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1144 senesine mahsup Anadolu valisi Ebubekir Paşaya hazineden verilen 13192 gurusluk imdâd-ı seferiyye vergisinin mübaşir ve mahkeme masraflarıyla birlikte 14550 gurusluk olarak toplanıp Ömer Ağa'ya teslim edilmesine dair	15 Rebiülevvel 1144	17 Eylül 1731
70	Vergi (Zahire Tedariki)	Şark Seferi için hareket eden ordunun üç günlük zahire ihtiyacının Kangırı Sancağı'ndan tedarik edilmesine dair	19 Zilhicce 1144	13 Haziran 1732
73	Vergi (Zahire Tedariki)	Ankara'ya varmak üzere yola çıkan Anadolu Eyaleti mutasarrıfı paşanın kapu halkı ve levendatı gerekli zahirenin tez elden ilgili menzillerde hazır bulundurulmasına dair	2 Zilhicce 1144	27 Mayıs 1732
80	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Revan Kalesi muhafazasına memur olan Ahmed Paşa'ya verilecek imdâd-ı seferiyyenin vakit kalmadığından kazalara ve köylere tevzi edilmeden ayan-ı vilayetten tedarik edilmesine dair	25 Zilhicce 1144	19 Haziran 1732
82	Vergi İmdâd-ı Seferiyye	Revan Seferi için göreve memur olan paşanın imdâd- seferiyyesinin toplanması için mübaşir gönderildiği ve üç gün mühlet verildiği fakat bu süre içinde rehavetten olsa gerek verginin tahsil edilmediği acilen paranın tahsil edilerek mübaşire teslim edilmesine dair	8 Muharem 1145	1 Temmuz 1732

96	Vergi (Zahire Tedariki)	Revan Kalesi muhafazasına memur edilen Ali Paşa'nın için hareket eden askerlerin ihtiyacını karşılamak üzere Kangırı Kazasından yedi günlük zahirenin istendiğine dair	7 Safer 1145	30 Temmuz 1732
133	Vergi İndirimi	Kangırı kadısı önderliğinde Kangırı ya bağlı bazı karyeler ahalisinin fakirü'l-hal olmaları sebebiyle daha önce verdikleri arzuhal gereği bundan kendilerinden toplanacak vergilerden her on semenden bir akçe indirim yapılmasına dair	2 Şevval 1145	18 Mart 1733
89	Tevcih (Tımar)	Kangırı Kalesi dizdari Hüseyin'in başkente mektup gönderip Kangırı Sancağındaki Değim karyesinde 1400 akçe gedik tımarının mahlul olması sebebiyle kale muhafızlarından Mehmed'in uhdesine verilmesi ve bu isteğinin kabul edilmesine dair	25 Muharrem 1145	18 Temmuz 1732
94	İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	Anadolu'daki bazı kaza ve köylerden reaya ve işsiz kişilerin son zamanlarda İstanbul'a geldikleri, iş bulamadıkları için ya çiftliklerde yada şerbet satarak geçinmeye çalıştıkları yerlerini terk ettikleri için vergi ödemedikleri bekar odalarında eğlence tertip ettikleri Kostantiniye halkının bu tip insanlardan rahatsız olduğu, kimi zaman tımar ve zeamet tevcihi için 20 veya 30 kişinin geldiği ve bu bekar odalarında kaldığı hâlbuki bu iki kişinin, kişilerin işini yapabileceği ve dolayısıyla alaybeyi ve kadının arzı ve bilgisi olmadan Anadolu'dan İstanbul'a geri gönderileceklerine dair	18 Safer 1145	10 Ağustos 1732
39	Şikâyet (Tecavüze Yeltenme)	Bekmezcioğlu İbrahim isimli şahsın, evli olduğu halde Abdurrahman Ağa'nın bakire kızına sataşması ve tecavüze yeltenmesi üzerine durumu araştırma ve şeriat çerçevesinde çözüme kavuşturulması için mübaşir tayinine dair	28 Rebiülahir 1144	30 Ekim 1731
45	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarından Gelinmesi)	Anadolu yakasındaki sol, orta ve sağ kol üzerinde bulunan kadılıkların sınırları dâhilinde vukua gelen eşkıyalık hareketine katılanları teftiş edilip yakalanmaları mübaşir veya zabitan yardımıyla mahkemeye getirilip şeriatla muhakeme edilmeleri ve mübaşir olarak gönderilenlerin kapu halklarının masraflarının karşılanmasına dair	24 Cemaziyel evvel 1144	24 Kasım 1731
15	Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)	Kangırı Sancağı'nda zahire toplaması içi tayin olunan memurların halka zulüm etmemelerine dair	Gurre-i Zilkade 1143	Haziran 1731

Aynı şekilde ferman ve beratlarla olduğu gibi buyrulduklarda da mali ve idari konularının ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Buyruldukları oransal dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

BUYRULDULAR

Grafik 5: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Buyruldukların Oransal Dağılımı

Grafik 5'de görüldüğü üzere belgelerin %35'lik oranını tayin, %30'luk oranını ise vergi, %7'lik kısımlarını yolsuzluk, eşkiyalık, tımar tevcihi, şikâyet ve İstanbul'a gelişlerin sınırlandırılmasına dair buyrulduklar oluşturmaktadır.

3.2.1.4. Mektuplar

Lügat manası “yazılmış” demektir. Diplomatik bakımdan ise iki belde, iki memleket arasındaki iş, tebrik, taziye, arz-ı muhabbet gibi vesilelerle birbirlerine gönderilen yazılara *mektup* denir (Kütükoğlu, 1994: 221).

İncelediğimiz sicilde toplam 18 mektup suretine rastlanılmaktadır. Bunların kısa içerikleri ve kısa özetleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 8: Mektuplar ve Kısa İçerikleri

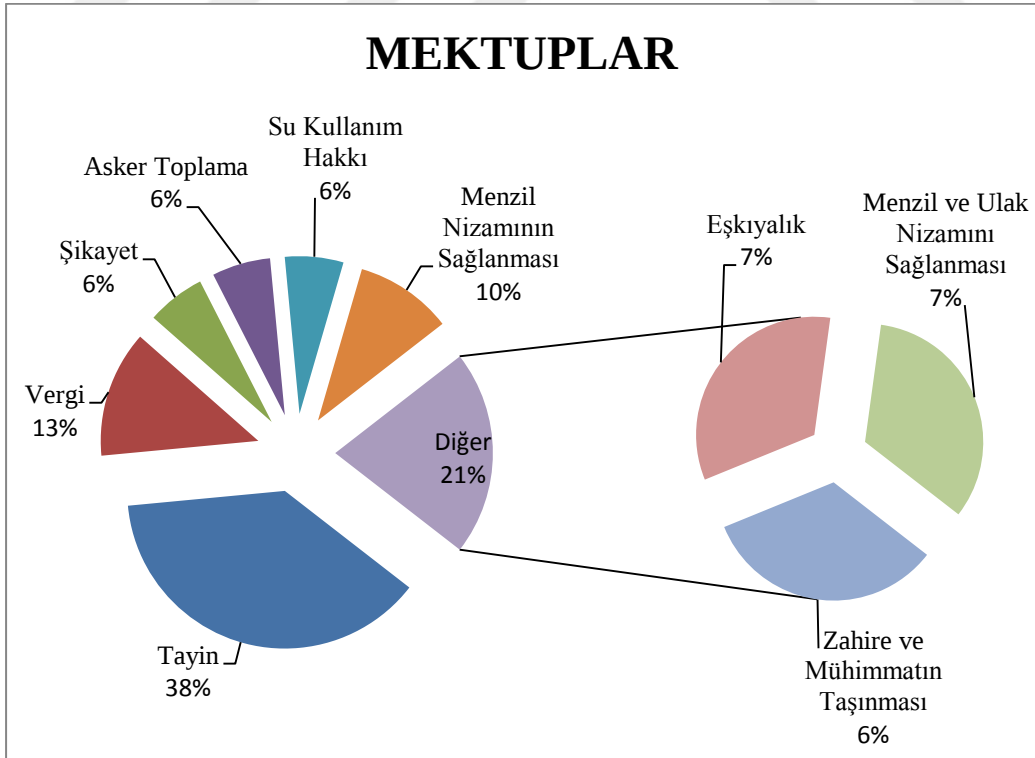
Belge No	Mahiyeti	Konusu	Hicri Tarih	Miladi Tarih
6	Tayin (Müftü)	Seyyid Hasan'ın 1144 senesinde müftü olarak atanmasına dair	Evasıt-ı Safer 1144	Ağustos/Eylül 1144
34	Tayin (Nakibü'l- Eşraf)	1144 senesi Cemaziyelahirinden itibaren Kangırı Tosya, Göl Yenice, Toht, Koçhisar ve Kargu kazalarında yaşayan sadat-ı kiramların işlerini yürütmek üzere Abdurrahman Çelebinin tayin edilmesine dair	Gurre-i Cemaziyelahir 1144	Aralık 1731
		Kangırı, Tokad ve Kalecik	20 Zilhicce 1144	14 Haziran

68	Tayin (Kethüdayeri)	nahiyelerinde bulunan Altıbölük yoldaşları üzerine ocağın kadim emekdarlarından olan Ali Mehmed'in günlük 32 akçe zabıta ve kethüdayeri olarak atanmasına dair		1732
92	Tayin (Kethüdayeri)	Kangırı ve Tokat ve Kalecik nahiyelerde sakin olan Altıbölük yoldaşların üzerlerine zâbit ve kethüdâ pirleri nasb ve tayini hakkındadır	Tarihsiz	Tarihsiz
115	Tayin (Müftü)	Kangırı Sancağına müftü atamasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
167	Tayin (Kethüdayeri)	Ocağın kadim emekdarları olan Altıbölük halkının üzerine kethüdayeri ve zabıt nasb ve tayin olunmasına dair	Evahir-i Ramazan 1144	Şubat/ Mart 1732
79	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Revan muhafızlığına tayin edilen Ahmed Paşa'nın imdâd-ı seferiyyesinin acilen toplanmasına dair	1145	1732
121	Vergi (Cizye)	1145 senesi başından itibaren 1146 senesine mahsup olmak üzere Ankara, Bolu, Kastamonu ve Kangırı Sancaklarında ikamet eden ehl-i zimmet Yahudi, Ermeni ve Acem taifesinden alınması gereken 490 ala, 4170 evsat, 640 edna toplam 5300 yükümlüsünün adı geçen kazalarda vergilerini tahsil etmek üzere Mehmed isimli bir ayanın görevlendirildiği ve bu kişinin ilgili kaza kadıliklarının gözetiminde cizyeler tahsil ederken herkesin gelir durumuna göre vergi kağıdını belirten belgeleri yanlarındaki bohçalardan çıkarıp ellerine vermeleri, vergiyi illede altın olarak istemeyip gurus üzerinden hali ayar akçe üzerinden ve zincirli Mısır altunu üzerinden ve dahi İstanbul altunu üzerinden alabilmelerini (bunun miktarı belirtilmiştir) alabilmelerine gerektiği takdirde bu meblağların dört taksit halinde toplana bilineceğine deftere kaydedildiğinden farklı bir vergi ödemek için hile yapanların ellerine verilecek kâğıtlara dikkat edilecek, bu isimli kişilerin cizye kaleminden istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
136	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Kangırı Sancağı'nda mutasarrıfı Selim Paşanın Bağdat Canibine memur edilmesi üzerine bir yıl sonraki imdâd-ı seferiyye vergisinin önceden kısmen toplanmaya başladığının istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
149	Vergi (Nüzûl)	1145 senesinde padişahın yapacağı Şark Seferi için İslam ordusunun konaklayacağı Kangırı'nın Karaca viran menzilinde askerlerin ihtiyacı olan temel gıda maddeleri ve zahirenin fermanla belirtilen miktarda Kangırı Sancağından temin edilmesi ücretinin Kangırı ahalisi tekâliflerinden düşülmesi ve bu iş için görevlendirilen Mustafa Ağa'ya	Tarihsiz	Tarihsiz

		gereken kolaylığın sağlanarak istenilen zahirenin askerler Karacaviran menziline ulaşmadan tedarik edilmesinin istendiğine dair		
63	Menzil Nizamının Sağlanması	Daha önce gönderilen ferman istinaden Tosya, Hacı Hamza, Osmancık ve Merzifon menzillerindeki düzenin sağlanması ulakların ve bargilerin durumu kimlerin idaresine verildiği herhangi bir keyfiliğin olup olmadığı gibi konuların cevaplarının tespit edilip tafsilatlı bir şekilde İstanbul'a gönderilmek üzere Dergah-ı Ali gedüklü çavuşlarından Mustafa'ya verilmesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
162	Menzil Nizamının Sağlanması	Kangırı Sancağı Karacalar, Karacaviran, Koçhisar ve Tosya menzillerinden geçen ulaklara sıkıntı verilmemesi ve Ahmed Ağa'nın bin yüz kırk dört senesi ruz-ı hızırından bin yüz kırk beş senesi ruz-ı hızırına kadar menzilin nizamı için görevini yapmasına dair	25 Cemaziyelevvel 1145	13Kasım 1732
160	Menzil ve Ulak Nizamının Sağlanması	Kangırı'da vaki kazalarda Şark Seferinin olması sebebiyle ulakların çoğalmasıyla birlikte Karacalar, Koçhisar, Karacaviran ve miri menzillerinin işlerinde daha önceden Karacalarda görev yapan Ahmed Ağa, ulaklara sıkıntı verilmemesi için hüccet-i şeriyye verilmiş ve bu defa da menzil nizamına dergâh-ı ali gedüklülerinden Halil Ağa'nın görevini yapan ulaklara sıkıntı, darlık çekirtmemesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
36	Şikâyet (Seyyidlik İddiası)	Kangırı Kazasında bazı kişilerin seyyidlik iddiasında bulunması ancak halkdan bazı kimselerin bu kişilerin seyyidliğini meşru görmeyerek baskı yaptığı şikâyeti üzerine durumlarının araştırılması ve açıklığa kavuşturulmasına dair	12 Zilkade 1146	16 Nisan 1734
54	Su Kullanma Hakkı	Serdar-ı Ekrem İbrahim Paşa Hazretlerinin Taşmescid Mahallesindeki vakıf çeşmelerinin Ahmed Ağa tarafından 10 guruş muaccele ve her sene 1 guruş bedelle kullanması için daha önceden kendisine hücceti şer'iyye verilmiş olduğu, vakıf mütevellilerinin bu durumu bilmeleri ve Ahmed Ağa'nın tasarrufuna mani olmamalarına dair	2 Cemaziyelahir 1144	2 Kasım 1731
108	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarından Gelinmesi)	Anadolu'nun sol kol üzerinde yer alan şehir, kaza ve nahiye yöneticilerinden, ortaya çıkmaya başlayan eşkıyalara karşı uyanık olmalarının ve eşkıyalarının kaza sınırlarında görüldüğü andan itibaren peşlerine düşülmesi gerektiğine ve yakalanarak şer'i cezalarının uygulanmasına ve katiyen ihmal edilmemesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
126	Zahire ve	Bağdat Valisi Ahmed Paşanın maiyetinde bulunan askerin zehayir ihtiyaçları için Diyarbekir, Musul Eyaletlerinde ve Mardin ve Nusaybin	Tarihsiz	Tarihsiz

	Mühimmatı Taşınması	caniblerinden satın alınan çeşitli zahirelerin ve mühimmatın nakli için Bolu, Kastamonu, Ankara ve Kangırı Sancağı'ndan Bağdat kalesine bin beş yüz bargir ve katırların nakli ve bunların mekkari başlarına teslimine dair		
129	Asker Toplama	Bağdad Seferine 1000 taraklu asker ile memur edilen Salim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklu askere daha ihtiyaç olduğundan Mustafa çavuşun taraklu ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinde ihtiyar olmayanlarından cenge ve harbe muktedir iyi silaha kullanan yiğitlerden olmak üzere 500 nefer taraklu askeri seçmesi isimlerini kaydetmesi ve zaman kaybetmeden acilen serasker Vezir Selim Paşa'nın mahiyetine sevk etmesinin istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz

Yukarıda özetleri verilen mektuplar içerik olarak tayin, vergi şikâyet, eşkıyalık, menzil, nizamı, asker toplama, ordunun çeşitli ihtiyaçlarının karşılanması gibi konuları içermektedir. Bazı mektuplar ise gönderilen fermanlarda belirtilen hususların yeniden tekrarı şeklinde yerel hükümete gönderilmek üzere düzenlenmiştir. Mektuplarda yer alan belgelerin oransal dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmektedir.

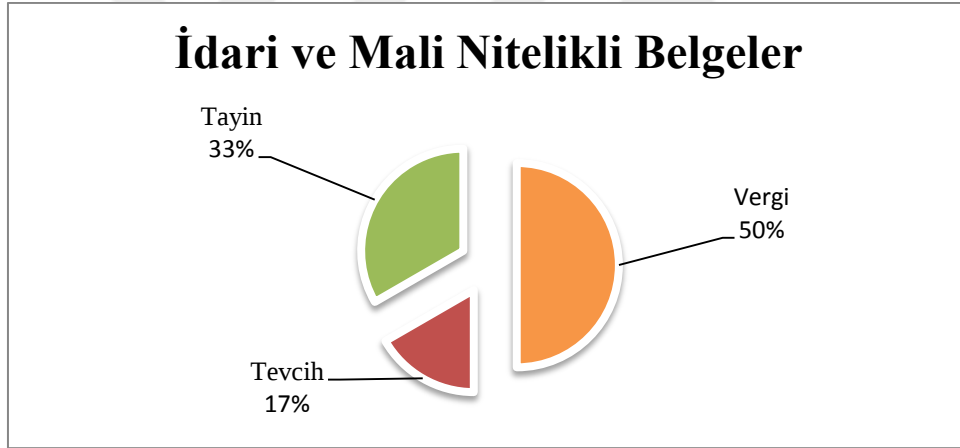
Grafik 6: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Mektupların Oransal Dağılımı

Grafikte gösterilen mektupların içerdiği konuların oranına bakıldığında %36 ile tayin, %12 ile menzil nizamının sağlanması, %10'ile vergi konuları, geri kalanların ise asker toplama, su kullanım hakkı, zahire ve mühimmatın taşınması, menzil ve ulak nizamının sağlanması ve eşkıyalık gibi konulardan oluştuğu görülmektedir.

3.2.2. İdari ve Mali Nitelikli Belgeler

9 Numaralı Çankırı Şer'iyye Sicil defterinin tarafımızdan yapılan tasnifi sonucunda idari ve mali nitelikli belgelerin daha fazla olduğu tespit edilmektedir. Bu belgeleri daha anlaşılır kılabilmek için vergi, tayin ve tevcih şeklinde kategorize etmek ve bunları alt başlıklara ayırmak belgelerin daha iyi anlaşılabilir olmalarını mümkün kılacaktır.

Alt başlıklara ayırmadan idari ve mali belgeleri üç ana başlık halinde vergi, tevcih ve tayin olarak ayırdığımızda aşağıdaki grafik elde edilmektedir.

Grafik 7: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Mali Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı

Görüldüğü gibi vergiler yüzde %50, tayinler %33, tevcihler ise 17'lik bir yekünü oluşturmaktadır.

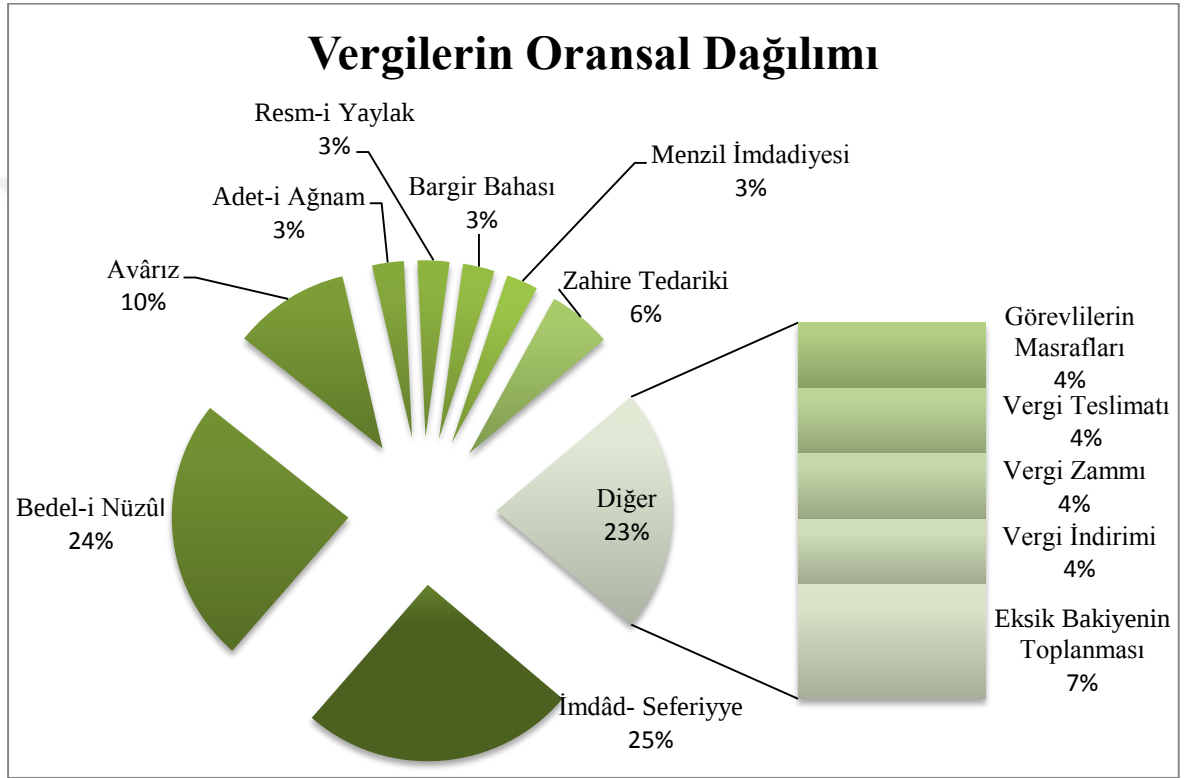
3.2.2.1. Vergi

Osmanlı Devleti'nin en önemli gelir kaynağı vergilerdir. Nitekim incelediğimiz defterde vergi konusu ile ilgili belgeler çoğunluktadır. İran'la yapılan savaşların hazineye getirdiği külfet sebebiyle vergilerin zamanında toplanması veya ordunun ihtiyacı olan avârız türü vergilerden sayılan zahirelerin vesair ihtiyaçların

zamanında temini ve ordunun sefer esnasında geçeceği güzergâhlarda hazır bulundurması çok büyük bir önem arz etmekte idi.

Defterde tespit edilen vergi ağırlıklı konular arasında imdâd-ı seferiyye, bedel-i nüzûl, avârız, adet-i ağnam, resm-i yaylak, bargir bahası, menzil imdâdiyesi, zahire tedariki, görevlilerin masrafları, vergi teslimatı, vergi zammı, vergi indirimi, eksik bakiyenin toplanması gibi başlıklar oldukça sık geçmektedir.

Vergi ile ilgili bu konuların oransal dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Grafik 8: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Vergilerin Oransal Dağılımı

Grafik 8'de görüleceği üzere vergilerin %26'lık oranını imdâd-ı seferiyye, %25'lik oranını bedel-i nüzûl, %11'lik oranını avârız, %7'lik oranını eksik bakiyenin toplanması, %3'lük kısımlarını ise resm-i yaylak, bargir bahası, menzil imdâdiyesi, adet-i ağnam, %4'lük kısımlarını da görevlilerin masrafları, vergi teslimatı, vergi zammı oluşturmaktadır.

3.2.2.1.1. İmdâd-ı Seferiyye

Osmanlı merkezi yönetimi, 17. yüzyılın ilk yıllarında savaşın neden olduğu maddi sıkıntılarla karşılaştığında, zengin kimselerden yüksek tutarlarda borç almıştır. Bu kimseler de, verdikleri borçların tahsili olarak sonrasında halktan vergi

toplamlırlardır. Bu vergiler "acil savaş desteği" demek olan *imdâdiyye* veya *imdâd-i seferiyye* olarak adlandırılmıştır. Nitekim imdâd kelimesi durumun acil mahiyette olduğunu vurgulamak için kullanılmıştır (İnalçık, 2016: 53). Savaşlar esnasında boşalan devlet hazinesinin ihtiyacı olan meblağı tedarik etmek ve askerin donatılmasını sağlamak için konulan *imdâd-ı seferiyye*, bazen hazineye gönderilmiş, bazen de doğrudan doğruya orduya sefere götürmekle görevlendirilmiş olan serdara verilmiştir (Kazıcı, 204: 175- 176).

İncelediğimiz defterde imdâd-ı seferiyye ile ilgili 15 belge bulunmaktadır. Bu belgelerden Kangırı Sancağı'na ne kadar imdâd- seferiyye vergisinin isabet ettiğini öğrenebilmekteyiz. Örneğin (Ç.Ş.S. 9: 25). H.15 Rebiülevvel 1144 / M.17 Eylül 1731 tarihli belgede Kangırı Sancağı'na isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisinin 13192 guruş olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu meblağ sabit olmayıp, vergiyi toplamaya gelen mübaşirlerin masrafları da eklenince daha da yükselmektedir. Örneğin H.17 Rebiülevvel 1144 / M.19 Eylül 1731 kayıttan anlaşıldığına göre 13192 guruş tutarındaki imdâd- seferiyye vergisini toplamaya gelen mübaşire 2413 guruş harcama masrafı çıkarılmış ve Kangırı karye ile mahallerinde taksim edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 28). Aynı şekilde H. 1145 / M.1732 tarihli bir başka belgede Anadolu Valisi Vezir Ali Paşa'ya Revan Seferi için Kangırı kazasından ödenecek 2400 guruşluk imdâd-ı seferiyye vergisini tahsil için gelen mübaşire yaptığı masraflar karşılığın da yaklaşık 200 guruş ödeme yapılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 83).

İmdâd- seferiyye vergisiyle ilgili olarak göze çarpan en önemli özelliklerden bir tanesi de belirtilen meblağın halkın yoksul oluşundan, görevlilerin ihmalkâr davranışlarından veya birkaç taksit halinde ancak ödenebilmesi gibi sebeplerden dolayı gecikmesidir. Bu durum sıklıkla imdâd-ı seferiyye vergisinin tahsili için ferman, buyruldu ve mektup gönderilmesine sebep olmuştur (Ç.Ş.S. 9: 78, 79, 81). Örneğin H. Evahir-i Safer 1144 / M. Ağustos 1731 tarihli bir ferman suretinde belirtildiğine göre Kangırı Sancağı'na isabet eden 9000 guruşluk verginin ancak 450 guruşu ödenebilmiştir. Belgenin devamında kalan meblağın mal olarak hangi emtia üzerinden alınacağı ayrıntılı olarak belirtilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 20). Bu belge söz konusu tarih de halkın içinde bulunduğu ekonomik durumu yansıtmaları bakımından önemli bir ipucu niteliğindedir.

Defterimizde yer alan bir diğer belge de ise o yıl için toplanan imdâd-ı seferiyye vergisinin masrafları karşılamadığı gerekçesiyle gelecek yılın vergisinin de

bir yıl önceden toplanması istenmektedir. H. Evail-i Ramazan 1145 / M. Şubat 1733 tarihli ferman suretinde Kangırı Sancağı mütesellimi Selim Paşa için Bağdat Seferi'ne memur edilmesi sebebiyle 1145 senesi için toplanan imdâd-ı seferiyye vergisinin kifayet etmediği bu sebeple 1146 senesine sayılmak üzere halktan kademeli olarak 1 yıl sonraki verginin alınmayı başlanması emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 135).

İmdâd-ı seferiyye ile ilgili bazı belgelerde Kangırı Sancağı'na ait vergi miktarı topluca yazılırken, bazı belgelerde ise Kangırı Sancağı'na bağlı kazaların ismi ve ödeyecekleri vergi miktarı açıkça yazılmıştır. Örneğin H.3 Şevval 1145/ M.19 Mart 1733 tarihli kayıta yer alan bilgilere göre Kangırı Sancağı'nı malikâne olarak tasarruf eden Selim Paşa'ya tayin olduğu Bağdad Seferi için Kangırı Sancağı'na isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisi sancağa bağlı Tosya kazasına 1041.5 guruş, Toht kazasına 582 guruş, Kargu kazasına 287 guruş, Öküz kazasına 41,5 guruş, Koçhisar kazasına 709 guruş, Bucurca kazasına 333 guruş, Karacaviran kazasına 122 guruş, Kurşunlu kazasına 500 guruş, Karıpazarı kazasına 500 guruş, Şabanözü kazasına 122 guruş, Korupazarı kazasına 83 guruş, Kalecik kazasına 709 guruş ve Keskin kazasına ise 500 guruş olarak yansıtılmıştır (Ç.Ş.S. 9: 137).

3.2.2.1.2. Bedel-i Nüzûl

Osmanlılarda avâriz vergisi düzenli olmayan gelirlerin başlıcalarından biriydi. Bu çeşit vergilerin çoğu “avâriz” adı altında tahsil edilir. Bazı fermanlarda “bedel-i avâriz” olarak da geçmektedir. Avâriz nakit olarak alınmakla birlikte yine avâriz cinsi vergilerden olan nüzûl ve sürsat vergisi ise buğday, un, yağ şeklinde aynı olarak tahsil edilirdi (Sahillioğlu, 1991: 108). Genellikle savaş zamanları ve olağanüstü durumlarda ihtiyaç duyulduğu takdirde toplanırdı. Ordunun sefere çıkarken konakladığı menzillerde çoğunlukla asker için un, hayvanlar için ise arpa şeklinde belirli bir miktar zahire toplanıp hazır bulundurulurdu (Çiftçi, 2000: 251). İncelediğimiz defterde nüzûl vergisi ait 14 belge bulunmaktadır.

Bu belgeler incelendiğinde nüzûl vergisinin Kangırı Sancağı'ndan kimi zaman gıda maddesi olarak tahsil edildiği bazen ise nakit olarak sancağa bağlı kaza ve köylere tevzi edildiği görülmektedir. Örneğin H. 10 Şaban 1145 / M. 26 Ocak 1733 tarihli bir ferman suretinde Gence Kalesi muhafazası için Anadolu Vilayetinden ferman ile toplanan 500 askerin konaklayacakları yerlerde nüzûl vergisi

olarak ne kadar ekmek, et, yağ, yumurta, buğday ve atları için samanın hazır bulundurulması ayrıntılı olarak belirtilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 154).

Bazen gıda olarak toplanması adetten olan nüzûl vergisi ihtiyaca göre farklı şekillerde tahsil edilebilmekteydi. Örneğin Bağdat Seferine memur olan Ahmed Paşa'nın emrindeki 4000 bin yeniçerinin ağırlıklarının taşınması her on askere bir baş bargir verilerek hangi kazada ikamet ederlerse o kazanın nüzûlünden düşmesi istenmektedir. Belgenin tarihi H. 10 Zilhicce 1144 / M.4 Haziran 1732'dir (Ç.Ş.S. 9: 77).

Yine Kangırı Sancağı'ndan tahsil edilen nüzûl vergisinin kimi zaman nakit olarak istendiği bilgisi yer almaktadır. Örneğin H.1143 / 1733 senesine ait nüzûl vergisinin Ebubekir Paşa'nın adamı Emin Mehmed Ağa'ya 1880 gurus olarak teslim edildiğine dair kayıt düşülmüştür (Ç.Ş.S. 9: 13). Aynı şekilde H. Cemaziyelevvel 1145 / M. Ekim 1732 tarihli bir kayda göre Anadolu Valisi Ali Paşa'nın Şark Seferi sebebiyle Kangırı Sancağı'na isabet eden nüzûl bedeli 2187 gurus nakit olarak Kangırı mahalle ve köylerine tevzi edilmiştir.

Bazı belgelerde ise ordunun konaklayacağı menzilde nüzûl vergisi kapsamında ne kadar malzemenin hazır bulunduracağı açık olarak zikredilmektedir. Örneğin H.1145 /M.1732 senesinde, Doğu Seferine çıkılacağı için ordunun geçeceği yol güzergâhlarından Kangırı Kazasına bağlı Karacaviran menzilinde konaklayacak ordunun ihtiyaçlarını hazır etmesi için İstanbul'dan mübaşir tayin edilen Gedüklü Mustafa'dan, Kangırı Kazasına giderek mübaaya fiyatından 8 bin kile arpa, 1100 kile un, 300 araba odun, 2 bin kantar saman, 150 araba ot ve 300 vukiyye kömürün temin edip Karacaviran menziline zamanında ve kusursuz olarak ulaştırması istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 148).

3.2.2.1.3. Avâriz

Osmanlılar da avâriz vergisi, nüfus tespitleri aile (hâne) sayımına dayanır ve sayımlarda da vergi verebilecek durumda olan nüfus esas kabul edilirdi. Bu vergilerin toplanıp hükümete tesliminden o yerin kadıları sorumluydu (Ortaylı, 2008: 140).

İncelediğimiz defterde 4 tane avâriz vergisi kaydı tespit edilmiştir. Bu kayıtlardan birinde Kangırı Sancağı'na tevzi edilen avarız hanelerinin dökümü yapılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 163). H.25 Safer 1144 /M. 29 Ağustos 1731 tarihli kayıta

Kangırı Sancağı'na isabet eden avarız miktarı 13192 guruş olarak topluca ifade edilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 24). Ancak bu yekünün sabit olmadığı anlaşılmaktadır. Örneğin H.1143 / M.1730 tarihli bir ferman suretinde Kangırı Sancağı geneline ait 928,5 bir sülüs bir rub' avâriz hanesi tespit edilmekte ve toplam 74327 akçe tutan avarız bedelinin her bir haneden 500 akçe olarak tahsil edilmesine ve her 100 akçenin 1 esedi guruş olarak sayılması bilgisine yer verilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 31).

3.2.2.1.4. Cizye

Cizye, askerlikten muafiyet karşılığında ve devlet korumasından istifade edebilmenin bedeli olarak, gayr-i Müslimlerden alınan şer'i bir vergidir. Cizye yükümlüsü olmanın bazı şartları vardı. Bunlar erkek olmak, baliğ olmak, çalışabilecek güçte olmak şeklinde sıralanabilir. Ancak kadınlar, çocuklar, hasta ve sakatlar ile yaşlı erkekler, din adamları bu vergiden muaf tutululardı. Cizye vergisi, mükelleflerin maddi durumuna göre üçe ayrılırdı. Zenginlerden (âlâ), orta hallilerden (evsât) ve fakirlerden (ednâ) adıyla bu vergiler tahsil edilirdi (İhsanoğlu, 1994: 533-534).

İncelenen sicilde cizye vergisi ile ilgili bir mektup sureti yer almaktadır. Anadolu Eyaleti sınırları dâhilindeki Ankara, Bolu, Kastamonu ve Kangırı sancaklarında yaşayan ehl-i zimmet taifesinden olan Yahudi, Ermeni ve Acemlerden toplanacak cizye miktarının belirtildiği tarihi verilmeyen mektup suretinde, adı geçen sancaklarda yaşayan 5300 cizye yükümlüsünün 490'ından âlâ, 4170'inden evsât ve 640'ından ise ednâ olarak cizye vergisinin toplanması istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 121).

3.2.2.1.5. Adet-i Ağnam

Osmanlı resmî kayıtlarında *resm-i ganem*, *adet-i ağnam* şekillerinde geçen bu vergi genellikle koyun yavruladıktan sonra Nisan veya Mayıs aylarında alınır, kuzulu koyun kuzusu ile bir hesaplanırdı. Vergi miktarı Fâtih Kanunnamesine göre üç koyundan bir akçe alınırken daha sonra iki koyundan bir akçe olarak tespit edilmiştir. Ancak bu miktar bölgelerin özelliklerine göre değişirdi (Emecen, 1988: 478).

İnceldiğimiz defterde sadece bir belgede adet-i ağnam vergisinden bahsedilmektedir. H.17 Şaban 1144 / M.14 Şubat 1732 ferman suretinde 1144 senesinde adet-i ağnam mukataasını iltizam eden Abdullah'ın vergiyi toplarken başta hatip, imam, müezzin, kale neferatından bazı kişilerin vergiyi ödemeyi reddettikleri

ve söz konusu verginin kanun ve defterde belirtildiği şekilde herkesten alınması emredilmektedir (Ç.Ş.S 9: 60).

3.2.2.1.6. Resm-i Yaylak

Yaylak resmi, Osmanlı kaynaklarında otlak *resmi*, *resm-i meraî* ve yatak resmi olarak da geçer. Buna göre sürülerini başkasının tımarında otlatan veya miri topraklarda otlatan sürü sahipleri ile göçebe kabileler ve yörüklerden yılda bir defaya mahsus olmak üzere sürü başına alınan bir vergidir (Çağatay, 1947: 509).

İncelediğimiz defterde resmi-i yaylak vergisi ile ilgili 3 adet belge tespit edilmiştir. Bu belgelerin tümünde göze çarpan özellik Kangırı Sancağı'na ait resmi-i yaylakıye vergisinin Anadolu Eyaleti beylerbeyi olan Selim Paşa'nın hasları arasında sayılması ve paşanın görevlendirildiği sefer öncesinde yaklaşık 1500 guruş tutarındaki bu verginin gönderilen bir mübaşir tarafından paşa adına toplanmasıdır (Ç.Ş.S. 9: 75, 123,124).

3.2.2.1.7. Bargir Bahası

Daha öncede bahsedildiği üzere nüzûl vergisi, önceleri sefer güzergâhında konaklayan askerlerin ve kullandıkları hayvanların her türlü gıda ihtiyacını karşılama şeklinde uygulanırken zamanla para olarak tahsil edilmeğe başlanmış ve bazı durumlarda ise para yerine bu hizmetin başka şekillerde yerine getirilmesi istenmiştir. İncelenen defterde nüzûl vergisinin bazen gıda maddesi temini, para veya başka bir hizmet şeklinde sağlandığına dair çeşitli örnek belgeler mevcuttur. Nitekim H. 2 Ramazan 1144 /M. 28 Şubat 1732 tarihli ferman suretin de nüzûl vergisinin bir başka şekilde tahsil edilmesine ait bilgiler yer almaktadır. Adı geçen fermanda Kangırı ve Tosya nüzûl vergilerinin toplanma zamanı geldiğinden Tosya Kadısı Mevlana Ali'nin arzı üzerine bu vergiyi toplama görevinin Ahmed Hancı Emir oğlu ve Seyyid Hacı İbrahim adlı kişilere deruhde edildiği ve her iki kazadan 35 adet bargirin temin edilerek senelik nüzûlden bargir bahası adıyla düşülmesi emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 59).

3.2.2.1.8. Menzil İmdâdiyesi

Bu vergi sefer zamanlarında savaş harcamalarını karşılamak amacıyla halktan toplanan ek bir vergidir. İncelenen defterde bu vergi ile ilgili bir adet kayıt mevcuttur. H. 25 Zilkade 1145 /M. 9 Mayıs 1733 tarihli kayıta Selim Paşa Hazretlerinin vekili olan Es-Seyyid El-Hac İbrahim Ağa'ya Kangırı Sancağı'ndaki 4

aded menzil için 1143 ve 1145 senelerine mahsup olmak üzere her sene için 853'er guruştan iki senelik toplam 1700 guruşun sancak adına mezkûr paşanın vekiline tamamen teslim edilmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 161).

3.2.2.1.9. Zahire Tedariki

Osmanlı Devleti'ni savaş zamanlarında en çok uğraştıran konulardan birisi ordunun ihtiyaçlarını karşılamaktır. Asker için erzak ve ordunun ağırlıklarını taşıyan hayvanlar için yem tedarik edilmesi de önemli bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyaç ise güzergâh üzerinde yer alan sancak, kaza ve bölgede teşkilatlanmış olan menzillerden giderilmektedir.

İncelenen sicilde zahire tedariki aynı zamanda nüzûl vergisi içerisinde zikredilmektedir. Örneğin H. Muharrem 1145 / M. 27 Haziran 1732 tarihli kayıta Kütahya Valisi Bekir Paşa'nın Kangırı'ya isabet eden nüzûl zahiresinin miktarları belirtilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 16). H. 7 Safer 1145 / M.30 Temmuz 1732 tarihli bir diğer buyruldu suretinde ise Revan Kalesi muhafazasına memur edilen Ali Paşa için sefere çıkan askerlerin ihtiyacını karşılamak üzere Kangırı Kazasından yedi günlük zahire temin edilmesi istenmektedir. Bu zahire tedariklerinin hangi gıda maddelerinin kapsadığı bazı belgelerde açıkça belirtilmiştir. Bunlar arasında nan-ı aziz (ekmek), lahm-ı ganem (koyun eti), pirinç, revgan (yağ), asel (bal), nohud, nişasta, mum, sarımsak, kibrit, tavuk, piliç, sebze, hatab (odun), saman, tuz, soğan, zeytin, dakik (un), bunlar arasında talep edilen malzemeler içinde süt ve yoğurt başta gelmektedir (Ç.Ş.S. 9: 96).

3.2.2.1.10. Görevlilerin Masrafları

İncelediğimiz sicilde vergileri toplamak için görevlendirilen mübaşirlerin masrafları da aynı sancağa ve kazalarına tevzi edilmiştir. Nitekim bu görevlilerin masrafları ile ilgili sicilimizde 3 belge bulunmaktadır. H. 27 Cemaziyelahir 114 / M. 15 Aralık 1732 kayıta Anadolu Müfettişi Ahmed Paşa'nın emrindeki çukadarların, mübaşirlerin, kapucubaşılarının vesair görevlilerinin 2860 guruş tutarındaki masraflarının Kangırı Sancağı kazalarından karşılandığı anlaşılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 118). Yine bir diğer H. 26 Zilkade 1144 7M. 21 Mayıs 1732 tarihli kayıta Kangırı Sancağı'ndaki dört menzilin nizamını sağlamakla görevli ağalara ve mübaşirlere yapılan toplam masraf 1960 guruştur (Ç.Ş.S. 9: 69).

3.2.2.1.11. Vergi Teslimatı

Defterde geçen tarihsiz vesikada paşa için toplanan verginin çukadara teslim edildiği kayıt altına alınmıştır (.ř.S. 9: 2).

3.2.2.1.12. Vergi Zammı

Osmanlı Devleti artan savaş masraflarını karşılamak için bazen yeni vergiler ihdas ettiği gibi bazen de mevcut vergilere zam yapmıştır. Elimizdeki belgeler içerisinde yer alan kayıtlardan biri yapılan bu vergi zammı ile ilgilidir. H.7 Rebiülahir 1144 / M. 9 Ekim 1731 tarihli kayıttan anlaşıldığına göre Kangırı ve Karacavıran Kazalarının toplam 253 hanelik vergi mükellefi olduğu belirtilmekte ve her haneye bundan böyle 16şar gurus ve 24'er para zam yapıldığı ve bu zammın hanelere ne şekilde dağıtılacağı ayrı ayrı gösterilmektedir (.ř.S. 9: 33).

3.2.2.1.13. Vergi İndirimi

Osmanlı Devleti'nde ihtiyaca göre vergi zammı yapıldığı gibi ödeme güçlüğü çeken yre halklarının bu sıkıntılarını bir arzuhal ile merkeze bildirmeleri durumunda devlet olaya el atar ve halkın ödeme gücünü yerinde tespit etmek için mutlak surette bir görevli tayin ederdi bu görevlinin tespitine göre gerekli görüldüğü takdirde vergi indirimi sağlanırdı. Örneğin H. Evail-i Receb 1144 / M. Aralık-Ocak 1731) tarihli ferman suretine göre Kangırı Sancağı'na bağlı bazı kaza ahalilerinin önde gelenleri başkente arzuhal sunarak kendilerinden istenilen vergiyi ödemeye güçlerinin olmadığını ifade etmişler ve indirim teklifinde bulunmuşlardır. Onların bu isteği yerinde görülerek ferman ihdas edilmiştir (.ř.S. 9: 130).

3.2.2.1.14. Eksik Bakiyenin Toplanması

Bazı belgelerde vergileri toplamak üzere gönderilen mübaşir veya başka görevlilerin ihmal veya halkın ödeme gücünden kaynaklanan aksaklıklar sebebiyle belirtilen meblağın zamanında toplayamadıkları görülmektedir. Böyle bir durumda merkezden ferman veya buyruldu ile başka kişilerin görevlendirilerek eksik kalan vergilerin tamamlanması emredilmektedir.

Sicilde bu konu ile ilgili 8 belge tespit edilmiştir. Tarihi belirtilmeyen belgenin birinde Kütahya valisinin Kangırı Sancağı'ndan almakla yükümlü olduğu vergi kalemlerinden bir kısmının henüz ödenmediği ve gönderilen mübaşire 25 gün içerisinde bu ödeminin yapılması buyrulmaktadır (.ř.S. 9: 14). H.5 Ramazan

1144/M.2 Mart 1731 tarihli bir ferman suretinde ise Kangırı Sancağı'na isabet eden 7000 guruşluk çeşitli vergilerin 2500 guruşluk kısmının tahsil edildiği geri kalanın toplanması için Ahmed isimli bir mübaşirin tayin edildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 57).

Yine defterde eksik meblağ ödemesi ile ilgili tespit edilen iki belge mukataa ve malikâne dolayısıyla eksik ödenen iltizam bedelleriyle alakalıdır. Örneğin H. 16 Zilhicce 1144/M. 10 Haziran 1732 tarihli ferman suretine göre Kangırı Sancağı mukataasını iltizam edenlerin hazineye ödemeleri gereken 144 bin akçeyi ödemedikleri ve Bolu voyvodası Yusuf'un bu işi soruşturmak için görevlendirildiği anlaşılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 84). H.17 Rebiülahir 1145 / M. 7 Ekim 1732 tarihli bir diğer ferman suretinde ise Kangırı Kazasındaki bazı mukataaların birleştirilerek malikâne olarak verilmesine rağmen malikâneyi alan kişilerin hazineye ödemeleri gereken iltizam bedellerini ödemedikleri ve bu eksik meblağın bir an önce ödenmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 113).

3.2.2.2. Tevcih

3.2.2.2.1. Sancak

İncelenen defterde bir adet sancak tevcihi geçmektedir. Bu belge H.Evail-i Rebiülahir 1144 / M. Ekim 1731 tarihli olup, daha önce Kangırı Sancağı'nın mutasarrıfı olan Selim Paşa'nın Rumeli Beylerbeyliği görevine getirilmesi ile birlikte Kangırı Sancağı'nda H.1144 / M. 1731 senesi Rebiülahir'inin 29'uncu günü itibariyle kendisine tevcih edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 43).

3.2.2.2.2. Tımar

"Tımar", Osmanlı İmparatorluğu'nda geçimlerine ve hizmetlerine ait giderleri karşılamak üzere bir kısım asker ve memurlara, belirli bölgelerden kendi nam ve hesaplarına tahsil yetkisi ile birlikte tahsis edilmiş olan vergi kaynaklarına ve bu arada bilhassa 20.000 akçeye kadar olan askeri dirliklere verilen isimdir. (Aktan, 1988: 70) Bir tımar arazisi "kılıç" denen ve hiçbir zaman bölünmeyen, tımarın başlangıcını teşkil eden çekirdek kısımdan ve "terakki" denen, terfiler yoluyla sonradan eklenen kısımdan oluşuyordu. Sipahi vefat ettiğinde, tımarın erkek evladına tevcih edilmesi genel bir eğilimdi, fakat bu, tımarın miras olarak devredilmesi anlamına gelmiyordu. Tımar başka bir şahsa da tevcih edilebilirdi (Acun, 2002: 902-903).

İncelenen defterde toplam 3 adet tımar tevcihi yer almaktadır. Bunlardan H. 9 Şevval 1144 /M. 5 Nisan 1732 tarihli ferman bir suretinde bir tımar tevcihine ait bilgiler yer almaktadır. Belgenin devamında belirtildiğine göre Kangırı Sancağı'nın Benderik nahiyesinde 1600 akçe gedik tımarı tasarruf eden Hasan'ın vefat etmesi üzerine tımarı boş kaldığından, Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'nın başkente arzuhal göndererek tımarı sekiz yaşındaki kendi oğlu İbrahim'e berat ettirmesi ancak sekiz yaşındaki birine tımar vermenin kanuna aykırı olduğu gerekçesi ile ölen Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'ya tevcih edilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 64). Bir diğer belgede ise Kangırı Sancağı Hisarcık karyesinden Mustafa Veledi Mehmed'in elinde bulunan tımarıdan azl edilip yerine haksız olarak Musa'nın gelmesi ve onun asitaneye ricası üzerine yanlışlığın düzeltilerek Mustafa Veledi Mehmed'e 5 bin akçelik tımarın yeniden tevcih edildiği bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 109).

3.2.2.2.3. İltizam

İltizam, vergi gelirlerinin girişimciler eliyle toplanması anlamına gelmektedir. İltizamı toplayan kişiye “mültezim” denirdi. Mültezimler, bir iltizamı bazı istisnai durumlar hariç en az üç yıl süreyle üzerine alırlardı. Bir mukataayı almak isteyen kişinin, her şeyden önce mukataayı işleyebilme gücünün olması, karşılık gösterebilmesi ve müzayedede talip olduğu mukataa için en yüksek fiyatı teklif edebilmesi gerekirdi (Özvar, 2003: 2).

İncelediğimiz defterde iltizam ile ilgili bir belge yer almaktadır. Tarihi belirtilmeyen bu belgede Kangırı Sancağı'na bağlı Korgun ve tevâbii mukataasının toplam 2650 gurus tutarındaki vergi gelirlerini toplama görevi Ahmed Ağa isimli bir şahsa iltizam edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 141).

3.2.2.2.4. Malikâne

Osmanlı Devleti artan masrafların hazineye getirdiği ağır külfeti azaltabilmek ve hazineyi besleyen mevcut vergi kaynaklarına ilave bir alternatif kaynak yaratabilmek için Ocak 1695 tarihinde yayınlanan bir fermanla malikâne uygulamasına geçme kararı aldı. Bu yeni sistemde vergi kaynaklarını işletme işi geçici değil *kayd-ı hayat* şeklinde verilmeye başlandı. Genel olarak bakıldığında malikâne sahiplerinin büyük çoğunluğu orta ve yüksek askeri zümreden kişiler idi. Malikâne sahibi şartlara uyduğu takdirde ölünceye kadar tasarruf edebiliyordu. Öldüğünde ise malikâne mülkiyeti hazineye dönerdi ve almak isteyen olursa

malikâne o kişiye satılırdı (Genç, 2003: 517). Bu şekilde devlet acil nakit ihtiyacını gidermeye çalışmıştır.

İncelediğimiz defterde yer alan bir ferman suretinde Kangırı Sancağı'na bağlı Öküz ve Kargu Kazalarının çeltüklerini işleme ve vergilerini toplama yetkisi Mustafa ve Abdullah isimli kişilere malikâne olarak tevcih edildiği, bu kişilerin aynı zamanda Tosya kazasının Dernek karyesindeki çeltükleride 100 guruş bedelle iltizam ettikleri ancak hazineye ödemeleri gereken meblağları hala ödemedikleri bilgisine yer verilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 113).

3.2.3. Tayin

3.2.3.1 Kadı

Kadı, kendisine *Hakimü's-şer* de denilen ve padişahın yargı yetkisinin temsil eden önemli memurlardan biridir. Bulundukları yerin şer'i, idari, beledi, mülki vesair işlerinden sorumlu çok geniş bir yelpazeden görev yetkisine sahip kadılar her dönemde merkezi hükümetin özellikle taşralarda en çok güvendikleri kişiler olmuşlardır.

İncelediğimiz defterde Seyyid Abdülaziz'in H.1147 /M.1734 senesinde Kangırı kazasında kadı tayin edildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 131).

3.2.3.2. Müftü

Müftüler, fetva verme, medreseleri teftiş etme, bazı konularda icâzet verme ve kadılara verecekleri hükümlerin şeriata uygun olup olmadığı konularında görüş bildirme gibi görevleri yerine getirmekteydiler. Atamaları şeyhülislam tarafından yapılmaktaydı (İşbilir, 2010: 91). İncelenen defterde Kangırı Kazasına Şeyhülislam Süleyman Efendi tarafından müftü tayin edildiğine dair bir mektup sureti yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 115).

3.2.3.3. İmam

İmamlar, hizmet verdikleri mescid ve camilerin vakıflarından maaş (vazife) almaktaydılar. Görevi bitinceye kadar bazı vergilerden mesul değillerdi. İmam tayinleri genelde vakıf mütevellisinin teklifiyle gerçekleşirdi (Beydilli, 2009: 181). Nitekim bu konuyla ilgili defterimizde 9 adet imam tayini yer almaktadır. Bu belgeler incelendiğinde imam tayinlerinin daha çok vefat etme sebebiyle boş kalan kadrolara yapıldığı, bir kısmında ise görevli imamın kendi rızasıyla vazifesinden

ayrılması sonucunda gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Örneğin H.3 Rebiülahir 1144 / M.5 Ekim 1731 tarihli bir tayin beratından anlaşıldığına göre Kangırı Kayserbey Mescid-i Şerifi imamı Mevlana Ahmed kendi ricasıyla görevini Şeyh Mehmed Halife'ye bırakmış ve Kangırı Kadısı Mevlana Seyyid Hasan'ın arzı üzerine padişah beratıyla yerine Mevlana Ahmed imam tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 97). Yine bir diğer imam tayini ise vefat sebebiyle gerçekleştirilmiştir. H. Evahir-i Safer 1145 / M. Temmuz 1732 tarihli tayin beratına göre ise Kangırı Kazası Karataş Mahallesi Mescid-i Şerifinde günlük yarım akçe ile imamlık yapan Abdullah'ın vefat etmesi üzerine yerine Mustafa Halife'nin bu göreve Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzıyla imamlık vazifesine getirildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 99).

3.2.3.4. Hatip

Hutbe, Cuma ve bayram namazları başta olmak üzere belirli ibadetlerin icrası esnasında vaaz ve nasihat içeren konuşmayı yapan kimseye hatip denirdi (Elmalı, 1998: 156). Hatip tayinleri de yine şeyhülislâm tarafından yapılmaktadır. Sicilimizde 3 adet hatip tayini ile ilgili vesika yer almaktadır. Bunlardan birinde Kangırı Kazasına bağlı Kızılsın nam karyesindeki cami hatibinin vefatı üzerine günlük yarım akçe ile Mustafa'nın atandığı bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 116). Bir diğer vesikada ise Kangırı Kazası'nda tabi Absarı karyesindeki camiye karye ahalilerinin isteği ve Kangırı Kadısı Mevlana Osman'ın arzına binaen Ahmed Halife isimli kişinin tayin edildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 47).

3.2.3.5. Cüzhan

Her Cuma namazından önce Kur'an'ın bir cüzünü okumakla görevli olan ve bir ay sonunda yeniden başlamak üzere Kur'anı hatmeden kişidir (Taşkın, 2008:349). Sicilimizde bir adet cüzhan tayini bulunmaktadır. H.16 Şevval 1146 /M. 22 Mart 1734 tarihli belgeye göre Kangırı Kasım Bey Mescid-i Şerifine Mehmed isimli kişi yeniden cüzhan atanmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 9).

3.2.3.6. Devirhan

Camilerde namaz vakitlerinden önce Kur'an okumakla mükellef olanlar hakkında kullanılan bir tabirdir (Pakalın, 1993: 436). Defterde yer alan bir berat suretine göre H.16 Şevval 1146 / M. 22 Mart 1734 tarihli Kangırı'daki Sultan Süleyman Han Cam-i Şerifinin devirhanı olan Şeyh Ahmed'in vefatı sebebiyle

Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzı üzerine Seyyid Hasan devirhan tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 116).

3.2.3.7. Nakib'ül Eşraf

Sözlükte “vekil, bir topluluğun başkanı” anlamındaki nakib kelimesiyle, Hz. Muhammed'in kızı Fatma'nın iki oğlundan Hasan'ın soyunu ifade eden eşraftan oluşan terkip, peygamber soyundan gelenlerle ilgilenmek üzere kurulan teşkilatın sorumlusu için kullanılmıştır (Buzpınar, 2006: 322). Hz. Muhammed'in soyundan gelenlerin kayıt altına alınması ve toplum içerisinde korunup kollanması amacıyla kurulmuş olan Nakib'ül Eşraflık Müessesesi, Osmanlı Devleti'nde hem padişahların Hz. Peygamber'e olan muhabbetinin, hem de toplumun onun soyundan gelenlere beslediği sevgi ve hürmetin bir eseri olarak ayrı bir öneme sahiptir (Şimşek, 2018: 403-405).

Nakib'ül eşraflık ile ilgili sicilimizde bir belgede yer almaktadır. H.1144 /M.1732 tarihli belgeye göre Kangırı, Tosya, Göl Yenice, Toht, Koçhisar ve Kargı kazalarında yaşayan *sadat-ı kiramların* işlerini yürütmek üzere Abdurrahman Çelebi nakib'ül eşraf tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 34).

3.2.3.8. Müteveli

Vakfi her türlü gasp ve tecavüze karşı koruyan, vakfın mal varlığını sürekli karlı hale getirmeye çalışan, vakfın gelirlerini artırıcı tedbirler alan mütevelliler, tevliyet görevinin dışında şeyhlik, imamlık, hatiplik ve nazırlık gibi farklı görevleri de yerine getirmekteydiler. Müteveli tayinleri genellikle vakıflar, bunun dışında ise kadılar veya vâkıfın bizzat kendisi veya ailesi tarafından yapılmaktaydı (Demirel, 1995: 65-66). Bazı durumlarda ise müteveli tayinleri mahallelinin güven duyduğu kişiler arasından isteğe göre gerçekleşmekteydi. Örneğin H. 25 Recep 1145 / M. 11 Ocak 1733 tarihli belgeye göre Mustafa bin Mehmed Beşe isimli şahıs Kangırı Kazasına tabi Değim karyesi ahalilerinin isteği ve onayı ile kendi köylerinin avârız ve vakıf işlerini yürütmek üzere müteveli tayin edilmiş (Ç.Ş.S. 9: 157).

3.2.3.9. Mütesellim

Beylerbeyinin veya sancak beylerinin sefere veya bir başka görev sebebiyle bulundukları bölgeden ayrılmaları durumunda yerlerine vekil olarak bıraktıkları kişilere mütesellim denilmektedir. Bu kişiler de beylerbeyini veya sancak beyinin yetkilerine sahipti. Mütesellimler genellikle bulundukları yerdeki nüfuzlu ailelere

mensup kişilerdi (Özkaya, 2006: 203). Sicilimizde mütesellim tayini 2 belge yer almaktadır. Bunların ikisinde Selim Paşa'nın 1145 senesinde Bağdad seferine çıkacak olması münasebetiyle yerine Hüseyin Ağa'yı mütesellim olarak tayin etmesi ile ilgilidir (Ç.Ş.S. 9: 41,139).

3.2.3.10.Mutasarrıf

Osmanlı idarî teşkilâtında “herhangi bir makam, görev veya memuriyeti elinde bulunduran, tasarruf eden kişi” anlamına gelir. Kelimenin “sancağa veya livaya gönderilen idareci” anlamını kazanması, XVII. yüzyıl başlarından itibaren meydana gelen gelişmelerle ilgilidir. Sosyo-ekonomik değişimler taşra idarî yapısının büyük ölçüde farklılaşması mutasarrıf, mütesellim, mültezim, voyvoda ve âyan gibi yönetim silsilesinin doğmasına zemin hazırlamıştır. Mutasarrıflar padişahın onayıyla tayin edilirdi. Birden çok sancağı tasarruf eden mutasarrıflar, yerlerine merkezî hükümetin tasdiğiyle mütesellim gönderebilirlerdi (Örenç, 2006: 377-378). Konuyla ilgili olarak yer alan H.17 Cemaziyelahir 1144 / M.17 Aralık 1731 tarihli suretten anlaşıldığına göre Kangırı kazasında daha önce mutasarrıf olup vefat eden İbrahim'in vefatından sonra mutasarrıf olduğu vergi kaynağı sahipsiz kaldığından, bu vazifenin Ali Veledi İsmail ve Abdullah isimli kişilere tevcih edilmesi babında derviş Abdullah isminde birinin sunduğu arzuhale karşılık atama beratı verildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 21).

3.2.3.11. Kethüdayeri

Altı bölük halkının (sipah, silahdar, sağ garipler, sol ulufeciyan, sağ ulufeciyan) başlarına “kethüda” denen komutanlar atanırdı. Kethüdayerilerinin görevleri arasında Altıbölük halkının davalarının görülmesi, anlaşmazlıkların giderilmesi, emirlere karşı gelenlerin isim ve bölüklerinin yazılması ve reayayı rencide edenlerin cezalandırılması gibi konular öncelikliydi (Özkaya, 2002: 704). İncelediğimiz defterde Kangırı, Tokat ve Kalecik nahiyelerinde sakin olan Altıbölük askerlerinin başına günlük 36 akçe ulufe ile Mehmed bin Ahmed isimli ocak emekdarlarından birinin kethüdayeri tayin edildiği anlaşılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 91).

3.2.3.12. Bakkalbaşı

Bu konu ile ilgili sicilde yer alan bir belge kaydında Selim Paşa tarafından Kangırı kazasındaki çarşı esnafının güvenliği, avarız işleri ve dükkân satışlarıyla

ilgilanmesi için Ali Ağa'nın bakkalbaşı olarak tayini edildiği bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 22).

3.2.3.13. Kasabbaşı

H.17 Zilkade 1144 / M. 12 Mayıs 1732 tarihli belgeye göre Kangırı şehrine El- Hac Hasan'ın "kasabbaşı" olarak atanmıştır (Ç.Ş.S. 9: 66).

3.2.3.14. Muallim

Sıbyan mektepleri, bazı dini bilgilerin yanı sıra okuma-yazma ve basit hesaplama derslerinin verildiği ilkokullardır. Hemen her mahallede bir sıbyan mektebi bulunurdu. Bu okulda görev yapan hocalara muallim denmekteydi. Ayrıca o mahallede bulunan cami imamı da bu okullarda muallimlik yapabilirdi (Demirtaş, 2007: 174-175).

Defterimizde muallim tayini ile ilgili 2 belge yer almaktadır. H.4 Cemaziyel Evvel 1144 / M. 4 Kasım 1731 tarihli berat suretine göre Kangırı kazasında yer alan bir sıbyan mektebinin hocası Musa'nın vefatı sebebiyle şehir ileri gelenlerinin uygun görüş bildirmeleri üzerine Musa'nın küçük oğlu İbrahim günlük 3 akçe yevmiye ile bu göreve tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 40). Yine H. Evail-i Safer 1145 / M. Temmuz 1732 bir diğer berat suretine göre ise Kangırı Yoğurtçu Mahallesinde bulunan mektebin hocası Mehmed'in vefatı üzerine oğlu İbrahim Halife günlük bir akçe yevmiye ile bu okula muallim tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 101).

3.2.3.15 Sağlık Görevlisi

Darüşşifalar halk sağlığının korunması ve hastalıkların tedavi edilmesi konusunda bilgi ve beceri sahip sağlık çalışanlarını kadrosunda bulunduran önemli müesseslerdi. Her biri vakıf olarak hizmet veren bu kurumlarda başhekim, hekim, cerrah, kehhal ve eczacı gibi sağlık görevlileri çalışmaktaydı.

Sağlık konusu ile ilgili defterimizde bir adet eczacı tayini ile 1 adet belge bulunmaktadır. Belirtildiğine göre Kangırı 'daki Sultan Hatun Ecza Vakfında muayene vazifesiyle görevli Ahmed'in yerine Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan'ın arzı üzerine berat-ı hümayun ile Mehmed Halife isimli kişi tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 103).

3.2.3.16. Hademe

İncelediğimiz defterde hademe atamasına dair bir adet vesika bulunmaktadır. Bu vesika Kangırı'da Sultan Süleyman Cam-i Şerifi yakınında bulunan tekkenin hüddamiye hizmetine Seyyid Mehmed'in tayin edilmesi ile ilgilidir (Ç.Ş.S. 9: 37).

3.2.3.17. Vergi Tahsildarı

Defterimizde tayin başlığı altında yer alan atamalardan birisi de vergi tahsildarı atamalarıdır. İmdâd-ı seferiyye, avâriz, nüzûl gibi vergiler Sancağı tasarruf eden paşaların görevlendirdiği tahsildarlar (mübaşir) eliyle toplanmakta idi. Tahsildar atamalarıyla ilgili defterimizde 6 adet belge yer almaktadır. Mesela H.1144 / M.1731 yılında Anadolu Valisi Ebubekir Paşa'ya Kangırı Sancağı'ndan isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisini toplamak üzere Ömer Ağa görevlendirilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 19). Bir diğer belgede ise H.1145 / M.1732 senesine ait imdâd-ı seferiyye vergisini tahsil için çukadar Salih'in tayin edildiği görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 88).

3.2.3.18. Eşkîyalığı Teftiş için Mübaşir

Mübaşir, geçici olarak bir vazifeyi yerine getirmek için görevlendirilen kişidir. Mübaşirler sicillerden anlaşıldığına göre merkezden bazı özel emirleri götürmek, vergi toplamak, firarilerin yakalanması, yolsuzlukların soruşturulması, teftiş, Divan-ı Hümayun'a gönderilen arzuhallere istinaden padişah fermanıyla bazı mahalli olayları bizzat yerinde çözmek gibi çeşitli görevleri yerine getiren kişiler olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

Sicilimizde eşkıyalığı teftiş için mübaşir görevlendirilmesiyle ilgili 2 adet belge yer almaktadır. H. Evahir-i Muharrem 1144 / M. Temmuz 1731 tarihli genel olarak yazılmış ferman suretine göre daha önce eşkıyalarla mücadelesinde başarılı olmuş Hamid Sancağı Mutasarrıfı Vezir Ahmed Paşa Anadolu'da zuhur eden ve şikâyetle konu olan eşkıyaların haklarından gelmesi için Anadolu müfettişliğine tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 29). Tarihi belirtilmeyen bir buyruldu suretine göre ise piyade ve süvari kılığında bir takım kişilerin Anadolu sınırlarında eşkıyalık yaptıkları şikâyeti üzerine yine merkezden bir mübaşir tayin edildiği anlaşılmakta ve kendisinden eşkıyaları yakalayarak kanun üzere cezalandırıp haklarından gelmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 51).

3.2.3. Askeri Nitelikli Belgeler

3.2.3.1 Asker Toplama

Sicilimizde asker toplama ile ilgili 4 adet vesika yer almaktadır. Bu belgelerin geneli ordunun geçeceği sancak ve kazalardan asker toplanıp bunların sevk edilmesi ile ilgilidir. Örneğin bu konuyla ilgili H. Evail-i Ramazan 1145 / M. Şubat 1733 tarihli belgede belirtildiğine göre Bağdat Seferi'ne memur edilen Selim Paşa için 500 nefer taraklı askere ihtiyaç olduğundan, Taraklı Ağa'sı Mustafa Ağa görevlendirilmiş ve kendisinden taraklı neferler arasından iyi silah kullananları seçmesi ve Selim Paşa'nın ordusuna sevk etmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 128). Bazı belgelerde ise ordunun ihtiyaç duyduğu askerlerin ücretleri mukabilinde de karşılandığı anlaşılmaktadır. Örneğin H. Evasıt-ı Zilhicce 1144/ M. Haziran 1731 tarihli bir ferman suretinde belirtilen Şark Seferi'ne çıkılacağından askere ihtiyaç olduğu hususuna vurgu yapılmakta Üsküdar'dan Bağdat'a varıncaya kadar yol güzergâhındaki Bolu, Hendek, Kastamonu, Tosya ve Sivas Sancaklarında 4 bin civarında neferin tespit edilerek ücretleri mukabilinde cebeci başı Abdullah'ın gözetiminde ordunun bulunduğu yere sevk edilmeleri istenmiştir (Ç.Ş.S. 9: 76).

3.2.3.2. Firarilerin Yakalanması

Özellikle savaş zamanlarında ordudan firar eden bazı askerlerin taşraya kaçarak dağlara çıktıkları, eşkıyalık ve zorbalıkla köy bastıkları, halktan zorla vergi aldıkları, hatta insanların canlarına dahi kastettikleri incelediğimiz tarihler arasında sıkça yaşanan olaylardandır. Merkezi hükümetin ordudan kaçarak eşkıyalığa tevessül eden firarilerin yakalanması için zaman zaman merkezden bir paşa görevlendirdiği veya civar sancakların beylerinden bu kişilerin taşkınlıklarını önlemeleri için görevlendirdikleri gözlenmektedir.

İncelenen sicilde askerlikten firar etme ile ilgili 1 adet vesika bulunmaktadır. H. 26 Cemaziyelahir 1144 / M. 6 Aralık 1731 tarihli ferman suretinden anlaşıldığına göre ordudan firar edip Anadolu'nun iç bölgelerine yayılarak eşkıyalık yapıp ve fesad çıkaranların bir an önce yakalanıp cezalandırılması için gönderilen mübaşire yardım edilmesi emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 128).

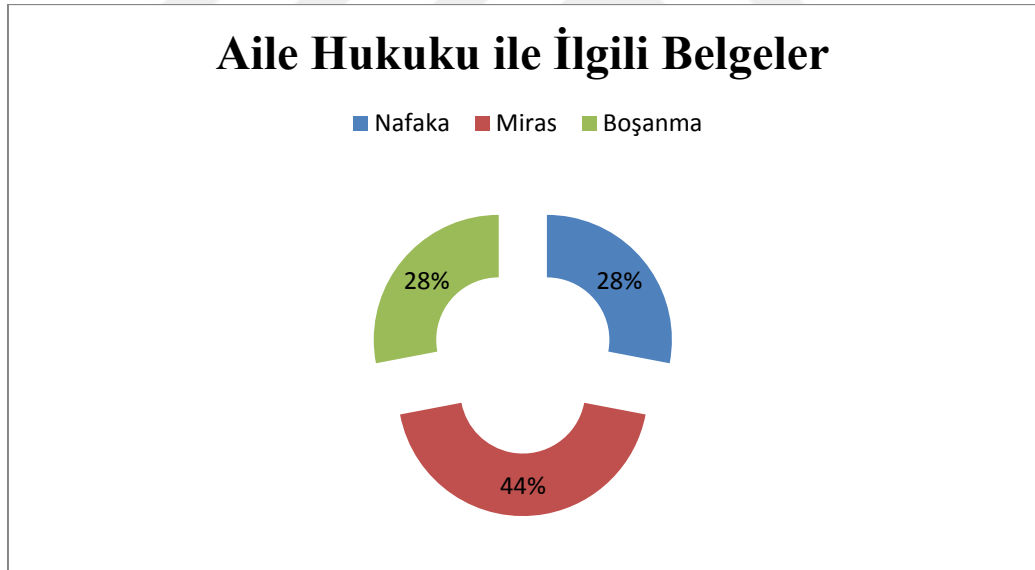
3.2.3.3. Zahire ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini

Savaşa giden ordunun ağırlıklarını taşımak için katır veya at kullanılmaktaydı. Bunlar sancak ve kazalardan kiralanmak veya satın alınmak suretiyle temin edilmekteydi.

İncelediğimiz sicilde H. 28 Şevval 1145 / M.13 Nisan 1733 tarihli kayıta bu hususa yer verilmektedir. Musul'a mühimmat nakledilmesi için Kangırı Sancağı'ndan temin edilecek 300 baş mekkâri katırının Dergâh-ı Ali mutasarrıflarından Mustafa Ağa'ya teslim edilmesi ve katırların masrafı için günlük 5 akçe ve 3 aylık ücretlerinin de bu teslimata dâhil edilmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 143).

3.2.4. Aile Hukuku ile ilgili Belgeler

9 Numaralı Çankırı Şer'iyye Sicilinde aile hukuku ile ilgili kapsamına giren tane belge tespit edilmiştir. Bunlar miras, boşanma ve nafaka konuları ile ilgilidir. Bu konuların oransal dağılımı aşağıda verilmiştir.

Grafik 9: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Aile Hukuku ile İlgili Belgelerin Oransal Dağılımı

Grafikte görüleceği üzere aile hukuku ile ilgili belgelerin %44'lük oranını miras, %28'lik kısmını nafaka ve diğer %28'lik kısmı da boşanmalar oluşturmaktadır. Aşağıda bu başlıklar hakkında bilgiler verilmektedir.

3.2.4.1. Boşanma

Aile birliğinin korunması için evlilikte devamlılık esastır. Ancak taraflar arasında zamanla baş gösteren geçimsizlik, anlaşmazlık gibi sebeplerle evlilikler boşanma ile sona ermektedir. Bu boşanma, tek taraflı olabileceği gibi tarafların aralarında anlaşmalarıyla da gerçekleşebilmektedir.

Sicilimizde boşanma ile ilgili 1 belge mevcuttur. H. 21 Cemaziyelevvel 1145 / M. 9 Kasım 1732 tarihli boşanma kaydına göre Halil isimli sipahi, tek taraflı olarak eşini talâk-ı selâse ile boşamıştır (Ç.Ş.S. 9: 4).

3.2.4.2. Nafaka

Nafaka, bir kimsenin ihtiyaçlarının giderebilmesi maksadıyla harcanan para ve diğer maddi öğeleri ifade eden bir terimdir. Belgelerde geçen nafaka ise, ölen bir eşten geriye kalan mal varlığından müteveffanın karısı ve çocuklarının ihtiyaçlarının karşılanması için ayrılan kısmı ifade etmektedir.

Sicilimizde nafaka ile ilgili 2 vesika bulunmaktadır. Bunlardan ilki, H. 28 Zilkade 1144 / M. 12 Mayıs 1732 tarihli olup, Muhzırbaşının, bulduğu sahipsiz çocuğa günlük 3 para nafaka bağlanmasıyla ilgilidir (Ç.Ş.S. 9: 1). Diğer belge ise H. 21 Zilkade 1144 / M. 16 Mayıs 1732 tarihli olup, Hacı Bekir isimli bir kişiyi gözetiminde olan yetime günlük 6 akçe nafaka bağlanması, çocuğun yakınları bulunduğu takdirde bu meblağın onlardan geri alınması ile ilgilidir (Ç.Ş.S. 9: 3).

3.2.4.3. Miras

Vefat eden kişinin, ardında kalan mal, mülk, para veya eşyalara miras denir (Aktan; 2005: 143). Osmanlı toplumunda miras, dini esaslara göre taksim edilirdi. Müslüman bir ailede, kız çocuğuna, erkek çocuğun yarısı kadar hisse verilirdi. Vefat edenin devlete olan borçları, kişisel borçları, cenaze masrafları ve diğer masrafları da kalan mirastan mahsup edilirdi.

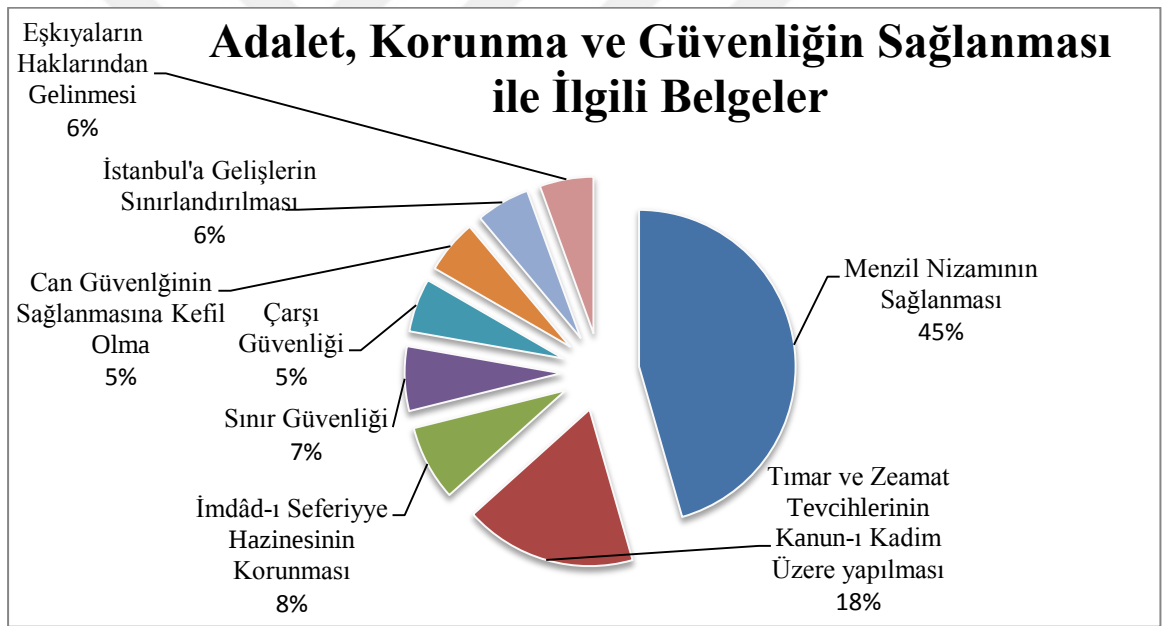
Miras konusu ile ilgili 3 tane belge yer almaktadır. Örneğin H. 22 Receb 1145 / M.8 Ocak 1733 tarihli belgede Karataş Mahallesinde vefat eden Mustafa bin Ahmed isimli kimsenin miras davası görülürken Mehmed bin Yusuf'un müteveffadan 121 gurus alacak hakkı olduğu dile getirilmekte şahitlerle bu durumu ispatladığı için bu borcun mirasında düşülmesine hükmedilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 156). Bir diğer belgede ise H.10 Şevval 1145 / M. 26 Mart 1733 tarihinde Kangırı

Sancağı'nın Yoğurtçu Mahallesinde vefat eden Züleyha binti Ali Ağa isimli kadının geriye kalan mirası erkek kardeşi Hüseyin Ağa ve kız kardeşi Fatma arasında dağıtılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 102).

Ölen kişilerin geriye kalan mirasları yakınları arasında paylaştırılırken hakkına razı olmayıp, taksimnin yeniden yapılmasının istendiğine de şahit olunmaktadır. Örneğin H.10 Receb 1144 / M. 8 Ocak 1732 tarihli belgede belirtildiğine göre, Kangırı Karataş Mahallesinde vefat eden Mehmed'in varisleri arasında böyle bir yaşanmış ve dava sonunda taraflar arasında sulh sağlanarak herkes hakkına razı olmuştur (Ç.Ş.S. 9: 49).

3.2.5. Adalet, Korunma ve Güvenliğin Sağlanması ile İlgili Belgeler

İncelenen sicilde adalet, korunma ve güvenliğin sağlanması ilgili toplam 16 belge tespit edilmiştir. Bu belgelerin dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

Grafik 10: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Adalet, Korunma ve Güvenliğin Sağlanması ile İlgili Belgelerin Oransal Dağılımı

Görüldüğü gibi grafiğin %45'lik oranını menzil nizamının sağlanması, %18'lik oranını tımar ve zeamat tevcihlerinin kanun-ı kadim üzere yapılması, %8'lik oranını imdâd-ı seferiyye hazinesinin korunması, %7'lik oranını sınır güvenliği, %12'lik oranını eşkıyaların haklarından gelinmesi ve İstanbul'a gelişlerin sınırlandırılması, %10'luk oranını ise can güvenliğinin sağlanması ve çarşı güvenliği meydana getirmektedir.

Aşağıda bu alt başlıklar üzerinde bilgiler verilecektir.

3.2.5.1. Menzil Nizamının Sağlanması

Yollar ve yol sistemi, tarih boyunca ve bugün olduğu gibi bütün devletler için büyük bir önem taşımıştır. Zira ticari ve ekonomik faaliyetler, haberleşme işleri, nakil ve askeri gayelere hizmet gibi hususlar, düzenli bir yol sistemi çerçevesinde gerçekleşme imkânı bulmuştur. Osmanlı İmparatorluğu geniş bir sahaya yayılmış olduğundan gerek Anadolu'da, gerekse Rumeli' de ana yollar ile bunlara bağlı tali yollar yapmıştır. Yollar üzerinde ise, emirlerin ve diğer haberlerin yerlerine çabuk ve emin bir şekilde ulaştırılması ve tebliği için menzilhaneler tesis edilmiş ve bu noktalar gerek ordunun iâşesinin temininde ve gerekse ticari nakliyatla özel haberleşmelerde kullanılmıştır. Menzillerin işlerini görmek üzere ise, *mükellefiyet usulü* ile menzil yakınındaki bir köy ahalisine görev verilmekte olup, bunlara *menzilkeş* (menzili çeken) ismi verilirdi (Halaçoğlu, 1981: 123-126). Menzillerin idaresinden kaza kadıları, naipieri ve muhtesipleri sorumluydular. Bunun yanı sıra menzillerin nizamı gerek görüldüğü takdirde merkez tarafından gönderilen mübaşirler tarafından denetlenebilmekteydi.

İncelediğimiz sicilde menzil nizamının sağlanması ile ilgili 4 adet belge yer almaktadır. Bu belgeler incelendiğinde menzillerin gelişi güzel kullanılması, aşırı israf, fazladan bargir verilmesi, ulakların görevlerini yerine getirmesinin engellenmesi, ve dolayısıyla imdadiyye vergilerinin toplanmasında sıkıntıların yaşanması gibi konuların sıklıkla dile getirildiği anlaşılmaktadır. Örneğin tarihi belirtilmeyen bir mektup suretinde yer aldığına göre daha önce gönderilen bir fermana istinaden Tosya, Hacı Hamza, Osmancık ve Merzifon menzillerindeki düzensizliklerin giderilmesi istendiği halde bu sorunlar hala devam etmektedir. Söz konusu mektupta ise adı geçen menzillerde mevcut ulakların ve bargirlerin durumları, kimlerin idaresine verildiği vesaire konuların tespit edilerek tafsilatlı bir şekilde İstanbul'a gönderilmek üzere defter halinde düzenlenerek Dergah-ı Ali çavuşlarından Mustafa'ya verilmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 63). Yine tarihi belirtilmeyen bir ferman suretinden İznik'ten Tebriz'e varıncaya kadar yol üzerinde yer alan menzil yöneticilerinin, son zamanlarda artan şikâyetler üzerinde kendilerini çeki düzen vermeleri, yolsuzluklara müsamaha gösterilmeyeceği ve menzil nizamını sağlamaları konusunda uyarıldıkları anlaşılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 58). H. 9 Şevval 1144 / M. 5 Nisan 1732 tarihli bir diğer ferman suretinde ise bir süreden beri Bayındır, Karacalar, Koçhisar ve Karacaviran

nüzullerinin toplanmasında ve ulakların ulaşımının sağlanmasında zahmetler çekilmesi sebebiyle, meseleyi yerinde teftiş etmek için bir mübaşir tayin olunduğu, buna rağmen sorunun hala giderilemediği, dolayısıyla bir sonraki yıl özellikle vergilerin toplanmasında sıkıntı yaşanmaması için neler yapılabileceği hakkında yerel ahali, ayan ve kadıların görüşlerini içeren tafsilatlı bir defterin darsaadete gönderilmesi emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 67).

3.2.5.2. Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması

Osmanlı Devleti'nde tahrirler sonucunda düzenlenen Mufassal ve İcmal defterlerine göre tımar alanlarının (dirliklerin) tespit edilmesi, kanunnamelere göre ve padişahın bilgisi dâhilinde yapılmaktaydı. Her sancağa göre ayrı ayrı düzenlenen kanunnameler bir sancaktaki tımar alanlarının kimler tarafından ne şekilde tasarruf edileceğine, hangi ürünlerin yetiştirileceğine ve ne kadar vergi alınacağına dair çeşitli konuları ihtiva etmekteydi. Ancak klasik dönem sonrası tahrirlere gereken önemin verilmemesi, tımar ve zeametlerin merkezin bilgisi dışında ve yetkisi olmayan kişiler tarafından hak etmeyenlere tevcih edilmesi ve böylece kanun-ı kadime aykırı davranılması önemli bir sorun olarak ortaya çıkmış ve gönderilen fermanlarla bu keyfiliğin önlenmek istenmiştir.

Sicilimizde bu konu ile ilgili 2 adet ferman sureti yer almaktadır. H.25 Ramazan 1144 / M.22 Mart 1732 tarihli ferman suretinde bu durum açıkça dile getirilmektedir. Söz konusu fermanda belirtildiğine göre görevli oldukları sancaklarda tımar ve zeamet tahsis etmek isteyen sancakbeyi veya alaybeylerinin merkeze arzda bulunmadan bu işlemi gerçekleştirdikleri ayrıca her tımar ve zeamet sahibinin kendi sancağında ikamet etmesi kuralının ihlal edildiği ve bundan böyle tımar ve zeamet tevcihlerinin Sultan Süleyman Han ve Selim Han dönemlerinde olduğu gibi kanun-ı kadime uygun şekilde yapılması emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 52).

3.2.5.3. İmdâd-ı Seferriyye Hazinesinin Korunması

İncelenen sicilin ait olduğu 1730/1733 yılları arası Anadolu'da firarilerin ve eşkıyaların kol gezdiği, İran savaşları sebebiyle güvenliğin tam anlamıyla sağlanamadığı bir dönemdir. Özellikle bu güvensiz şartlarda hazineye veya seferde bulunan ordunun ihtiyaçlarına aktarılacak vergi gelirlerinin toplanması, muhafaza edilmesi ve nakli son derece büyük önem arz etmekteydi. Bu hassas durumun gözetildiğine dair defterimizde bir adet belge tespit edilmiştir. H.10 Safer 1144 / M.14

Ağustos 1731 tarihli ferman suretine göre, Bağdat'ta görevli askerlerin maaşları Anadolu'daki imdâd-ı seferiyye vergisinden karşılanacağından, toplanan paranın Bağdat'a varıncaya kadar geçtiği her kaza sınırları içinde korunabilmesi için tüfenkli askerlerin görevlendirilip gece gündüz muhafaza edilmesi emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 27).

3.2.5.3. Çarşı Güvenliği

Osmanlı çarşıları yer alan ticaret yapılar arasında en önemlileri bedestenlerdir. gelmektedir. Bedestenler, gece ve gündüz sürekli görevliler tarafından korunma altındaydı.

İncelediğimiz defterde çarşı güvenliği ile ilgili bir adet belge yer almaktadır. H.3 Zilkade 1145 / M.17 Nisan 1733 tarihli belgeye göre, bir süreden beri Kangırı'daki bedesteni koruyacak bir görevli bulunmamaktadır. Bu durumdan yakınan ve çarşıda dükkanları olan ekmekçi ve helvacı esnafı, herhangi bir hırsızlık durumuna karşı dükkânlarında mevcut ürünlerin miktarlarını ayan-ı vilayet ileri gelenleri şahitliğinde sicile kaydettirmektedirler (Ç.Ş.S. 9: 152).

3.2.5.4. Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olma

Osmanlı şehirlerinde kefalet sisteminin her mahallede kurulduğu, fertlerin birbirlerine kefil olduğu, yani birbirlerinin “salâh ve istikamet üzere” olmalarını sağlamayı taahhüt ettikleri, içlerinde “yaramaz kimesne” bulunmadığını beyan ettikleri ve aksi bir durumun ortaya çıkması halinde de bunun getireceği sorumlulukları yüklenmeyi kabullendikleri görülmektedir (Özcan, 2001: s.132). Bu kefalet incelenen dönemde teftiş, vergi toplama ve benzeri sebeplerden ötürü merkezden gönderilen görevlilerin her türlü can ve mal güvenliğinin sağlanması konularını da kapsaya bilmekteydi.

İncelenen defterde bu konuyla ilgili yer alan H. 17 Rebiülevvel 1732 / M. 19 Eylül 1731 tarihli 1 kayıt bulunmaktadır. Söz konusu kayıta, fermanla mübaşir tayin edilen Mehmet Ağa'nın can ve mal güvenliğinin sağlanacağına mahkeme huzurunda Hüseyin Ağa, Abdullah Efendi ve İsfendiyar Ağa gibi pek çok belde ileri gelenleri Mehmed Ağa'nın kefil oldukları bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 168).

3.2.5.5. İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması

Osmanlı tarihinde özellikle Celali İsyanları sonrasında Anadolu'da baş gösteren iç karışıklıklar sebebiyle taşradan pek çok kişinin yerlerini ve yurtlarını terk ederek İstanbul, Bursa ve Edirne gibi büyük şehirlere göç ettikleri ve buralara yerleştikleri bilinmektedir. Özellikle İstanbul'a gelişlerin sebep olduğu sosyo-ekonomik karışıklıklar şehrin güvenliğini tehdit eder bir boyuta ulaştığında, sancaklara gönderilen fermanlarla bu durumun önüne geçilmesi için yetkililer uyarılmaktadır (Özkaya, 2002: 712).

Tespit ettiğimiz H.18 Safer 1145 / M.10 Ağustos 1732 tarihli buyruldu suretinde bu sıkıntılı durum dile getirilmektedir. Belgenin içeriği Anadolu'daki bazı kaza ve köylerden reaya ve işsiz kişilerin son zamanlarda İstanbul'a geldikleri, iş bulamadıkları için ya çiftliklerde çalıştıkları ya da şerbet satarak geçindikleri, yerlerini terk ettikleri için vergi ödemedikleri, bekâr odalarında eğlence tertip ettikleri Kostantiniyye halkının bu tip insanlardan rahatsız olduğu, kimi zaman tımar ve zeamet tevcihi için 20 veya 30 kişinin geldiği ve bu bekâr odalarında kaldıkları hâlbuki birkaç kişinin bu işi yapabileceği ve netice itibarıyla kadının arzı ile bu kişilerin İstanbul'a gönderilmesi aksi takdirde İstanbul'dan Anadolu'ya geri gönderilecekleri bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 94).

3.2.5.6. Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi

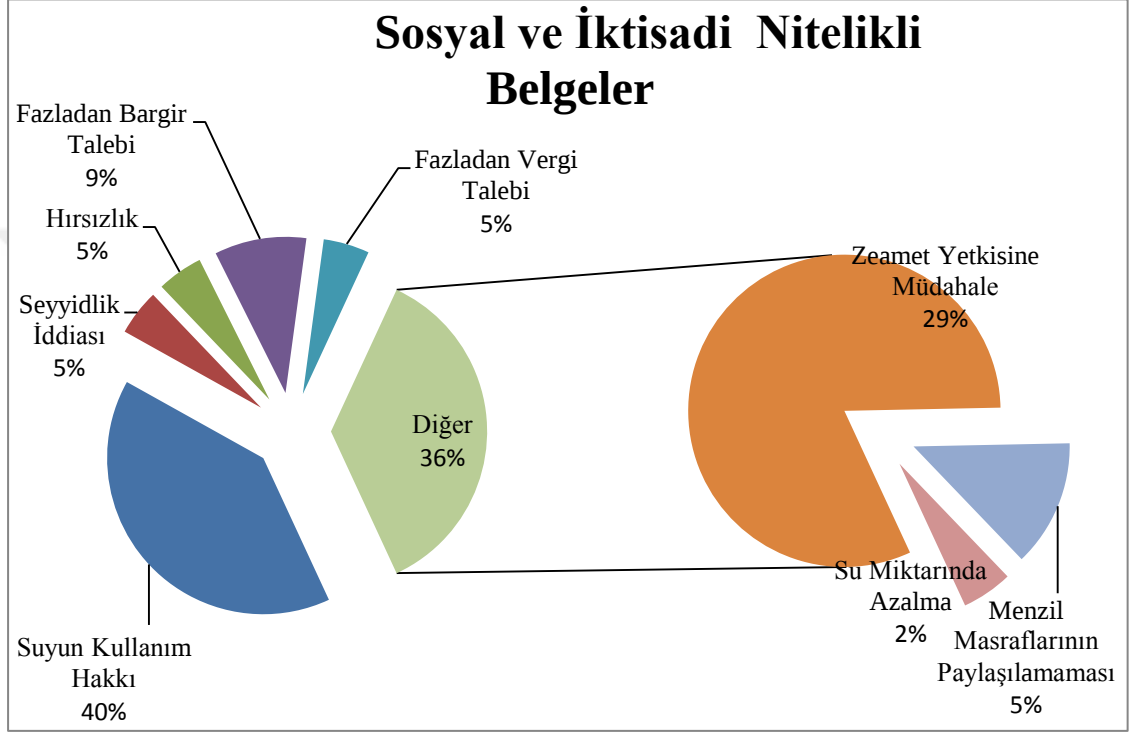
Eşkîyalık, Osmanlı İmparatorluğu'nun da dâhil bulunduğu Akdeniz havzasında XIV. yüzyıldan itibaren etkisini hissettirmeye başlamış, XVI. yüzyıldan başlayarak tırmanma eğilimine geçmiş ve neticede XVII. ve XVIII. yüzyıllar boyunca da devlet otoritesini sarsacak boyutlara ulaşarak çok önemli problemlerden biri halini almıştır. Çankırı'daki eşkîyalık problemi, diğer Osmanlı bölgelerinde olduğu gibi etkili bir şekilde bölgenin genelinde asayiş tehdit etmiştir (Ünver, 2018: 109). S

İncelenen sicilde eşkîyaların haklarında gelinmesi ile ilgili 4 adet belge tespit edilmiştir. Bu belgeler incelendiğinde eşkîyaların sınır bölgelerinde daha çok türedikleri anlaşılmaktadır. H. Evail-i Rebiülâhir 1145 / M. Eylül 1732 tarihli ferman suretine gör, Vilayet-i Anadolu'da Türkmen aşiretlerinden ve bazı taifelerden eşkıya ve hırsızların türemiş olduğu ve bu kişilerin sancak sınırları dâhilinde görüldükleri andan itibaren ele geçirilip şer'an cezası ne ise ona göre cezalandırılmaları, o belde sakinlerinin rahat ve huzurlarına yönelik her türlü şiddet olaylarından uzak durulması

eşkıyayla mücadele ederken halka zulmedilmemesi emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 32, 45,107, 108).

3.2.6. Sosyal ve İktisadi Nitelikli Belgeler

İncelenen sicilde bu ana başlık adı altında zikredilebilecek belgelerin sayısı toplam 8 tanedir. Bu belgeler başlıklandırıldığında aşağıda gösterildiği şekilde bir oransal dağılım arz etmektedir.

Grafik 11: 9' No'lu Ç.Ş.S.'nde Yer Alan Sosyal ve İktisadi Nitelikli Belgelerin Oransal Dağılımı

Grafikte görüldüğü üzere sosyal ve iktisadi belgeler şikayet başlığı altında hırsızlık, fazladan vergi talebi, fazladan bargir talebi, menzil masraflarının paylaşılmaması, zeamet yetkisine müdahale, suyun kullanım hakkı, su miktarında azalma ve seyyidlik iddiası gibi başlıklardan oluşmaktadır. Aşağıda bu alt başlıklarla ilgili bilgiler verilmektedir.

3.2.6.1. Şikâyet

3.2.6.1.1. Hırsızlık

Defterimizde hırsızlıkla ilgili 1 adet vesika bulunmaktadır. H.Şevval 1146 / M. Mart 1734 tarihli ferman suretinden anlaşıldığına göre Fatma isimli hatun kocası ile birlikte İstanbul'dayken, yanında getirmediği akçe ve altınları eşinin diğer hanımı Âlime ve kızı Saliha ve damadı Ali tarafından çalınmış, bu durumu soruşturması için müracaat edilen mahkeme kadısı iddiayı dikkate almadığı gibi rüşvet istemiş, Fatma Hatun ise konuyu Divan-ı Hümayun'a arz etmiş ve gönderilen mübaşir ile hırsızlık olayının soruşturulması emredilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 8).

3.2.6.1.2. Fazladan Vergi Talebi

İncelenen tarihler arasında fermanlarda sıkça dile getirildiği üzere hemen her konuda görülen rüşvet, iltimas ve vergi yolsuzlukları doğal olarak Çankırı Sancağı'nı da kapsıyordu. Halkın resmi görevlilerden en çok şikâyetçi oldukları konu, kendilerinden fazladan vergi tahsil edilmesiydi.

H. Evail-i Cemaziyelevvel / M. 1144 Kasım 1731 ferman suretinde belirtildiğine göre, Kangırı Sancağı'nın Milan Kazası önde gelenlerinin padişaha yolladıkları arzuhalde, eski mutasarrıf Mirza Paşa'nın 1143 senesinde, defterde olmadığı halde kendilerinden 1500 kuruş akçe ve 150 kuruş kıymetinde bir at talep ettiği, ayrıca yine kendisinin mütesellim tayin ettiği Mustafa'nın da defterde olmadığı halde aynı miktarda vergi talebinde bulunduğu şikâyet konusudur (Ç.Ş.S. 9: 42).

3.2.6.1.3. Fazladan Bargir Talebi

Ulak, haber ve emirlerin getirilip götürülmesi için görevlendirilen, iffet sahibi, namuslu, hayvan kullanmakta usta ve yol meşakkatine tahammülü olan kişilere denirdi. Ancak ulaklarında zamanla resmi görevlerinin dışına çıkarak bazı ağa ve beylerinin özel işlerini yaptıkları ve bunun için fazladan bargir kullandıkları anlaşılmaktadır. Defterimizde bu durumu teyit eden bir adet ferman sureti bulunmaktadır. H. Evail-i Rebiülahir 1145 / M. Eylül 1732 tarihli bu ferman suretinde bazı mahallerde ulakların kendilerine tahsis edilenden fazla bargir talep ettikleri, bunun emr-i şerife aykırı olduğu, her ulağa elindeki ahkâm-ı şerif'de belirtildiği miktarda bargir verilmesi, fazladan isteyenlere ise mani olunması gerektiği emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 106).

3.2.6.1.4. Menzil Masrafının Paylaşılması

Osmanlı Devleti bazı durumlarda, menzil masraflarını menzilci köy ahalisinden karşılarken olağan üstü durumlarda bu masraf civarda bulunan kaza ve köylere tevzi edilmekteydi. Bazı durumlarda menzil masraflarının ortaklaşa karşılanması istendiği halde bu durum çatışmalara neden olmaktaydı. Örneğin H. 5 Safer 1144 / M. 9 Ağustos 1144 tarihli ferman suretinde belirtildiğine göre Kangırı Sancağı'nda toplam 150 bargır barındıran menzillerinin masraflarını ortaklaşa paylaşmayı taahhüt ettiği halde buna yanaşmayan Tosya menzilcisinin, Kangırı Kadısı Mevlana Es-Seyyid Hasan'ın divana arzı hali üzerinde cezalandırılması emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 26).

3.2.6.1.5. Zeamet Yetkisine Müdahale

Bu konu ile ilgili sicilimizde 1 ferman sureti bulunmaktadır. H. Evasıt-ı Şevval 1146 / M. Mart 1734 tarihli ferman suretinde Kangırı Sancağı'nın Kurşunlu kazasında 35.000 akçe icmallü zeamet tasarruf eden kâtip Abdurrahman'ın zeameti *serbestiyet* üzere olmasına rağmen *bad-ı heva* türü vergileri almasına bazı itirazların olduğu ancak kanuna mugayir bu taleplerin önlenmesi için muhatapları uyarılmaktadır (Ç.Ş.S. 9: 12).

3.2.6.1.6. Suyun Kullanım Hakkı

Osmanlı idarecileri için bir yerin fethi sonrası ilk olarak ele alınan konuların başında su yollarının tamiri, çeşmelerin akıtılması, suların adaletle pay ettirilmesi ve eski köprülerin onarımı, ihtiyaç varsa yenilerinin yaptırılması çalışmaları gelmektedir. Osmanlıda su kaynaklarını önemli bir kısmını kişilerin sahibi oldukları mülk sular oluşturmaktaydı. Hukuki olarak bu şekilde mülk statüsünde bulunan su kaynakları, sair mallar gibi babadan oğula miras yoluyla intikal edebilmekteydi (Karademir, 2014: 189).

İncelediğimiz defterde suyun kullanımı hakkı ile ilgili 1 belge bulunmaktadır. H. Evail-i Cemaziyelevvel 1144 / M. Aralık 1731 tarihli ferman suretinde Taşmescid Mahallesinde Ahmed isimli kişinin divana başvurarak kendi mülkü sınırlarında bulunan su kaynağını Abdullah isimli kişinin zorla ele geçirmek istediğini belirtmesi ve suya müdahalede bulunduğu şikâyeti üzerine, Kangırı kadısına gönderilen fermana bahsi konu olan suyun mülkiyetinin araştırılması ve ona göre davranılması emredilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 53).

3.2.6.1.7. Su Miktarında Azalma

Bir mülkü kamu yararına ebedi olarak tahsis etmek anlamında kullanılan bir terim olan vakıf, ferdi çalışma ve gayretle elde edilen imkânların ve mal varlığının gönül rızasıyla paylaşılmasını öngören hukuki ve sosyal bir sistemdir (Baytaran, 2008: 158). Osmanlı Devleti'nde gerek devlet adamları gerekse halk suyu, iyilik yapmanın ve vakıf kurmanın bir aracı olarak görmüştür. Osmanlı'da su hizmetleri vakıflar eliyle yürütülmüştür (Sağır, 2016: 445). Sicillerde yer alan bazı belgelere göre bir yerleşim biriminde mevcut bulunan su kaynakları ihtiyaca cevap vermiyorsa ve reaya mağdur oluyorsa bu sorunun giderilmesi için yerel idare ve halkın iş birliğiyle yeni tedbirler alınmaktaydı. Nitekim H. 3 Safer 1145 / M. 26 Temmuz 1732 hüccet kaydından anlaşıldığına göre Kângırı'nın Kayserbey Mahallesi sakinlerinin mahkemeye müracaat ederek yolların tamir edilmesinden beri mahallelerdeki çeşmelerin sularında bir azalma olduğundan şikâyet etmeleri üzerine, Karataş Mahallesi Keziban Hanım tarafından daha önce hayır için vakfedilen çeşmelerin sularının fazla olması sebebiyle buradan kendi mahallelerine su aktaracak yeni bir çeşmenin yapılması konusunda her iki mahalle ileri gelenlerinin hem fikir oldukları görülmektedir (Ç.Ş.S. 9: 90).

3.2.6.1.8. Seyyidlik İddiası

Osmanlı Devleti'nde zaman zaman seyyid ve şeriflerin sahip oldukları maddi ve manevi haklardan istifade etmek isteyen bazı art niyetliler ortaya çıkmış ve devlet bu tür sahtekârlıkların önüne geçmek için bazı sıkı tedbirler almış, nakib'ül eşraflara bu konuda önemli tembihlerde bulunmuştur. Kangırı Sancağı'nda da seyrek olarak seyyidlik iddiasında bulunanların varlığına tesadüf edilmektedir. Örneğin H. 12 Zilkade 1146 / M. 16 Nisan 1734 tarihli mektup suretinden anlaşıldığına göre Kangırı Kazasında bazı kişilerin seyyidlik iddiasında bulunması halktan bazı kimselerin bu kişileri rahatsız etmiş ve yapılan şikâyet üzerine yetkililerin bu iddiayı araştırılması istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 36).

3.2.6.1.9. Tecavüze Yeltenme

Osmanlı Devleti'nde şer'i hukukunun yanında örfi hukukta uygulandığı için padişahlar kanun çıkarabilmekteydiler. Örneğin Fatih kanunnamesinde zina suçu işleyenlerden suçu sabit olursa veya evli ise 300 akçe, ekonomik gücü yetmeyenler için 200 akçe alınacağı belirtilmektedir (Konan, 2011: 152-157). Bunun dışında ise

tecavüze yeltenenler için çeşitli cezalar öngörülmekteydi. Sicilimiz de tecavüze yeltenme ile ilgili 2 vesika bulunmaktadır. Örneğin H. 28 Rebiülahir 1144 / M. 30 Ekim 1731 tarihli belgeye göre Bekmezcioglu İbrahim isimli şahıs, evli olduğu halde Abdurrahman Ağa'nın bakire kızına sataşmış ve tecavüze yeltenmiş, durumun araştırılması için mübaşir tayin edilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 39). Konuyla ilgili bir diğer belge ise H. 16 Zilkade 1144/ M. 11 Mayıs 1732 tarihli bir berat suretidir. Belirtildiğine göre Kângırı'nın Hacı İbrahim Mahallesi sakinlerinden rezil, eşkıya ve fesad olduğu onlarca kişi tarafından teyit edilen Salih, Mehmed isimli kişinin çocuğuna tecavüze yeltenmiş, baba Hasan bu duruma engel olmak isterken Salih'in bıçaklı saldırı sonucu başparmağını kaybetmiş ayrıca Salih, Mehmed'in annesi ve karısına küfür etmiştir. Bu durumun araştırılması ve Salih'in hak ettiği cezaya çarptırılması için mübaşir tayin edilmiştir.

3.2.6.2. Narh

Osmanlı Devleti'nde narh, mal ve hizmet fiyatlarında devletçe tespit edilen üst sınırı ifade eder. (Kütükoğlu, 2006: 390). Narh halkın temel ihtiyacı olan gıda maddeleri ve giyim kuşam ve çeşitli kullanım malzemeleri için uygulanırdı. (Ünal, 2012: 184) Günlük ve mevsimlik narhlar yanında savaş, abluka, kıtlık, tabii afetler ve sikke tashihlerinden sonra yeni fiyat tespitleri de yapılırdı. Mevsimlik narhlar gıda maddeleri üzerine konan fiyatları gösterirdi. Ekmek, et, süt ve mamullerinin yaz ve kış aylarındaki fiyatları farklıydı. Para birimi olan akçenin değer kaybetmesi, narh fiyatlarında topyekûn bir yükselmeye, değer kazanması ise topyekûn bir azalmaya yol açabilirdi. Fakat bu yükselme veya düşme oranları her malda aynı olmazdı. Yine maliyeti yükselen malda, müracaat üzerine yeni fiyat tespiti yapılırdı (Tabakoğlu, 1987: 122)

İncelediğimiz defterde 1 adet narh kaydı bulunmaktadır. 1144 senesi Rebiülevvel'inin 25'inci gününden itibaren geçerli olmak üzere katır keçesine 7 çeyrek, merkep keçesine 5 çeyrek narh konulmuştur (Ç.Ş.S. 9: 169).

3.2.7. Diğer Belgeler

İncelediğimiz sicilde yer alan belgelerin yapılan tasnifi sonucunda bu başlık altında değerlendirdiğimiz belge sayısı toplam 5 tanedir. Bu belgeler kayıp bargir, hapisten tahliye ve eşyaların aileye teslimi isimleriyle başlıklandırılmaktadır.

3.2.7.1 Kayıp (Bargir)

Bu konu ilgili 1 belge bulunmaktadır. H. 15 Muharrem 1145 / M. 8 Temmuz 1732 tarihli kayıta sahipsiz bir bargirin tarlada bulunması ve bakımı için günlük 2 para tayin edildiği belirtilmektedir (Ç.Ş.S. 9: 11).

3.2.7.2. Hapisten Tahliye

Bilindiği gibi Osmanlılarda davalar kadı ve kadı naibi huzurun da görülürdü. Eğer işlenen suç şahitler tarafından da sabit görülürse suçlu cezalandırılır, suçun işlendiğine dair her hangi bir delil bulunmazsa ve şahitlerde suç işlenen kişinin masum olduğuna şahitlik ederlerse suçla itham edilen kişi ceza almaktan kurtulurdu.

Defterimizde hapisten tahliye ilgili 2 belge bulunmaktadır. H. Evail-i Cemaziyelevvel / M. Ekim 1732 tarihli berat suretinden anlaşıldığına göre daha önce haklarında eşkıyalık yaptıkları ve fesad çıkardıkları suçlamalarından dolayı hapsedilen Tosya sakinlerinden Abdullah ve Hacı Oğlu Ahmed'in, aslında kendi hânelerinde sakin ve kendi hallerinde insanlar olduklarının anlaşılmış tahliye edilmeleri istenmiştir (Ç.Ş.S. 9: 114). H. Evasıt-ı Zilkade 1145 Nisan / M. Mayıs 1733 tarihli ferman suretinde ise Çakır İbrahim'in yine haksız yere hapis yattığı konusuna değinilmektedir. Ferman suretinden anlaşıldığına göre, Koçhisar Kazası sakinlerinden olan Dergâh-ı Muallam cebecilerinden Çakır İbrahim padişahın huzuruna bir arzuhal gönderip, hiçbir suçu yokken haksız yere Kângırı Kalesine hapis edildiğini söylemekte ve tahliyesini talep etmektedir. Yapılan inceleme sonunda Çakır İbrahim'in Gence Muharebesine, Tebriz Seferine, Rumiye Muharebesine katıldığı ve yararlılık gösterdiği anlaşıldığından, cebeci başı Abdulkadir'in de uygun görüş bildirmesi üzerine hapisten tahliye edilmesi istenmektedir (Ç.Ş.S. 9: 146).

3.2.7.3. Borcun Tahsili

Defterimizde bu konuyla ilgili 1 adet kayıt bulunmaktadır. Bu kayıta Hoca Bahşayış Mahallesinden Ahmed'in cam-i şerife aitlik devirhan akçesi vakfına olan 6 akçe borcunun varislerinden tahsil edildiği ve borcun kapatıldığı bilgisi yer almaktadır (Ç.Ş.S. 9: 127).

3.2.7.4. Eşyaların Aileye Teslimi

H. 25 Rebiülahir 1144 /M. 15 Ekim 1732 tarihli bu kayıta Yamalı nam karyede darp edilen İbrahim'den kalan eşyaların babası El-Hac Mustafa'ya teslim edildiği belirtilmiştir (Ç.Ş.S. 9: 158).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ

4.1. BELDE ÖZETLERİ

Sicilimizde yer alan tüm belge ve özetlerini aşağıdaki tabloda görebiliriz

Tablo 9: 9 No 'lu Ç.Ş.S. Şer'iyye Sicilinin Belge Özetleri

SIR A NO	SAYF A NO	BELG E NO	BELGE TÜRÜ	BELGE KONUSU	BELGE ÖZETİ	B. TARİHİ (Hicri)	B. TARİHİ (Miladi)
1	1	1	Kayıt	Nafaka	Muhzırbaşının bulduğu sahipsiz çocuğa günlük 3 para nafaka bağlanmasına dair	28 Zilkade 1144	12 Mayıs 1732
2	1	2	Kayıt	Vergi Teslimatı	Paşa hazretlerinin çukadarına teslim olunan vergi akçesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
3	1	3	Kayıt	Nafaka	Hacı Bekir'in gözetiminde olan yetime günlük 6 akçe nafaka bağlanması, çocuğun sahibinin bulunmasına bu meblağın onda geri alınmasına dair	21 Zilkade 1144	16 Mayıs 1732
4	1	4	Kayıt	Boşanma	Halil nam sipahinin eşinden tâlak-ı selâse ile boşanmasına dair	21 Cemaziyelevv el 1145	9 Kasım 1732
5	1	5			Belge tahrip olduğundan dolayı okunamadı	23 Rebiyülevvel 1145	13 Eylül 1732
6	2	6	Mektup	Tayin (Kadı)	Seyyid Hasan'ın 1144 senesinde kadı olarak atanmasına dair	Evasıt-ı Safer 1144	Ağustos/Eyl ül 1144
7	2	7			Belge tahrip olduğundan dolayı okunamadı.	29 Muharrem 1145	22 Temmuz 1732
8	2	8	Ferman	Şikâyet (Hırsızlık)	Fatma isimli hatunun kendisi İstanbul'da iken akçe ve altınlarının eşinin diğer hanımı Alime ve	Evasıt-ı Zilkade 1146	Mart/Nisan 1734

					kızı Saliha tarafından çalındığı iddiasıyla durumun soruşturulması için bir arzuhal ile durumu İstanbul' a bildirmesi ve gönderilen ferman ile hırsızlık olayının yeniden soruşturulmasına dair		
9	2	9	Berat	Tayin (Cüzhan)	Kangırı Kasım Bey Mescid-i Şerifine Mehmed isimli kişinin yeniden cüzhan atanmasına dair	16 Şevval 1146	22 Mart 1734
10	2	10	Kayıt	Güvenlik ve Koruma (Can Güvenliğini Sağlanmasına Kefil Olma)	Tosya Kazasına teftişe giden İbrahim Paşa'nın görevi esnasında canına ve malına herhangi bir zararın verilmemesine Tosya Kazası halkının kefil olduğuna dair	Tarihsiz	Tarihsiz
11	2	11	Kayıd	Kayıp (Bargir)	1145 tarihinde sahipsiz bir bargirin tarlada bulunması ve bakım için gerekli 2 para tayin olunması	15 Muharrem 1145	8 Temmuz 1732
12	2	12	Ferman	Şikâyet (Zeamet Yetkisine Müdahale)	Kangırı Sancağı'nın Kurşunlu Kazasında 35.000 akçe icmallü zeamet tasarruf eden kâtip Abdurrahman'ın zeameti serbestiyet üzere olmasına rağmen bad-ı heva türü vergileri almasına bazı itirazların olduğu ancak kanuna mugayir bu taleplerin önlenmesi için fermana dair	Evasıt-ı Şevval 1146	Mart 1734
13	3	13	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	1143 senesine ait 1880 guruş tutarındaki nüzûl vergisinin Ebubekir Paşa'nın adamı Emin Mehmed Ağa'ya teslim edildiğine dair	1143	1733/1734

14	4	14	Buyruldu	Vergi (Eksik Bakiye)	Kütahya valisinin Kangırı Sancağı'nda kanunla alması muteber olunan bazı vergi kalemlerinin henüz ödenmediği ve 25 güne kadar zıkr olunan meblağın temin edilerek belirtilen yere gönderilmesinin istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
15	4	15	Buyruldu	Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)	Kangırı Sancağı'nda zahire toplaması içi tayin olunan memurların halka zulüm etmemelerine dair	Gurre-i Zilkade 1143	Haziran 1731
16	4	16	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Kütahya Valisi Bekir Paşa'nın Kangırı'ya isabet eden nüzûl zahiresinin miktarlarına dair	4 Muharrem 1145	27 Haziran 1732
17	5	17	Berat	Tayin (Mütevelli)	Kangırı 'da Şeyh Bahaeddin Mescidi Vakfına daha önce bu görevi yaparken haksızlığa uğrayan ancak yanlıştan dönülen Ahmed isimli şahsın yeniden atanmasına dair	Evail-i Safer 1144	Ağustos 1731
18	5	18	Ferman	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Valisi Ebubekir Paşa'nın 165.000 guruşa tekabül eden imdâd-ı seferiyye vergisinin Sivas, Kangırı, Ankara, Amasya, Kastamonu, Kırşehir, Karahisar ve Kayseri sancaklarından tahsil edilmesi için bir mübaşir görevlendirildiğine , vergisini ödemekte zorluk çıkaranların tutuklanarak isimleri ile beraber başkente gönderilmesine dair	Evai-i Muharrem 1144	Temmuz 1731
19	6	19	Buyruldu	Tayin	1144 senesinin Anadolu Valisi Ebubekir Paşa'ya Kangırı Sancağı'ndan	1144	1731/1732

				(Vergi Tahsildarı)	isabet eden imdâd-ı seferiyye vergisini toplamak üzere Ömer Ağa'nın görevlendirildiği ve elinde bulunan defterdeki taksimat uyarınca vergileri toplamasına yardımcı olunmasına dair		
20	7	20	Ferman	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Kütahya Valisi Ebubekir Paşa'nın İran Seferine tayin edilmesi sebebiyle Kangırı Sancağı'na isabet eden 9000 guruşluk nüzûl vergisinin 450 guruşunun ödendiği geriye kalan meblağın ise mal olarak hangi emtia üzerinden alınacağına dair	Evahir-i Safer 1144	Ağustos 1731
21	7	21	Berat	Tayin (Mutasarrıf)	Kangırı kasabasında daha önce mutasarrıf olup vefat eden İbrahim'in vefatından sonra mutasarrıf olduğu vergi kaynağı sahipsiz kaldığından bu vazifenin Ali Veledi İsmail ve Abdullah isimli kişilere tevcih edilmesi babında derviş Abdullah isminde birinin sunduğu arzuhale karşılık berat verildiğine dair	17 Cemaziyelahir 1144	17 Aralık 1731
22	7	22	Buyruldu	Tayin (Bakkalbaş)	Kangırı mutasarrıfı ve zaimi Selim Paşa marifetiyle Kangırı çarşı esnafı üzerine vergi tarhı, huzurunda dükkân satışı, hac sebebiyle sahip olunan bakkalın devri ve Ali Ağa'nın bakkal başı olarak tayin edilmesine dair	1 Zilkade 1144	26 Nisan 1732

23	8	23	Buyruldu	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Valisi Vezir Ebubekir Paşa'nın 1144 senesine mahsup imdâd-ı seferiyye vergisinin tahsili için Ömer Ağa'nın tayin edilmesine dair	1144	1731/1732
24	8	24	Kayıd	Vergi (Avârız)	Anadolu valilerine tayin buyrulan 330 kese akçeden Kangırı Sancağı'na düşen 13190 guruş isabet eylediğinin bildirildiğine dair	25 Safer 1144	29 Ağustos 1731
25	9	25	Buyruldu	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1144 senesine mahsup Anadolu valisi Ebubekir Paşaya hazineden verilen 13192 guruşluk imdâd-ı seferiyye vergisinin mübaşir ve mahkeme masraflarıyla birlikte 14550 guruş olarak toplanıp Ömer Ağa'ya teslim edilmesine dair	15 Rebiülevvel 1144	17 Eylül 1731
26	10	26	Ferman	Şikâyet (Menzil Masraflarının Paylaşılması)	Kangırı Kadısı Mevlana Es-Seyyid Hasan'ın divana arzuhal gönderip Kangırı'nın toplam 150 bargir barındıran menzillerinin masraflarını ortaklaşa paylaşmalarının taahhüt edildiği halde Tosya menzilcisinin masraflara ortak olmak istemediklerine dair mugayir hareketinin def edilmesi	5 Safer 1144	9 Ağustos 1144
27	10	27	Ferman	Güvenlik ve Koruma (İmdâd-ı Seferiyye Hazinesi)	Bağdat taraflarında görevli askerlerin maaşları Anadolu'daki imdâd-ı seferiyye parasından karşılanacağı için toplanan paranın Bağdat'a varıncaya kadar geçtiği her kaza sınırları içinde korunabilmesi için	10 Safer 1144	14 Ağustos 1731

					tüfenkli adamlar görevlendirilip gece gündüz muhafazasına dair		
28	11	28	Kayıd	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1144 senesinin imdâd-ı seferiyyesinden Kangırı Sancağı'na isabet eden 13192 gurusun tahsil için gelen mübaşirin masraflarına ve mahkemenin hizmetleri karşılığında harcanan 2413 gurusun Kangırı karye ve mahallerine taksimine dair	17 Rebiül evvel 1144	19 Eylül 1731
29	12/13	29	Ferman	Tayin (Eşkıyalığın Teftiş için Mübaşir)	Daha önce eşkıyaları yakalamada başarılarını ispatlamış Hamid Sancağı mutasarrıfı Vezir Ahmet Paşa'nın Anadolu'da zuhur eden ve şikâyet konu olan eşkıyalık hareketlerini önleme ve sorumlularını yakalayıp cezalandırmak üzere Anadolu müfettişliğine tayin edildiğine dair	Evahi-ir Muharrem 1144	Temmuz 1731
30	13	30	Ferman	Vergi (Nüzûl)	Kangırı Sancağı'na bağlı kazaların toplam 954,5 bedel-i nüzûl akçelerinin defterde kaydedildiği şekilde mahallinde ve mübaşirin masraflarında dikkate alınarak ayrıca her 110 akçeye 1 esedi gurus tahakkuk ettirilmek suretiyle toplanmasına dair	8 Zilhicce 1143	14 Haziran 1731
31	13/ 14	31	Ferman	Vergi (Avârız)	Kangırı Sancağı'na geneline ait 1144 senesine mahsup olmak üzere 928,5 bir sülüs bir rub' avârız hanesine tekabül eden 74327 akçe	8 Zilhicce 1143	14 Haziran 1731

					bedelin her bir haneden 500 akçe olarak tahsiline ve avârız için alınan her 100 akçeden 1 esedi gurusı aldırılmasına dair		
32	14	32	Ferman	Eşkîyalık (Eşkîyaların Haklarında Gelinmesi)	Erzurum Valisi Tebriz Seferine çıkan Vezir Ali Paşa'nın başkente bildirdiğine göre kolu kısa küçük Mehmed, Murat ve Civelek Mehmed isimli bölükbaşlarının Şark seferinde görevli oldukları halde halktan zorla para aldıkları, daha sonra bu kişilerin Tebriz civarındaki bazı şahısların mallarını ve paralarını gasp edip kaçarak Tebriz veya Anadolu'nun çeşitli yerlerinde saklandıkları, bu kişilerin gasp ettikleri nakit ve eşyalarla yakalanıp cezalandırılmasında dair	Gurre-i Rebiülevvel 1144	Eylül 1144
33	15	33	Kayıt	Vergi (Vergi Zammı)	1144 senesine mahsup Kangırı ve Karacaviran Kazası'nın defterde kayıtlı toplam 253 hanesi olmakla birlikte alınacak miktara zam yapıldığı ve bu zammın hanelere ne şekilde dağıtılacağı hane hane gösterilmekle birlikte, yapılan toplam tahsilatdan sonra tahsildara, işçi ücretlerine Anadolu müfettişine, çukadara, mahkeme görevlilerine ne kadar harcama yapılacağına dair	7 Rebiülahir 1144	9 Ekim 1731
34	16	34	Mektup	Tayin	1144 senesi Cemaziyelahir'ind en itibaren Kangırı, Tosya,	Gurre-i Cemaziyelahir	Aralık 1731

				(Nakibü'l-Eşraf)	Göl Yenice, Toht, Koçhisar ve Kargu Kazalarında yaşayan sadat-ı kiramların işlerini yürütmek üzere Abdurrahman Çelebinin tayin edilmesine dair	1144	
35	17	35	Ferman	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Kangırı Sancağı ve kazalarının yıllık 10107,5 guruş olan avârız ve nüzûl vergisini toplama görevi daha önce Arpa Eminî Mehmed'e verilmişken, Mehmed'in azledildiğine ve söz konusu verginin başkentten gönderilecek bir başka mübaşir tarafından toplanacağına ve kadıların bu kişiye yardımcı olmalarının istendiğine dair	5 Rebiülahir 1144	7 Eylül 1731
36	17	36	Mektup	Şikâyet (Seyyidlik İddiası)	Kangırı Kazası'nda bazı kişilerin seyyidlik iddiasında bulunması ancak halktan bazı kimselerin bu kişilerin seyyidliğini meşru görmeyerek baskı yaptığı şikâyeti üzerine durumlarının araştırılması ve açıklığa kavuşturulmasına dair	12 Zilkade 1146	16 Nisan 1734
37	18	37	Berat	Tayin (Hademe)	Kangırı'da Sultan Süleyman Cam-i Şerif kurbunda bulunan tekkenin hüddamiye hizmetine Seyyid Mehmed'in tayin edildiğine dair	Evail-i Rebiülahir 1144	Ekim 1731
38	18	38	Berat	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Sancağı'ndaki Süleyman Han Camisi yakınındaki darü's-şifa vakfının mutasarrıfı Hüseyin'in vefatı, yerine günlük 5 akçe ile oğlu	11 Rebiülahir 1144	13 Ekim 1731

					Abdullah'ın atanmasına dair		
39	18	39	Buyruldu	Şikâyet (Tecavüze Yeltenme)	Bekmezcioğlu İbrahim isimli şahsın, evli olduğu halde Abdurrahman Ağa'nın bakire kızına sataşması ve tecavüze yeltenmesi üzerine durumu araştırma ve şeriat çerçevesinde çözüme kavuşturulması için mübaşir tayinine dair	28 Rebiülahir 1144	30 Ekim 1731
40	19	40	Berat	Tayin (Muallim)	Kangırı Sancağı'ndaki Sıbyan mektebinin hocası Musa'nın vefatı sebebiyle şehir ileri gelenlerinin uygun görüş bildirmeleri üzerine Musa'nın küçük oğlu İbrahim'in günlük 3 akçe ile aynı göreve tayin edildiğine dair	4 Cemaziyel Evvel 1144	4 Kasım 1731
41	19	41	Ferman	Tayin (Mütesellim)	Kangırı Sancağı'nın Selim Paşa'ya arpalık olarak verilmesi ve Selim Paşa'nın da sancağın işlerini kendi adına yürütmesi için Hüseyin'i mütesellim tayin ettiğine ve bu durumu padişahın onayladığına dair	Evail-i Cemaziyel evvel 1144	Kasım 1731
42	19/20	42	Ferman	Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)	Kangırı Sancağı'nın Milan Kazası önde gelenlerinin padişaha yolladıkları arzuhalde belirtilen eski mutasarrıf Mirza Paşa'nın 1143 senesinde defterde olmadığı halde kendilerinden 1500 gurus akçe ve 150 gurus kıymetinde bir at taleb ettiği ayrıca yine kendisinin mütesellim tayin ettiği Mustafa'nın da defterde	Evail Cemaziyel Evvel 1144	Kasım 1731

					olmadığı halde aynı miktarda vergi talebinde bulunduğu ve aslında eski mütesellimin şuanda eşkıyalık yaptığı gerekçesi ile bölge kadılarının arzu hallerine binaen halktan aldıkları paraların adı geçen şahıslar yakalanıp geri alınmasının istendiğine dair		
43	20	43	Ferman	Tevcih (Sancak Tevcihi)	Daha önce Kangırı Sancağı'nın mutasarrıfı olan Selim Paşa'nın Rumeli Beylerbeyliği görevine getirilmesi ile birlikte Kangırı Sancağı'nın kendisine 1144 senesi Rebiülahir'inin 29'uncu günü itibarıyla kendisine tevcih olarak nasb ve tayin edilmesine dair	Evail-i Rebiülahir 1144	Ekim 1731
44	21	44	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı Kalası içinde yer alan Sultan Selim Han Cam-i Şerifinin imamet görevini yürüten ve kale askerleriyle cemaatin kendisinden çok razı olduğu El-Hac Ahmed'in İsfendiyar isimli bir kişinin iftiralarıyla elinden imamet görevinin alınması ve bu görevin türlü hilelerle Abdullah isimli bir kişiye verilmesi ancak halkın ve resm-i bazı görevlilerin bu durumu divana arz etmesi üzerine Ahmed'in yeniden aynı göreve iade edilmesine dair	3 Rebiülahir 1144	5 Ekim 1731
					Anadolu yakasındaki sol, orta ve sağ kol üzerinde bulunan	24 Cemaziyel evvel 1144	24 Kasım 1731

45	21/ 22	45	Buyruldu	Eşkîyalık (Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi)	kadılıkların sınırları dâhilinde vukua gelen eşkîyalık hareketine katılanları teftiş edilip yakalanmaları mübaşir veya zabitan yardımıyla mahkemeye getirilip şeriatla muhakeme edilmeleri ve mübaşir olarak gönderilenlerin kapu halklarının masraflarının karşılmasına dair		
46	22	46	Ferman	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Sancağı'nın Tosya kazasında bulunan Akçakavak Zaviyesi'nin mütevellisinin vefatı üzerine zaviyenin yönetiminin haksız yere Abdurrahman isimli bir kişiye devredildiği ancak zaviyenin asıl kurucusu olan Selçuk Paşa'nın evlatlarına bu görevin verilmesi gerektiği hususuna binaen defterlere müracaat olunduğ da Selçuk Paşa'nın zaviyenin asıl sahibi olduğu anlaşıldığı ve vâkfın yönetiminin oğullarından birine verilmesine dair	Ramazan 1145	Şubat 1733
47	23	47	Berat	Tayin (Hatip)	Kangırı Kazasında tabi Absarı karyesindeki camiye karye ahalilerinin isteği ve Kangırı Kadısı Mevlana Osman'ın arzına binaen Ahmed halifenin günlük yarım akçe ile hatip olarak tayin edilmesine dair	14 Safer 1144	18 Ağustos 1731
48	23	48	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Anadolu müfettişi olarak tayin edilen Ahmet Paşa'ya verilmek üzere Keskin ve Kangırı kazalarının 950 guruş akçelik	1144	1731/1732

					nüzûllerine ek olarak sair harcama kalemleriyle birlikte tekabül eden yekûnün adı geçen kazaların mahalle ve köylerine taksimine dair		
49	24	49	Hüccet	Miras	Kangırı Karataş Mahallesi'nde vefat eden El-Hac Mehmed'in varisleri arasında tartışma konusu olan mirasın taraflar arasında sulh yoluyla çözüldüğüne ve herkesin hakkını aldığına dair	10 Receb 1144	8 Ocak 1732
50	25/ 26/ 27/ 28/ 29/ 30	50	Ferman	Tımar ve Zeamet Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması	Bir süreden beri Macaristan Seferleri, Rumeli Seferleri, Vidin ve Niş Kalelerinin fethi ve İran tarafına yapılan seferler dolayısıyla tımar ve zeamet sahiplerinin bulundukları yerlerden ayrılmaları, onlar yokken yerlerinin mahlûl kalması sebebiyle buraları ne idiğü belirsiz kişilerin sahiplenmeler yahud adı geçen erbab-ı tımar ve züemanın geri dönmeleri durumunda bu füzuli işgallerin büyük sorun teşkil etmesi bazı beylerin kanuna mugayir tımar tevcihinde bulunması gibi pek çok usulsüzlükleri başkente rapor edilmesi sebebiyle tüm uygulamaların kanun ve nizam çerçevesine göre ve padişahın bilgisi dâhilinde yerine getirilmesinin hatırlatılmasına dair	Recep 1144	Ocak 1731
					Piyade ve süvari kılığında bir takım		

51	30	51	Buyruldu	Tayin (Eşkıyalığı Teftiş için Mübaşir)	kişilerin İran ve Anadolu sınırlarında eşkıyalık yaptıkları şikâyeti üzerine merkezden durumu yerinde teftiş etmek üzere bir mübaşirin tayin edildiği ve eşkıyaların yakalanarak kanun üzere cezalandırılıp haklarından gelinmesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
52	30/31	52	Ferman	Zeamet ve Tımar Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması	Zeamet ve tımar defterlerindeki kanun gereği alay beyleri kendi sancaklarında kimlere tımar veya zeamet verilmek isteniyorsa merkeze arzda bulunmaları gerekirken ve yine aynı kanuna göre her tımar ve zeamet sahibi kendi Sancağında ikamet etmek ve alay beyi bayrağı adı altında bulunması gerekirken son zamanlarda bu kuralın ihlal edildiği şimdi Sultan Süleyman Han ve Selim Han dönemlerinde olduğu gibi tımar ve zeamet tevcihlerinin kuralına göre yapılmasına dair	25 Ramazan 1144	22 Mart 1732
53	31	53	Ferman	Şikâyet (Su Kullanma Hakkı)	Taşmescid nam mahallesinden Ahmed isimli kişinin divana başvurarak kendi mülkü sınırlarında bulunan ve İbrahim Paşa suyu olarak bilinen kaynağın, İbrahim Paşa vakfı mütevellisi El-Hac Abdullah isimli kişi tarafından zorla ele geçirilmek istenmesi ve suya müdahale de bulunulduğu şikâyetinde binaen	Evail-i Cemaziyelahir 1144	Aralık 1731

					Kangırı kadısına gönderilen fermana ve sicil de yer alan hüccet-i şer'iyede suyun mülkiyetinin kime ait olduğuna göre davranılması hususuna dair		
54	31	54	Mektup	Su Kullanma Hakkı	Serdar-ı Ekrem İbrahim Paşa Hazretlerinin Taşmescid Mahallesindeki vakıf çeşmelerinin Ahmed Ağa tarafından 10 guruş muaccele ve her sene 1 guruş bedelle kullanması için daha önceden kendisine hücceti şer'iyeye verilmiş olduğu, vakıf mütevellilerinin bu durumu bilmeleri ve Ahmed Ağa'nın tasarrufuna mani olmamalarına dair	2 Cemaziyelahir 1144	2 Kasım 1731
55	32	55	Ferman	Vergi İndirimi	Kangırı Sancağı'na bağlı kaza ahalisinin önde gelenlerinin başkente arzual sunup kendilerinden talep edilen ve tekalif-i örfiyeden olan "dört deve bir ayak ismiyle ödemek zorunda oldukları vergi için güçlerinin yetmediğine ve bu verginin " üç deve bir ayak" şeklinde indirilmesine dair isteklerinin padişah tarafından kabul edildiğine dair	Evail-i Receb 1144	Aralık-Ocak 1731
56	33	56	Berat	Tayin (Hatip)	Korgun karyesinde Şeyh Mehmed tarafından yaptırılan caminin hatibinin kendi isteği ile görevini Mevlana Hasan'a bırakmasıyla bundan böyle adı geçen camiye Mevlana Hasan'a hatip olarak tayin edildiğine dair	Evahir-i Şaban 1144	Aralık 1731
					Daha önce Tosya Koçhisar Karacalar ve	5 Ramazan 1144	2 Mart 1731

57	33	57	Ferman	Vergi (Eksik Bakiye)	Karacaviran menzillerinin gelirleri toplam 7 bin gurus iken imdâd-ı seferiyyeleri toplamak ve menzillerin işleyişini denetlemek için gönderilen İbrahim isimli memurun bu paranın 2500 gurusunu tahsil ettiği ve bu miktarın deftere kayıd edildiği, geri kalan meblağın ise henüz toplanamadığı; şimdi mübaşir olarak atanan Ahmed'in hem Tosya menzilinden 2000 gurus ve diğer kazalardan 1000 gurus toplamakla görevli olduğuna hem de İbrahim'in zamanında tahsil edilemeyen 5000 gurusun tahsil ettirilmesine dair		
58	34	58	Ferman	Menzil Nizamının Sağlanması	İznik'den Tebriz'e varıncaya kadar yol üzerinde bulunan tüm menzillerin yöneticilerinin son zamanlarda artan şikâyetler ve menzil teşkilatındaki düzensizlik ve yolsuzluklarının düzeltilmesi ve menzil nizamının yeniden sağlamaları yönünde uyarılmalarına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
59	35/ 36	59	Ferman	Vergi (Bargir Bahası)	Kangırı ve Tosya nüzûl vergilerinin senesi olduğundan ve toplanma zamanı geldiğinden Tosya Kadısı Mevlana Ali'nin arzı üzerine bu vergiyi toplama görevinin Ahmed Hancı Emir oğlu ve Seyyid Hacı İbrahim adlı	2 Ramazan 1144	28 Şubat 1732

					kişilere deruhde edilmesine, adı geçen nüzûlun 35 adet bargire itibar olunması ve toplam 5162,5 senelik bargir bahası miktarınca toplanmasına dair		
60	36	60	Ferman	Vergi (Adet-i Ağnam)	Kangırı Sancağı'nın 1144 senesine mahsup olmak üzere adet-i ağnam mukataasını iltizam eden El-Hac Abdullah'ın bu vergiyi toplarken başta hatip, imam, müezzin kale neferatı vesair cihat erbabının bu vergiyi ödemeyi red ettiklerine istinaden söz konusu verginin kanun ve defterde belirtildiği şekilde herkesten alınması gerektiğine dair	17 Şaban 1144	14 Şubat 1732
61	37	61	Berat	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan'ın arzı ile Saray karyesindeki vakfın yönetimini üstlenen Mehmed ve Derviş isimli kişilerden Mehmed'in vefatı üzerine yerinde Çelebi oğlu Hüseyin'in tayin edilmesi	18 Cemaziyelevv el 1144	18 Kasım 1731
62	37/ 38	62	Ferman	Menzil Nizamın Sağlanması	Kangırı Sancağı'na bağlı Tosya, Hacı Hamza, Osmancık ve Merzifon kazalarının ulak ve menzil işleyişlerinin yeterince verimli olmadığı imdâdiyye vergilerinin toplanamadığı ve bu duruma çözüm aramak için gedüklü Mustafa'nın da gerekli önlemleri almada yetersiz kaldığına binaen gedüklü Mustafa'ya	Şevval 1144	Nisan 1732

					yardımcı olabilmek için adı geçen kaza menzillerine en iyi hizmet edecek kişilerin isimlerini ihtiyaçlarını ve bunun için bargir sayılarını varıncaya kadar tespitler yapılarak dersaâdete bildirilmesinde dair		
63	38	63	Mektup	Menzil Nizamının Sağlanması	Daha önce gönderilen ferman istinaden Tosya, Hacı Hamza, Osmancık ve Merzifon menzillerindeki düzenin sağlanması ulakların ve bargilerin durumu kimlerin idaresine verildiği herhangi bir keyfiliğin olup olmadığı gibi konuların cevaplarının tespit edilip tafsilatlı bir şekilde İstanbul'a gönderilmek üzere Dergah-ı Ali gedüklü çavuşlarından Mustafa'ya verilmesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
64	38	64	Ferman	Tevcih (Tımar)	Kangırı Sancağı'nın Benderik nahiyesinde 1600 akçe gedik tımarı tasarruf eden Hasan'ın vefat etmesi üzerine tımarı boş kaldığından, Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'nın başkente arzuhal göndererek tımarı kendisinin istemesi, buna rağmen kale dizdarının bu boş tımarı kendi oğlu sekiz yaşındaki İbrahim'e berat ettirmesi ancak sekiz yaşındaki birine tımar vermenin kanuna aykırı olduğu gerekçesi ile ölen	9 Şevval 1144	5 Nisan 1732

					Hasan'ın kardeşi Seyyid Mustafa'ya tevcih edildiğine dair		
65	39	65	Berat	Tecavüze Yeltenme	Kangırı'nın Hacı İbrahim Mahallesi sakinlerinden rezil, eşkıya ve fesad olduğu onlarca kişi tarafından teyit edilen Salih'in, Halil Ağa Mahallesi Hasan bin Mehmed isimli kimsenin oğluna enişterisi El-Hac Mustafa'nın evinde tecavüze yeltenmesi ve baba Hasan'ın bu duruma engel olmak isterken Salih'in bıçaklı saldırı sonucu başparmağını kaybetmesi ayrıca Salih'in annesi ve karısına küfür etmesi ve tüm bu yaşananları belde ileri gelenlerince teyit edilmesine dair	16 Zilkade 1144	11 Mayıs 1732
66	39	66	Buyruldu	Tayin (Kasabbaşı)	Kangırı şehrine El-Hac Hasan'ın "kasabbaşı" olarak atanmasında dair	17 Zilkade 1144	12 Mayıs 1732
67	40	67	Ferman	Menzil Nizamının Sağlanması	Bir süreden beri Bayındır, Karacalar, Koçhisar, Karacavirann nüzûlleri ile ulakların işleyişi hakkında zahmetler çekilmesi üzerine durumu araştırması için merkezden mübaşir tayin olunmasına rağmen hala sorunun giderilemediği ve gelecek yılki imdâdiyye, nüzûl vergilerinin karşılanmasında yönelik menzillerde mevcut ulak ve bargirlerin durumlarının ayrıntılı bir şekilde araştırılarak ayan, ahali ve kadıların	9 Şevval 1144	5 Nisan 1732

					görüşlerinin yer aldığı bir belge ile tafsilatlı bir şekilde darsaadet arz edilmesine dair		
68	41	68	Mektup	Tayin (Kethüdayeri)	Kangırı, Tokad ve Kalecik nahiyyelerinde bulunan Altıbölük yoldaşları üzerine ocağın kadim emekdarlarından olan Ali Mehmed'in günlük 32 akçe zabıta ve kethüdayeri olarak atanmasına dair	20 Zilhicce 1144	14 Haziran 1732
69	41	69	Kayıt	Vergi (Görevlilerin Masrafları)	Kangırı Sancağı'ndaki dört menzilin nizamı için görevlendirilen ağalara ve mübaşire yapılan masrafların Kangırı kazalarına bölüştürülen miktarlarına dair	26 Zilkade 1144	21 Mayıs 1732
70	42	70	Buyruldu	Vergi (Zahire Tedariki)	Şark Seferi için hareket eden ordunun üç günlük zahire ihtiyacının Kangırı Sancağı'ndan tedarik edilmesine dair	19 Zilhicce 1144	13 Haziran 1732
71	42	71	Ferman	Firarilerin Yakalanması	Ordudan firar edip Anadolu Eyaletinin iç bölgelerine yayılarak eşkıyalık ve zorbalık ile fesad çıkaranların yakalanıp cezalandırılması için gönderilen mübaşire yardım edilmesini istendiğine dair	26 Cemaziyelahir 1144	26 Aralık 1731
72	42	72	Buyruldu	Tayin (Vergi Tahsildarı)	Anadolu Eyaletine bağlı Kangırı ve Ankara sancaklarının imdâdiyesini toplama yetkisini ber vechi malikâne olarak çavuşlar kethüdası Seyyid El-Hac Süleyman Ağa'ya malikâne olarak tevcih edildiğinden adı geçen sancakların imdâdiye vergilerini toplama	17 Receb 1144	15 Ocak 1732

					yetkisinin Süleyman Ağa da olduğuna ve buna kimsenin muhalefet eylememesi gerektiğine dair		
73	43	73	Buyruldu	Vergi (Zahire Tedariki)	Ankara'ya varmak üzere yola çıkan Anadolu Eyaleti mutasarrıfı paşanın kapu halkı ve levendatı gerekli zahirenin tez elden ilgili menzillerde hazır bulundurulmasına dair	2 Zilhicce 1144	27 Mayıs 1732
74	43	74	Kayıd	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1144 senesi Karacaviran menziline 1350 guruş tutan imdâdiyesinin, bu imdâdiyeyi toplamak için gelen görevlilerin masrafları ile birlikte toplam 2623 guruşa tekabül ettiği ve bu tutarın Kangırı'nın mahalle ve köylerine tevzi edildiğine dair	2 Zilhicce 1144	27 Mayıs 1732
75	44	75	Kayıd	Vergi (Resm-i Yaylak)	1144 senesine ait Anadolu Eyaleti Beylerbeyi Selim Paşa'nın Kangırı Sancağı'na isabet eden 1585 guruşluk "resm-i yaylakıye" vergisinin Kangırı karyelerine ne miktar bölüştürüldüğüne dair	2 Muharrem 1144	7 Temmuz 1731
76	45/ 46	76	Ferman	Asker Toplama	Şark Seferine çıkılacağından askere ihtiyaç olması sebebiyle Üsküdar'dan Bağdat'a varıncaya kadar yol güzergâhındaki Bolu Hendek, Kastamonu, Tosya, Sivas Sancaklarında mevcut bulunan askerlere dahi ihtiyaç duyulduğundan serdengeçti ağalarına	Evasıt-ı Zilhicce 1144	Mayıs/ Haziran 1731

					alemdarlara ve bayrak küşadeden her rütbeden subaya ihtiyaç duyulduğundan, 4 bin civarında neferin adı geçen sancaklardan tespit edip cebecibaşı Abdullah tarafından toplanması mühürlü mektup ile ücretleri mukabilinde orduya alınmasında dair		
77	46	77	Ferman	Vergi (Nüzûl)	Bağdat Seferine memur olan Ahmet Paşa, ve emrindeki dergah-ı muallam 4000 yeniçerileri askeri için lazım gelen bargirlerin her on nefere bir res' bargir verilmek şartıyla hangi kazada ikamet ederlerse o kazanın tekâliflerinden düşürülmesi ve ağırlıklarının mekkari taifesi tarafından taşınması, mekkari ücretlerinin de yine kaza ahalisinin tekâlifinin takas edilmesine dair şartıyla temin edilmesine dair	10 Zilhicce 1144	4 Haziran 1732
78	47	78	Ferman	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Anadolu Valisi Vezir Ahmed Paşa'nın Revan Seferine tayin edilmesi sebebiyle 1145 senesine mahsuben imdâd-ı seferiyyesinin bir an önce tahsil edilmesi gerektiğine dair	Evasıt-ı Zilhicce 1144	Haziran 1732
79	47	79	Mektup	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Revan muhafızlığına tayin edilen Ahmed Paşa'nın imdâd-ı seferiyyesinin acilen toplanmasına dair	1145	1732
80	47/ 48	80	Buyruldu	Vergi	Revan Kalesi muhafazasına memur olan Ahmed Paşa'ya	25 Zilhicce 1144	19 Haziran 1732

				(İmdâd-ı Seferiyye)	verilecek imdâd-ı seferiyyenin vakit kalmadığından kazalara ve köylere tevzi edilmeden ayan-ı vilayetten tedarik edilmesine dair		
81	48	81	Ferman	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	1145 senesine mahsup olmak üzere Revan Kalesi muhafazası için görevlendirilen Ali Paşa'ya imdâdiye olarak Kangırı Sancağından isabet eden 13192 guruşun Kangırı kazalarına tevzi edildiğine dair	9 Muharrem 1145	2 Temmuz 1732
82	48	82	Buyruldu	Vergi İmdâd-ı Seferiyye	Revan Seferi için göreve memur olan paşanın imdâd-seferiyyesinin toplanması için mübaşir gönderildiği ve üç gün mühlet verildiği fakat bu süre içinde rehavetten olsa gerek verginin tahsil edilmediği acilen paranın tahsil edilerek mübaşire teslim edilmesine dair	8 Muharem 1145	1 Temmuz 1732
83	49	83	Kayıd	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Revan Kalesi muhafazasına memur olan Anadolu Valisi Vezir Ali Paşa'nın 1145 senesine mahsup olmak üzere Kangırı Kazasına isabet eden 2104 guruş meblağın yapılan masraflar ve diğer görevlilere ödenen ücretlerle birlikte toplam 2600 guruşa tekabül ettiği ve bunun Kangırı mahalle ve karyelerine ne miktar tevzi edildiğine dair	25 Muharrem 1145	18 Temmuz 1732
84	50	84	Ferman	Mukataa	1144-1145 yılları arasında Kangırı Sancağı mukataasını iltizam edenlerin hazineye ödemeleri gereken	16 Zilhicce 1144	10 Haziran 1732

				(Eksik Bakiye)	1144 akçeyi ödemediklerine ve bu mültezimler her kim ise Bolu Voyvodası Yusuf'un Kangırı Sancağı'na giderek bu işi soruşturması, mültezimleri bulması ve Bağdat'a Sefere çıkan ordunun çok acele paraya ihtiyacı olduğundan acele ve dikkatli davranarak Arpalık olarak Kangırı Sancağı'nın mutasarrıflığını üstlenen kişiyle birlikte paranın toplanıp hazine-i amireye teslim edilmesine dair		
85	51	85	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Bağdat Kalesi ve havalisini korumak için hali hazırda Bağdat Valisi ve ordu komutanı olan Ahmed Paşa'nın emrine verilecek 500 askerin Diyarbakır'a varınca konaklayacakları menzillerde nüzûl ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ekmek, arpa, et, su ve bargir sağlanması hususunda yol üstündeki kazalardan gereken teminatların yapılması ve hangi kazanın ne kadar tayinat yaptıysa bunun defter edilmesine dair	13 Zilhicce 1144	7 Haziran 1732
86	51	86	Ferman	Vergi (Nüzûl)	Bağdat Valisi komutanı Ahmet Paşa'nın maiyeti ile birlikte Üsküdar ve Bağdat istikametinde yol aldığı, yol güzergâhındaki kazalarda gerekli tedbirlerin alınmasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz

87	52	87	Ferman	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Arpalık olarak Kangırı Sancağı'na mutasarrıf olan Selim Paşa'nın Van taraflarına memur edilmesi sebebiyle 1145 senesine mahsup imdâd-ı seferiyyesinin tahsil edilmesine şayet daha önce imdâd-ı hazariyye alınmış ise bu paranın seferiyye mahsup edilmesine dair	Evahir-i Muharrem 1145	Haziran 1732
88	52	88	Ferman	Tayin (Vergi Tahsildarı)	1145 senesine ait imdâd-ı seferiyye vergisinin tahsili için çukadar Salih'in gönderildiğine ve daha önceki ferman da belirtildiği şekliyle verginin kendisine teslim edilmesine dair	Safer 1145	Temmuz 1731/1732
89	52	89	Buyruldu	Tevcih (Tımar)	Kangırı Kalesi dizdarı Hüseyin'in başkente mektup gönderip Kangırı Sancağı'ndaki Değim karyesinde 1400 akçe gedik tımarının mahlul olması sebebiyle kale muhafızlarından Mehmed'in uhdesine verilmesi ve bu isteğinin kabul edilmesine dair	25 Muharrem 1145	18 Temmuz 1732
90	53	90	Hüccet	Şikâyet (Su Miktarında Azalma)	Kangırı'nın Kayserbey Mahallesi sakinlerinin mahkemeye müracaat ederek yolların tamir edilmesinden beri mahallelerdeki çeşmeleri sularında bir azalma olduğundan şikâyet etmeleri üzerine Karataş Mahallesinde Keziban Hanım tarafından daha önce hayır için vakfedilen çeşmelerin	3 Safer 1145	26 Temmuz 1732

					sularının fazla olması sebebiyle buradan kendi mahallelerine su aktaracak yeni bir çeşmenin yapılması konusunda her iki mahalle ileri gelenlerinin hem fikir olduklarına dair		
91	53	91	Buyruldu	Tayin (Kethüdayeri)	Kangırı, Tokad, Kalecik şehirlerinde ve nahiyelerinde ikamet eden Altıbölük askerleri üzerine günlük 36 akçe ulufe ile Kangırı asker ocağının emekdarlarından olan Mehmed bin Ahmed'in yeniden kethüda ve zabıt olunmasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
92	54	92	Mektup	Tayin (Kethüdayeri)	Kangırı ve Tokat ve Kalecik nahiyelerde sakin olan Altıbölük yoldaşların üzerlerine zâbit ve kethüdâ pirleri nasb ve tayini hakkındadır	Tarihsiz	Tarihsiz
93	54	93	Kayıd	(İmdâd-ı Seferiyye)	1145 senesine mahsub olmak üzere Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa'nın 2256 guruş tutarındaki imdâd- ı seferiyye ve nüzûl bedeline ilave olarak bu vergileri toplamaya gelen görevlilerin yaptıkları masraflarında ilavesi ile 2829 guruşun Kangırı mahalle ve köylerinde tevzi edildiğine dair	22 Safer 1145	14 Ağustos 1732
94	55/56	94	Buyruldu	İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	Anadolu'daki bazı kaza ve köylerden reaya ve işsiz kişilerin son zamanlarda İstanbul'a geldikleri, iş bulamadıkları için ya çiftliklerde yada şerbet satarak geçinmeye	18 Safer 1145	10 Ağustos 1732

					çalıştıkları yerlerini terk ettikleri için vergi ödemedikleri bekar odalarında eğlence tertip ettikleri Kostantiniyye halkının bu tip insanlardan rahatsız olduğu, kimi zaman tımar ve zeamet tevcihi için yirmi veya otuz kişinin geldiği ve bu bekar odalarında kaldığı hâlbuki bu iki kişinin, kişilerin işini yapabileceği ve dolayısıyla alaybeyi ve kadının arzı ve bilgisi olmadan dan İstanbul'dan Anadolu'ya geri gönderileceklerine dair		
95	56/57	95	Ferman	İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması	Anadolu ve Rumeli taraflarında çeşitli bahanelerle İstanbul'a gelip ellerinde sahte arz ve arzuhallerle ham kanuna aykırı davranarak suç işlemelerinin yanında hem de vilayetlerine geri gitmeyip hanlarda ve bekar odalarında günlerini gün edüb İstanbul ahalisinin rahatını ve huzurunu kaçırap pazar ve mahalle aralarında bir şeyler satarak esnafın kazancına mani olup bundan böyle kadıların ve yerel idarecilerin bilgisi dışında gelenlerin tamamının memleketlerine geri gönderileceklerine tımar ve zeamet tevcihi için bir iki adamdan fazla kimsenin gönderilmemesine vesaireye dahil	Evail Safer 1145	Temmuz 1732

96	58	96	Buyruldu	Vergi (Zahire Tedariki)	Revan Kalesi muhafazasına memur edilen Ali Paşa'nın için hareket eden askerlerin ihtiyacını karşılamak üzere Kangırı kazasından yedi günlük zahirenin istendiğine dair	7 Safer 1145	30 Temmuz 1732
97	58	97	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı Kayserbey Mescid-i Şerifi imamı Mevlana Ahmed'in kendi ricasıyla görevini Şeyh Mehmed Halife'ye bırakması ve Kangırı Kadısı Mevlana Seyid Hasan'ın arzı üzerine padişah beratıyla kendisinin imam tayin edildiğine dair	10 Safer 1145	2 Ağustos 1732
98	58	98	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı'da Kasım Bey Mescid-i Şerifi imamı Mehmed'den cemaatin şikâyetçi olması sebebiyle azl edilerek yerine Mustafa Halifenin imamlığa getirilmesi ancak Mustafa Halifenin bu görevi gönüllü olarak Ahmed bin Recep Halife'ye bırakması ve cümlenin ittifakıyla ve vakıf mütevellisi İsfendiyar'ın arzıyla mescid imamlığına Ahmed Halife bin Receb'in tayin olunmasına dair	23 Muharrem 1145	18 Temmuz 1732
99	60	99	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı Kazası Karataş Mahallesi Mescid-i Şerifinde günlük yarım akçe ile imamlık yapan Abdullah'ın fevat etmesi üzerine yerine Mustafa Halifenin bu göreve Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzıyla imamlık vazifesi verilmesine dair	Evahir-i Safer 1145	Temmuz 1732

100	59	100	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı kazasının Yayar Mahallesi Mescid-i Şerifinde günlük yarım akçe ile imamlık yapan Mehmed Halifenin kendi rızasıyla görevinden ayrılması ve yerine Halil Halifenin bu göreve Kangırı kadısı Mevlana Hasan'ın arzıyla istenmesi ve Halil Halife'ye imamlık vazifesinin verildiğine dair	13 Muharrem 1145	6 Temmuz 1732
101	60	101	Berat	Tayin (Muallim)	Kangırı Yoğurtçu Mahallesinde Hoca Musa'nın yaptırdığı muallim hanenin hocası Mehmed'in vefatı üzerine yeri boş kaldığı için oğlu İbrahim Halifenin bu göreve günlük 1 akçe ile tayin edildiğine dair	Evail-i Safer 1145	Temmuz/ Ağustos 1732
102	60	102	Kayıd	Miras	Kangırı şehrinin Yoğurtçu Mahallesi sakinlerinden Züleyha binti Ali Ağa isimli kadının vefatı üzerine geriye kalan mallarının erkek kardeşi Hüseyin Ağa kız kardeşi Fatma'ya ait hisselerinin dağılımına dair	10 Şevval 1145	26 Mart 1733
103	60	103	Berat	Tayin (Sağlık Görevlisi)	Kangırı'daki Sultan Hatun ecza vakfında muayene vazifesiyle görevli Ahmed'in yerine Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan'ın arzı üzerine berat-ı hümayun ile Mehmed Halife'nin tayin edilmesine dair	Evahir-i Safer 1145	Ekim 1732
104	61	104	Berat	Tayin (Devirhan)	Kangırı'daki Sultan Süleyman Han Cam-i Şerifinin devirhanı olan Şeyh Ahmed'in vefatı üzerine Kangırı Kadısı Mevlana Hasan'ın arzı üzerine padişah beratı ile Seyyid Hasan'ın	Tarihsiz	Tarihsiz

					“devirhan” tayin edilmesine dair		
105	61	105	Berat	Tevcih (Malikâne)	Memleketin Şam, Halep, Diyarbakır, Mardin, Adana , Malatya , Antep ve Tokat bölgelerinde vergi toplama ve tahsil görevleri olan vali veya sancak beyi rütbesinde kişilerin uhdesinde olduğu ancak bu kişilerin zamanla bu vergi kaynakları kendi üzerlerine geçirdikleri sadece kar etmenin peşine düştükleri reayanın halini dikkate almadıklarını, bir veya iki sene iltizamla bu görevi ifa etmelerini gerekçe göstererek reayaya zulüm eyledikleri misli ile vergi aldıkları, muaccelelerini zamanında ödemedikleri kendi resmi görevlilerinin dahi iltizam kurallarına riayet etmedikleri bundan böyle adı geçen vilayetlerde iltizam ve mukataa işlerine girecekleri bizzat başkente gelmeleri ellerine yazılı senet ve taksit ödeme planlarını bizzat almaları, rızası olmadıkça hiçbir vüzera, miri miran, ümera ve mütesellimlerin fermansız veya izin almaksızın yerlerine vekil göndermemeleri üzerinde malikane bulunanların mutlaka ellerinde beratlarının da bulunması müzayede de mukataa her kime karar kılmışsa baş defterdarın uygun görüp gerekli işlemleri yapması	1145	1732/1733

					yönünde daha önce bir hatt-ı hümayun çıkarıldı hatırlattırıldıktan sonra Kangırı Sancağı'nın Selim Paşa ve oğlu Seyyid Mehmed Gaziye 15.000 gurusu muaccele ile sefer olmadıkça senevi 10.000 gurusu dört taksit halinde hazineye yatırmaları ve sefer-i hümayuna iştirak etmek şartıyla 1145 senesi Martın'dan itibaren "malikane" olarak verildiğine dair		
106	62	106	Ferman	Yolsuzluk (Fazladan Bargir Talebi)	Bazı mahallerde ulakların kendilerine tahsis edilenden fazla bargir talep ettikleri bunun emr-i şerife aykırı olduğu ve her ulağa elindeki ahkâm-ı şerif de belirttiği miktarda bargir verilmesi fazladan isteyenlere mani olunması ve bunu bahane ederek memuriyet görevini yerine getirmek istemeyenlerin haklarından gelinmesine dair	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732
107	62/63	107	Ferman	Eşkıyalık (EşkİYaların Haklarından Gelinmesi)	Vilayeti Anadolu'da Türkmen aşiretlerinden ve bazı taifelerden eşkıya ve hırsızların türemiş olduğu ve bu kişilerin sancak sınırları dâhilinde görüldükleri andan itibaren ele geçirilip şer' en cezası ne ise ona göre cezalandırılmaları o belde sakinlerinin rahat ve huzurlarına yönelik her türlü şiddet olaylarından uzak durulması eşkıyayla	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732

					mücadele ederken halka zulm edilmemesine dair		
108	63	108	Mektup	Eşkîyalık (Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi)	Anadolu'nun sol kol üzerinde yer alan şehir, kaza ve nahiye yöneticilerinden, ortaya çıkmaya başlayan eşkıyalara karşı uyanık olmalarının ve eşkıyalarının kaza sınırlarında görüldüğü andan itibaren peşlerine düşülmesi gerektiğine ve yakalanarak şer'i cezalarının uygulanmasına ve katiyen ihmal edilmemesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
109	63	109	Berat	Tevcih (Tımar)	Kangırı Sancağı Hisarcık karyesinden Mustafa Veledi Mehmed'in elinde bulunan tımandan azl edilip yerine haksız olarak Musa'nın gelmesi ve onun asitaneye ricası üzerine Mustafa Veledi Mehmed'e 5 bin akçe tımarın yeniden tevcih edildiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
110	64	110	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Anadolu Valisi Ali Paşanın Şark Seferine çıkması sebebiyle Kangırı Sancağı'ndaki beş günlük nüzûl bedeli olan 2187 gurunun vesair görevliler için yapılan harcamalarının Kangırı mahalle ve köylerine ne miktar tekabül ettiğine dair	Cemaziyelevv el 1145	Ekim 1732
111	64	111	Ferman	Vergi (Eksik Bakiye)	Kütahya Mütesellimi olarak atanan Seyyid Süleyman'ın daha önceki mütesellim Receb'in yarım kalan hesaplarını gözden geçirmesi, alacaklarını tahsil etmesi bunu yaparken reayaya zulüm etmemesi ve kendisine	Tarihsiz	Tarihsiz

					yardımcı olunmasına dair		
112	65	112	Ferman	Vergi (Eksik Bakiye)	Kütahya Kazası mutasarrıfı olan İshak ve kethüdası olan Süleyman'ın mütesellim Recep'in hesabını görüp ve halka zulüm yapılmamasına dair	Evail-i Rebiülahir 1145	Eylül 1732
113	66	113	Ferman	Malikâne (Eksik Bakiye)	Kangırı Kazasına vaki olan senevi 126 bin akçe mal ile Kargu Kazası çeltük Şehri Hatun mukataasına Öküz ve Kargu kazaları çeltükleri de dahil edilerek 5, 6 bin akçe zam ile Mustafa ve Abdullah isimli kimsele malikane olarak verilmiş olmasına rağmen adı geçenlerin daha önce Tosya kazası Dernek karyesinde çeltük tarlalarını 100 gurus mal ile iltizam ettikleri ancak mukataaya zam yapıldığı andan itibaren Dernek karyesindeki çeltük mukataasının üzerlerinden silindiğini iddia etmelerine rağmen hala buraları ekip biçmeleri ödeme yapmamaları ve Bursa defterine bakıldığında anlaşıldığından adı geçenlerin 6 bin akçe zam olunan mukataayı mezbureyi iltizam ettikleri ve malikane mutasarrıflarına beher sene teslim eylemeleri gereken meblağları ödemeleri gereken ve daha önce Öküz, Tosya, Kargu Kazalarını uhdelerinde bulundurdıkları halde	17 Rebiülahir 1145	7 Ekim 1732

					ödemedikleri miktarıda ödemelerini istendiğine dair		
114	66/67	114	Berat	Hapisten Tahliye	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa mektup gönderip haklarında eşkıyalık yaptıkları ve fesad çıkardıkları suçlamalarından dolayı haps edilen Tosya sakinlerinden Abdullah ve Hacı Oğlu Ahmed'in aslında kendi hanelerinde sakın ve kendi hallerinde insanlar olduğu herhangi bir isyana karışmadıkları anlaşılması üzerine tahliye olmalarının istendiği arzuhaline istinaden adı geçen kişilerin salıverilmesine dair	Evail-i Cemaziyelevv el	Ekim 1732
115	67	115	Mektup	Tayin (Müftü)	Kangırı Sancağı'na müftü atamasına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
116	68	116	Berat	Tayin (Hatip)	Kangırı Kazası Kızılsın nam karyesindeki cami hatibinin vefatı üzerine günlük yarım akçe yevmiye ile Mustafa'nın atandığına dair	Evail-i Rebiülevvel 1145	Ağustos 1732
117	69	117	Kayıd	Vergi (Nüzûl- Avârız)	1145 senesine mahsup olmak üzere Kangırı ve Karacaviran Kazalarının bedel- i nüzûl ve avârız akçeleri toplam 2150 gurus olub bu bedel ile diğer masrafların adı geçen kazalardaki 253 rub' haneye tevzi edilmesi 10,5 hanenin fakir olmaları sebebiyle Karacaviran'dan alınıp Kangırı kazasına eklenmesi ve her haneye 13 pare isabet ettiğine dair	17 Cemaziyelahir 1145	5 Aralık 1732

118	70	118	Kayıd	Vergi (Görevlilerin Masrafları)	Anadolu Müfettişi Ahmed Paşa'nın emrindeki çukadarlarının, mübaşirlerin, kapucubaşılarının vesair görevlilerinin 2860 gurusu tutarındaki masraflarının Kangırı Sancağı kanallarından karşılanmasına dair	27 Cemaziyelahir 1145	15 Aralık 1732
119	71/72/7 3	119	Ferman	Vergi (Eksik Bakiye)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşadan 1142, 1143, 1144 seneleri boyunca Canik, Çorum, Kırşehir ve Ankara Sancaklarında eşkıyalık sebebiyle tahsil edilemeyen binlerce gurusu tutarındaki mal-ı mukataa tersane-i amire ocaklık gelirleri ve binlerce kantar vergisinin eşkılar sebebiyle tahsil edilememesi ve bölgeye gönderilen voyvoda muhassıl ve mütesellimlerin dahi bu vergileri tahsil etmekde yetersiz kalmaları sebebiyle Selim Paşa'nın gerekirse kapu halkı ile birlikde savaşmak suretiyle bu vergi tahsil etmesi eşkıyanın hakkından gelmesi bunu yaparken de raiyyete zulmetmemesinin istendiğine dair	Evail-i Cemzaiyelevv el 1145	Ekim 1732
120	73/74	120	Ferman	Vergi (Vergi İndirimi)	Kangırı Sancağı Mutasarrıfı Selim Paşa'nın başkente gönderdiği arzda belirttiği Karacaviran, Karacalar , Koçhisar ve Tosya menzillerini işleten sancak ahalilerinin menzillerin masrafını	10 Cemaziyelah ir 1145	29 Ekim 1732

					karşılacak hallerinin olmadığını bunun için Ankara ve Kastamonu Sancağı ahalilerinde bu menzil masraflarının da ortak olması istemesi üzerine 1144 senesinden itibaren menzil imdâdiyesine isabet eden miktar her ne kadar ise bunun adı geçen kaza ahalilerine eşit taksim edilmesi ve başka bir ücret alınmamasına dair		
121	74/75	121	Mektup	Vergi (Cizye)	1145 senesi başından itibaren 1146 senesine mahsup olmak üzere Ankara, Bolu, Kastamonu ve Kangırı Sancaklarında ikamet eden ehl-i zimmet Yahudi, Ermeni ve Acem taifesinden alınması gereken 490 ala, 4170 evsat, 640 edna toplam 5300 yükümlüsünün adı geçen kazalarda vergilerini tahsil etmek üzere Mehmed isimli bir ayanın görevlendirildiği ve bu kişinin ilgili kaza kadınlıklarının gözetiminde cizyeler tahsil ederken herkesin gelir durumuna göre vergi kağıdını belirten belgeleri yanlarındaki bohçalardan çıkarıp ellerine vermeleri, vergiyi ilde altun olarak istemeyip gurus üzerinden hali ayar akçe üzerinden ve zincirli Mısır altunu üzerinden ve dahi İstanbul altunu üzerinden alabilmelerini (bunun miktarı	Tarihsiz	Tarihsiz

					belirtmiştir) alabilmelerine gerektiği takdirde bu meblağların dört taksit halinde toplana bilineceğine deftere kaydedildiğinden farklı bir vergi ödemek için hile yapanların ellerine verilecek kâğıtlara dikkat edilecek, bu isimli kişilerin cizye kaleminden istendiğine dair		
122	75	122	Berat	Tayin (İmam)	Kangırı Kazası'nın Dutağaç karyesi mescid-i şerifine kadı Mevlana Hasan'ın arzı üzerine Mehmed isimli bir kişinin imam atanmasına dair	Gurre-i Cemazielahir 1145	Aralık 1732
123	76	123	Ferman	Vergi (Resm-i Yaylak)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa'nın 1145 senesinin Ramazan ayında padişah fermanıyla yeni bir sefere memur edilmesi sebebiyle harp masraflarını karşılama için defterde kayıtlı yaylakıye vergisinin bir an önce toplanarak adı geçen Selim Paşa'ya teslim edilmesine dair	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733
124	76	124	Kayd	Vergi (Resm-i Yaylak)	1145 Ramazan-ı mübarekesinde sefer görevi olan Kangırı Mutasarrıfı Selim Paşa için toplanması istenen 1500 guruşluk resm-i yaylakıye vergisinin toplam 70 guruş tutarındaki kalemiye izhariye ve hüddamiye vergilerinin dahi toplam 1570 guruş olarak herhaneye 3'er guruş birer para şeklinde bölüştürülüb toplanan paranın Selim Paşaya	1145	1732/1733

					teslim edildiğine dair		
125	77/78	125	Ferman	Zahire ve Mühimmatın Taşınması İçin Bargir Temini	Bağdad Valisi Ahmed Paşa emrine tayin olunan askerlerin vesairenin ihtiyacı olan zahire ve mühimmatın tedarik edilmesi ve bunların Bağdat'a gönderilmesi için gerekli organizasyonu yapmak üzere gönderilen mübaşir Mustafa'dan yapması gerekenlerin istendiği bu fermana Mardin ve Nusaybin'den zahire toplanması, Musul'dan mühimmat cephaneye ve top nakli için gereken 1500 bargir ve katırın Bolu, Kastamonu, Ankara ve Kangırı sancaklarından temin edilmesi, her katırın başına bir mekkari görevlendirilmesi ve bu masrafların karşılanması için gerekli 20325 guruşun adı geçen sancaklardan temin edilmesi ayrıca bulunacak bargirlerin ikişer çift çuvallarıyla birlikte semerlerinin olmasına ve hepsinin yük taşımaya elverişli güçlü ve kuvvetli olmalarına dikkat edilmesi söz konusu zahire mühimmatın zaman geçirilmeden bir an önce Bağdat'a ulaştırılması gerektiği şayet bargir teminine veya mekkari yazımına mani olanlar var ise bunların tutuklanıp hapse atılması,	19 Ramazan 1145	5 Mart 1733

					isimlerinin dersaâdete gönderilmesi ayrıca 1500 mekkari ve katırın ordu defterdarına teslim edildikten sonra bunların listesinin yine dersaâdete gönderilmesine dair		
126	78	126	Mektup	Zahire ve Mühimmatı Taşınması	Bağdat Valisi Ahmed Paşanın maiyetinde bulunan askerin zehayir ihtiyaçları için Diyarbekir, Musul Eyaletlerinde ve Mardin ve Nusaybin caniblerinden satın alınan çeşitli zahirelerin ve mühimmatın nakli için Bolu, Kastamonu, Ankara ve Kangırı Sancağı'ndan Bağdat kalesine bin beş yüz bargir ve katırların nakli ve bunların mekkari başlarına teslimine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
127	78	127	Kayıt	Borcun Tahsili	Kangırı Kazası Hoca Bahşayış Mahallesi sakinlerinden Ahmed'in cami şeriflik devirhan akçesine 6 akçe borcu olup bu borcu varislerinden Hacı Mehmed'den teslim alındığına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
128	79	128	Ferman	Asker Toplama	Bağdad Seferine 1000 taraklu asker ile memur edilen Salim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklı askere daha ihtiyaç olduğundan Mustafa çavuşun taraklı ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinden ihtiyar olmayanlarından cege ve harbe	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733

					muktedir iyi silah kullanan yiğitlerden olmak üzere 500 nefer taraklı askeri seçmesi isimlerini kaydetmesi ve zaman kaybetmeden acilen serasker vezir Selim Paşanın mahiyetine sevk etmesinin istendiğine dair		
129	80/81	129	Mektup	Asker Toplama	Bağdad Seferine 1000 taraklı asker ile memur edilen Salim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklı askere daha ihtiyaç olduğundan Mustafa çavuşun taraklı ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinde ihtiyar olmayanlarından cenge ve harbe muktedir iyi silaha kullanan yiğitlerden olmak üzere 500 nefer taraklı askeri seçmesi isimlerini kaydetmesi ve zaman kaybetmeden acilen serasker Vezir Selim Paşa'nın mahiyetine sevk etmesinin istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
130	82	130	Kayıd	Vergi İndirimi	1145 senesine mahsup Kangırı Sancağı üç günlük katır isabet etmekle Tosya Kazası'nda 6 adet 3 ayak olmakla bunun iki ayağa indirilip altı adedden iki ayağı kaldığının kayıd edildiğine dair	1145	1732/1733
131	82	131	Kayıd	Tayin (Kadı)	Seyyid Abdülaziz'in 1147 senesinde kadı olarak atanmasına dair	Rebiülevvel 1147	1734/1735
					1144 senesi Kangırı Ankara ve	1144	1731/1732

132	82	132	Kayıd	Vergi İndirimi (Menzil Akçesi)	Kastamonu sancaklarına isabet eden menzil akçelerinin tahsiline esas olmak üzere daha önce ferman gönderildiği ancak Kangırı ahalisinin bu vergiyi ödemeye tahammüllerinin olmadığı bu sebeple alınacak verginin yarı yarıya düşülerek Kangırı'dan dört Ankara ve Kastamonu'dan yedişer kese akçe vergi tahsil olduğu ve toplam 2750 guruşun mübaşir ağaya teslim edildiğine dair		
133	82	133	Buyruldu	Vergi İndirimi	Kangırı kadısı önderliğinde Kangırı'ya bağlı bazı karyeler ahalisinin fakirü'l-hal olmaları sebebiyle daha önce verdikleri arzuhal gereği bundan kendilerinden toplanacak vergilerden her on semenden bir akçe indirim yapılmasına dair	2 Şevval 1145	18 Mart 1733
134	82	134	Arzuhal	Vergi İndirimi (Avârız)	Kangırı'ya bağlı Handır karyesi sakinlerinden bazılarının ödemekle yükümlü oldukları beş hane avârız üç semen salyana miktarı tahammüllerini aştığından ve güçleri yetmediğinden padişah'tan kendilerine merhameten sicilden üzerlerinde görünen üç semenden muaf olmalarının ve indirim yapılmasını istediklerine dair	Tarihsiz	Tarihsiz

135	83	135	Ferman	Vergi (İmdâd- Seferiyye)	Kangırı Sancağı mütesellimi Selim Paşa Hazretlerini acele gitmek üzere Bağdad seferine memur edilmesi sebebiyle masrafının çok fazla olduğu dolayısıyla 1145 senesine mahsup toplanan imdâd-ı seferiyye vergisinin masrafları karşılamadığı bu sebeple 1146 senesinde sayılmak üzere gelecek yıl ait imdâd-ı seferiyye (bir yıl öncesinden) vakti gelinceye kadar kademeli olarak tahsil edilip mütesellime teslimine dair	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733
136	83	136	Mektup	Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)	Kangırı Sancağı'nda mutasarrıfı Selim Paşanın Bağdat Canibine memur edilmesi üzerine bir yıl sonraki imdâd-ı seferiyye vergisinin önceden kısmen toplanmaya başladığının istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
137	83	137	Kayıt	Vergi (İmdâd-ı seferiyye)	Kangırı Sancağı'nı malikâne olarak tasarruf eden Selim Paşa Hazretlerine tayin olduğu Bağdad Seferi için Kangırı Sancağı'na isabet eden 27,5akçe ile görevlilerin yaptığı masrafları da içeren meblağın Kangırı Sancağına bağlı kazalara ne miktar tevzi edildiğine dair	3 Şevval 1145	19 Mart 1733
138	84	138	İlam	Asker Toplama	Bağdat Seferine memur edilen Selim Paşa'nın ordusuna asker takviyesi hâsıl olduğundan yeniçeri ocağının emekdarlarından Arapgirli Osman Ağa'nın Taraklu Ağa'sı tayin	Evail-i Ramazan 1145	Şubat 1733

					edildiği ve yanına ona yardım olmaları için Hasan Çavuş ile dört adet çavuşun daha tayin olduğu ve adı geçen Osman Ağa'nın 500 nefer tüfenkli, tokmaklı ve silahlı bahadır ve yiğit askeri Anadolu'dan temin ederek bir an önce Bağdat canibine gidip Selim Paşa kuvvetlerine katılmalarının istendiğine dair		
139	85	139	Buyruldu	Tayin (Mütesellim)	Selim Paşa'nın 1145 senesi Bağdat canibine sefer çıkacak olması münasebetiyle yerine Hüseyin Ağa isimli adamını mütesellim olarak tayin ettiğine ve bu kişinin görevlerini hatırlatıldığına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
140	85	140	Ferman	Vergi İndirimi (Menzil Akçesi)	Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa'nın Divan-ı Hümayuna arz gönderip Karacaviran, Karacalar Koçhisar ve Tosya menzillerinin menzil akçelerini ödemeye güçlerinin ve iktidarlarının olmadığına 1144 senesi menzil akçelerini Kastamonu ve Ankara sancaklarının kaza ahalilerinden tahsil edilmesinin istediğine ve bu konuda baş defterdar Ali'nin uygun görüşü ile birlikte padişahında Selim Paşanın isteğini onayladığına dair	20 Cemaziyelevv el 1145	8 Kasım 1732
					Anadolu vilayetinin Amasya Sancağı'nda		

141	86	141	Berat	Tevcih (İltizam)	bulunan Sultan Bayezid Veli evkaf-ı şerifinin gelir kaynaklarından olan mukataalardan Kangırı Sancağı'nın Korgun ve tevabi mukataasının 2650 gurusu tutarındaki vergi gelirlerini toplaması için Ahmed Ağa'ya iltizam edildiği ve bu mukataanın serbest mukataa özelliği taşıdığı ve dolayısıyla şeri ve örfi vergilerinin toplama yetkisine sahip olduğuna dair	Tarihsiz	Tarihsiz
142	86	142	Kayıd	Tayin (İmam)	Kangırı da bulunan Kasım Bey Vakfı Mescidinin yarı imameti üzerinde bulunan Recep oğlu Ahmed halifinin Divan-ı Hümayun'a arz-ı hal gönderip adı geçen mescidin diğer yarı imamlık hakkının berat ile Abdülkadir Efendi de bulunduğunu ancak bu görevin mahlul kalması sebebiyle Mehmed Efendi isimli birisinin hile ile bu göreve kendisinin getirttiğini ancak Mehmed Efendi'nin hile yapması, cemaat arasında fesad çıkarması ve hakkında kötü iddialar bulunması sebebiyle mescid imamlığının tamamının kendisine verilmesi talebine karşılık padişahın Ahmed halifeyi adı geçen mescid-i şerife tek başına imam atadığına dair	7 Safer 1145	30 Temmuz 1732
					1145 senesinde Nusaybin Mardin taraflarından	28 Şevval 1145	13 Nisan 1733

143	87	143	Kayıd	Zahire ve Mühimmatın Taşınması içi Bargir Temini	Musul'a zahire ve Ceyhan taraflarından Musul'a mühimmat nakledilmesi için ferman gereğince Kangırı Sancağı'ndan 300 baş mekkari katırı ve bargirinin tüm teczihatlarıyla birlikte dergah-ı ali mutasarrıflarından Mustafa Ağa'ya teslim edilmesi ve katırların masrafı için günlük 5 akçe ve 3 aylık ücretlerinin de bu teslimata dâhil edilmesinin yanı sıra Kangırı kazalarına isabet eden miktarlarına dair		
144	87	144	Ferman	Vergi (Nüzûl)	Musul taraflarında Osman Paşa kuvvetlerine katılmak üzere Anadolu'da temin edilen 500 nefer askerin Kalecik mevkiinde toplanmış olmaları münasebetiyle bu askerlere sağlanacak tayinatın her asker başına iki ekmek, her beş asker için bir okka et ve bir kile arpa, ağalarına ise günlük beş ekmek iki okka et ve bir kile arpa diğer kethüda zabitan çavuş ve alemdarlara, her birine ikişer çift ekmek bir okka et yarım kile arpa verilmesi lazım geldiğinden be bedelin kaza ahalisi tarafından karşılanarak kaza ve menzil isimleriyle birlikte bildirilmesinin istendiğine dair	15 Zilkade 1145	29 Nisan 1733
					Bahar mevsimin gelmesi ile birlikte başlayan seferi-i hümayunlar sebebiyle	Evasıt-ı Ramazan 1145	Ocak/ Şubat 1732

145	88	145	Ferman	Eşkıyalık (Eşkıyaların Haklarında Gelinmesi)	vilayetlerdeki askerlerin orduya katılmalarını fırsat bilen eşkıya taifesinden kimselerin şehirlerde ve yollarda bölge sakinlerine türlü türlü cefa ve eziyet etmiş oldukları dolayısıyla mütesellimler malikâne mutasarrıfları, voyvoda, kethüda ve yeniçeri serdarlarını bu eşkıyaları gördükleri yerde birbirleriyle haberleşip ittifak kurarak ve en yakın zabıtana haber verilip yakalattırılmaları ve gereken cezaya çarptırılmalarının istendiğine dair		
146	89	146	Ferman	Hapisten Tahliye	Koçhisar Kazası sakinlerinden olan dergah-ı muallam cebecilerinden çakır İbrahim'in padişahın huzurun bir arzuhal gönderdiği, kendisinin hiçbir suçu yokken haksız yere Kangırı Kalesine hapis edilerek mağdur olduğunu söyleyerek tahliyesini talep etmesi, yapılan inceleme sonunda çakır İbrahim'in Gence Muharebesine, Tebriz Seferine, Rumiye Muharebesine katıldığı ve yaralılık gösterdiği anlaşıldığından cebeci başı Abdulakdir'inde uygun görüş bildirmesi üzerine hapis edilmesini gerektirecek bir durum olmadığı kaanati ile hapisden salıverilmesinin istendiğine dair	Evasıt-ı Zilkade 1145	Nisan/Mayıs 1733

147	90	147	Ferman	Sınır Güvenliği (Bağdad ve Kerkük)	Şah İsmail'in oğlu Kızılbaş Tahmas'ın Bağdad Kalesini muhasara etmesi ve Bağdad Kerkük arasındaki yolu kapatması sebebiyle cümle halkın tehlike içinde olduğu ve şikâyetlerinin arttığı bu Müslümanların Tahmas'ın zulmünden kurtarılmasının İslam askerlerinin üzerlerine farz ve vacib mesabesinde olduğundan Erzurum Eyaletine mutasarrıf olan vezir Osman Paşa'nın İslam hududuna girmesi ve bölgedeki tüm beylerbeyi ve ümeranın Osman Paşa'ya bu mücadele yardım etmeleri gerektiğine dair	Şevval 1145	Mart 1733
148	91	148	Ferman	Vergi (Nüzûl)	1145 senesi baharında büyük, Doğu Seferine çıkılacağı için ordunun geçeceği yol güzergâhlarından Kangırı Kazasına bağlı Karacaviran menzilinde konaklayacak ordunun ihtiyaçlarını yerli yerinde hazır etmesi için İstanbul'dan mübaşir tayin edilen gedüklü Mustafa'dan Kangırı Kazasından mübaaya fiyatından 8 bin kile arpa, 1100 kile un, 300 araba odun, 2 bin kantar saman, 150 araba ot ve 300 vukiyye kömürün temin edilerek Karacaviran menziline zamanında ve kusursuz olarak ulaştırılmasının	Tarihsiz	Tarihsiz

149	91	149	Mektup	Vergi (Nüzûl)	istendiğine dair 1145 senesinde padişahın yapacağı Şark Seferi için İslam ordusunun konaklayacağı Kangırı'nın Karaca viran menziline askerlerin ihtiyacı olan temel gıda maddeleri ve zahirenin fermanda belirtilen miktarla Kangırı Sancağından temin edilmesi ücretinin Kangırı ahalisi tekâliflerinden düşülmesi ve bu iş için görevlendirilen Mustafa Ağa'ya gereken kolaylığın sağlanarak istenilen zahirenin askerler Karacaviran menziline ulaşmadan tedarik edilmesinin istendiğine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
150	92	150	Kayıt	Zahire ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini	1145 senesinde Bağdad Seferine tayin edilen Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunan askerleri zahire cephane ve toplarını nakletmek için gereken toplam 300 mekkari katırından Kangırı kazasına kırk iki katırın isabet ettiği ve bu katırlardan her birinin 35 guruşa temin edeceğini söyleyen Gedik Şaban oğlu Osman'a katır temin etme iltizamının verildiği ve 35 guruştan kırk iki katırın toplam 1470 guruşa isabet eden katırların bir an önce temin edilip gedüklü Mustafa Ağa'ya teslim edilmesi diğer görevlilerin ücretleri ile birlikte toplam	3 Zilkade 1145	17 Nisan 1733

					2118 guruş miktarın Kangırı mahalle ve köylerine tevzi edildiğine dair		
151	93	151	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Musul taraflarında Osman Paşa kuvvetlerine katılmak üzere Anadolu'da temin edilen 616 nefer askerin Tokad Zile mevkiinde toplanmış olmaları münasebetiyle bu askerlere sağlanacak tayinatın her asker başına iki ekmek, her beş asker için bir okka et ve bir kile arpa, ağalarına ise günlük beş ekmek iki okka et ve bir kile arpa diğer başçavuş ve alemdarlara, her birine ikişer çift ekmek bir okka et yarım kile arpa ve bargirlere on üç yem verilmesi lazım geldiğinden be bedelin kaza ahalisi tarafından karşılanmasına dair	18 Şaban 1145	3 Şubat 1733
152	94	152	Kayıd	Çarşı Güvenliği	Bir süreden beri Kangırı'daki bedesteni koruyacak göztecek bir görevlinin olmadığından yakının ve çarşıda dükkanları olan ekmekçi ve helvacı esnafının dükkanlarında bulunan mallarının mikdarlarının belirtildiğine ve herhangi bir hırsızlık durumuna karşı ayan-ı vilayet ileri gelenlerinin bu meblağları onayladığına dair	3 Zilkade 1145	17 Nisan 1733
153	94/95	153	Kayıd	Vergi (Nüzûl)	Daha önce padişahın Şark Seferine çıkacak olması sebebiyle ordunun zahire ihtiyaçlarından Kangırı Sancağı mahalle ve köylerine isabet	4 Zilkade 1145	18 Nisan 1733

					eden miktarların tevzi edildiğine dair		
154	96	154	Ferman	Vergi (Nüzûl)	Gence Kalesi muhafazası için Anadolu vilayetinden ferman ile toplanan 500 serdengeçti askerin Erzurum'a varıncaya kadar yol üzerinde konaklayacakları yerlerde ekmek, et, arpa, buğday ve atlarına saman vesaire gibi gerekli olan malzemenin o bölge ahalisinin tekâliflerinden ne miktar karşılanması gerektiğine dair	10 Şaban 1145	26 Ocak 1733
155	97	155	Kayıd	Vergi İndirimi	Kangırı ahalisinin ödeyeceği vergilerin mahallelere göre taksiminde her mahallenin ne miktar gürüş ödeyeceğinin mahalle ahalilerinin maddi durumuna göre belirlendiği kayda dair	Gurre-i Cemaziyel evvel 1145	Ekim 1732
156	97	156	Hüccet	Miras	Karataş Mahallesinde vefat eden Mustafa bin Ahmed isimli kimsenin miras davası görülürken Yanlar karyesi sakinlerinden Mehmed bin Yusuf'un müteveffadan 121 gürüş alacak hakkı olduğu gerekçesi ile mahkemeye müracaat etmesi ve alacağı olduğunu ispatlayıp mirastan bunu bit tamam üzerine almasına dair	22 Receb 1145	8 Ocak 1733
157	97	157	Kayıd	Tayin (Mütevelli)	Kangırı Kazasına tabi Değim karyesi ahalilerinin Mustafa bin Mehmed beşe isimli kimseyi köylerinin avâzır ve vakıf işlerinin görmesi için	25 Receb 1145	11 Ocak 1733

					mütevellî tayin eylediklerine dair		
158	98	158	Kayıd	Eşyaların Aileye Teslimi	Yamalı nam karyede darb edilen İbrahim'den kalan eşyaların babası El-Hac Mustafa'ya teslimine dair	25 Rebiülahir 1145	15 Ekim 1732
159	98	159	Kayıd	Vergi (Eksik Bakiye)	Baki kalan 1260 guruşun Avâızıcı Ağa'ya teslimine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
160	99	160	Mektup	Menzil ve Ulak Nizamının Sağlanması	Kangırı'da vaki kazalarda Şark seferinin olması sebebiyle ulakların çoğalmasıyla birlikte Karacalar, Koçhisar, Karacaviran ve miri menzillerinin işlerinde daha önceden Karacalarda görev yapan Ahmed Ağa, ulaklara sıkıntı verilmemesi için hüccet-i şeriyye verilmiş ve bu defa da menzil nizamına dergâh-ı alî gedüklülerinden Halil Ağa'nın görevini yapan ulaklara sıkıntı, darlık çektirmemesine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
161	99	161	Kayıd	Vergi (Menzil İmdâdiyesi)	Selim Paşa Hazretlerinin vekili olan Es- Seyyid El-Hac İbrahim Ağa'ya Kangırı Sancağı'ndaki 4 aded menzil için 1143 ve 1145 senesi arasında her sene için 853'er guruş olmak üzere iki senelik toplam 1700 guruşun sancak adına adı geçen paşanın vekiline tamamen teslim edildiğine dair	25 Zilkade 1145	9 Mayıs 1733
162	99	162	Mektup	Menzil Nizamının	Kangırı Sancağı Karacalar, Karacaviran, Koçhisar ve Tosya menzillerinden	25 Cemaziyelevv el 1145	13 Kasım 1732

				Sağlanması	geçen ulaklara sıkıntı verilmemesi ve Ahmed Ağa'nın bin yüz kırk dört senesi ruz-ı hızırından bin yüz kırk beş senesi ruz-ı hızırına kadar menzilin nizamı için görevini yapmasına dair		
163	100	163	Kayıd	Vergi (Avârız)	Kangırı Sancağı köy ve mahallelere isabet eden avârız hanelerine dair	Tarihsiz	Tarihsiz
164	100	164	Kayıd	Vergi (Görevlilerin Masrafları)	Çukadar Mehmed Ağa'nın masrafı için ödeme yapıldığına dair	29 Muharrem 1145	22 Temmuz 1732
165	101	165	Kayıd	Vergi (Avârız/ Nüzûl)	Birkaç seneden beri Kangırı Kazasına isabet eden avârız ve nüzûl hanelerinden tespitinde her defasında farklılıklar olduğu ancak cümlenin ittifakıyla bu oranların daha sabit hale getirilmesi için yeni liste düzenlendiğine dair	21 Cemaziyelevv el 1145	9 Aralık 1732
166	101/102	166	Kayıd	Vergi (Görevlilerin Masrafları)	Kangırı Sancağı'ndan gelen Hasan Ağa'ya ve yanında bulunan görevlilere masrafları için ödenen ücrete dair	1145	1732/1733
167	102	167	Mektup	Tayin (Kethüdayeri)	Ocağın kadim emekdarları olan Altıbölük halkının üzerine kethüdayeri ve zabıt nasb ve tayin olunmasına dair	Evahir-i Ramazan 1144	Şubat/ Mart 1732
168	103	168	Kayıd	Güvenlik ve Koruma (Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olma)	Ferman ile mübaşir tayin edilen Mehmet Ağa'ya mahkeme huzurunda Hüseyin Ağa, Abdullah, İsfendiyar Ağa, İbrahim Ağa, Mustafa Ağa Abdullah Efendi gibi pek çok belde ileri gelenlerinin	17 Rebiülevvel 1732	19 Eylül 1731

					mübaşir Mehmed Ağa'nın güvenliğini sağlama konusunda kefil olduklarında dair		
169	103	169	Kayd	Narh	1144 senesi Rebiülevvel'inin 25'inci gününden keçecilerin koyunyünü malı hesap olunup katır keçesi 7 çeyrek olup merkep keçesi 5 çeyrek olmak üzere fiyatın tespit edilip kayıd edilmesinde dair	Tarihsiz	Tarihsiz
170	103	170	Kayd	Vergi (Görevlilerin Masrafları)	1145 yılında Kütahya valisinin Kangırı Sancağı'nda imdâd-ı seferiyye vergisini toplamak için yolladığı Ömer Ağa ve 53 asker ile 55 adet bargir için ahalinin günlük yaptığı masraf kaydına dair	Tarihsiz	Tarihsiz
171	103	171	Kayd	Tayin (Müteveli)	Kangırı Kazası Hoca Elvan Mahallesi sakinlerinden Mustafa Efendi'nin avâz malına müteveli olarak tayin edilmesine dair	4 Rebiülevvel 1145	25 Ağustos 1732

BEŞİNCİ BÖLÜM

BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU

5.1. BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU

Belge no:1/ Sayfa 1

Konusu: Nafaka

Tarih: 28 Zilkade 1144 (12 Mayıs 1732)

Sahibi (silik) muhızırbaşı? bulub zabt idüb işbu bin yüz kırk dört senesi Zilkade'sinin yirmi sekizinci günü muhızırbaşı talebiyle beher yevm üçer para nafaka ve ücret takdîr olunduğu kayd-şûd.

Belge no:2/ Sayfa 1

Konusu: Vergi Teslimatı

Tarih: Tarihsiz

Kara pullu? Paşa Hazretleri çukadârıyla (silik) şerifleri şehir kethüdasına teslim olundukda (silik) için (silik) akçe takdir olunub bu mahalde kayıd olundu.

Belge no:3/ Sayfa 1

Konusu: Nafaka

Tarih: 21 Zilkade 1145 (16 Mayıs 1732)

Hacı Bekir'in yedinde olan sâhibsiz merkeb altışar akçe nafaka takdîr olunub sâhibi zuhûr eylediği vakitte takdîr olunan alınmak için Fi 21 Zilkade sene 1145

Belge no:4/ Sayfa 1

Konusu: Boşanma

Tarih: 21 Cemaziyelevvel 1145 (9 Kasım 1732)

Karye sâkinlerinden Halil nâm sipâhî canib-i şer'de karye-i mezbûrdan (silik) talak-ı selase ile şart etdim dediği kayd şûd Fi 21 Cemaziyelevvel sene 1145

Belge no:5/ Sayfa 1

Konusu: Belge tahrip olduğundan dolayı içeriği anlaşılamadı

Tarih: 23 Rebiülevvel 1145 (13 Eylül 1732)

Fi 23 Rebiülevvel sene 1145

Mâh-ı mezkûrun yirmi üçüncü günü (silik) sâhibi olmayub (silik) etmemeğe zarar idince beher yevm (silik) virmiştir.

Belge no:6/Sayfa 2

Konusu: Tayin (Müftü)

Tarih: Evasıt-ı Safer 1144 (Ağustos/ Eylül 1731)

Ya müfettihal ebvâb, iftah lenâ hayral bab elhamdülillahi'llezi ceale hakkü's-şerayi' alayimü el-islam ve ceale es-sicillat ve'l-hüccacu delailun el-ahkamu Allahümme yessirli el-kaza-i ali a'la-l istikameti vel beyyineti ale-l hakki ved-diyâneti ve ene-l fekiru-s seyyidü Hasan-ulalame... hâzihis-sicilâti Fî evâsıtı Safer'i-l'hayr sene erba ve erba'ne ve mi'ete ve elf.

Belge no:7/ Sayfa 2

Konusu: Belge tahrip olduğundan dolayı içeriği anlaşılamadı

Tarih: 29 Muharrem 1145 (22 Temmuz 1732)

(silik) Ali'nin karındaş oğlu Mustafa'nın Hoca Elvan Mahallesi merkume (silik) deynler olduğu ikrar ve itiraz etmeleriyle mahalinde müşahade ve nazar olunmak için bu mahalde kayıd olundu. Fi 29 Muharrem 1145

Belge no:8/Sayfa 2

Konusu: Hırsızlık

Tarih: Evasıt-ı Zilkade 1146 (Mart/Nisan 1734)

İhsâr Fermânıdır Fatma Hâtunun

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam maâdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Mevlânâ Kangırı kâdısı zîde fazluhûm tevki' refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm-ı ola ki Kangırı kasabası mahâllatı sâkinelerinden Fatma nâm hâtun südde-i sa'âdetime arz-ı hâl edüb bin yüz otuz senesinde zevci Muharrem nâm kimesne ile bazı mesâlih-ileri görmek içün asitâne-i sa'âdetime gelmekle mahalle-i mezbûrede kendü menzili derûnunda müfredât defterî mücebine mâlik olduğu mücedded altun bilezik ve sâir emvâl-ı ve eşyayı mehr idüb ber-mahfuziyet vaz' ve nukûd iki kese akçesine dahi bir desti içün vaz' ve menzili derûnunda bir yer duhan idüb âhardan dahl olunmak gelinmiş iken mezbûre asitâne'de iken zevci mezbûr fevt hemcivârları olmağla müteveffâ-yı mezbûrun Kangırı kasabasında sâkine diğere zevcesi Alime ve kızı Saliha nâm hâtunlar ile mezbûre Saliha'nın zevci Ali nâm kimesne kendü hevâlarına tâbi hemcivarları olan birkaç kimesneler ile müttefik ve müttehid ve menzil-i mezbûrun fenahis? üzere vaz' eylediği yerden cebren alub ve hilâf-ı şer'-i hânesin açub zikr olunan nukûd ve emvâl ve eşyasın bi'l-küllîye gasb u gâret ve gadr itmeleriyle mezbûr ol tarafa varduğunda merkûmlardan eşyâsın taleb etdikde ve ber-müceb ve mürâfâ'a-i şer'-i şerîf murâd eylediğinde mu'in-i keyfiyetleri olduğundan gayrı bazı kimesneler dahi ahz-ı rişvet ile ibtâl-i hakk murâd edüb gadr-ı sarîh ve hakkı mahallinde bir vechile icraolunmamağla mezbûre nâm Alime ve Saliha ile merkum Ali asitâne-i sa'âdetime ihzâr-ı Dîvân-ı Hümâyûn'umda vüzerâ-yı izâm ve kâdîaskerlerim huzurunda mürâfâ'a ve icrâ-yı hakk olunub vech-i meşrûh üzere ihsâr olunmaları babında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşken mezbûre mahalline vardukda mezbûrlar ve kız karındaşları Havva ana nâm hevadarları ile ittifâk itma ve benden rüşvet ile sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhden sen dahi tarafgırları ölmekle yedinde olan fermân-ı vak'a zamanında bir takrîb ile almışsındır itâ'at etmeyüz deyu itâ'at -i emr-i âlî eylemeyüb vech-i meşrûh üzere olan hakkımı zimmetlerine kalub icrâ-yı hakk olunmayub ve hasımları mezbûr hilâf vâki' kezb ile arz virdiğün bildirüp dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından ber-mu'tâd-ı aliyye çavuş mubâşeretiyile mezbûre

nâm Alime ve Saliha ve merkurum Ali sa'âdeti ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından firdevsü'l-emâsil ve'l-akrân Veli çavuş zîde kadruhûda vâsıl bulundukda bu bâbda mukaddemen ve hâlâ sâdır olan emrim üzere amel dahi da'vaları Dîvân-ı Hümâyûn'umda vüzerâ-yı i'zâm ve kâdiaskerlerim huzurunda şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak için çavuş-ı merkûm ma'rifetiyle itimâd kılâsın tahrîren Fî evâsıt-ı Zilkade li sene sâlis ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Konstantiniyye Buyruldu

Belge no: 9/ Sayfa 2

Konusu: Tayin (Cüzhan)

Tarih: 16 Şevval 1146 (22 Mart 1734)

Cüzhânlık Berâtı

Nişân-ı şerîf-i 'âlî-şân-ı sâmi-mekân-ı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

Taht-ı Ali-baht-ı Osmani üzere cûlus-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnum vaka olub umûmen tecdid-i berât olunmak fermânım olmağın bundan akdem Kangırı'da vâki' Kasım Bey Mescid-i şerifinde akça-ı şerife evkafından olmak üzre sultan hâtun ruhu için vazife-i mu'ayyene ile cüz'-hân olan iş bu rafî'-i tevki'-i refiû'-şân-ı hakani Mehmed zîde kadruhu olan atik berâtı der-sa'âdetime getirüb tecdidimiz ricâ etmekle hakkında mezîd-i inâyet padişâhânem huzurna getirüb atik berâtı mûcebince bin yüz kırk üç senesi rebîülevvelinin on dokuzuncu gününden müceddeden bu berât-ı hümâyûn virdüm ve buyurdum ki mezbûr Mehmed salahuya varub uslûb-ı sabıka üzerine mescid-i şerife cüzhan olub oraya hidmet edildikten sonra bundan evvel ne vecihle mutasarrıf ola gelmiş ise yine ol vusûl üzere mutasarrıf ol rûsum berât-ı mûcebince berât-ı teslim hazine-i olun şöyle bile alamet-i şerif itimâd kılâlar tahrîren Fî's-sadis aşere min Şevval sene tis'a ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:10/ Sayfa 2

Konusu: Güvenlik ve Koruma (Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olma)

Tarih: Tarihsiz

Tosya kazasından El-Hac İbrahim Ağa'ya 'inâyetlü müfettiş paşa hazretleri tarafından bir zarâr isâbet ider ise cümlemiz zâminiz didikleri ahâli-i Kangırı imâmları ve hacıları ber-minvâli ikrârları kayd-şûd

Belge no:11/ Sayfa 2

Konusu: Kayıp (Bargir)

Tarih: 15 Muharrem 1145 (8 Temmuz 1732)

Bin yüz kırk beş Muharremü'l-harâm'ının on beşinci günü bilâ-sâhib bir re's (silik) bulunub zabt olunmağla yevmi ikişer para tayin olunub bu mahalle kayd-şûd

Belge no:12/ Sayfa 3

Konusu: Şikâyet (Zeamet Yetkisine Müdahale)

Tarih: Evasıt-ı Şevval 1146 (Mart 1734)

Fermân-ı Ali

Umdetil-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdini'l-fezâi'l ve'l- kelâm Kangırı Sancağı'nda vâki kâdılar zîde fazluhûm tevki'-i ref'i-i hümayûn vasıl olıcak malum ola ki kıdvetü'l-erbabü't-tahir ve'l-kelam umdeti'l-ashâbü't-tasdir ve'r-rakım kâtib Abdurrahman zîde kadruhû südde-i sa'âdetime arz-ı hal idüb nişan-ı hümayûn verilen dîvân-ı alışanım kâtibleri şakirdan kendisiyle Kangırı Sancağı'nda taht-ı kazanızda Kurşunlu kazasında mutasarrıf olduğu karye-i yabanide ve temhiride otuz beş bin akçe icmâlü zeâmete karyeleri siyahiyet üzere tarafından voyvodası zîde kadruhû zabt murâd etdikde rûsum-ı seyyahiyesine hilaf-ı kanun ahardan müdahale olunduğun bildürüb hilaf-ı kanun-ı ahardan ferd müdahale ve taarruz etdirilmek

bâbında hükm-i humâyûnüm ricâ eylediği ecilden imdi icmâllü karyeleri seyyahiyesi olmak kanun-ı mukarrerdir dahl olunmaz bu bâbda kanun üzere amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere husûs-ı mezbûr tamamen mukayyed ve berâtına nazar edüb göresiz zeâmet-i mezbûr hisselerden yer gösterilmiş olmayub icmâllü ise vech-i meşrûh üzere mumaileyhin mutasarrıf olduğu icmâllü zeâmeti karyelerinden vâki olan resm ve cürm u cinâyet ve sulb-i siyaset ve resm-i arusan ve kul ve câriye-i metrukanesine ve sair bad-ı hevasına beğlerbeği-ademleri ve sancağın mubâşirleri ve alay beği ve zuama ve erbab-ı tımar ve çeribaşı ve çeri sürücüler ve emna-yı emna ve nazır-ı nazar ve muhasıl-ı emval ve sâir iş erlerinden ve gayriden muhasılan hiç bir ferd dahl ve taarruz etdirmeyüb cümlesin mumaileyhin tarafından ve voyvodayı mezbûr ahz u kabz etdiresiz ve anun gibi yazular reayasının bende cürm-i galiz sâdır olub tecessübü’ş-şer’-i şerif selb u siyaset veya kadr u kat’ arzında müstehakk ola ol vâkitde hükm-i kâdı lahik olub hüccet-i şer’iyye virildikden sonra mücrim-i kenar sâdır olduğu mahalde siyaset deyu bir akçe ve bir habbelerini almayalar ve aldurub ol vecihle muma-ileyhin voyvoda-i mezkûra aliverüb hilaf-ı kanun kimesneye ta’allül ve muhalefet ile muma-ileyhin zeâmeti mahsulünde özr olunmalu eylemeyesiz min ba’d hilaf-ı kanun ve mugayir emr-i humâyûn bir dürlü kendiye iş etdirilüb kazıyyede alakası olmayanları bir dürlü işe karışdırmayub işlemeyüb inad ve muhalefet ve dahl ve taarruz eder zuhûr iderse vuku üzere ve sıhhati üzere ism ve resimleri ile yazub der-i devletime arz ve ilam eyleyüb bu husûs için bir defa şikâyet olunub mükerrer emr irsalen muhtaç eylemeyesiz şer’le tenbihsiz alâmet-i şerifime itimâd kılasız tahrîren Fi evasıt-ı şehr-i Şevval li-sene sitte ve erbain ve mi’ete ve elf

El-mahrusa-i konstantiniyye

Belge no:13/Sayfa 3

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 1143 (1733/ 1734)

İşbu bin yüz kırk üç senesi ba fermân Ebubekir Paşa Hazretleri Kangırı nüzûllerinde ve mumaileyh Ebubekir Paşa Hazretinin hazinesine teslim ve kabzı min haysül-mecmu bin sekiz yüz seksen gurus murabbahası Emin Mehmed Ağa’ya

Kasab Ali Bey yediyle İnaclu nâm karyedan alınan lahmı erkek ve kuzular

Erkeç 50 Aded kıymet 72 guruş	Kuzular 4 Aded kıymet 4 guruş	Aded Alınan Erkeç kıymet 37 guruş	Aded 32 kıymet 69 guruş 1 pare
		Def'a erkek Aded 18 kıymet 28 guruş	Paşanın vekilharcından alınan erkek 3 1 aded kuzu kıymet 92 guruş
Asel 10 kıyye kıymet 32 guruş	Def'a Rugan 80 kıyye 35 kıymet 35 guruş	Def'a Rugan 70 kıyye kıymet 35 guruş	Rugan yağ 150 kıyye 150 kıymet 60 guruş
Dakik-ı hâss 30 kıyye kıymet 32 guruş	Soğan 6 kıyye 4 kıymet	Nohud 22 kıyye 31 kıymet	Üzüm 30 kıyye kıymet 32 guruş
Hinta 2 Keyl guruş 12	Yekün masraf 3 Semen 3,5 guruş 617, 5	Şa'ır Keyl 80 kıymet 160 guruş	Mum-ı 'asel kıyye 5 kıymet 2, 5 guruş
Karye-i Germece 40 guruş	Karye-i Kara şeyh masraf 30 guruş	Karye-i Alagöz ulvi süfli masraf guruş	Karye-i Alıç masraf Şa'ır 30 Keyl 60 guruş
Karye-i Karaşeyh 30 guruş	Karye-i Alagöz Şa'ır Keyl kıymet 100 guruş	Karye-i Alıç Şa'ır Keyl kıymet 30 guruş	Karye-i Karataş Şa'ır 50 Keyl masraf 100 guruş
		Karye-i Bugay masraf 100 guruş	Karye-i Sümenli 21 guruş

		Def'a erkek 18 Aded kıymet 28 guruş	Paşanın vekilharcından alınan 3 erkek 1 aded kuzu kıymet 93 guruş	Def'a ganem 3 aded Kuzu 1 aded Kıymet 5 guruş
Asel 10 kıyye kıymet 32 guruş	Def'a Rugan 80 kıyye 35 kıymet 35 guruş	Def'a Rugan 70 kıyye kıymet 35 guruş	Rugan yağ 150 kıyye 150 kıymet 60 guruş	Pirinç 1000 kıyye kıymet 100 guruş
Dakik-ı hâss 30 kıyye kıymet 32 guruş	Soğan 6 kıyye 4 kıymet	Nohud 22 kıyye 31 kıymet	Üzüm 30 kıyye kıymet 32 guruş	Def'a 20 kıyye kıymet 6 guruş
Hinta 2 Keyl 12 guruş	Yekün masraf 3 Semen 3, 5 guruş 617, 5	Şa'ır Keyl 80 kıymet 160 guruş	Mum-ı 'asel kıyye 5 kıymet 2, 5 guruş	Mum-ı revgân 25 kıyye kıymet 5 guruş
Karye-i Keremce 40 guruş	Karye-i Kara şeyh masraf 30 guruş	Karye-i Alagöz ulvi süfli masraf guruş	Karye-i Alıç masraf Şa'ır 30 Keyl 60 guruş	Karye-i Karataş masraf Şa'ır Keyl kıymet 100 guruş
Karye-i Karaşeyh 30 guruş	Karye-i Alagöz Şa'ır Keyl kıymet 100 guruş	Karye-i Alıç Şa'ır Keyl kıymet 30 guruş	Karye-i Karataş Şa'ır 50 Keyl masraf 100 guruş	Karye-i Karaca 40 guruş
Mehmed dede oğluna oğluna kök arpa bahası 15 guruş	Kütahya valisine giden menzil bargirleri 30 Aded 40 guruş	Karye-i Bugay masraf 100 guruş	Karye-i Sümenli 21 guruş	Karye-i Boyalıca 40 guruş
		Sipahi oğluna gök arpa bahası 30 guruş	Karacaviran kazasına gidenlerin 32 guruş	Mehmed dede oğluna kök arpa bahası 15 guruş
		Kaza-i Kurşunlu 80 guruş	Kaza-i Koçhisar masraf 151 guruş	Kaza-i Milan masraf 15 guruş
		Mezbûrun masrafı 200 guruş	Çelebi bölükbaşına virilen 250 guruş	Kaza-i Karıpazarı masraf 550 guruş

Belge no:14/ Sayfa 4

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: Tarihsiz

Saadetlü Kütahya vâlisinin buyuruldurudur

İzzetlü faziletlü El-Hac Ahmed Efendi derûn-ı temessükle muharrerü'l-esami ağâlar minhâ-yı hakikatdır ki devletlü inâyetlü veliyyüniam efendimiz hazretlerine irsâl olunan temessükle olan meblağ ve yedi yüz elli guruş kapu harcı ve üç günlük zahire virüb ve köbrüsü dahi ta'mire taahhüd etmiş idiniz üç zahirenin bahası ve kaftancı ağanın hizmeti bin iki yüz elli guruş mean meblağ-ı mezbûr ile yarınki gün ki ale' altmış bir günlük ber mûcib-i defter-i zahire Karabayır nâm mahale irsâl ve isâl idüb mütesellim ve a'yân ve eşrâf ile efendimizin istikbâline dikkat eyleyesiz bir sâ'at evvel ber-mûceb-i temessük efendimize olan deyninize dikkat eyleyesiz sonra (silik) yirmi beş gün mukarrerdir deyü bu cevaba kâdir olmazsınız

Ketebenhü El-Fakir Mehmed Ağa Hazinedar-ı Anadolu

Belge no:15/ Sayfa 4

Konusu: Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)

Tarih: Gurre-i Zilkade 1143 (Haziran 1731)

Mefahirü'l-emâsil ve'l-akrân Kangırı Sancağı'nda vâki kazalara zahire için tayin olunan mübâşirler zîde kadruhum inhâ olunur ise ahâli-i vilâyet tarafımıza gelüb zahireleri kılet olduğundan mahal-i ahirden mururumuz ricâ eylediklerinde hallerine merhameten tarik-i ahara teveccüh olunub lakin sizlerden bazılarının hilâf-ı şer'-i şerif kazalardan bazı kimesneleri ahz u kabz (silik) iştika eylemeleriyle bundan böyle kazalardan zahire mutalebe eylemeyüb ve hasbinizde kimesneler var ise itlâk idüb bir saat akdem tarafımıza gelüb re'ayaya teğaddi eylememeniz bâbında buyuruldu isdar kılınmışdır gerekidir ki her kangı mahalde bulunursanız kazalardan zahire mütâlebe eylemeyüb ve hasbinizde dahi âdem var ise itlâk eyleyüb bir saat akdem tarafımıza gelmeğe say ü vakt eyleyüb müsâmaha ile gerü kalmak sevdasıyla reayaya rencide eyleyecek olursanız sonra bir dürlü cevaba kâdir olmayacağınız muhakkak bilüb mûcib-i buyuruldu ile amel eyleyesiz deyü buyuruldu Fi gurre-i Zilkade sene 1143

Belge no:16/ Sayfa 4

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 4 Muharrem 1145 (27 Haziran 1732)

İşbu bin yüz kırk beş Muharremü'l haram ki dördüncü günü kasab zümer-i sene-i kadimesi üzere verilen ısdar

İç yağ 12 meblağ	Kuyruk 16 meblağ	Lahm-ı Bakar meblağ	Lahm-ı Keçi 10 meblağ	Lahm-i Koyun 12 meblağ
---------------------	---------------------	---------------------------	--------------------------	------------------------------

Zümre-i....

Kuyruk 15 meblağ	İç yağ 11 meblağ	Lahm-ı Bakar 6 meblağ	Lahm-ı Keçi 8 meblağ	Lahm-i Ganem 10 meblağ
---------------------	---------------------	-----------------------------	-------------------------	------------------------------

Bundan akdem Kütahya vâlisi vezîr-i mükerrem devletlü Bekir Paşa Hazretleri Kangırı'ya nüzûllarına zehâ'ir-i bahâ vesâ'ir mesârif yigirmi iki buçuk kise akçeye bâliğ olub beher deveye ikişer yüz kırkar gurûş isâbet idüb Kalecik ve Karıpazarı kazaları mâ-'adâsına tevcîh olub bu mahalle şerh virilmiştir.

Belge no:17/Sayfa 5

Konusu: Tayin (Mütevelli)

Tarih: Evail-i Safer 1144 (Ağustos 1731)

Suret-i berât-ı alîşan

Kangırı'da Şeyh Bahaeddin mescid-i şerifinde ber-müceb-i şart-ı vakıf senevi iki müdd hinta bevvab ve kayyum olan işbu rafi'-i tevki' u refi'üş-şan-ı hakani Ahmed Halife bi'l-fiil berât-ı şerifiyle mutasarrıf iken ahardan Hüseyin nâm kimesne hilaf-ı inha bir tarikle alub gadr itmeğin def' olunub lakin ve merkume kemakân ibka ve mukarrer ve yedine müceddeden berât-ı şerifim verilmek bâbında vakt-i mezbûrun ber-vech-i meşrut ve mütevellisi olan Şeyh Mehmed zîde kadruhû arz itmeleriyle mezbûr vech-i meşrûh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkum Ahmed Halife varub mescid-i mezkûrun def'

olunan merkumun yedine kema fi'l-evvel bevvabini ve kayyumu olub hizmet-i lazimesini mer'i ve mü'edded kıla kıldıktan sonra ber-mûceb-i şart-ı vakıf senevi iki müdd hinta ile mutasarrıf olub vâkıfın zevci ve devam-ı ömr ü devletimden duaya müdavemet göstere ol bâbda def' olunan mezbûr hüseyin ve taraf-ı ahardan ferd-i mani' ve müzahim olmayalar şöyle bileler alamet-i- şerifime itimâd kılalar tahrîren Fi Evail-i şehr-i Saferü'l-hayr seneti erba'a ve erbain ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Konstantiniyye

Belge no:18/ Sayfa 5

Konusu: Tayin (Vergi Tahsildarı)

Tarih: Evail-i Muharrem 1144 (Temmuz 1731)

Kütahya'nın imdâd-ı seferiyye fermân suretidir

Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meadinü'l-fezail ve'l-keîâm Anadolu Eyaletinde vâkı kâdılar zîde fazluhûm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akrân mütesellimler ve ayan-ı vilayet zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i humâyûn vasıl olacak malum ola ki bin yüz kırk üç senesinde Anadolu ve Sivas illeri ile Kangırı ve Ankara ve Amasya, Kastamonu ve Kırşehir ve Karahisar ve Kayseri ve Dukakin Sancaklarına mutasarrıf olan vülat ve ümera-i Bağdad ve Revan canibleri ser-askeri ma'ıyyetlerine memur kılınmalarına binaen sene-i merkum mahsub olmak üzere ber-vech-i mu'tad imdâd-ı seferiyeleri taraflarından tahsil olunmak iktiza eder iken sene-i merkum imdâdiyelerin mutasarrıf-ı sabıkları tahsil eylemiş bulunmağın mücerred bezir saye-i inâyet-vaye-i padişahide müstazıl ve asayışde olan fukara-yı raiyyeti tekrar mutalebesinde sıyanet ve himayet için bin yüz kırk dört senesini duhulünde mahallerine tahsil ve teslim hazine-i amire olunmak üzere zikr olunan eyalet ve elviyenin sene-i merkume imdâdiyeleri ahali-i vilayete karz olunmak üzere vülat ve ümeraya hazine-i amiremden verilmek için şeref-bahş-ı sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn mûcebince Anadolu Eyaletinin muayyen olan imdâd-ı seferiyesi mukabele Anadolu valisi düstur-ı mükerrer müşir-i müfahham vezirim Ebubekir Paşa edamallahu te'ala ıyadlerine yüz altmış beş bin gurus virilüb dergah-ı muallam gedüklülerinden tayin olunan mübâşir ile irsal olunmuş edüb el-haletü hazihi yüz kırk dört senesi Muharrem duhul eylemekden naşi balada tahrîr olunan şurut mûcebince meblağ-ı merkumun ahali-i vilayetden tahsil ve tamamen teslim-i hazine-i amirem itdirilmesi mühim ve müstehakk olmağla.....mahsusan ve müstakill dergah-ı

muallam gedüklülerinden kıdvetü'l-ematicid ve'l-ayan Ömer zîde meciduhu mübâşir tayin ve irsal ve inşallahu te'ala mahalline vardukda yüz kırk üç senesi imdâdiyeleri mukabele ale't-tarikü'z-karz hazine-i amiremden virilen akçeleri yüz kırk dört senesi imdâd-ı seferiyeleri- olmak üzere bir an ve bir saat mukaddem tamamen ve kamilen tahsil ve bil-itizan götürüb hazine-i amireye teslim eylemekde ihtimam eyleyüb ancak sene-i merkum imdâd-ı seferiyeleri vülat ve ümeraya hazine-i amiremden verilmiş mükerrer seferiye ahali-i vilayeti sıyanet için ihtiyar olunmuş bir keyfiyyet olduğuna binaen kat'an edasında teamüller ve muhalefet iktiza eder halde olmamağla eğer Eyalet-i mezbûre ahalileri mücerred-i mezbûre ve hoşnutlarından naşi eda ve tazir ve ta'allül ederler ise ta'allü iderlerse.... havline sima' kabul olmayub ale'l-idhal tahsil ve eğer inadlarında itiraz ederler ise ol makuleleri sâire mucib-i gayret olmak için bila-vakt ma'rifet-i şer' ve ma'rifet-i zabıtları ile ahz ve kalebind olunduktan sonra muhkem haklarından gelinmek için ism-i resimleriyle darsaâdetime arz ve ilam eyleyüb ve sen ki mübâşir-i muma-ileyhsin bu bahane ile tahsil edücek emvali miriden ziyadesini talebiyle fukara-i raiyyeti cevır u teaddi edücek mesmu' olur ise sonra bir dürlü özr? ve cevabın iza olunmayub nevâfize olacağın te'ayyünen mukarrer ve muhakkak bilüb- ana göre üzere hareket ve hilafından be-gayet ihtirâz ve mücanebet eylesesin deyu dîvân-ı humâyunum tarafından emr-i şerifim tahrîr bâbında iftiharu'l-ematicid ve'l-ekarim bi'l-fiil baş defterdarım ali dame uluvvuhu ilam etmeğin vech-i meşrûh üzere amel ve hilafından gayetü'l-gaye ihtirâz ve ictinab eylemeniz bâbında fermân-ı alışanım sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vacibü'l-ittiba' ve lazimü'l-imtisalimin itâ'at -ma'rifetiyle âmil olub hlafından be-gayet ihtirâz ve ictinab eylesesiz şöyle bilesiz alamet-i itimâd kılasız tahrîren Fi evail-i Muharrem lisene erba'a ve erbain ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Konstantiniyye

Belge no:19/ Sayfa 6

Konusu: Tayin (Vergi Tahsildarı)

Tarih: 1144 (1731)

Kütahya İmdâd-ı Seferiyesi Buyuruldu Suretidir

Şerîat'-şî'âr Kangırı Sancağı'nda vâki olan kuzât efendiler zîde feza'iluhû ve zabitler ve ayan-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhum inha olunur ki işbu bin yüz kırk dört senesinin ta'yin olan imdâd-ı seferiyesi bundan akdem Anadolu valisi devletlü veliyyü'n-ni'am efendimiz Ebubekir Paşa Hazretlerine hazine-i amireden an takarrub hibe verilüb bir an evvel ve bir saat mukaddem mecmu' ve tahsil ve götürüb hazine-i amireye teslim eylemek üzere dergâh-ı ali gedüklülerinden kıdvetü'l-emacid ve'l-a'yan Ömer Ağa zîde meciduhu mübâşir ta'yin olunmağla yedinde olan mü'ekked ve meşrut emr-i âlişan verilmişdir Hazret-i sadr-ı ali müddei'nce? Kütahya mahkemesinde cümle ma'rifetleriyle tevzi' ve taksim olundukda ber-vech-i mu'tad isâbet eden mal-ı mezkûr mûmza ve mahtûm defter natıkı üzere bir gün evvel ve bir saat mukaddem cem' ve tahsil (silik) Kütahya (silik) kadısına memura eda ve teslim olunmak bâbında dîvân-ı Anadolu'dan buyruldu azimet ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân (boşluk) ağa zîde kadruhû mübâşir tayin ve irsal olunmuşdur inşallahu te'ala vüsulunda gerekdir ki zikr olunan imdâd-ı seferiye mal-ı mûmza ve mahtum defter mûcebince isâbet eylediği minvâl üzere bir gün evvel ve bir saat mukaddem ma'rife-i şer'le ve mübâşir-i muma-ileyh ma'rifetiyleyedi akçe olmak üzere cem' ve tahsil ve götürüb Kütahya vazifesine memura eda ve teslim eylemekle kat'an te'hîr ve tevkif eylemenizde ve bir dürlü zimmetinde cevaz gösterilmemiştir. Bu suretde ihmal ve mesaha eylemek ihtimalleriniz olur ise fermân-ı âlişanda takdim olunduğu vech üzere afvuyet mütemekkin bilub ona göre be-gayet üzere hareket mugayir-i emr-i âlişân ta'zir ve ta'allül eylemeğe mücabenetde mucib-i buyruldu birle amel olasız deyu

Kaim-makam-ı Ebu Bekir

Belge no:20/Sayfa 7

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: Evahir-i Safer 1144 (Ağustos 1731)

İşbu bin yüz kırk üç senesinde devletlü Kütahya valisi vezir-i asaf-ı ruşen-i zamir Ebubekir Paşa Hazretleri ba-fermân-ı ali İran Seferine memuriyetleriyle Kangırı Sancağına nüzûllerinde cümle sancağ-ı mezbûr ahalileri marifetiyle liva-i mezbûr için vezir-i müşarun-ileyh ber-vech-i nakd ve verilen zahire-baha dokuz bin

guruş olub hala Kangırı mütesellimi kendi kendisinden teslim ettiği dört yüz elli guruş olub ve mütesellim ağaya tahsildariye verilen iki yüz elli guruş olub ve iki gecelik zahire-baha ve şair-baha ve ganem ve revgan-ı sade ve asel-i musaffâ akçesi dokuz yüz altmış guruş olub harc-ı mahkeme ve kâtibine muhziriye ve hidamiye yüz yirmi guruş olub min haysu'l-mecmu' on bin iki yüz seksen guruş baliğ olub cümle ayan ve ihtiyarlar marifetleri liva-i mezbûra vâki kazalara tevzi' olundukda ma'hûdeden hesâbını üzere kırk iki buçuk bir ayak deveden hesab olunub Kalecik ve Karıpazarı kazalarından maada her deveye ikişer yüz kırk guruş isâbet etmeğin minvâl-i muharrer üzere mütesellim-i muma-ileyh tarafından tayin olunan tahsildar Ali Ağa'ya verilen defter zikr-i ati üzere zikr olunur hurrîre Fi evahir-i Saferü'l-hayr sene 1144

Belge no:21/Sayfa 7

Konusu: Tayin (Mutasarrıf)

Tarih: 17 Cemaziyelahir 1144 (Aralık 1731)

Tahmis Beratıdır

Berât-ı şerif-i alışandır

İşbu rafi'-i tevki'-i refi'üş-şan-ı hakani derviş Abdullah dîvân-ı hümâyûnuma arz-ı hal sunub Kangırı kadısı tahmisine ber-vech-i tekaüd mutasarrıf olan İbrahim Halil Kangırı sâbıkı fevt olub mutasarrıf olduğu resm-i tahmis mahlul olmağla Kangırı mahalle mukâta'ası malından almak üzere Ali Veled-i İsmail iki akçe ve Abdullah taleb-i ilm resmiyle üç akçe cem'an tedarük eylediği yevmi beş akçe hazine-mande mukabilesiyle zikr olunan resm-i tahmis merkûmun mahlûlünden kendüye tevcih olunub yedine berât-ı alışanem virilmek inâyet ricâ ve hazine-mandesi mukabil tevcih olunmak üzere düstur-ı mükerrem müşir-i müfahham nizâmu'l-alem bi'l-fiil baş defterdarım vezrim Ali Paşa edamallahu te'ala iclalehu telhis etmeğin telhis mücebince tevcih olunmak fermânım olmağın Hazret-i mezîd-i inayet padişâhânem zuhûra getürüb vezir-i müşarunileyhin telhisi bin yüz kırk dört senesi Cemaziyelevvel'inin on altıncı günü tarihiyle müverrah verilen ru'us-ı humâyunum mücebince bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mezbûr Abdullah'a varub müteveffa-yı merkûm yedine tahmis-i mezbûre hazine-mandesi mukabelesinde mutasarrıf olub zabt u rabtına taraf-ı ahardan hiç ferd-i dahl ve

taarruz kılmayalar şöyle eyleyeler alamet-i şerifime itimâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sabi' ve işrin min Cemaziyelahir li-sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf
El-Mahrûse-i Konstantiniyye

Belge no:22/ Sayfa 7

Konusu: Tayin (Bakkalbaşı)

Tarih: 1 Zilkade 1144 (26 Nisan 1732)

Biraz müddetden berü ahali-i suka nezaret olmayub kendi muradları üzere manav ve sâirlerin şer'i ahvalleri muhammen ve müşevveş olmağla hala Kangırı mutasarrıfı ve zaimi Selim Paşa ve sâir (silik) marifeti ve istihsal (silik) üzere cümle ahali-i suka virdüden dahi vardır. Fi 1 Zilkade sene 1144

Zümre-i helvacı

Sekban Mustafa	Sahilli oğlu Hasan	Murâd karındaş oğlu İbrahim	Sarı oğlu Ahmed
Bekemez 7 meblağ	Ağra Balı 13 meblağ	Harci Helva 16 meblağ	Cevizli Helva 18 meblağ

Balada masturu'l-esami dört nefer kimesne vech-i meşrûh üzere feth u dükkân edüb (silik) mezbûr üzere karındaşlarına tenbih olunduğu kayd-şûd

Zümre-i hoş-ab

Babası oğlu Usta Mustafa	Telli oğlu Mustafa
-----------------------------	-----------------------

...cari üzere hoş-ab tabh edüb fûruht olunmak üzere tenbih olundu

mezbûr Ali hac-ı şerife gitmek ile yedine Bekir Es-Seyyid Osman ile bakkal nasb olunub Fi 26 Rebiül evvel 1145

Zümre-i bakkal

Taze Soğan 1 meblağ	Tari Soğan 2 meblağ	Ali Ağa ibni Kulah Mehmed	Es-seyyid ali celebi ibn-i Mustafa	Es-seyyid Osman Çelebi bin Yusuf
	Üstel incirleri 9 meblağ	Havyarlar 8 meblağ	Kara üzüm 8 meblağ	Siyah üzüm 6 meblağ

Merkûm bakkal Ali Ağa cümle marifetiyle ahal-i suka nezaret ve bakkalbaşî nasb olunmuşdur.

Belge no:23/ Sayfa 8

Konusu: Tayin (Vergi Tahsildarı)

Tarih: 1144 (1731/1732)

Buyruldu Suretidir

Şeri'at-şî'ar Kangırı Sancağı'nda vâki' kuzât efendiler hazretleri zîde fazlühûm ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân livâ-i mezbûr mütesellimi zîde kadruhu ve mefahirü'l-akrân kethüda erleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhûm inha olunur ki inşallahu te'ala umur-ı teftiş ile ol taraflara tevcihimiz musammim olub ve işbu bin yüz kırk dört senesine mahsub hala Anadolu valisi vezir-i mükerrrem sa'âdetlü Ebubekir Paşa karındaşımız hazretlerine eyalet-i mezbûreden ba-hatt-ı hümâyûn tayin buyurulan imdâd-ı seferiye'nin tahsili bâbında dergah-ı ali gedüklülerinden izzetlü Ömer Ağa mübaşeretüyle fermân-ı alîşan sâdır olub sancağında isâbet eden imdâd-ı seferiye'nin tahsili için tahsildarlar ta'yin olunmağla bizler varmazdan mukaddem tevzi' ve tahsil itdirilmek bâbında işbu buyruldu ısdar ile tayin ve irsal olunmuşdur ve havalinde gerekdir ki ma'rifet-i şer'le ve ta'yin olunan tahsildar marifetiyle sene-i mezbûra mahsub hisselerinin de isâbet eden imdâd-ı seferiyesi bir an ve bir saat evvel tahsil ve tedarük ve ahz u kabz memura eda ve teslim itdirilmek ihtimam eyleyesiz şöyle ki vezir-i müşarun-ileyh ma'rifetlerinin imdâd-ı seferiyesinin tahsiline muhalefet ve avk-ı te'hîr-i ba'is olmak ihtimaliniz olur ise bir dürlü öZRünüz imza olunmayub eşedd-i 'ukubete giriftâr

olacağınızı yakinen bilüb ana göre intibah üzere hareket ve hilafından be-gayet ictinab ve müceb-i buyruldu ile acil olundu

Belge no:24/ Sayfa 8

Konusu: Vergi (Avârız)

Tarih: 25 Safer 1144 (29 Ağustos 1731)

Liva Kangırı

Asl-ı mal

Avârız

13192

Devlet-i aliyye tarafından mübâşir Ağaya 0125.

Harç bahası

12 000

Anadolu valilerine tayin buyrulan üçyüz otuz kese akçe bundan akdem cümle marifetiyle tevzi olundukda Kangırı Sancağında sehmine on üç bin yüz doksan iki guruş isâbet eylediği Kütahya mahkemesinde müseccel olunmağla ayni ile ihraç olundu Hurreire Fi 25 Safer sene 1144

Oturak pirinci

El-Hac İshak ve Hamdi oğlu ve Hamdi oğlu Ahmed ve Akçaköylü Fatma

pirinc...	getüren	13
kıyye Bakkal	15 kıyye	

Zümre-i minvâl-i erbab-ı dükkân

	Osman oğlu Abdullah müşterek bakkal	Acem oğlu Hüseyin	Murad Es-Seyyid El-Hac Ahmed Yanlarlı Köse Mehmed	Es-Seyyid El-Hac Mehmed
Mustafa Bey	Çakır Ahmed	... Kamil	Kul Mehmed müşterek bakkal	El-Hac .. müşterek bakkal

Zümre-i bakkal

Musa Bey	Resul Ahmed beşe	El-Hac Ali	Es-Seyyid Osman Es-Seyyid Ali	Satılmış Çelebi Osman Ağa Bakkal
Harpat	İncir 11 meblağ	Sarı üzüm 12 meblağ	Siyah üzüm 6 meblağ	Armut 6 meblağ

Bakkal....

İncir 12 meblağ	Sarı üzüm 13 meblağ	Siyah üzüm 9 meblağ
--------------------	------------------------	---------------------------

Belge no:25/ Sayfa 9

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 15 Rebiülevvel 1144 (17 Eylül 1731)

İşbu bin yüz kırk dört senesi mahsub olmak üzere bundan akdem Eyalet-i Anadolu'nun imdâd-ı seferiyesi ber-vech-i mu'tad yüz altmış beş bin gurus ahali-i vilayete tarik olmak üzere Kütahya valisi vezir-i ruşen devletlü Ebubekir Paşa Hazretlerine an nakd hazine-i amireden verilen yüz kırk dört senesi hululundan naşi sene-i merkuma mahsub olmak üzere meblağ-ı mezbûreyi mahallinden cem' ve tahsile ba-fermân-ı Ali mübâşir tayin olunan derga-ı mualla gedüklülerinden fahru'l-akrân Ömer Ağa yediyle varid olan fermân-ı alışan Kütahya mahkemesine gelüb

cümle marifetiyle işbu eyalete tevzi ve taksim olundukdan sonra dîvân-ı Kütahya'dan Kangırı Sancağı imdâd-ı seferiyesine cem ve tahsile mübâşir tayin olunan diğer Ömer Ağa yediyle ihrac olunan fermân-ı alışanın marifeti ve mücebince buyruldu ile Kütahya naibi Abdalbaki Efendinin imzasıyla mûmza ve hatemiyle mahtum sicilden ihraç etdikleri kaime Kangırı mahkemesine gelüb ba'de'n-nazar ve's-sicil kaimenin (silik) meblağ-ı mezbûrdan Kangırı Sancağına isâbet eden ber-vech-i mutad kadim on üç bin yüz doksan iki guruş olub ve Devlet-i Aliyye tarafından gelen mübâşire bin iki yüz elli guruş olub harc-ı mahkeme ve kâtibiye ve hidamiye ve muhızıriye yüz seksen guruş olub min haysü'l-mecmu' on dört bin beş yüz elli guruş baliğ olub mahud dört sehm üzere cümle marifetiyle tevzi olunub beher deveye iki yüz doksan yedi guruş isâbet edüb tahsildar yedine verilen defterdir ki vech-i ati üzere zikr olunur hurrire Fi 15 Rebiülevvel sene 1144

Kaza-i Kargu 1 aded deve 1 rub' 509 guruş	Kaza-i Toht 32 aded deve 1018 guruş 1018	Kaza-i Kangırı 6 aded deve 3 ayak 1964 guruş
Kaza-i Koçhisar 4 aded deve 1 Ayak 1 rub' 1237 guruş	Kaza-i Öküz 2 aded deve 1452 guruş	Kaza-i Tosya 6 aded deve 3 Ayak 1964 guruş
Kaza-i Kurşunlu 3 aded deve 873 guruş	Kaza-i Karacaviran 1 aded deve 291 guruş	Kaza-i Bucurca 2 aded deve 582 guruş
Kaza-i Boğaz 1 deve aded 291 guruş	Kaza-i Çerkeş 3 aded deve 1164 guruş	Kaza-i Milan 26 aded deve 8282 guruş
Kaza-i Korupazarı 2 aded deve 1452 guruş	Kaza-i Şabanözü 1 aded deve 291 guruş	Kaza-i Karıpazarı 3 deve aded 873 guruş
	Kaza-i Keskin 4 aded deve 1 ayak 1 rub' 1234 guruş	Kaza-i Kalecik 4 aded deve 1 ayak 1 rub' 1234 guruş

Belge no:26/ Sayfa 10

Konusu: Şikayet (Menzil Masrafının Paylaşılammaması)

Tarih: 5 Safer 1144 (9 Ağustos 1731)

Menzil fermân suretidir

Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meadinü'l-fezail ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki kazaların kâdıları zîde fazlühüm tevkî'i refî'i hümâyûn vasıl olacak malum olur ki Kangırı kâdısı Mevlana es seyid Hasan zîde fazlühüm darsaâdetime arz gönderüp livaya-yı mezbûrda vâki Tosya ve Kochisar ve Karacaviran ve Karacalar menazillerinde mevcud yüz elli bargir mesarifinde bütün sancak ahalilerine zikr olunan dört aded menazilin her birine beş kıyafet vermek üzere taahhüd ve menazil-i mezbûr menzilcileri dahi kabul etmişler iken Tosya menzilcisi ben ol mikdâr akçe ile idare ettüm deyu tahanüd ve muhalefat ve mücerred celb sevdasıyla ta'ciz ve cemi'yyetle verilen nizâmın ihlaine ba'is oldukları arz u i'lam eylediği ecilden hazine-i amiremde mahfuz olan mevkufat defterlerine nazar olundukda Tosya ve Kochisar ve Karacaviran ve Karacalar nâm dört aded menazilin umurunu Kangırı Sancağı'nda vâki kazaların ahalileri umumen maiyyeti ile girub mürur-u ubur eden ulaklara müzayaka emr-i şerifim üzere bunda akdem emri şerifim verildiği mukayyed bulunmağın mahalinde marifet-i şer'le cümle ayan ve ahali mevki marifetleriyle verilen nizâm-ı mugayir menzilci mezkûrun ta'annüd muhalafetini men' ve def' olunmak için emr-i şerifim verilmek bâbında iftiharü'l-ümerai'l-ekâbir baş defterdarım Ali dame uluvvuhu arz ve telhis etmekle imdi telhis mucibince amel olunmak bâbında fermânı alışanım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi husûs-ı mezbûr mahalinde marifet-i şer'le cümle ayan ve ahali marifetleriyle verilen nizâm-ı mugayir menzilci mezkûrun ta'annüd u muhalefetini men' ve def' eyleyesiz şöyle eyleyesiz a'lamet-i şerife i'timad kılasız tahrîren Fi yevmi hamis Saferi'l hayr li sene erba'a ve erba'in ve mi'ete elf.

Belge no:27/ Sayfa 10

Konusu: Güvenlik ve Koruma (İmdâd-ı Seferiyye Hazinesi)

Tarih: 10 Safer 1144 (14 Ağustos 1731)

Akzâ'l-kuzâti'l-muslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn meadinü'l-fezaili ve'l-yakîn râfî'ü i'lâmi's-şer'ati ve'd-dîn vârisü 'ulûmi'l-enbiyâ'i ve'l-mürselîni'l-muhtassûn bi-mezîd 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-yi fihâm zîdet fezâ'iluhüm ve mefâhiri'l-kuzâti ve'l-hükkâm mu'âdili'l-fezâ'ili ve'l-keîâm Kütahya'dan Bağdad canibine varıncaya denk yol üzerinde vâki olan kâdılar zîde fazlühüm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akrân

mütesellimler zîde kadruhûm ve kethüda erleri ve yeniçeri serdarları ve kurra zabitleri ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i ref'-i hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki hala Bağdad ve canibinde olan bir ağalık silahdar perakendeleri olan mevacibleri akçeleri Anadolu canibinde miri için tahsil olunacak imdâd-ı seferiye akçesinden havale olunmağla mevacib-i mezkûre tahsil olundukda Bağdad ve canibine varınca inşaallahu te'ala yol üzerinde her kangınızın taht-ı kazasına varub dahil olamıya yanına güzîde mikdârı bîdâr ve mu'temedün 'aleyh tüfenk endaz ademler ta'yin ve te'min ve mahfuz yerlere kondurub ve gecelerde gündüzlerde bekledüm gerek gece muhkem hıfz u hırsasete ederek berüde müsaraat-ı emin ve salim birbirinize ulaştırmakdan ziyade dikkat ve ihtimam edüb avk ve te'hirden ve ihmal ve mesahadan ve ibâdullahi te'ala menazile müdahele ve zarar u ziyan erişdirmekden ziyade ihtirâz eyleyesiz şöyle ki ihtimal ve mesaha olunmayub mes'ul ve mu'ateb olacağınız mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre intibah üzre hareket birle emnen ve sâlimen birbirinize îbsâl etdirüb ihmal ve tekasülden bu bahane ile celb-i ahl itmek sevdasıyla reaya fukarasına zulm ve ta'zidden be-gayet ihtirâz edesiz deyu fermân-ı alışanım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm -i şerifle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celil-i kadrim vacibü'l-ittiba' ve lazimu'l-imtisalimin mazmûn-ı itâ'at -makrûnuyla amel olunub hilafından be-gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılasız tahrîren Fi'l-yevmi'l-aşere min şehr-i Saferi'l-hayr sene 1144

Belge no:28/ Sayfa 11

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 17 Rebiülevvel 1144 (19 Eylül 1731)

Defter oldur ki iş bu bin yüz kırk dört senesine muhteva olmak üzere Kütahya imdâd-ı seferiyesinden Kangırı Sancağı'na isâbet eden on üç bin yüz doksan iki kuruş olur ve Devlet-i Aliyye'den gelen mübâşire verilen bin iki yüz elli kuruş olur vech-i mahkeme ve hüdamiye ve kâtibiye yüz sekiz kuruş olup min haysi'l-mecmu' on dört bin beş yüz elli guruş baliğ olub mahmud-vedud-ı sehm üzere cümle marifetiyle liva-yı mezbûrda vâki kazaların ve tevzi beher deveye ikişer yüz doksan yedi guruş isâbet etmekle nefsi-i Kangırı'ya isâbet eden bin dokuz yüz altmış dört guruş olup divâna Kütahya'dan gelen ve mübâşire harç- bab verilen yüz elli kuruş

olub ve mübâşir-i merkum beş günlük elli beş olmak üzere beher yevm verilen yigirmi sekiz kile şair-baha ile elli guruş olub ve kendüye beş günlük zahire-baha yigirmi guruş olub ve üç vukiyye kahve bahası elli guruş olub aşçılara ve yeniçerilere ücret on guruş olub Müslim Ağa'ya yüz guruş ve tahsildara yigirmi guruş olup ve haraç-ı mahkeme-i ve kâtibiye ve hüdamiye altmış guruş olub ve muhızra yedi guruş olub min haysi'l-mecmu' iki bin dört yüz on üç guruş baliğ olub sehm üzere cümle marifetiyle medine-i mezbûre mahallatına ve karyelerine ve tevzi' ve taksim olunup beher üç guruş isâbet edüp tahsildara verilen defterdir ki vech-i ati üzere zikr olunur hurrire Fi 17 Rebiülevvel ve erba'in ve mi'ete ve elf

Mahalle-i Mirahor 50 guruş	Mahalle-i Alaca mescid 50 guruş	Mahalle-i Karataş 50 guruş	Mahalle-i Hoca Bahsayış 70 guruş	Mahalle-i Kayserbey 70 guruş
Mahalle-i İmaret 31.5 guruş	Mahalle-i Debbağhane 31.5 guruş	Mahalle-i Çetince 31.5 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 50 guruş	Mahalle-i Halil Ağa guruş
Mahalle-i Yapar 16 guruş	Mahalle-i Taşmescid 14 guruş	Mahalle-i Hoca Elvan 18 guruş	Mahalle-i Çukur 31.5 guruş	Mahalle Yoğurtçu 31.5 guruş
		Mahalle-i Cam-i Kebir 3 guruş	Mahalle-i Hoca İbrahim 8 guruş	Mahalle-i Perdedar 8 guruş

Karye-i Alagöz Ulvi 18 guruş	Karye-i Gölas 42 guruş	Karye-i Aktaş 57 guruş	Karye-i Boyalıca 60 guruş	Karye-i Korgun 84 guruş
Karye-i Dikenli 54 guruş	Karye-i Develi 45 guruş	Karye-i Handırı 39 guruş	Karye-i Yirik 3 guruş	Karye-i Alagöz Süfli 17 guruş
Karye-i Ovacık 54 guruş	Karye-i Kızılsin 54 guruş	Karye-i Absarı 27 guruş	Karye-i Bugay 39 guruş	Karye-i Süleymanlı 18 guruş
Karye-i ... 39 guruş	Karye-i İnaç 15 guruş	Karye-i Çayırpınar 36 guruş	Karye-i İldızım 42 guruş	Karye-i Çivi 45 guruş
Karye-i Tuzlu 24 guruş	Karye-i Ahlad 42 guruş	Karye-i Hisarcık Kayı 24 guruş	Karye-i Gölaskayı 21 guruş	Karye-i Çukurvıran 45 guruş
Karye-i Dengi 39 guruş	Karye-i Hasağça 18 guruş	Karye-i Balıbağı 15 guruş	Karye-i İkiçam 39 guruş	Karye-i Değim 24 guruş
Karye-i Akçavakıf 18 guruş	Karye-i Alıç 21 guruş	Karye-i Germece 15 guruş	Karye-i Kesecik 45 guruş	Karye-i Şeyh Osman 45 guruş

Karye-i Dut Ağaç 15 guruş	Karye-i Hoca Hasan 24 guruş	Karye-i ...	Karye-i Fene 18 guruş	Karye-i Mudun? 33 guruş
Karye-i Yanlar 18 guruş	Karye-i 18 guruş	Karye-i Küçüklü 15 guruş	Karye-i Kayı Çivi 2 guruş	Karye-i
Karye-i Yenice 18 guruş	Karye-i Bayındır 18 guruş	Karye-i Küçüklü 15 guruş	Karye-i Sülökkırı 6 guruş	Karye-i
Karye-i Alva 6 guruş	Karye-i Yukarıpelid 3 guruş	Karye-i Maksudviran 24 guruş	Karye-i Şeyhler 21 guruş	Karye-i Deliler 6 guruş
Karye-i Hacib 6 guruş	Karye-i Balıbdık 6 guruş	Karye-i	Karye-i Aşağı pelid 9 guruş	Karye-i Mezirciyan 9 guruş
Karye-i Urvay 12 guruş	Karye-i Mudun 9 guruş	Karye-i Aşağı Çavuş 6 guruş	Karye-i Aşağı 6 guruş	Karye-i Karaşeyh 6 guruş
Karye-i Ayan 3 guruş	Karye-i Seydi 6 guruş	Karye-i Çiftlik 9 guruş	Karye-i Karadayı 10.5 guruş	Karye-i İnandık 4.5 guruş
Karye-i Çörekçiler 12 guruş	Karye-i Nehnuz 3 guruş	Karye-i Kuyupınar 12 guruş	Karye-i Hisar 6 guruş	Karye-i Akviran 3 guruş

Cem'an Yekün iki bin dört yüz on üç guruş

Belge no:29/ Sayfa 12/13

Konusu: Tayini (Eşkiyalığın Teftişi için Mübaşir)

Tarih: Evahir-i Muharrem 1144 (Temmuz 1731)

Teftiş-i fermân suretidir

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmmi'l- enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümeahhid-i bünyânü'd-devle ve müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ hala Hamid Sancağı'nda mutasarrıf olan rütbe-i vali-i vüzarat ihsanım olan vezirim Ahmet Paşa edemullahu iclalehü tevki' ref'-i hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki sen ki müşarunileyhsin Aydın ve Saruhan ve Kütahya taraflarından fesad ve şekavet üzere olan eşkıyanın cem'iiyetleri tefrikinde ve şer'an ezilmesi lazım gelenlerin tertib cezaları vesair (silik) de ta'akkub göstermeleri ile şerr u mazarratlarında ahali memleketi tehli-i hıdemât-ı pesendîden mezbûra gelüp bu (silik) memur olduğun umurda hüsn-i hareket ile nice mehamm-ı savbınzı

temşitine sevkini muvaffak olmak hesabıyla vec ile şayet inâyet ve muhakkak-ı atıfet olduğunun reşide-i resm-i hümayûnum olduğundan ve gayri hala bilâd ve evliye mutasarrıfları şark tararflarında olmalarından naşi vilayet-i Anadolu'ya bir müfettiş nasb ve tayin olunması lazımlına halde olmağla tanzim-i umuruyla ve...ahval-i ayan bezl-i kudret eylemek ve memur olduğun umurda rızâ-yı meymenetle iktizâ-yı mülûkaneme muvafık hidamat pesendid vücuda getürmek üzere hakkında ... atufetim ziya-i efroz olub tevk-i hal u şan ki irad-ı hümayum husrevhanem? taalluk etmekle kariha-i ... ve avatıf-ı aliyye hıdıvhanemden sana Anadolu müfettişliği ile ... vala-yı vüzarat.. fa'iz-i surur...hilat-i mevrus il-behcet... inayet-i hümayunum olmağın imdi emr-i şerifim celillül-kadrim vusulünde sen ki veziri müşrunilehsin bu vecihle hakkında ... ve zuhur iden feyyaz ve inayet-i padişahla müftehir ve mübahi ve bu cevher-i celile-i teşekküran için devam-ı ömr ve devlet-i padişahane ve kuvam-ı izzü şevket-i şahanem davatını edadan sonra vilayet-i Anadolu'nun sağ ve sol orta kolları Şam ve Haleb ve Diyarbekir ve Erzurum'a varınca üç koldan şekavet iden ... eşhasın bulunduğu yerlerde idam ve ebna-i sebili ... temin ve iradlarında ve işbu sitte-i yümna? ve şark taraflarında me'mur olan tevaif-i askeriyeden geri kalmış var ise olmakulleri bila-tehir yerlerinden ihraç ve savb-ı ... sevk ve teysir vel-hasıl müfettişliğe müterettib olan hususların... mağruz olduğu vec üzere ve edasında dikkat-i tam gerekdir gibi ihtimam ile tanzim umuruyla... ve ahval-i ibâdesinden melhuz tab'-ı hümayûn hasr ve eim olduğu üzere rıza-yı meymenetde ve iktiza-yı mülûkanem muvafık-ı mü'esidir-i pesendide ve mesa'ı meşküresiyle vücuda getürmeğe bezl-i kudret ikdam u sa'y hala kelâm edüb ve lakin bu bahane ile makeddemâ sükena-i memleket ve ahali ve ra'iiyetden def' u men' olunan durnacı ve kaftân-bahâ ve şair bahâ ve ma'iiyetinde olan levendat ve bölükbaşları dahi bayrak ve kuşakçı akçesi ve kurban-baha ve rakka'ya nüzûl edüb civarda olan ahar karyelerden yem? ve yiyecek akçesi talebiyle vesain-i amma vücuh-ı mezalim ve te'diban ile süknan-ı vilayet ve fukara-i ra'iiyeti rencide ve ta'zib ve tecrim ve takrim kat'an rıza-yı hümayunum olmayub ve mürur-ı ubur nüzûl ve nüfuz eylediğinde mahallerde bisat-ı cenah re'fet ...asar-ı ma'delet bu kâffe-i berâyâ ve amme-i fukara-yı ve zu'afa-yı mezalime memnu'a ve merfu'a ve bi'lcümle cevri va'ziyet ve tecrim ve takrim beyhûdeden himâyet ve sıyanet ederek temşit-i umur-ı me'murun kemal-i techiz ve iffet ve mezîd-i ihtiyat ve istikamet ile hareketde aksa-yı murâd-ı humâyun-ı padişâhânem olmağın bu bâbda cad-ı adl-i ve insâfdan mikdâr-ı zerre inhirâfın? zahir olmak lazım gelür ise minvâl ve mu'ayet olacağın mukarrer ve

muḥakkak bilüb ana göre fermân-ı humâyûnüm olan her halde basiret ve intibah ile hareketde ziyade ihtimam ve dikkat ve'l-hasıl bu ta'zib ile fesad ve şekavetde alakası olmayan mazlumların ve kendi hallerinde murur u ubur ebna ve sebinin ve sir ibâdullahın nüfus ve emvallerineerişdirilmekte be-gayet ihtirâz ve ictinab eylemek bâbından fermân-ı alîşanım sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vacibü'l-iitiba' ve lazimu'l-imtisalimin mazmûnu ita'at-makrûnuyla amel âmil olub hilafından be-gayet ihtirâz ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılasız hurrîre fî evahir-i Muharrem sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf (zararu gezend)

El-Mahrûse-i Konstantiniyye

tâbi'-i Karacaviran nefs-i Kangırı hane-i avâriz 350 ve1 ru'b
bedel-i avâriz beher han 802/20200

Belge no:30/ Sayfa13

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 8 Zilhicce 1143 (14 Haziran 1731)

Bedel-i nüzûl fermân suretidir

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meadini'l-feza'il ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki olan kâdılar zi'de fazlühüm tevki refi hümâyûn vasıl olacak malum ola ki (silik) Kangırı Sancağı'nda vâki kazaların dokuz yüzeli dört buçuk bedel-i nüzûl (silik) olunup (silik) mevkuf (silik) istediği fermânım olmuştur buyurdum hükmü şerifimle mübâşir (silik) bâbda (silik) olan emrim üzere amel edip dahi livayı mezbûrum vâki kazaların ol mikdar bedel-i nüzûl haneleri olan tarihi mezbûr mahsub olmak üzere her bir hanelerinden ellişer yüz akçe bulundurmaları irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defterî sureti mûcebince bu levendatdan? cem' ve tahsil ve dahi hazine-i amirem etdirölüp hilaf-ı emr-i defter kimesneye ta'allül ve inad ve muhalafet ettürmeyesiz ve bundan maada mübâşir merkûmu hüccet maaşî için her bir hanelerinden otuzar akçe dahi aldurup bedel-i nüzûl için aşınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedi gurus aldurup ve hatta tahsilde miri için alınan

akçeli dahi hazine-i amirim olunmak vec üzere aldurup bundan ziyade ve noksan itdirmesiz kesr-i defterden ve naks-ı hane ve fermânımdan ziyade talebiyle zulm ve ta'adi olduktan ihrâr eylesiz şöylebilesiz alamet-i şerife itimâd kılasız tahrîren fi yevmi's-samen-i şehir-i Zilhicce'iş-şerife sene selase ve erbain ve mie ve elf

Belge no:31/ Sayfa 13/14

Konusu: Vergi (Avâriz)

Tarih: 8 Zilhicce 1143 (14 Haziran 1731)

Avâriz fermân suretidir

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki olan kâdılar zîde fazlühüm tevk-i refi'i hümâyûn vasıl olacak malum ola ki hazine-i amirem defterleri mücebince Kangırı Sancağı'nda vâki olan kazaların dokuz yüz yigirmi sekiz buçuk bir sülüs ve bir rub' avâriz haneleriyle yetmiş dört bin uçyüz yirmi yedi akçe bedel-i mütekaid akçeleri olup bin yüz kırk dört senesi mahsup olmak üzere avârizlar malı ve bedel-i mütek'adi akçeleri cem' ve tahsil olunmak lazım gelmeğin deruhde olunub eline mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti verilmek mücebince yerlü yerinden cem' ve tahsil itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahi liva-yı mezbûrda vâki kazaların ol miktar avâriz hanalarının sene-i mezbûre mahsup olmak üzere her bir hanelerinden beşer yüz akça avârizları ol miktar bedel müteka'idi akçeleri irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mücebince yerlü yerinden cem' ve tahsil ve dâhil haziney-i amirem ettirölüp hilaf-ı mer-i fermân kimesneye ta'allül ve inad ve muhalefet itdirmeyesiz ve bundan ma'âdâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'îşeti her bir hanlerinden ellişer akçe dahi alunup avâriz için alınan akçenin her yüz akçesinden esedi gurus aldurup ve hin-i tahsilinde miri için alınan akçeyi dahi hazine-i amirem olunmak vech üzere aldurup bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defter ve noksan haneden fermânımdan ziyade bi'l-küllîye tekellüm ve ta'addi

olunmakdan ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz ilan-ı şerife itimâd kılâsîz Fi'l-yevmi's-seman min şehr-i Zilhicceti's-şerife li-sene sülûs ve erbain ve mi'ete ve elf

Be makam-ı konstantiniyye

Belge no:32 / Sayfa 14

Konusu: Eşkîyalık (Eşkîyaların Halklarından Gelinmesi)

Tarih: Gurre-i Rebiülevvel 1144 (Eylöl 1731)

Civelek bölükbaşına fermândır

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keîâm Kangırı ve Korupazarı ve Çubuk ovası kâdılarî zi'de fazluhûm ve kîdvetü'l-emacid ve'l-a'yan dersaatimden mübâşîr tayin olunan ve Kangırı mütesellimi zîde meciduhuma ve mehafîrû'l- emasil ve'l akrân kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayet iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i ref'i hümayûn vasıl olacak ma'lum olaki levend bölükbaşılardan Çubuk ovası kazasına tâbî tâtıcı yazısı nâm karye sâkinlerinden kolcu kasanın? dimekle ma'ruf küçük Mehmed ve Korupazarı Kazasının tâbî Murat nâm karye sâkinlerinden civelek dimekle meşhur olan diğêr Mehmed nâm bölükbaşlarının muakdemince dürlü mefasid ve şenatibleri sabit olduğundan başka bu defa şark seferi içün marifetleriyle tahrîr-i fermânım olan levendat ile mahaline varınca esna-yı tarikde nüzûl eyledikleri geliri menazil ve fukara-yı raiyyet ve ahali-i memleket enfa'i mezalim ve ta'addi eyledikleri hala Erzurum valisi olub Tebriz üzerine serasker olan vezirim Ali Paşa edemallahü te'ala iclalelehunun ma'lumu oldukda ikisine dahi şer'an cezalarını tertib eylediğî dersaâdetime arz ve ilam olunup lakin mezbûr civelek Mehmed'in makeddemâ Tebriz canibinde gasb u garat eylediğî emval hal-i imaret karyesinde sâkin kayın pederi Ali'de ve Kangırı'da sâkin olan bacanağî memlaha emin Mehmed ve mevdu'a ve muhteki olduğü ve keزالık kolu kısa Mehmed'in dahi yine Tebriz canibinde ve sâir mahallelerde ve nehb u ihtilas eylediğî (silik) kazasında vaki Tâtıcı yazısı nâm karye ve bazılarida saklı olduğü (silik) kendülerü mahsus olan malları miri içün zabt (silik) dersaâdetimden mübâşîr tayin olunan (silik) fermân-ı alışanım vusulünde haber verildiğî üzere mezbûrların Tebriz canibinde ve sâir

mahallerde gasb u garat edüb hala karye-i mezbûrda- mevdu' ve muhteki olan nukud ve eşyaları herne ise her ne ise sırran ve 'aleniyetle tefahhus ve istifza eyleyesiz a'lâ eyyi hâl zuhûra getirüp marifeti şer'i ve mübâşir mumaileyh marifetiyle miri için zabt müfredat üzere tahrîr ve defter ve memhur ve mûmza defterleri dersââdetime arz ve ilam ve bu bab da her ne vecihle arzıyla fermânım olur ise ona göre amel ve hareket eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i muma-ileyhsin bu bâbda sen de mezîdi sadakat istikamet üzere hidmet-i me'mul ve mûnzar olmağla bu husûsda kemal-i ihtimam ve dikkat eyleyüb (silik) tâbiyet ile hilafına tecasürden be-gayet mücanebet eylesiz lakin bu bahane ile kazıyyede müdahil olmayan kimesnelere veçhen min'el-vücuha ta'lûl olunduğuna gayr-ı hümâyunum olmağla ana göre amel ve hareket idüp hilafına cesaretle mübâşir be-gayet hazer etmeğiniz bâbındada fermân alışanım sâdır olmuştur buyurdum ki fermân-ı hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan iş bu emri celilü'l-mukadderü's-şanı hakani vacibü'l-ittiba' ve lazimu'l-imtisalimin ve icab-ı mazmûn-ı ita'at- makrûnuyla marifetiyle amel edüp hilafından ve vaz' ve hareketde ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz a'lamet-i şerife i'timad kılasız tahrîren gurre-i Rebiülevvel li sene erba ve erbain ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:33 / Sayfa 15

Konusu: Vergi (Zammı)

Tarih: 7 Rebiülahir 1144 (9 Ekim 1731)

İşbu bin yüz kırk dört senesine mahsub olmak üzere Kangırı ve Karacaviran Kazalarının ber-mûceb-i suret-i defter mevkufat iki yüz elli üç rub' hanesi olup on buçuk hanesi Karacaviran kazasıyla ihraç ve ifraz olunduktan sonra baki kalan iki yüz kırk ve bir rub' hanenin yüz seksen yedi hane vebir rub' hanesi mevcut ve elli dört haneler rub' hanesi kesr-i nâmud? olmağla cümle ahal-i kaza marifetiyle kesr-i mevcuddan zamm olunub ve yedini hane bir rub' hanesi olan Dumlu Ma'midar ahalileri fakîrû'l-hâl olmalarıyla asl-ı mîrîlerinden yalnız seksen üç gurus bir sülüs verüp be akçe yüz seksen bir hânesinde ahali inde'l-ahali asl-ı bedel-i nüzûl avâriz iki bin yedi yüz elli üç gurus ve tahsildar avâriz Ahmed Ağa'ya ve tevvabı yüz seksen dört gurus ve iki akçeli mübâşir-i merkum zehair ve şair-baha ve işçi ücret

otuz beş guruş ve Anadolu müfettişi vezir-i ruşen devletlü buluad? El- hac Ahmed Paşa Hazretleri tarafından gelen çukadara on yedi guruş harç-ı mahkeme-i kâtib-i vekalet ve huddâmiyye ve muhızıriyye seksen dört guruş min haysi'l-mecmu' üç bin yetmiş üç guruş baliğ olub asl-ı miriden Dumlu nâm karyeye seksen üç guruş sülüs ba'de'l-ihrac baki iki bin dokuz yüz doksan guruş kalub cümle ma'rifetiyle tevzi' olundukda meblağ-ı mezbûrundan beher haneye onaltışar guruş yigirmi dörd er pare isâbet etmeğin tahsildar yedine verilen defterdeki vech-i ati üzere zikr olunur hurrirre Fi 7 Rebiülahir sene 1144

Mahalle-i Yoğurtcu hane 24 guruş 6 pare	Mahalle-i İmaret 2 Hane 33 guruş 8 pare	Mahalle-i Debbağhane 24 hane 24 guruş 6 pare	Mahalle-i Kayserbey 3 hane 3 guruş 49.5 pare 10.5	Mahalle-i Karataş 4 hane 66 guruş 16 pare
Mahalle-i Çetince 12 hane 24 guruş 6 pare	Mahalle-i Şeyh Osman 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Mahalle-i Çukur 6 hane 33 guruş 18 pare	Mahalle-i Halil Ağa 4 hane 44 guruş 12 pare	Mahalle-i Mirahor 12 hane 24 guruş 6 pare
Mahalle-i Alaca mescid 2 hane 33 guruş 8 pare	Mahalle-i Perdedâr 1 hane 16.5guruş 4 pare	Mahalle-i Yapar 1 hane 1 16.5 guruş 4 pare	Mahalle-i HocaElvan 2 hane 33 guruş 8 pare	Mahalle-i Taşmesid 2 hane 8 guruş 12 pare
			Mahalle-i Hoca İbrahim 1 hane 16.5 guruş 1 4 pare	Mahalle-i Hoca Bahşayış 32 hane 58 guruş 6 pare

Karye-i Kavak 1 hane 12.5 guruş 4 mal	Karye-i Boyalıca 7 hane 112 guruş 8 mal	Karye-i Süleymanlı 2 Hane 33 guruş 8 Mal	Karye-i Handırı 5 hane 82.5 guruş 18 mal	Karye-i Korgun 8 hane 13.5 guruş 32 mal
Karye-i Çivi 2.5 guruş	Karye-i Balıbağı 2 hane 33 guruş pare	Karye-i Deliler hane 66 guruş 16 pare	Karye-i İnaç 2 hane 41.5 guruş 4 pare	Karye-i Tuzlu 2 hane 33 guruş 8 pare
Karye-i Değim 2 hane guruş pare	Karye-i Hasağca 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Sarıca Ömer 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Ovacık 3 hane 49.5 guruş 12 pare	Karye-i Bayındır 22 hane 41.5 guruş
	Karye-i Çukurvıran 2 hane 8 guruş 12 pare	Karye-i Anuza 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Dut Ağaç 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Çayırpınar 12 hane 24 guruş 6 pare
Karye-i Dengi 4 Hane 66 Avâriz 12 pare	Karye-i Kızılsin 5 hane 82.5 avâriz 18 pare	Karye-i Merzi 3 hane 3 49.5 avâriz 12 pare	Karye-i Aşağı çavuş 1 hane 16.5 avâriz 4 pare	Karye-i hane avâriz pare
Karye-i Akçavakıf 12 Hane 24 Avâriz 6 pare	Karye-i Şeyh Yunus 12 hane 24 avâriz 16 pare	Karye-i Genek ? 12 hane 24 avâriz 6 pare	Karye-i Maksudvirân 1 Hane 1 12.5 Avâriz 4 pare	Karye-i Yenice 2 Hane 33 Avâriz 8 pare
Karye-i Hoca Hasan 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Şehler 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i İldızım 6 hane 99.5 guruş 4 pare	Karye-i Bugay 3 hane 49.5 guruş 12 pare	Karye-i Absarı 22 hane 41.5 guruş

Karye-i Çukurviran 32 hane 57.5 guruş 12 pare	Karye-i Mudun 3 hane 49.5 guruş 16 pare	Karye-i Hacıb 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Kayıçıvi 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Yirik hane 66 guruş 16 pare
Karye-i Saray 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Seydi 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Çiftlik 2 hane 8 guruş 12 pare	Karye-i ... 1 hane 12.5 guruş 4 pare	Karye-i Aktaş ve Ericcek 3 hane 49.5 guruş 12 pare
Karye-i Gölas 4 Hane 66 guruş 1 pare	Karye-i Gölaskayı 22 hane 41.5 guruş	Karye-i Alva 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Yanlar 12 hane 24 guruş 6 pare	Karye-i Sülökkırı 1 hane 16.5 guruş 4 pare
Karye-i Esed Hacı ..?	Karye-i Mezirçiyan 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Yukarıpelid 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Aşağıpelid 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Fene 2 hane 33 guruş 8 pare
Karye-i Karadayı 1 hane 16.5 guruş 4 pare	Karye-i Germece 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Karaşeyh Maksudviran 2 hane 24 guruş 4 pare	Karye-i (silik)	Karye-i Hisarcık 2 hane 8 guruş 12 pare
Karye-i HisarcıkKayı 2 hane 33 guruş 8 pare	Karye-i Deliler 1 hane 12.5 guruş 4 pare	Karye-i İkiçam 3 hane 49.5 guruş 12 pare	Karye-i (silik)	Karye-i Alıç 2 hane 33 guruş 8 pare
Karye-i Dikenli 12 hane 24 guruş	Karye-i İnaç 2 hane 8 guruş	Karye-i Kuyupınar 1 hane 16.5 guruş	Karye-i Nenhuz 2 hane 8 guruş	Karye-i İnandık 1 hane 16.5 guruş

6 pare	12 pare	4 pare	16 pare	
--------	---------	--------	---------	--

Belge no:34 / Sayfa 16

Konusu: Tayin (Nakibül Eşraf)

Tarih: Gurre-i Cemaziyelahir 1144 (Aralık 1731)

Suret-i Mektupu Kâim-makâm

Umdetil- sâdati'l-kirâm kâim-makâm zade Abdurrahim Çelebi dâme muvakkaran ba'det-tahiyyeti-l vâfiye inhâ olunur ki işbu bin yüz kırk dört senesi Cemazielahir guresinde medine-i Kangırı, Tosya ve Göl Yenice ve Toht Koçhisar olur Kargu kazalarında olan sadat-ı kiram-ı zeviyyü'l ihtiram üzerlerine tarafımızdan sizi kaimakam tayin etmişizdir mezkûr ki ırk-ı tahir hazret-i nebeviyyi intisabı meşhur ve müte'arruz olanlara ikram idüp ta'yinleri zahir olup kuzât-ı fehiminleri ve kaimmakam temessükatıyla a'lamet-i hazr-i isti'mal edenleri men' idüp kendiniz kat'an bir fer-i alamet vazına virmeüyü iddia-i sıhhat nesb' idenleri tarafımızdan havale ve ihzâr ve te'dib ve tahsil hukuk-ı nâmiye ve sâir şer'an terettüb iden ahkâm-ı icrâda takayyüd edüp ahar-ı zubutu müdahale ve ta'ciz itdirmeyesiz bu azimi ve emanet-i kebiri der-kemal-i istikamet ve inad idüp sadat-ı kiramdan tevcih ve arusiyye ve harç-ı ma'kul ve ahar-ı biha ne ile bi-gayr-i hakkın akçeleri almayup sıyanet-ı arz ve mallarında sa'y-ı mu'arrefdir ve hizmet-i aliyyelerinde bezl-i mekdûr eylemeniz ile nâcud-u mazhar? şefaati hazret-i kebirü'l-enâm aliyyehi efdalü't-tahiyye ve ekmelü's-selam olası ve's-selam hurrire fi't-tarihi'l-mezbûr li-sene-i merkûm suret-i fermân a'varız malını tahsildardan hesabını görüb yer için mübâşire teslim fermânıdır.

Mine'l-fakîr Es-Seyyid Muhammed Ebu Said Es-Eeyyid

Belge no:35 / Sayfa 17

Konusu: Vergi (Vergi Tahsildarı)

Tarih: 5 Rebiülahir 1144 (7 Eylül 1731)

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki kazalarının kâdıları zîde fazluhûm ve kıdvatü'l emâcid ve'l-a'yân Kangırı mütesellim ve darsaâdetime tayin-i mübâşir olan zîde meciduhuma tevki-i ref'i-i hümayûn vasıl olacak malum ola ki Kangırı Sancağında vâki kazaların senevi on bin yüz yedi buçuk gurus avâriz ve bedel-i nüzûl malı olub ıstabl-ı amirem masarıfıyçün ocaklu olduğuna binaen bin yüz kırk dört senesine mahsub olmak üzere sabıka arpa emini Mehmed'e deruhde ve emr-u defterleri verilmişdi ancak mumaileyh Mehmed arpa emanetinden azl olduğuna binaen liva-i merkumenin mal-ı avâriz ve nüzûlü taraf-ı miriden tahsil ve teslim-i hazine-i amirem itdirilmesin muktezi olmağla imdi sen ki mübâşir-i mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i alişanım ile mahalline vardığında kat'a te'hîr ve tevkîf itmeyesin sen mumaileyh Mehmed tarafından liva-i mezbûrenin mal-ı avâriz tahsiline her kim memur ise getürdüb ma'rifet-i şer'le hesabını görüp hin-i deruhde verdikçe peşin ve taksit akçeleri için yedinde ma'mûlün bih senedâtı var ise aşağı vardıktan sonra kusur iktiza eden akçeden şimdiye değin tahsil edüp yedinde mevcut ne mikdar akçe var ise ma'rifet-i şer'le ahz u kabz ve teslimat ve bakayasını başka başka 'âlâ vechi's-sıhha defter etdürüb memhur ve mümza defteriyle ma'an getürüb teslim-i hazine-i amirem eylemekde ihtimam eden ve sen ki tahsildar-ı merkumsun fima ba'd tahsiline memur olduğun mal-ı avârizdan Arpa Emini sabık Mehmed'in tarafına bir kaç vermeyüp şimdiye değintahsil olunub yedinde mevcut olan akçeyi mübâşir-i mumaileyhe teslim ve kusur-ı reaya zimmetlerinden baki kalan ve mütesellimler liva-i mezbûrenin sene-i merkuma mahsub olmak üzere mal-ı avâriz ve bedel-i nüzûl tahsildarı her kim ise akçeyi dahi yerlû yerinden cem' ve tahsil ve tamamen ve kâmilan teslim-i hazine-i amirem etmekden ihtimam edesiz ve siz ki kâdılar yedinde mevcut ve ma'mulun-biha senedatı mücebince teslîmâtı fûrû-nihâde olunduktan sonra yedinde mevcut bulunan akçeyi mübâşir-i mumaileyhe teslim olunmasına dikkat ve keyfiyyeti ale's-sıhha der-saadetime ilam olunmak bâbında fermân verilüb mahsubu hazine-i amirem teslim olunmasında dikkat ve keyfiyyeti ale's-sıhha der-saadetime ilam olunmak babında fermân şeref-yafte-i sudûr olan emr-i şerif-i celilü's-şan vacibü'l-ittiba' ve lazimu'l-imtisalimin itâ'at -makrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketden hıyanet-i ihraz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimâd kıla tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis min şehr-i Rebiülahir li sene erba'a ve erbain ve mieteyn ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:36 / Sayfa 17

Konusu: Şikâyet (Seyidlik İddası)

Tarih: 12 Zilkade 1146 (16 Nisan 1734)

Umdetil-sâdati'l-kirâm Kangırı Kazasında kaimmakamız olan ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki kaza-i mezbûre sâkinlerinden 'iddi'â-i siyâdet iden (silik) Ebulkasım ve (silik) Mehmed bin (silik) nâm ihtiyârlar taraflarına gelüb ba'zıları rencîde iderler deyü (silik) hâl itmeleriyle mektûb (silik) olunub (silik) mezbûruna dâhil olunmayub siyâdetleri ahâli beyninde meşhûr olduğu sûretle vâcibü'l-ikrâm? tevkîr ve ihtirâm idesiz ve's-selâm Hurre min yevmi's-sânî ve'l-ısrîn Zilkadeti's-şerîfe (silik) tis'a? ve selasîn ve mi'e ve elf

Belge no:37 / Sayfa 18

Konusu: Tayin (Hademe)

Tarih: Evail-i Rebiülahir 1144 (Ekim 1731)

Müftü Efendinin Oğlu Şeyh Mehmed'in Berat Sureti

Kangırı da vâki merhum ve mağfurun-leh Sultan Süleyman tabe serahu cami-i şerifi evkafından olmak üzere cami şerif kurbunda vâki seyyid tekkesi fukârasının yevmi beş akçe vazife ile hüddâmiye vazîfesine mutasarrıf olan Şeyh Hasan fevt olub yeri hali ve mahlûl olmağla yerine ulemadan işbu rafi'-i tevki'üş- şan-ı hakani Şeyh Seyyid Mehmed zîde ilmuhu her vecihle lâayık ve mahal ve müstehak olmağın tavsiye olunup yedine berât-ı şerifim verilmek bâbında kâdısı Mevlana Es-Eeyyid Hasan zîde fazlühü arz itmeğın sadaka idüp bu berât-ı humâyunu virdim ve buyurdum ki badel'l-yevm mevlanayı merkum Şeyh Seyyid Mehmed zîde ilmuhuya varup müteveffa-yı mezbûrun mahlûlünden zikr olunan vakıfdan olmak üzere yevmi beş akçe vazifeye mutasarrıf olub vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için

dua'ya müdâvement göstere şöyle bilüp 'alamet-i şerife i'timad kılalar tahrîren fi eva'il-i Rebiülahir sene erba ve erba'in ve mieteyn ve elf

Be Makam-ı Kostantiniyye

Belge no:38/ Sayfa 18

Konusu: Tayin (Müvellisi)

Tarih: 11 Rebiülahir 1144 (13 Ekim 1731)

Balada Mezkûr Berâtın Suret-i Sanisi ki

Kangırı da vâki merhum Sultan Süleyman Han tabe serahu cami şerif kurbunda darü'ş-şifa fukarasına vakf-ı mezbûrdan almak üzere tayin olunan yevmi beş akçe ta'amiye vazifesiyle mutasarrıf Hüseyin dede zakir ve ser-tarik olan fevt olmağla mahlûlünden müteveffa-yı mezbûrun sulbî oğlu işbu dârende-i fermân-ı humâyun-ı saadet-makrûn-ı hakani Abdullah zîde salahuya her vecihle mahal ve müstehak olmağla tevcih olunup yedine berât-ı şerif alısanım verilmek bâbında inâyet rızasına vakf-ı mezbûrun mütevellisi Seyyid İbrahim zîde şerefihu arz etmekle hakkında mezîd-i inâyet-i padişâhânem vücuda getirüp mumailayhin arz u beyan yüz kırk dört senesi rebi'ül ahirinin on dördüncü günü tarihiyle müverrah verilüp ru'us-ı humâyunum mücebince tevcih idüp bu berât-ı humâyun-ı saadet-makrûnu verdim ve buyurdumki mezbûr Abdullah zîde salahuya varub vech-i meşrûh üzere tayin olunan yevmi beş akçe ta'amiye vazifesi evkaf-ı mezkûr mahsulünden mütevelisi yedinden alup mutasarruf ola şöyle bileler alamet-i şerifime itimâd kılalar tahrîren Fi ehadi ve'l-işrin min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve erbain ve mieteyn ve elf

El Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:39/ Sayfa 18

Konusu: Şikayet (Tecavüze Yeltenme)

Tarih: 28 Rebiülahir 1144 (30 Ekim 1731)

Zîde fazlühüma oldur ki

(silik) Kangırı sâkinlerinden Abdurrahman Ağa'nın bîkr-i bâliğa kızı (silik) sâkinlerinden Bekmezcioğlu İbrahim nâm kimesne (silik) taht-ı nikâhında olan mezbûreyi ben alurum deyü ta'addi eylediği tarafımıza temessükü birle arzuhâl etmekle müdde'ası görölüb icrâ-yı hakk olunmak için bildürüb (silik) zîde kadruhu mübâşir tayin olunub irsâl olunmuşdur hususat mübâşir ma'arifetiyle mezbûrları murâfa'-i şer'i ve ihkâk-ı hakk eyleyesiz mugâyyir-i şer'-i şerif hareket ile muhalifeleri zuhur iderse suret-i sicillerini mezbûrları (silik) konub tarafımıza ihzâr itdürüb müceb-i buyruldu ile 'amel olasız deyü yazıldı

Fi 28 Rebiülahir 1144

Belge no:40/ Sayfa 19

Konusu: Tayin (Muallim)

Tarih: 4 Cemaziyelevvel 1144 (4 Kasım 1731)

İşbu rafi'-i tevki'-i refi'üş-şan-ı hakani İbrahim dîvân-ı humâyuna arz-ı hal sunub Kangırı memlahası mukâta'ası malından olmak üzere yevmi üç akçe vazifeye mutasarrıf olan babası mu'allim-i sıbyan-ı mekteb hocası Musa der-Kangırı vilayetine gider iken aşağı tarikde fevt olub mahlûl olmağla mahallinden kendüye virilmek bâbında inâyet rica etmeğin sâdır olan fermân-ı alişan imtisalen derun-ı arz-ı halde mezkûr olan husûs Kangırı kasabası ahalisinden olub misâfireten sâkin Şerif? Mehmed bin Hüseyin ve El-Hac Mehmed ve İsmail bin El-Hac Mahmud ve Hamza bin Ali ve Yusuf nâm kimesnelerden ihbar olundukda fi'l-hakika sahib-i arz-ı hal İbrahim müteveffa-ı mezkûrun sulbi oğlu deyu her biri ala tariki'ş-şehade haber vermeleriyle müteveffa-ı mezkûrun mutasarrıf olduğu yevmi üç akçe vazifesi mahlûlünden sulbi oğlu merkum ibrahim tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i alişan

verilmek ricasına kıdvetü'l-ulema'il-mütebahhirin İstanbul kâdı bab na'ibi Mevlana Abdullah zîde ilmuhu i'lam etmeğin i'lam mûcebince tamamen tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i padişâhânem zuhûra götürüb işbu bin yüz kırk dört senesi cemaziye'l-evvelinin gurre-i günü tarihiyle müverrah virilen ru'us-ı humâyunum mûcebince bu berât verdim ve buyurdum ki mezbûr İbrahim veledes varub vech-i meşrûh üzere ta'yin olunan üç akçe vazifesin Kangırı memlehası mukata'ası malından emin olanlar yedinden alub devam-ı ömr ü devletim reayasına müdavemet üzre ola şöyle bileler alamet-i şerifeme itimâd kılalar hurrîre fi'l-yevmi'r-rabi' Cemaziyelevvel li-sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:41 / Sayfa 19

Konusu: Tayin (Mütesellim)

Tarih: Evail-i Cemaziyelevvel 1144 (Kasım 1731)

Selim Paşa Hazretlerinin Kaydı Fermânıdır

Fi 18 Cemâziye'l-evvel 1144

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vaki kadılar zîde fazlıhüm (silik) ma'lum ola ki kıdvetü'l-emacid ve'l-akran Mustafa zîde meciduhunun saadetime arzuhal olunub (silik) murad vel-kiram Selim Paşa dame ikbalalehuya Kangırı Sancağı ber vech-i arpalık (silik) mülûkanemden (silik) inayed ihsanım olub miri miran mumaileyh mesafeye? baid? olmağla liva-yı mezbûrun zabt ve rabt için kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân Hüseyin zîde kadruhu mütesellim nasb ve tayin olunmak üzere emr-i şerifim reca eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak babında fermânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır oldukda fermân-ı celile makrûnum amel dahi sen ki mevlana-ı mumaileyhimsiz evlad-ı mezkûr müteSelimlini mumaileyh zîde kaduruhûya zabt ve rabt itdirüb mazmûnu emr-i şerifim âmil olub hilafından be-gayet ihtirâz ve ictinab eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimad kılâsız tahrîren eva'ili Cemaziyelevvel li-sene erba ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:42 / Sayfa 19/20

Konusu: Yolsuzluk (Fazla Vergi Talebi)

Tarih: Evail-i Cemaziyelevvel 1144 (Kasım 1731)

Fi 18 Cumazyielevvel kayd şûd

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keîâm ve kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Kangırı Sancağı mütesellimi zîde kadruhu tevki refi hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki Kangırı Sancağı'na Milan Kazasında sâkin 'ulemâ ve suleha ve e'imme ve hutebâ ve sâ'ir re'âyâ fukarâları südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl edip bunların kazalarında resm-i yaylâk defterde mir-i livâyâ hâsıl yazılmağla bunlar ol-yaylaklarında yaylayub otundan ve suyundan istifâde ve tahammüllerine göre resmi mir-i livâyâ ve taraflarından mütesellim olanlara vermeye râzılar iken sâbıkâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı olan Mirza Paşa bin yüz kırk üç senesinde kaza-i mezbûr ahâlilerinden resm-i yaylak nâmıyla hilâf-ı defter-i hâkânî bin beş yüz gurus izdiyâd akçe taleb ve yüz elli gurus kıymetlü bir re's atlarıyla yetmiş beş gurusların (silik) memur olduğumuz İran seferine razı oldukda? Kangırı Kazasına mütesellim nasb eylediği Mustafa dimekle ma'ruf kimesne miri mîr-mîrân-ı mûmâ-ileyhin aldığına kanâ'at etemeyüb tekrâr resm-i yaylak mutâlebesiyle fukarâyı ta'addî itmekle bundan akdem ahvâllerin sâbıkâ kaza-i mezbûr nâibi Mevlana Mehmed zîde ilmuhu arz itmekle kânûn ve defter mucibince amel olunmak içün defter emini arz mûcebince sâdır olan emr-i şerîf mantukunca 'amel olunup ziyade talebeyi rencide iderler ise 'arz ve i'lâm olunmak içün bâbında tekrâr emr-i şerîfim sâdır olmuşiken mütesellim-i sâbık-ı mezbûr mütegalibeden olmağla 'itâ'at-i şer'-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i 'âlî etmeyüb dört bayrak küşade ve levendat eşkıyasını fukaranın üzerlerine musallat ve müft ve meccanen yem ve yemek ve sair me'külatların aldıklarından mâ'dâ fukarânın her birinden tedricen (?) ve zulmen ve kahren hilâf-ı şer' ve'l-kânûn ve defter didikleri mertebe akçelerin alub zulm ve te'addîlerinden âşî perâkende ve perişân eylediklerini muş'ir mahzar birle hala Milan kazası n'a'ibi seyyid hacı Mustafa zîde ilmuhu dahi arz eylediğini bildirüb mezbûr Mustafa hilaf-ı şer-i kanun-i defter ve mugâyir-i emr-i 'âlî zulmü ol-vechile izdiyâd olduğu hakk-ı fukarâ

girü ve ashâb-ı hukûka bi-kusûr istirdâd ve ihkâk-ı hakk ve fimâba'd hilâf-ı kânûn ve defter te'addî ettirülmeyüb men' u def' olunub menmû' olunmaz ise der-i devletmedarîma arz ve i'lam olunmak babında hükm-i hümâyûnum rica eyledikleri ecilden hilaf-ı şer'-i şerif ve mugâyîr-i kânûn fukarâdan aldığ ba'de's-sübût ashâbına istirdâd olundukdan sonra ve mugâyîr-i kânûn fukarâdan aldığ ba'de's-sübût ashâbına istirdâd olundukdan sonra arz ve ilam olunmak emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel ve hareket iden ihtiyâr? hâzır kılub mukaddemâ bir def'a şer'le görölüb men' olunmayan ahvâllerin tamâm-ı hakk ve adl üzere mukayyed olub göresin arz olunduğu üzere ol bâbda (silik) mukteza'yı şer' kavimce amel idüb dahi vech-imeşrûh üzere hilaf-ı şer'-i şerif (silik) bilâ kânûn ve defter fukarâdan aldığ her ne ise ba'de's-sübût hükm idüb ashâbına istirdâd(silik) gün sonra vâki'-i hâli vukû'ı ve sıhhati üzere der-i devlet-medâra 'arz (silik) emr-i şerîfimle 'âmîl olub şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın tahrîren Fi evâ'il Cemaziyelevvel erba ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:43 / Sayfa 20

Konusu: Tevcih (Sancak Tevcihi)

Tarih: Evahir Rebiülahir 1144 (Ekim 1731)

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'lihtirâm sâhibül-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Kangırı Sancağı'na mutasarrıf olan Selim dâme ikbâluhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki düstur-ı mükerrerrem müş'îr-i mufahham nizâmü'l-a'lem olıcak ma'lûm ola ki sen ki mir-i mirân-ı mumâ-ileyhsin düstûr-ı mükerrerrem müş'îr-i mufahham nizâmül-'âlem hâlâ Bağdad valisi ve Hamedan canibi ser-'askeri vezirim Ahmed Paşa edâmallahu te'ala iclâlehunun ma'iiyetinde birkaç seneden berü tahsilinden ziyâde mükemmel kapun halkı ile iktizâ eden hidemât-ı 'aliyyede bezl-i sa'y u kudret edip şâyeste-i 'inâyet olduğun vezir-i müşârün-ileyh tahrir ve inhâ etmekle hâliyâ hakkında mezîd-i 'inâyet-i 'aliyye-i şâhâne ve mezîd-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhânem zuhur getürölüb işbu bin yüz kırk dört senesi şehr-i Rebi'ül-ahirinin yirmi dokuzuncu gününde sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince beylerbeyiliği pâyesiyle ber-

vech-i arpalık Kangırı Sancağı'nda.. tevcih ve 'inâyet idüb i'lam olan ta'yin olunmuşdur buyurdum ki hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnumla sâdır olan fermân-ı celîlül-kadrim mücebince te'hir ve tevakkuf etmeyüb Rumeli Beylerbeyiliği pâyesiyle liva-yı mezbûrun ber-vech-i arpalık mutasarrıf olub zabt u rabtında ve re'âya ve berâyânın himâyet u sıyânetinde ve sâ'ir fermânım olan hidemât-ı 'aliyyemin edâ ve temşiyetinde bezl-i makderet ve sa'y-ı nâ-mahsûr eylemen üzre mütesellimine muhkem tenbih u te'kîd eylesesin şöyle bilesin 'alamet-i şerife i'timâd kılasın tahriren fi evâhir-i şehri Rebiülahir li-sene erba'a ve erba'in ve mi'eteyn ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:44 / Sayfa 21

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: 3 Rebiülahir 1144 (5 Ekim 1731)

El-Hac Ahmedin Kale-i Sultaniyede Cami-i Şerif Hatibi

18 Min Cemaziyel-Evvel Sene 1144

Suret-i şerif-i alışanda Kangırı kalesinde vâki merhum ve mağfurun leh Sultan Selim Han tabe serahu vakfının vazîfe-i muayyene ile tevliyet ve hitabeti ebâ 'an ceddin râfî-i refî'ü's-şân-i hâkânî işbu refî'ü's-şân-ı hâkânî kudvetü's-sülehâ-i sâlikîn El-Hac Ahmed veldeş zîde salâhunun berât-ı alışan ile üzerinde kale-i mezbûr neferatı ve cemaati kendüden razı ve şakir ve bir vechile azli icab ider hali yoğiken yine Kangırı sükkanından İsfendiyar nâm kimesnenin mezbûra kemal-i mertebe adâvet-i dünyeviyyesi olduğundan nâşî mücerred arz-ı fâsidesini icrâ eylemek için gûna gün kabîh iftiralar ile ba'zı fevâside tâbi' civâr nâiblerinden bir tarîk ile arzlar alub zikr olunan hitabet ve tevliyeti merkum El-Hac Ahmed veledeşin üzerinden ref ve Ebubekir nâm kimesne kimesne üzerine berât etdirdüb hayli büyük ve der-akab mezbûr Ebubekir'in kasr-ı yedinden karındaşı es-seyyid Abdullah Halife biraderi üzerine berât ve gadr-i külli itmekle cemaati ve neferatı Kangırı kadısı muvacehesinde merkum El-Hac Ahmed veledeşin hüsn-i halini haber vermeleriyle vâki-i hal Kangırı kâdısı ve mütesellimi der-i devlet-medara i'lam ve ve hâline merhameten kema kan merkuma ibka olunmuş iken mezbûr Ebubekir ve Abdullah

kemal-i mertebe hayli kar olmağla İsfendiyyar'a istinaden kuvvet-i maliyesi tesbile zikr olunan hitabet ve tevliyeti mezbûr El-Hac Ahmed veledüşin üzerinde olub gadr-i (silik) merkum El-Hac Ahmed veledüşin hakkında olan cevaplar bi'l-cümle efzza-yı muhassas olduğunda kale-i mezbûr neferatı ve cemaati ala vuku'a haber vermeleriyle merkum Ebubekir ve Es-Seyyid Abdullah'ın cevaplarına amel olunub zikr olunan hitabet ve tevliyet kema fi'l-evvel mezbûr El-Hac Ahmed veledüş ibka ve tevcih ve yedine berât-ı şerif-i alişan verilmek bâbında inâyet ricâsına sabıka Kangırı Sancağı Mutasarrıfı Ali dame ikbaluhu ve minvâl-i meşrûh üzere Kangırı Kadısı Mevlana Osman ve Karacaviran naibi Mustafa ve Koçhisar-ı Gerede Kadısı Mevlana Hasan ve hala Kangırı Mutasarrıfı El-Hac Münir Ali Paşa dame ikbaluhu başka başka arz etmeleriyle ancak hitabet paye-i serir-i a'lama telhis olundukda hakkında mezîd-i inâyet-i padişâhânem zuhûra getürüb sâdır olan hatt-ı hümayun-ı şevket-makrûn bin yüz kırk dört senesi Rebiülevvel'inin yedinci günü tarihiyle müverrah verilen ru'us-ı hümayunum mücebince tevcih ve ibka edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki mezbûr El-Hac Ahmed veledüş zîde-salahu varub kema-kan evkaf-ı mezkûrun mütevellisi ve cami-i mezbûrede hatib olub eda-yı hidmet eyledikten sonra bundan evvel vazife-i muayenesiyle ne minvâl üzere mutasarrıf olagelmış ise yine o minvâl üzere mutasarrıf olub mezbûrlar ve taraf-ı ahardan hiç ferd vechen mine'l-vücuhi mani ve müzahim olmayub ba'de'l inkıraz kılmayalar şöyle bileler alamaet-i şerife itimâd kılalar tahrîren fi's-salis Rebiülahir li-sene erba'a ve erba'in ve elf

Be-Makam-ı Kostantiniyye El-Mahrûse

Belge no:45 / Sayfa 21/22

Konusu: Eşkiyalık (Eşkiyaların Haklarından Gelinmesi)

Tarih: 24 Cemaziyelevvel 1144 (24 Kasım 1731)

Anadolu Müfettişi El-Hac Ahmed Paşa suretidir.

Fi 24 Cumadi'el-evvel 1144

Şe'ri şi'ar feza'il isarın nefsi Kangırı Sancağı'nda vaki kazaların kadıları (silik) zîde fazlihüm (silik) ve'l-ayan liva-yı mezbûrun mütesellim izzetlü zîde

meciduhu (silik) kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve'l-ayan ve vilayetin iş erleri zîde kadruhu...Anadolu yakasında vaki yollarda ve beldelerde kat'i tarik ve kat'i nüfus(silik) ve karalarda kendü hallerinde fesad ve şekavet-i müşevveş itdirilmek babında sağ ve sol ve orta kol şam ve Musul ve Diyarbekir (silik) avatıfı aliyye cihan-daride hatt-ı hümayun şekvet makrûn ile tarafımızda tevzif ve ihsan buyrulan bade (silik) memur olduğu fermân-ı aliyye ol makule kat'i tarik ve kat'i nüfus ve isyan gasb ve emval ve firkat (silik) olub tefrik-i bilâd tazib-i iyal iden eşkıyalar teftiş ve tefehhus bulundukları mahalden bila-fermân müstehak oldukları cümle şer'iiyeleri tertib ile zuhur (silik) temin ederek inşallahu te'ala lede'l-havale nüzûl mukarrer iden olmağla kazalarınızdan ol makule eşkıyaları marşfeti şer'le mübâşir (silik) zabitan (silik) marifetiyle getirüb muhkem ahz hasb eylemeniz babında buyruldu sâdır olan fermân (silik) zîde kadruhu (silik) şeref-i iyal isal olmuştur. Vusulünde kazalarınız ol makule eşkıyaları ber- vech-i meşrûh üzere ele götürüb nüzûlümüz(silik) akdem mübâşirimiz marifetiyle karşı tarafımızdan getirüb salim? eyleyesiz kapunuz halkına kifayet idecek üç günün tedarik ve amade yelemeye takirleriniz takayyüd tam ve sa'y (silik) kelim idüb vakaya ihzar ve ictinab idüb mucib-i buyruldu ile âmil olasin deyü.

Belge no:46 / Sayfa 22

Konusu: Tayin (Müteveli)

Tarih: Ramazan 1145 (Şubat 1733)

Tosyalı Akçakavak Zâviyesi'nin Fermânı

Emiri'l-ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âlâm Kangırı Sancağı mutasarrıfı dâme ikbalü kıdveti'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdini'l-fezâil ve'l- kelâm (boşluk) kadıları zîde fazlihüm Mevlana Abdullah zîde fazlü divan-ı hümayunuma arz gönderüb Tosya muzâfâtından Akçakavak zaviyesinden olub müteveffa El-Hac Murad velinin celil oğlu Selçuk Paşa evladından Mehmed bin derviş ve Mehmed bin Mehmed ve Osman bin Mehmed ve Hüseyin bin Mehmed diğer Mehmed bin vesa'irleri meclis-i şer'i şerife gelüb şöyle tahrir kelim eyledikleri evladiyet ve meşrutiyet üzere mutasarrıf olduğumuz ecdadımız şeyh müşarünileyhin

vakfiye ma'mûl bahasında kadimden tevliyet meşrut olmamış ki bundan akdem Mısırlı Ali nam kimesne tevliyet berât itdirüb... ahaliden oğlu Abdurrahman nâm kimesne dahi babası mahlûlünden berât itdirüb beher sene hasıl olan mahsulden bin kîle mahsûl ve bin yüz guruş malı vakfiye ahz ve vakıf karyesinden yüz guruş alub ekl ile virmeyüb ve makbûzundan şer'a edası lazım gelen akçenin dahi a'dem itaa'tinden nâşi tahsili mümkün olmayub bizlere temeddüd vakf-ı şerîfe karîb perakende ve perişan olmamıza bâi's olmağı hâlimizi merhameten mezbûr Abdurrahman sen ki miri miran mumaillehyhsin mübâşir... Kangırı ihzâr ve şer'le mürâfa'a ve ihkâk-ı hak olundukdan sonra ahvâlleri sıhhati ve hakikati üzere arz ve i'lam olunmak babında emr-i şerifim iltmas itdiklerin i'lam itdiğin ecilden hazine-i amirem mahfuz olan Anadolu muhabesebesi defterlerine nazar olundukda şeyh Abdurrahman ibn-i Ali arzuhal sunub Hacı Murad Veli (silik) evladatında Selçuk Paşa ebnâsından ve zümre-i meşayihdan olub bir yerden maâş medâr olur nesnesi olmayub fakîrû'l-hâl ve kesîrû'l-'iyâl olmağın Tosya kazasında ceddi Selçuk Paşa (silik) evkafının (silik) kadimden ber vec meşrut askeriye berâtıyla üzerinde olub lâkin ba'zı ashâb-ı ağrâz müdâhale ve zabtına mûmâna'at üzere olmalarıyla yedinde olan 'askerin berâtını Anadolu musabesine kayd ve yedine mâliyeden berât-ı âlîşân verilmek bâbında 'inâyet ricâ etmeğın defterhâne-i 'âmiremde mahfûz defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Kangırı Sancâğı'nda Tosya kazasında Akçavakıf nâm karye Süleyman nâm kimesneden Selçuk Paşa ile Es-Seyyid bin Mahmud Paşa bir çiftlik yeri satun alub vakf ibkâ eyledüğü defâtir-i 'atıkde mukayyedir Halil Süleyman oğlu Hacı Mehmed ve Fazlullah ve Ahmed oğlu Mehmed ve Fazlu oğlu Mümin ve Abalı oğlu Mehmed ve oğlu Abdullah ve Mustafa ve Rüstem Bey berât-ı hümâyûn ile mutasarrıfıdır şâhidim? deyü hâsılı yetmiş sekiz akçe yazı ile defter oldukda mestûr ve mukayyed olduğı derkenâr olunmağın müceddeden Anadolu muhârebesi defterlerine kayd ve mâliyeden berât virilmek bâbında? bin yüz otuz bir senesi Receb-i şerîfinin üçüncü günü ümeradan? mahalle kayd... mahsûlü ile.. meşrut...virüb berât-ı alîşanem virildiğı mukayyed bulunmağla imdi sen ki miri miran mumaillehyhsin (silik) ihzar ve Kangırı kazası mûmâ ileyh huzûrunda mürâfa'a-i şer' (silik) ve i'lam olunmak babında ferman-ı alîşanem sadır olmuştur buyurdum ki hükm-i şeriyle varid olan bu babda sadır olan emrim üzere amel idüb dahi sen ki miri miran mumaillehyhsin mezbureyi kendüye ihzar mürâfa'a-i şer' idüb ihkak-ı hak eyledikten sonra ahval-i sıhhati... üzere dersadetime arz ve i'lam eyleyesin şöyle

bilesin alamet-i şerife itimad olası tahrîren fî Şehr-i Razaman (silik) erba'ın ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse Kostantiniyye

Belge no:47 / Sayfa 23

Konusu: Tayin (Hatip)

Tarih: 14 Safer 1144 (18 Ağustos 1731)

Berât-ı Şerîf-i Câmî'-i Absarı

Kangırı kazasına tâbi Absarı nâm karye ahalileri meclisi şer'e varub karyeyi mezbûreye karib mahalde cami olmağla eyyam-ı şitada usret çekmeleriyle karye-i mezbûrda vaki mescidi şerifin cami olmak salahiyeti olmağla mescid ve mescid-i mezbûra vaz'-ı minber olmağla yevmi nim akçe vazife ile hattat erbab-ı istihkakına işbu rafi tevki refiüşşan-i hakani Ahmed Halife zîde salahuya tevci ve müceddeden yerine berât-ı şerif-i alişan verilmek ricasına arz olunmasına iltimas itmeleriyle hitabet-i mezbûre vech-i meşrûh üzere merhum tevciye olunmak ricasına Kangırı Kazası Mevlana Osman zîde fazluhu arz eylediğü paye-i serir-i i'lâm telhis olundukda hakkında mezid-i inayet padişahanem zuhura getirüb sâdır olan hatt-ı hümâyun hatt-ı hümâyun-ı şevket-makrûnumla bin yüz kırk dört senesi Safer'inin yirmi birinci günü tarihli müverrih verilen ruusu hümâyun mücebince tevciye idüb bu berât-ı hümâyunu virdüm buyurdum ki mezbûr Ahmed Halife zîde salahuya varub cami mezbûrun müceddeden hatib olub eda-yı hizmet eyledikten sonra tayin olunan yevmi nim akçe vazifesin evkaf-ı mezbûr mahsulünden mütevelisi olanlardan alub mutasarruf ol ol- bâbda taraf-ı ahardan hiç ferd mani' ve müzahim olmaya şöyle bile alamet-i şerif itimad kılalar tahrîren fî'l-yevmi'r-râbi 'aşare min Saferi'l-hayr erba'a ve erba'ın ve mi'ete ve elf (1144)

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:48 / Sayfa 23

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 1144 (1731)

İşbu sene-i mübarekede Anadolu müfettişi olup vezîr-i âsaf-nazîr devletlü Mohac Ahmed Paşa Hazretleri Keskin Kazasına nüzûllerinde nefis-i Kangırı Kazasına pâ-yı mâl itmeyüb ahar mahalden mürur-u uburlariçün paşası müşarun-ileyh hazretleri cümle marifetleriyle dokuz yüz elli guruş akçe beşe yetmiş altı guruş mübâşir tayin olunan Musa Ağa'ya hizmet yüz elli guruş isti'câle gelen çukadara altmış guruş mübâşir-i merkûmun odabaşı (beşe) ağanın ve Bekdaş Ağa'nın on iki günlük masrafları doksan üç guruş odalarda ve işçi ücreti on üç guruş ve paşası müşarunileyhe giden on üç aded menzil bargirleri yüz kırk bir guruş merkum yüz doksan dokuz guruş kunt bahası altı guruş sekiz semene ve beş vukkiyye kahve bahası on guruş ve iki re's at bahası üç yüz guruş mütesellim izzetlü Hüseyin Ağa'ya tahsildariye yüz guruş kolcu akçesi yigirmi guruş Ömer Ağa'nın Boşnak'a on guruş Ebubekir oğlu... bargir bahası on guruş İstanbul'a giden sai on üç guruş harç-ı defter altmış guruş hüdamiye on guruş talebe beş guruş min haysül mecmu iki bin yirmi altı guruş balığ olup (silik) kadim ahalilerin (silik) beynlerinde ma'hûd sümün hesabına mukayese ile beher sene ikişer buçuk guruş beşer akçe isabet itmeğin mahallât-ı kurâya tevzî' olunub tahsildâr- ı mûmâ-ileyh yed'inde olan defter (silik) ber vec ati zikr olunur. 1144

Mahalle-i Alaca mescid 40.5 guruş	Mahalle-i Karataş 40.5 guruş	Mahalle-i Halil Ağa 40.5 guruş	Mahalle-i Hoca Bahşayış 60 guruş	Mahalle-i Kayserbey 60 guruş
Mahalle-i (silik) 21 guruş	Mahalle-i Debbaghane 28 guruş	Mahalle-i Yenice 28 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 40.5 guruş	Mahalle-i Mirahor 40.5 guruş
Mahalle-i Hoca Elvan 8 guruş	Mahalle-i (silik) 18 guruş	Mahalle-i Taş mescid 12.5 guruş	Mahalle-i Çukur 28 guruş	Mahalle-i Yoğurtçu 28 guruş

Karye-i Boyalıca 50.5 guruş	Karye-i Korgun 71 guruş	Mahalle-i Cami kebir 3 guruş	Mahalle-i Hoca İbrahim 28 guruş	Mahalle-i Perdedar 28 guruş
-----------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------

Karye-i Yirik 28? guruş	Karye-i Aşağı Alagöz 30 guruş	Karye-i Yukarı Alagöz 15 guruş	Karye-i Gölas 35 guruş	Karye-i Aktaş 38 guruş
Karye-i Bugay 15 guruş	Karye-i Süleymanlı 15 guruş	Karye-i Dikenli 25 guruş	Karye-i Dumlu 38 guruş	Karye-i Handır 33 guruş
Karye-i İldızım 35 guruş	Karye-i Çivi 38 guruş	Karye-i Ovacık 35 guruş	Karye-i Kızılsin 35 guruş	Karye-i Absarı 23 guruş
Karye-i Gölaskayı 20 guruş	Karye-i Çukurvıran 38 guruş	Karye-i Maruf 33 guruş	Karye-i İnaç 16 guruş	Karye-i Çayırpınar 30.5 guruş
Karye-i Tüney 12 guruş	Karye-i Değim 20 guruş	Karye-i Tuzlu 20 guruş	Karye-i Ahlad 35 guruş	Karye-i Hisarcık Kayı 20 guruş
Karye-i ... 38 guruş	Karye-i Dengi 33 guruş	Karye-i Kara Ağaç 15 guruş	Karye-i Balıbağı 12 guruş	Karye-i İkiçam 33 guruş
Karye-i Merzi 26 guruş	Karye-i Hoca Elvan 19 guruş	Karye-i Alıç 18 guruş	Karye-i Germece 12 guruş	Karye-i Kesecik 38 guruş
Karye-i Saray 15 guruş	Karye-i Dut Ağaç 12 guruş	Karye-i Hoca Hasan 20 guruş	Karye-i Merzi 26 guruş	Karye-i Fene 15 guruş
Karye-i Sülükkırı 5 guruş	Karye-i Esed Hacı Beğ 17 guruş	Karye-i Yanlar 15 guruş	Karye-i Kışla 20 guruş	Karye-i ... guruş
Karye-i Deliler	Karye-i Anuza	Karye-i İkice	Karye-i Bayındır	Karye-i Küçükklü

5 guruş	12 guruş	15 guruş	15 guruş	12 guruş
Karye-i Bayındır 15 guruş	Karye-i Aluç 5 guruş	Karye-i Yukarı pelid 23 guruş	Karye-i Maksudviran 20 guruş	Karye-i Şeyhler 17 guruş
Karye-i Hacib 5 guruş	Karye-i Bali bıdık 5 guruş	Karye-i Mesutören 7 guruş	Karye-i Kavra 10 guruş	Karye-i Aşağı Pelid 7 guruş
Karye-i İnandık 26 guruş	Karye-i Seydi 26 guruş	Karye-i Urvay 7 guruş	Karye-i Aşağı Çavuş 5 guruş	Karye-i Kara şeyh 5 guruş
Karye-i ... 7 guruş	Karye-i Ayan 26 guruş	Karye-i Nehnuz 26 guruş	Karye-i Çayırpınar 10 guruş	Karye-i Karadayı 7 guruş
		Karye-i Kuyupınar guruş	Karye-i Hisarcık 5 guruş	Karye-i Akviran 26 guruş

Belge no:49 / Sayfa 24

Konusu: Miras

Tarih: 10 Receb 1144 (8 Ocak 1732)

Medine-i Kangırı kazasında Karataş Mahallesinden ikindiden akdem dikkat iden Abbas El-Hac Mehmed'in (silik) taciz idüb (silik) olub (silik) zevci merhum El-Hac Ali ile(silik)diğer taraflara tahsis olduğu (silik) kadim memur(silik)olduktan sonra mezbûr El-Hac meclis-i şer'i zikr(silik)eylediği üzere diğer (silik) arayı emr-i alişan (silik) vekilleri olub Medine-i Kangırı mahallatından (silik) mahallesi sâkinlerindeniken bundan âkdem vefat iden Ali bin El-Hac Mehmed'in verâseti vâlidesi Fatma binti Mehmed nâm hatun (silik) diğer Fatma'ya ve li-ebevyn karındaşı Ayşe'ye münhasır olub kable'l-kısmet mezbûre Ayşe dahi vefat idüb verâseti vâlidesi mezbûre Fatma ile babası El-Hac Ali'ye münhasır kable'l-kısmet mezbûre Fatma dahi fevt olub veraseti zevç-i metrukesi El-Hac Ali ile (silik) mezbûre diğer Fatma'ya münhasır olduğu lede's-şer'i'l-kadîm zahir ve mütehakkik

oldukdan sonra mezbûr El-Hac Ali meclis-i şer‘de tereke-i müteveffiye-i mezbûre (silik) mezbûre diğer Fatma tarafından (silik) fi‘l-beyânı tasdike vekîlleri olub ber-vechi nehci‘ş-şer‘ vekâleti (silik)ma‘arifet-i ler‘iyye (silik) El-hac Hasan Ağa ve Mehmed Ağa ibn-i Receb Ağa şehâdetleriyle sâbite olan zevci işbu ba‘isü‘l-vesika Mustafa bin Yusuf mahzarında bi‘t-tav‘ü’s-sâf ikrâr ve i‘tirâf idüb... mezbûre Ayşe’nin ve zevcem müteveffiye mezbûre Fatma (silik) mecmû‘a muhallefâtından be‘tarîkü‘l-(silik) irlerimi müvekkile-i mezbûre diğer Fatma’da taleb ve da‘vâ (silik) olduğumuzda beynimizde münâza‘at-ı kesire vâki‘ olmuşdu el-hâletü hazihi beynimizde musalihun tevassut idüb yine tereke-i müteveffiye-i mezbûre (silik) Yalica nâm karyede vâki‘ lede‘l-ahâli ve‘l-cirân ma‘lûmetü‘l-hudûd altmış gurus kıymetli bir bahçe ve yine malûmu‘l-hudûd on beş gurus kıymetli (silik) Kangırı sükûnda (silik) mescidi kurbunda altmış gurus kıymetli bir aded papuccu dükkanı ve müteveffiye-i mezbûre Fatma (silik) mefkûd aliyye otuz gurus ve(silik) kıyye evânî nühâs ve altı gurusluk eşyâ-i ma‘lûme cem‘ân yüz yetmiş gurusluk muhallefât hisse-i irsiyemi mezbûre diğer Fatma yeddinden bi‘t-tamam âhz ve kabz idüb zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmayub (silik) mezbûretâna müte‘allik amme-i da‘vâ ve mutalebât ve imâne ve muhâsamâtdan mezbûre diğer Fatma’nın zimmetini ib râ-i ‘am ve iskât-ı tâm ile ib râ ve iskât eyledim didikde vekîl-i mezbûr Mustafa dahi bedel (silik) mezbûr El-Hac Ali’ye (silik) olan mâru‘z-zikr iki kıt‘a bağçe ve bir bâb dükkan vesair eşyalarının taleb ve (silik) vekâlete mezbûr Ali’nin zimmetini ib râ-yı ‘am ile ib râ ve iskât eyledim ba‘de‘l-yevm bizlerden husus-ı mezbûre müte‘allik da‘vâ ve nizâ‘ sudûr ve zuhur iderse lede‘l-hükkâmü‘l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmasun didiklerinde mukarrer-i âheri kelimât (silik) gıbbe‘t-tasdîkü‘ş-şer‘i mâ-hüve‘l-vâka‘ bi‘t-taleb ketb olundu fi‘l-yevmi‘l-ısrîn Recebü‘l-ferd li-sene erba‘ ve erba‘in ve mi‘e ve elf

Şuhdûdü‘l-hâl

Es-Seyyid Derviş Efendi Hatibzâde

Bekir? Oğlu Usta Hüseyin

Müezzîn El-Hac Hasan

Molla Hüseyin bin Mustafa

Hüseyin Kethüdâoğlu Mehmed

Hoca Ali Çelebi

Hacı Tahirzâde Mehmed Çelebi

Mehmed Ağa bin Receb Ağa

Ve gayruhüm mine'l-hazirin

Belge no:50/ Sayfa 25/ 26 /27 /28 /29 /30

Konusu: Tımar ve Zaemat Tevcihlerinin Kanun-ı Kadim Üzere Yapılması

Tarih: Receb 1144 (Ocak 1731)

Akza-i kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l- muvahhidîn ma'dâniyyü'l-fezail ve'l-yakîn mirahur ... i'lamü's-şerife ve'd-din vârisü'l-ulûmi'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn el-muhtâss bi mezid-i inayeti'l-meliki'l-mu'în Anadolu sol kol nihayetine varınca vâki olan melik-izam zîdet-fezailihum ve mefahirül-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fezail ve'l-kiram kâdılar zîde-fazluhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lum ola ki devlet-i aliyye-i ...der-i devlet-i medarmin ...gayret-şi'ar ve cüyüş-ı hamış .. sefer ve serdarlara me'mur oldukları muhafazalarda öteden berü külli hizmetleri gayret ve bahadırlıkları zahir ve bedidar ..asakir-i kesir....olan Eyalet-i Delviye ...tımari her vecihle müslim (silik) i'tirad ve itibare-i şayeste-i teza olmalarından naşi ibtida ve devlet-i aliyyemde zeâmet ve tımar vaz' olmak dair tanzim ve mecemma'(müştemi) ve muktedir bulunmaları mülâhazasıyla ve rui erbab- istihkaka merbut ve zeâmet (silik) tevcihatı .. beylerinden arzlarına münhasır ve tasavvut zuama ve erbab-ı tımar bin-nesf Sancağında sâkin (silik) bayrağı altında mevcud bulunmak üzere meşrut kılınub bu haled selase-i nizâm ve kanunlarının esas (silik) olub.. şereitine ihtimam ve mertebe-i vücudda olan mehammdan Engürüs Seferleri bir taraf olduktan sonra esas-ı külliyesi olan asıldan selaseye ri'ayet bulunmadıktan ihtilal külli (silik) Eyalet-i Rumeli'nin Eyalet-i Delviye zuama ve erbab-ı tımari bu vakte gelince Vidin ve Niş Kaleleri (silik) hizmetlerini iran taraflarına ta'yin olunmaları keزالik vilayet-i Anadolu olan Eyalet-i delvine zuama ve erbab-ı tımari müddet-i medideden berü mümted ve mütemadi olan şark seferlerine me'mur kılınmaları takrîbiyleve yedlerinde ...ve zeâmet ve tımarları kendüleri zabt ve tasarruf ve umurları gereği ru'yet-i mümkün olmamak hesab-ı kesir vesa'ir ve iktisabı kuvvet ve iktidar

ideklerinden (silik)... mükedder ve perişan olduktan gayr-i bu beğlerbeği dahi (silik) celbi magmur olmağla (silik) devlet-i aliyye tarafından kapu harcı ve avaid ve caize...vilayetler vetayinlerine me'mur bulundukları vüzarayı izamım (silik) dahi arz akçesi vesa'ir kavaid ve sevoid nâmıyla fakat otuz (silik) harcından gayrı kimesnden bir akçe ve bir kıyye alınmak şartıyla ...ahir-i sancakda zeamet (silik) dahil olmayan ayandan ve gedüklüden ...olmayub ahir-i Sancağın züama ve erbab-ı tımarından hizmetkar (silik) imal neferata ve tesviye ve temşiti?...kadir sadakatkar ve mutemed ve müstakimil edvar ve sahib-i nüfus silik olub zümresinde müstehak ve gayret şıari ve cümlesinde bil-ittifak ... ve muhdarı olan (silik) beyliği hervecihle hak ve elyak her kim ise gereğince tefahhus züdde-i taharri ve tecessüs olunarak sancaklusundan... istisvabları ve taleb ve istihsanları ve cümlesinin arzdan ari ihblarıyla ol makule kimesneler (silik) veyahut... iktiza maiyetlerine memur bulundukları vüzerayı izamımın farzları ve sancaklusundan dahi bil-ittifak mahzarı sadakat eserleri ..nasb oluna ve züama erbab-ı tımar dahi arzlarına tayin ile itlaf (silik) beği isteriz dimeyüb iki fırka olmayıb cümlesi birden zıkr olunan (silik) beyi (silik) kimesne ihtiyari kemali mertebe itâ'at ve inkiyad ideler.. vilayet dahi bir tarafa himaye itmeyüb sancaklunun muhtarı olub muhzır verdikleri kimesnye arz vere alay beği (silik) kusuru ve tekasülü ve tevcihatı ... gadr ve himaye gibi su-i harekte irtikabı zuhur etmedikçe (silik) keyfietde dahi kavli vahide amel olunmayub istiknah hale takdirle gereği gibi (silik) olmadıkça azil olunmaya bu makule hareket gayri maraziyeti zuhurana yalnız azil (silik) gayretten ... katlile mücazat olacakları her birine tefehhüm olmağla...tahriren fi yevmi... Recep li sene erba erba'in ve miete ve elf

Belge no:51 / Sayfa 30

Konusu: Tayin (Eşkıyalığı Teftiş için Mübaşir)

Tarih: Tarihsiz

Şer'i şı'ar Kangırı Sancağı'nda vâki kuzât efendiler zîde fazluhûm ve mefahiru'l-naib ve'l-akrân vücuhlar kethüda erleri ve yeniçeri serdarları ve a'yan-ı vilayet iş erleri zîde-kadruhûm inha olunur ki hala taht-ı kazalarınızda mürur-ı ubur u'bûr eden ebnâi sebîl emniyet ve rahatları olmayub ... ve sâhib-i Şekâvet ve erâzil

tâifelerive ibâdullaha ta'arruzları gerek eşkıyalar gerek piyade ve gerek süvari olduğu İran ve Anadolu inha ve ifham olunmağla binaen-aleyh zalik gereği teftiş ve tefefvuz olunmak bâbında mua'dded tahrîr ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân zîde-kadruhû mübâşir tayin murad olunmuşdur ve inşaallahu te'ala vusûlüne gerekdir ki zikri mürur iden kıta'-i tarik ve mûceb (silik) taifeleri ibâdullaha şerr u mazarratları isâbet iden yaramaz ve eşkıyalar gerek bölük-i piyade (silik) taht-ı kaza ve zir-i hükümetiniz de vaki ve zahir olduğu ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i muma-ileyh ma'rifeti ve cümle ma'rifet (silik) ve zikrullahın ve gayret (silik) bundan akdem (silik) getürdikde hükm-i mezbûr-ı şer'a ihzâr ve ba'de-l muvâfakat! olduğu halde üzerlerine (silik) müşirine iktiza eden ilamlarıyla mübâşir-i merkum kulları Eyalet-i Anadolu (silik) eyledikde bu taraflardan hilaf-ı kanun-ı mülzem (silik) minvâller cihetlerine tertib ve sâirlerine (silik) olan vech-i meşrûh cezm-i vekil (silik) ve mübâşir-i merkuma ahz u kabz etdirilmesine (silik) leriniz kerem-i kemal (silik) bir vecihle taannüd ve muhalefet ve (silik) aidat olan(silik) ol vecihle (silik) gadri misillü harekete cesaret eden (silik) muhakkak bilüb ana göre (silik) üzre olub hilafıyla vaz' ve harekete ihtirâz ve münacebet idüb mucib-i (silik) amel eylesesüz deyu

Belge no:52 / Sayfa 30/31

Konusu: Zeamet ve Tımarların Tevcihlerinin Kanun-ı Kadime Göre Yapılması

Tarih: 25 Ramazan 1144 (22 Mart 1732)

Sadr-ı 'Âli 'Atûfetlü Efendimizin Mektuplarıdır

Atufetli faziletlü efendimizin emrini meclis şeriflerine ve adavet sefayet teslimat ve âfiyât ithafla ve şer'i şi'ar Anadolu'nun sol kol nihayetine varınca vaki olan kuzat efendiler zîde fazlihüm ba'del-selam inha olunur ki Eyalet-i Delvine? züama erbabı tımar devleti aliyyenin kat'a (silik) sabr u sebât ile gazâ ve cihâd iden asker-i hamiyet perverinden olmağla bu taife-i celile dâima muntezîm müctemi' (silik) bulunmaları mülâhazasıyla ve devlet-i 'aliyyede iştirâ-i ze'amet ve tımar ve vaz' olunduğu defterde esâs kânunlar şürût-ı selaseye meşrut kılınub (silik) alay beğileri kendü Sancağının muhtar olan züama erbab-ı tımarından olmak üzere şart-ı sâni ze'amet ve tımar tevcihâtı? alay beğilerinin 'arzlarına münhasır kılınmak ve şart-

1 sâlis herkes bi'n-nefs sancâğında sâkin ve alay beğisi bayrağı altında mevcut bulunmak üzere merbut iken biraz zamandan berü zikr olunan halat-ı selaseye ri'ayet olunmaduğundan ma'ada ricâl-i salife defterlerinde rütbe-i izmihlale varub husûsan mümted ve mütemadi olan şark seferleri takrîbi ile ahvallerine zaâf-ı târî olub devlet-i ebed-müddet-i Osmaniyye'nin böyle bir mu'temed-i ciğer-dâr ve düşmandan yüz çevirmez kaçmaz ve göçmez asker gayret-şi'ar-ı muhammel ahval olub kalmışlardır elhamdülillahi te'ala şimdiki halde kuvvet-bahş-ı humâyun meymenet-makrûn-ı cihan-dari mirkatiyle Devlet-i Aliyye'nin ikbal ve şevketine nüfuz ve neseratına müte'allik a'lamet-i aliyye gün-be-gün zuhûr edüb tevfik-i hasret bari ile tashih-i asker ve tanzim-i devlete irade -i kat'a-i padişahi ta'alluk eylediğine binaen nizâmları cümleden akdem olan zuama ve erbab-ı tımarın tevkir ve tekşirineve ihya ve tanzimine icrâ ve gıtâmımızdan cennet-mekan Sultan Selim ve Sultan Süleyman aleyhimu'l-gufran hazeratı misillü teşebbüs buyurub kariha-i sahiha-i humâyunlarındanbu def'a bi'l-cümle zuama ve erbab-ı tımar huzurunda zir-i Devlet-i Aliyye'ye muvafık vakt-i hale kevn-i kavanin-i mu'tebere ve şerait-i mezkûre vaz' ve te'lif ve müşedd ve hatt-u hümâyun-ı şevket-makrûn tevşih ve temhir buyurmaları ile zikr olunan şerait-i mu'teberenin neşr u i'lamını lazım gelüb min evvel ile ahara şurutu mütezammın bir kıt'a fermân-ı alişan ısdar ve irsal olunmağla mektup tahrîr olunmuşdur inşaallahu te'ala kanun-nâme-i humâyun-ı mülûkanemiz oldukda cümle muvacehesinde kira'et ve bir sureti mahallinde sicile sebt olundusebt u kayd ve mazmûn-ı münifini cümleye i'lan ve işa'at eyleyesiz ve hilafına siz dahi bir vecihle cevaz ve ruhsat göstermeyesiz.

Fî 25 Ramazan sene 1144

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:53 / Sayfa 31

Konusu: Şikâyet (Su Kullanma Hakkı)

Tarih: Evail-i Cemaziyyelahir 1144 (Aralık 1731)

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Kangırı kadıları zîde fazluhûm ve (silik) oldukda Kangırı mütesellimi zîde kadruhu tevki' refi'-i

hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm-ı ola ki sadaret fermân-ı hümâyûn Ahmed nâm kimesnenin sadaretime arzuhal idüb Kangırı mahallatında Taşmescit Mahallesinde (silik) verilmek Beyceğiz sarrâfı dimekle ma'rûf mutasarrıf olduğu mülk-i menziline kadimü'l-eyyâmdan berü serdâr İbrahim Paşa suyu demekle ma'rûf su câri ve şürb ve intifâ' idegelüb âherden dahl olunmak icâb itmez iken İbrahim Paşa dahi mütevellîsi olan el-Hac Abdullah nâm kimesne bî-vech-i şer'î bunun kadîmî suyuna müdâhale ve bundan akdem murâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarından (silik) suyunun mutasarrıf olduğu hânenin mahsus ve (silik) olduğu sâbit ve cânib-i şer'den hükm birle hüccet-i şer'îyye virmekle müdaheleden hâli olmadığını bildürüb hüccet-ş şer'îyyesi mûcebince 'amel olunub men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûn rica eylediği (silik) buyurduğu hükm-i şerifimle vardıkda buna ol vecihle dahl olundukda mukaddemâ (silik) şer'le götürüb fasl olunmayan huşuların tamam (silik) ve hüccet-i şer'îyyesine nazar idüb göresin sâlifü'z-zikr suyunun mahsus müstakil suyu (silik) fi'l-vâki' bunun mutasarrıf olduğu hanesine kadîmü'l-eyyâmdan berü câri ve şürb ve intifâ' ede geldiği mahsus vakf-ı mezbûrun mütevellisi fuzuli müdahele ve şer'le görüle ki (silik) cânib-i şer'îyye hüccet-i şer'îyyesi virilmişken (silik) ve ta'addi eylediği vâki' ise ol babda muktezâ-yı şer' (silik) mazmunu muvafık (silik) mûcebince 'amel idüb dahi ol su kadîmden mûcebince menzil (silik) itdürüb mezbûru ol vecihle nizâ' itdirmeyesin min-ba'd şer'-i şerife ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş etdirmeyesin (silik) medhali olamayanları dahl ve ta'arruz itdirmeyüb 'inâd ve muhalefet üzere olanları yazub 'arz eylesin (silik) bir daha emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahriren Fi evâil Cemâziyyelahir li-sene erba' ve erbâ'in ve mi'ete ve elf

El-mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:54 / Sayfa 31

Konusu: Su Kullanma Hakkı

Tarih: 2 Cemaziyyelahir 1144 (3 Kasım 1731)

Ba'is-i tahrîr-i huruf budur ki

Merhum ve mağfûrun-leh ceddimiz serdar-ı ekrem delici İbrahim Paşa Hazretlerinin medine-i Kangırı'da vâki bina ve ihya eyledikleri çeşmeleri suyunun üzerlerinde olmak üzere medine-i mezbûrede Taşmescid nâm mahallede Ahmed Ağa'ya on gurus muaccele ve beher sene birer gurus mukâtaa ile (silik) icrâ olunmasıçün nezaretim hasebi vechile (silik) taraf-ı vakfdan kadimi üzere yedinde olan hüccet-i şer'iyyesi mûcebince izin virildiği (silik) tayin (silik) mukâta'a-i mezbûreyi mütevellî-i vakfa icrâ eyledikten sonra yedinde olan hüccet-i şer'iyyesi mûcebince taraf-ı ahardan ol tarafda mütevellî kaim-makamı olanlar tasarrufuna bi'l-men' mani' olmayalar

Fi 2 Cemaziyelahir sene 1144

Belge no:55 / Sayfa 32

Konusu: Vergi İndirimi

Tarih: Evail-i Receb 1144 (Aralık/ Ocak 1731)

Emîrül-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l- küberâi'l-fihâm zü'l kadri ve'l- ihtirâmsahibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtassu bi-mezîd-i'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ ber- vech-i arpalık Kangırı Sancağı mutasarrıfı dâme ikbâlühü ve mefâhirü'l-kudât ve'l- hükkâm me'âdeni'l-fezâ'i'l ve'l- kelâm Kangırı ve Keskin kâdıları zîde fazlühum tevkî'i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lum ola ki makeddemâ Kangırı Sancağı beğlerbeğisi Selim dâme ikbâlühünün muvacehesinde akd-i -meclis olundukda Keskin kazası ahalisinden Şeyh Osman bin Şeyh Ali ve El-Hac Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler meclis-i ma'kude-i mezkûrda Çerkeş Kazası sâkinlerinden Halil bin hidayet ve İbrahim ve Koçhisar kazasından Mehmed bin Hasan ve Çubuk kazasından Mustafa bin Halil ve Kurşunlu kazasından Zülfikar ve Mustafa ve Toht kazasından El-Hac Osman ve El-Hac Mehmed ve Karacaviran kazasından Mustafa bin Mahmud ve Kalecik kazasından Hızır Bey ve nefsi-i Kangırı Kazasından Es-Seyyid Hacı İbrahim nâm kimesneler mahzarlarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm idüp mezbûr Keskin kazasıyla dun kazalardan olup bundan akdem liva-yı mezbûrdan matlub develerden dört deve bir ayak tahmil olunub kaza-yı mezbûrun ol mikdar

tahammülü olmamağla evâmir-i aliyyem ile tekalif-i örfiyye ve şikadan kaza-yı mezbûra isâbet eden akçenin cem u tahsili mümkün olmayub keyl-i usret ve zahmet ile kaza-yı mezbûr ahalisinin usulleri diğer gün olmağla zıkr olunan dört deve bir ayağın ref' ve tenzil ve sicill-i mahfûzasından mahal-i kaydı terkin olunmak matlubumuzdur dediklerinde salifü'z-zıkr kaza ahalilerinden balada zıkr olunan kimesneler ale'l-ittifâk ve'l-ittihad kaza-yı mezbûr ahalilerinin vech-i meşrûh üzere cevaplarını tasdik ve marru'z-zıkr dört deve bir ayağın beş ayağı ref' ve kaydı terkin ve üç deveye (silik) olub ba'de'l-yevm siham-ı mezkûre (silik) ile vade olan tekalif-i örfiyye ve şikadan kaza-i mezbûra isâbet eden salyanelerin vakt u zamanıyla ta'allül etmeksizin tahsilinden teslim itmek ve her biri mukarrid (silik) ile bila-ta'annüd kazıyyine me'mur olanlara def' ve teslim ve ila ref' ve tenzil olunan beş ayak deve aslına zamm ile ta'ahhüd eylediklerin Kangırı kâdısı Mevlana Hasan zîde-fazluhûm hüccet-i şer'iyye verüb ve Keskin Kazası ahalileri dahi verilen hüccet-i şer'iyyeye mugayir kaza ahalilerinden ziyade tekalif ile rencide olunmamak için hüccet-i şer'iyye mevkufata kayf ve hilaf-ı şer'i ve kanun meallerinden ziyade teklif tahammülü ile gadr ve himaye olunmamak mabeynde arz-ı hal birle istid'amı inâyet eyledikleri ecilden mücebince mevkufata kayd olunduğuna bin yüz kırk dört senesi Receb-i Şerif'inin gurrei gününden mühürlü ve imzalı mevkufat defteri sureti verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkda bu bâbda hazine-i amiremnden ihrac olunub kaza-i mezbûr ahalileri yedlerine verilen mühürlü ve imzalı mevkufat defteri sureti mücebince amel edüb kaza-i mezbûr ahalileri üç sehm hisselerin eda eylediklerinden sonra ziyade teklifi ile rencide etdirmeyesiz şöyle bilesiz ve ba'de'n-nazar bu hükm-i hümâyûn kaza-i mezbûr ahalileri yedlerinde ibka edüb a'lamet-i şerife i'timad kılasız tahrîren Fi evail-i Recebü'l-ferd li-sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:56 / Sayfa 33

Konusu: Tayin (Hatip)

Tarih: Evahir-i Şaban 1144 (Aralık 1731)

Kangırı Kazasına tâbi Korgun nâm karyede vâki merhum Şeyh Mehmed bina eylediği cami şerifin ber-vech-i hasbi hatib olan maksud Halife kendü hüsn-i

rızasıyla işbu rafi’-i tevki’-i refi’üş-şan-ı hakani Mevlana Hasan Halifeye fariğ olub merkum dahi her vechile layık ve mahal ve müstehak olmağın tevcih olunub berât-ı şerif-i alişanım virilmek bâbında kâdısı Mevlana Seyyid Hasan zîde fazlühüm ‘arz itmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdim ve buyurdum ki ba’de’l- yevm mevlana-ı merkum varub cami-i mezkûrede fariğ-i mezkûrun yerine hatib olub hidmet-i lazimesini mer’i ve mü’eddi kalmadıktan sonra ber-vech-i hasbi mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devâm-ı ‘ömr u devletimiçün du’âya müdâvemet göstere şöyle bilüb ‘alâmet-i şerife i’timâd kılalar tahrîren Fi evahir min şehr-i Şabani’l-mükerrem li-sene erba’a ve erba’in ve mi’ete ve elf

Belge no:57 / Sayfa 33

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: 5 Ramazan 1144 (2 Mart 1731)

Nizâm Fermânıdır

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma’deni’l-fezâil ve’l-keâm Kangırı Sancağı’nda vâki kazaların kâdıları zîde fazlühüm kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân menzil nizâmına bu def’a tayin olunan mübâşir gedüklü Ahmed zîde kadruhû tevki’-i ref’i’-i hümâyûn vasıl olıcak ma’lum ola ki Tosya Kadısı Mevlana Ali zîde fazlühü dîvân-ı hümâyûnuma arz gönderüb kaza-yı mezbûr ahalileri meclis-i şer’a varub Tosya menziline nizâmı bozulmağla bundan mukaddem taraf-ı devlet-i aliyyemden mahsus mübâşir gönderin menzil-i mezbûra Kangırı Sancağı’nda vâki kazalardan bedeli bin gurus verilmek üzere iki bin gurus Tosya ahalisi verüb kusur beş bin hitam-mande eda eylemeleri üzere liva-yı mezbûredevâki kaza ahalileri ta’ahhüd ve mübâşir-i merkum bir vechle nizâm virdiği senesi tamam olub meblağ-ı mezbûr talep olundukda edadan imtina’ etmeleriyle mükeddemâ verilen nizâm mücebince meblağ-mezbûrun tahsiliyçün emr-i şerifim verilmek ricâsına arz ve ilam eylediği ecilden hazine-i amireme mahsus olan mevkufat defterlerine nazar olundukda Tosya ve Koçhisar ve Karacalar ve Karacaviran nâm dört aded menazilin umurunu Kangırı Sancağı’nda vâki kazalar ahalileri umumen niy’et üzere görmeleriçün bin yüz kırk

üç senesi rebi'ül- ahirinin altıncı günü emr-i şerif verildiği mukayyed olub bundan akdem menzil-i mezbûrun nizâmına me'mur İbrahim zîde kadruhû menzil-i mezbûrdan mürur-ı 'ubûr iden ulaklara zaruret ve müzayaka çekdirilmemek üzere taraf-ı miriden verilen akçeden ma'ada yedi bin guruş imdâd verilmek üzere meblağ-ı mezbûrun iki bin beş yüz guruş nakden menzilce eda ve teslim ve kusuru dahi hitam-mande olunmak üzere nizâm verildiği der-kenar olunmağın menzil nizâmına bu def'a ta'yin olunan sen ki mübâşir-i muma-ileysin ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le görülüb makeddemâ fermân olunan imdâdiyeden kusur kalan akçeyi vermedikleri vaki ise Ali Ağa halen tahsil ve edada muhalefet iden ahz u kabz ve tahsil itdirilmek içün emr-i şerifim verilmek bâbında düstûr-ı mükkerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-alem vezaretiyle bi'l-fil başdefterdarım olan Ali Paşa edamallahu te'ala iclaluhu telhis itmeğin umur-ı telhis mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı alışanım sâdır olmuştur buyurumdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahi sen ki mübâşir muma-ileyhsin ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le görülüb makeddemâ fermân olunan imdâdiyeden kusur kalan akçeyi vermedikleri vâki ise Ali Ağa halen tahsil ve eda itdirdüb yine bu def'a dahi edada ta'allül ve muhalafet ider olur ise ... itdirdüb tamamen tahsil ve eda etdiresin şöyle bilesin 'alâmet-i şerife i'timâd kılasın tahrîran Fi'l-yevmi'l-hamis min şehr-i Ramazan-ı mübarek li-sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:58 / Sayfa 34/35

Konusu: Menzil Nizamının Sağlanması

Tarih: Tarihsiz

Menzile Nizâm-ı Fermân

Akzâ kuzâtı'l-müslimin evlâ vülâti'l-muvahhidin ma'âdini'l- fazl ve'l- yakîn râfî'u i'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn ârisü ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlana kâdılar zîde fezâilehu ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâili ve'l- kelâm İznikmid'den Tebriz'e varınca esnâ-yı râhda vakı'a Sapanca ve Hendek ve Düzce Pazarı ve Bolu ve Gerede ve Bayındır ve

Karacalar ve Karacaviran ve Koçhisar ve Tosya Hacı Hamza ve Osmanlık ve Merzifon ve Ladik ve Tokad ve Niksar ve ... (silik) Hacı ve Karahisar-ı Şarki ve (silik) ve Karakulak ve Aşkale ve Erzurum ve ve Dumlubaba ve Monla Süleyman ve Yoncalı ... ve Ovacık nâm-ı diğer Kiliselü ve Çaldıran ve Sekbanabad ve... kâdılar zîde fazlühüm ve mehafirü'l-emasil ve'l-a'yan mütesellimler ve voyvodalar ve dergah-ı mu'allam gedüklülerinden olub nizâmına me'mur Ahmed zîde mecdehüm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akrân yeniçeri ocağından tarafından me'mur olan Ali çavuş ve ayan-ı vilayet iş erleri zîde kadruhüm tevki'-i refi'- hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki İran seferinin temâdisi ile zıkr olunan münâza'atın birkaç defa gereği gibi nizâmları verilmiş iken mücerred menzildarlar ile ayan ve ahalinin... ve tekasülüne binaen nizâmları peziran efendiler olan umur-ı mühimme ile mütevarî olan ulaklar herbiri bir menzil birkaç gün beyhude ve maliyet te'hir olmakdan naşı umur-ı mehamm ta'til kalmakla menazil-i mezkûrenin gereği gibi nizâmları verilüb himayet kabul-ı ihlal eylemeyecek suret-i... ifrağ olmak üzere bundan akdem ekid ve şedid şeref-yafte-i sudûr olan emr-i şerif-i alışanımla sen ki mübâşir-i muma-ileyhsin der-sadetimden mahsus mübâşir tayin ve irsal olunmağın fermânım olduğu üzere suret-i memurun azimet ile nüzûl eylediği menzillerin nizâmlarını virmeğe mübaşeret daiyesinde olduğun menzildar...mücerred ve avniyet? ve meşrufatlarından naşı mazmun emr-i şerifim kat'a sem' kabul eylemeyüb kırk üç senesi nizamları tamam olmak kayıd oldi el-haleti hazesenin memurunun ve mübaşirin (silik) cedide nizamı için (silik) uhdelerimiz ola menzilerimizin kırk üç senesi (silik) nizamına (silik) deyü her bir hilaf ve rıza-yı hümayunum (silik) mütemadiyen olmayıb yedlerinde ilgam ve elkamı olan oldukları... ücret mikdarı akçe.. akçe (silik) bargir verilir emr-i mahal olan emr-i meham ile mütevarid olan oldukları (silik) dersadetimde arz-ı ilam olunan ve sen ki Sapanca'dan Tebrize varınca yol üzerinde vaki (silik) menazilin askeri kırk üç senesi ve kırk dört senesi (silik) mal-ı marifet-i şer'ile nizamlarımız virilmek üzere? (silik) mübâşir tayin olunmak ile (silik) emr-i şerif-i alışanem vusulünde nizamına memur olduğun menazilin mezkûreye veril..menzilini? ahz u cümle ayan ve ahali marifetiyle (silik) verilen emr-i şerif(silik) mucebince kırk üç senesi nizamlarımızı verüb kırk dört senesi marifeti şer'i eyan ve ahalinin marifetleriyle kimesnelerin mutemed (silik) için deruhdelerine kadılarını arz (silik) ilam eyleyüb bir cümle (silik) memur olduğun üzere (silik) gereğince nizamlarımız virmekte ihtimam ve umuru memurun menzildarlar ve ayan ve ahaliden beyyine-i beyhude taviz ider olur ise bila tevkif

(silik) zabitler hareketle ahz u habs eyledikten sonra muhkem haklarından gelinmek için dersadetime ilam eylesiz hasıl gelen bu menazilim nizamları huzuru sen ki uhde-i ihtimamın (silik) olunmakla bu babda her bir dikkat ve ihtimam üzere hareketleriyle hidmet meşkul mevcut getürerek ihtimam eylesiz (silik) imkanı olan olduklarından menzalcilerin akçe mutalebesinden olmalarını kıtaad sına-i hümayun olmamağla evvel mamul ulaklardan akçe talebinde olan menzalcilerin men' ve tehdid ve eğer inadlarında ısrarları zahir olur ise... guşmâl ve te'dîb olunmak için ismi ve resmiyle acaleten dersadetime ilam eylesiz ve sen ki kadılar ve mütesellimler voyvodalar ve ayan-ı vileyetin iş erleri sen mübaşir mumaileyh menzillerine varub ferman olduğu üzere nizamlarını virmekte mübaşirat edilmeksizlerin dahi inâyet ve nizâmına muhtaç olmağla bu bâbda herbiriniz ve damen-gayret-i der-meyan mübâşiri mumaileyhsin ile gereğince hüsn-i ittifak ve ihtimad eylediği menzillerinin gereğince nizâm virmekte ihtimam ve menzalcilerin beyhude maruzları men' ve def' eyleyüb kırk üç senesi nizâmlar kırk dört senesi mübâşiri Musa (silik) kazalarının ayanından mûna'm ve mümtedil kimesneler deruhde ve taviz eylemek mezîd-i dikkat eylesiz ve menzalcilerin ulaklardan itam imkan mugayir akçe mutalebesinden olmalarını külliyyen men' ve def' eyleyüb fi mabad oldukların umur-u mühim ile mürür u uburdan bezl-i makderet eylesiz bu ma'kul menazilin zabıta nizâmı zelil tarafından (silik) için ve ayan ve ahalinin üzerlerine vacid bir halet olmağla bundan sonra dahi menzalcilere bir hüccet gönderüb zabıt nizâmları muhtel ve müşevveş olmakdan naşı umuru ta'tîline bâdî olmak ihtimayanız olur ise cümmeniz huzuru inâyet intişar padişâhânem olur hakkınız ukûbât-ı şedide zuhûrunu emr-i mevt bilüb ona göre amel ve hilafından ittikâ ve mücanebet olunmak bâbında fermân-ı alîşanem sâdır olmuştur emr-i celilüş-şan vacibü'l-imtisal ve lazimül ittibain mazmûn itaat makrunuyla amel olub hilafıyla vaz'u hareketden be-gayet ihtirâz ve ictinab eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılarsınız.

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:59 / Sayfa 35/36

Konusu: Vergi (Bargir Bahası)

Tarih: 2 Ramazan 1144 (28 Şubat 1732)

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keîâm Tosya ve Kangırı kadıları zîde fazluhüma tevki'-i refî'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Tosya nüzûlünün senesi tamam olub sene-i cedîde Ahmed ile nefsi-i Kangırı Sancâğı ahalilerinden Hancı Emiroğlu ve Es-Seyyid Hacı İbrahim nâm kimesneler der-uhde olunmak için kaza-i mezbûre kâdısı Mevlana Ali zîde fazle 'arz itmeğın mücebince der-uhde olunmak bâbında düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-alem bi'l-fi'îl bâş defterdâr vezirim Ali Paşa edâmallahu te'âla iclâlehu telhis etmeğın nüzûl-ı mezbûr otuz beş re's bargirden itibâr olub senevi bargir bahâsı ve mesârif-ı sairesi beş bin yüz altmış iki buçuk guruş olub (silik) iki bin yüz yirmi beş guruşa (silik) hasıl olan bargir ücretleri nakz ve yedi yüz yirmi guruşa yüz kırk dört senesi Tosya Kazasının gayrı ez-tahsîl hâne menzilciyânın 'avârız ve nüzûlleri malından ta'yîn ve yedi yüz yirmi dokuz buçuk guruşa dahi yüz kırk beş senesine mahsûb olmak üzere ocaklık olan Tosya kazasının 'avârız ve nüzûl malından ta'yîn ve havâle olunduktan sonra küsur kalan bin seksen üç guruş ber-vehci nakd hazine-i 'amiremden menzilciyâna edâ ve teslim olunub bin yüz kırk dört senesi rûz-ı hazirandan yüz kırk beş senesi rûz-ı hazirana varınca menzil-i merkumdan umûr-ı mühimme ile mürur olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifim vardıkla bu bâbda veçhi meşrûh üzere şeref-yafte sudûr olan işbu emr-i şerîf celîl-ı kadri's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olub hilâfına vaz'-ı hareketden begayet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız Tahrîren fî yevmi'l-isnan Ramazan li-sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf.

Be-Makâm-ı Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:60 / Sayfa 36

Konusu: Vergi (Adet-i Ağnam)

Tarih: 17 Şaban 1144 (14 Şubat 1732)

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki' olan kadıları zîde fazluhüm tevki'-i refî'-i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân El-Hac Abdullah zîde kadruhüm divân-ı hümayunuma arzuhâl idüb bin yüz kırk dört senesine mahsûb olmak üzere Kangırı

Sancağı'nda aded-i ağnâm mukâtaası ber-vechi iltizâm uhdesinde olub livâ-yı mezbûr ahâlisi yedlerinde mevcut olan ağnâmlarının mir-i miriye tahsil murâd eyledikde hatib ve imâm vesair erbâb-ı cihât ve kalâi nefâratı ve nefaratı olanlar sahîh-i sefer seferler temessükleri değil emin müceddid mâl-ı miriye gadr için yüz ellişer mâ'adâsının rûsumun virmeziz deyü gerek mâl-ı miriye ve gerek şart-ı vakıflarda gadr-ı zarar murad eylediklerin bildürüb yedinde olan şurût berât-ı alîşân mûcebince rûsumları tahsili için emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden hazine-i 'amiredem mahfuz olan haslar mukâta'ası defterlerine nazar olundukda Kangırı ve tevâbi' adet-i ağnâm mukâta'ası ber-vechi mâlikâne Mustafa zîde kadruhunun uhdesinde olub mukâta'a-i mezbûrun zabtı şurûtu kanun ve defter ve kadime havâle oluna gelüb kadimden berü zabt ve rabt ve (silik) cem' ve tahsih edenler vechle zabt edegelmîş ise mûmaileyh tarafından dahi ol vecihle cem' ve tahsil olunub (silik) ve erbâb (silik) imâm ve hatib ve müezzin ve (silik) neferâtı fermân olunan tekâlîf ve rûsum (silik) virmekde temessükleri misüllü olub kadîmî üzere rûsum-ı ra'îye ve adet-i ağnâmları taraf-ı mir için cem' ve tahsil itdürüb (silik) itdürölmek üzere evâmîr-i şerîfem verile geldiği der-kenâr olmağla imdi (silik) babında fermân-ı alîşânım sadr olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vardıkda bu bâbda sadr olan emrim üzere 'amel idüb dahi mukâta'a-i mezbûrun zabtı (silik) ağnâmlarının rûsum ve ağnâmları (silik) kanun ve defter bir ferde ta'allül ve muhalefet etdirmeyesiz miriye gadr ve zarar etdirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min Şa'bani'l-mu'azzam li-sene erba'a ve erba'în ve mi'e ve elf

Belge no:61 / Sayfa 37

Konusu: Tayin (Mütevellî)

Tarih: 18 Cemaziyelevvel 1144 (18 Kasım 1731)

Fî 28 Şevval sene 1144

Saray Nam Karyeden Merhum Mehmed Ağa'nın Oğlunun Berâtıdır

Berât-ı Şerîf

Medine-i Kangırı'da Saray karyesi vakfının vazife-i muayyene ile emanet ve tevliyeti olan vakıfdan Mehmed ve Derviş'in ber-vech-i şürût bâ-berât-ı şerif-i âlişân üzerlerinde iken merhum Mehmed fevt olup yeri hâlî kalmağla erbâb-ı istihkakdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hâkânî mevlana-yı mezbûrun Çelebioğlu Hüseyin her vechile lâıyk ve mahal ve müstehak olmağla zaviye-i mezbûrun nısf-ı imamet ve nısf-ı tevliyet mezkûr Hasan'a tevcih olunup yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek recâsına Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hasan zîde fazlühû arz etmekle mücebince tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûr idüp mevlana-yı mumaiylehin arzı ve bin yüz kırk dört senesi cemaziyelahirinin beşinci günü tarihli müverrah verilen ru'us-ı humâyûnüm mücebince tevcih idüp bu berât-ı humâyûn verdim ve buyurdum ki mezbûr Hüseyin zîde fazlühû olup müteveffâ-yı mezbûr yedine nısf-ı imamet ve nısf-ı tevliyet ne minvâl üzre mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol-minvâl üzre vazife-i muayyenesiz evkâf-ı mezbûr mahsulünden alıp mutasarrıf oluna şöyle bilesiz alâmet-i şerife i'timâd kılasız Tahrîren fî yevmü's-sâmin aşere? Fî Cemaziyevvel sene erba'a ve erba'in ve mi'ete ve elf (1144)

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:62 / Sayfa 37/38

Konusu: Menzil Nizamının Sağlanması

Tarih: Şevval 1144 (Nisan 1732)

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'il ve'l-keâm Tosya ve Hacı Hamza ve Osmancık ve Merzifon kadıları zîde fazlühüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân der-sâ'adetimden mübâşir ta'yîn olan dergâh-ı âli gediklülerinden Mustafa El-Hac zîde meciduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ pirleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilayetin iş erleri zîde kadruhüm tevkî'-i refî'-i humâyûn vâsıl

olıcak ma'lûm ola ki Tosya ve Hacı Hamza ve Osmancık ve Merzifon menzillerinden umûr-ı mühimme ile mütevârid olan ulâkları vesair menâzile kıyâs ile mürû ve ubûrda zahmet-i azime geldiklerinden (silik) nizâmı ve bir (silik) aldım şark sudûr bulan emr-i şerif-i 'alışânım der-sâ'adetimde hususa mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuşdu ancak menâzil-i merkûmenin (silik) vechle nizâmları virilmeyüb ve sene-i cedîdler mu'temed ve kâr güzâr kimesnelere der-uhde olunmağ bâbında (silik) iden ulâklarının (silik) ile mürur ve ubûrları matlûb-ı hümâyûn olmağla imdi siz ki kadılsız der-sâ'adetimden bu def'a mübâşir ta'yin olunan mûmaileyh Gediklü Mustafa zîde mecidühu ile işbu emr-i şerif-i âlişânım vusûlünde ihrâc ve irsâl olunan memhûr ve mümzî suret-i defter-i mevkûfde mücebince menâzil-i merkûmenin el-yevm ta'yin olan bargir ile imdâd ta'yin olunan kazaları ve (silik) ile fima-ba'd gereği gibi idarelere (silik) yohsa bargir (silik) kazalarına (silik) iktizâ ider ve sene-i cedîdeleri kimlere der-uhde olunmaludur mübâşir-i mûma-ileyh ma'arifeti ve cümle a'yân ve ahâli ma'arifetiyle görüb ve gereği gibi nizamların virüb keyfiyeti ale't-takîb der-sâ'adetime arz ve ilâm eyleyesiz ve siz ki mûma-ileyhsiz bu bâbda (silik) üzere 'amel ve hareket eyleyüb bâ-defa'da fermânım (silik) merkurumlarının ma'iyet olan bargir ve imdâdiye kazalarından mâ'ada ziyade bargir ve kazaya muhtaç (silik) iktizâlar ta'yîn olunmaludur (silik) adâdları kabuldür cümle a'yân ve ahâli ma'arifetiyle görüb ve sene-i cedîdeleri a'yân ve ahaliden kimlere der-uhde olucak münâsibdir sıhhat ve hakikat üzere tahrîr ve der-sâ'adetime ecâleten ve müsârreten arz ve ilâm eyleyesiz bu makule (silik) umuru a'yân ve vilâyetin üzerlerine müterettib olan (silik) 'ayândan olanlar (silik) menfa'at içün bazı na'lis kimesneleri himayelerine alub menzilci nasb itdürdüklerinde menzillerin (silik) ve esbâbdan olduğun vukufun olanlar haber vormeleriyle ma'azallahi ta'âla bu def'a dahi lev mislüllü hareket olunmak (silik) gelürse bir dürlü cevaba kadir olmayüb haklarında tertib-i cezâ olunacağın mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre bu bâbda ferman-ı alışanem sadır olmuştur. Buyurdum ki vusul buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şeref-yafte-i sudur olan işbu emr-i şerif-i celil-i kadruş'şan vacibü'l-ittiba lazimü'l-imtisalimin mazmun ita'at makrunla olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sadır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifim vardıkla bu bâbda veçhi meşrûh üzere şeref-yafte sudûr olan işbu emr-i şerîf celîl-ı kadrü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olub hilâfına vaz'-ı hareketden begayet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız Tahrîren Fî yevmi (silik) Şevvâl sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf.

Belge no:63 / Sayfa 38

Konusu: Menzil Nizamının Sağlanması

Tarih: Tarihsiz

Mektup-ı sadr-ı ali fi't-tarihi'l-mezbûr

Şer'i şî'ar Tosya ve Hacı Hamza ve Osmancık ve Merzifon kâdîları efendiler zîde fazlühum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yeri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhum ba'de's-selâm inhâ olunur ki Tosya ve Hacı Hamza ve Osmancık ve Merzifon menzillerinin emr-i şerîfde tasrîh olunduğu vechile nizâmları verilip iyâb ü zehâb iden ulakların (silik) ile mezbûr (silik) olmağın gönderilen suret-i defter mucibince menâzil-i merkumenin ve yevm-i muayyene olan bargirleriyle idareleri kabil midir yohsa bargir ve ulakların kazalarına zamime mi iktiza ider ve sene-i cedideleri kimlere verilmişse? olunmalıdır mübâşir tayin olunan Dergâh-ı Âlî gedüklü çavuşlarından Mustafa zîde mecdühû ma'rifeti ve cümle a'yân ve alaybeyleri ma'rifetleriyle görüp ve gereği gibi nizâmîleri verip keyfiyyeti ale't-tafsîl der-sa'âdetime arz u i'lâm eylemeniz bâbında sâdır olan fermân-ı alişan mucibince mektup tahrîr ve irsal olunmuşdur inşa'llâhu te'âlâ vusulünde mucib-i emr-i âlî üzre amel ü hareket ve husûs-ı mezbûra her biriniz ihtimam u dikkat eyleyesiz şöyle ki mikdar zerre taksiriniz zuhûr eder ise haklarınızdan gelineceği mukarrer bilip ana göre (silik) üzere hareket ve hilafında begayet tehâşî mücanebetde eyleyesiz

Belge no:64 / Sayfa 38

Konusu: Tevcih (Tımar)

Tarih: 9 Şevval 1144 (5 Nisan 1732)

... Seyyid Mustafa'nın Beratıdır

Tevkî'-i refî'-i hümayûn es-Seyyid Mustafa südde-i sâ'etime arzuhâl idüb Kangırı sancâğında ve nâhiyesinde Benderik? nâm karye ve gayrıdan bin altı yüz

akçe gedük tımarında Kangırı kal'ası ser-bölüklerinden karındaşı Hasan veledi Mehmed fevt olub tımar ile bölüklüğü mahlûl ve bu tâlebe ve müstehak iken kal'a-i mezbûr dizdârı kendünün oğlu (silik) Seyyid İbrahim arz ve berât itdürüb buna gadr ve mezbûr Seyyid İbrahim'in sekiz yaşında sabi olduğuna sadr olan fermân-ı âli mûcebince huzur-ı şer' de sâbit ve zâhir vasinin babası fevtinden gayrı (silik) mutasarrıf hilâf-ı kanun olmağla tımar-ı mezbûr merkum sabi Seyyid İbrahim'in ref'inden Kangırı kâdısı Ömer arziyla buna tevcih ve berât ile üzerine hizmetinde kusuru yoğiken (silik) merkum arzına (silik) hilâf inhâ terk hizmetidr deyü yine oğlu mezbûr sabi Seyyid İbrahim arz ve berât itdürüb gadr eyledüğü Kangırı kâdısı Hüseyin'in arzı mûcebince buna ibkâ ve berât-ı şerif ile üzerinde olub ber-vechle dahl olunmak icâb eitmez iken dizdâr-ı merkum tekrar (silik) içün terk-i hizmetdür deyü Ahmed semtine berât ve kasr-i yeddinden tekrar oğlu mezbûr sabi Seyyid İbrahim'e arz ve berât itdürüb (silik) ile buna gadr itmekle gerek tımar ile kal'a-i merkum ser-bölüklüğüne mezbûr sabi Seyyid İbrahim veledi Hasan'ın (silik) ref'inden mezkûre ibkâ ve tevcih olunmak içün sene-i erba' ve erba'in ve mi'e ve elf Ramazanın on dördüncü gününden hükm-i şerifim virildiğinden sonra terekesi lazım olmağla zıkr olunan bin altı yüz akçe gedik tımar ile kal'a-i mezbûre ser-bölüklüğü veçhi meşrûh üzere merkum Seyyid Mustafa'ya ibkâ ve tevcih olunub virdimki zıkr olunan tâbi'-i Kangırı üç bin altıyüz guruş yüz yirmi guruş (silik) tâbi' mezkûr ikiyüz guruş, üç yüz guruş ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yeddindee olub tasarruf kılub vezâif-i hidemât-ı kal'a-i mezbûre ser-bölüklüğü (silik) ser'i ve müedi kılub ol bâbda hic âhad mâni' ve vâki' olmaya şöyle bileler alâmet-i şerife i'timâd kılalar tahriren fi'l-yevmü't-tâsi' Şevvâl sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf

Fi 8 Zilkade 1144 kayd

Be-Makâm-ı Kostantiniyye El-Mahrûse

Belge no:65 / Sayfa 39

Konusu: Tecavüze Yeltenme

Tarih: : 16 Zilkade 1144 (11 Mayıs 1732)

Salih'in hüccetidir.

Hilâl-i sûtûrda mastûr husûsun istimâ' ve temhîr-i iltimâs olunmağın bu fakîr hâlen Kangırı Beğlerbeğisi zu'l-kadri'l-âlî sâhibü'l-mecd ve'l-me'âlî sa'âdetlü Selim Paşa Hazretlerinin dîvân-ı eyvân-ı âlîlerine varup zeyl-i kayimede mastûrû'l-esâmî Tokat sikat-ı müslimîni ile akd-ı meclis-i şer'-i kadîm olundukda medîne-i mezbûre mahallâtından Halil Ağa Mahallesi ahalisinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Hoca İbrahim Mahallesi sâkinlerinden Salih bin Salih nâm kimesne mahzarında üzerine dâvâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Salih kendi hâlinde olmayıp erâzil ve eşkıyâdan olmağla târih-i vesikadan iki sene mukaddem eniştem El-Hac Mustafa'nın odasında oğlum nâm şabb-ı emred ile otururken mezbûr Salih ba'de'l-aşâ' oğlum mezbûra fi'l-i şenî' kasd ve ... bıçağıyla üzerime gelip bî-hadd-i şûtûm-i galîzadan sonra sol elimin baş barmağını çalup mecrûh ve amel-mande eyledi sual? olunub mucib-i şer'îsi icrâ olunmak murâdımdır dedikde gıbbe-suâl? mezbûr Salih vech-i muharrer üzre mezbûr El-Hac Mustafa'nın odasına vardığını ikrâr ve mezbûr Hasan'ın barmağını bıçak ile çalup mecrûh eylediğini inkâr etmekle mezbûr Hasan'dan müddeasını mübeyyen beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden Halil Ağa Mahallesinden El-Hac (silik) Mustafa ve Ömer (silik) bin Süleyman nâm kimesneler li-ecli'ş-şühedâ meclis-i ma'kûd-ı mezkûra hâzırâne olub istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' mezbûr Salih târih-i vesikadan iki sene mukaddem işbu mezbûr Hasan ba'de'l-aşâ oğlum mezbûr ile akrabaları mezbûr El-Hac Mustafa'nın odasında oturur iken mezbûr Salih fi'l-i şenî' kasdıyla içerüye duhûl ve kebîr bıçak ile üzerine hücûm ve bî-hadd-i şûtûm-i galîzadan sonra bıçak ile mezbûr Hasan'ın sol eli (silik) bizim huzûrumuzda darb ve mecrûh ve amel-mande eyledi bizler bu husûsda bu vech üzre şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyü her biri eda-yı şahadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibince ba'de'l-hükm zikr olunan Hoca İbrahim Mahallesi sâkinlerinden (silik) Mustafa biz mes'ûd dahi kezalik mezbûr Salih üzerine davâ ve takrîr-i kelâm idüp târih-i vesikadan altı ay mukaddem mezbûr Salih beni gayr-ı hakk zarar dide ile darb aza ve cevarihimi (silik) eylediğinden ma'ada anâma ve avradıma cima lafsıyla şetm ve gadri külli eylediği badel su'al mucib-i şer'îsi icra olunmak matlubumdur dedik de gıbbe su'al mezbûr Salih tarih-i mezbûrda mezbûr Mustafa'yı min-gayr-i sun-i darb-ı şedid ile darb ve anasına ve avradına cima lafzıyla şetim

eylediğini bi-tavihi ikrar ve itiraf eylediğinden sonra (silik) Mahallesi ahalisinden olub hazırın bil-meclis olan imam Mustafa Halife ve diğer (silik) Mustafa Şaban Abdurhaman ve Es-SeyyidAbdullah bin Mehmed ve Ahmed bin Dursun ve Halil Ağa Mahallesi imami El-Hac Mustafa Efendi ibn-i El-Hac Mustafa ve Şeyh Osman Mahallesi imamı Şeyh Mehmed efendi ibn-i Hasan ve El-Hac Mehmed bin Hasan ve Hasan bin El-Hac Ahmed ve Mehmed bin Hasan ve Hoca Elvan Mahallesi imamı El-Hac Mustafa ve bin El-Hac Mehmed ve Çetince Mahallesi imamı Ali Halife bin Mehmed ve Mehmed bin Hüseyin ve Mustafa bin Molla Ali ve Usta Şaban bin Osman ve Mahmud bin Mehmed ve Mehmed bin Ahmed ve Ahmed bin Mehmed ve Hüseyin bin Mustafa ve El-Hac Ömer bin Hüseyin vesa'irlerinden mezbûr salih'in keyfiyet hali müddeiyan-ı mezbûran Hasan ve Mustafa'nın (silik) istihbar olundukda hakika mebzur Salih kendi halinde olmayub erazil ve eşkıya ve sahibü'l-fesad olmakla daimi efal-i arzımı i'yal ve etfaline taaruz ve hetk-i arz ve suikasd ve halet-i darbla esnayı leyalde devr-i ebvab idüb bi'd-defaât sehm-i mezkûre ile ahz u habs ve tazir ve tenbih ve kalabend olundukda mütenebbih olmayub elinden ve dilinden bir vechile emniyet mümkün olmamağın her birimiz vacibü'l-eda ve sagir-i bil-fesad olduğu her birimizin ma'lumu olub mezbûrun imtisali efali ve efal mezbûr Salih'in aded-i müsterimesidir deyü her bir meclis-i makud-u mezbûrda bil-muacehe ala tarik-i şehade haber vermeleriyle mücebincen badet tenbih ma hüvel baki bit-taleb ketb olundu yevmi sadis aşer Zilkadeti şerife sene erba ve erba'in ve mi'ete ve elf.

Belge no:66 / Sayfa 39

Konusu: Tayin (Kasabbaşı)

Tarih: 17 Zilkade 1144 (12 Mayıs 1732)

El-Hac Hasan'ın Kasab Nasbı için Selim Paşa Hazretlerinin Buyuruldurudur. Fî 16 Zilkade sene 1144

Fazîletlü Kangırı kadısı efendi hazretleri Kangırı şehri fukarası olup ve fukarâ-yı beldeye olmak üzere bilâ-vesâit mu'temed ve mütemevvil kasabbaşı nasb u tayin olunmak muktezi olmağla kasabbaşı üzerine a'yân.... üzere müezzin El-Hac

Hasan zîde kadruhu kargüzâr âdem olmağın kasabbaşı nasb olunmak bâbında bildirüp ısrâr kılınmışdır vardukda gerekdir ki merkûmu kasabbaşı nasb idüp bir dükkân-ı kasabcı açılıp iki kasab dükkânı sık ve (silik) varınca lahm bulunmak şartıyla nizâm verilip (silik) muhâsebe (silik) mallarına ihtimâm olunmak deyü buyuruldu. Fî 17 Zilkade sene 1144

Belge no:67 / Sayfa 40

Konusu: Menzil Nizamının Sağlanması

Tarih: 9 Şevval 1144 (5 Nisan 1732)

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keîâm Bayındır ve Karacalar ve Karacaviran ve Koçhisar kâdıları zîde fazlühüm ve kadruhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhum mübâşir ta'yin olan (yazılmamış) zîde meciduhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyeri ve yeniçeri serdari ve ayân-ı vilâyetin işleri zîde kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olıcak ma'lum olur ki Bayındır ve Karacalar ve Karacaviran ve Koçhisar nüzülllerinden umûr-ı mühimme ile (silik) olan ulaklar sair (silik) ile murûr ve uburda zahmet-i azime çekdiklerinden gereği gibi nizâmları virilmek içün bundan akdem şeref-sudur olan emr-i şerif-i âlişânım ile der-sâ'aderimden mahsus mübâşir tayin ve irsâl olunmuşdur ancak menâzil-i merkûmenin fihâ-ba'd pezirâ-yı ihtilâl olamayacak vecihle nizamları verilüb ve sene-i cedidleri mu'temed ve kar u güzârlara der-uhde olunması ile (silik) iden ulaklarının (silik) ile murûr ve uburları matlûb-ı hümayunum olmağla imdi siz ki kadılsız der-sâ'adetimden bu def'a mübâşir tayin olunan mumaileyh zîde meciduhu ile işbu emr-i şerif-i alişânım vusulünde ihrâca ve irsâl olunan memhûr ve münzi suret-i defter-ı mevkûfat mücebince menâzil-ı merkûmenin el-yevm maiyet olan bargirleriyle imdâdiye tayin olan kazaları ve ocaklıkları ile fihâ-ba'd gereği gibi idalereleri kabil midir yoksa bargir ve imdâdiye kazalarına zamîmemi iktizâ ider ve sene-i cedide kimlere der-uhde olunmaludur ve mübâşir-i muma-ileyh ma'arifeti vechle ayan ve ahâli ma'arifetiyle görüb ve gereği gibi nizâmlarını virüb keyfiyeti ale't-tafsîl der-sâ'adetime arz ve ilam eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i muma-ileyhsin bâbda sen dahi (silik) ve intibâh üzere amel ve hareket eyleyüb (silik) fermanım olduğu üzere menâzil-i merkûmenin el-yevm mukayyed olan bargir ve imdâdiye

kazalarından mâ'adâ ziyade bargir ve kazaya muhtâc mıdır ve ne makule kazalar tayin olunmaludur ve ne mikdar bargir ile idareleri kabildir cümle ayan ve ahali ma'arifetiyle görüb ve sene-i cedidesi ayan ve ahaliden kimlere de-uhde olunmak münâsibdir zımnında ve hakikati üzere tahrîr ve der-sâ'atime acâleten ve musarre'ten arz ve ilam eylesin bu makule menâzilin(silik) ayan ve vilâyetinin üzerlerine müterettib olan mevâddan iken ayandan (silik) ve celb ve tayin üçün bazı (silik) kimesneleri himayelerine alub menzilci nasb eyledikleri ve menzilleri (silik) lazım gelirse bir dürlü cevaba kadir olmayub (silik) mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre bu bâbda (silik) ihtimâm (silik) bâbında fermân-ı alışan sadr olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle vardıkda bu bâbda sâdr olan işbu emr-i şerif vâcibü'l-ittibâ ve lazımu'l-ımtisâlimin mazmun-ı ittaat-makrûnuyla 'amel olub hilâfıyla vaz' ve hareketten begayet ihtirâz eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimâd kılasız tahriren Fi'l-yevmü't-tâs'i min Şevval sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf

Be-mâkam-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Belge no:68 / Sayfa 41

Konusu: Tayin (Kethüdayeri)

Tarih: 20 Zilhicce 1144 (14 Haziran 1732)

Ağa Mektûbudur Fi 23 Zilkade sene 1144

Atüfetlü muhabetlü faziletlü efendi hazretleri meclis-i şeriflerine dürer-i da'avat-i safiyat ve gurer-i teslimat ve afiyet ittihakıyle inha ve i'lam olunan oldur ki hala zir- hukûmetinizde vaki olan Kangırı ve Tokad ve Kalecik ve nevahilerinde sakinin ve mütemekkinin olan Altıbölük yoldaşları üzerlerine zabıt ve kethüdayerleri nasb ve tayin olunmak olub kadim olmağın zümre-i silahdarlarından onaltıncı bölükde yevmi otuz iki akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Ali Mehmed'in? Kangırı zîde kadruhu ve ocağın kadim emekdarlarından olub mahal ve müstehak olmağla zabıt ve kethüdayerleri nasb ve tayin olunub mektup tahrir ve irsâl olunmuştur inşaâllahu te'ala vusûlünde merkûmu hidmet-i lâzimesinde istihdâm eylesiz ve siz ki altı bölükbaşı yoldaşlarız merkûmu üzerlerinie zâbıta ve

kethüdâ yeri bilüb şer'le vukû'bulan da'vâları ma'rifet-i merkum görüb şerîa't-ı garrâya itâ'at üzere olasız ve sen ki kethüdayerisin bundan akdem şeref sudur iden emrimiz mazmun itâ'at makrunuyla amil olub ol caniblerde Altıbölük halkından olub sahihü'l-esami oldukları halde hükkam üzre virmeyüb ocağın kâ'ide-i kadîmelerine ri'âyet ideler ve nehc-i şer'iyyeleriyle müttehim olanların ma'rifetiyle cezâ-yı şer'iyyeleri tertîb oluna sipâhi ve sipâhizâde olmayub re'âyâ makûlesinden olanlara... hilâf-ı emr-i âlî-şân vaz'-ı hareketten ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz

Fi 20 Zilhicce sene 1144

Belge no:69 / Sayfa 41

Konusu: Vergi (Görevlilerin Masrafları)

Tarih: 26 Zilkade 1144 (21 Mayıs 1732)

Kangırı Sancağı'nda vâki dört aded menazilin nizâmı verilmek için şeref-sudûr olan evamir-i aliyye ile mübâşir ta'yin olunan ağalardan Ahmed Ağa'nın masarîfı altmış altı kuruş ve Mustafa Ağa'nın yevmi yigirmi yedi günlük masrafı elli yedi buçuk kuruş ve Halil Ağa'nın on sekiz günlük masarîfı yüz yetmiş bir buçuk kuruş mumaileyh Halil Ağa'ya mübâşireye yedi yüz elli kuruş mumaileyh Mustafa Ağa'ya mübâşireye iki yüz elli kuruş İstanbul'a menzil husûsiyçün giden adamlara harc-ı rah ve masarîf beş yüz yirmi kuruş ve harc-ı defter, hüddamiye, ihzâriye, kalemiye, yüz kırk kuruş Kütahya bölüğünün üç günlük masarîfı beş kuruş min haysü (min haysü'l-mecmu') el-mecmu' bin dokuz yüz altmış kuruşa baliğ olub sancak ahalileri beynlerinde memhur? deve? defterine mukayese ile Beher deve kırk birer kuruş birer rub' isâbet etmeğın liva ve mezbûr kazalarına tevzi' olunan defterdir ki ber-vech-i ati zikr olunur Fi 26 Zilkade sene 1144

Kaza-i Öküz 1 rub	Kaza-i Kargu 6 deve 2 rub	Kaza-i Toht 32 deve	Kaza-i Tosya 6 deve 3 rub	Kaza-i Kangırı 6 deve 3 rub
Kaza-i Boğaz 1 rub	Kaza-i Karacaviran 1 rub	Kaza-i Milan 32 deve	Kaza-i Bucura 2 deve	Kaza-i Koçhisar 4 deve 1 rub
	Kaza-i Korupazarı 2 deve	Kaza-i Karıpazarı 3 deve	Kaza-i Kurşunlu 3 deve	Kaza-i Çerkeş 4 deve
		Kaza-i Keskin 3 deve	Kaza-i Kalecik 4 deve 1 Rub	Kaza-i Şabanözü 1 deve

Belge no:70 / Sayfa 42

Konusu: Vergi

Tarih: 19 Zilhicce 1144 (13Haziran 1732)

Medine-i Kangırı Sancâğı mutasarrıfı izzetlü rıf'atlu paşa Hazretleri ve şer'iat şî'âr kadı efendiler zîde fazlulum ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhüm inha olunur ki bundan âkdem memur olduğunuz Şark-ı Seferi canibinden tamam-ı hizmetde memurumuz ile avdet (silik) ve kaza-i sancâğınız derunundan mürur ve nüzülümüz musahhah olmağın dâiremiz halkına ve (silik) için iktizâ eden üç günlük zehâiri tedârik ve hazır ve âmede eylemeniz bâbında buyruldu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olundu evâmir-i şerife vusulünde 'amel ve hareket ve vech-i meşrûh üzere dâireniz halkına ve (silik) iktizâ eden üç günlük zehâiri tedârik ve hazır eyleyüb bu hususda ihmâl ve müsamahadan zaruret ve müzâyaka çekdirmekden be-gâyet hazer ve mücânebet idüb müceb-i buyruldu ile 'amel olasız

Fi 19 Zilhicce sene 1144

Belge no:71 / Sayfa 42

Konusu: Firarlerin Yakalanması

Tarih: 26 Cemaziyelahir 1144(26 Aralık 1731)

Hala Kangırı Sancâğı mutasarrıfı izzetlü rıf'atlu paşa hazretleri ve şer'iat şî'âr kadı efendiler zîde fazluhu ve sancâk- mezbûrede vâki' kadılar ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhüm inha olunan budur ki bundan âkdem vâka'lardan firar ve Eyâlet-i Anadolu'nun elviye derunlarında ihtifâ idenleri kemâl-i takîd ve ihtimâl ile buldurulub zorbalardan oldukları halde mukaddemâ haklarında fetvâ-yı şerife virilen eşkıyalardan olmağla bilâ emânin cezâları tertib ve kezâlik muzırü'n-nâs mesâ'î bi'l-fesâd olanları dahi tefahhus ve... gönderülüb ve her biri heder olan eşkıyadan şayan olursa anların dahi cezaları tertîb olunmak bâbında tarafınıza hitâben fermân-ı celilü'ş-şân sadr olmağla mücebince buyruldu tahrîr ve ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (yazılmamış) ile mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuşdur'amel ve hareket ve vakalardan firar idüb Sancağınız derununda ihtifâ eden zorbaları ve keزالik muzırü'n-nâs sa'î-i bi'l-fesâd olanları dahi ma'arifet ve ta'yin olunan mübâşir vaz u hareketde ... ma'arifetiyle tefahhus ve alâ eyü hal aldurmayüb haklarından şer'an icâb eden cezaları tertîb olundukda müş'ir tarafımıza i'lâm eyleyüb... vaz u hareketde eşkıya-ı mezkûrlara mu'ayyen ve zâhir olmakdan gayet ilgaya hazer ve mücânebet idüb müceb-i mazmun emr-i 'ali ve müceb-i buyruldu ile 'amel olası deyi

Fi 26 Cemaziyelahir 1144

Belge no:72 / Sayfa 42

Konusu: Tayin (Vergi Tahsildarı)

Tarih: 17 Receb 1144 (15 Ocak 1732)

Hala Eyâlet-i Anadolu'da vâki Kangırı ve Ankara Sancaklarında mutasarrıfları izzetlü rıf'atlu paşa hazretleri ve şer'iat şî'âr eyâlet-i merkûmede vaki kazaların kadıları zîde fazluhüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Kangırı ve Ankara

Sancağı mütesellimi ve ‘ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhüm inha olunur ki eyâlet-i merkûmede çavuşlar kethüdâlığı kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Seyyid El-Hac Süleyman Ağa zîde kadruhüm ber-vechi mâlikâne uhdesinde olub sene-i mâhiyelerde mu‘tâd-ı kadîm virile gelen imdâdiyesi tahsil bâbında yedinde olan emr-i ‘alişân mûcebince dîvân-ı Anadolu’dan buyuruldu iltimâs etmeleriyle tahrîr ve ısdâr kılınmışdır vusulünde gerekdir ki merkûmeden mu‘tâd-ı kadîm çavuşlar kethüdâsı olanlara vire gelen imdâdiyeyi mûma-ileyhin yedinde olan emr-i ‘ali mûcebince yedlerinden tahsil ve tarafından kabzına memure edâ ve teslim itdürüb hilâf-ı emr-i âli ve mugâyyir-i kadîm bir ferdi dahl ve ta‘arruz ve ta‘allul itdürmeyüb inâd ve muhalefet ideri olursa ism ve resmleriyle yazub divân-ı Anadolu’ya arz ve ilam eyleyüb mûceb-i buyruldu ile ‘amel ve hareket ve hilâfından gayet ilgaya ihtirâz ve ictinâb eylesiz deyüz buyruldu

Fi 17 Receb 1144

Belge no:73 / Sayfa 43

Konusu: Vergi (Zahire Tedariki)

Tarih: 2 Zilhicce 1144 (27 Mayıs 1732)

Kıdvetü’l-müteşerri’in zîde ilmuhu ve Kangırı kadısı efendi ali ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân kapucular bölükbaşılığı hidmetimizde olan Ömer Ağa zîde kadruhû ve Ankara kazasında vâki ayan-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhüm inha olunur ki inşallahu teâlâ Ankara’ya vakt u zamâniyle karîb olub bunda akdem isal olunan buyruldu ve defter mûcebince kapumuz halkına ve levendâtımıza iktiza zehâyirin (erzaklar) acilen hazır ve amâde etdirilmesi muktezî olmağla bu defa dahi def buyurulur tahrîr ve ısdar yediyle irsal olundu inşallahu teala vusulünde gerekirdiki zikr olunan zehâyirin bir gün akdem kadem cem’... ve hazır ve amâde idüb sâdır olan buyruldu amel ve hareket ve hilafından be gayet ihtirâz ve mücanebet üzere olası Fi 27 (R) sene 1144 / Fi 2 Zilhicce sene 1144

Belge no:74 / Sayfa 43

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 2 Zilhicce 1144 (27 Mayıs 1732)

İşbu sene-i mübarekede Karacaviran menzili imdâdiyesiyçün menzil ahalilerine bin üç yüz elli kuruşun mükeddemâ menzil-i mezbûra ba-emr-i ali imdâdiye verilen üç yüz elli guruş geçen sene menzil nizâmcılar mesarifi yüz doksan iki guruş Mustafa Paşa efendimizin Ali Çavuş'un yediyle sarf bahası seksen bir buçuk kuruş Kütahya'dan teftişe gelen ağaya altmış beş kuruş devletden gelen tatarlara yirmi kuruş nizâmcı Ahmed Ağa'ya on beş kuruş erbab-ı züema için hatt-ı şerif getüren ağaya on beş guruş Tosya'dan gelen hacıların masarifi kırk altı guruş menzil nizâmına me'mur Halil Ağa'ya ve Mustafa Ağa'ya ve Ahmed Ağa'ya masarif-i mübâşiriyelerinden nefis-i Kangırı'ya isâbet iden sehimleri ikiyüz yetmiş sekiz buçuk guruş devletlü paşa efendimizin mübâşirlerine tahsildariye yüz elli kuruş harc-ı defter, hüddamiye, ihzâriye, kalemiye altmış kuruş min haysü el-mecmu' (min haysü'l-mecmu') iki bin altıyüz yigirmi üç kuruşa balığ olup beher semene üçer guruş on ikişer para isâbet etmeğin medine-i mezbûrun mahallat ve kuralarına tevzi olunan tahsildar yedine verilen defterdir ki vech-i ati üzere zikr olunur Fi 2 Zilhicce sene 1144

Mahalle-i Mirahor 1 rub' 52	Mahalle- i Alaca Mescid 1 rub' 52	Mahalle-i Karataş 1 rub' 52	Mahalle-i Halil Ağa 1 rub' 52	Mahalle-i Hoca Bahşayış 1 rub' 78	Mahalle-i Kayserbey 1 rub' 78
Mahalle-i Çukur 32	Mahalle- i Yoğurtçu 32	Mahalle-i İmaret 32	Mahalle-i Debbaghane 32	Mahalle-i Yapar 12	Mahalle-i Şeyh Hasan 1 rub' 52
Mahalle-i Hacı kebir 2	Mahalle- i Hoca İbrahim	Mahalle-i Perdedar 7	Mahalle-i Hoca Elvan 17	Mahalle-i ... 1 Rub 32	Mahalle-i Taşmeccsid 12

	5				
--	---	--	--	--	--

Karye-i Aşağı Alagöz 12 pare	Karye-i Yukarı Alagöz 12 pare	Karye-i Gölas 12 pare	Karye-i Aktaş 16 pare	Karye-i Boyalıca 16 pare 92	Karye-i Korgun 16 pare 92
Karye-i Bugay 16 pare 23.5	Karye-i Süleymanlı 12 pare 19.5	Karye-i Dikenli 16 pare 55	Karye-i Şehler 29.5	Karye-i Handırı 16 pare 23.5	Karye-i Yirik 29.5
Karye-i Çayırpınar 3 pare 29.5	Karye-i İldızım 7 pare 26	Karye-i Çivi 29.5	Karye-i Ovacık 16 55.5	Karye-i Kızılsin 16 pare 55.5	Karye-i Absarı 7 pare 29.5
Karye-i Ahlad 7 pare 26	Karye-i Hisarcık Kayı 16 pare 23	Karye-i Gölaskay 1 4 pare 23	Karye-i Çukurvira n 29.5	Karye-i Mudun pare 16 22.5	Karye-i İnaç 16.5
Karye-i Dengi 12Pare 3.5	Karye-i Hasağca 12 pare 19.5	Karye-i Balibağı 16.5	Karye-i İkiçam	Karye-i Değim	Karye-i Tuzlu
Karye-i Merzi 2 pare 36	Karye-i Akçavakıf pare 12 19.5	Karye-i Alaca pare 2 23	Karye-i Germece 16.5	Karye-i Kilisecik 29.5	Karye-iş Şeyh Yunus 29.5
Karye-i Kayı Çivi 4 pare 23	Karye-i Saray 1 pare 19.5	Karye-i Dut Ağaç 16.5	Karye-i Hoca Hasan 16 pare 26	Karye-i Tuna? 16.5	Karye-i Fene 16 pare 19.5
	Karye-i Sülökkırı 2 pare 6.5	Karye-i Esed Hacı Bin	Karye-i Yanlar 16 pare	Karye-i Genek ve göz	Karye-i Kışla 16 pare 26

		4 pare 23	19.5	16 pare 26	
	Karye-i Deliler 2 pare 2.5	Karye-i Anuza 16.5	Karye-i Yenice pare 12 19.5	Karye-i Bayındır pare 12 19.5	Karye-i Küçükklü 16.5
	Karye-i Mürid hacı beğ 16 pare 9.5	Karye-i Alva 2 pare 6.5	Karye-i Yukarı pelid 12 pare 3	Karye-i Maksudvira n 16 pare 26	Karye-i Şehler 2 pare 23
Karye-i Aşağı Çavuş 2 pare 62	Karye-i Karaşeyh 16 pare 6.5	Karye-i Hacib 16 pare 9.5	Karye-i Balıbdık 2 pare 6.5	Karye-i Kavra pare 7 13	Karye-i Aşağı Pelid pare 16 9.5
	Karye-i Çiftlik 16 pare 9.5	Karye-i Karadayı 17 pare 11	Karye-i İnandık 5 pare 2.5	Karye-i Urvay 8 pare 13	Karye-i Mesutöre n 16 pare 9.5
	Karye-i Nehnuz 8 pare 3	Karye-i Hisarcık 12 pare 6.5	Karye-i Akviran 12 pare 3	Karye-i Ayan 12 pare 3	Karye-i Seydi 2 pare 6.5
Karye-i Çörekçiler 8 pare 13			Karye-i Kuyupınar 8 pare 13		

Belge no:75 / Sayfa 44

Konusu: Vergi (Resm-i Yaylak)

Tarih: 2 Muharrem 1144 (7 Temmuz 1731)

İşbu bin yüz kırk dört senesi mahsub olmak üzere hilal-i Kangırı beğlerbeğsi zu'l-kadri'l-âli sâhibü'l-mecd ve'l-me'âlî sa'âdetlü Selim Paşa Hazretlerinin dîvân-ı mezbûrun resm-i yaylakiyesi ta'adiden bir mamûl kayd olunub ve kat ve tahsil...

Kangırı Kazasında kanundan resm-i yaylakiyesi kayd verilen kara kethüdarları marifetiyle sene-i sabık üzere resm-i yaylakiye harac-ı bab mübâşiriye ceman bin beşyüz guruş haraç-ı defter hüdamiye ihzâriye kile seksen guruş min-haysü'l-mecmu beşyüz seksen guruş baliğ olub cümle marifetiyle hesap olundukda ahali mahud semen hesab üzere beher sene üç guruş dörder akçe isâbet etmeğin cümle marifetiyle tahrîr mübâşir müşaruniley taraflarına virilen defterdarın ber vec ati zikr olunur.

Fi 22 Muharrem 1144

Karye-i Handırı 39 guruş 52 meblağ	Karye-i Yirik 45.5 guruş	Karye-i Aşağı Alagöz 24 guruş 18 pare	Karye-i Yukarı Alagöz 18 guruş 8 pare	Karye-i Boyalıca 60 guruş 8 pare
Karye-i Absarı 27 guruş 26 meblağ	Karye-i Bugay 39 guruş 52 meblağ	Karye-i Süleymanlı 18 guruş 24 meblağ	Karye-i Dikenli 54 guruş 12 meblağ	Karye-i Dumlu guruş 45.5
Karye-i Çayırpınar 36 guruş 48 meblağ	Karye-i İldızım 56 guruş 56 meblağ	Karye-i Çivi 45.5 guruş	Karye-i Ovacık 12 guruş 54.5 12 meblağ	Karye-i Karaşeyh 54.5 Guruş 12 meblağ
Karye-i Hisarcık Kayı 24 guruş 32 meblağ	Karye-i Gölaskayı 21 guruş 28 meblağ	Karye-i Maksudviran 45.5 guruş	Karye-i (silik) 39 guruş 52 meblağ	Karye-i İnaç 15 guruş 20 meblağ
Karye-i Balibağı 15 guruş 20 meblağ	Karye-i İkiçam 32 guruş 22 meblağ	Karye-i Değim 24 guruş 32 meblağ	Karye-i Tuzlu 24 guruş 32 meblağ	Karye-i Ahlad 42 guruş 56 meblağ
Karye-i Alıç 21 guruş 28 meblağ	Karye-i Germece 15 guruş 20 meblağ	Karye-i Kilisecik 45.5 guruş	Karye-i Şeyh yunus 45.5 guruş	Karye-i Hasağca 18 guruş 22 meblağ

Karye-i ... 24 guruş 32 meblağ	Karye-i ... 15 guruş 21 meblağ	Karye-i Fene 18 guruş 24 meblağ	Karye-i Merzi 33 guruş 33 meblağ	Karye-i Akçavakıf 18 guruş 24 meblağ
Karye-i Genek... 24 guruş 32 meblağ	Karye-i ... 24 guruş 32 meblağ	Karye-i Koçhisar 21 guruş 28 meblağ	Karye-i Saray 18 guruş 24 meblağ	Karye-i Dut Ağaç 15 guruş 21 meblağ
Karye-i Bayındır 18 guruş 24 meblağ	Karye-i Küçüklü 15 guruş 21 meblağ	Karye-i Sülökkırı 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Esed Hacı Beğ 21 guruş 28 meblağ	Karye-i Yanlar 18 guruş 24 meblağ
Karye-i ...viran 24 guruş 32 meblağ	Karye-i Şeyhler 21 guruş 28 meblağ	Karye-i Deyler 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Anuza 15 guruş 21 meblağ	Karye-i Yenice 18 guruş 34 meblağ
Karye-i Kavra 12 guruş 16 meblağ	Karye-i Aşağı Pelid 9 guruş 12 meblağ	Karye-i Mürid hacı beğ 9 guruş 12 meblağ	Karye-i Alva 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Yukarıpelid 3 guruş 4 meblağ
Karye-i Mesutören 9 guruş 12 meblağ	Karye-i Aşağıçavuş 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Karaşeyh 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Hacib 9 guruş 12 meblağ	Karye-i Balıbidik 6 guruş 8 meblağ
Karye-i Ayan 3 guruş 4 meblağ	Karye-i Seydi 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Çiftlik 9 guruş 12 meblağ	Karye-i Karadayı 10.5 guruş 14 meblağ	Karye-i Urvay 12 guruş 16 meblağ
Karye-i Çayırpınar 12 guruş 16 meblağ	Karye-i Nehnuz 3 guruş 4 meblağ	Karye-i Kuyupınar 12 guruş 16 meblağ	Karye-i Hisarcık 6 guruş 8 meblağ	Karye-i Akviran 3 guruş 4 meblağ

Belge no:76 / Sayfa 45/46

Konusu: Asker Toplama

Tarih: Evasıt- Zilhicce 1144 (Mayıs 1732)

Kıdvetü'l-emâcid ve a'yân bi'lfi'il (silik) hidemât-ı aliyyede mevcûd bulunmak üzere müceddiden tayin ve bedr gâhi fermân (silik) ve dergâh-ı mu'allam cebeciler ve üzerlerinde (silik) nasb ve ta'yin olunan yirmi dokuz ki (silik) tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki ocağın Üsküdar ve kâr-ı güzâr olub memur olduğun hidemât-ı aliyyenin uhdesinden gelmekle (silik) olunduğun ecilden zikr olunan hizmet-i şerife müselleme ve mürettin ve cenk ve harbe (silik) şücâ' ve bahadır (silik) ve koloğlanlarından vesair (silik) Üsküdar'dan Hendek ve Bolu ve Kastamonu'da ve Tosya ve Sivas ve Diyarbekir vesair (silik) vâkî' kurâ ve kasabalarda dirliğe (silik) eyledikleri mahallerde Bağdad canibine varıncaya değin tekmiil olunmak üzere kırk aded serdengeçdi ağalarına bayrak küşâde itdürülüb bayrak küşâde iden ağa ve alemdardan mütekâ'idliği rağbed iden ağalara itmam-ı hizmetden sonra kırkar akçe ve alemdârlara (silik) yetmiş akçe tekâ'üdlük ve terakki murad idenlere kanun üzere ağalara onar akçe (silik) yedişer akçe virildikten akdem tekâ'üd olan ağa ve alemdârlar dahi rağbet idüb yine bayrak küşade iderlerse anlar dahi kanun üzere ağalara onar akçe ve alemdârlara yedişer akçe terakki ihsân olunmak şartıyla örnek ile bir sa'at mukaddem varub memur olduğun mahalde mevcud bulunmak için zikr olunan dört bin neferin Ağalığı sana tefviz ve sipariş olunmağın gerekdir ki tahrîrine memur olduğun neferâtı fermân olunduğu vech üzere (silik) oğullarında ve garib yenilerden müselleme ve mürettib tashih ve bedr gâh iderek Bağdad'a varıncaya dek tekmiil idüb ma'îşe memur olduğunun vezir-i müşâun-ileyhin re'y-i (silik) üzere sâkin iken (silik) bahâne ile re'âyâ neferâtına (silik) olunursa ber-vechle cevaba kadir olamayub müstehak (silik) olacağın emr-i mukarrer bilesin dest-gâh ve (silik) tahrîrine memur olduğunun (silik) için umuruna mâni' olub hidemât-ı âliyyenin tatiline bais olacak ister olanları ism ve resmlerini tahrîr eylesin ki haklarından gelinmek için (silik) ilâm (silik) oluna ana göre (silik) ve basiret üzere hareket idüb neferâtının zabt ve rabtında müceddid sa'y ve re'ayaya zûlm ve ta'addi ve (silik) ihtirâz ve ictinâb eylesin deyü dergâh-ı mu'allamda bi'lfi'il cebeci başı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdullah dame meciduhu tarafından mühürlü mektup virilmekle veçhi meşrûh üzere uhde (silik) fermân-ı alişânım sadr olmuştur buyrudurm ki vüsul buldukda bu bâbda sadr olan

emr-i celîlû'l-kadum ve mûma-ileyh tarafından virilen mühürlü mektup mücebince 'amel olunub hilâfından gâye-i ilkâya ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren evâsıt-ı Zilhicce sene erba' ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Tıbb-ı âsluhu'l-hatîr nemahahu'l-fakîr ileyhi 'azze ve şânûhu (silik) el-müvellâ-hilâfetuhu bi-medineti Kostantiniyye el-mahrûse 'ufiye 'anh

Belge no:77 / Sayfa 46

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 10 Zilhicce 1144 (4 Haziran 1732)

Akzâ kuzâtî'l-müslimân evlâ vülâtî'l-muvahhidân ma'âdini'l- fezâil ve'l-yakîn râfî'u a'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlâna kâdısı zîde fezâilihum ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâili ve'l- kelâm Üsküdar'dan Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vâki olan kâdıların zîde fazluhûm ve mefâhiri'l-emâsi'l ve'l-ayân mütesellimler ve voyvodagan zîde mecidihûm mefâhiri'l-emâsi'l ve'l-akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki düstur-ı mükerrerrem müş'îr-i mufahham nizâmü'l-a'lem Bağdad Canibi serasker vezir-i mükerrerrem Ahmed Paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû (silik) olunmak üzere Anadolu Canibinden silahdar? (silik) ber dergah olunmuş fermânım olan dört bin nefer Dergâh-ı Muallâm yeniçerileri (silik) şeriat oldukları günden mahal mübâşiriye olunur ve her gün (silik) neferatı olunur ise mevcudlarına kabul beher menzil beher (silik) yevm verirse hafız nâm beher altı neferat verilirse (silik) kabul içün beher on neferat (silik) bargir verilmek muktezi olub tayinatları ve asker bargirleri ücret tekalifleri tayin olunmak üzere nüzûl eylemleri kazaların ahalisi taraflarından virmek fermânım olmağın emr-i siz ki kâdılar ve mütesellimler ve voyvodalar kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri işbu işbu emr-i celîlû'l-kadrim ile tahrîr ve tashihe me'mur mübâşirlerin (silik) Toht Kazasına nüzûl idenler ise tahsil içün

beher on neferin bir neferine bir re's mekkari bargir olmak üzere ahali kaza-yı vilayetden tedarik ve taraflarına teslim idüb nâm kardeşlerinin bahasıyla mekkari ücretlerini ahali-i kazanın tekaliflerine takas olunmak üzere tahrîrine me'mur zabitanın memhur temessükât ahd eyleyüb (silik) savb me'murlarına irsâl ve îsâli kemal-i dikkat ihtimâm idüb ihmâl-i müsâhele neferat (silik) te'hirine ba'is olur hareketsiz zuhur ider ise cümleiniz muateb ve muakıb olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre Bağdad üzerine hareket idüb emr-i alişanem muhalif vaz'ı hareketden begayet ihtirâz ve ictinab eylemek bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuşdur buyurdum ki şerifimle vardıkda bu bab da vech-i meşrûh üzere şeref yafte sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlûş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı mûnifi birle 'âmil olub hilâfıyla vaz'-ı hareketden be-gâyet-i ihtirâz ve ictinâb eylesin şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-işrîn? min şehr-i Zilhicce li-sene erba'a ve erba'în ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:78 / Sayfa 47

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: Zilhicce 1144 (Haziran 1732)

Mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâili ve'l- kelâm Anadolu valisi vâki kâdılar zîde fezâilîhum ve mefâhiri'l-kuzât ve'l akrân ayan-ı vilayet zîde kadruhûm tevki rafî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem Anadolu valisi vezirim Ahmed Paşa edemullahu teala iclalehu Revan Kalası muhafazına me'mur tayin olunub eyaleti mezbûrdan imdâd-ı seferiyesinin evvel ve cem' u tahsil muktezi olmağla emr-i şerifim vusulünde sen ki mumalileyhsin eyalet-i merkurdan (silik) olan imdâd-ı seferiyyeyi bin yüz kırk beş senesi mahsuben aceleten tahsil vezirim müşarunlîyh tarafından ma'an eda ve teslim eyleyüb idüb te'hir ve tevakkuf ile ta'til-i maslahatı ba'is olmakdan gayetü'l-gaye ihtirâz ve mücânebet eylemeleri bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuşdur buyurdum ki bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn ve itâ'at makrûniyla amel olub hilafından be

gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimâd kılâsîz tahrîren evasî-ı Zilhice li-sene erba'a ve erbain ve mi'ete ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye El-Mahrûse

Belge no:79 / Sayfa 47

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 1145 (1732)

Şerî'-şî'âr Anadolu Eyaletinde vâki olan kuzât efendiler zîde fezâ'iluhû kîdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhûm ba'de'l-mühim inha hilal-i Anadolu valisi vezir-i mükerrerem atufetli paşa hazretleri Revan Kalası muhafazasına me'mur ve tayin olunmağla Eyalet merhumdan tayin olunan imdâd-ı seferiyesinin yüz kırk beş senesi mahsuben aceleten tevzi ve tahsil vezirim müşarünileyh tarafına tamamen edâ ve teslîm eylemeleri bâbında sâdır olan fermân-ı alîşanem mûcebince mektup tahrîr ve ile irsal olunmuşdur (silik) ta'allül vusulünde mucib emr-i alî üzere amel ve harket idüb tehir ve tevakkuf ile ta'til-i maslahatı ba'is olmakdan gayetü'l-gaye ihtiraz ve ictinab eyleyesiz

Belge no:80 / Sayfa 47/48

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 25 Zilhice 1114 (19 Haziran 1732)

Anadolu Valisinin İmdâd-ı Seferiyye Tahsili

Fi 8 Muharrem 1145

Şerî'-şî'âr Kangırı Sancağı'nda vâki olan kazaların kâdılar efendiler zîde fazluhûm mefairül emasil ve'l akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayet iş erleri zîde kadurum (silik) inha ve ilam olunur ki işbu sene-i mübarek Revan kalası muhafazasına me'mur (silik) şevket-makrûn ile mazmûn fermân

alışanem sâdır olub ve Anadolu Eyaletinde imdâd-ı seferiye tahsilinden dahi başka bir kıt'a emr-i celfilü's-şân ısdâr olmağla mûcebince buyruldu tahrîr ve irsal olunmuşdur vusulüne gerekdir ki liva-yı mezbûrdan tayin olunan imdâd-ı seferiyye akçesinden evvel cem'u tedarik ve mübâşiri mumaiyleh ile savb maksuddan hareket ve gayretten mukaddem irsâl ve îrsâl eyleyesiz on günden beri (silik) hareket acelen irişüb hizmetli muhafazası... gurus (silik) olan emr-i şerif-i alışanem musarrah olub hareket ve azimetine ancak bu akçenin bir gün evvel gelüb (silik) muvaffak olmağla bu vakti evkat-ı sâireye kıyas eyleyüb imdâd-ı seferiye akçenin kazalardan tevzi ve tahsiline bakmayub ol mikdar akçesi ayan-vilayetden tedarük mübâşir arz... meks etmeyüb seri'an ve acilen tarafımıza irsal ve ba'zı kazalardan tevzi' ve taksim (silik) ve teslim eyleyesüz lakin meblağ-ı mezkûrun tahsili husûsunda mesaha ve tekalif-i misillü (silik) eyleyüb bir dürlü cevâba kâdir olmayup (silik) şedid-i mazhar olacağınızı fıkı ve mülhaza...(silik) ... varub iyal üzere imdâd- seferiyyemizi tamamen (silik) teslim ve tecessüs alı tecessüs irişdürüb.. kusur tarafımız isal ve teslim ettirmeğe (silik) muceb-i buyruldu ile amel ve hareket ve hilafından begayet tevakkı eylesiniz 25 Zilhicce 1144

Belge no:81 / Sayfa 48

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 9 Muharrem 1145 (2 Temmuz 1732)

İşbu bin yüz kırk beş senesi mahsub olmak üzere hala Anadolu valisi veziri mükkerem devletlü Ali Paşa Hazretleri Revan Kalesi muhafazası ba emr-i ali me'mur olmalarıyla ve zîde mumaiyleh hazretleri seferler vukunda eyalet-i mezbûrdan ba ... tayin buyrulan üç yüz otuz iki akçe imdâd-ı seferiyelerin nefsi-i Kangırı Sancağı'na isâbet ederek imdâd-ı seferiyelerleri on üç bin yüz doksan iki gurus ve her ne vechile bab bana bin yüz on dokuz gurus hizmet mübâşir kiracı başı bana iki yüz gurus harac-ı defter huddâmiyye ihzariye yüz on dokuz gurus minhaysül mecmu on beş bin sekiz yüz otuz gurus baliğ olub sancak ahalisi? beynlerinde mahud kırk sekiz bin dört defter-i hakan-i ile beher deve üç yüz sekiz yigirmi altışer bin gurus isâbet etmeğin liva-yı mezbûrdan vâki kazalar cümle marifetiyle tevzi olunub

meblağ-ı mezburun kabzına memurolan fahril-akrân Mehmed Ağa'dan yedine verilen defterdir ki bervec ati zikr olunur.

9 (M) Muharrem 1145

Kaza-i Öküz 1 rub	Kaza-i Kargu 3 rub 1 deve	Kaza-i Toht 32 deve	Kaza-i Tosya 3/1 rub 6 deve	Kaza-i Kangırı 3 rub 6 deve
Kasaba-i Boğaz 1 deve	Kasaba-i Karacaviran 1 rub	Kasaba-i Milan 22 rub	Kasaba-i Bucura 2 deve	Kasaba-i Koçhisar 1 rub 4 deve
Kasaba-i Şabanözü 1 deve	Kasaba-i Korupazarı ..deve	Kasaba-i Karıpazarı 3 deve	Kasaba-i Koçhisar 3 deve	Kasaba-i Çerkeş 4 deve
			Kasaba-i Keskin 3 deve	Kasaba-i Kalecik 4 deve

Belge no:82 / Sayfa 48

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 8 Muharrem 1145 (1 Haziran 1732)

Şeri'at şî'ar Kangırı Sancağı'nda vâki olan kazaların kâdıları efendiler zîde fazlühüm mefari'ül- emasil ve'l-akrân ketdüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhüm ba'de't-tahiyye ve's-selâm inhâ olunur ki işbu senei mübarekde Revan Ka'alası muhafazasına me'mur olduğuna bina'en sâdır olan fermân-ı alışan mücebince liva-yı mezbûrdan maiyeti olan imdâd-ı seferiyeden tahsil içün muktezi? ve meşrûh buyurulan tahrîr ve teayyün olunan mübâşirimizi üç günden ziyade ...mayub acaleten tedarik ve ırsal ve erişdürüb... monla oğlu merkurum Hüseyin henüz bir haber ve eseri zuhûr etmediği mutlaka rehavetevkat-ı sâireye mübâşir eylemeyüb kat'an ... etmenizi meblağ-ı mezbûru fiiler ...tedarik ve mübâşir mumailayh ile muaccele ve ırsal eyleyesiz eğer yine müsamaha haller hareket ile te'hir -i maslahata bais olmak ısrarınız? olup ... dürlü cevaba kadir olasun cümleniz

ikab kayd olacağını fikir ve mülâhaza ve meblağ-ı mezbûru tedarik ve mübâşir ile tarafımıza irsal ve teslim etmekde her birimiz dikkat ve bir dahi buyruldu mürur ubur eylemeyüb tamamen erişdürüb tarafımıza münasib buyurulduyla amel ve hilafından ihtirâz ve ictinab eyleyesiz

Fi 8 Muharrem sene 1145

Belge no:83 / Sayfa 49

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 25 Muharrem 1145 (18 Temmuz 1732)

İşbu bin yüz kırk beş senesi mahsub olmak üzere hala Anadolu valisi vezir-i mükerrer devletlü Ali Paşa Hazretleri Revan ka'alesi muhafazına me'mur olmalarıyla vezir-i müşarunileyh hazretlerine eyalet-i mezbûreden ba hatt-ı hümayûn ta'yin buyurulan imdâd-ı seferiye ve üç bab ve mübâşiriyyelerinden nefis-i Kangırı kazasına isâbet iden iki bin yüz dört guruş mükeddemâ Kütahya Valisi Ebubekir Paşa'nın kapucılar kethüdasına virilen hazinesinden Kangırı kazasına husûsu mühim kırk bir buçuk guruş çavuşlar kethüdasına on guruş meblağ mezbûrun kabzına memmur Mehmed Ağa'nın masarif deftere bahası on üç buçuk guruş merhum Mehmed Ağa'ya mübâşiriye yüz otuz beş guruş haraç-ı defter elli guruş hüdamiye ihzariye on guruş guruş tahsildariye (silik) ve yedine yüz otuz altı guruş min haysü'l-mecmu' iki bin altı yüz guruşa baliğ olup bi'l-cümle ayan (silik) kara kethüdalarıyla bade mahsubve ve kul kethudalarile badel hisâb ma'hûd semen hesâbı üzre beher sene üçer guruş on birer pare isâbet etmeğin (silik) mezburun mahallat fukaralarına tevzi olunub tahsildar memur? iden virilen defterdir ki ber vec ati zikr olunur 25Muharrem 1445

Min haysü'l-mecmu' iki bin altı yüz guruşa baliğ olup bi'l-cümle...

Mahalle-i Mirahor 54 guruş	Mahalle-i Karataş 54 guruş	Mahalle-i Halil Ağa 54 guruş	Mahalle-i Hoca Bahsayış 78 guruş	Mahalle-i Musa Beğ 78 guruş
Mahalle-i Yoğurtçu 34 guruş	Mahalle-i İmaret 34 guruş	Mahalle-i Debbağhane 34 guruş	Mahalle-i Halil 34 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 54 guruş
Mahalle-i Perdadar 6 guruş	Mahalle-i Hoca Elvan 17 guruş	Mahalle-i Yapar 13 guruş	Mahalle-i Taşmescid 11 guruş	Mahalle-i Çukur 34 guruş
Karye-i Aktaş 42.5 guruş	Mahall-i Boyalıca 42.5guruş	Mahalle-i Korgun 91.5 guruş	Mahalle-i Cam-i Kebir 3 guruş	Mahalle-i Hoca İbrahim 4 guruş
Karye-i Handırı 42.5 guruş	Karye-i Yirik 49 guruş 5 pare	Karye-i Aşağı Alagöz 24 guruş 8 pare	Karye-i Yukarı alagöz 19.5 guruş 6 pare	Karye-i Gölas 45.5 guruş 14 pare
Karye-i Absarı 29.5 guruş	Karye-i Bugay 42.5 guruş 3 pare	Karye-i Sümenli 19.5 guruş 6 pare	Karye-i Dengi 58.5 guruş 18 pare	Karye-i Dumlu 49 guruş 5 pare
Karye-i Çayırpınar 39 guruş 12 pare	Karye-i İldızım 45 guruş 14 pare	Karye-i Çivi 49 guruş 5 pare	Karye-i Ovacık 58.5 guruş 18 pare	Karye-i Karaşeyh 58.5 guruş 18 pare
Karye-i Hisarcık Kayı 39 guruş 12 pare	Karye-i Gölaskayı 22.5 guruş 27 pare	Karye-i Maksudviran 49 guruş 5 pare	Karye-i Maruf 32.5 guruş 3 pare	Karye-i İnaç 12 guruş 15 pare
Karye-i Balıbağı 12 guruş 15 pare	Karye-i İkiçam 42.5 guruş 3 pare	Karye-i Değim 26 guruş 8 pare	Karye-i Tuzlu 26 guruş 8 pare	Karye-i Ahlad 45.5 guruş 14 pare

Karye-i Germece 12 guruş 15 pare	Karye-i Kisecik 49 guruş 5 pare	Karye-i Şeyh Osman 49 guruş 5 pare	Karye-i Dengi 42.5 guruş 3 pare	Karye-i Hasakçe 19.5 guruş 6 pare
Karye-i (silik) 12 guruş 15 pare	Karye-i Fene 19.5 guruş 60 pare	Karye-i Merzi 32 guruş 1 pare	Karye-i Akçavakıf 19.5 guruş 6 pare	Karye-i Alıç 22.5 guruş 8 pare

Karye-i Kışla 26 guruş 8 pare	Karye-i Kayı Çivi 22.5 guruş 17 pare	Karye-i Saray 19.5 guruş 6 pare	Karye-i DutAğaç 16 guruş 15 pare	Karye-i HocaHasan 26 guruş 8 pare
Karye-i Küçüklü 16 guruş 15 pare	Karye-i Sülükkırı 6.5 guruş 2 pare	Karye-i Esed Hacı Bey 22.5 guruş 12 pare	Karye-i Yanlar 19.5 guruş 6 pare	Karye-i Genek ve göz 26 guruş 8 pare
Karye-i Şehler 22.5 guruş 17 pare	Karye-i Deyler 2.5 guruş 2 pare	Karye-i... 16 guruş 15 pare	Karye-i Yenice 19.5 guruş 6 pare	Karye-i Bayındır 19.5 guruş 6 pare
Karye-i Aşağıpelid 2.5 guruş 2 pare	Karye-i ..hacı bin 9.5 guruş 13 pare	Karye-i Alva 2.5 guruş 2 pare	Karye-i Yukarıpelid 3 guruş 11 pare	Karye-i Maksudviran 32 guruş 8 pare
Karye-i Aşağıçavuş 2.5 guruş 2 pare	Karye-i Karaşeyh 2.5 guruş 2 pare	Karye-i Hacib 9.5 guruş 13 pare	Karye-i Balıbidik 2.5 guruş 2 pare	Karye-i Kavra 13 guruş 4 pare
Karye-i ... 9.5 guruş 13 pare	Karye-i Karadayı 11.5 guruş	Karye-i İnandık 4.5 guruş 17 pare	Karye-i... 13 guruş 4 pare	Karye-i .. 9.5 guruş 13 pare
Karye-i Kuyupınar	Karye-i Hisarcık	Karye-i Akviran	Karye-i Ayan 3 guruş	Karye-i Seydi

13 guruş 4 pare	2.5 guruş 2 pare	guruş 3 pare	11 pare	2.5 guruş 2 pare
			Karye-i Çörekçiler 13 guruş 4 pare	Karye-i Nehnuz 3 guruş 11 pare

Belge no:84 / Sayfa 50

Konusu: Mukataa (Eksi Bakiye)

Tarih:16 Zilhicce 1144 (10 Haziran 1732)

Emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm-ı kebîr küberâ'i'l-fihâm zu'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîdi'l-meliki'l-a'lâ ber-vechi arpalık Kangırı Sancağı mutasarrıfı dâme ikbâluhu ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-hükkâm mevlana (silik) kadısı zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân der-sâ'adetimden mübâşir tayin olunan (silik) zîde meciduhum tevki'-i ref'-i hümâyun vasıl olıcak ma'lum olaki dergah-ı mu'allam yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacı ve sipah ve silahdâr ve bölükân-ı erba' ve Bağdad (silik) verilecek (silik) için katı çok akçeye muhtâc olmakdan nâşi zaman zabtı Muharrem guresinden olub senede otuz altı bin akçe malı olan Kangırı sancâğında kurbunda malı ve tevâbi' mukâta'ası yüz kırk iki senesinden yüz kırk beş senesine gelince bâ-fermân (silik) zikr olunan senelerde malı olan yüz kırk dört bin akçeyi her kimler tahsil ve âhz ve kabz eylemiş ise ma'arifet-i şer'le mahalinde gereği gibi teftiş ve tefahhus ve tamamen tahsil ve âsitane-i sâ'adetime irsâl ve teslim-i hazine-i amirem eylemek üzere Bolu voyvodası Yusuf zîde meciduhunun uhdesinde kayd ve tahsil itdirilmek fermânım olmağın imdi sen ki mir-i mirân-ı muma-ileysin işbu emr-i celîlü's-şânım vusulünde mukâta'a-i mezbûru zikr olunan senelerde her kimlerde zabt ve malını âhz ve kabz eylemiş ise mahalinde ma'arifet-i şer'le gereği gibi teftiş ve tefahhus ve malı olan meblağ-ı mezbûr yüz kırk dört bin akçeyi tamamen tahsil ve merkûm Yusuf zîde meciduha âhz ve kabz ve bir gün evvel ve bir saat mukaddem irsâl ve teslim-i hazine-i amirem itdikden sonra ziyâde dikkat ve ihtirâm idüb bir dürlü gadr ve bahane ile bir ferde ta'allul ve muhalefet itdirilmekten itâ'at-i emvâl-i miri itdirilmekten begayet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım

sâdr olmuştur buyurdum ki hükm-ı şerifimle (boşluk) vardıkda bu bâbda veçhi meşrûh üzere şeref-yâfte sudur olan işbu emr-i âlişânım mazmun-ı münif birle ‘amel olub hilâfından begayet ihtirâz eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerife itimâd kılasız tahriren fi’l-yevmü’s-sâdis ve’l-ısrîn Zilhicce sene erba’ ve erba’in ve mi’e ve elf

Be-Mâkam-ı Kostantiniyye El-Mahrûse

Belge no:85 / Sayfa 51

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 13 Zilhicce 1144 (7 Haziran 1732)

Kayd Fi 26 Muharrem 1145

Akzâ-i kuzâtu’l-müslimîn evlâ-i vülâtü’l-muvahhidîn ma’denü’l-fazl ve’l-yakin râfi’ü ilâmü’s-şer’iyye ve’d-dîn vâris-i ulûm ve’l-enbiyâ ve’l-murselin el-muhtas bi-mezîd-i inâyeti’l-melik ... Mevlana (boşluk) kâdisı zîde fazluhu ve mefâhir ve kuzzât ve’l-hükkâm ma’denü’l-fezâil ve’l-keîlâm vilâyet-i Anadolu’dan Diyarbakır’a varınca yol üzerinde vâki’ olan kazaların kadıları zîde fazluhum ve mefâhir ve’l-emâsil ve’l-akrân kethüdâları ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhüm tevki’-i refi’-i hümayun vasıl olıcak ma’lum ola ki Bağdad Kalesi ve havalisi muhâfazası için hala Bağdad valisi olub ser-asker olan vezirim Ahmed Paşa edamallahu te’âla iclâlehunun ma’iyyetinde mevcut bulunmak üzere vilâyet ve taşralarda ... tahriri fermânım olan beş yüz nefer silâhdâran neferâtlarının tahrir olundukları mahallerden Diyarbakır’a varınca nüzûl edecekleri menâzilde rûz-ı merre tayinatları kazalar ahalileri tarafından verilmek üzere fermânım olmağla imdi siz ki kadılar ve kethüdâ pirleri ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerisiz işbu emr-i şerif celîlû’l-kadrüm vardukda neferât-ı mezbûre tahrîr olduklarıncâ ve gerek tahrirleri tekmîl oldukda tahrir oldukları mahallerden Diyarbakır’a varınca nüzûl edecekleri menâzilde mevcudlarına göre her bir neferine birer çift nân ve beher beş neferine birer vukıyye güşt (et) ile birer... yevmiyye birer çift nan ve iki vukıyye güşt ile bi kile şa’ir ve kethüdâ ve baş çavuş ve alemdâr ve on beş nefer zâbitan... her neferinin ikişer çift nân ve birer vukıyye güşt ve yarımşar kile şa’ir ve on bir re’s saka vesair ne bargirleri için dahi yevmiye

ikişer keyl ve bir yevm şa'irden lazım gelen tayinatları kazalar ahâlisi tarafından virdirilüb tekâliflerine nakz ve mahsub olmak için virilüb tayinatın... ve mikdârı ve kaza menzillerinin ismi tasrihi ile ... memur zâbitanı yedlerinden memhûr temessükât âhz ve kabz olub beyhude gadr ve illet irâdı ile tayinatları zaruret müzayakaya bâis olmakdan begayet ihrâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı alişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükm-ü şerifimle (boşluk) vardıkda bu bâbda sâdr olan işbu emr-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ ve lazı mü'l-ımtisâlimin mazmun-ı ittaat-makrûnuyla 'amel olub hilâfıyla vaz' ve hareketten begayet ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimâd kılasız tahriren fi'l-yevmü's-sâlise ve'l-ışrîn Zilhicce sene erba' ve erba'in ve mi'e ve elf

Belge no:86 / Sayfa 51

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: Tarihsiz

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm Üsküdar'dan Bağdad Canibi serasker düstur-u mükerrem müşiri müfaffam nizâmül-alem vezirim Ahmed Paşa edamullahu teala iclanün binayen varınca yemin ve yessar vâki kâdılar zîde fazlihüm iftiharül macid ve'l-ayan mütesellim ve voyvodalarına zîde mecidihum mefariül-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri ve serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadruhüm tevki rafî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki (silik) maiyetinde mevcut bulunmak üzere mücededen Anadolu'dan tashih viri dergah ... dergah-ı ali cebecileri mahal memurlarına seri'en acelen irsal ve emsal fermân olmağın.

Belge no:87 / Sayfa 52

Konusu: Vergi (İmdâd- Seferiyye)

Tarih: Evahir-i Muharrem 1145 (Haziran 1732)

Devletlü Selim Paşa Hazretinin seferiye fermânıdır

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm Kangırı Sancağında vâki kâdılar zîde -fazluhûm ve mefahiru'l-emasil ve'l-akrân ayan-ı vilayet zîde kadruhûm tevki-i refi'-i hümayûn vasıl olacak malum ola ki emiru'l-umerai'l-kiram ber-vech-i arpalık Kangırı Sancağı'nda mutasarrıf olan Selim Paşa damet mealehuya ve Van Canib'ine memur olmağla liva-i mezbûrdan kırk beş senesine mahsûben imdâd-ı seferiyesinin acileten tahsîli ve tarafına teslîmi ziyâde mühim ve muktezâ olunmak imdi işbu emr-i şerîfim ile vusulünde siz ki mûmâ ileyhimsiz mîr-i mirân mumailayh sene-i mezbûreye mahsuben (silik) imdâd-ı hazariyye almış ise seferiyyesine kabz ve mahsûb ve mu'ayyen olan seferiyyeden baki kalan sene-i mezbûreye mahsuben acileten tevzi' ve akab ve bir gün akdem bi't-tamam tarafına ikmal ve teslim eyleyub avk u te'hir ile bata'et-i azimet ve ta'til-i maslahata bezl olmakdan gayetul-gaye-ittika ve hazer ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı alışanim sadir olmuştur buyurdum ki ? vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at-makrûnuyla âmil olub hilâfından ziyâde ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz a'lâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâhir-i Muharrem li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:88 / Sayfa 52

Konusu: Tayin (Vergi Tahsildarı)

Tarih: Safer 1145 (Temmuz 1732)

Mektûb-ı sadr-ı 'âlî

Şer'i şi'ar Kangırı Sancağı'nda vaki kuzat efendiler zîde fazluhûm mefar'ül-emasil ve'l-akran ayan-ı vilayet zîde kadruhûm ... inha olunur ki liva-yı mezbûrun bin beş yüz kırk beş senesi mahsûb olmak üzere mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyye tahsîl ve mutasarrıfı tarafına edâ ve teslîm olunmak bâbında sâdir olan fermân-ı âlî-şân mücebince mektûb tahrîr ve kethüdâmız çukadârlarından çukadar Salih ile irsâl

olunmuştur inşallahu te'âlâ vusûlünde müceb-i emr-i 'âlî üzere 'amel ve hareket eylesiz Kayd şûd Safer sene 1145 Vürûdu

El- Mahruse-i Kostantiniyye

Belge no:89 / Sayfa 52

Konusu: Tevcih (Tımar)

Tarih: 25 Muharrem 1145 (18 Temmuz 1732)

Fi 11 Safer sene 1145

İşbu râfi'-i refi'-i hümayûn kıdvetü'l-kudât ve'l-mütehakkıkîn Kangırı kal'ası dizdarı Hüseyin zîde hıfzuhi südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Kangırı Sancağı'nda ve nâhiyesinde Değim nâm karye ve gayriden bin dört yüz akçe gedik tîmâr ile Kangırı kal'asına müstahfizlarından Mehmed yed'inde olan berât? virüb gedik tîmâr ile kal'a-i mezbûra müstahfizlarından hüsn-i rızasıyla kasr-ı yed edip ol-vechile mahlûl olmağla dârende-i tevkî'-i refi'-i hümayun hüsn-i rızasıyla... ricâsına 'arz itmeğin hizmet-i lâzımesin edâ itmek şartıyla tevcîh olunmak için (silik) tarihli hükm-i şerif verildikten sonra (silik) gerek akçe tımar ile... mustahfiz vech-i meşruh üzere merkum Hüseyin2e tevcih olunub verdüğü zikr olunur buyurdum ki bade'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarrufunda kalub hıdemât-ı kal'a-i mezbûre müstahfizlarından (silik) ol bâbda efrâd-ı âherîden hiç ferd mâni' olmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi'l-hamse 'ışrîn min Muharremi'l-harâm sene hamse ve erba'în mi'ete ve elf 25 Muharrem 1145

Belge no:90 / Sayfa 53

Konusu: Şikayet (Su Miktarında Azalma)

Tarih: 3 Safer 1145 (Temmuz 1732)

Sarraçzâde Mehmed Ağa'nın Su Hücetidir.

Fi 13 Safer sene 1145

Medine-i Kangırı mahalâtından Kayserbey Mahallesi ahalisinden olub merhum ve magfurleh serdar İbrahim Paşa'nın medine-i mezbûrede icrâ eyledikleri sen ki mütevellisi olan El-hac Abdurrahim ile El-hac Ali ve kâtib olan Seyyid El-hac Ahmed Efendi Es-Seyyid El-hac Muhammed Efendi nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerif-i lazımü't-teşrifde an-aslin Karataş Mahallesi sâkinlerinden olup hâlâ asitanede Sakine sahibetü'l-hayrat Kezuban nâm hâtun tarafından husûs-i ati'l-beyani tasdik vekili olub bima hüve nehcü's-şer' vekaleti sâbite olan işbu rafi'u'l-vesika fahru'l-akrân Mehmed Ağa bin Ahmed Ağa nâm kimesne mahzarında her biri karar-ı tam ve takrir-i kelâm edub zikr olunan ...yolları ta'mir ve termim olalıdan beru kesret ve terakki olub ziyade çeşme bina ve icrâsına mütehammil ve medine-i mezbûre mahallatında icrâ eden çeşmeleriniz sularının kesr u noksan ve kılletarı olmamak zahir ve nümayan olmağla zikr olunan sudan medine-i mezbûrede Karataş Mahallesinde müvekkile mezbûre? Kezüban Hâtun canib vakf-ı şerife yüz yigirmi guruş muaccele ve senede otuz akçe mukâtaa ile ba sekiz ...talib olmağın meblağ-ı mezbûr yüz yigirmi guruş muaccele ve senede otuz akçe mukâtaa canib-i ve vakıf-ı şerif hervechile infa' ve evelce olmağın ...bir me'mure su merkume Kezüban'ın mahalle-i mezbûrede vâkı' menziline bir mahzen bina ve icrâ ve fazlasından icrâiyet su ile ashâbı cümlelerin muhtac ve münasib olan bir mahalle kendi malıyla bina ve ihdas eylediği çeşmenin icrâatın üzre hala asitânede sâkin merhum kapudan sabık Mustafa Paşa'nın ketdüdaları olub salifü'z-zikr suyunun mütevellisi ka'im makamı olan El-Hac Ahmed Ağa bir me'mura hediye (?).... yedine memhur ve ma'mul.... virilmekle madem ki senden otuz akçe mukâtaa Canibtevliyet ve kitabetimiz hasebiyle mezbûre Kezüban'a zikr olunan muaccele ve mukâtaa ile merhum serdar İbrahim Paşa'nın medine-i mezbûrede icrâ eylediği vakf suyundan bir me'mura su menziline bir mahzen ihdas ve icrâ ve fazlasından münasib olan mahalle bir çeşme bina-ı icrâ etmek üzere her birimiz dahi izin verdik mukâta'a-ı mezbûreyi beher sene taraf-ı vakfa eda ve teslim eyledikçe icrâsına ahara ve ahar yedine(?)ferd mani' olmaya dediklerinde gıbbe't-tasdiki's-şer'i ma huve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-salis mim Saferi'l-hayr li-sene 1145

Belge no:91 / Sayfa 53

Konusu: Tayin (Kethüdayeri)

Tarih: Tarihsiz

Orta boylu ve ela göz açık kaşlu râfî'-i tevki'-i refî'-i şân-ı hâkânî Musa südde-i sâ'adetime arzuhal idüb Kangırı Sancağı'nda ve nahiyesinde Hisarcık nâm karye ve gayrıda beş bin akçe tımar Mustafa veledi Mehmed tahvîlinden mir-i mirân tezkiresiyle üzerinde iken mir-i mirân tezkiresi henüz berât etmemiş zâyî' itmekle zayî'den kendüye virilmek bâbında inâyet rica etmeğin defterhâne-i amiremde mahfuz olan ruznamçe-i hümayuna müracaat oldukda tımar-ı mezbûr berâtıyla Mustafa veledi Mehmed'in üzerinde iken kılıç kadar olub bayrağı altında mevcut bulunmak üzere kaydına şerh virilüb ba'de ser-asker tarafına ahire tevcih ve tezkire olub mezbûr Mustafa'ya gadr olmağla hasimesi huzur-ı asafın murâfa' olmadıkça kaydı bozulmayüb ve bu sene ... üzere kaydına şerh virildisi mukayyed bulunmağın mir-i mirân tezkiresi üzerinde olmağla sancâğında sâkin olub alâý beyisi altında sefere gitmek şartıyla tevcih olunmak içün sene-i erba' ve erba'in ve mie ve elf zilhiccesinin on altıncı günü tarihli hükm-ü şerifim virildikden sonra tezkiresi ihrâc olunmak fermânım olmağın zikr olunan beş bin akçe tımar veçhi meşrûh üzere merkûm Musa'ya tevcih olunub südde-i sâ'adetimden layık ve evlâ ve sezâvar görüb virdiği zikr olunur ve şerh ve ayân kılınur

Baha-i Hisarcık tâbi'-i Kangırı 4500 akçe

Baha-i Mud tâbi'-i mezbûr 1000 akçe

Baha-i... tâbi'-i mezbûr 1600 akçe

Baha-i... tâbi'-i mezbûr 3600/1900 akçe

Baha-i Karatürk tâbi'-i... 10100/1000 akçe

Baha 6000

Baha 5000

Ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yeddinde olub tasarruf kılub vezaif-i hidemât ... ve mesâ'i-i meskûn asâkir-i mansuredir ber-vechi defter-i hâkânî bi-

kusur meri' ve mü'eddin kıla ol bâbda hiç âher mâni' ve merâhim olmaya dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alamet-i şerife itimâd kılalar

Be-Makâm-ı El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:92 / Sayfa 54

Konusu: Tayin (Kethüdayeri)

Tarih: Tarihsiz

Devletlü muhabetlü faziletlü hazretleri meclis-i şeriflerine dürer-i da'vât-ı himâyet? ve gurer-i teslîmât ve âfiyât ithâfi siyâkında inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükûmetinizde vâki' Kangırı ve Tokat ve Kalecik tevâbi' ve nevâhilerinde sâkin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşların üzerlerine zâbit ve kethüdâ pirleri nasb ve tayin olunmak (silik) kadîm olmağın zümre-i silahdârandan elli bölükde yevmi otuz altı akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdevetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ahmed Kangırı ocağın emekdârlarından olub mahal ve müstehak (silik) müceddeden nasb ve tayin olunub mektupu tahrîr ve ırsâl olunmuşdur inşaallahı te'âla (silik) hidemât-ı lazımesinde istihdâm eyleyesiz ve siz ki altı bölük yoldaşlarıysız (silik) zâbit ve kethüdâ piri bilüb şer'le ve kadim ... mevâdlarınızı ma'arifet-i merkûm ile görüb şer'iat-ı garrâya kemâl-i ita'at ve muma-ileyha inkıyâd üzere olasız ve sen ki kethüdâyerleri zîde kadruhun bundan âkdem müşerref-yâfte sudur iden fermân vâcibü'l-ittibâ ve لازمü'l-imtisâlimin mazmun-ı ittaat-makrûnuyla 'amel olub ol câniblerde olan altı bölük halkından olub sahih ... esâmi oldukları halde hükkâm altına vermeyüb ocağın fâide-i kadimde ri'âyet idenler ve nehc-i şer'iyye ile münhem olanların zâbitleri ma'arifetiyle cezâ-yı şer'iyyelerin tertib oluna sipâhi ve sipâhizâde olmayüb ri'âyet... oldukda sahib çıkılmayüb hilâf-ı emr-i âlişan vaz' ve hareketten begayet ihtirâz eyleyesiz... der-sene-i şerîf-bâd?

Mehmed Ağa sipâhi-i kaza-i Dergâh-ı Âli

Belge no:93 / Sayfa 54

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: Safer 1145 (Agustos 1732)

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsub olmak hala Kangırı Sancağı mutusarrıfı devletlü Selim Paşa Hazretlerine seferler vuku'unda (silik) seferiyeler nüzûl (silik) Kangırı Kazası'na isâbet iki bin ikiyüz elli altı guruş canibine memur taraklı ağası Mustafa Ağa'nın beş günlük mesarifi yüz otuz yedi buçuk guruş hinta Ali oğlu Mehmed Ağa'nın on beş günlük mesarifi yüz yedi guruş dokuz yüz nefer cebeci serdengeçti ağaları mesarifi kırk altı buçuk guruş cebeci ağası Hasan Ağa Mehmed Ağa'nın mekkari ücretleri yigirmi dört guruşve yine cebeci ağası Mehmed Ağa ve El-Hac Mehmed Ağa diğer Osman ve Ömer Ağa ve Hüseyin Ağa'nın mekkari ücretleri elli iki guruş dumlu? akçesi ve tahsildariye ... otuz altı guruş haraç-ı defter elli guruş hüdamiye on guruş kile imzarına? şehir-i kethüdasına on guruş min-haysül-mecmu? iki bin sekiz yüz yigirmi dokuz guruş balığ olub cümle marifetiyle hesap? kurra ahalilleri mahmud semen hesap üzere beher semen üç buçuk guruş ücret isâbet etmeğin medine-i mezbûrde mahallat ve fukaralarına tevzi olunub tahsildar yedine virilen füturdur ki ber vech ati zikr olunur. Fi 22 Safer 1145

Mahalle-i Alaca Mescid 59 guruş	Mahalle-i Karataş 59 guruş	Mahalle-Halil Ağa 59 guruş	Mahalle-i Hoca Bahşayış	Mahalle-i Kayserbey 88 guruş
Mahalle-i İmaret 36 guruş	Mahalle-i Debbağhan 36 guruş	Mahalle-i ... 36 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 59 guruş	Mahalle-i Mirahor 59 guruş
Mahalle-i Hoca Elvan 18 guruş	Mahalle-i Yapar 14 guruş	Mahalle-i Taşmescid 12 guruş	Mahalle-i Çukur 36 guruş	Mahalle-i Yoğurtçu 36 guruş
Karye-i Boyalıca 71.5 guruş	Karye-i Korgun 100 guruş 4 pare	Mahalle-i Cam-i Kebir 3 guruş	Mahalle-i Hoca Hasan 4.5 guruş	Mahalle-i (silik) 5 guruş
Karye-i Yirik 53.5 5 pare	Karye-i Aşağı Alagöz 28.5	Karye-i Yukarı Alagöz 21 guruş	Karye-i Gölas 50 guruş 2 pare	Karye-i Aktaş 67.5 guruş 17 pare

		17 pare		
Karye-i Bugay 46 guruş 19 pare	Karye-i Süleymanlı 21 guruş 18 pare	Karye-i Dikenli 64 guruş 14 pare	Karye-i Dedeli 53.5 guruş 5 pare	Karye-i Handırı 46 guruş 19 pare
Karye-i İldızım 50 guruş 2 pare	Karye-i Çivi 53.5 guruş 5 pare	Karye-i Ovacık 64 guruş 14 pare	Karye-i Kızılsın 64 guruş 14 pare	Karye-i Absarı 32 guruş 7 pare
Karye-i Gölaskayı 20 guruş 1 pare	Karye-i Çukurviran 53.5 guruş 5 pare	Karye-i Maruf 46 guruş 19 pare	Karye-i İnaç 17.5 guruş 15 pare	Karye-i Çayırpınar 42.5 16 pare
Karye-i İkiçam 19 pare	Karye-i Değim 28.5 guruş 4 pare	Karye-i Tuzlu 28.5 guruş 4 pare	Karye-i Ahlad 50 guruş 2 pare	Karye-i Hisarcık Kayı 28.5 guruş 4 pare
Karye-i Kilisecik 53.5 guruş 5 pare	Karye-i Şeyh Yunus 53.5 guruş 5 pare	Karye-i Dengi 46 guruş 19 pare	Karye-i Hasağca 21 guruş 18 pare	Karye-i Balıbağı 17 guruş 15 pare
Karye-i Fene 21 guruş 18 pare	Karye-i Merzi 39 guruş 13 pare	Karye-i Akçavakıf 19.5 guruş 18 pare	Karye-i Alıç 25 guruş 1 pare	Karye-i Germece 17.5 guruş 15 pare
Karye-i Kışla 28.5 guruş 4 pare	Karye-i Kayı Çivi 25 guruş 1 pare	Karye-i Saray 21 guruş 18 pare	Karye-i Dut Ağaç 18.5 guruş 15 pare	Karye-i Hoca Hasan 27.5 guruş 4 pare
Karye-i Küçükklü 17.5 15 pare	Karye-i Sülökkırı 7 guruş 6 pare	Karye-i Esed Hacı Beğ 25 guruş 1 pare	Karye-i Yanlar 21 guruş 18 pare	Karye-i Genek ve göz 28.5 guruş 4 pare
Karye-i Şehler 25 guruş 1 pare	Karye-i Deliler 7 guruş 6 pare	Karye-i Anuza 18.5 guruş 15 pare	Karye-i Yenice 21 guruş 18 pare	Karye-i Bayındır 21 guruş 18 pare
Karye-i Kavra 14 guruş 12 pare	Karye-i Aşağı Pelid 10.5 guruş 9 pare	Karye-i Mürid Hacı Bey 10.5 guruş 9 pare	Karye-i Alva 7 guruş 6 pare	Karye-i Yukarı Pelid 3.5 guruş 3 pare
Karye-i Mesutören 10.5 guruş 9 pare	Karye-i Aşağı Çavuş 7 guruş 6 pare	Karye-i Karaşeyh 7 guruş 6 pare	Karye-i Hacib 10.5 9 pare	Karye-i Balıbidik 7 guruş 6 pare
Karye-i Ayan 3.5 guruş 3 pare	Karye-i Seydi 7 guruş 6 pare	Karye-i Çiftlik 10.5 guruş 9 pare	Karye-i Karadayı 12.5 guruş 1 pare	Karye-i İnandık 50 guruş 15 pare

Karye-i Çörekçiler 14 guruş 12 pare	Karye-i Nehnuz 3.5 guruş 3 pare	Karye-i Kuyupınar 14 guruş 12 pare	Karye-i Hisarcık 7 guruş 6 pare	Karye-i Akviran 3.5guruş 3 pare
			Karye-i Urvay 14 guruş 12 pare	Karye-i Maksudviran 28.5 guruş 4 pare

Belge no:94 / Sayfa 55/56

Konusu: İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması

Tarih: 18 Safer 1145 (10 Ağustos 1732)

Fi 23 Safer 1145

Şer'i şî'ar Kangırı kadı efendi zîde fazlühü mefari'ül-emasıl ve'l-akran kethüdayerleri yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadruhum bade'l-taht ve teslîm inhâ olunur ki Anadolu'da vâki' kazalar ve kurâ ahâlîlerinden re'âyâ ve berâyâ makûlesinden niceleri gelüb birer müddet? âsitâne-i sa'âdet'de rençberlik ve bey' ü şîrâ ile kesb-i kâr itdiklerinden kat'-ı nazar-ı tekâlîfden dahi halâsların müşâhede ...kurra ahalileriyle gelüb umuruna? temşiyetden 'âciz oldukda hânelerde ve bekâr odalarındatûl-ı meks eylediklerinden kıllet-i zâd ve zehâyire bâ'is ve ahâli-i Kostantiniyyenin ... ve müzâyakalarına bâdi olmağla fî mabilâ fermân ... zeamet ve tımâr tevcîhi için alaybeğiden 'arzsız ve kâdı vesâ'ir vazifesi olmayanların arzları ve arzuhalleriyle kimesne gitmeyüb alaybeği? emrine ta'alluk (silik) hususu mukteza-yı hal... arz ve mahzlarıyla bir iki adem gelmek kifayet eder iken aşâyire? yigirmi ve otuz ve dahi ziyade (silik) kalanların (silik) müsaid olunmayub alaybeği arzı olmadıkça kadı ve nüvvab 'arz-ı hâl ile cebren ze'âmet ve tımar tevcih olunmamak ve devlet umûruna dâir bir iş ve...cümle tarafından muhtâr bir iki adam olmak üzere 'azimet ve mahzarlarıyla devlet-i 'aliyye ye gönderilen Anadolu'nun karîb civârında mahaller ve mugayyirlerine mukaddem kâr-güzâr mübâşirler ta'yîn ve gelen ebnâ-yı sebîlin ahvâllerin teftîş ve tefahhus ve bâlâda zikr olunduğu üzre bahâne-i vâhiye ile gelenleri ve bilâ fermân önüçlerini bilâ-tereddüd girüye ircâ' eylemeleriçün ekîd ve şedîd fermân-ı 'âlişânsdır olmağın mücebince buyruldu tahrîr sâdır olmağın mücebince buyruldu Tahrîr(en) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde ber-müceb-i emr-i 'âlî 'amel ve hareket (idüb) hilâfindan ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyü

Fi 18 Safer 1145

Belge no:95 / Sayfa 56/57

Konusu: İstanbul'a Gelişlerin Sınırlandırılması

Tarih: Evail-i Safer 1145 (Temmuz1732)

Cumhûr ve ma'alimden fermân-ı 'âî-şândır

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-a'lem müdebbir umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâğıb mütemmim mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümeahhid-i bünyânı'd-devlete ve'l-ikbâl müşeyyed erkânı'l-düvel ve'l-iclâl el-mahfûfu bi sunûfi'l-avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Anadolu sol kolu nihâyete varınca vâki olan vüzerayizam edâma'llâhu Te'âlâ iclâlehûm ve a'zami'l-ümerâi'l-kirâm efâhimu'l-kirâm el-fihâm el-küberâi'l-fihâm ulu'l -kadri ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izzi ve'l-ihtişâm el-muhtassırın bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme ikbâluhum ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'adini'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'u a'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ' ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mû'in mevâlî-i izâm zîdet fazâilihum ve mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm marâci'u'l-küberâi'l-fihâm ulu'l-kadri ve'l-ihtirâm el-muhtasun bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-ala umera-izevil ihtiram dame izzihum mefari'ül kuzat mevâlî-i i'zâm zîde fezâilihum ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdeni'l-fezâili ve'l- kelâm kuzât ve kadılar zîde fezâilihum mefâhiri'l-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları mütesellimler vesa'ir zabitan ve ayan-ı vilayet ve iş erleri zîde kadruhum tevk-i raf-i hümâyun vasıl olcak ma'lum ola ki devlet-i aliyye ...on beş seneden beri darül-hilafeti'l aliyye mahmiye-i Kostantiniyye sanehallahu teala anil-ekvat ve'l-ebediyye müstemirren ikameti halalinde vilayet-i Anadolu ve Rumeli'nde vaki kasabat ve kurra ahalilerinden reaya ve beraya makulesinden olanların niceleri bir müddet gelüb asitane-i saddette ve rençberlik ve bazı bey' ve şıra ile kesb u kar ve inkıta ve işyar eylediklerine katlı nazar tekaliflerinden dahi halaslarını müşade eylediklerinden valet-i saireler dahi sirayet etmeğiniz ... olanlar ehil ve iyalleriyle ve mücerredler birer güne bahane ve ehliye ile mahmiye mezbûr aralık aralık

ceste ceste birer takrib ile vurun ve duhule ağazu gelüb mahalleler ve çarşı pazar aralarında vesa'ir mahallerde vaki bekar odaları ve tahte-i hanelerde ve kiracı odaları ve gayri yerlerde tavattun tarikiyle bihude meks-i ikamate ve luf olduklarından ma'ada niceleri dahi mazbur dava ve tımar ve zeamet tevcihleriçün bu kudatdan vesa'ir vezifesi olmayan kimesneleri arzlar ve arzuhaller ile gelüb hilaf-i şer'i ve mugayyir kanun olan muslihimlerine temşitten aciz olduklarından giru vilayetlerine gitmeyüb hanlarda ve bekar odalarında vesa'ir yerlerde tul-i devran ümid-i kasid ile tevakkuf ile ikamet idüb mükır-ı hilafet-i aliyyemde bu makule meçhulü'l-hal müyesser? ahval ve eşhasın kesret-i ekser ihyandan killet-i zadü zahayir ve izzeti mekulata badi olmak takribi ile asitane-i sadetim sevakın ve ahalisnin müzayaka ve usret.. nice zaruratlerine mü'eddi olduğundan gayri zikr olunan ecnas-ı muhtelif selimü'l-hal ve mazbutu'l-ahvali ve sâkin oldukları mahaller kendi emlâk ve malları olmamak hasebiyle muhâfız ve siyânet vechlerine mübâlât ve ihtimâm eylemediklerimdem ağleb ezmânda zuhûr idüb ve'l-hâsıl dâru's-saltanatım Selanik vücûh ile ihtirârü'l-hâl ve ıztırâb ... bâis ve rahat ve zehâblarının irtifâ' ve iskâ'ında sebep olmalarından nâşi bu mahdûrât-ı muzurrat ve bu muzâr ve mevutâb ... endafâ'asıyla asitâne-i sâ'adetim ahâlisi olan ibadullahın zamanü'l-hâl ve tayb-i aşîriyle tanzim ve terhîb-i ahvâl ve ... rütbe-i vecibeye resîd olmuş kazayası mühimmeden olmağla fimâ-ba'd bilâ-fermân etraf ve eknâfdan o göçile ve nizâ ve ... mezbûr da'vâsı ve tımar ve ze'âmet tevcihi içün alay beyinden arza kadı vesair vazifesi olmayanların arzları ve arzuhâlleri vilayet-ı umûriye müte'allik bazı hususlar vukûnda muktezâ-yı hâle mübeyyin arza ve muhızır birle cümle tarafından bir iki adam gelmek kifâyet ider ikişer abes birle on on beş yirmi ve dahi ziyade cem'iyet ile gelenlerin mesulüllerine müsâ'ade olunmamak... arzı olmadıkça kadı ve gayrıyla arzı ve arzuhalleri ile min-ba'd cedden tımar ve ze'âmet virilmemek hususu men'-i külli ile men' olunduğundan mâ'adâ şer'-i şerife ve kanun-ı kadîme muvâfık mesâlih ile vilâyet-ı umûruna ve ... cümle tarafından muhtâr bir iki adem olmak üzere arz ve muhızır ile der-devlet-medârıma vücûh-ı i'mâlleri ... müsâ'ade ve inâyet-i padişahanem meftûm ve küşâde olmağla ol makûlelerin bir iki gün içinde işleri görölüb ale'l-fevr vatanlarına ircâ' ve iâde olmak üzere vükelâ-i saltanat-ı seniyyeme ... mâ'adâ Anadolu ve Rumeli taraflarının karib ve civar mukırr-ı hükmetde vâki' ... hidmet-i Devlet-i Aliyyemin mu'temet ve müte'ayyin ve mukaddem ve kâr u güzâr ricâl-ı sadâkat-ı şî'ârından mübâşir ta'yin ve gelen an bâr-ı sebilin ahvâlleri tefahhüs ve teftiş ve balada zikr olunduğu üzere bahane ve ehîbbâ ile gelenleri ve bila fermân o göçlerini bila tereddüd girü vilayetlerine ircâ' eylemeleri

içün kendü lehu muhkem ... ve te'kid ve bu emir-i mühime daire-i iktizâ iden tedbir ve tederikât-i sairede ihtiyat ve ihtimam belîğ olunub bu keyfiyetin memâlik-i mahrusam... neşr-i işybâ'tı ile bu misillü amed şûd ve e'yesinde olanların men' ve tahriri fermanım olmağla işbu emr-i şerif-i celîl kadrum ile vusûlünde siz ki vüzerâ-yı müşârun-ileyhüm vesair lede'l-mûma-ilehümasız taht-ı iyâlet ve havza-i hükûmetinizde olan belde ve kasabât ve kazalar ahâlileri yine fermanım olduğu üzere bu keyfiyeti ilâna ve işârat ve fîmâ-ba'd bila ferman o göçü ve hilâf-ı şer'-i ve kanun-ı mezbûr da'vâlrı ve ze'âmet ve tımar içün kuzât vesair arzları ve arzuhaller ve vilayet-ı umûrundan bir iki adamdan ziyade abes yere cem'iyet ile gelenlerin memur ve mu'berlerde murûr ve ubûrlarına ruhsat virilmeyüb mesullerine müsâ'ade olunmayacağına ve alay beyi arzı olmadıkça kuzât ve gayrılar arzları ve arzuhalleri ile cez ez-ze'âmet ve tımar virilmeyeceği ve bu makuleler esnâ-yı tarikden zevr ve men' ile girü ezelleri üzerlerine vilayetlerine iade olunacaklarına ve bundan sonra memnû ve mütenbih olmayüb takrib ile gelenlerden âhz ve ele girenler emr-u şerifime adem-i itâ'arleri ve hilâf-ı şer'-i şerif ve mugâyir-i kanun ve kadîm harekete cesaretleri içün muvâfiz ve mu'ateb olacaklarını cümleye tefhim ve ifade ve işbu emr-i şerifimin birer suretini siellâta kayd u niyet ve mazmûn-ı celîlü'l-kadrini ale'd-devâm herkesin tesâma' ve intibâhlarına ilkâ ile ... ve icrâsına ziyade ihtimam ve dikkat idüb bu emr-i mühimmeden mikdar-ı zerreye ... ve kusur ve rehâvet ve fetretten be-gâyet ittikâ ve mücânebet eylemeniz bâbında ferman-ı âlişanım sadr olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vechi meşrûh üzere şeref-yâfte sudûr olan ferman-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel olub hilâfindan be-gâyet tevki' ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılâsız tahriren fi evâil Saferü'l-hayr li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Belge no:96 / Sayfa 58

Konusu: Vergi (Zahire Tedariki)

Tarih: 7 Safer 1145 (30 Temmuz 1732)

Kütahya kadısı Ali Paşa'ya zahâir lazım...

Şer'i şî'ar Kangırı Kazası kadısı zîde fazluhü ve mefahir'ül- emasıl ve'l-akran kethüdayerleri yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadruhum ba'de't-tahiyye işhad oluna gelmiştir (silik) memur olduğumuz Revan kalası muhafazasına hareket ve azimet üzere olub ve Kangırı (silik) vaki olmağla ve inşaallahu te'ala Kangırı'ya nüzûlümüzde kapum halkı için yedi günlük müstevfizade ve zahâir (silik)olan zahâir i'âde eylemeniz için buyuruldu ısdâr ile irsâl olunmuştur vardıkda (silik) yedi günlük zahâiri biz varmazdan mukaddem hazır ve i'âde eyleyüb mûceb-i buyuruldu ile amel olasız deyü. Fi 7 Safer sene 1145

Kütahya valisi devletllü Ali Paşa Hazretlerinin zehayir defteridir ki zikr olunur

Nohud 20 kıyye	Asel 500 kıyye	Revgan 500 kıyye	Pirinç 500 kıyye	Lahmı Ganem 500 kıyye	Nan-ı aziz 2500 kıyye
Kibrit 500 kıyye	Sirke 20 kıyye	Sarımsak 6 kıyye	Şem'i 'asel 3 kıyye	Mum 10 kıyye	Nişasta 8 kıyye
Hatab 30	Saman 20	Şair 500 kıyye	Sebze 200 kıyye	Piliç 30 kıyye	Tavuk 20 kıyye
Yoğurt 20 kıyye	Süt 20 kıyye	Revgan Zeytin 5	Dakik 30 kıyye	Soğan 70 kıyye	Tuz 20 kıyye

Belge no:97 / Sayfa 58

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih:10 Safer 1145 (2 Ağustos 1732)

Medine-i Kangırı'da Kayser Bey Mescid-i Şerifi vakfından almak üzere vazife-i mu'ayyene ile mescid-i mezbûrun imamı olan Ahmed kendi hüsn-ü rızasıyla imâmetini meclis-i şer'de erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevki'-i ref'ü's-şân-ı hâkânî Eş-Şeyh Mehmed Halife zîde salâhuya ferâğat ve kasr-ı yedd itmekle kasr-ı yeddinden tevcih olunub yedine berât-ı âlişânım verilmek ricasına Kangırı kâdısı Mevlana Ss-Seyyid Hasan zîde fazluhu arz itmekle tevcih olunmak üzere e'alimü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirin efzalü'l-fuzalai'l-müteverri'in bi'l-fi'il şeyhü'l-islâm

Mevlana Ahmed edamallahu te'âla fezâile işaret itmekle işareti mûcebince tevcih olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdr olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i padişahanem zuhur götürüb Mevlana-yı müşârun-ileyhin işareti ve bin yüz kırk beş senesi Saferü'l-hayrın yedinci günü tarihiyle müverrah verilen ruus-ı hümâyunum mûcebince bu berât-ı hümâyunum... makrûnu virdüm ve buyurdum ki mezbûr eş-şeyh Mehmed Halife zîde salâhu varub kasr-ı yeddinden merkûm yerine mescid-i mezbûrede imâm olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel vazife-i mu'ayyene ile imâm olanlar ne vecihle mutasarrıf olmuşlar ise merkûm dahi ol minvâl üzere vazife-i mu'ayyenein evkâf-ı mezbûre mahsulünden mütevellisi olanların yeddinden alub mutasarrıf ola ol bâbda kasr-ı yedd eylediği ecilden ref' olunan merkûm Ahmed ve taraf-ı âherden hiç ferd mâni' ve merâhim olmayüb dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alamet-i şerife itimâd kılalar tahriren (silik) aşer ve Saferü'l-hayr li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye El-Mahrûse

Belge no:98 / Sayfa 59

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: 23 Muharrem 1145(18 Temmuz 1732)

Kangırı'da vâki müteveffa Kasım Bey Vakfının mescid-i şerifinde vazife-i mu'ayyene ile imâm olan Mehmed nâm kimesne cem'i müntehiyâtı mürtekib fiskadan ve müstekire cema'tat olduğu bundan âkdem kasaba-i mezbûrede muvâcehesinde sâbit ve zâhir olmağla imâmetden azl ve ref' olunub ber-mûceb-i (silik) Mustafa Halife'ye tevcih olub tasarruf üzere iken ferdağa ve kasr-ı yeddinden (silik) ve mümtâz cema'tat olan işbu râfi'-i tevki'ü's-şân-ı hakâni kıdvetü's-sulâha (silik) Ahmed bin Receb Halife'ye ve berât-ı âlişân ile üzerinde olub azl olıcak ider hali yoğ iken töhmet-i şeni'a ile azl olunan merkûm Mehmed imâmet-i merkûmeyi merkûm Ahmed Halife üzerinden hilâf-ı ber-takrîb ile olub gadr eylediği ve merkûm Mehmed cem'i müntehiyâtı mürtekib fiskadan ve müstekire cema'tat olmağla ref'inden imâmet-i mezbûreyi merkûm Ahmed Halife'ye müstâkilen (silik) berât-ı âlişânım virilmek bâbında inâyet ricasına vakf-ı mezbûr mütevellisi İsfendiyar (silik) arz itmekle zikr olunan mescid-i şerifin nısf imâmeti vazife-i mu'ayyene ile Mustafa

Halife ‘an evlâd-ı vâkıf kasr-ı yeddinden Ahmed Halife bin Receb Halife’ye tevcih olub üzerinde iken ref’inden Mehmed zîde salâhuya tevcih olunub hala üzerinde olduğu der-kenâr olmağın merkûm Mehmed cem’i müntehiyâtı mürtekib fiskadan ve müstekire nâsdan ve müstekire cema’at olduğu vakf-ı mezbûr mütevellisi İsfendiyyar ve civar kadıları tekrâr arz ve ahalileri muhzır ve (silik) ihbâr itmeleriyle mûcebince mukaddemâ efsun-ı nâsdan olduğu hasebiyle imâmet-i mezbûrdan azl ve hicr olunan merkûm Mehmed ref’inden diyânet-i ma’ruf merkûm Ahmed Halife’ye imâmet-i mezbûr müstakilen tevcih olunmak iktizâ eylediğinden evkâf müfettişi Ahmed zîde ilmuhu ilâm etmekle mûcebince tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i padişahanem zuhura getürüb mevlana-yı muma-ileyhin arz-ı ilamı ve bin yüz kırk beş senesi Muharrem’inin on birinci günü tarihiyle muverrah verilen ruus-ı hümâyunum mûcebince bu berât-ı hümâyunum virdim ve buyurdum ki merkûm Ahmed Halife zîde salâhu varub veçhi meşrûh üzere mescid-i mezbûrede nısf hisse imâm olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel vazife-i mu’ayyene ile imâm olanlar ne vecihle mutasarrıf oluna gelmişler ise merkûm Ahmed Halife dahi ol vecihle vazife-i mu’ayyene sin evkâf-ı mezbûr mahsulünden alub mutasarrıf ola şöyle bileler alamet-i şerife itimad kılalar tahriren fi’l-yevmü’s-sâlase ve’l-ısrîn min Muharremü’l-harâm sene hamse ve erbâ’in ve mi’e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye El-mahruse

Belge no:99 / Sayfa 60

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: Evahir-i Safer 1145 (Temmuz 1145)

Karataş Mahallesi İmam Mustafa Halifenin Beratıdır.

Fi 8 Rebiülevvel 1145

Medine-i Kangırı Kazasından Karataş Mahallesinde vaki cami şerifinde yevmi nim akçe vazife ile imam olan Abdullah fevt olub (silik) yerine erbab-istihkakdan işbu râfi’ tevki’-i ref’-i nişân-ı şehriyarı Mustafa Halifeye ber vechile layık ve mahal ve müstahak olmağın mahlûlünden tevcih olunub yedine berat-ı

şerifim virmek babında kadısı Mevlana es-seyyid Hasan zîde fazlu arz etmeğin mûcebince sadaka idüb bu berat-ı hümayun sa'âdet-makrûnum virüb (silik) bade'l-yevm merkum Mustafa Halife varıb zikr olunan yevmi nim akçe vazifesiyle mutasarrıf olub (silik) ruh u devam ömr devletim içinden duaya müdavemet göstere olbabda taraf-ı ahardan bir ferd (silik) olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bilüb alamet-i şerifime itimad kılalar tahriren Fi Tahrîren Fi evâhir-i Saferü'l-hayr li sene hamse ve erba ve miete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:100 / Sayfa 60

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: 13 Muharrem 1145(6 Temmuz 1732)

Kayd fi 10 Şevval 1145

Medine-i Kangırı'da vâki' Yayar Mahallesi Mescid-i Şerifinde yevmi nim akçe vazife ile imâm olan Mehmed Halife kendi hüsn-ı rızasıyla işbu râfi' tevki'-i ref'-i nişân-ı hâkâni Halil Halife zîde salâhuya ferâğat ve kasr-ı yedd etmekle kasr-ı yeddinden tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek ricasına Kangırı Kadısı Mevlana Hasan zîde fazluya arz etmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i padişâhanem zuhur görüb mevlanayı mumaileyhin arzı ve bin yüz kırk beş senesi Muharrem'inin gurresi günü tarihli müverrah verilüb ruus-ı hümayunum mûcebince tevcih idüb bu berât-ı hümayunu virdim ve buyurdum ki mezbûr Halil Halife varub kasr-ı yedd iden merkûm yerine mescid-i mezbûrede imâm olub edâ-yı hizmet eyledikten sonra tayin olunan yevmi nim akçe vazifesi evkâf-ı mezbûre mahsulünden mütevellisi olanlar yedinden alub mutasarrıf... ve ol bâbda kasr-ı yedd eylediği ecilden ref' olunan mezbûr ve taraf-ı aherden hiç ferd mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerife itimâd kılasız tahriren fi'l-yevmü's-sâlise aşer Muharremü'l-harâm li-sene hamse ve erba'in ve mi'e ve elf

Be-mâkam-ı Kostantiniyye el-Mahrûse

Gurre Safer 1145

Belge no:101/ Sayfa 60

Konusu: Tayin (Muallim)

Tarih: Evail-i Safer 1145(Ağustos 1732)

Berat-ı Şerîf-i Alişandır

Kangırı Yoğurtçu Mahallesinde vâki Hoca Musa'nın bine eylediği muallimhanenin muallim sıbyanı olan Mehmed fevt olub yeri hali ve mahlûl olmağla yedine Ali oğlu işbu tevkî'i refî'i'sh-şân-ı hâkânî İbrahim Halifeye her vechile (sîlik) mahal ve müstehak tevcih olunub berât-ı şerîfîm virlimek bâbında arzuhal mûcebince ... bu berât-ı şerîfîm virilmek ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûra varub muallim hanenin babası yedine muallim sıbyanı olub hidmet-i lâzîmesi mürur ubur ... müddei kıldıktan sonra yevmi bir akçe vazifesine mutasarrıfe olub vâkıfın ruhu devâm-ı ömr ve devletimiçün du'âya müdâvemet göstere ve şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren ahiri evâ'il-i Saferü'l-hayr li-sene hamse ve erba'în ve mi'ete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:102 / Sayfa 61

Konusu: Miras

Tarih: 10 Şevval 1145 (26 Mart 1733)

Medine-i Kangırı Yoğurtçu Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem müteveffaya olan Züleyha bint-i Ali Ağa nâm merhumenin veraseti li-ebeveyn er karındaşı Hüseyin Ağa ile kız karındaşı Fatma'ya münhasıra olduğu zahir oldukdan sonra muhallefâtı defteridir ki zikr olunur

Fi 10 Şevval sene 1145

Belge no:103 / Sayfa 61

Konusu: Tayin (Sağlık Görevlisi)

Tarih: Evahir-i Safer 1145 (Ağustos 1732)

Medine-i Kangırı merhum Sultan Hâtun için tilavet olunan eczâ-i şerifeden vazife-i mu'ayene ile bir cüz'-i şerîf Ahmed (silik) hali ve mahlul olmalarını işbu raf-i tevkî'i refî'i'ş-refî'üş-şan-ı şehriyari Mehmed Halife her veçhile layık ve mahal ve müstehak olmağın tevcih olub berât-ı şerifim virilmek bâbında kadı Mevlana Es-Seyyid Hasan zîde fazlühü arz etmeğın idüb bu berât-ı humâyunu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merhum Mehmed (silik) varub marifet yerine cüzhan olub hidmet lazimesi mer'i ve me'mur kıldıkdan sonra vazife mu'ayene mutasarrıf olub vâkıfın ruhu devâm-ı ömr ve devletimiçün du'âya müdâvemet göstere ve şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar Fi evahir-i min şehr-i Saferi'l-hayr li- sene hamse ve erbain ve mi'ete ve elf

El-Mahruse-i Kostantiniyye

Belge no:104 / Sayfa 62

Konusu: Tayin (Devirhan)

Tarih: Tarihsiz

Kangırı Mahallesi mukâta'ası malından olmak üzere yüz bir akçe Sultan Süleyman hân tâbe serâhunun câmi'-i şerifinde devirhan olan Şeyh Ahmed veledes fevt olub yeri hali olmağla mahlul için evladı-ı ulemadan işbu raf-i tevkî'i refî'i'ş-refî'üş-şan-ı Es-Seyyid Hasan zîde sallalahuya tevcih olunub yedine berât-ı şerifi alişanem virilmek ricâsına Kangırı Kadısı Mevlana Pir Hasan zîde fazlühuya arz itmeğın hakkında padişâhânem mezîd-i 'inâyet zuhûra getürüb mevlana-yı mumailayhimin arz bin yüz kırk beş senesi Safer'inin yirmi yedinci günü tarihli müverrih olan rû'ûs-ı hümâyûnum mücebine? tevcih idüb... dustur mükerrerrem mezbûrun diğer Eş-Şeyh Ahmed zîde salalahu varub müteveffâyı merkûm yerine câmi'-i merkûmede devirhân olub edayı hidmet itdiğinden sonra tayin olunan yüz bir

akçe vazifesi Kangırı mahalle mukâta'ası malından emin olmaları yerinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

Belge no:105 / Sayfa 62/63

Konusu: Tevcih (Malikâne)

Tarih: 1145 (1732)

Memâlik-i mahrûsemde vâki' Şam ve Haleb ve Diyarbekir ve Mardin ve Adana ve Malatya ve Anteb ve Tokat caniblerine ve sâir bazı mahallelerde vali ve tahsil ve voyvodaların tahtü'l-nizâmlarına dâhil mîrî mukâta'âtın ekser merâsî? ricâl-i devlet ve ayan-ı vilayetden ba'zı kimesnenin 'uhdesinde olub lâkin üzerlerine mustakarr eyleyüb her biri senede birkaç adam .. deruhde olunduğundan re'âyâsı gözedilmeyüb ...larıyçün vakt ü zamânla..... vesâ'ir ihtiyâçları olan malzemelerine i'ânet olunmamağla bi'z-zarûre murâbahacılardan züyuf ile akçe aldıklarından her senebulan...zirâ'at ve harâsetleri vesâ'ir kâr u kesblerinin hâsıl-ı vefâ etmediğinden deruhde idenler dahi zabt ideceğim bir sene veyâhûd iki senedir deyu bâ tahsîl? mahsûllerin? almak için cevri u eziyyet eylediklerinden ekseri perâkende ve perîşân ve hâli harâb ve bakiyyeleri dahi kuvvet-i ? yevmiyeye? muhtâç ve ahvâlleri diğeri gûne mâl-ı mîrînin kesri u noksânına bâ'is ve beytül-mâl -ı müslimîne gadr olmağla ...olmağla ba'de'l-yevm bu makûle merâ ve mukâta'ât mutasarrıfları misillü mâl (silik) virdükden sonra bir tarikle ahz virilmeyüb mutasarrıflar dahi ahz virilmeyeceğini bilüb imarıyla takayyüd ve öşri mahsulünden kendüye fâyiz-i ziyadece olunsun deyu re'âyânın (silik) ve sa'ir levazımına i'ânet ve dest-i tetâvül-i zulme ve cevri u 'ubvândan siyânet etmekle ahvalleri nizâm bulub ... ibâd ile Memâlik-i islâmiyyede olan mirî mukâta'atı ma'mûr-ı şen ve âbâdan? olmağla ba'is olmağın ancak inkilab-ı zamâna.. hale kevn? bu nizâm mutlak cem'i hazine için olmayub ba'de'z-zamân dahi şürût-ı mezkûra ri'ayet olunub tebdil olunmak sebebi İle virecekler mu'accelenin zâyi' olmayacağı başbilüb rağbet eylemeleriyiçün fi-mâ-bad taraf-ı humâyunum vekîl-i mutlakım olanlar taraflarından biri bu nizâmı bozub suret-i ahz-ı ifrâğ eylemek murâdıyladır ki? bu nizâm i'mâr-ı memleket ve ibâdu'lla.... ve enfa' olduğun mastûr-ı? fâ'izi'n-nûr padişâhâneme gelüb bi'n-nefs kendüleri 'arz ve men' eylemeleriyiçün ve 'âlemül-'ulemâ ve't-tahrîre? bi'l-fi'il şeyhül-

islâm ve kazaskerlerim ve nakîbü'l-eşrâfım edâma'llahu te'âlâ fezâ-mehâmm bu husûsa mahsûs.... tayin olmaları.....bu mukaderatı.....hilal-i hazine-i amirem defterlerinden mugayir olub ... ve mahsul.... viregeldikleri malı mukâtaası her ne ise mal-ı miri ve mu'tad üzere kılmayasın kesr u noksan kılmak şartıyla mâlları âsîâne-i sa'âdetim hazînesine virenler ... hzîne-i 'âmirem ve câmi'ü'l-emvâl olanlara senesi dahilinde beher sene taksîd ile eda kılsın virüb ma'mûl ba-temessük alındıkça tahmîli vardır deyu mîrî ve kılmaları için viregeldiklerinden ez-riyâd? bir akçe..... mutâlebe ve rencîde itdirilmeyüb şefâ'at ve recâ ve cevır ve ezâ ve gadr ve zarar-ı te'addîyle sâhibinin rızâsı olmadıkça bir tarîkle ahz virilmeyüb vüzerâdan mîrân ve ümerâ ve mütesellimler ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifeleri tarâflarından bilâ fermân bir nesne talebiyle rencîde itdirilmeyüb ma....ü'l-kalem ve maktû't-tekaddüm ve külli'l-vücûh-ı serbestiyyet üzere (silik) oldukça te'bîden mâlikâne zabt eylemeleri için yedlerine berât-ı şerîf-i celîlü'l-'ünvânım virilüb mutasarrıflarından biri mâl-ı (silik) ahz-ı ferâgat ve kasr-ı yed eylemek murâd eyledikde ma'rifet-i şer' ve hüsn-i rızâsıyla hüccet-i şer'iyye olunduktan sonra müceddeden ferâğından berât-ı şerîfim virilüb sahibi bi-emri'llahi te'ala vefat edüb karyesi miriye a'id ve raci' oldukda taraf-ı miriden müzayede ve rağbat-ı inkita'ından sonra sa'irin verdiği mu'acceleyi verir ise zabt u rabta kadir evlad-i zükuruna verilub olmadığı halde tekrar talibine fûruht ve havelani? akçesi teslim-i hazine-i amirem olunmak üzere mukarenet-i 'avn-i bari ile ta'mir-i bilâd ve terakkiye 'ibâd için hayırhah ve devlet-i 'aliyyem ma'kul ve münasib gorub cümlelerin ittifâkiyle bi'l-fi'il başdefterdarım 'arz ve 'ulema-i kiram ve vüzerâ-yı 'izamim dahi istihsan ve imza eylemeleriyle bu suret-i müstahsene mürur-ı ezmine ile tebdil ve tagyir olunmayub olan müşarun ileyhim dahi bu husûsun şûrut ve kuyudunu bi'l-ittifâk vikaye ve tenfiz ve icrâ ve hifz ve hiraset fima-ba'd düsturu'l-amel olmak üzere mahalline kayd olunması bâbında paye-i serir-i a'laya telhis olunduktan mücebine hatt-ı humâyun-ı şevket-makrûnum sâdır olmanın binaen (silik) reca ederek hilal-i Kangırı mutasarrıfı Selim Paşa dame ikbalinin liva-yı mezbûrun (silik) ile Kangırı Sancağı'nda ...olub liva-yı mezbûr mutasarrıf olanların dahil ve taruzlarından asayiş.... ahalinin terfî hallerine ba'îs olmak için seferler olmadıkça beher sene maktuen? taraf-ı miriye on bin kuruş virmek seferler? oldukça (silik) half? İle sefer-i humâyunumun şartıyla liva-yı mezbûr? on beş bin kuruş muaccele ile işbu raf-i tevkî'i refî'i's-refî'üş-şan-ı hakan-ı (silik) saadet-i unvan(silik) ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âlâ mumaileyh-Selim Paşa dame ikbalü ile

(silik) kıdvetü'l-emacid ve'l-hükkâm ... Mehmed Gazi bin zîde meciduhuya malikâne verilmek ricâsına miri miran mumaileyh arz etmeğin mücebince liva-yı mezbûrun beş bin guruş muaccele şurut mezkûrun ile mumaileyhin ber ve Siz ki tevcih ve (silik) virilen telhiz olundukda sâdır olan taraf-ı humâyunum ve telhiz mücebince kayd ve berâtı virilmek bâbında zaman (sili sâdır? muacceleli olan meblağ-ı mezbûr on beş bin guruş teslim hazine-i amirem eylemelerini (silik) virilmek marifetiyle inâyet-i padişâhânem zuhûra getirüb bin yüz kırk beş senesi Rebiülevvelinin yirmi üçüncü gün bu berât-ı humâyunum virdim ve buyurdum ki mumaileyh Selim Paşa dame ikbalü ile oğlu seyyid Mehmed Gazi bin zîde meciduhu liva-yı mezbûrun teslim hazine-i amirem eylediği muacele mukabelesinde bin yüz kırk beş senesi Martı mürafa ibtidasıdan cevât olduklarıncı tebdilen mal-ı han zabt ve vâki olan mahsulat- rüsûmât kânûn-ı kadîm olageldiği üzere ahz ve kabz ve seferler vâki oldukça mükemmel ve müretteb kaydı hilafıyla sefer-i hümâyuna gitmek ve seferler olmadıkça? senevi on bin guruş Mayıs senesi içinde dört taksit ile beher sene hazine-i amirem ve eda kalemiyesin verip hesabın görüb ibra-yı zimmet eyleyip yedlerine suret-i muhasebesin aldıklarıncı zabt ve rabtlarına ve mahsulat ve rüsumatın ahz ve kabzına taraf-ı ahardan ferd taarruz ve tadat eylemeye ve hilaf-ı inha kâdı ve voyvoda arzlarıyla mülûkanesi üzerinden ref olunmayub fermânım olan kasr-ı yed şurutu düsturu'l-amel kılına şöyle bileler alameti şerifime itimâd kılalar

Belge no:106 / Sayfa 63

Konusu: Yolsuzluk (Fazladan Bargir Talebi)

Tarih: Evail-i Rebiülahir 1145 (Eylül 1732)

Akzâ kuzâtı'l-müslimân evlâ vülâti'l-muvahhidân maadeni'l-fezâil ve'l-yakin râfi 'u a'lâmü's-şerî 'atı ve'd-dîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ' ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mûin Anadolu'nun sol nihâyetine varınca vâki olan vüzerâ-yı i'zâm zîde fazâilîhum ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâil ve'l-keâm zîde fazlühüm tevkî'i refî'i hümâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki umûr-ı mühim vesâ'ir? ile bazı mahallerde sâdır? olan oldukları yedlerinde olan fuzul-i imkana tayin ve tasrih olunan mikdar bargire kanat etmeyüb hilaf-ı emr-i şerif

ziyade mutalebiyle? Gece gün... ta'adiler ile geliri ihbar olunub bu mikdarların ma'kule terk-i hilaf-ı emr-i şerif hareketleriyle zuhûr idüb ta'adileri men' ve def' olunmak fermân olmağla işbu emr-i şerifim ile humâyunum mezkûr-u mumaileyhin vech-i meşrûh üzere umur-ı mühim vesâir ile bazı mahallere ma'mur olan ulaklar taht-ı kazalarından mürur-u ubur eylediklerine yedlerinde fuzul-i imkan tayin ve tasarruh olunan mikdar bargire kanaat etmeyüb hilaf-ı emr-i şerifim ziyade mutalebiyle ta'addi tasaddi iderler ise kâ'inen min kân ol makulelere yedlerinde olan ahkam-ı şerifi ve mugayyir bir re's bargir ziyade ...itdirmeyüb vâki olan ta'adiler men' ve def' olub lakin bu bahaneyle bir ferdi hizmet me'murunun te'hîr tatiline ba'is olacak vecihle vechile 'avk ve tevkifden ve hilaf-ı şerif ücret dahir veçhile beyhude taciz ve takrirden begayet sudur mücanebet eylemeniz babında ferman-ı alişanem sâdır olmuştur buyurdum ki asıl buldukda bu babına vech-i meşrûh üzere şerefyafte sudûr olan fermân ve vacibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-emsâlimin mazmûn itâ'at makrûyla âmil olub hilafından hazer ve mücânebet eylesin şöyle bilesiz alamet-i şerife itimâd kılasız tahrîren fî eva'ili Rebiülahir li-sene erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:107 / Sayfa 63/64

Konusu: Eşkîyalık (Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi)

Tarih: Evail-i Rebiülahir 1145 (Ekim 1732)

E'âzımü'l-ümerâi'l-kirâm efa'him-küberâ'l-fihâm ulu'l-kadri ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izzî ve'l-ihtişâm el muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-â 'lâ mir Anadolu'nun sol kolu nihayetinde varınca vâki olan mîr-i mîrân-ı kirâm dâme ikbâluhum ve akzâ kuzâtî'l-müslimân evlâ vülâtî'l-muvahhidân ma 'âdini'l-fezâil ve'l- yakın râfî'u a'lâmü's-şerî 'ati ve'd-dîn vârisü ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i i'zam zîdet fezâ'ilühu mefâhiri'l- ümerâi'l-kirâm vacibü'l küberâ'l-fihâm ulu'l-kadri ve'l-ihtirâm el muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âllam emr? dame azim ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma 'âdini'l- fezâil ve'l- kelâm kâdılar zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l akrân mütesellimler ve voyvodalar ve ayan-ı vilayet ve iş erleri ve

yeniçeri serdarları ve havâs ve evkâf zabitleri darb-ı harbe kadir il erleri ve ayan-ı vilayet mübâşir erleri zîde kadruhûm tevkî'i refî'i'hümâyûn vasil olacak ma'lum ola ki memalik-i vesiku'l-mesalikde sâkin ve kâtib fukara ve zuema ve sa'ir ibâd silk-i isal mazarr ve eşkıyadan himâyet ve sıyânetleri ve tarik-i mesâlikin tanzîf ve tathîr ile ibadullah'ın arâyiş ve istirahatleri ibtisal murâdışâhânem ve gayet mâ-filfuad padişâhânemden iken bu esnalarda vilayet-i Anadolu'ya tavâ'if-i Türkman ve sâ'ir ecnâs-ı muhtelifeden bazı kuttâ'-i tarik eşkiyâsı ve haramzâde zuhûr ve eyâlet-i vilâyetten hali ve dikkat-ı ferasette deyü ferce bilüb ebnâ-i sebile ve sükkânı vilayete isal mazarata mütesaddi ve fesad ve şekavetleri icrâyâ sa'y oldukları resm-i sem'-i hümâyûn-ı mülûkânem olmağla ol-makûle eşkiyâ ve haramzâdenin tecessüs ve tefahhusuna ihtimâm ve dikkat ve hudud ve sunurunuz dahiline her mahalden birden ikiden eşkiya zuhûr iderse kata eman ve zaman virilmeyüb ulemayı hale ahz ve ele gönderlüb şer'en müstehak oldukları cezayı icrâ-yı.. terettübü ile havze....dahilinde olan tarik ve mesalikin temin ve tanzifi bilâd ve ibâdın tathir ve tatmin ehem miham lazimü'l ihtimamdan olmağın siz ki mumaileyhsiz işbu emr-i şerifim ile vusulünde bu husus zîde basiret üzere hareket ve taht-ı hükümet-i kazanız dahilinde matrabaz? eşkiya olan mahalleri tececcüs ve tefahhusdan hali olmayub hudud ve sunurunuz dahilinde...birden ikiden veyahud daha ziyade ol makule eşkiya olduğu haber alınur ise ihmal ve müsahele etmeyüb cümlemeniz ittifak ve ittihad ile üzerlerine varub kat'a eman ve zaman vermeyüb alâ eyyi hâl ahz ve ele getirilüb şer'an lazım gelen cezaları terettüb ve izale-i vücud habaset-alûdlarıyla şer u mazarratların bilâd ve ibâd üzerlerinden def' ve ref' ve tarik ve mesalik ebna-i sebile vesa'ir İbadullahı temin ve tatmin ve sükkân olduğu râhat ve terfîhine bezl-i kudret ve sarf-ı dikkat eyleyesiz fermân-ı meymenet-nişân-ı ma'delet .. memalikin memuru salikin sâkin ve mühtevâtın ahali ve reaya ve ebna-yı sebile ve ayağ-i bereyanın cemi mezalim ve tadiyahattan ... eman olmaları ecli meşail muradım iken şöyle ki maazallah teala fermanıma mugayyir tekasül ve ihmalinizden naşı hudud ve sınırınız dâhilinde ebna-i sebil ve sair İbadullahdan bir ferde veçhen minel vücuh zararınız ne irişdiğü istima olunur ise vaki olan zararınızdan tazmin ettirilmekle iktifa ve kat'a özr ve cevabınız ısga olunmayub ukubat-ı şedide ile muakab ve mücazat olunmayacağınızı muhakkak bilüb ona göre zu haled basiret ve intibah üzere hareket ve fermân-ı hümâyûnuma mugayyir haladdan gayetül gaye hazer ve mücanebet olub lakin bu bahane ile fesad ve şekavete alaka ve medhali olmayan bi günahlara... aralıkda ifk ve iftira ve ashab-ı servet... olanlara dahi tamme-i tebiyet... kasdıyla... fukara-yı raiyette tekalif bihude

tehamülü vesair vücuhu mezalim ile yedimizde cevri u eza ve hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayr-i hakk.. üzere zulm ve te'addiye ictiradan be gayet ihtirâz ve ictinab eylesiz babında fermân-ı alîşanem sâdır olmuşdur buyurdum ki bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ ve lazimül- imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmil olub hilafından gayetül gaye hazer ve mücanebet eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime i'timâd kılasız tahriren fi Evai'li Rebiülahir li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:108 / Sayfa 64

Konusu: Eşkîyalık (Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi)

Tarih: Tarihsiz

Paşalar ve Beyler Devletlü Efendiler

Sadr-Ali Mektupdur

Hazretlerinin huzûrlarına da'vât-ı sâfiyât ithafıyla şer'i şi'ar Anadolu sol kol nihayetine varınca vâki olan kuzât efendiler zîde fazlulum ve mefariü'l-emasil ve'l-akrân mütesellimler ve voyvodolar ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ... evkâf zabitleri ve miri miriye kadar il erleri ve ayân-ı vilayet ve mübâşirleri zîde kadrûhum ba 'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümet ve kazalarınız dahilinde müzahere ve eşkıya olan mahalleler tecessüs ve tefahhusuna hali olmayub hudud ve sınırunuz dahilinden herne vechile birden ikiden veyahud dahi ziyade eşkıya olduğu haber olunur ise ihmâl ve müsamâha etmeyüb cümleiniz ittifâk ve ittihâd ile üzerlerine varub kat'a eman ve zaman virmeyüb 'alâ eyyi hâl ahz ve ele getirilüb şer'an lâzım gelen cezaları tertib (silik) hazretleri bilâd ve ibâd üzerelerinden def' ve ref' tarik ve mesalik ve ebna-i sebile ve sa'ir ibâdullah te'miz ve tathir ve sükkan ve ahalinin rahat ve terfihine ve bezl-i u sem' ve kudret eylemeniz bâbında mufassal ve meşrûh sâdır olan zaman... mücebince ve çukadarlarından (silik) çukadarlarıyla irsal olunmuşdur inşallahu teala mücebince (silik) üzere amel ve hareket ve bu emr-i luzüm'ül-fiham? buyurdum ki gereğince takayyüd ve ihtimam idüb lakin bu bahaneyle fesad ve şekavetle alakası olmayan bi-günahlara ve fukara-yı raiyyet ber vechile zulm ve ta'adiden ziyade ihtirâz ve ictinab eylesiz

Belge no:109 / Sayfa 64

Konusu: Tevcih (Tımar)

Tarih: Tarihsiz

Kayd-şûd Fi gurre-i Cemaziyelevvel sene 1145

Nişân-ı şerîf-i 'âlî-şân hükmü oldur ki...

Kangırı Sancağı'nda zü'amâ ve erbâb-ı timâr sene-i saadeti mühürlümüz gönderüb Kangırı Sancağı ve nahiyesi Hisarcık nâm karye ve gayriden on beş bin akçe timarlu orta boylu ala gözlü açık kaşlı tevkî'i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mustafa Veledi Ahmed üzerinde bundan akdem mer? olub (silik) cebelüler eda ve kılıca kadir ve cebelüler ref' ve bayrağı altına mevcut bulunmak üzere bin yüz kırk dört sene Rebiülevvel'i asker tarafından tımarlar dahi tevcih ve tezkere olunmayub azl olmağla hasmımla huzur-ı asafiye vakı'a olmadıkça eylemeyüb Mudun, Kilisecik harçlıklar ile ma'an gitmek üzere kırk dört senesi Şevval'in on sekizinci gününden beri şer'i virilmeyüb tımar her ne vechile dahil olmak icab ahz iken ahardan Musa miri mirandan ve tezkere ve badel tezkeresine zayı' itmekle zayı'inden miri miran etdireceği? tezkere? Musa asitâne saadetim tarafından berât itdürüb mezbûr Mustafa veled Mehmed gadr olmağla tımar mezbûr Musa'nın sahib-i evvel Mustafa zîde mecidühü ibtida olunmak bâbında inâyet ricâsını mahzur tımar-ı mezbûr Musa'nın ref'inden sabib-i evvel Mustafa veled Mehmed ibtida olunmak için badel mezbûr ... Zülfikar zîde kadrühü dahi ilam? etmeğin Sancağın sakın olub ... etmek şartıyla tevci olmak için li-sene hamse ve er'bain ve mi'ete ve elf Rebiülevvel'inin on altıncı günü tarihli (silik) ...tezkere ihraç olmağla zıkr olunan beş bin akçe tımar vech-i meşrûh üzere Musa'nın ref'inden sahib-i evvel mezbûr Mustafa veledi Mehmed'e ibad tevcih olunub... ki zıkr olunur buyurdum ki badel yavm taht-ı yedine olub tasarruf kılub siz ki veza'if hidmat yedinde olub tazirat kılıb sen ki vezaif-i hidmet defter-i hakani....alamet-i şerifime itimat kılalar

El-Mahruse-i Kostantiniyye

Belge no:110 / Sayfa 65

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: Cemaziyelevvel 1145 (Ekim 1732)

Defter oldur ki bi'l-fiil Anadolu valisi veziri mükerrerem Ali Paşa Hazretleri mesarif kaydısı halkıyla Şark canibine azimetli inâyetlü medine-i Kangırı'da nüzûl beş gün askerleri mesarifi iki bin yedi yüz seksen yedi guruş varid hali ...civarında olan karyelerin mesarifi altıyüz kırk yedi buçuk guruş ... karyesi masarifi otuz yedi guruş Alıç karyesi mesarifi otuz iki guruş ve Karadayı karyesi mesarifi otuz üç guruş Cami Mahallesi masarifi iki buçuk guruş ve Taşmescid Mahallesi mesarifi yedi guruş Paşaya müşarunileyh Karacalar (silik) başılar mesarifi kırk bir guruş ve Hacı Ali Ağa mesarifi dört guruş Konakçı? Ahmed Ağa mesarifi on beş buçuk guruş müşarunileyhe verilen dört ve kıyye koyun bahası on guruş ve cebehane dahi sanduğı masarifi otuz bir buçuk guruş İsmail Ağanın Kavak masarifi ve şa'ir bahası kırk guruş ve Cami Kebir Mahalesine şa'ir bahası on iki guruş ve Hacı Ali Ağaya ve tatara verilen hidmet yüz guruş kırcalar kethüdası ağaya verilen hidmet? ikiyüz elli guruş ... Ali Mehmed Ağa'ya kütahiden istîcal gelen çukudara hidmat elli guruş ve Konakçı Ağa'ya ve toğcı haznedar Hüseyin Ağa'dan alunub verilen yirmi üç guruş ve Seyyid Koca İbrahim Ağa yediyle olan akçe masarafi yüz seksen buçuk guruş ve merhum ekber kaç İbrahim Ağadan alunub kethüdariye verilen at bahası altmışguruş paşaya müşarunileyh vilayet tarafından verilen dört yüz altmış beş kile şa'ir bahası dokuz yüz otuz guruş devletlü Selim Paşa efendilerimiz inadlarından müşarunileyhe verilen dört yüz on dokuz kile şa'ir bahası sekizyüz otuz sekiz guruş harc-ı defter hüdamiye altmış guruş bargir bahası on guruş ve haysül-mecmu beş bin dokuz yüz guruş baliğ olmağla bil-cümle ayan ve ahali marifetiyle bade'l-hesab mahud hesabı üzere beher semen yedişer buçuk guurş dokuz akçe isâbet etmeğın medine-i mezbûrun mahallat ve kiralarına tevzi olunan defterdar ki ver vech-ati zikr olunur.

Fi Cemaziyelevvel 1145

Mahalle-i Şeyh Osman 105 guruş	Mahalle-i Karataş 105 guruş	Mahalle-i Halil Ağa 105 guruş	Mahalle-i Hoca Bahşayış 161 guruş	Mahalle-i Kayserbey 161 guruş
Mahalle-i İmaret 77 guruş	Mahalle-i Debbagħan 77 guruş	Mahalle-i Çetince 77 guruş	Mahalle-i Alacamecid 105 guruş	Mahalle-i Mirahor 105 guruş
Mahalle-i Yapar 35 guruş	Mahalle-i Taşmescid 35 guruş	Mahalle-i Hoca Elvan 56 guruş	Mahalle-i Çukur 77 guruş	Mahalle-i Yoğurtçu 77 guruş
Karye-i Boyalıca 105 guruş	Karye-i Korgun 211 guruş	Mahalle-i Cam-i Kebir 12 guruş	Mahalle-i Hoca İbrahim 21 guruş	Mahalle-i Perdedar 21 guruş
Karye-i Yirik 113.5 guruş	Karye-i Yukarı Alagöz 45 guruş 4 meblağ	Karye-i Aşağı Alagöz 60.5 4 meblağ	Karye-i Gölas 106	Karye-i Aktaş 145 guruş 32 meblağ
Karye-i Bugay 98 guruş 44 meblağ	Karye-i Süleymanlı 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Dikenli 136 guruş 24 meblağ	Karye-i Dedeli 113.5 guruş	Karye-i Handırı 98 guruş 44 meblağ
Karye-i İldızım 105.5 guruş 52 meblağ	Karye-i Çivi 113.5 guruş	Karye-i Ovacık 136 guruş 24 meblağ	Karye-i Kızılsın 136 guruş 24 meblağ	Karye-i Absarı 68 guruş 12 meblağ
Karye-i Gölaskayı 53 guruş 6 meblağ	Karye-i Çukurvıran 113.5 guruş	Karye-i Maruf 98 guruş 44 meblağ	Karye-i İnaç 37.5 guruş 40 meblağ	Karye-i Çayırpınar 90.5 guruş 36 meblağ
Karye-i İkiçam 98 guruş 44 meblağ	Karye-i Değim 60.5 guruş 40 meblağ	Karye-i Tuzlu 21.5 guruş 4 meblağ	Karye-i Ahlad 106 guruş	Karye-i Hisarcıkayı 20.5 guruş 4 meblağ
Karye-i Kilisecik 113.5 guruş	Karye-i Şeyh Yunus 113.5 guruş	Karye-i Dengi 98 guruş 44 meblağ	Karye-i Hasakca 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Balıbağı 37 guruş 40 meblağ
Karye-i Fene 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Merzi 83 guruş 28 meblağ	Karye-i Akçavakıf 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Alıç 52 guruş 56 meblağ	Karye-i Germece 37.5 guruş 40 meblağ
	Karye-i Saray 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Dut Ağaç 37.5 guruş 40 meblağ	Karye-i HocaHasa 60.5 guruş 4 meblağ	Karye-i ... 37 guruş 40 meblağ
Karye-i Esed HacıBey 2.5 guruş 56 meblağ	Karye-i Yanlar 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Genek ve göz guruş 60.5 4 meblağ	Karye-i Kışla 60.5 guruş 4 meblağ	Karye-i Kayı Çivi 52. guruş 56 meblağ
Karye-i Anuza 37.5 40 meblağ	Karye-i Yenice 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Bayındır 45 guruş 52 meblağ	Karye-i Küçüklü 37.5 guruş 40 meblağ	Karye-i Sülükkırı 15 guruş 16 meblağ
Karye-i Hacib 22.5 guruş	Karye-i Yukarı Pelid 7.5 guruş	Karye-i Maksudviran 60.5 guruş	Karye-i Şehler 52.5 guruş	Karye-i Deliler 15 guruş

24 mebla	12 meblağ	4 meblağ	52 meblağ	16 meblağ
Karye-i Mürid HacıBey 2.5 guruş 24 meblağ	Karye-i Alva 15 guruş 16 meblağ	Karye-i Mudun 22.5 guruş 22 meblağ	Karye-i Aşağı Çavuş 15 guruş 16 meblağ	Karye-i Karaşeyh 15 guruş 12 meblağ
Karye-i Karaşeyh 15 guruş 16 meblağ	Karye-i Hacib 22.5 guruş 24 meblağ	Karye-i Balıbidik 15 guruş 16 meblağ	Karye-i Kavra 40 guruş 32 meblağ	Karye-i Aşağı Pelid 22.5 guruş 24 meblağ
Karye-i Karadayı 26 guruş	Karye-i İnandık 11 guruş 32 meblağ	Karye-i Urvay 40 guruş 32 Meblağ	Karye-i Mudun 22.5 guruş 26 meblağ	Karye-i Aşağı Çavuş 15 guruş 16 meblağ
Karye-i Hisarcık 15 guruş 8 meblağ	Karye-i Akviran 7.5 guruş 8 meblağ	Karye-i Ayan 7.5 guruş 8 meblağ	Karye-i Seydi 15 guruş 16 meblağ	Karye-i Çiftlik 22.5 guruş 24 meblağ
		Karye-i Çörekçiler 30 guruş 32 meblağ	Karye-i Nehnuz 7.5 guruş 8 guruş	Karye-i Kuyupınar 30 guruş 32 meblağ

Belge no:111 / Sayfa 66

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: Tarihsiz

Şer'i şî'ar Ankara ve Kangırı sancaklarında vâki kuzât efendiler zîde fazlihüm ve mefariül emasil ve'l-akrân zıkr olunan sancaklar kazalarından vâki kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve kurâ zâbitleri ayan-ı vilayet vesâir iş erleri zîde kadrühüm inha olunur ki bundan akdem Eyalet-i Anadolu mütesellimleri selefimiz Receb Ağa'nın kesret-i zulm ve etbâ-ı ve eşyâ'nın sükkân-ı memleket fukara-yı reayaya taadisinden naşı viran adaletinden rafi ve ruk'a ve arzuhal eylediklerinden eyelati mezbûrenin nizam ve intizam ve reaya fukaranın terfiye ve takdiri men' ve vücûda nizâmdan tahlis-i giribane ve ebna-yı sebili iyal-ı hasaret eylemeyüb mürur-u uburunda emniyet ve mütesellim mezbûrun hesab ve kitabı görülmeyüb mal aldıkları mahallelerden gereği gibi tefahhus ve ihkak-ı hakk olunmak bâbında sabıka Anadolu kazaskeri olub bil-fiil Kütahya kazasına ber vech arpalık mutasarrıf... devletlü saadetlü veliyyü'n-niam İshak efendi Hazretlerinin bi'l-cümle Eyalet-i Anadolu'da vâki kaza nüvvâba hitâb fermân-ı muta' şerefi sâdır olub eyalet-i merkum canibinde şehriyarından tarafımız inâyet ve ihsan ve devletlü

rahmetlü ve inayetlü serdar-ı ekrem veziriazam veliyyü'n-niam kesîr-i eltaf u ekrem efendimiz Hazretleri dahi divan-ı adelet-ünvan-ı padişahiye İlyas ilbâs-ı hil'at-ı fâhire buyurduklarına bina'en vechi meşrûh üzere şerefyafte sâdır olan emr-i celili suretleri ihraç ve kazaskeri müşarunileyh hazretlerinin hat ve hatemleriyle mûmza ve mahtum taraflarımız isal ve muceb emr-i ali üzere tarafımızdan dahi buyrulduğu tahrîr ve isdar kıdvetül-emasil zîde kadrühü mübâşiriyle irsal olunmuşdur inşallah teala husûsu gereğince verilmeğın emr-i şerifi alişanem sicil-i mahfûz ve cümleniz emin ve eminyette olub reayaya...şehriyarı müceddid olmalarına tenbih ve tekid mütesellim sabık Receb Ağa'nın hesabı görölmek ve bi-gayr-i hak aldıkları tahrîr ve defter tarafında irsal ve Anadolu valisi vezir-i celil-i kadri efendimiz taraf ba emr-i şeriflerine rec' olunan (silik) sa'ir mevad her ne ki zuhur ider ise mübâşir mumaiyleh marifetiyle temşit zuhûr idüb eşikiya ve yaramazların şer'en (silik) olmağın be-gayet ihtimam idüb hilafından tevki mücanebet idüb muceb buyrulur ile amel olasız

Belge no:112/ Sayfa 66/67

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: Evail-i Rebiülahir 1145 (Eylül 1732)

El-Fakir El-Hac Süleyman Mütesellim-i Anadolu

Efzalü'l füzelâ ve'l müteverri'n yenbû'u'l fazli ve't tefzîl? keşşâfu'l müşkilâti'd dîniyyeel yekîniyyeti miftâhu künûzi'l hakâyiki misbâhu rumûzi'l vekâyiki el-mehfûfu bi- sunûfi avâtıfu'l melikü'l a'lâ sabıkan Anadolu...Kütahya Kazasında mutasarrıf olan İshak edamallahu te'âlâ fazlü ve mefarü'l-kuzat ve'l-hükkam meadeni'l-fezail ve'l-kelam Eyaleti Anadolu'da vaki kadılar zîde fazlühüm tevki-i refi-i hümayûn vasıl olacak malum ola ki Kütahya müteselimliği Anadolu Eyaletinin ...kethüdası kıdveti'l-ematicid ve'l-ayan Es-Seyyid Süleyman zîde mecidühuya ta'vîz olunmağın mütesellim sabık Receb'in hesabını görüb reaya fukaranın vücûh-i mezâlimden himâyet ve sıyânet zabt u rabt memleketin ihtimam ve dikkat ve hilaf-ı şer'i şerif fukara-i raiyet işbu zulüm ve te'addîden tehâşî ve

mücânebet eylemesi fermanım olmağın sen ki mevlana müşarünileyh ve fazlû ve zîde fazlühümsiz Kütahya mütesellimliğinde hâlâ mütesellim nasb olunan mir-i mumâ-ileyh Seyyid Süleyman zîde meciduhuya zabt u rabt ve mütesellim-i sâbık-ı mezkûr Receb'in hesâbın görüb ve re'âyâ ve fukarâsın vücûh-ı mezâlimden himâyet u sıyânet eylemekde i'tinâ ve dikkat ve hilâf-ı şer'-i şerîf fukarâ-yı ra'iiyyete zulm ve te'addî olunmakdan nâşî ... fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki (boş) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla 'amel idüb hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahriren Fi evâ'il-i Rebiülahir li-sene hamse? ve erba'in ve mi'e ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:113 / Sayfa 67

Konusu: Malikâne (Eksik Bakiye)

Tarih: 17 Rebiülahir 1145 (7 Ekim 1732)

Emiri'l-ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-âlâ Kangırı Sancağı mutasarrıfı dâme ikbalü kıdveti'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdini'l-fezâil ve'l-kelâm Mevlana Kargu kadısı zîde fazlühü tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Kangırı Sancağında vâki Kargu kazasının Çeltük Şehri hâtun mukâtaası tevabiinden olan Öküz kazasının çeltüğe zuhûr idüb miri sadayla sefer olunduğu sebebiyle beş ile altı bin akça mal ile mukâta-i mezbûreye zamm ve ilhak olmak ve taraf-ı miriden zabt olunur olunur iken vak'a esnasında Tosya Kazası reayası Dernek der-karye-i Dernek karyesinden Özi (Özü) nam mahallde müceddeden zuhûr iden çeltük yüz gurusu malı ile müceddeden Mustafa ve Abdullah nâm kimesneler malikâne eyledikleri muhaddes çeltük ref'i arzuhal ve istidaa eylediklerinde sâdır olan hatt-ı hümâyûn şevketmakrun mücebince mülükane ve mukâta kaydı ref' ve terkin ve mücebince emr-i şerîfim verilüb Öküz kazası reayası dahi şirrete süluk ve Kargu kazası tâbi olub altı bin akçe malı ile mukâtaaya zam olunan Öküz çeltüğünü def' ref' etdirdiği virilen fermanın vardır deyü şer'a ve vak'a esnasında birde ihraç eyledikleri çeltüğü nüfûz miriye eda eyleyüb ve gadrr eylediklerini sen ki Kargu

Kazası Mevlana Mehmed zîde fazlühüsün ilam etmek ile reayayı mezbûrlarının ref'i etdirdükleri Tosya nahiyesi vâki Derneközü'nün karye Derneközü çeltük olub ve Kargu nahiyesi vâki altı bin akçe malı ile mukâtaya zam olunan Öküz karyeleri çeltüğü el-yevm mukâtaa mezbûr ile zabt olunmak üzere (silik) olduğu karye bulunmadığı (silik) mukâtası defterlerine derkenar defter hanesi görüldüğü Öküz karyeleri Kargı (silik) Tosya nahiyesi olduğunu defter emiri ilam etmekle bu takdiri ber vec yüz gurus malı ile Tosya nahiyesinde vâki Derneközü (silik) ref' olunub Kargu nahiyesine tâbi altı bin akçe ile mukâtaaya zam olunub Öküz kazası çeltüğü ref' olunmayub ve reayayı mezbûr iddaları buyhude olmağla Kargu kazasına altışer bin akçe malı ile mukâtaası zam olan Öküz kazası çeltüğü rafi için aldıkları fermanın mahal-i terkin ve fi-ma ba'd ömr ve itibar olunub hasıl eyledikleri çeltüğün nısfı ka'ide-i miriyye üzere malikâne mutasarrıfı tarafından kaç seneden berü vermemişler ise marifet-i şer'ile tahsil itdirmek için emr-i şerifimi virmek ricâsına malikâne mutasarrıfı zîde mecidihu istida ve inâyet eylemekle hazine-i amiremde mahfuz olan Bursa (burusa) defterlerine nazar olundukda Kargı kazasında vâki olan senevi yüz yirmi altı bin akçe mal ve zaman zabtı Martı ibtidasından olan çeltük Şehri hâtun.....mukâtası bervec malikâne mutasarrıf olmak üzere mumaiyleh sabıkan ser mülkiyane has Mustafa zîde mecidihünün uhdesinde olub zıkr olunan Öküz kazası defter emin ilam mücebince Kargu nahiyesine olub ve kuzât-ı mezkûr zuhûr iden çeltüğü miri sedayla sefer olunduğuna binaen senesi altı bin akçe malı ile mukâta'at-ı mezbûreye zam olunub yüz gurus malı ile muhaddes malikâne kayd olunan çeltüğü Tosya nahiyesinde Derneközü an-karye-i Derneközü olub fi nefsu'l-emr sadr-ı esbak müteveffâ İbrâhim Paşa vaktinde ibdâ' ve ihdâs olunmuş mukâta'atdan olduğundan malikâne ve mukâtaası ref' ve terkiz olunub Öküz kazasına miri sedayla sefer olunan çeltüğüne senevi altı bin akça malı ile (silik) mezbûreye el-yevm dahil olduğu Öküz kazası ahâlisinin hilaf vaki aldıkları (silik) terkiz ve hasıl eyledikleri çeltüklerinden nısfı şurut-ı berât-ı alışanem mücebince malikâne mutasarrıfı tarafından beher sene teslim eylemek hilaf vâki ref' olunur deyü emr almalarıyla takri ve hasıl eyledikleri çeltüklerinin deyü kaç sene mirileriniz eda olmuşlar ise mahaline marifet-i şer'ile görölüb badeş-şurut tahsil ve malikâne mutasarrıfı tarafına teslim ettirilmek için mahaline kayıd emr-i şerifim verilmek telhiz ve tenahus mucebince mahaline kayıd olunmağla vech-i meşruh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı alışanem sâdır olmuşdur buyurdum ki şerifim vardıkda bâbında sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi vech-i meşrûh üzere reayayı mezbûrun nasıl

eyledikleri çeltüklerinin her kaç sene mirilerini eda eylemiş mahallinde marifet-i şer'ile görüb badeş-şurut tahsil ve malikâne mutasarrıf tarafına teslim idtirmeyüb hilaf-ı fermân alışanem malül ve muhalefet idtirisiz şöyle bilesiz emr-i şerifime itimâd kılasız tahriren Fi samin aşer min Rebiülahir li sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:114 / Sayfa 68

Konusu: Hapisten Tahliye

Tarih: Evasıt-ı Cemaziyelevvel 1145 (Ekim 1732)

Mucebince serdar-ı ali mektup dahi vardır

Tosyalıların itlâk fermânıdır Fi 4 cemadiel ahir 1145

Kıdvetü's-sikât? ve'l-müstahfazîn Samsun kal'ası dizdarı olan zîde hıfzuhu tevki ref'i hümayûn vasıl olacak malum ola ki Kangırı Sancağı mutasarıfı olan emiri'l-ümerâi'l-kirâm Selim Paşa damet mumaileyhe saadetlü mektup gönderüb bundan akdem Tosya sâkinlerinden müftehid? 'Abdü's-selâm ve serdar mumcu oğlu Ahmed hacı oğlu Ahmed ve vechi Abdullah ve refikaları ser cemiyet ve şart ile meşhud ve tuğyan ve isyan üzere olub gün-begün fesâd ve şekavetleri terakki ve nizama muhill ve nizâm-ı memleket ve ıslah-ı nefis etmeleriüçün Samsun kalasına kalebend olunmaları bâbında haklarında sadır olan üç kıt'a o emr-i şerifi mücebince mahaline irsal kelabend etdirmeyüb hal-i mabhus olmalarıyla badel-yevm seyyid 'Abdü's-selâm... karuşmayub hânesinde sâkin ve kendü halinde olub ve mumcu oğlu Ahmed dahi badel-yevm serdar olmayub ve umur-ı nasa karuşmayub hânesinde kendü halinde olub vechi Abdullah ve refıkları umur-ı nas karuşmayub kendü hallerinde olub fi-ma-bad kendülerinden şart ve şekavet ve tuğyan ve isyân zuhûr eder ise ... haklarından gelinüb yerlerinin malik oldukları emval ve eşya ve araziler...olunmak şartıyla iyal ve etfallerine merhameten kal'a-i merkurundan itlak ve sebepleri tahliye olunmak bâbından hükm-i hümayunum virmek babında vâki hal arz edildiği ecilden vech-i meşrûh üzere itlak olunmaları emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sadır olan emrim üzere amel dahi sen ki dizdar-ı

merkumsun min ba'd mezbûrlar umur-ı nasa karışmayub bilâd-ı mezkûr olan şartıyla mezbûrların kal'a-i merkurdan ıtlak ve sebillerine tahliye idüb mazmûn-ı emr-i şerifime amel olasız şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılasız tahrîren fî evasıt cemadiel- evvel hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:115 / Sayfa 68

Konusu: Tayin (Müftü)

Tarih: Tarihsiz

İzzet-me'âb Süleyman Efendi Hazret-i şeyhü'lislamın mektupudur.

Fî 11 C(cemaziyelahir) sene 1145

(silik) bi-emrillâhi teâlâ vefât etmekle müte'ayyenü'l ehliyye ve'l-istihkâkdan olduğuna binâ'en hizmet-i fetvâda istihdam olunmasına ahal-i kaza iltimas idüb kadısından arz ve irad olmağla kaza-i mezbûre tarafımızdan iftâya sana verilmiştir gerekdir ki oldukda esahh-ı ekvâl-i eimme-i hanefiyye ile iftâya edüb kütüb-i mu'teberelerden nakl-i sarih imzalarından Kangırı'ya müfti olduğun tasrih eyleyesiz ves-selam

Mine'l fakîr Ebu'l-hayr Ahmed 'ufiye anhu

Belge no:116 / Sayfa 68

Konusu: Tayin (Hatip)

Tarih: Evai-i Rebiülevvel 1145 (Ağustos 1732)

Berât-ı şerif alişanemdir

Kangırı Kazasına tâbi Kızılsın nâm karye cami-i şerifde nim akçe ile vazife hatîbi olan Mustafalu? Hasan nâm cami-i hatibi kimesne fevt olub yeri mahlul

olmağla mütevafayı mezbûrun yerine sabık ba'is arz-ı rafiş-şan hakan Mustafa Halife ber vechile mahal ve müstehak olmağın tevciye olunub yedine berat-ı emr-i şerifim vermek bâbında bundan evvel yedinde olan mütevvefa berât mücebince inayet reca itmeğın sevk? idüb bu berât-ı humâyunum virdüm buyurdum ki badel- yevm mezbûr Mustafa müteveffa Mustafa yerine varub zikr olunan cami'-i şerifde nim akçe vazife ile hatîb olub hidmet lazimesi mera ve mevad kaldıktan sonra yevmi nim akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devâm-ı ömr devletimiçün du 'âya müdâvemet göstere şöyle bileler alamet-i şerifime itimâd kılalar Fi eva'il-i şehir-i Rebiülevvel li-sene hamse erba'in ve mi'ete ve elf

Fi 15 Cemaziyelahir 1145

El Mahrûse-i Kostantiniyye

Belge no:117 / Sayfa 69

Konusu: Vergi (Nüzûl/ Avârız)

Tarih:17 Cemaziyelahir 1145 (5 Aralık 1732)

İşbu bin yüz kırk beş senesine mahsub olmak üzere Kangırı bu Karacaviran kazalarının ber muceb suret-i defter-i mevkufat ikiyüz elli üç rub' hanesi olub on buçuk hanesi Karacaviran kazasına ihraç ve ifraz olunduktan sonra baki kalan ikiyüz kırk bir rub' hanenin yüzseksen yedi hane ve bir rub' hanesi mevcude elli üç hanesi bir rub' hânesine mevcud olmağla cümle ahali-i kaza marifetleri mevcuduna zam olunur bir rub'a hânesi olan Dumlu Ma'a midar ahâlileri fakirü'l-hâl olmalarıyla asıl mir-i yerinden bin seksen üç gurus (silik) baki yüz seksen haneyi inde'l-ahâli asl-i miri bedel-i nüzûl ve avârız iki bin yüz elli üç gurus inayetlü Paşa efendimiz tarafına tahsildar tayin buyrulan ağaya seksen gurus ve akçe başı yetmiş gurus ve avârızcı ağaya verilen on iki kile şair bahası yirmi dört gurus ve ağaya mumailayhin üç günün masarifi on gurus haraç-ı defter ve hüdamiye ve ihzariye seksen dört gurus min haysü'l mecmua üç bin yirmi bir gurus baliğ olub asl-i miriden Dumlu ve Mimdar nâm karyeler seksen üç gurus bir sülüs badel-ihrac baki iki bin dokuz yüz otuz sekiz gurus bir zolota kalmağla cümle marifetiyle tevzi ve taksim olundukda meblağ mezbûrun beher haneye on altışar gurus on üç pare isâbet etmeğın kaza-i

mezbûr mahallat ve karesine tevzi ve taksim olunub tahsildar yedine virilen defterdarın ver vech akçe zikr olunur Fi 17 Cumadielahir 1145

Mahalle-i Yoğurtçu 12 hane 22.5 guruş	Mahalle-i İmaret 6 hane 32.5 guruş 6 pare	Mahalle-i Debağhane 12 hane 22.5 guruş	Mahalle-i Kayserbey 3 hane 27.5 guruş 19 pare	Mahalle-i Karataş 2 hane 40 guruş 12 pare
Mahalle-i ... 12 hane 22.5 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 1 hane 16 guruş 13 pare	Mahalle-i Çukur 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Mahalle-i Halil Ağa 2 hane 60 guruş 12 pare	Mahalle-i Mirahor 12 Hane 22.5 guruş
Mahalle-i Alacamescd 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Mahalle-i Perdedar 1 hane 12 guruş 13 pare	Mahalle-i Yapar 1 hane 116 guruş 13 pare	Mahalle-i Hoca Elvan 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Mahalle-i Taşmescid 2 Hane 8 guruş 6 pare
			Mahalle-i Hoca İbrahim 1 hane 16 guruş 13 pare	Mahalle-i Hoca Bahşayış 32 hane 57guruş 6 pare

Karye-i Tuzlu 2 hane 32.5 guruş 12 pare	Karye-i Kavra 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye- iBoyalıca7 hane 12 guruş 6 pare	Karye-i Süleymanlı 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Korgun 5 Hane 81.5 guruş
Karye-i Bayındır 22 hane 20.5 guruş 12 pare	Karye-i Çivi 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-iBalıbağı 2 hane 32.5 guruş	Karye-i Dumlu 2 hane 60 guruş 12 pare	Karye-i İnaç 22 hane 20.5 guruş 12 pare
Karye- iÇayırpınar 12 hane 12 22.5 guruş	Karye-i Değim 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Hasağca 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Sarıca Ömer 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Ovacık 3 hane 28.5 guruş 19 pare
Karye-i Kızılsın 5 hane 81.5 guruş 5 pare	Karye-i Kışla 1 hane 16guruş 13 pare	Karye-i Urvay 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i Anuza 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Dut Ağaç 1 hane 16 guruş 13 pare
Karye-i... 2 hane 22.5 guruş	Karye-i Genek... 12 hane 22.5 guruş	Karye-i Maksudviran 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Yenice 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Dengi 2 hane 65 guruş 2 pare
Karye-i Şehler 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i İldızım 6 hane 97.5 guruş 18 pare	Karye-i ... 3 hane 27.5 guruş 19 pare	Karye-i Absarı 22 hane 21.5 guruş 12 pare	Karye-i ... 12 hane 22.5 guruş

Karye-i Maruf 3 hane 27.5 guruş 19 pare	Karye-i Hacib 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Kayı Çivi 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Yirik 2 hane 65 guruş 12 pare	Karye-i Hoca Hasan 1 hane 16 guruş 13 pare
Karye-i Seydi 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Çiftlik 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i Mudun 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Aktaş Ericek 3 hane 28.5 guruş 19 pare	Karye-i Çukurviran 32 hane 57 guruş 6 pare
Karye-i Gölaskayı 22 hane 20.5 guruş 13 pare	Karye-i Alva 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Yanlar 12 hane 22.5 guruş	Karye-i (silik) 1 hane 62 guruş 13 pare	Karye-i Saray 2 hane 32.5 guruş 6 pare
Karye-i ...Hacı Beğ 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Yukarı Pelid 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Aşağı Pelid 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Fene 5 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Gölas 2 hane 60 guruş 12 pare
Karye-i Germece 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Şeyh ve Akviran 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i .. 12 hane 22 guruş	Karye-i Hisarcık 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i Esed Hacı Beğ 1 hane 16 guruş 13 pare
Karye-i Hisarcık Kayı 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Deliler 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i İkiçam 3 hane 28.5 guruş 19 pare	Karye-i Alıç 2 hane 32.5 guruş 6 pare	Karye-i Karadayı 1 hane 16 guruş 13 pare
Karye-i Dikenli 12 hane 22.5 guruş	Karye-i Ayan 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i Kuyupınar 1 hane 16 guruş 13 pare	Karye-i Nehnuz 2 hane 8 guruş 6 pare	Karye-i İnandık 1 hane 16 guruş 13 pare
		1360 0150 0290 <u>0060</u> 1860 guruş	Dumlu veMimdar 1 Rub 7 Hane 38 guruş 1 pare	Karye-i Ahlad 3 hane 27.5 guruş 9 pare

Belge no: 118/ Sayfa 70

Konusu: Vergi (Görevlileri Masrafları)

Tarih: 27 Cemaziyelahir 1145 (15 Aralık 1732)

Canib Canik cümle sancağı askerisi memuriyeti ferman getüren eşkinci Mustafa Ağa'ya mübaşiriye Anadolu müfettişi vezir-i mükerrer devletlü Ahmed Paşa Hazretlerinin çukadarıyla teftiş memur kapucu başı çukadarın teftiş eşkıya ve menzil ziyade verilmek üzere ferman getüren sadır-ı ali çukadarına beytül-mâlin teftişine gelüb defterdar çukadarına verilen iki bin sekiz yüz altmış guruş baliğ olub sancak ahalileri beyinelerinde mamûr kırk sekiz buçuk deveye mukayese ile liva-yı mezbûrda vaki kazalar cümle marifetiyle tevzi olundukda beher deveye otuz sekiz guruş birer sülüs isabet etmekle bade'l-tevzi tahsildar yedine verilen defter kayd şûd.

Fi 27 Cemaziyelahir 1145

Belge no:119 / Sayfa 71/72/73

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: Evail-i Cemazielevvel 1145 (Ekim 1732)

Emiri'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberâ'l-fihâm ulu'l-kadri ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izzi ve'l-ihtişâm el muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-â 'lâ ber vec mülükane Kangırı Sancağı mutasarrıfı olan Selim Paşa dame (silik) vasıl olacak ma'lum ola ki Sivas Eyaletinde vâki Canik Sancağı mahsub (silik) mukâtaa olub ancak liva-yı mezbûr ahalisi ondan berü ve şiddet-i teskin eylesesin (silik) ve huşunet üzere meçhul ve maruf bir ta'ife-i atika ve ekseri yeniçerilik (silik) bina'en aleyh asl-ı tâbiyet fitriye ve ceride-i rumiyelerinde mezkûr ve mezbûr olan şekavet ve tuğyan muktezasinca (silik) nasb ve ta'yin olunan hükkâmü's-şer', ve 'örfe 'adem-i inkıyâd ve itâ'at ile mu'âmele ve beher sene üzerlerine edâsı lâzım gelen (silik) iki yüz yirmi altı guruş mal-ı mukâta ve avârlarıyla tersane-i amirem ocaklu olan iki bin yedi yüz yirmi kantar (silik) kendü mukâta- mezbûrenin malikâne mutasarrıfı olan dergah-ı ali kayd kapuçubaşlarından Erzurumlu Ahmed dame mecidihu ile defterdar sabık müteveffa Mehmed tarafından tayin olunan voyvodolara ve eda ve teslime daima inad ve (silik) mumaileyh Ahmed dame mecidihunun bin yüz kırk iki senesi gayetine güzeşte-i senelerde gelince feti ve afrikayası? kaldığından başka bin yüz üç senesi mahsub olmak üzere müteveffayı mumaileyh Mehmed tarafından voyvoda nasb ve tayin olunan Bey Mustafa bundan akdem ol taraf varub sene-i merkum ve miri ve ocaklık... tahsile mübâşeret tahsile olmasında oldukda livayı-mezbûr ahalisinden

bazı şekavet pişeler mücerred ve amalenet ve hiyenetlerinden... havalere tâbi cümle.. ile voyvoda merkumun hanesi mevcut bulunan emval miriye kile bil-cümle kendü emvaline?.....mumaileyh nahib ve garat ve kasb ihtilas eylediklerinden maa'den kendüyü dahi katl etmek...etmişler iken .. takrîb ile.... mazarrat tahlis.....ie asitânei saadetim firar etmekle sene-i merkum mal ve ocaklık..... dört yüz yirmi bes kantarıyla.. ile bir mikdar malı avâriz ve mukâtaası tahsil ve kusur-ı bil-cümle ali malı zimmetlerinde kalub ve kırk dört senesi mahsub'en .. müveffa mumaileyh tarafından voyvoda? olan..... Mustafa zîde kadurum dahi bundan ... ol tarafa vardıkda bir akçe tahsil edemeyüb şehir-i? adâvet ve ol tarafda tevkil iddiği âdemîsi dahi şimdiye dek henüz ber vec tahsil idemediğinden gayri işbu sene-i mübarekde donanma-yı hümâyûn hilal-i şahane-i amirem emin Süleyman mecuduhü ma'rifetiyle livâ-i mezbûrda mübâya'ası fermân olunan on bir bin kantar Fatsa elinin dahi tahsili kâbil olmayub Ve iran seferleri zuhûrundan beru .. kendülerinden .. hümâyûn mûta' ile mütalib olan... tekalif-i sâire-i seferiyyeyi dahi virmeyüb taraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den gönderilen mübâşirler gûna gûn cevri eziyet ve hilâfırzâ-i hümâyûnum harekâta cesâret-birle dâ'ire-i itâ'atden bi'lkülliyeye hurûc ve zirve-i bağı u 'isyan ve levc ve idüb dâ'imâ? birbirleriyle muharebe ve mukatele ve a'yân olanları ehl-i 'arz? makûleleri? defterleri ra'yyeti? üzerlerine tasallud? ve emvali ve ayan ve araz ve itfallerine eyadi-i ve taarruzların itale ve katl-i nüfus ve fesad ve memleket etbâ' unva u şer ve şevr ve..... cesaret eylemeleri bundan akdem..... ahbar? ve efhamlarıyla? rütbe-i tahkike resid? ve müntehir olduğuna bina'en ol makule şekavey beyinde muhkem? te'dib ve Kırşehir'e iktiza eyleyub ve alelhusûs livâ-i mezbûrda vâki çürge? kazasında şekavet ve 'isyan ile... olub? bundan akdem katilen fevt olan Hasan oğlu ali ve damadları Süleyman ve ve El-Hac Ahmed ve karındaşı Osman ve hevalarları Musaoğlu Mehmed ve Kel Serdar dimekle meşhur şakiler müddet-i vafireden barü ? livâ-i mezbûrda vâki' ser-keş ve satılmış ...kazalarından ser? cem'iyyet olub hevâlarına tâbi' ba'zı erâzil eşhâs ile zikr olunan kazalarda geşt i güzâr ve fukara ve re'âyâ ve bir yandan hâneleride basıp emvâl ve eşyaların... ve gâret itmişler ve bunun emsali mezalim ve ... ve ta'addîyâta kasdı? eyledikleri bundan akdem i'lam olundukda husûsu-i mezbûr mahalinde gereğince gibi görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere iki def'ada şeref südür oluna ve emr-i aliyye ile Sivas mütesellim me'muru tayin olunmuş iken mezbûr ber vechile ahz taadileri şer'en ve kanûnen cezaları tertib-i icab eylediğinden başka bunların teğrib-i tasalludları abad ve bilâd üzerinde ala hal kaldığı suretde Canik muhassıllığı gibi kilitli mukâta'a miriye

bil-külliye karye istihlal? liva-yı mezbûr eşkiyadan giriftar ... ve ızdırab u melal olcıkları zahir ve bahir ve ... memlekette vazife-i ta'addileri şer'an kanunen cezaları tertib icab eyledğinden başka bunların takrib ve tasallutları ibad ve bilad üzerinde (silik) dahi olunmak ala haleti kaldığı surette canik mahzalıği külliye mukâtaayı miri bik külliye karin-i istikmal livayı (silik) ayan ahalileri ehl-i arz makuleler ceste ceste diyarı hicret ve intikal fukarayı raiyete slik eşkiyadan giriftar... ızdırab ve melal olcıkları zahir ve bahir silik memleketde silik mevayı yevm ve temadi olacağı Ruşen ve tebadür olduğu mukaddeme halden istidlal olduğuna binaen livayı mezbûrun silik vacibü'l ... ahz ve tehsisi sırran alaniyeten ianetlerinden bulunan ...bilad-ı badiyye silik livayı mezbûreye f-gereği gibi hüsnü nizam verililüb saye-i razayayı derşahanemde istiklal üzere olduğu silik fehmini bal ve ve terakki hallerne takayüd ve ihtimam olunmağla kazayayı mütehimeden olub el yevm bu hususun vefki ...üzereyiz berayı hasıl olması karib-i cevri vaki bazı ulviye tasarrıfları ve mütesellimlerini memureyetinden la-büt olmakla fermanım olduğu üzere bu hususa hala Ankara mutasarrıfı Halit Paşa ve Çorum ve Kırşehir Sancakları mutasarrıfı Osman Paşa Sivas (silik) livayı mezbûrenin bil-cümle kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları darbu harbe kadir ayan ve ehil ve la bûd ve tayin kılınub (silik) üzerlerine sen ki miri miran mumaileyh paşa dame mealıyesin iş bu nasb ve tayin kılınub taraf-ı devlet-i aliyyemden dahi salif-i zikr iskemleci Mustafa zîde kaduruhi ile dergah-ı muallam yeniçeri ocağı orta cavuş mahsusen ve müstakillen mübaşir tayin ve irsal Canik muhassalı mumaileyh Ahmet dame meciduhu dahi hitam-ı maslahatda dek canikde ma' bulunmak üzere memur kılınub ancak mübaşiran mumaileyhima bundan akdem ve bir saat mukaddem Canik'e varduklarında sen dahi kat'a tehir ve tevakkufa ruhsat ve cevaz göstermemeksizin evvel-i emirde maiyetine memur kılunan mumaileyhime ile haberleşüb cümlesi mükemmel kapular halk ile hazır ve amade ittirükden sonra kendü dahi Kangırı Sancağı'nın mecmu kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları harbu darbe kadir ayan- vilayet ve il erleri cem' tehyie ve mübaşeren mumaileyhima ile ma' cümlesini yanına ...kamile ile bir saat saadet iktidarından Kangırı'dan hareket ve alal ittifak livayı mezbûrenin üzerine varub evveli emirde eşkiyayı merkumenin memur ve...girizgahların gereği ibi sedd-i bezl eyledikden sonra ayan ahaliden ehl-i arz makulleri ve fukarayı raiyetin emval ve .. araz.. kemal-i mertebe siyanet ve himayet eylemek şartıyla livayı mezbûr ahalisinde olub öteden berü eşkiya ve isyan üzere olan şekavet-i pesideler ile balada mesturul esami vacibül adayı ve hevadarlarını? Eyne mâ kânû a'lâ eyyi hâl ahz ve ele getirub bu ana gelince gasb ve garad eyledikleri emval-i

müslimin bila-kusur kendülerinden ... ve tahsil ve marifeti şer' ashâbına def' ve teslim ve hasımlarıyla murâfa'a itdirilüb muktezayı şer' kavim üzere gereğince ihkâk-ı hakk eylemeye ihtimam ve eğer eşkıya-yı merkum ve kemal-i kıymet? ve mel'ânetleriniz naşı .itâ'at-ı şer'-i şerîf ve emr-i münîf eylemeyüb muhârebe ve mukâteleye tasaddî iderler ise vebâli boyunlarına olsun sen dahi maiyyetinde olan mumaileyhüm ile ma' mezbûr ile muharabe ve mukatele eyleyüb temeyyüz ve cemiyetleriniz dağıtub eşkıyayı mezbûreyi her ne vecihle olursa olsun tamamen ahz ve içlerinden şer'an tertibi cezaya müstehak olanlarının haklarında lazım gelen şer'ıyyelerini zabıtları marifetiyle bila tevakkuf tertib-i ceza diyar-ı ahire tard ve iclası iktiza edenleri dahi iktizasına göre bilad-ı baide nefî ve tefriz ve habs ve kalebend lazım gelenleri dahi hasb-ı medid ile muhkem habs ve kalabend eyleyüb liva-yı mezbûr tasallut-ı eşkıyadan tahlis ve tazmim eyledikten sonra mumaileyh Ahmed dame meciduhunun kırk iki senesi gayetine gelince güzeşte senetlerinde mal-ı mukâta ve avâriz ve ocaklık getirtülenden her ne mikdar bakayası kalmış ise icab edenlerden tamamen ve kamilen cem' ve tahsil ve kendüye teslim ve keزالık kırk üç ve kırk dört senelerine mahsub olmak üzere mütevvafayı mumaileyh Mehmed tarafından voyvoda olan maruz zikrin Mustafa ile mumaileyh iskemleci Mustafa'nın iki seneden gayri ez tahsil herne mikdar bakayları var ise bir hissesi noksan olmamak üzere alel-hasıl yerli yerinden cemle tahsil ve mumaileyh ve bila-kusur teslim .. kendünün bahaalarını tahsil ve eyleyüb mecmunun aynı tahsil ve tersane-i amirem emin mumaileyh marifetiyle.... kalyınları ruzu merriyesiçün mukaddem mübayaası ferman olunan maruz-ı zikr on bir bin kantar .. dahi silik üzere lazım gelen bahaları an nakdi ashabına verilmek şartıyla tamamen ve kamilen yerli yerinden cem ve tahsil ve kabzına memur olanlara teslim ittirdükden sonra fimabad üzerlerine nasb ve tayin olunan ahkam-ı valayı ve voyvodadan.. gereği gibi inkıyad ve itâ'at eyleyüb içlerinde bundan böyle hilaf-ı şeri ve mugayyır rızayı hümayunum şekavet ve fesad ve bağı ve isyan ve isyan cürret ve cesaret edenleri olur ise derakaba kendüleri ahz bila-tevakkuf hükkama teslim .. üzerlerine livası lazım gleen malı avâriz ve mukâta ve ocaklık ve getirtülendi dersadetime sairlerini voyvodadan (silik) içinde bila tereddüt eda ve teslim ve evemir-i aliyye ile kendülerinden matlub olan tekalüf vesairenin dahi memur olan mübaşirler ...müsarat eyleyüb şerişerife veemri-i münife mugayyır harakette bulunmak ve birbirleriyle hilaf-ı şer i mukatele ve muharebeye tasadiden ihtiraz ve ebna-yı sebil ve fukarayı raiyete ve sükkanı memlekete miktar-ı zerre tecavüz ve i'sal muzdar? Katl-i nüfuz ve gasb-ı garat ve emval-i müslimine cesaretden gayetü'l-gaye...

eylemekHulâsa-i kelâm fi mabad cümlesi kendü hallerinde oub bir kimesneye hilaf-ı şeri'- şerif taaddi ve tecavüz eylemek ve eğer bu zıkr olunan mevâddın hilafına bir ferdin hareketi zahir olur ise lazım gelen icra-ı şer'iyesi tertib olunduktan sonra malik ve mutasarrıf olduğu bi'l-cümle emval ve eşkiya ve emlakı miri içinden ahz ve kabz olunmak üzere her bir kaza ve nevâhî ve kasabat ve kurrayı marifet-i şer'ile ... kıt'a ve birbirlerine tekfil ettirmeyüb şurut ve ihave... havi başka başka hüccet-i şer'ie ve muhakim sicillata sebt ve kayıd ettirdükden sonra kat' olunan... dahi kayd olunmak içinden ahz olunan hüccet-i şer'iyesi tevezzüratı dersadetime irsal ve keyfiyet-i hali ali vukua arz ve ilam eyleyüb bade ne veçhile fermanım olur ise ona göre amel ve hareket eşkiya... ahz tertibleri esnasında tama'-ı hama ittiba' ve böyle müfsidlerin sevk ve ilkâlarıyla fukara-i raiyyet ve ayan... lendü halinde olub kazaya muhli olmayub ehl-i arz makulelerine mikdar üzere taaruz ve müdahale ve tecavüz ve taaddiden akza maiyetigü memur mumaileyh mecmu'unu kend'özü ve marifet ile amel eylemek ...liva-yı mezbûre... üzere nizam verüb hilaf-ı rızayı hümayunum vazı hareketden...deyü hususun gereği temşit ve icrasında ve eşkiya-i mezbûrenin tedib ve istizamlarından Canik Sancağı ahalisine ve dahi i'ânet ve muzâheretleri lazım-ı vilayet olmakdan inşallahu tebâreke ve te'âlâ ma'iiyyetinle me'mûr-ı mûmâ ileyhe istishâben livâ-i mezbûreye vardıkda ayan ve ahalinin cümlesi ra'yi ezîn ve isâbet karînin üzere amel ve hareket eşkiya-i merkumenin ahz ve ele götürmelerinden emval emval-i bakayanın cem' ve tahsilinden vesair ondan birine tertib olan mevad-ı hazineyi vekîli senedin temşit ve icrasında min kulli'l-vucûh i'ânet ve mezâhereti ve ve hilâf-ı hareketten mücânebet eylemeleri ve bu hususa memur kılınan livaya mesbuku'l-zıkr mutasarrıfları ve mütesellimleri mumaileyh seni kendülerine baş buğ bilüb dâimâ ra'y-ı ruyem isabet karinin üzere amel ve umur memure ki hitam...mugayyir vaz-ı hareketden ... eyler ki kendülerinden memur ve melhuz olduğu vech üzere emri-i vacibül ithimamda sarf ve makdûr ve sâ'î tâm şartıyla miriye'nin? memuriyetleri içi dahi başka başka divan-ı hümayun tarafından emri-i şerifim tahriri babında iftiharul-ümerâ-i ve'l-ekâbir bi'l-fiil başdeftarım dâme uluvvuhu ilam etmekle vech-i meşruh üzere bu emri-i mühim memur rütbeleri lazım lâzım ve lâ-büddür olan elviye sabıkı'l-zıkr mutasarrıflar ve mütesellimleri mumaileyh livaya mezbûrenin sair zabitan ve ayan ve darb-u harb kadir ahal ve il edenlerin bî-nihâye ...memur beyyineleri meşru emri-i şerifim isdar ve irsal olunmağla sen ki miri miran mumaileyhsin bu hususda baş defterdarım mumaileyh ilam mucebince amel ve hareket ile bu mühim vacibü'l-ihitimamda senden melhuz ve matlub olduğu veçhile hizmet-i himayede ve mübaşir

babında vücûda getürmeğe bezl ve sa'y ve ihtirâm ve sa'y-ı belîğ mala kelim idüb mikdâr-zerre kusûr ve rehâvede emr-i şerîfîm mugayyir nev'üma vaz' u hareketten begâyet ve tevakkî ve mücânebet eylemek babında ferman-ı alîşanem sadır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyafta sudur olan vacibü'l-ihtimam ve lazimü'l-imtisalimin mazmun itaat makrunla amel olunub mikdâr-ı zerre hilâfindan gayetü'l-gaye ihtiraz ve ictinâb eylesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimad kılâsîz tahriren Fi Evail-i Cemaziyel-evvel li sene hamse er'bain ve miete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:120 / Sayfa 73/74

Konusu: Vergi (Vergi İndirimi)

Tarih: 10 Cemazielahir 1145 (Mart 1732)

Fi 26 Cemazielahir sene 1145

Ankara ve Kastamonu Sancağı Kangırı Maiyetine Memur Mübaşir

Mehafiril kuzât ve'l-hükkâm madenil-fezail ve'l-keîâm Ankara ve Kastamonu sancaklarında vâki kazaların kâdıları zi'de fazlihüm kıdvatül-emasil ve'l-akrân mübâşir ta'yin olunan El-Hac Mehmed zîde kadrühü tevki rafî hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki Kangırı Sancağı mutasarrıfı emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Selîm dâme ikbâlühü divân-ı berât-ı hümayunum arz gönderüb liva-yı mezbûrda vâki Karacaviran ve Karacalar ve Koçhisar ve Tosya menzilleri için sancak ahalileri görmek iktidarları olmadıĝından bundan akdem Ankara ve Kastamonu Sancağı ahalileri dahi mu'teber üzere görmekiçün emri şerifi virmek? liva-yı mezkûr ahalileri bizler kadîmdenc menazil umurunu gördüğümüz yokdur deyü haslarına isâbet iden menazil mesarîfîni nûkul etmeleriyle tahsil olunmak..tarik olundukda menazil mezkûrenin umurunu kırk dört senesi ruz-i hızırından beher sene Kastamonu ve Ankara sancaklarında vâki kazaların ahalileri Kangırı Sancağı ahalileriyle maiyeti üzere görüb ta'dil ve tesviye ve cümle haslarına düşen imdâdiyemi menazil-i merkumdan teslim olunmak üzere bin yüz kırk beş senesi rabi'ül evvelinin otuzuncu günü tarihli müverrih emr-i şerifi virmekle mestur bulunduğunuz zikr olunan menazil Ankara ve Kastamonu Sancağı

ahalileri mahallerine imdâd eylemek için emr-i şerif virilmek mahalinde marifet-i şer'i ve cümle marifetiyle görülüb mukaddema verilen emr-i alişan mûcebince liva-yı mezbûrede ahalinin menzil imdâdiyesinden hassalarına isâbet iden her ne ise... tahsil itdirilmeyüb kimesneden ta'allul ve muhalafet itdirilmeye deyü emr-i şerifim virilmek bâbında iftîhârü'l ümerâ ve'l-ekâbir bil-fiil baş defterdarım Ali dame uluvuhu arz ve telhiz itmeğin imdi telhiz mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı alişanem sadrı olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu bâbda sadrı olan emrim üzere amel idüb dahi husûs-ı mezbûr mahalinde ma'ruf-ı meşru? ve cümle marifetiyle görüb makeddemâ virilen alişanem mûcebince liva-yı mezkûr ahalinin menzil imdâdiyesinde hassalarına isâbet iden her ne ise ... mal tahsil ve teslim itdirmeyüb kimesne ta'lül ve muhalefat itdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimâd kılasız tahrîren fi-l yevmül-aşere Cumadi'el ahir li-sene hamse ve mi'ete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:121 / Sayfa 74/75

Konusu: Vergi (Cizye)

Tarih: Tarihsiz

Mûcebince sâdır-ali mektupudur dahi vardır

Memâlik-i mahrûsemde vâki' tavâif-i ehl-i zimmetten Yehûd ve Nasrânîn şer'an ru'usları beytül-mal müslimînin usûl-i emvâli meşrûtasından (Meşru'asından) olub mezheb-i Hanefiyi müstehak cizye olanlardan a'la ve evsat ve edna itibariyle cibâyet olunmak lazım gelmeğin inşaallahu te'ala bin yüz kırk altı senesinin cibâyet iş bu bin yüz kırk beş senesi ğurresinden mübâşeret olunâmk üzere hatt-ı hümayûn şevket-makrûnum sâdır olunmağın bin yüz kırk altı senesi mahsub olmak üzere Ankara ve Bolu ve Kastamonu ve Kangırı Sancaklarında ve tevâbi'inde sâkine mürur-u uburdan ehl-i zimmet kefer ve yehud ve eramine-i acem taifesinin üzerlerine lazım gelen bin yüz kırk altı senesi cizyeleri cibâyet dört yüz doksan a'la ve dört bin yüz yetmiş evsat ve altı yüz kırk edna ki esnaf-ı selase i'tibarıyla cem'an beş bin üç yüz evrak ile sâbika Ankara Sancağında avâriz tahsildar işbu rafîş-şanı hakan-ı kıdvetül-emacid ve'l-ayan Mehmed zîde meciduhuye der-uhde tefviz

olunmanla cibayet olunmak üzere berât-ı 'âlî-şân-ı mâdelet-gâyâtı virdüm buyurdum ki haznedarım mumaileyh varub bin yüz kırk beş senesinin recebî guresinden hakimü'l-vakt muvâcehesinde mîrî mühür ile memhûr yedine virilen hazine-i evrak bokçasının (bohçasının) mühürleri evraklı olan mühür ile ... olundukda sonra ... mezbûr tâbi . marye sâkine mавсud ... mûrur-u uburdan ehl-i zimmet ve kefer ve yehud ve eramine-i acem taifelerine.... dahil olub şer'en hazine-i müstehak gereğince takayyüd ve ihtimâm ile tefahhus ve bir ferd hâric-i kağıd... şurutuyla vech-i meşrûh üzere ahalinin ... itibar? olunursa...evsat-ı ahali olunduktan iki ... olanlarından ... el-hâletü hâzihi altun ile giçüb tevârüdü olduğundan hazînedârlar için berâtlarımızda altun alınmak tasrîh olunmuşdur deyü 'aynî altun talebiyle re'âyaya cebr ve altun bulamadıkları sûretde her bir altun mukâbelesinde yüz taleb ve tahsil ve reayaya fukarası bu vecihle taaddi etmeleriyle ... reayadan ... taleb olunmayub...guruşulemadan on beş ve evsatdan beş guruş ve ednadan iki buçuk ... olmak üzere ecnâs-ı nakidden ne gûnâ akçe getürürler ise hâlisü'l-ayar ve tamü'l-vezn olanların râyic olduğu kçe ve zincirli Mısır altunu yüz on pâreye ve zincirlü müdevver İstanbul altunu dört ve kalem veyahut ekser-i 'âmmeden mariz olmaklık gibi azâ-yı sahîhası olmaya sair ehl-i zimmetden istisnâ olunmayub bu makulelerin cümlesisinden veçhi meşrûh üzere istihkâklarına göre yedd ve âhereden ihfâf-ı selâse itibarıyla (boşluk) ve cizyeye müstehak olmayan sabi ve zâhir ... olmayub bir fani ve amel-mânde olmağla ber-vechle kâr u kesbe iktidârı olmayanlardan hilâf-ı şer' cizye taleb olunmaya işbu sene-i mübârekede cizyedârlardan peşin ma'îşet alınmayub mâl-ı cizye (boşluk) dört taksit ile alınmak üzere olmağın cizyedârlar dahi re'âya fukarasından defaat taleb ve tahsil ile ve şurût-ı berâtdan ziyade mutâlebe ile rencide ve ta'addi eylemeyüb âyende ve revendeden vakfa edâya iktidârı olanlardan mâ'adâ dört taksit ile cem' ve tahsil eyleyeler ve cizyedârlar dahi mâl-ı cizyeyi dört taksit ile edâ eyleyüb taksitler şurût üzere vakt ve zamanıyla cizyedâr âmireme teslim etdikden sonra anlardan dahi defaa taleb olunmaya ve mâl-ı cizye ... ve içtihad (boşluk) vâridât-ı şer'iyyeden olub ehl-i zimmet sukût-ı cizyeyi müstelzim olur özürden sâlim iken zül ve sığar ile müstehak oldukları cizyeleri virilmemek için ber-vechi özr irâdına içtirâ veyahut bir tarik ile abâ ... iktizâ veyahut alâya müstehak iken evsat ve evsata müstehak iken ednâ cizyesin virmeğe tasaddi iderler ise cizye-i şer'iyyelerinden imtinâ' eyledikleri için bu makulelerin rukbesi üzerlerine muzâviye olan cizyeler alındıktan sonra şer'an eşedd-i ukâb ile icâbet iden cezaları tertib oluna ve ahali-i vilâyetden bazı zi-kudret

kimesnelerden bağ ve bağçe ve çift ... nâmıyla vesair bahane ile ehl-i zimmeti istishâb ve cizyelerin virdirmeyüb bu güne harekete cesaret idenler bais-i hizmet ile olub mu'âkibât-ı şedide ile mukâkib olacaklarını ve muhakkak bilüb selamet-i halleri içün kemâl-i intibâh üzere hareket eyleyeler ve cizyedârlar yerlerinin mukayeselerine dahl olmayan reayaya hafiye-i hile ile evrâk virmeyüb tevzi' olunduğu şer'an sâbit oldukda virdüğü kağıd bi't-tamam tahsil ve ehl-i cizyedâra tahammüllerine göre evrakları virilüb alâ veyahut evsat mütehammil iken alâ ve evsat cizyesi virmemek içün civarında âher kaza cizyedârlarından hile ile evsat veyahut ednâ kağıdı alub (boşluk) ol asluları ahalisi beyninden mülk ve emlâkına nazar olunub kangî sanattan aded itibarıyla olunursa veçhi meşrûh üzere istihkaklarına göre evrakları virilüb lakin bu bahane ile reaya fukarasına gadr ve tecavüz olunmaya ve her bir (boşluk) istihkaklarına göre cizyeleri cibâyet olunmak lazım iken bazı mahallât ve kurânın koca başıleri kendü cizyelerib tahfif içün evrak cizyelerin cibâyet oluna hasıl-ı kelâm hilâf-ı şart bir ferd hariç ve evraksız kalmamak üzere ehl-i zimmetin birbirine veçhi şer'i üzere tahmil ve istihkaklarına göre evraklarını virüb kasaba ve karye önüne tobdan tarh ve tevzi' eylemekden gayet ilkâya ihtirâz olunan hasıl-ı kelâm şurût-ı berâtdan ziyade bir akçe alındığı tobdan evrak tarh ve tahmil olunduğı haberi olunur ise bilâ-imhâlde bu güne harekete cesaret idenlerin cezaları tertib olunacağı mukarrer ve mütehakkik bilüb ve cibâyetine memur âmilleri ... udûl eyleyüb kemâl-i istikamet ile hareket ve hilâf-ı şurût-ı berât reayay fukarasından başka ma'îşet ve zahire ve ve sarrafiye vekolcu akçesi nâmıyla bir akçe almayalar ve gerek ... ve nevâb dahi harç-ı mahkeme namıyla reayadan ve mal-ı cizyeden ... min-ba'd bir nesne mutalebe eylemeyeler şöyle bilesin (boşluk) reayaya zûlm ve ta'addi iderler ise tefahhus olunub ez-diyâr aldıkları ... olur ise kaydına ile der-sâ'adetime ihzâr ve şer'an muhkem haklarından gelunur ana göre işbu berât-ı alışânın şurûtuna (yazılmamış) zabitleri vesair sükkân-ı vilâyet bi'l-ittifâk cizye cibâyeti hususunda cizyedârlara i'ânet muhâlefet ider olur ise haklarından gelinmek üzere ism ve resmleriyle der-sâ'adetime arz ve ilam eyleyeler ve her bir 89neferin cizyesini (boşluk) tutub kasabada olanları Mahallesi ve karyede olanları karyesiyle ve mürur-ı ubûr idenleri ism ve resmleriyle ale'l-esâmi defter ve cizye muhâsebeci kalemine teslim eylemek üzere der-devlet medarına götüreler (boşluk) ve ... tevzi' eyledüğü evrakı min-ba'd kolcular mühürlemeyüb ve eşkalsiz kağıd virmeyüb hîn-i iktizâde def'-i istibâh içün tatbik oldukda mutâbık bulunmak üzere cizye kaleminden hıfz olunan kimesneler mühürlerini mühürleyeler ve işbu berât-ı alışânımda tayin ve tasrih olunan şurût ve

kuyudun tenfîr? ve icrasında her biri gereği gibi ihtimâm-ı tam eyleyüb hilâfıyla vaz' ve hareketden begayet ihtirâz ve içtinâb eyleyeler şöyle bileler alamet-i şerife itimâd kılalar

Mutâbıkü'l-asli'l-hatîr hurrerrü'l-fakir ilehi ve sübhâne Hafız Mehmed Efendi eş-müvellâ-i hilâfe be-medine-i Ankara ufi anhu

Belge no:122 / Sayfa 75

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: Gurre-i Cemazielahir 1145 (Aralık 1732)

Kangırı Kazası'na tâbi Dutağaç nâm karyede vâki mescid-i şerif amel eyleyüb nasb ve tayin lüzum-u mühm olmağla erbâb-ı istihkakdan râfiş-şani hakani Mehmed Halife ber vechile olmağın tevci olunub yedine mücedden berât-ı şerifim virilmek bâbında kâdı mevlana Es-Seyyid Hasan zi'de fazlühü arz etmeğın vech-i meşrûh üzere muarref idüb bu berât-ı hümâyunum virdüm buyurdum ki diğer bade'l-yevm merkum varub zıkr olunan mescid-i şerif imam olub hidmet lazimesi mer'i ve müeddi eyleye şöyle bileler alamet-i şerifime itimâd kılalar tahrîren Fi gurre Cemazielahir 1145

El Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:123 / Sayfa 76

Konusu: Vergi (Resmi-i Yaylak)

Tarih: Evail-i Ramazan 1145 (Şubat 1733)

Yaylakiyye Fermânı Sûretidir

Kayd şûd (kayd olundu anlamındadır)

Fi 16 Ramazan 1145

Mefari'ül kuzât ve'l-hükkâm maadeni'l-fezail ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki olan kâdılar zi'de fazlühüm mefari'ül- emasil ve'l-akrân ayetü'l-beyt zîde kadruhüm tevk-i raf-i hümâyûn vasıl olcak ma'lum ola ki emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ber vec mülûkanem Kangırı Sancağı mutasarrıfı Selim Paşa dâmet-me'aliyenin sütte-i sa'adetime arzuhal gönderüb miri miran mumaillehy işbu sene-i mübâre(ke)de mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve adamları ile ba-fermân-ı alışanem Şark seferine me'mur olub masârif-i kesîresi olmağla liva-yı mezbûrda vâki kazaların resm-i defterde mirlivaya hasıl yazılıb mu'tad üzere eyyâm-ı şitâda cem u tahsil oluna gelen yaylakıyesi (silik) bin yüz kırk beş senesi mahsub bil-icbab idenlerde mu'tad üzere cem u tahsil ve tarikine? eda ve teslim olunması bâbında istirham etmeğın siz ki mumaillehsiz? vech-i meşrûh üzere defterde mirlivaya hasıl yazılan mutad eyyâm-ı şitâda merkumeye mahsub? na mu'tad ve üzere icbab? edenerde cem u tahsil ve miri miran mumaillehy tarafına eda ve teslim etmeğın ihtimam eyleyüb (silik) maslahatı ba'is olmakla be-gayet ihtiraz olunmak bâbında fermân-ı alışanem sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh züzere şeref-yafte-i sudûr olan vâcibü'l ittibâ ' ve lâzimü'l-ımtisâlimin mazmûn itâ'at makrûnıyla amelolub hilafından gayetül-ayet ihtirâz ve ictinab eyeleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerif itimâd kılasız tahrîren fî eva'ili Ramazan mübarek li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:124 / Sayfa 76

Konusu: Vergi (Resm-i Yaylak)

Tarih: 1145(1732)

İşbu bin yüz kırk beş senesi mahsub olmak üzere hala Kangırı beğlerbeğsi zü'l-kadri sâhibül'l mecidul saadetlû Selim Paşa Hazretlerine livâ-i mezbûrun resm-i yaylakıyyesi mâ-tekaddemden berü hasil kayıd olunub vakt ve tahsil olunan nefsi-i Kangırı Kazası mâ-tekaddemden resm-i yaylakıyyesi resm-i yaylakıyye viregelen kurâ kethüdâları marifetiyle sabık üzere bila kayd ve harc-ı bâb ve mübâşiriyye cem'an bin beş yüz ve harc-ı defter altmış kuruş kalemiye beş kuruş ihzâriye üç guruş huddamiye iki kuruş min haysü'l-mecmu' bin beşyüz yetmiş kuruşa balığ olub cümle

ma'rifetiyle hesap olundukda lede'l-ahali ma'hud semen hesabı üzere beher semene üçer kuruş birer para isâbet etmeğin cümle marifetleri ve Selim Paşa müşarünileyhi taraflarına virilen defterdar ki ber vec ati zikr olunur.

Karye-i Dedeli 25 guruş 15 pare	Karye-i Handırı 39 guruş 13 pare	Karye-i Yirik 25 guruş 15 pare	Karye-i Aşağı Alagöz 22 guruş 8 pare	Karye-i Yukarı Alagöz 18 guruş 6 pare	Karye-i Boyalıca 60.5 guruş
Karye-i Ovacık 52guruş 18 pare	Karye-i Kızılsın 52 guruş 18 pare	Karye-i Absarı 27 guruş 9 pare	Karye-i Bugay 39 guruş 13 pare	Karye-i Dikenli 52 guruş 18 pare	Karye-i Süleymanlı 18 guruş 6 pare
Karye-i Çukurira n 25 guruş 15 pare	Karye-i Mudun 39 guruş 13 pare	Karye-i İnaç 15 guruş 13 pare	Karye-i Çayırpına r 36 guruş 13 pare	Karye-i İldızım 22 guruş 12 pare	Karye-i Çivi 25 guruş 15 pare
Karye-i İkiçam 39guruş 13 pare	Karye-i Değim 22 guruş 8 pare	Karye-i Tuzlu 22 guruş 8 pare	Karye-i Ahlad 22 guruş 12 pare	Karye-i HisarcıkKa yı 22 guruş 8 pare	Karye-i Gölaska yı 21 guruş 7 pare
Karye-i Alıç 21guruş 7 pare	Karye-i Kiliseci k 25 guruş 15 pare	Karye-i Germece 15 guruş 5 pare	Karye-i ŞeyhYunu s 25 guruş 15 pare	Karye-i Hasakça 18 guruş 6 pare	Karye-i Balibağı 45 guruş 5 pare
Karye-i Dut Ağaç 15 guruş 5 pare	Karye-i Hoca Hasan 22 guruş 8 pare	Karye-i ... 15 guruş 5 pare	Karye-i Fene 18 guruş 6 pare	Karye-i Merzi 33 guruş 11 pare	Karye-i Akviran 18 guruş 6 pare
Karye-i Esed Hacı Bey 21 guruş 8 pare	Karye-i Yanlar 18 guruş 6 pare	Karye-i Genek ve göz 22 guruş 8 pare	Karye-i Kışla 21 guruş 8 pare	Karye-i Kayı Çivi 2 guruş 7 pare	Karye-i Saray 18 guruş 6 pare
Karye-i Deliler 6 guruş 2 pare	Karye-i Anuza 15 guruş 5 pare	Karye-i Yenice 18 guruş 6 pare	Karye-i Bayındır 18 guruş 6 pare	Karye-i Küçüklü 15 guruş 5 pare	Karye-i Sülökkırı 6 guruş 2pare
Karye-i Aşağı Pelid 9 guruş 3 pare	Karye-i Mürid hacı bey 9 guruş	Karye-i Alva 6 guruş 2 pare	Karye-i Yukarı Pelid 3 guruş 1 pare	Karye-i Maksudiran 22 guruş 8 pare	Karye-i Şehler 21 guruş 7 pare

	3 pare				
Karye-i Mesutöre n 9 gırüş 3 pare	Karye-i Aşağı Çavuş 6 gırüş 2 pare	Karye-i Karışeyh 6 gırüş 2 pare	Karye-i Hacib 9 gırüş 3 pare	Karye-i Balıbidık 6 gırüş 2 pare	Karye-i Kavra 12 gırüş 2 pare
Karye-i Akviran 3 gırüş 1 pare	Karye-i Ayan 3 gırüş 1 pare	Karye-i Seydi 6 gırüş 2 pare	Karye-i Çiftlik 9 gırüş 3 pare	Karye-i Karadayı 10.5 gırüş 3.5 pare	Karye-i Urvay 12 gırüş 6 pare
	Karye-i İnandık 2.5 gırüş 1.5 pare	Karye-i Çörekçiler 12 gırüş 2 pare	Karye-i Nehnuz 3 gırüş 1 pare	Karye-i Kuyupınar 12 gırüş 2 pare	Karye-i Hisarcık 6 gırüş 2 pare

Belge no:125 / Sayfa 77/78

Konusu: Zahire ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini

Tarih:19 Ramazan 1145 (5 Mart 1733)

Katır iştirâsı fermânıdır Fi 19 Ramazan sene 1145

Mefâhirü'l kuzât ve'l-hükkâm me'âdenü'l-fezâ'il ve'l-keîâm Bolu ve Kastamonu ve Ankara ve Kangırı Sancaklarında vâki olan kazaların zîde fazlühûm mefâhirü'l emacid ve'l-ayan... ve der-sa 'âdetimde mübâşir tayin olunan Mustafa zîde kadruhûm mefâhirü'l emasil ve'l-akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ...iş erleri zîde kadurum tevkî'-i refî'-i humâyûnum vasıl olacak ma'lum ola ki hala Bağdad valisi ve seraskeri evlatül vezirim Ahmed Paşa edamullahü teala iclalünün işbu sene-i mübarekde maiyetine me'mur kılınan askeriye'nin tayinatı ruz-i merre içineyâletleriyle Mardin ve Nusaybin câniblerinde mübâya'ası fermânım olan ecnâs-ı zehâyir ile Musul'dan nakl olunacak mühimmât cebehâne ve tophâne nakli hidmetinde ve ser'asker-i müşârun ileyhin ma'iyetinde vesâ'ir iktizâ için hıdemât-ı mühimmede i'mâl? ve istihdâm itdirilmek için katı çok mekkari tutmaları tedarik? ve ihraç idtirdiği lâzıme-i hâlden olmağla yola girdikleri tarihten herne kadar eyyam hidmetinde i'mâl? ve istihdam olunur ise sene-i mübarekde ola geldiği taraf-ı miriden üç aylık peşin virilen ücretleri takas ve mahsub olunduktan sonra kusur icab eden ücretleri tamamen ve kâmilten ordu defterdârı yedinde verilmek şartıyla Bolu ve Kastamonu ve Ankara ve Kangırı Sancaklarında siz ki voyvoda mumâ-ileyhimâsız marifetleriniz ile bin beş yüz dokuz? mekkari ve bargirleri ihrac

olunmak üzere tertib ve sinin-i sabıka mücebince her bir katır ve bargirlereyevmiyye yirmi beş sağ akçeden üçer aylık kat-ı lazım gelen yigirmi bin yüz yigirmi beş gurus nakidi misillü ba'zı emvâlin havâle olunub sen ki mumaileyh Mustafa meciduhusun bu husûs için der-sa 'âdetimin mahsûsan ve müstakilen mübâşir ta'yin olunmuşsundur imdi işbu emri şerif-i celilülkadrım ile mahaline vardıkda voyvoda mumailyhima marifetleri ma'rifet-i şer' vechile cümle marifetiyle ol mikdar rü'usKatır bargirleri Bolu ve Kastamonu ve Ankara ve Kangırı Sancaklarında Ali.. mal ihraç idüb lakin hîn-i tevzi'de izdiyâd tahmîl olanlara himâye ile noksan tevzi' ve tahmîli olmayanlara izdiyâd tahmil ve tevzi olunmak veyahud aynı? bargir ve katır ihrac olunmayub ... olunmak fukarâ-yı ra'iiyyete gadrı mûcib olduğundan gayri ihrâcı olduğundan gayri ihrac....olacağı zahir olmağla bu makûle hareketler ile böyle umûr-ı mu'azzamanın ta'tilîne ba'is vaz'u hareket olunmayub sen ki voyvoda mumalleyhsin marifetiniz ve marifet şer'i ve cümle marifetleriyle hak ve adl üzere herkesin tahmiline göre tevzi ve defter ve berât? ve bir saat makdum tedairk ve ihraç olmakdan kata? ve bargirler ki cümlesinin ikişer çift çuvalları ile semerleri ve sâ'ir mühimmâtları mükemmel olmak ve cümlesi yüke yarar ve güçlü ve kuvvetli olub içlerinde tahammül 'amel-mândesi bulunmak.. üzere ber vec tekmil ecline ihraç ve ayan-ı vilayet üzerlerine? mu'tad ali kimesneyi mekkari baş nasb ve tayin ve her bir kataratı birer nefer mekkari ... tutulub? hazır ve amade taraf-ı miriye virilen üç aylık peşin ücretleri ve amel ve hali vilayet ve mekkari başları marifetiyle ve marifeti şer'i marifetiniz ile virildikden sonra senki mübâşir mumaileyhsin olmakdar? katır ve bargirleri tamamen kamilen?.....i'sal ... ahvallerinden Bağdad kalesi nakl? fermânım olan zehayir ve mühimmatın sa'ir Eyalet ve livada? ihraçları ve ber fermânım olan tuvarları ile ma'an ber-vech-i tekmîl kal'a-i merkûmeye nakl ve tesyîr ve bervech mühimmât ve zehâyir gerüde noksan(?) kalmamak üzre cümlesine itmâm ve tekmil eyledikten sonra serassker müşarunileyin ma'iyetinde sa'ir iktiza iden hidmet humâyunum hitam maslahatdan i'mal ve istihdam olmak şartıyla zikr olunan bin beş yüz mekkari katır ve bargirleri ... dahi noksan olmak cem' üzere mekkarici başları ve mekkariciler ile ordu defterdarı teslim idüb tamamen hidmet eyledikleri müş'ir senedât-ı mukayyede ile ba'dehu der-sa'âdetime avdet ve ric'at eylesiz husûsu mezbûr azim-i umur-ı devleti aliyemden olub ve bu vakt-i evkât-ı sâireye kıyas olunmamağla kat'a kimesneye bir vechile bir dürlü (türlü) mûmâna'at indirilmeyin 'aceleten tedarik ve irsâline gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm ve katırı ve bârgîr(i) yoktur deyu ve yâhud âhar özür ve bahâne ile ahâliyi vilâyetden ihrâcına mûmâna'at

ve muhâlefet ideri? olur ise bilâ tevekkuf ahz ve haps ve kal'a- bend ve emvâl ve eşya ve emlâkları cânib-i mîrî için zabt ve katır ve bargîrleri dahî ne minvâl mîrî için kabz olundukdan sonra böyle emr-i ehemmiñ ta'tîline bâ'is olanların cezâları tertib olunmak için ism ü resmiyle aceleten darsâdetime arz ve ilam bir an ve bir saat ve tevkîf? olunmayub her ne tarik ve her ne vechile olur ise olsun ve hidmed mezkûrda i'mmal ve istihdam itdirilmekten ziyade takayyüd tam? ve sag? ihtimam eyleyesiz siz ki kâdılar ve voyvodalar ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri vakt-i evkât-ı sâireye kıyas olunmayub bu katır ve bargireri tamamen kâmilten aceleten ihraç v serasker müşarun ileyhin maiyetinde nakil olacak zehayir cepheane ve sa'ir mühimmatın nakli hidmetinden amel ve istihdam üzerinde itdirdiği üzeriğinde? ve icab ve bu bâbdan ziyade takdir ve ihtimam olunmak lazım iken ma'âzallahu te'âla celb-i nefi' kaydına düşüb.... ve mumailayh ve hareketden böyle emr-i... tehirine ba'is olur ve za' ve hareketiniz zuhûr ider ise kuzât ve nüvvabın? olanların yalnız münâsib kazadan azilleri iktifâ olunmayub bilâ-teb'idiye? nefy ve tekdir (tefrid) ile guş-mal ve te'dîb olunacaklarına ve ayan-ı memleket olanların dahi haberleri? tertib ve bil-cümle emval ve eşya ve emlakları taraf-ı miriden zabt olunmayacağına ka'ta? şek? ve iştibah? olunmayub ona göre cümlelîz ittifâkvetabassur üzere hareket birle? ber vec ta'cîl ihraç ve mübâşir mumailhinin yanından koşulub? bilâda tahrîr olundukça üzere savb-ı maksûda irsâl ve isaline gâyetü'l-gâye cidden ve ihtimam eyleyesiz ve zıkr olunan katır ve bargirleri olunub yük olanlardan olmak üzere edarik ve tayin olunanmekkari başları dahi bila izin firar eylememek üzere muhkem? tenbih ve takayyüd olunub ve eğer bilâ izin firar iden? olur ise kendülerinin haberleri tertib ve emval ve eşyaları miriden zabt olacağını kendüleri tanzim eyleyesiz hasıl kelâm serasker müşarunileyhiin maiyetinde me'mur kılınan tavâif ta'ayyünat-ı ruz-merreleri ve Diyarbekir ve Musul Eyaletiyle Mardin ve Nusaybin caniblerinin voyvoda fermân olan zehayir ile Musul'dan müceb olan cephaneye tophanenin Bağdad kalesi nakil husûsu bu tuvarların? ireşmen? mevkuf olmağla ma'âzallahu te'âla vakt u zamanla irişdirilmek veyahut tekmil hidmet ve hitam maslahatında mukellem? bila izin gir u? adavet itdirilmek ile ta'til.. maşlahına? ba'is olmakla ihtimaliniz olur ise siz ki? içinde bir dürlü halas ve necat... olmayub bila fermân katl olursuz ona göre bu bâbda tabassur ve intibah üzere amel ve hareket eyleyüb hilafında be-gayet ittikâ ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuştur buyurdum ki vardıkda vech-i meşrûh üzerede şerefyafta hükm-i şerifim sâdır olan işbu emr-i

şerifi celîllü'şân vâcibü'l-ittibâ ve lâzimü'l ittibâin?amel olup hilafı ve za' ve hareketden be-gayet ihtirâz ve iştinab eyleyesin şöyle bilesin alameti şerife itimat kılasın.

El-Mahsure-i Konstantiniyye

Belge no:126 / Sayfa 78

Konusu: Zahirî Mühimmatın Taşınması

Tarih: Tarihsiz

Fermân Mûcebince Serdar-Ali Mektup Suretidir

Şer-i şiar Bolu ve Kastamonu ve Ankara ve Kangırı Sancağı'nda vâki kuzât efendiler zîde fazlihüm ve mefahirül emacid ve'l-ayan voyvodaları ve zîde mecidihüm ve mefahirül-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri zîde kadruhüm inha olunur ki Bağdad valisi ve serasker vezirim mükerrrem izzetlü Ahmet Paşa Hazretlerinin maiyetlerine tevaif askeriye ta'yinatlarıçün Diyarbekir ve Musul Eyaletleri Mardin ve Nusaybin caniblerinde mübaya? fermânım olan ecnas-ı zehayir ile Musul'dan nakil olunacak mühimmat cepe hane ve top hane nakil içün lüzum gelen ücretleri virilmek üzere Bolu ve Kastamonu ve Ankara ve Kangırı sancaklarından bin beş yüz res' bargir ve katırlar emr-i şerif tayin zikr olunduğu ve cümle aceleten ve diyarbekir ve Musul isaliyleBağdad kalesi nakli fermân olunan zehayir? ve mutfağın mûcebince sa'ir eyalet-i liva?dan ücretleri fermân olunan mekkari tuvarları ile mugayir vec teknil kala merkuma nakil ve tesyir olduktan sonra zikr olunan olmikdar bargirleri ve katırları mekkari başları mekkariciler ordu defterdarına teslim itdirmek bâbında sâdır olan fermân alışanem mûcebince mektup tahrîr ve ile irsal olunmuşdur inşallahu teala vusulünde mûceb emr-i ali üzere amel ve hareket ve ve bu emr-i mühimme herbiriniz ziyade ihtimam ve dikkat idüb mikdar-ı zerre tesamuh ve takas gayetü'l-gayet ihtiraz ictinab eyleyesiz ves-selam

Belge no:127/ 78

Konusu: Borcun Tahsili

Tarih: Tarihsiz

Hoca Bahşayış Mahalle sâkinlerinden suntacu merhum Ahmed'in mahal-i mezburda vâki cami şerifiği devirhan akçesinden altı guruş deyni olmakla müteveffayı muzburdan varisleri meblağı mezbûr altı guruş mahal-i merkum ahalilerinden çoban hacı Mehmed teslim ve eda din olunduğu bu cümle kayd-ı şûd

Belge no:128 / Sayfa 79

Konusu: Akser Toplama

Tarih: Evail-i Ramazan 1145 (Şubat 1733)

Taraklı fermânı suretidir mûcebince Ağa mektûb vardır.

Sağ ve sol orta kollarının yemin ve yesarlarıyla nihayetlerine varınca yol üzerinde vâki mevali azam zîdet feza'ilhüm mefahirül-kuzât maadenil-fezail ve'l kelâm kâdılar ve naibler zîde fazlihüm ve mefariül emasil ve'l-akrân kethüdayerleri zîde kadruhüm tevki refi hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Bağdad canibine me'mur 'asâkir-i zafer-müyesserin tevkîr ve teksîri ve muktezi olub ebna-i sipahiden Devlet-i Aliyye'nin mu'temedün-bih ve mu'temedün-'aleyh 'askeriyenin olduğundan zabt ve rabt ve i'mal ve istihdamı içünden ocakludan emekdâr ve kâr-güzârı taraklu Ağalar tayin olunmak içün fermân hümâyûn .. sudûr? olmağın imdi ebnâ-i sipâhiyândan pir ve ihtiyâr olmayıp cenge ve harbe ve haml-i silâha muktedir? yarar ve bahâdır ve müntecib yiğitlerden olmak üzere me'mur oldukları mahale vardıkları günden bir sene tamamından muharebe ve muhasara ve muhafaza ve sa'ir ..hizmetine ta'yin olunurlar ise bila tereddüd? kıyam ve senesi tamamında tezkireleri virilmek şartıyla yevmi altışar akçe beş akçe ile bin nefer taraklı? tahrîr ve vakt u zamanında me'mur oldukları mahale varub seraskerin mülkü? olmak üzere taraklı Ağaları nasib ve tayin ve şurut merkum ile hidmet alinde? ve kıyam eylemeleri içün fermân-ı

celil-i alişanem sâdır olmağla zikr olunan bin nefer taraklı yanından beş yüz nefer taraklıya kıdvetül-emasil ve'l-akrân zîde kadruhûm taraklı ağası nasb ve tayin ve ocağlı emekdar ve mukaddem ve kargüzar çavuşanından kıdvetül-emasil ve'l-akrân Mustafa çavuş zîde kadruhûm tayin olunmalarıyla herhanginiz Toht kazasına dahil olduklarından gerekdir ki sâdır olan âlî-şânımın mazmûn-ı itâ'at-makrûnu üzre pâk ve güzîde ve tûvânâ ve şecî' ve bahâdır yiğitlerden beş yüz nefer sipâhi terakkîlisini? bir gün evvel tahrîr ve bir saat mukaddem tekml ve seri'an ve 'acilen seraskerim olan düsturu mükerrerem müşiri mufaham nizâm ül alem vezirim Selim Paşa edamallahü teala iclalinin maiyetine sevk ve tesyir herbiriniz gereğince te'kide ve ihtimam eyleyesiz ve siz ki taraklı tahrîrine me'murolan çavuşan ve halfa? zîde kadruhûm siz ocağın emekdar ve kargüzarı olduğunuz bu ecilden bu emr-i mühimmin? tekmlî sizlerinuhde etmeniz... olmuştur gerekdir ki bu emr-i vacibül ithimamın hâb u rahatı terk ve kim gayreti miyân-ı himmete terk ve cümleiniz ittifâk ittihâd ile tahrîri fermân olunan beş yüz nefer sipahî taraklısı neferatını bir gün akdem takrir ve tekml ve bir gün mukaddem Taraklı Ağa senki? bir ... savb me'murlarına irişdirmekde? ziyade dikkat ve ihtimam zikr olunan taraklı neferatını tahrîr kethûda yerlerive gayriler sizlere muhalefet ve neferat sahib çıkub himayet ve sıyanet idenleri ismi ve resmleri ile tahrîr eyleyesiz ki bu makule umur-ı mühimmenin ta'til ve te'hirine ba'is olan kimesneler sa'ir mûceb ma-gayret dirlikleri kat'a ve kendüleri diyar-ı ahara..... olacakların mukarrer ve muhakkak idüğünü cümleye ... eyleyesiz ve sen ki ve taraklı ağası nasb ve tayin olunmuşsundur imdi mahallinde bayrağın küşâde ve şurût-ı mezkûr üzerine yarar ve şecî' ve bahadır ve müntehab? ve tokmak tüfenkli neferatını bir gün evvel tahrîr ve tekml ve bir saat mukaddem serasker vezirim müşarunşleyin maiyetine irişmek dikkat ...tarik mahsus olan ta'ayyünâtınızdan mâ'adâ..mahlulat ve meşrubat mutalebesiyle ve ... olan reaya fukarâsın rencide ve remide ve bu emr-i mühimmi sâir evkâta kıyasın? eyleyüb bir yerde bir mahalde meks ü arâm eyleyüb sür'at ve şitâb ile serasker veziri müşarünileyhin maiyetinde mevcud ve ârâ-yı? savabları? üzere hareket ve hidemat(-ı) humâyundan nüzül-u vücud eyleyesiz ıyâzen billâh tanrıya sığınma şeref-yafte-i sudûr olan fermân celilül-kadrim şurut-ı kuyudunun hilafı vaz' u hareketinden? vesa'irlerinden ve kezalik? neferatından zuhûr ideceği olur ise ve cihan olacak cevaba kadir olmayub eşedd-i itab ile muateb ve muhkem haklarınızdan gelineceği mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre basiret ve husûs-u mezbûrda tekasül ve tesâmühden be-gâyet tahâşi ve mücanebet eylesiz deyü Halil? sipahiler ağası olan iftiharül-emacid ve'l ayan

Mehmed dame meciduhu tarafından mühürlü mektup virilmek üzere vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı alîşanem sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim? ve Ağası mumuileyh tarafından virilen mühürlü mektup mücebince amel idüb hilafından be-gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz ve alamet-i şerifi itimâd kılâsîz tahrîren Fi evaili Ramazan? sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf.

Belge no:129 / Sayfa 80/81

Konusu: Asker Toplama

Tarih: Tarihsiz

Sipahiler Ağası mektup suretidir

Şer'i şî'ar fezai'li... Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kolları yemin? ve yessarların nihayetlerine varınca yol üzerlerinden vâki olan kuzât ve nüvvab efendiler hazreti zîde fazlühüm ve kıvdetül-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri zîde kadruhûm ba'de's-selâm inhâ olunur ki Bağdad cânibine me'mur asker te'sirin tevkiri ve teksiri mehamm ve muktâzi olup ebna-i sipahideden devlet ali tekmil ... askerisi olduğundan bin nefer taraklı tahrîri ehemmi-i ümûr-i dîniyye ve akdem-i mehâm-i saltanat-i seniyyeden-olmağla bu cümle tahrîr ve tekmil zabt ve rabt ve i'yal istihdam için ocakludan emekdar ve kargûzar taraklı ağaları tayin olunmak için fermân-ı hümayûn sâdır olmağın imdi ebna-i sipahiyandan pir? ve ihtiyar olmayub cenk ve harb ...olmak üzere me'mur oldukları mahale vardıkları günden bir sene tamamen.. muharebe ve muhasara ve muhafaza vesa'ir her ne hidmet tayin olunur ise..... kıyam ve senesi tamamından tezkiresi virmek şartıyla yevmi altışer akçe terakki ile bin nefer taraklı tahrîr ve vakt u zamanında me'mur oldukları mahale varub seraskere melafi? olmak üzere taraklı Ağaları nasb ve tayin ve şart ... ile hidmet-i alide kıyam eylemeleri için fermân-ı celil-i alîşan sâdır olmağla zikir olunan bin neferat taraklu yanından beş yüz neferat taraklu kıdvatül-emasil ve'l-akrân Osman Ağa zîde kadruhûm taraklı ağası nasb ve tayin ve ocağın emekdar ve çavuşandan kıdvatül-emasil ve'l-akrân Mustafa Çavuş zîde kadruhûm tayin olunmalarıyla işbu mektup tahrîr ve irsal olunmuştur. inşallahu teala herhanginiz Toht kazasından dahil olduklarından gerekdir ki sâdır olan fermân-ı alîşanemin

mazmûn itâ'at makrûnuyla üzere pâk ve güzîde ve tûvânâ ve şecî' ve bahâdır
yiğitlerden beş yüz nefer sipahi taraklusı bir gün evvel tahrîr ve bir saat mukaddem
tekmil seri'an ve acilen vezir-i mûkerrem devletlu ser askeri paşa Hazretlerinin
maiyyetinde müşiratlarını sevk ve tesir herbiriniz gereğince tekayyüd ve ihtimam
eyleyesiz ki terakkilu tahrîrine me'mur evladan çavuşan ve halka zîde kadruhûm
....ocağı emekdar kargüzarı olduğunuz ecelden umur-u mühümen? tekmihsizlerin
uhde-i ihtimamınıza hal olunmuşdur gerek dir ki bu emr-i vacibül-ihtimamdan
sevabdır?.....cümleiniz ittifâk ve ittihad ile tahrîr fermân-ı alîşaneme buyrulan beş
yüz nefer sipahinin taraklı neferatı bir gün akdem tahrîr ve tekmil bir gün mukkadem
Taraklı Ağasının bir oğlunun cem u ihsâr? acalen savb me'murlarını
irîşdirmekden ziyade dikkat ve ihtimam ve zikr olunan taraklı neferatını tahrîde
kethüdayerleri ve gayretinizden? muhalefat ve neferat sahib çıkub himayet ve sıyanet
idenleri ismi ve resimleri ile tahrîr ve bu rataf- i'lam eyleyesiz ki bu makule umur-u
mühimmenin ta'til ve tehirine ba'is ve ya emr-i? olan kimesneler sa'ire mûceb
dirlikleri kat' ve kendüleri diyar-ı ahara nefy ve icla olacaklarını mukarrer ve
muhakkak idiğünü cümle tefhim eyleyesiz ve sen ki taraklı Ağası zîde kadurusun...
ocağın emekdarı ve kargüzarı olduğun ecilden neferat ve merkumeye Taraklı Ağası
nasb ve tayin olunmuşsundur.. mahalinde.... şurut-u merkum üzere mürur-u sec'i ve
bahadır ve müntehib ve tokmak ve tüfenkü tekmil ve müretteb teslimiyetlerinden?-
olmak üzere be yüz nefer taraklı neferatı bir gün evvel tahrîr ve tekmil ve bir saat
mukaddem isganlarını? me'mur olduğunuz serasker müşarünileyh Hazretlerinin
irîşmek dikkat ve esnayı tarikden mahsus olan maada ve mücanene me'külat
meşrubat mütalliyesiyle ve dac'ı halka..? ba fukarasını rencide ve remide
itdirmekden ... ihtirâz ve ictinâb ve bu emr-i mühimi sâir evkâta kıyas etmeyüb bir
yerde ve bir mahalde meks ve arâm eylemeyüb sür'at-i şitab ile ser-asker Paşanın
ma'iiyyetinde mevcut ve ra'y-i sevabları üzre hareket ve hidemât-ı hümayûnda bezl-i
vücut eyleyesiz iyâzen billâhi te'âlâ şeref yafte-i sâdır olan fermân-i celil kadrin
şurut ve kuyudunun hilafı vaz' ve hareket-i müşterek ve sa'irlerinden.....zuhûr
edecek olur ise ve cihan olacak cevaba karşı? olmayub eşed ü i'tâb ile muhkem
haklarınız mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre basiret ve husûsu mezbûreden
tekasül vebe-gayet tehaşi ve mücanebet eyleyüb mûceb mektup ile amel olasız
ves-salam işbu bin yüz kırk beş senesi ba- fermân Kangırı Sancağı üç yüz katır isâbet
etmekle nefsi-i Tosya kazasının altı aded üç adet ayağı olmağla paşa efendimiz

sancak ahalileri marifetiyle iki ağasu tenzil olub altı aded deve bir ağayı kaldığı bu mahalle kayd-şûd

Belge no:130/82

Konusu: Vergi İndirimi

Tarih: 1145 (1732/1733)

İşbu bin yüz kırk beş senesi ba ferman Kangırı Sancağı'na üç yevmi katır isabet etmekle nefis-i Tosya kazasının altı aded üç ayak olmağla paşa efendimiz ve sancak ahalileri marifetle iki iki ayağı tenzil olub altı adedden bir ayağı kaldığı bu sicile kayıddır.

Belge no:131 / Sayfa 82

Konusu: Tayin (Kadı)

Tarih: Rebiülevvel 1147 (Ağustos 1734/1735)

Allâhümme yâ müfettiha'l-ebvâb, iftah lenâ hayra'l-bâb

Teyemmünen bizikrihi ve temenniye li nasrihi "ve menesru illa min i'ndillah" bede'tü bima bedeellahu-l azimu fehuve bismillahirrahmanirrahim ma kaddemel mektupu vel erkamu veka'a li mesalihi-l havassi ve-l avami kad vaka' fi umuril kadai fi ahdi şehri Rebiülevvel senete sebun ve erbe'u ve mietun ve elfun et-tesadüfü min yevmi-l hamîs min şehri-l mezkûri ve ene-l fakiru-l bida'ati Abdülaziz el-asi Allahümme barik lî ve li cemi'i-l mü'minine ve-l mü'minat verham lena ... veğfir lane ...

Belge no:132 / Sayfa 82

Konusu: Vergi İndirimi (Menzil Akçesi)

Tarih: 1144 (1731/1732)

Bin yüz kırk dört senesi Kangırı Sancağı'nda vâki dört aded menazili sancak umumen maiyet üzere görölmesi bâbında bundan akdem fermân-ı alişan sâdır olub lakin sancağı mezbûr ahalilerinin hallerine nısf-ı tari ve tahammül edemediklerinden nâşi merhâmeten Ankara ve Kastamonu ve Kangırı sancaklarından salıfû'z zıkr dört aded menazilden yedişer kese akçeden Kastamonu ve Ankara'dan on dört aded kese cem' ve tahsil olunub meblâğı mezbûrun tahsildar fermânlarının... iki bin yedi yüz guruş elli guruş mübâşir ağanın tahsildar rütbesinden maada masraf olub bakiyye olan sekiz buçuk kise akçe baki kalub marifet-i şer' ile emin yedine vaz' olunduğu

Belge no:133 / Sayfa 82

Konusu: Vergi İndirimi

Tarih: 2 Şevval 1145 (18 Mart 1733)

Sa'âdetlü Selim Paşa Hazretlerinin buyuruldu suretidir

Kangırı kadısı faziletlü efendi hazretleri a'yan-ı vilayet kurra ve kethüdalarısız ashâb-ı arzuhal karye-i mezbûr ahalilerinin halleri diğer olmağla mukaddem üç semenleri sicilde hâk işdirilmişdi terahhumen? ba'de'l-yevm salyânelerde on semen sehminden bir akçe ziyade tevzi olunmak üzere sicilde mahfuz.. kar-ı imal olmak için buyruldularından ibga eyleyesiz deyü buyruldu.

Fi 2 Şevval 1145

Belge no:134 / Sayfa 82

Konusu: Vergi İndirimi (Avâriz)

Tarih: Tarihsiz

Devletlü merhametlü sultanım hazretleri sağ olsun bu kulları Handır nâm karye kulları olub beş hane avâriz olan üç semen salyane virüb tahammülüzden külli ziyade olmağla bir vechile iktidarımız kalmayub perakende ve perişan olmamız mukarrer olmağla devletlü efendimize i'lam olundukda halimize merhameten sicilden

üç semenimizi tenzil ve hükm olunmak fermân buyurulub du'a-yı devletlerinde iken bu def'a yaylakıyye salyanesinden yine onüç semenden tevzi olunmakla bir vechile vermeğe iktidarımız olmayub perakende ve perişan olmamız muhakkak olmağın bade'l-yevm on semenden ziyade olunmamak için mesned ihşâ buyurulmak bâbında emr -i fermân devletlü merhametlü sultanımındır.

Belge no:135 / Sayfa 83

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: Evail-i Ramazan 1145 (Şubat 1733)

Selim Paşa Hazretlerinin İmdâd-ı Seferiyye Fermân Suretidir.

Mefahirül-kuzât ve'l-hükkâm madeni'l-fezail ve'l-keîâm Kangırı Sancağı'nda vâki kâdılar zîde fazlihüm mefari'ül emasil ve'l-akrân ayan-ı vilayet zîde kadruhüm tevki refî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Kangırı Sancağı mutasarrıfı emiri'l- ümerai'l kiram Selim Paşa Hazretleri damet maliye acaleten gitmek üzere Bağdad canibine me'mur olub masarif-i kebireye? eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç defter kırk beş senesi mahsub liva-yı mezbûrdan olduğu imdâd-ı seferine memur olduğu hizmet-i aliyemde sarf idüb vücuha ile ianet muhtac olduğu dersaâdetime i'lam ve inha ve olbâbda istirham ve iltica etmekle ancak bu def'a kırk altı senesi mahsub liva-yı mezbûrun imdâd-ı seferiyyesi şimdiden vaktine dek tedric ile tahsîl ve mütesellim tarafına edâ ve teslim olunması fermân olmağın imdi işbu emr-i şerifim ile siz ki mumaileyhimsiz şimdiden bin kırk altı senesine mahsub olmak üzere livâ-yı mezbûrun imdâd-ı seferiyyesini vaktine dek tedric ile tahsîl ve mütesellimi tarafında eda ve teslim eyleyüb ihmal ve tesamuhtan gayetü'l-gayet ihtiraz ve ictinab eylemeniz bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-i yafte sudûr olan fermân vacibül-ittiba ve lazimül imtisalimin mazmûn itâ'at makrûnuyla amel olasız şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılasız.

Fi evail-i Ramazan li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf.

Belge no:136 / Sayfa 83

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: Tarihsiz

Şer'i şî'ar Kangırı Sancağı'nda vâki kuzât efendiler zîde fazluhüm ve mefahirül-emasil va'l-akrân ayan-ı vilayet ve işerleri zîde kaduruhûm badel-selam inha olunur Kangırı Sancağı mutasarrıf Selim Paşa acaleten Bağdad canibi gitmek üzere me'mur olduğundan naşı vücuh ile ianet olmağla şimdiden kırk altı senesine mahsuben olmak üzere liva-yı mezbûrun imdâd-ı seferiyyesi vaktine dek tedric ve tahsil ve mütesellim tarafında eda ve teslime eylemeniz bâbında sâdır olan fermân-ı alışanem mûcebince mektup tahrîri ile irsal olunmuşdur inşallahu teala vusulünde mûceb emr-i ali üzere amel ve hareket ve hilafından be-gayet temaşa ve mücanebet eyleyesiz ves-selam

Belge no:137 / Sayfa 83

Konusu: Vergi (İmdâd-ı Seferiyye)

Tarih: 3 Şevval 1145 (19 Mart 1733)

Hâlâ ber-vech-i mâlikâne Kangırı mutasarrıfı zülkadri'l-me'âlî? sâhibü'l-hayr ve'l-me'âlî sa'âdetlü Selim Paşa Hazretleri bu sene-i mübarekede Bağdad canibine memur ve kapusu halkının basaru ve kesresi olup ianete muhtaç olmağla bin yüz kırk altı senesine mahsûben liva-yı mezbûrun imdâd-ı seferiyyesi şimdiden vaktine dek tedric ve tahsil olunmak bâbında fermân-ı ali sâdır olmağın ber mûceb-i emr-i ali sicilde mestur olan yirmi yedi buçuk kise akçe olub kapı harcı iki buçuk kise akçe ve devlet-i aliye tarafından tayin buyrulan ağaya hidmet min haysü'l-mecmu' iki kise akçe?? üzere iki kise akçe baliğ olub el-haletü hazihi zikr olan meblağ-ı mezbûrun nısfı onaltı kise akçe beyne'l-a'yan ve ahali-i sancak ma'hud deve sehmi hesabı üzere tevzi ve taksim olunub beher deveye yüz altmış altı gurus seksen tımar isâbet idüb nısf-ı ahara olan onaltı kise akçe....müşarünileyh hazretleri müteselimine tedric ile sene-i cedid Muharremine değin eda etmek üzere ahali sancak bil-cümle ve'l-iltizam

etmeleriyle Bu defa kazalara isâbet iden akçe eda olunmak için tahsildar yedine virilen derferdar ki ber vec ati zikr olundu.

Fi 3 Şevval 1145

Kaza-i Kargu 2 semen 287 guruş	Kaza-i Toht 2 semen 2 582 guruş	Kaza-i Tosya 6 semen 1041.5 guruş	Kaza-i Kangırı 6 deve 3 ayak 1125 guruş
Kaza-i Karacaviran 8 semen 122 guruş	Kaza-i Bucurca 4 semen 333 guruş	Kaza-i Koçhisar 4 semen 709 guruş	Kaza-i Öküz 2 semen 41.5 guruş
Kaza-i Boğaz 8 semen 66 guruş	Kaza-i Çerkeş 2 semen 666.5 guruş	Kaza-i Milan 4 semen 412 guruş	Kaza-i Kurşunlu 500 guruş
Kaza-i Kalecik 4 semen 709 guruş	Kaza-i Korupazarı 4 semen 83 guruş	Kaza-i Şabanözü 8 semen 122 guruş	Kaza-i Karıpazarı 500 guruş
Kaza-i Keskin 500 guruş			

Belge no:138 / Sayfa 84

Konusu: Asker Toplama

Tarih: Evail-i Ramazan 1145 (Şubat 1733)

Fi 6 Şevval 1145

Mefahirül kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm Üsküdar Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kolları yemin ve yessarları nihayetlerine varınca yol üzerinde vâki kuzât ve nüvvab zîde fazluhüm mefariül-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri zîde kadruhum tevki rafî hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki hala Bağdad canibinde me'mur asker...me'murun..... mühim ve muktezi olub zümre-i silâhdârân-i ve devleti aliyyenin mu'teber ve mu'temed... asker olduğu beşyüz nefer taraklı tahrîr ... umur-ı devlet diniye ve akdem meham salatanat-ı seniyyesinin? olmağla cümleliz tahrîr ve tekml ve zabt ve rabt i'mal ve istihdamı için ocakludan emekdar kargüzar taraklu ağası tayin olunmak için fermân-ı hümayûn şeref-bahş-ı sudûr olmağın imdi zümre-i mütesellimdaratda pir olmayub ceng ve harbe kadar yarar ve bahadır.....yiğitlerden olmak üzere me'mur oldukları bir sene tamamına değin muharebe ve muhasebe ve muhafaza ve sa'ir her ne hizmet tayin olundular ise

bila tereddüd kıyam senesi tamamının tezkirlerü virilmek şartıylayevmi altışar akçe terraki ile beş yüz nefer kile tahrîr vakt u zamanıyla memur oldukları mahale varub serasker mülki olmak üzere taraklu ağası nasb ve tayin ve şurut merkum ile hidmet aliyyede kıyam eylemek içün fermân-ı celil-i alişanem sâdır olmağın ocağın emekdarlarından kıdvetül emasil ve'l-akrân Arapkirli (malatyanın bir ilçesi) Osman Ağa zîde kadruhûm taraklu ağası nasb ve tayin ve mukaddem ve kargüzar çavuşanın kıdvatül emasil ve'l-akrân Hasan çavuş ile dört nefer çavuş ve iki nefer halife tayin olunmakla irsal kalınmıştır inşaallahu teala her kangınızın taht-ı kazasına dahil olduklarının husûsu mezbûr ehemmi-i umûr-ı Devlet-i Aliyye'den olmağın gerekdir ki sâdır olan fermân-ı alişanın mazmûn itâ'at makrûnu üzere pak ve güzîde tûvana? ve şeci' ve mübariz yiğitlerden beşyüz nefer silahdar taraklusu neferatı bir gün evvel tahrîr ve bir saat akdem teknil ve serya? acalen seraskeri müşarünileyhin maiyetine sevk ve tesir ve herbiriniz gereğince.... ve ihtimam eyleyesiz ve siz ki taraklu tahrîrine me'mur olan çavuşan ve halka zîde kadurühümsüz siz ocağın emekdarı ve kargüzarı olduğunuz ecilden bu emr-i mühimmen teknilisizin uhde ihtimamına i'mal ve tarik Devlet-i Aliyye'den merhuz? kılmışsınızdır gerekdir ki bu emri vacibül ihtimamın şeb-rûz-i hâb ve ihtişâd ve aceleten savb-ı me'murlarına irişdirmek ve dikkat ve ihtimam eyleyüb ve zikr olunan taraklu neferatına tahrîrde kethüdayeleri ve gayrileri ... muhalafet ve neferatı sahib çıkub ihfâ ile hıyânet idenler ismi ve resimleri ile bu tarik i'lam eylemekde taksirat etmeyesiz ki bu makule umur-ı mühimmenin te'hirlerine? ba'is ve badi olan kimesneler sâir müceb-i ibret içün dirlikleri kat'i ve kendüleri diyar-ı ahara nefy ve icla oluncakları mukarrer ve muhakkak idiğünü cümleye tefhîm eyleyesiz sen ki Taraklu Ağası Osman Ağa zîde kadruhûsun ... ocağın emekdarı ve kargüzarı olduğun ecilden neferat ve merkumeye taraklu ağası nasb ve tayin olunmuşsundur imdi gerekdir ki mahallinde bayrağın küşâde ve şurûd-ı merkum üzerine yarar ve seci' ve bahadır ve müntehab yiğitlerden cümlesi böyle tüfenkli tokmaklı ve silahlıolmak şartıyla beş yüz nefer silahdar taraklu biir gün evvel teknil ve bir saat mukaddem nezdine me'mur olduğun serasker müşarünileyin maiyetine irişmek dikkat eyleyüb ve esna-yı tarikde dahi mahsûs olan ta'yinatınızdan izdiyâd ... meccanen me'külât ve meşrubat mutalebesiyle ve zâyî'- hâliku'l-berâya olan reâyâ fukarâsını rencide ve remide itdirmekden ihtirâz ve ictinab eyleyüb bu emri mühimme sa'ire kıyas ile bir yerde bir mahalde meks? ve a'ram eylemeyüb ser'at ve şitab ile serasker müşraunileyhin maiyetinde teknil mevcut vari? sevabı idi üzere hareket ve hidmet hümâyuna dahi bezl-i vücud

eylemek ziyade dikkat ihtimam eylesiz izbillahi? teala şerefyafte-i sâdır olan fermân-ı celil ilkadrin hilafı vaz‘ u hareket... vesâirlerinde ve keزالık neferatında zuhûr idicek olur ise vechen el-vucûh cevâba kâdir olmayub eşedd-i 'itâb ile mu'âteb ve muhkem haklarından gelineceğini yakînen bilüb âna göre basiret ve husûs-ı mezbûrede siz tekâsürât- ve tekasül etmeyüb sâdır olan emr-i âlî-şânın mantuku üzere amel ve hilafıyla vaz‘u hareketden be-gaye tehaşi mücanebet eylesesüz iftiham vacibül vel-kiram silahdar ağası dame meciduhu tarafına mühürlü mektup virilmekle vech-i meşrûh amel olunmak bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celil-i kadrim ve mumaileyh tarafına virilen mühürlü mektup mücebince amel idüb hilafına be-gayet tehaşi ve mücanebet eylesesiz alamet-i şerife itimâd kılasız tahrîren Fi evaili Ramazan mübarek li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:139 / Sayfa 85

Konusu: Tayin (Mütesellim)

Tarih: Tarihsiz

Sadetlü Selim Paşa Hazretlerinin Hüseyin Ağa mütesellim eylediği buyruldu suretidir.

Şer'i şî'ar Kangırı Sancağı'nda vâki kazaların kâdıları efendiler zîde fazlühüm ba'de't-tahiyye inhâ olunur ki işbu sene-i mübarekde Bağdad canibine sefer-i hümayun ba fermân-ı ali memur ve 'azîmet ve hareket olunub ber vec malikâne mutasarrıf olduğu liva-yı mezbûr ber-mu'tâd-ı kadîmdim işbu darendede-i buyruldu kıdvetü'l-emasil Hüseyin Ağa zîde kadruhûm mütesellim nasb ve tayin olunmuştur gereğince liva-yı mezbûrda mutad kadim üzere tarafımıza 'âid ve râci' olan cerm ü cibâyet ve salb ü siyâset ve bâd-ı hevâ ve ber- müceb-i defter-i hâkânî-i havvâs ve rüsûmât-ı sâire cüz'i ve külli her ne ise zabt u rabt ve ahz u kabz itdirmeyüb ahârı dahil taaruz itdrimeyüb malikânem iradına kesr u noksan terettübüne ba'is olmağın gayetül gaye ihtirâz ve ictinab olunub müceb buyruldu ile amel olunur.

Belge no:140 / Sayfa 85

Konusu: Vergi İndirimi (Menzil Akçesi)

Tarih: 20 Cemaziyelevvel 1145 (8 Kasım 1732)

Kayd-şûd fi 15 Şevval, sene 1145

Mefahirül-kuzât ve'l-hükkâm maadeni'l feza'il ve'l-keîâm Ankara ve Kastamonu sancaklarında vâki kazaların kâdıları zîde fazlihüm kıdvetül emasil ve'l-akrân mübâşir tayin olunan elhac zîde kadruhû tavki rafî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Kangırı Sancağı mutasarıfı emiril ümeraül kiram Selim dame ikbalihü dîvân-ı humâyuna arz gönderüb liva-yı mezbûrda vâki Karacaviran ve Karacalar ve Koçhisar ve Tosya menzilleri yalnız sancak ahalileri görmeğe iktidarları olmadığından bundan akdem Ankara ve Kastamonu Sancağı ahalileri dahi maiyet üzere görmeleri için emr-i şerif virilmiş iken liva-yı mezbûrun ahalileri bezl-i kadimden nüzûl-ı umuru gördüğünüz bu kadar deyü hisselerine isâbet eden menzil mesarîfini edadan nukûl etmeleriyle tahsil olunmak için istida-yı inâyet eyledikleri gelirini? i'lam eyledikleri ecilden hazine-i amiremnden mahfuz ve mevkufat defterlerine nazar? oldundukdan mezani-i mezkûrenin umurunu kırk dört senesi rûz-ı hızırından beher sen Kastamonu ve Ankara sancaklarında vâki kazaların ahalileri Kangırı Sancağı ahalileri maiyet üzere görüb ta'dil ve tesviye vechile hisselerini düşen imdâdiyeyi menazil-i merkum teslim olunmak üzere bin yüz kırk beş senesi Rebiülevvel'inin on dokuzuncu günü tarihiyle müverrah emr-i şerif verilmekle mestur ve mektum olunmağın zikr olunan menazil Ankara ve Kastamonu Sancağı ahalileri tahammüllerine göre imdâd eylemek için emr-i şerif virmekle mahalinde ma'rifet-i şer'i cümle marifetleriyle görölüb mükeddema virilen emr-i alişan mucibince liva-yı mezbûr ahaliyenin hiselerine isabet iden her ne ise tamamen ve kamilen tahsil itdirilüb kimesneye ta'allül ve muhalefet etdirilmeğe deyü emr-i şerîfim verilmek bâbında iftihârü'l-ümerâ-i ve'l-ekâbir başdefdarım Ali dame 'uluvvuhu arz ve tahlis etmek imdi telhiz amel olunmak bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuştur. buyurdum ki hükmi şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere mahmül idüb dahi husûs u mezbûru mahalinde ma'rifet-i şerle ve cümle marifetiyle görüb mükeddemâ verilen emr-i alişanem mucibince elviye-i mezkûre ahalisinin imdâdiyesinde hislerine isâbet her ne ise tamamen kamilen tahsil ve eda

teslim emr-i alişanem itdirdib kimesneye ta'allül ve muhalefet itdirmeyesiz şöyle
bilesiz alamet-i şerif itimâd kılasız

Tahrîren Fi'l-yevmi'l-aşir min Cumadi' el-ula hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:141 / Sayfa 86

Konusu: Tevcih (İltizam)

Tarih: Tarihsiz

Kayd-şûd Fi 15 Şevval 1145

Ba'is-i Tahrîr-i Huruf Budur Ki

Sadetlü darülsade ağası efendimiz Hazretleri taht-ı nezerat-i alilerinden olan evkafdan merhum mağfurun leh Sultan Beyazıd-ı Veli han tabe-i serahu evkaf-ı şerifi olan mütevellisi olduğu vilayet-i Anadolu'nun Amasya'da vaki evkaf şerifleri mukataalarından Kangırı Sancağı'nda Korgun ve tevabi'i mukataasının bin yüz kırk beş senesi Martı ibtidasından bir sene tamamına değin zabt itmek üzere iş bu hafız el-mütemekkin izzetlu Ahmed Ağa talip ve ragib olmağın mukâtaası mezbûr-ı iki bin otuz elli gurus iltizam ve tevfiiz ol dahi tevfiiz ve kabûl edip mukâta'a-i mezbûr mefrûzü'l-kalem ve mukâta'au'l-kadem min külli'l-vücûh serbest olmağla serbest üzre hasil olan a'şar-i öşriyye ve rusum-i örfiyye ve cürm-i cinâyet ve tapu-yı zemin ve yava ve kaçkun ve kul ve câriye ve müjdeganesi ve defter mûcebince tarafından mumailayh vakf-ı şerif için zabt ve rabt i vakfı şerife aid olan cüz'i ve külli her ne ise ahz u kabz.. iltizamı olan iki bin altıyüz elli gurus canib-i vakf içinde bi't-tamam ahz u kabz ve mumailayhin virdiği.... ve vakf-ı şerife teberrü ve zimmetini ibrâ-yı 'âm ile ibra etmekle yedine işbu zabt-ı temessükü verildi.

Ebubekir Müteveli-i Vakfû'l-Mezbûr

Belge no:142 / Sayfa 86

Konusu: Tayin (İmam)

Tarih: 7 Safer 1145 (30 Temmuz 1732)

Kayd-şûd Fi 23 Şevval 1145

El-hac Receb Oğlu Ahmed Çelebinin imamet-i berât suretidir

İşbu refi tevki refiş-şani hakani kıdvetü's-suleha'is-salikin Ahmed Halife ibn-i Receb zîde salallahu Dîvân-ı Hümâyûn'uma arz-hal idüb Kangırı'da vâki müteveffa Kasım Bey vakfından almak üzere vazife-i muayyene ile mescid-i şerifinin nısf imamet berât-ı alışan ile üzerindeiken imamet-i mezbûrun nısf-ı aharına Abdülkadir mahlûlünden mutasarrıf olan Mehmed Halife hileye süluk ve ber-takrîb ile mutasarrıf olduğu nısf-ı imameti dahi üzerinde rik'a ve hilyesinden naşı Mehmed ...içün Mehmed Efendi ismiyle...etdirtüb gadr ve mezbûr Mehmed Efendi nısfı ahirine mutasarrıf Mehmed Halife olub ve nice töhmet-i şeni' ile müttehim? ve müstekreh cema'at olduğu bundan akdem kasaba-i mezbûrda muvacehesinde sabit ve zahir ve bunun imtisâl-i tecdid-i refini mûcib töhmet-i azimesi olduğunda imâmet-i mezbûre merkum Mehmed'in ref'inden müstekilen kendüye tevcih olunmak üzere vakfın mezbûr mütevelisi ve civar kazaları arz ve ahalisi mahzur? sualince ihbar eylediklerin evkaf müfettişi i'lam ve imamet-i mezbûr müstakillen kendüye tevcih olundukda ancak üzerinde ref' olunan nısf-ı imamet kendüye imamet olunub Abdülkadir mahlûlünden Mehmed Halife ismiyle mutasarrıf olduğu nasb-ı imamet üzerinde kalmağla zikr olunan nısf-ı imamet dahi mükeddemâ arz ve mahzar olduğu üzere müstakillen tamâmen kendüye tevcih yedine berât-ı âlîşânı verilmeğe bâbında inâyet ricâ ve zikr olunan imâmet-i mezbûre mutasarrıf Mehmed Efendi fiskdan ve cemi'i menahiye mürtekib olub ve nice töhmet ? şeni' ve fesad ile müttehim ve müstekirre cemaat olduğu huzûr-ı şerî'de kasaba-i merkum ahâlisinden olub fevki olan mu'temedün-aleyh on bir nefer-i kimesneler ihbaları..etmeleriyle mezbûr Mehmed Halifenin üzerinde kalan nısf-ı imameti dahi nısf-ı aharına mutasarrıf olan mezkûr Ahmed bin Receb mükeddemâ arz ve mahzar olunduğu üzere mücebince tevcih ve müstekilen yedine berât-ı şerifim virilmek ricâsına müfettiş Mevlana Ahmed zîde ilmuhu i'lam etmekle i'lamı mücebince tevcih olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i 'inâyet pâdişâhânem zuhûra getürüb? mevlânâ mûmâ -

ileyhin i'lâmı ve bin yüz kırk beş senesi Saferü'l-hayrın beşinci günü târîhiyle müverrah virilen? rû's-ı hümayûnum mücebince bu berât-ı humâyûnum virdüm buyurdum ki mezbûr Ahmed Halife ibn-i zîde sallahu varub mescid-i mezbûrede müstakilen imamet olub eda-yı hizmet eyledikten sonra bundan evvel imam olanlar vazife muayynesine tevcihile mutasarrıf ola gelmişler ise ..ol vechile vazife-i muayynesi evkaf mezbûre mahsulünde mütevelisi olanlarından olub evvel ol bâbda rafî olunan mezbûr Mehmed Halife taraf-ı ahir ahardan hiç ahad mani' ve mir? eylemeyüb dahil ve taaruz kılalar şöyle bililer alamet-i şerifime itimâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min-Saferi'l-hayr senete hamse ve erba'în ve mi'ete ve elf (8 Zafer 1145)

El-Mahsure-i Kostantiniyye

Belge no:143 / Sayfa 87

Konusu: Zahir ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini

Tarih: 28 Şevval 1145 (13 Nisan 1733)

İşbu bin kırk beş senesi Nusaybin ve Mardin taraflarında Musul zehayir ve Ceyhan ve sâir mühimmat nakl-i içün ba fermân-ı ali liva-yı Kangırı üç yüz aded re's-i mekkârî katırları ve bargileri mükemmel pusatları ve birer çift çuvalları ile liva-yı mezbûrdan ihracına mübâşir tayin buyrulan dergah-ı ali mutsarrıflarından fahrü'l-eşbah Mustafa Ağa fermân ali ile Kangırı mahkemesine nüzûlünde liva-yı mezbûr kazaların ahalileri muvacehenesinden feth u kırâ'at olundukda mazmûn itâ'at makrûnu celinin istimâ'ı olub katır mezbûrların yevmi yirmi beş akçe üç aylık ücretlerin miride virilmek üzere fermânın sadır olmağın ahali-i merkume beyenlerinde kırk sekiz deve mukayesesı üzere tevzi ve taksim olundukda beher deve altışar katır beher ayak isâbet etmekle kaza-i mezbûra isâbet iden kazaları tahsil içün tahsildar yedine virilen defterdir ki ber vec ati zikr olundu. 28 Şevval 1145

Kaza-i Öküz 1 ayak	Kaza-i Kargu 1 deve 3 ayak	Kaza-i Toht 32 deve	Kaza-i Tosya 6 deve 1 ayak	Kaza-i Kangırı 6 deve 3 ayak
Kaza-i Boğaz 1 deve	Kaza-i Karacaviran 1 deve	Kaza-i Milan 22 deve	Kaza-i Bucurca 2 deve	Kaza-i Koçhisar 4 deve 1 ayak
Kaza-i Kalecik 3 deve 1 ayak	Kaza-i Şabanözü 1 deve	Kaza-i Karıpazarı 2 deve	Kaza-i Kurşunlu 3 deve	Kaza-i Çerkeş 4 deve
Kaza-i Keskin 3 deve				

Belge no:144 / Sayfa 87

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 15 Zilkade 1145 (29 Nisan 1733)

Müceddeden silahdar ocağında serdengeçti tahrîrine...

Fermân-ı Ali Suretidir

Fi 13 Zilkade 1135

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadeni'l-fezail ve'l-keîâm vilayet-i Anadolu'dan Tokad'a varınca yol üzerinde vaki kazaların kâdıları zîde fazlihüm mefariül-emasil ve'l-karan kethüdayerleri yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri vasıl olacak ma'lum ola ki Musul canibinde serasker vezirim Osman Paşa edamallahu teala iclalinin maiyetinde mevcuda bulunmak vilayet-i Anadolu'nun mücerred tahrîri fermân olan beş yüz nefer silahdar.... neferatının tahrîr olundukları.....Tokad'a varınca nüzul eyledikleri menazilden ruz' zümre-i tainatları kazaların ahalisi tarafından virilmek fermân olan imdi siz ki kâdılar ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ayan-ı vilayetin iş erleri işbu emr-i şerif celil-i kadrîm vusulünde neferat mezbûre bayrakların küşade ve Kal'acık nâm mahalde cem' olmak üzere olmalarıyla ceste ceste tahrîrleri tamam oluncaya dek mevcudlar bin eyyam mekslerinde ve gerek tahrîrleri tekmiî olundukda tahrîr olundukları mahallerden Tokad'a varınca nüzûl eyleyecekleri menazilden mevcudlarına göre her neferin yevmiye beher çift nan ve beher beş nefer bir vukiyye guşt ile bir keyl şa'ir ve ağalarına yevmi beç çift nan iki vukkiyye guşt bir kîle şa'ir ve kethüda ve baş çavuş

ve alemdara on beş nefer zabitan sa'iresine dahi her neferine yevmiye ikişer çift nan birer vukiyye gûşt yarımşar kîle şî'ar ve on birer sükkan ve sipahi bargirleri için dahiyevmi ikişer kîle virdüm şî'ardan lazım gelen taiyanatları kazaların ahali tarafından virdilüb icab eden bahası tekaliflerine has ? mahsub olunmak için ve virilen tayinatın eyyam ve mukarrerleri kaza ve menzillerinin isimleri tasaruhu ile kabzına me'mur zabitan yerlerine memhur temessük ahz ve hıfz olunub gadr u illet îrâdıyla ta'yînâtı husûlünde ve müzayıklarına bağış olmakdan be-gayet ihtirâz ve ictinab olunmak bâbında fermân-ı alîşanem sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafde sâdır olan işbu emr-i şerifi celil-i şan vacibül imtisalin lazımül ittibâın mazmûn itâ'at makrûnuyla amel olub hilafıyla vaz u hareketden be-gayet ihtirâz ve ictinab eyeleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifi itimâd kılarsız tahrîren fi'l-yevmi'l-hamis aşer şevval sene hamse ve erbain ve mieteyn ve elf

Belge no:145 / Sayfa 88

Konusu: Eşkîyaların Haklarından Gelinmesi

Tarih: Evasıt-i Ramazan 1145 (Şubat 1732)

Kuttâ'-i tarîk teftîşi

Akzâ kuzâtî'l-müslimin evlâ vûlati'l-muvahhidin maadeni'l- fezâil ve'l-yakin rafî 'u a 'lamü's-şeri'ati ve'd-din varisi ulumü'l-enbiyâ ve'l-mürselin el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu 'in Anadolu'nun sol kolu nihayetine varınca vâki olan mevâli-i zîde fezalihüm ve mefâhiri'l-kuzât ve'l hükkâm ma'adeni'l-fezâili ve'l-keîâm kâdılar zîde fezlühüm ve mefahiri'l-emasi'l ve'l-akrân mütesellimler ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ber vec malikâne mukâtaa mütevellileri ve voyvodalar ve havas ve evkaf zabitleri ve darb u harbe kâdir il erleri ve a'yân ve ayan-ı vilayet ve işerleri zîde kadruhüm tevki rafî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki hala mevsim bahar olmak hesabıyla Ağaçlar yabraklanub dağların eşkıyayı başaran? çok zamanları gelmekle aşair ve kebaîlden ve yerlûden... eşkıyası vesa'ir haramzade... zuhûr husûsa seferi hümâyûn takrîbiyle başı boş levendat makulesi

dahi vilayet ve vilayetden hali ve vakti fırsattır deyü kiracı? bulub ebna-i sebil ve sükkân vilayet îsâl-i hasâret eyleye geldikleri mücerreb olmağın o makule eşkıyanın tecessüs ve tefahhusunda ihtimâm ve sıfat ve hudud ve düsturunuz dahilinde her ne mahalde birden ikiden zuhur ider ise kat'a eman ve zaman vormeyüb 'ala eyyi hal ahz ve ele götürüb şer'en müstehak oldukları cezaları ve tertib ile havza-i hükümetinden dahilinde olan tarik ve mesalikin temin ve tanzifi bilâd ve ibâdın tathir ve tatmini ehem-i mehamm-ı lüzum ihtimamdan olduğu ecilden eşkiya taifesi kesret ve cem'iyet üzere bulunur ise üzerlerine varmak münasib görülmediği suretde herkes semtû münasib olan zabitan ile haberleşüb ittifâk ve ittihad ile ahz ve ele götürülmelerinde birbirleriniz imdâd ve ianet olunmak için cümleye müekkid emr-i şerifimle tevcih ve tenbih olunmağın siz ki mütesellimler ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve malikâne mutasarrıfları ve voyvodalar vesa'ir zabitan ve mumailayhimsiz işbu emr-i şerif-i alışanım mübâşir ayin olunan kıvdetül-emasil ve'l-akrân El-Hac Halil Ağa zîde kadruhû ile vusulünde bu husûsu cümleiniz itifak ve ittihad üzere hareket ve taht-ı kaza ve hükümetiniz dâhilinde mazanne-i -eşkiya olan mahalleri tecessüs ve tefahhusundan hali olmayub hudud ve düsturunuz dahilinde her ne mahalin birden ikiden veyahut daha ziyade olmakule eşkiya olduğu haber alınur ise izdiyad olmalarına ruhsat göstermeyüb kat'a eman ve zaman vormeyüb cümleiniz ittikaf ve ittihad ve darb ve harb kadir il erleri üzerlerine varub 'ala eyyi hal ahz ve ele cemiyetleri zuhûr ider ise baladan zikr olduğu ve cümlesiz semtû ve münasib olanlarıyla haberleşüb ale'l-ittifâk üzerlerine varub üzerlerine varub bi-eyyi vechin kân ele götürüb şer'en lâzım gelen cezaları tertib vaz u ale'l-vücut habaset-aludeleri ile şerr u mazarratları def ve ref' taraf-ı mesaliki ebna-i sebile vesâir ibâdullahın temin ve tatmin ve sükkân ve ahali-ye idame ve tedfin bezl ve kudret ve sa'y? ve dikkat ve lakin bu bahane ile fesad ve şekavetde alakası olmayanla taaruzdan fukarayı raiyetine tekelif ..tahmil vesa'ir vücûh-ı mezâlim ile ber-vech-i cevır u eziyet ve hilaf-ı şer'i şerif bi gayri hak mikdar-ı zerre zulm u taaddi celb-i mal be gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz şöyle ki havza-i hükümetinden fermânım olduğu cümle muhâfaza ve muhâseresinde veyahud müretteb? ve civarınız ve tarafınızdan istihdam ve istinad? olunan mahallerin imdâd ve ianetde eda-ı tekâsül ve ihmalsiz zuhûru istima' olunmak lazım gelen ise kat'a özür ve illetiniz ısga ve bir ferd mutazarrır olduğu halde vâki olan zayıatsızlardan... siz ki malikâne mutasarrıflarısız mukâataalarınız üzerinizden rafî olunmağla iktifa olunub bil-ittifâk cümleiniz 'ukûbât-ı şedîde ile mu'âkab... oluğunuz siz ki mütesellimler ve sa'ir

zabitansız bila-teretdüd ezanınız tertib oluncağın müstehak bulub ona göre herhalde basiret ve intibah üzere hareket ve humâyunum mugayir halde gayetül gayetü'l-gaye hazer ve ictinab eylemeniz bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuşdur buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ ‘ ve lâzımü'l-emsâlimin mazmûn itâ’at makr û nuyla âmil olub hilafından be gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz söyle bilesiz alamet-i şerif-i itimâd kılasız tahrîren fî evasıt-ı şehr-i Ramazan li sene hamse ve erba’in ve mi’ete ve elf

Belge no:146 / Sayfa 89

Konusu: Hapisten Tahliye

Tarih: Evasıt-ı Zilkade 1145 (Nisan 1732)

Koçhisar Kazasından Çakır İbrahim’in İtlâkına Vârid Olan

Fermân-ı Ali Suretidir.

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm meadeni'l-fezail ve'l- kelâm Koçhisar ve Kangırı kadıları zîde fazlihûma tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Koçhisar kazası sâkinlerinden dergâh-ı mu'allâm cebecilerinden çakır İbrahim südde-i sa'âdetimden arz-ı hâl idüb bu kenü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerif vaz u hareket yoğiken bila emr-i şerif Kangırı kalesinde haps olunub mağdur olduğunu bildirüb ıtlâk olunmak bâbında istidayı inâyet ve merkum kapucu İbrahim dergâh-ı mu'allâm cebecileri serdengeçti ağalarından beşinci bölüğü Mehmed Ağa dimekle serdengeçti ağasının bayrağıyla Gence Muharebesinde mevcut ba'dehû beşinci bölüğü Koçhisar bila-vücuha Mustafa'nın bayrağıyla Tebriz seraskeri maiyetine tayin ramiye Tebriz muharebesinden ..olandan mevcut Bağdad eda-yı hidmet vilayetine vardıktan gediklü zü'amâdan Koçhisar sâkinlerinden kulu Mehmed nâm zaîm hilaf-ı inha hakkın fermân variddir deyü bila fermân der-zencir ve vâli-i memleketin tomruğuna habs ettirüb merkum İbrahim'in keyfiyeti usulen su'al olundukda mezbûre-i istina'en sa'âdetime geldüğü yokdur ve kendü halinde bir kimesnedir deyü odası zabitanı vilayetleri haber virüb ve merkumun haps olunması için fermân-ı ali mûceb hane-i amirem ocağı tarafından dahi virildüğü olmağla ıtlakı için istida etmekle merhameten İtlak olunmak bâbında emr-i şerifim virilmek için iftiharül-

emacid vel-ekarim bi'l-fiil cebecibaşı olan abdülkadir dame meciduhu i'lam etmeğin i'lamı mücebince ıtlak olunmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifim vusul buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel olub idüb vech-i meşrûh üzere merkum cebeci İbrahim hapisden ıtlak itdirüb mazmûn emr-i şerifimle âmil olasız şöyle bilesiz alamet-i şerife itimâd kılasız tahrîren fi evasıt-ı Zilkade li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:147 / Sayfa 90

Konusu: Sınır Güvenliği (Bağdad ve Kerkük)

Tarih: Şevval 1145 (Mart 1733)

Emiri'l-ümerâi'l-kirâm küberâi'l-fihâm zül-kadri ve'l-ihtirâm sahabü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-'allâm Malatya ve Kangırı ve Ankara ve Amasya ve Çorum ve ol havaliye varınca yol üzerinde olan beğlerbeğileri dâme ikbâluhum ve mefâhiri'l-ümerâi'l-kirâm elviye beyleri dâme 'izzuhum mefâhiri'l-emâsi'l ve'l-akrân sa'ir 'askeriyem rü'esâsı tahrirlerine me'mur olan mübâşirler tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Tahmas Kulu han bed-peymen asker-i Kızılbaş-ı bed-maaş ile Bağdad kalesini muhasara ve Bağdad ve Kerkük hududuna isal-i hasaret ve elhaletü hazihi yolları mesdud ve Musul'a değin cümle tevabi ve fukarası ve târâc ve fukarası ve züafası ... ve istirkak eylediğinden maada yevmen fe yevmen şekaveti zahir ve bedidar olub asakir-i vafire ve tedarukat-ı azim ile uzerlerine varub kahr u tedmirlerine ihtimam ve imdâd-ı asker-i İslam cümle enâm üzerlerine farz ve vacib mesâbesinin olmağla bunda akdem tertib ve tayin olunan asâkir-i zaferme'âsirim eşkıyâ-yı merkumunun vefret ve kesretine göre ekall-ı kalîl iken ânlar dahi bu âna değin hâlâ ser-'asker-i hamîyyet virürüm düstur-u mükerrem muazzam müşr-i müfham muhterem nizâm-ül alem sabıka veziriazamım olub hala Erzurum Eyaletine mutasarrıf olan vezirim Osman Paşa edamallahü teala icalalehünün yanında mevcut bulunmayub maazallah teala vakt-i fırsat-ı hulul ve düşman-ı dinin günden güne hudud-u islamiye duhulü evamir-i aleyhime adem ve itâ'at inizden zuhûr etmekle siz ki mir-i miran-ı kiram ve ümera-yı zevi'l-ihtiram ve sâir teva'if asâkir-i zafer me'âsirim ruus ve tahrîrine me'mur olan mübâşirler işbu fermân-ı alişanem siz her ne mahallerde ve hangi mekanda var(ır) ise bila-tehir

hareket ve askerleriniz ile iki üç konağı bir ederek kemal-i ser'at ve şitab ile kalkub serasker müşarünileyhin bulunduğu mahale varub mülhak ve mülaki ve re'y-i rezin-i isâbet-karin üzre hareket ve bi-avnihi te'ala kahr u tedmir-i a'daya ihtimam ve dikkat idüb mikdar-ı zerre re'y ve tedbirlerine mugayyer hareketden mücanebet eylemeğin bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuşdur. buyurdum ki bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fermân-ı hümâyûn itâ'at makrûnum mûcebince amel ve berât ve bir sa'at akdem ser-asger-i müşârileyhin yanına varub râ'y-ı rezîn üzere amel ve hilâfından hazer eyleyesiz iyâzen billâhi te'âlâ bu bâbda ihmâl ve tekasülünüz zuhûr edüb ... vakte bâis olur hareketiniz ihtimali olur ise müstehak- ı itab u ikab olacağınızı mukarrer bilüb ana göre basiret ve intibah üzere hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimâd kılâsız hurrîre fi'l-yevmi's-sabi' aşere min şehri-i Şevvalü'l-mükerrem li-sene hamse ve erbain ve mieteyn ve elf

Sahra-yı Diyarbekir

Belge no:148 / Sayfa 91

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: Tarihsiz

Mübâya'a fermân sûretidir Kayd Fi 2 Zilkade sene 1145

Kıdvetül-kuzât ve'l-hükkâm ma'adinü'l-feza'il ve'l-keâm Mevlana Kangırı kadısı zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan darsaâdetimden mübâşir tayin olunan Gedüklü Mustafa zîde meciduhu ve mefahirül-emasil ve'l-akrân kethüdayeri ve yeniçeri serdarı ve a'yan ve vilayetin iş erleri zi'de kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lum ola ki inşaallahu teala iş bu sene-i mübarekede Şark-ı canibe sefer-i hümâyûn olmağla daire-i aliyye ve dergah-ı mu'allam yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacıları vesa'ir ocakları ile ahali-i dîvân ve sa'ireye verilecek ta'ayyünat için nüzûl edecekleri Karacaviran menzilinde ruz-merre iktiza iden sekiz bin keyl şa'ir ve bin yüz kile dakik harcı yüz kile dakik-i has ve üç yüz araba hatab ve iki bin kantar saman ve yüz elli araba giyah ve üç yüz vâkiye kömür tertib olmağla beş bin istanbuli kile şa'ir ve yedi yüz kile dakik harcı ve yetmiş kile dakik-i has ve iki yüz araba hatab ve bin beş yüz kantar saman ve yüz araba giyah ve

iki yüz vâkiye kömür zikr olunan zehayirden Kangırı Kazasından mübaya'a ve Karacaviran menziline nakl ve asakir-i me'mure varmazdan mukaddem bila-kusur hazır ve amade mevcud ettirilmek fermân olmağla siz ki mumaileyhimsiz işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadr der-sa'âdetimden mübâşir ta'yin olunan muma-ileyh gedüklü Mustafa zîde meciduhu vardıkda hazine-i amiremnden muma-ileyhin yedine virilen mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mûcebince ol-mikdar şa'irin beher istanbuli kilesi nakl ile otuz akçeye ve harc-ı dakikin beher istanbuli kilesi nakli ve çuval bahasıyla ellışer akçeye ve has dakikin beher İstanbul kilesi nakli ve çuval bahasıyla seksener akçe ve hatibin bahriyesi altmış akçeye ve samanın beher kantarı otuz akçeye ve giyahın beher arabası yüz seksener akçeye ve gümrük beher vâkiyesi birer akçeden lazım gelen bahaları mübâşir muma-ileyhden alacakları temessükata göre kaza ahalilerinin tekaliflerine takas olmak üzere zehayiri Karacaviran Kazasında bir gün mukaddem mübaya'a ve kaza ahalilerinin-kendülerine nakl etdürüb zikr olunan Karacaviran menziline isale ve mübâşir muma-ileyhe teslim ettirdikden sonra bila-kusur nakl ve teslim olduğunu müş'ir mübâşir muma-ileyhden memhur temessük ahz ve hıfz etdürüb ve asakir-i İslam nüzül etmezden mukaddemhazır ve amade etdürmek ziyade ihtimam ve dikkat ve tehavün ve tekasülden begayet ittika ve mücanebet eyleyesiz ve senki mübâşir mumaileyhsin asakir-i me'mure vürud eylemenizden mukaddem bu zahire-i menzil-i mezbûrda hazır ve amade kılınmasını senden matlub olmağla fermânım olduğu üzere ber-vech müsara'at mübaya'a ve menzil-i mezbûra nakl ve mevcud ettirmeğe sa'y eylesin bu makule umur-ı seferiyede mu'af ve gayr-ı mu'af dahiller olmalarıyla serbest ve vakfiyet ve mu'afiyet iddiasıyla bir ferde ta'alül ve muhalefet etdürmeyüb fermânım olduğu üzere ale't-tesviye kaza ve kura ahalilerinden mübaya'a ve menzil-i mezbûra nakl ve mübâşir muma-ileyhe teslim ettürmekde ziyade ihtimam eyleyesiz şöyleki menzil-i mezbûra asakir-i İslam vürudunda zahire bulunmayub müzayakalarına bais olmak ihtimaliniz olur ise sonra ber-vechile özr ve cevabınız ısga olunmayub haklarınızda tertib-i ceza olacağını fikir ve mülahaza ve ona göre intibah üzere hareket edüb zehayir-i mezkûreyi bir gün mukaddem mübaya'a ve menzil-i mezbûra nakl ve mübâşire teslim etdürmekde dikkat ve ihtimam eylemeniz bâbında fermân-ı alışanım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifimvardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan iş bu emr-i alışan vacibü'l-imtisalın mazmûn-ı münifi birle âmil olub hilafından be-gayet ihtirâz eylesin şöyle bilesin alamet-i şerife i'timad kılasın

Belge no:149 / Sayfa 91

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: Tarihsiz

Mucibince sadr-ı ali mektup suretidir

Şeriat-şiar ve Kangırı kâdısı efendi zîde-fazluhüm ve mefahiru'l-emasil ve'l-akrân kethudayeri ve yeniçeri serdarı ve a'yan vilayetin iş erleri zîde-kadruhüm ba'des-selam olunur ki inşaallahü teala iş bu sene-i mübarekede şark-ı canibe sefer-i hümâyûn musammem olmağla Karacaviran menziline nüzül asakir-i nusret makrûn verilecek ta'yinat için gönderilen suret-i defter mucibince lazım gelen bahaları kaza ahalilerinin tekâliflerine takas olunmak üzere Kangırı Kazasına tertib olunan zehayir mübaya'a ve bir gün akdem kaza ahalileri bila-kusur nakl ve asakir-i İslam nüzül etmezden mukaddem menzil-i mezbûra hazır ve amade etdirilmek bâbında havi olan fermân- alıhan mucibince mektup tahrîr ve Dergâh-ı Ali gedüklülerinden Mustafa Ağa ile irsal olunmuşdur inşaallahü teala vusulünde mucib-i emr-i ali üzere amel ve hareket ve bu husûs ihtimam-ı mehamm-ı Devlet-i Aliyyem'den olmağla bu emr-i mühimme her biriniz ziyade ihtimam ve dikkat edüb mikdar-ı zerre tehavün ve tekasurdan be-gayet tahaşi ve mücanebet eyleyesiz

Belge no:150 / Sayfa 92

Konusu: Zahir ve Mühimmatın Taşınması için Bargir Temini

Tarih: 3 Zilkade 1145 (17 Nisan 1733)

İşbu bin yüz kırk senesinde Bağdad Canibi ser-askeri olan vezir-i asaf nazir devletlü saadetlü Ahmed Paşa yesserallâhü mâ yürid ve mayeşa' hazretlerinin ma'iiyetlerinde bulunan tavaif-i askeriye zehayir ve cebehane ve top hane nakli için Kangırı Sancağı'ndan yola çıkacakları günden yevmi yirmi beşer akçe ile ve üçer aylık ücretleri peşin verilmek üzere mükemmel rahtı ve birer çift çuvallar ile ba emr-i ali matlub üç yüz re's mekkari katırlarından nefsi-i Kangırı Kazasına isâbet eden kırk

iki katır yer ayan olmağla beher katır otuz beş guruşa tekml etmek üzere Gedik Şaban oğlu Osman ta'ahhüd ve iltizam etmekle beher katır otuz beş guruşdan bin-dört yüz yetmiş guruş üç rub'a baliğ olub mübaya'a tahsiline ba fermân-ı ali ta'yin buyurulan Gedüklü Mustafa Ağa'ya mübâşiriye üç yüz elli guruş ve Devlet-i Aliyye tarafına irsal olunan çuhadara harcırah yüz guruş tahsildariye yüz yirmi guruş harc mahkeme-i kalemiye ihsariye altmış guruş şehr-i kethüdasında on guruş min haysü'l-mecmu iki bin yüz on sekiz guruş on üç rub'a baliğ olmağla Kangırı mahallatı beyninde ma'hud yüz guruş sehmi mukayesesı üzre beher guruşa beş guruş dört semen isâbet edüb ve kararlar beyninde ma'hud semen sehmi hesabı üzere beher semen ikişer buçuk guruş yirmi üç akçe isâbet etmekle mahallat-ı mezbûr ve kararlardan tahsil olunmak için tahsildariden verilen defterdir ki ber vech-i ati zikr olunur tahrîren fi'l-yevmis-salis min şehr-i Zilkade li sene hamsin ve erbe'in ve mi'e ve elf

Mahalle-i Alaca mescid 30 guruş	Mahalle-i Karataş 30 guruş	Mahalle-i Halil Ağa 30 guruş	Mahalle-i HocaBahşayış 63 guruş	Mahalle-i Kayser Bey 63 guruş
Mahalle-i İmaret 26.5 guruş	Mahalle-i Debbağhane 29 guruş	Mahalle-i Çetince 26.5 guruş	Mahalle-i Şeyh Osman 30 guruş	Mahalle-i Mirahor 30 guruş
Mahalle-i Yapar 16 guruş	Mahalle-i Taş mescid 13 guruş	Mahalle-i Hoca Elvan 21 guruş	Mahalle-i Çukur 26,5 guruş	Mahalle-i Yoğurtcu guruş 29
		Mahalle-i Cami Kebir 2,5 guruş	Mahalle-i Hoca İbrahim 8 guruş	Mahalle-i Perdedar 8 guruş

Karye-i Yukarı Alagöz 16 guruş 18 meblağ	Karye-i Gölas 27 guruş	Karye-i Aktaş 51 guruş 17 meblağ	Karye-i Boyalıca 53 guruş 30 meblağ	Karye-i Korgun 77 guruş 33 meblağ
Karye-i Dikenli 38 guruş 23 meblağ	Karye-i Dedeli 30 guruş	Karye-i Handırı 26 guruş 50 meblağ	Karye-i Yirik 30 guruş 35 meblağ	Karye-i Aşağı Alagöz 21,5 guruş 4 meblağ
Karye-i Ovacık 38 guruş 53 meblağ	Karye-i Kızılsın 38 guruş 53 meblağ	Karye-i Absarı 23 guruş 27 meblağ	Karye-i Bugay 35 guruş	Karye-i Selenli? 16 guruş 18 meblağ
Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i

Ma'ruf 35 gurus 35 meblağ	İnaç 13 gurus 55 meblağ	ÇayırPınar 32 gurus 36 meblağ	İldızım 37.5 gurus 22 meblağ	Çivi 30 gurus 35 meblağ
Karye-i Tuzlu 37 gurus 22 meblağ	Karye-i Ahlad 21.5 gurus 3 meblağ	Karye-i Hisarcık Kayı 21,5 gurus 3 meblağ	Karye-i Gölaskayı 18 gurus 31 meblağ	Karye-i Çukur viran 30 gurus 35 meblağ
Karye-i Dengi 35 gurus	Karye-i Hasağca 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Balıbağı 13 gurus 55 meblağ	Karye-i İkiçam 35 gurus	Karye-i Değim 21.5 gurus 3 meblağ
Karye-i Akçavakıf 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Alıç 18.5 gurus 21 meblağ	Karye-i Germece 13 gurus 55 meblağ	Karye-i Kilisecik 30 gurus 35 meblağ	Karye-i Şeyh Yunus 30 gurus 35 meblağ
Karye-i DutAğaç 13 gurus 55 meblağ	Karye-i HocaHasan 21.5 gurus 3 meblağ	Karye-i Tüney 13 gurus 55 meblağ	Karye-i Fene 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Merzi 29.5 gurus 13 meblağ
Karye-i Yenice 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Bayındır 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Küçüklü 13 gurus 55 meblağ	Karye-i Sülükkırı 5 gurus 36 meblağ	Karye-i Esed Hacı Bin 29.5 gurus
Karye-i Yanlar 16 gurus 18 meblağ	Karye-i Genek ve göz 21.5 gurus 3 meblağ	Karye-i Kışla 21.5 gurus 3 meblağ	Karye-i Kayı Çivi 18.5 gurus 31 meblağ	Karye-i Saray 16 gurus 18 meblağ
Karye-i Yukarı Pelid 2.5 gurus 23 meblağ	Karye-i Maksudviran 21.5 gurus 3 meblağ	Karye-i Şeyhler 18.5 gurus 31 meblağ	Karye-i Deliler 5 gurus 34 meblağ	Karye-i Anuza 16 gurus 55 meblağ
Karye-i Balıbidik 5 gurus 6 meblağ	Karye-i Kavra 102 gurus 32 meblağ	Karye-i Aşağı Pelid 8 gurus 9 meblağ	Karye-i Mürid Hacı Bey 8 gurus 9 meblağ	Karye-i Alva 5 gurus 36 meblağ
Karye-i Urvay 102 gurus 32 meblağ	Karye-i Mudun 8 gurus 9 meblağ	Karye-i Aşağı Çavuş 5 gurus 34 meblağ	Karye-i Karaşeyh 5 gurus 34 meblağ	Karye-i Hacib 8 gurus 9 meblağ
Karye-i Ayan 2.5 gurus 23 meblağ	Karye-i Seydi 5 gurus 34 meblağ	Karye-i Çataklı 8 gurus 9 meblağ	Karye-i Karadayı 9 gurus 51 meblağ	Karye-i İnandık 3 gurus 3 meblağ
Karye-i Nehnuz 2.5 gurus 23meblağ	Karye-i Kuyupınar 102 gurus 32 meblağ	Karye-i Çörekçiler 102 gurus 32 meblağ	Karye-i Hisarcık 5 gurus 36 meblağ	Karye-i Akviran 2.5gurus 23 meblağ

Belge no:151 / Sayfa 93

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 18 Şaban 1145 (3 Şubat 1733)

Serdengeçti tahrîrine içün sâdır olan fermân suretidir

Fi 8 Zilkade 1145

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm vilayet-i Anadolu'dan Tokad'a varınca yol üzerinde vâki olan kazaların kâdıları zîde fazlihüm mefahirü'l-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri yeniçeri serdarları vilayetin iş erleri zîde kadruhüm tevki rafî hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Musul canibinde seraskeri vezirim Osman Paşa edamallahu teala iclalinin maiyetinde mevcut bulunmak üzere def'a vilayet-i Anadolu'dan müceddeden? tahrîr-i fermân olan altıyüz on altı neferatı 'ulûfeciyân yessar serdengeçti neferatının tahrîr oldukları mahallerden Tokada varınca nüzûl idecekleri menazilden ruz-merre ta'yinatları kaza ahalileri zaferlerinden virilmek fermânım olmağın imdi siz ki kazaların yeniçeri serdarları ve ayan ve vilayetin iş erleri zîde kadruhüm siz işbu emr-i şerif celilü'l-kadrim vusulünde neferatı merkum bayrakların Zile'de küşâd etdirilmek üzere olmaların ceste ceste tahrîrleri tekmiî oluncaya dek mevcudlarının eyyam meksalarından ve gerek tahrîrleri tekmiî olundukda tahrîr olundukları mahallerden Tokad'a varınca nüzûl idecekleri menazilden mevcudlarına göre neferatının yevmiye birer çift nem beher beş neferine bir vukiyye güşt ve bir kile şa'ir ve agalarına yevmi beş çift nâm iki vukiyye güşt virecekleri şa'ir ve baş çavuşve alemdar sekiz nefer zabitan sa'ire sen ki dahi her neferine yevmi ikişer çift nâm ve birer vâkiyye güşt ve yarımşar kile şa'ir ve on üç yem bargirleri içün dahi yevmi iki kile ve ve onüç reis sefa... şa'irden lazım gelen tayinatları kazalar ahalisi tarafınan virdürülüb ...iden icâb eden bahâsını tekaliflerin tekasür ve mahsub olunmak içün virilen tayinatın eyyam mikdarları kaza ve menazillerinin ismi tasaruhi ile kabzına me'mur zabitan yedinden memhur temessukat ahz ve kabz olunub beyhude gadr u galat iradiyet tayinatları husûsundaolmakdan be-gayet ihtirâz ve ictinab olunmak bâbında fermân-ı alişanem sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i sudûr olan işbu emr-i şerif celil-ül kadr-ül şân vacibül-ittiba lazımül-imtisalimin mazmûn itâ'at makrûnuyla amel olub hilaf-ı emr-i alişan vaz u

hareketden be-gayet ihtirâz ve ictinab üzere olası şöyle bilesiz alamet-i şerif itimâd kılâsız tahrîren fi'l-yevmi's-samin aşer-i Şaban li-sene hamse ve erba'in ve mieteyn ve elf

Belge no:152 / Sayfa 94

Konusu: Çarşının Güvenliği

Tarih: 3 Zilkade 1145 (17 Nisan 1733)

Biraz müddetden beru ahali-i sûka nezaret olunmayub kendü murâdları üzere etmekci helvacı vesâir ehl-i sûkun ahvalleri muhtel ve müşevveş olmağla ayan-ı vilayet vesâir ahali ma'rifetleriyle virilen şerhdir. Fi 3 Zilkade sene 1145

Belge no:153 / Sayfa 94/95

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 4 Zilkade 1145 (18 Nisan 1733)

İşbu bin yüz kırk beş senesi mübaayası fermân olub Kangırı kazasından matlub olan zehayirler kurra mahalatından tahsil olunan zehayir defteridir ki gurre fil-yevmil-erbaa şehri-i Zilkade li-sene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Mahalle-i Alacamescid 75 semen kîle 30 hinta kîle	Mahalle-i Karataş 70 semen kîle 30 hinta kîle	Mahalle-i Hoca Bahşayış 120 semen kîle 28 hinta kîle	Mahalle-i 120 semen kîle 28 hinta kîle
Mahalle-i Çetince 50 semen kîle 20 hinta kîle	Mahalle-i Şeyh Osman 75 semen kîle 30 hinta kîle	Mahalle-i Halil Ağa 75 semen kîle 30 hinta kîle	Mahalle-i Mirahor 75 semen kîle 30 hinta
Mahalle-i Çukur 50 semen kîle 20 hinta kîle	Mahalle-i Yoğrutçu 55 semen kîle 66 hinta kîle	Mahalle-i İmaret 50 semen kîle 20 hinta kîle	Mahalle-i Debbaghan 55 semen kîle 22 hinta kîle
Mahalle-i Hoca İbrahim 15 semen kîle 6 hinta kîle	Mahalle-i Perdedar 15 semen kîle 6 hinta kîle	Mahalle-i Yapar 30 semen kîle 12 hinta kîle	Mahalle-i Hoca Elvan 20 semen kîle 16 hinta kîle
		Mahalle-i Cami	Mahalle-i

		Kebir 5 semen kile 2 hinta kile	Taşmescid 20 semen kile 9 hinta kile
--	--	---------------------------------------	--

Karye-i Yukarı Alagöz 12 semen kile	Karye-i Gölas 38 semen kile	Karye-i Aktaş 38 semen kile	Karye-i Boyalıca 20 semen kile	Karye-i Korgun 36 semen kile
Karye-i Süleymanlı 12 semen kile	Karye-i Dikenli 36 semen kile	Karye-i Dedeli 30 semen kile	Karye-i Handırı 20 semen kile	Karye-i Yirik 36 semen kile
Karye-i İldızım 28 semen kile	Karye-i Çivi 30 semen kile	Karye-i Kızılsın 36 semen kile	Karye-i Absarı 18 semen kile	Karye-i Bugay 26 semen kile
Karye-i Gölaskayı 12 semen kile	Karye-i Çukurviran 30 semen kile	Karye-i Maruf 36 semen kile	Karye-i İnaç 10 semen kile	Karye-i Çayırpınar 22 semen kile
Karye-i Balibağı 10 semen kile	Karye-i İkiçam 26 semen kile	Karye-i Değim 16 semen kile	Karye-i Tuzlu 16 semen kile	Karye-i Ahlad 28 semen kile
Karye-i Alıç 12 semen kile	Karye-i Germece 10 semen kile	Karye-i Kilisecek 30 semen kile	Karye-i Şeyh Yunus 30 semen kile	Karye-i Dengi 26 semen kile
Karye-i Dut Ağaç 10 semen kile	Karye-i Hoca Hasan 16 semen kile	Karye-i Tüney 10 semen kile	Karye-i Fene 12 semen kile	Karye-i Merzi 22 semen kile
Karye-i Esed Hacı Bey 12 semen kile	Karye-i Yanlar 12 semen kile	Karye-i Genek vegöz 16 semen kile	Karye-i Kışla 16 semen kile	Karye-i Kayı Çivi 12 semen kile
Karye-i Deliler 2 semen kile	Karye-i Anuza 10 semen kile	Karye-i Yenice 12 semen kile	Karye-i Bayındır 12 semen kile	Karye-i Küçükklü 10 semen kile
Karye-i Aşağı pelid Urvay 8 semen kile	Karye-i Mürid Hacı Bey 6 semen kile	Karye-i Alva 2 semen kile	Karye-i Yukarı Pelid 2 semen kile	Karye-i Maksudviran 16 semen kile
Karye-i Mudun 6 semen kile	Karye-i Aşağı Çavuş 2 semen kile	Karye-i Karaşeyh 2 semen kile	Karye-i Hacib 6 semen kile	Karye-i Balıbidik 2 semen kile
Karye-i Ayan 2 semen kile	Karye-i Seydi 2 semen kile	Karye-i Çiftlik 6 semen kile	Karye-i Karadayı 7 semen kile	Karye-i İnadık 3 semen kile
Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i	Karye-i

Sülûkkırı 6 semen kîle	Nehnuz 2 semen kîle	Kuyupınar 8 semen kîle	Çörekçiler 8 semen kîle	Hisarcık 2 semen kîle
Karye-i Hisarcık Kayı 16 semen kîle	Karye-i Akviran 2 semen kîle	Karye-i Urvay 8 semen kîle	Karye-i Kavra 8 semen kîle	Karye-i Şeyhler 12 semen kîle
Karye-i İldızım 28 semen kîle	Karye-i Aşağı Alagöz 16 semen kîle	Karye-i Saray 12 semen kîle	Karye-i Akcavakıf 12 semen kîle	Karye-i Hasağca 12 semen kîle

Belge no:154 / Sayfa 96

Konusu: Vergi (Nüzûl)

Tarih: 10 Şaban 1145 (26 Ocak 1733)

Silahdar ocağından serdengecdi fermân suretidir

Mefariül-kuzât ve'l-hükkâm maadenil-fezail ve'l-keîâm vilayet-i Anadolu'dan Erzurum'a varınca yol üzerinde vâki olan kazaların kâdıları zîde fazlihüm ve mefariül-emasil ve'l-akrân kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri zîde kadrühüm tevk'i ref'i hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki gence ka'alası muhafazasında mevcut bulunmak üzere bu def'a vilayet-i Anadolu'dan tahrîr fermân olan beş yüz nefer silahdarı serdengeçtileri neferatının tahrîr olundukları mahallerden Erzurum'a varınca nüzûl eyleyecekleri menazilden ruz-merre ta'yinatları kaza ahalisi tarafından virilmek fermânım olmağın imdi siz ki kâdılar kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-ı vilayetin iş erleri siz bu emr-i şerif celilül-kadrim vusulünde neferat merkum Kütahya'de cem' olmak üzere olmağla mahale mezbûrda kaç gün meks ederler ise cest ceste tahrîrleri tamam oluncaya dek ve gerek tahrîrler tekmiî oldukda tahrîri olundukları mahallelerden Erzurum'a varınca nüzûl eyleyecekleri menazilde mevcudlarına göre neferatın yevmiye beher çift eyleyecekleri şa'ir çift nan ve beher beş neferine vukiyye guşt ile bir kîle şa'ir ve ağalarına yevmiye beş çift nan ve iki vukiyye guşt ile bir kîle şa'ir ve kethüda ve baş çavuş ve alemdar ve on beş nefer zabitan sa'ire sen ki dahi her neferine yevmiye ikişer çift nan ve birer vâkiyye guşt ve yarımşar kîle şa'ir on bir re's saka ve sayısan bargirleri içün dahi yevmiye ikişer kîle virdim şa'irden lazım gelen tayinatları kaza ahalisi tarafından....tekaliflerine takas ve mahsub olunmak

içün ve bir tayinatın eyyam mikdarları ve kaza ve menzillerinin ismi tasaruhi ile kanzına me'mur zabitanı yedlerinde memhur temesskat ahz ve hıfz olunub beyhude gadr ve galat? iradıyla tayinatları husûsunda huzuret? ve müzayıkların ba'is olmakdan be-gayet ihtirâz ve ictinab eylemeniz bâbında fermân-ı alışanaem sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i sudûr olan işbu emr-i celilülşan vacibül imtisal ve lazıml-ittibağın mazmûn itâ'at makrûnuyla amel olub hilafıyla vez u hareketden be-gayet ihtirâz ve ictinab eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerif itimâd kılasın. Tahrîren fi'l-yevmi'l-aşır Şaban lisene hamse ve erba'in ve mi'ete ve elf

Belge no:155 / Sayfa 97

Konusu: Vergi İndirimi

Tarih: Gurre-i Cemaziyelevvel 1145 (Ekim 1732)

Oldur ki Kangırı mahallatının tevzîde malum raddesi olmamağla ba'zı mahallat gadr ve ba'zılarına himayesiz müşahede olunmağla cümle ittifâkıyla yüz guruşdan beher Mahalle tahtına tahrîr olunub ba'de'l-yevm mukayese ile tevzi' olunmak üzere radde tahrîr olunan defterdirki zıkr olunur Fi gurre-i Cemaziyel-ula sene 1145

Belge no:156 / Sayfa 97

Konusu: Miras

Tarih: 22 Receb 1145 (8 Ocak 1733)

Mahalle-i Karataş sâkini iken bundan akdem vefat iden Mustafa bin Ahmed nâm kimesnenin varisleri muvacehesinde karye-i Yanlar sâkinlerinden Mehmed bin Yusuf nâm kimesnenin müteveffayı mezbûr yedine karz-ı şer'ide ? yüz yigirmi bir guruş hakkı olub mezbûr Mehmed.....isbat? idüb vech-i şer'i üzere mablag-ı mezbûr huzur-ı şer'de merkum Mehmed... teslim olunduğu vechile? kayıd olundu. Fî 22 Receb sene 1145

El-fakirü's-şeyh Mehmed el-gâzî

Be-Medine-i Kangırı hilâfe?

Belge no:157 / Sayfa 97

Konusu: Tayin (Mütevelli)

Tarih: 25 Receb 1145 (11 Ocak 1733)

Kangırı kazasına tâbi Değim nâm karye ahalileri ecmeuhum huzûr-ı şer'e gelüb karyemiz sâkinlerinden Mustafa bin Mehmed nâm kimesneyi karyemiz avâriz vakd için mütevelli nasb ve tayin eyledik sicili mahfuz kaydediyor deyu El-Hac etmeleriyle mezbûr Mustafa karye-i mezbûrun avâriz vakfı malına nasb ve tayin olunduğu bu cümle kayıd olundu. Fi 25 Receb 1145

Belge no:158 / Sayfa 98

Konusu: Eşyaların Aileye Teslimi

Tarih: 25 Rebiülahir 1145 (15 Ekim 1732)

Gavurlu El-Hac Mustafa Bey ... oğulları İbrahim ... eyleyüb ...Yamalı nâm karyeden mübaşir Hasan... götürüb ...El-Hac Mustafa'ya teslim olunan eşyadır zikr olunur

Fi 25 Rebiülahir sene 1145

Sim Bıçak 1	Sim Hançer 1	Marif- i Cedid 1
----------------	--------------------	---------------------------

Belge no:159 / Sayfa 98

Konusu: Vergi (Eksik Bakiye)

Tarih: Tarihsiz

Devletlü inayetlü paşa efendimiz Hazretlerinin marifetiyle Selim'den baki kalan dokuz yüz otuz guruş El-Hac Ali yediyle avâızıcı ağaya hidmet yüz yirmi guruş ve kâtibine ve mübasına 6 guruş raf'i sancak masrafı için paşa efendimizin hazinedarlarına iki yüz altmış guruş mezbûr El-Hac Ali yediyle teslim bin ikiyüz altmış guruşdur

Belge no:160 / Sayfa 99

Konusu: Menzil ve Ulaklara Nizamının Sağlanması

Tarih: Tarihsiz

Liva-i Kangırı'da vaki Milan Kazası ahalisinden keser Mehmed Ağa ve El-Hac İshak beğ ve El-Hac Mehmed ve Hüseyin Efendi ve Çerkeş kazasından Mehmed Ağa ve İbrahim Efendi ve El-Hac Mustafa ve Halil beşe ve Öküz kazasından Mehmed Beğ ve elhac Ali ve Ahmed Beğ ve Kalecik kazasından Mehmed Ağa ve Hacı Abdurrahman ve Ahmed efendi ve El-Hac Hüseyin ve Boğaz kazasından Hüseyin Ağa ve Yusuf Beğ ve Musa Bey ve Hasan Ağa nâm kimesneler ve sairleri meclis-i şer'de Karacalar menzilcileri iş bu baisü'l-kitab Es-Seyyid El-Hac Ömer'le El-Hac Osman El-Hac ve Mehmed Paşa Çelebi ile Hasan ve El-Hac Osman nâm El-Hac İbrahim ve Mustafa bin Mustafa ve Ömer Efendi ve Seyyid Mustafa Çelebi ile El-Hac Şaban nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim edüb Şark Seferi takribiyle ulakların kesreti olmağla Kangırı Sancağı'nda vaki Karacalar ve Koçhisar Karacaviran ve miriye menzillerinin umurların sancağ-ı mezbûr ahalileri maiyyet ile görmeleriçün bundan akdem menzil nizamına me'mur Ahmed Ağa geldiklerinde zikr olunan Karacalı menzilini maiyyet ile görüb mürur ve ubur eden ulaklara zaruret ve müzayaka çekdirilmemek üzere Karacalar menzilcileri yedlerine ? hüccet-i şer'iyeye vermiş idüğü bu defa menazil-i merkûme nizamına mübâşir ta'yin olunan dergah-ı ali gediklülerinden Halil Ağa yediyle şeref- sudûr olan emr-i alinin mazmûn-ı minifine menazil-i merkûmenin fimaba'd ...? ihtilal olmayacak vechile nizamları verilüb mürur ve ubur eden ulahlara müzayaka çekdirmeyüb ihrac ve irsal olunan suret-i defteri mevkufat mücebince zikr olunan

Belge no:161 / Sayfa 99

Konusu: Vergi (Menzil İmdâdiyesi)

Tarih: 25 Zilkade 1145 (9 Mayıs 1733)

Tosya Kazası ahalisinden Kızılca Ahmed Ağa bin Şaban ve Alemdar Mustafa ve Es-Seyyid İbrahim Ağa ve Şerifzâde Es-Seyyid Ali Ağa ve El-Hac Mehmed bin Veli Beşe ve Bıçakzâde El-Hac Mehmed ve İbrahim Efendi meclis-i şer’de devletlü Selim Paşa Hazretleri tarafından vekili olan es-Seyyid El-Hac İbrahim Ağa mahzarında her biri ikrâr... Kangırı Sancâğı’nda vâki’ dört aded menâzil nizâmın içün şeref-sudûr iden emr-i âli mücebince cümle ittifâklarıyla ve mübâşir Mustafa Ağa ma’arifetiyle nizâmı virildikde Keskin Kazası Tosya menziline tayin ... sebt olmağla kırk üç senesinde rûz-ı hazırından kırk dört senesi ruz-ı hıdır ve kırk dört senesi ruz-ı hıdırına kırk beş senesi ruz-ı hıdırına varınca beher sene sekiz yüz ellışer gurus ... cem’ân iki senelik bin yedi yüz gurus kaza-i mezbûr imdâdiyesi almak üzere Paşa-yı müşârun-ileyh yedlerinden bi’t-tamam âhz ve kabz idüb meblağ-ı mezbûr ile senesi tamamına değin menzil-i mezbûr... ve tevârüd iden ulaklara bir dürlüce dert ve müzâyaka cekdirecek üzere her bir... ta’ahhüd ve iltizâm virdikleri gıbbe’t-tasdîk kayd şûd

Fi 25 Zilkade 1145

Belge no:162 / Sayfa 99

Konusu: Menzil Nizamının Sağlanması

Tarih: 25 Cemaziyelevvel 1145 (13 Kasım 1732)

(silik) vaki nefis-i Tosya Kazası ahalisinden Es-Seyyid Ahmed Ağa’ya sadık efendi El-Hac Mehmed’in Veli ve bacanak oğlu El-Hac Mehmed nâm kimesneler hâlâ Kangırı Sancağı mutasarrıfı zu'l-kadri'l-âlî sa’âdetlü Selim Paşa Hazretlerinin dîvân-ı ‘âlîlerinde’ akd olan meclis- şer’-i kavimde ba-emr-i ‘ali virmeyüb bâ-emr-i ‘âlî ve ber-müceb-i sûret-i defter-i mevkûfât Tosya menzili ‘uhde ve ihtimâmında olan işbu rafî’ü'l-vesika Ahmed Ağa bin Şaban mahzarında her bir takrir-i kalam idüb

şer'i seferlerine zuhurundan berü umûr-ı mühimme ile tevârüd iden ulakların olmağla Kangırı Sancağı'nda vaki Karacalar ve Karacaviran ve Koçhisar ve Tosya menazili umurlarıyla? Sancağına(silik) ahalisi maiyet ile olub mürur-u ubur iden (silik) üzere bundan akdem sadır olan emr-i şerif mucebince nizamı virilüb ahali Sancağı ayanlarına mahud defter (silik) on ikişer buçuk (silik) Keskin ve Kargu ve Tosya menziline mürur-u ubur...taahhüd etmişler idi def'a menazil merkum nizâmına memur dergah-ı ali gedüklerinden medâr-ı iftihârı Mustafa Ağa mübaşiriyle sadır olan emr-i ali mantuk üzere cümle ahali Sancağın ittifak ve ittihad... verilir üzere nizam sabık ifrağ (silik) maiyetimize ilhak olan maru'l-zıkr imdâdiye kazaları ve Tosya kazası vesair mucebince suret-i defter mevkufat işbu bin yüz kırk dört senesi ruz-ı hızırın kırk beş ruz-ı hızırına varınca nüzûl-i mezbûru i'mâl ve idâre ve mürûru ubur olanların begayet ile mürur ubur ettirmesine herbiriniz tekfil eyledik eğer merkum Ahmed Ağa... raiyet ile nüzûl... mu'attal kalmak ihtimam olur ise kendü malımızdan senesine değin i'mal ve idare etmek üzere... hilaf vaki... olasız Fi 25 Cemaziyelevvel 1144

Halil Ağa

Müşterek Mehmed Ağa

Halil Ağa ibn-i El-Hac İsmail

... Ali Çavuş Ağa

Es –Seyyid El-Hac İbrahim Ağa

Çerkeşli İbrahim

Belge no:163/ Sayfa 100

Konusu: Vergi (Avârız)

Tarih: Tarihsiz

Medine-i Kangırı Kazasının avârız haneleridir ki zikr olunur

Mahalle-i Mirahor 12 aded hane	Mahalle-i Yoğurtçu 12 aded hane	Mahalle-i İmaret 2 aded hane	Mahalle-i Debbagħan 12 aded hane	Mahalle-i Kayser Bey 3 aded hane
Mahalle-i Hoca Elvan 2 hane	Mahalle-i Taş Mescit 2 hane	Mahalle-i Çetinçe 12 hane	Mahalle-i Şeyh Osman 1 hane	Mahalle-i Çukur 2 hane
Mahalle-i Hoca İbrahim 1 hane	Mahalle-i Hoca Bahşayış 3.5 hane	Mahalle-i Alacamescid 2 hane	Mahalle-i Perdader 1 hane	Mahalle-i Yapar 1 hane

Karye-i İnaç 22 hane	Karye-i Tuzlu 2 hane	Karye-i Kavak 1 hane	Karye-i Boyalı ca 7 hane	Karye-i Süleym anlı 2 hane	Karye -i Handı rı 5 hane	Karye-i Korgun 8 hane
Karye-i Hasağc a 2 hane	Karye-i Sarıca Ömer 1 hane	Karye-i Ovacık 3 hane	Karye-i Yanlar 22 hane	Karye-i Çivi 1 hane	Karye -i Balıb ağı 2 hane	Karye-i Develi 4 hane
Karye-i Aşağı Çavuş 1 hane	Karye-i Kışla 1 hane	Karye-i Urvay 2 hane	Karye-i Anuza 1 han e	Karye-i Dut Ağaç 1 hane	Karye -i Kuyu pınar 12 hane	Karye-i Değim 2 hane
Karye-i Akçava kır 12 hane	Karye-i Şeyh Yunus 12 hane	Karye-i Maksudvi ran 1 hane	Karye-i Yenice 2 hane	Karye-i Değim 4 hane	Karye -i Kızıls ın 5 hane	Karye-i Merzi 3 hane
Karye-i Kayı Çivi 2 hane	Karye-i Yirik 4 hane	Karye-i Hoca Hasan 1 hane	Karye-i Şehler 1 hane	Karye-i İldırım 2 hane	Karye -i Buga y 3 hane	Karye-i Absarı Hane 2.5
Karye-i Saray 2 hane	Karye-i Çiftlik 1 hane	Karye-i Mesutöre n 1 hane	Karye-i Aktaş Ericcek 1 hane	Karye-i Çukur Viran 3 hane	Karye -i Mudu n 3 hane	Karye-i Hacıb 2 hane
Karye-i Yukarı Pelid Hane	Karye-i Aşağı Pelid Hane 2	Karye-i Fene Hane 2	Karye-i Gölask ayı Hane 4	Karye-i Alva Hane 2	Karye -i Yana r Hane	Karye-i Sülökkırı Hane 1

					12	
Karye-i Alıç 2 hane	Karye-i Karada yıl hane	Karye-i Germece 2 hane	Karye-i Karaşeyh ve Akvira n 2 hane	Karye-i Tüney 12 hane	Karye-i Kavak 12 hane	Karye-i Hisarcık kayı 2 hane
Karye-i Kuyupınar 12 hane	Karye-i Nehruz 1 hane	Karye-i İnandık 1 hane	Karye-i Hisarcık Kayı 3 hane	Karye-i Deliler 1 hane	Karye-i İkiçam 3 hane	Karye-i Öküz Hane 3
			Karye-i Mimdar 1 rub 7 hane	Karye-i Ahlad 3 hane	Karye-i Dikenli 12 hane	Karye-i Ayan Hane 2

Belge no:164/ Sayfa 100

Konusu: Vergi (Görevlilerin Masrafları)

Tarih: 29 Muharrem 1145 (22 Temmuz 1732)

Karye-i Kavak için defterdâr efendi tarafından bâ emr-i 'âlî ile gelen çukadar Mehmed Ağa'ya sancak için sa'âdetli paşa efendi yed'iyle virilen gurûş 65

Fî 29 M sene 1145

Belge no:165 / Sayfa 101/102

Konusu: Vergi (Avârız/Nüzûl)

Tarih: 21 Cemaziyelahir 1145 (9 Aralık 1732)

Defter oldur ki Kangırı Kazasına hane-i avârız ve nüzûlünden ma'ada vaki' olan tekalifden kaza-ı mezbûr karyelerine isabet eden tekalif beyinlerinde ma'hudun anı hesabıyla tevdi' olub lakin bir kaç seneden beru ... muhtelif ve müşevveş olmağla vukuf olanlar ittifağıyla fi-ma'a ba'd tebdil ve tağyir? olmamak üzere olan defterdir ki

vech-i ati üzere zikr olunur tahriren fi'l-yevmis-sabi' aşera min Saferilhayr li-sene-i
seman ve selasin ve mie ve elf

Karye-i Gölas 14 aded 14 semen	Karye-i Aktaş 19 aded 19 semen	Karye-i Boyalıca 20 aded 20 semen	Karye-i Korgun 28 aded 28 semen
Karye-i Handırı 13 aded 10 semen	Karye-i Yirik 15 aded 15 semen	Karye-i Aşağı Alagöz 8 aded 8 semen	Karye-i Yukarı Alagöz 16 aded 6 semen
Karye-i Bugay 13 aded 13 semen	Karye-i Süleymanlı 6 aded 6 semen	Karye-i Dikenli 18 aded 18 semen	Karye-i Dedeli 15 aded 15 semen
Karye-i Çivi 9 aded 9 semen	Karye-i Ovacık 18 aded 18 semen	Karye-i Kızılsın 18 semen	Karye-i Absarı 9 aded 9 semen
Karye-i Mudun 10 aded 13 semen	Karye-i İnaç 5 aded 5 semen	Karye-i Çayırpınar 12 aded 12 semen	Karye-i İldızım 14 aded 14 semen
Karye-i Ahlad 14 aded 13 semen	Karye-i Hisarcık Kayı 8 semen	Karye-i Gölaskayı 7 aded 7 semen	Karye-i Çukurvıran 15 aded 13 semen
Karye-i Balıbağı 5 aded 5 semen	Karye-i İkiçam 13 aded 13 semen	Karye-i Değim 8 aded 8 semen	Karye-i Tuzlu 8 aded 8 semen
Karye-i Kalecik 15 aded 15 semen	Karye-i Şeyh Yunus 15 aded 15 semen	Karye-i Dengi 13 aded 11 semen	Karye-i Akça Hocalar 6 aded 6 semen
Karye-i Merzi 10 aded 10 semen	Karye-i Akçavakıf 6 aded 6 semen	Karye-i Alıç 7 aded 7 semen	Karye-i Germece 5 aded 5 semen
Karye-i DutAğaç 5 aded 4 semen	Karye-i Hoca Hasan 8 aded 8 semen	Karye-i Tüney 5 aded 5 semen	Karye-i Fene 6 aded 6 semen
Karye-i (silik)	Karye-i Kışla Sekiz aded Semen 8	Karye-i Kayı Çivi 7 aded 7 semen	Karye-i Saray 6 aded 6 semen
Karye-i Küçükklü 5 aded	Karye-i Sülökkırı 1 semen	Karye-i Esed Hacı Bey 1 aded 7 semen	Karye-i Yanlar 6 aded 6 semen
Karye-i Deliler 2 aded 2 semen	Karye-i Anuza 5 aded 5 semen	Karye-i İkice 6 aded 6 semen	Karye-i Bayındır 6 aded 6 semen

Karye-i Alva 2 aded 2 semen	Karye-i Yukarı pelid 1 aded 1 semen	Karye-i Maksudviran 8 aded 8 semen	Karye-i Şeyhler 7 aded 7 semen
Karye-i Balıbdık 2 aded 2 semen	Karye-i Anuza 4 aded 4 semen	Karye-i Aşağı Pelid 3 aded 3 semen	Karye-i Mürid Hacı Bey 3 aded 3 semen
Karye-i Mudun 3 aded	Karye-i Aşağı Çavuş 2 aded 2 semen	Karye-i Karaşeyh 2 aded 2 semen	Karye-i Hacib 3 aded 3 semen
Karye-i Çiftlik 3 aded 3 semen	Karye-i Karadayı 32 semen	Karye-i İnandık 1.5 aded 1.5 semen	Karye-i Urvay 4 aded 4 semen
Karye-i Hisarcık 2 aded 2 semen	Karye-i Akviran 1 aded 1 semen	Karye-i Ayan 1 semen	Karye-i Seydi 2 aded 2 semen
		Karye-i Kuyupınar 4 aded 4 semen	Karye-i Nehnuz 1 aded 1 semen

Ceman yalnız beş yüz doksan dört temettudur. (tümendir)

Handırı nam karye ahalileri fakirü'l-hal olub on üç semenleri olmağla virmeğe iktidarları olmağla işbu Selim Paşa Hazretlerinin fermanları üzere üç semenleri raf'i ve tenzil olunub baki on semen kaldığı bu mahalle kayd olundu.

Fi 21 Cemaziyelahir 1145

Belge no:166 / Sayfa 102

Konusu: Vergi (Görevlilerin Masrafları)

Tarih: 1145 (1732/1733)

İşbu bin yüz kırk beş senesi (silik) tarafından buyruldu teftiş devam-ı ömr için Hasan Ağa Kangırı mahaline gelüb yedinde olan buyruldu bade'l-kıraat sicile kayd ve Hüseyin Ağa, Hasan Ağa'ya verdiği beş gurus çavuşuna verdiği on gurus ve alay beylerine ferman götüren tatarlara beş gurus

Belge no:167 / Sayfa 102

Konusu: Tayin (Kethüdayeri)

Tarih: Evahir-i Ramazan 1144 (Şubat/ Mart 1732)

Kangırı Sancağı... Tahrir ve Mektup Suretidir

Atûfetlü rıfaetlü faziletlü efendi hazretlerinin (silik) inha ve ilam olunur ki.. hükmünüzde vaki olan (silik) muhavacenesinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük (silik) kethüdayeri nasb ve tayin olunmak devam-ı kadim (silik) otuz altı akçe olduğuna mutasarrıf olan (silik) zîde kadrühü ve ocağımızın kadim emekdarlarından olub ali ve müstehak olmaları kethüdayeri nasb ve tayin olub mektup tahrir? ve irsal olunmuşdur (silik) görür ki mezbûri hidmet-i lazimesinde istihdam olasız siz ki altı bölük yoldaşlarısız (silik) zabıt ve kethüdayerleri bilüb (silik) olan da'vâ-i nizâ'nınızı marifet merkum ile görüb şera'it-i garaib kemal-i itaat ve mumaileyh ihtimam üzere olasız ve senki kethüdayeri zîde kadruhusun bundan akdem şeref sadır iden vacibü'l-ittiba ve lazimü'l-imtisalimin mazmun itaat makrun ile amel olub (silik) altı bölük nevatından olub (silik) oldukları halde hükkâm eline verilmeyüb ocağın sipah ve sipahzade olmayub raiyette (silik) eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifime itimâd kılasız Fi evahir-i Ramazan li-sene erba ve erba'in mi'ete ve elf

Belge no:168 / Sayfa 103

Konusu: Güvenlik ve Koruma (Can Güvenliğinin Sağlanmasına Kefil Olma))

Tarih: 17 Rebiülevvel 1144

Bâ-fermân-ı 'âlî bir husûs için Emin Mehmed mukaddemâ vârid olan fermân-ı 'âlî ile mübâşir... vezir ağası merkum Mehmed Ağa'nın... huzûr-ı şer'de vezir ağası kefil taleb itdiklerinde... Hüseyin Ağa ve İsfendiyar Ağa ve El-Hac Hasan ve El-Hac ... ve İbrahim Ağa ve El-Hac Mustafa ve İzzetli Abdullah Efendi ve El-Hac Ahmed ve El-Hac Mehmed ve El-Hac Hüseyin... mezbûr Mehmed Emin Ağa'nın gaybet

(kaybolma) ve firâr itmemesine nefsine kefil oldukların ve hîn-i iktizâda huzûr-ı şer'e ihzâr itmelerine ikrar kayd şûd. Fi 17 Rebiülevvel sene 1144

Belge no:169 / Sayfa 103

Konusu: Narh

Tarih: Tarihsiz

İşbu bin yüz kırk dört senesinin mah rebi'ül-evvel yirmi beşinci gününde gececi tâifesinden... ihzar olunub ganem yünü ... kaydı malı hesap olunub katır keçesi ... kayd olmak üzere yedi çeyrek olub merkeb keçesi beş çeyrek olmak üzere işlemek tarik şer'iden tespiti olunduğunu kayd şûd

... kıymet 14 meblağ	Cevizli kıymet 18 meblağ	Helva Harcı kıymet 1 meblağ	Merkeb Keçesi 5 Aded 6 pare	Katır Keçesi Çeyrek 8 aded 9 pare
Nohud 9 meblağ	Kara Üzüm kıymet 12 meblağ	Kara Üzüm kıymet 10 meblağ	Üzüm 12 meblağ	Tahin Helva kıymet 20 meblağ
		Pirinç 12 meblağ	Mum 32 meblağ	Biliç kıymet 10 meblağ

Belge no:170 / Sayfa 103

Konusu: Vergi (Görevlilerin Masrafları)

Tarih: Tarihsiz

Defter oldur ki iş bu bin yüz kırk senesine mahsub olmak üzere Kütahya valisinin Kangırı Sancağı'ndan ba fermân-ı ali imdâd-ı seferiyesiyçün ta'yin olunan Ömer Ağaya ve elli üç nefer adamlarına ve elli beş re's bargirlerine Kangırı ahalilerinin verdikleri ruz-merre defteridir ki..

Kabak ve Hıyar Nim Sale	Nân-ı 'aziz 12.5 guruş 12.5	Revgân-ı sade 4 guruş	Pirinç Guruş 1.5	Lahm-ı Ganem (silik)
			İneb Üzüm 4 kıyye	Nohud 1 pare

Belge no:171 / Sayfa 103

Konusu: Tayin (Mütevelli)

Tarih:4 Rebiülevvel 1145 (25 Ağustos 1732)

Hoca Elvan Mahallesi sükkanından Ahmed bin Ebu Eyüb nam kimesne (silik) kazasında mahallerinden El-Hac Mustafa Efendi ve ibn-i Ahmed muvacehesinde (silik) ikrar ve itiraf edüb eğer bi-emrillah (silik) mahalle-i mezbûrda vaki' silk-i mülk-i münselik olan (silik) balığ olur ise işbu Mustafa Efendi vazı müstahdem (silik) avârız malına mütevelli olanla mütesellim olub (silik) üzere tasrif edilirse ol (silik) mutasarrıf olunub (silik) sarf oluna gurre Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Rebiülevvel li sene erba'a ve erbaa ve mie ve elf

SONUÇ

Toplam 55 varak ve 103 sayfadan oluşan 9 No'lu Çankırı Şer'iyye Sicili, 1730-1733 tarih aralığını kapsamaktadır ve Sultan I. Mahmud'un saltanat döneminde kayda geçirilmiştir. 9 No'lu Çankırı Şer'iyye Sicili'inde tespit edilen 171 belgenin transkripsiyon, inceleme, sınıflandırma ve değerlendirme çalışmaları sonucunda aşağıdaki verilere ulaşılmış ve bu veriler baz alınarak yorumlar yapılmıştır. Söz konusu tarihler arasında Çankırı, Kütahya vilayetine bağlı bir sancak konumundaydı. Sicilden edindiğimiz bilgilere göre Çankırı merkez kazasına bağlı, kesinliğinden emin olmamakla birlikte 80 civarında karye, 16 nahiye ve 19 mahalle tespit edilmiştir. Bazı köylerin hane sayısı az olduğundan yan yana yazıldığı belgelere de tesadüf edilmiştir.

Defterde yer alan ferman, berat, buyruldu ve mektuplardan anlaşıldığı üzere, Çankırı mutasarrıflara arpalık olarak tevcih edilmiş yerlerdendir. Sicilde farklı belge ve tarihlerde bu tür üst düzey görevlilerin atamaları yanında; kadı, imam, muallim, hademe, müteveli, kasabbaşı, bakkalbaşı vs gibi alt düzeydeki görevlilerin tayinlerine dair belgeler de yer almaktadır. Belgeler arasında en çok merkezden gelen emirler ve sair resmi yazılar mevcuttur. Bu yazılar; vergi tahsili, asker temini, zahire tedariki, eşkıyalık, şikâyet, asker firarı, yolsuzluk, tayinler ve dönemin içinde bulunduğu şartlardan kaynaklı siyasi, içtimai, askeri ve ekonomik konularla alakalıdır.

Bu dönem, Osmanlı-İran savaşlarının uzun sürdüğü bir zamana denk gelmiştir. Bu durum, devleti ciddi şekilde meşgul etmiş ve idareciler, uzun süren sorunların çözümüyle uğraşmışlardır. İncelediğimiz sicilde, doğal olarak bu sorunların taşra idaresine yansıyan taraflarına dair resmi belgeler de yer almıştır.

Devletin savaş halinde bulunması, haliyle ordu tesisi, asker temini, lojistik destek olanaklarının tespiti ve bunlara dair yükümlülükleri beraberinde getirmiştir. Bu sırada, devletin olağanüstü durumundan faydalanmak isteyen birtakım eşkıya ve başıbozuklar türemiştir. Bunların zulüm ve yolsuzlukları, halkın şikayet etmesine neden olmuş ve merkezi idare, onlardan kaynaklanan sorunları önlemeye yönelik tedbirlere başvurmuştur. Ayrıca yerel görevlilerin yolsuzlukları, askerden kaçma hadiselerinin baş göstermesi, devletin bu dönemde uğraştığı belli başlı sorunlar arasındadır. Bütün bu sorunları ve sorunlara yönelik alınan tedbirleri, sicillere

kaydedilen resmi yazışmaların suret kayıtlarından öğrenmekteyiz. Benzer sorunların ve durumların yaşandığı diğer kaza merkezleri de vardır. Oralarda sicillerinde olduğu gibi bu konulara dair resmi yazışmalara benzer içerikte ve aynı paralellikte Çankırı merkez kazasında tutulan 9 No’lu Şer’iyye Sicilinde de rastlamaktayız.

Sicilde diğer bir önemli konu, vergilere dair kayıtların sıkça görülmesidir. Bu tür kayıtlarda; vergi indirimi, vergilerin zamanından önce tahsili, eksik toplanan vergilerin kalması, bu işi yaparken halka zulüm edilmemesi, fazladan para talep edilmemesi gibi hususlara vurgu yapılmıştır. Ayrıca gerekli işlemlerin yanında tedbirlerin alınması ve meselenin ciddiyetle takibi konusunda idarecilere talimatlar verilmiştir. Yine vergileri toplayamayan mübaşirin yerine merkezden mütesellimler atanmıştır. İmdâd-ı seferiyye, nüzûl, avarız gibi vergilerle ilgili mükellefiyetleri hatırlatan emirler gönderilmiştir. Bu emirlerin gereğini tahakkuk ettirme hususunda yerel görevlilerin vazifelerini icrada kusur göstermemeleri tenbih edilmiş ve kusur gösterilmesi halinde cezalandırılacakları belirtilmiştir.

İncelediğimiz kayıtlardan anladığımız üzere, vergiyi toplayan kişilerin masraflarını ilgili kaza ve belde ahali karşılamaktadır. Vergiye dair kayıtlarda, nereden ne kadar vergi hanesi olduğu ve hanelere ne kadar vergi isabet ettiği açıklanmıştır. Misal; 1731 tarihli kayıta toplam 13192 gurusluk avâriz ve nüzûl hanesinin bulunduğu ve 1731 tarihli başka bir kayıta imdâd- seferiyyenin 13192 gurus olduğu belirtilmiştir. Çalışmayı yürüttüğümüz sicilde; miras, nafaka, boşanma, hırsızlık, kayıp ve hapis gibi durumlara dair kayıt neredeyse yok denecek kadar az rastlanılmıştır. Son olarak menzil düzeninin sağlanması ve ulaklara sıkıntı verilmemesi gibi konularda sicile işlenmiş muhtelif kayıtlara da tesadüf olunmuştur.

İncelediğimiz 9 Numaralı Çankırı Şer’iyye Sicili, ağırlıklı olarak Çankırı özelinde bilgiler içermektedir. Bununla birlikte devrin umumi durumunu yansıtmaması, devletin o dönemdeki resmi ve sosyal manzarası hakkında bilgi vermesi açısından kayda değer önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

9 No'lu Çankırı Şer'iyye Sicili, Ankara Milli Kütüphane.

Acun, F. (2002). Klasik Dönem Eyalet İdare Tarzı Olarak Tımar Sistemi ve Uygulaması, *Türkler*, C.9, s.889-908.

Ahışhalı, R. (2006). Muhzır. D.İ.A. (ss.85-86), (C.31). İstanbul.

Akgündüz, A. (2002). İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri, *Türkler*, C.10, s.65-75

Akgündüz, A.(2000). İ'lam. D.İ.A. (ss.72-73), (C. 22). İstanbul.

Aktan, C.C. (1988). Osmanlı Tımar Sisteminin Mali Yönü, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, S. 52, s. 69-78.

Aktan, H. (2005). Miras. D.İ.A. (ss. 143-145), (C.30). İstanbul.

Arık, F.Ş. (1997). Osmanlı'da Kadılık Müessesesi 1, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S.8, s.1- 71.

Atar, F. (2003). Mahkeme. D.İ.A. (ss.341-344), (C. 27). Ankara.

Atlı, H.H. (2014). Örnek Çözümlemelerle Osmanlıca Arşiv Metinleri, *Matbu ve Yazma Eserler*, Hayrat Vakfı Yayınları.

Aydın, M. A.(2003). Mahkeme. D.İ.A. (ss.341-344), (C.27). Ankara.

Bahattin, A. (1984). *Çankırı- Tarih-Coğrafya- Ekonomi*, Ankara.

Bayındır, A. (2002). Örneklerle Osmanlı'da Ceza Yargılaması, C.10, *Türkler*, s. 69-82.

Baytaran, M. (2008). Osmanlı Şehirlerinde Vakıflar ve Vakıf Sisteminin Şehre Kattığı Değerler, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, s.158-175.

Beydilli, K. (2000). İmam. D.İ.A. (ss. 181-186), (C.22). İstanbul.

Buzpınar, Ş.T. (2006). Nakîbüleşraf. D.İ.A. (ss.322,324), (C.32). İstanbul.

Çağatay, N. (1947). Osmanlı İmparatorluğu'nda Reayadan Alınan Vergi ve Rüsumlar, *DTCFD*, s.483-511.

Çankırı İl Yıllığı, 1967.

- Çiftçi, C. (2000). Osmanlı-Avusturya Savaşları Esnasında Bursa Halkının Avârız Türü Vergi Yükünden Örnekler (1686-1688). *Osmanlı Araştırmaları*, İstanbul, s. 247-268.
- Demirel, Ö. (1995). Osmanlı Dönemi Sivas Vakıflarının İdari Organizasyonu ve Problemler, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.17, S.28, s.65-79.
- Demirtaş, Z. (2007). Osmanlı'da Sıbyan Mektepler ve İlköretimin Örgütlenmesi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.17, S.1, s. 173-183.
- Devellioğlu, F. (1978). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitapevi.
- Duman, A. (2007). Kadı Defterleri (Şer'iyye Sicilleri), Mahiyetleri, Muhtevaları ve İslam Hukuku Açısından İncelenmelerinin Önemi, *Ekev Akademi Dergisi*, S. 33 s. 139-156.
- Düzbakır, Ö. (2013). Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri, U.Ü. *Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 5, s. 97-108.
- Elmalı, H. (1998). Hitabet. D.İ.A. (ss.158-160), (C. 18). İstanbul.
- Emecen, F. (1988). Ağnam Resmi. D.İ.A.(ss.478-479), (C.1). İstanbul.
- Ergenç, Ö. (1984). Osmanlı Şehrindeki Mahallenin İşlev ve Nitelikleri Üzerine, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 4, S.4, s.69-78.
- Genç, M. (2003). Malikâne. D.İ.A. (ss. 516-518), (C.27). Ankara.
- Halaçoğlu, Y. (1981). Osmanlı İmparatorluğu'nda Menzil Teşkilatı Hakkında Bazı Mülâhazalar, *Osmanlı Araştırmaları II*, İstanbul, s. 124-132.
- Halaçoğlu, Y. (1991). *XIV-XVII Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Ankara: Türk Tarihi Kurumu Yayınları.
- İhsanoğlu, E. (1994). *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, İstanbul: İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA).
- İnalcık, H. (2007). *Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık*, (çev. Bülent Arı, Selim Aslantaş), Adalet Kitabı, Ankara: Kadim Yayınları, s. 121-143.

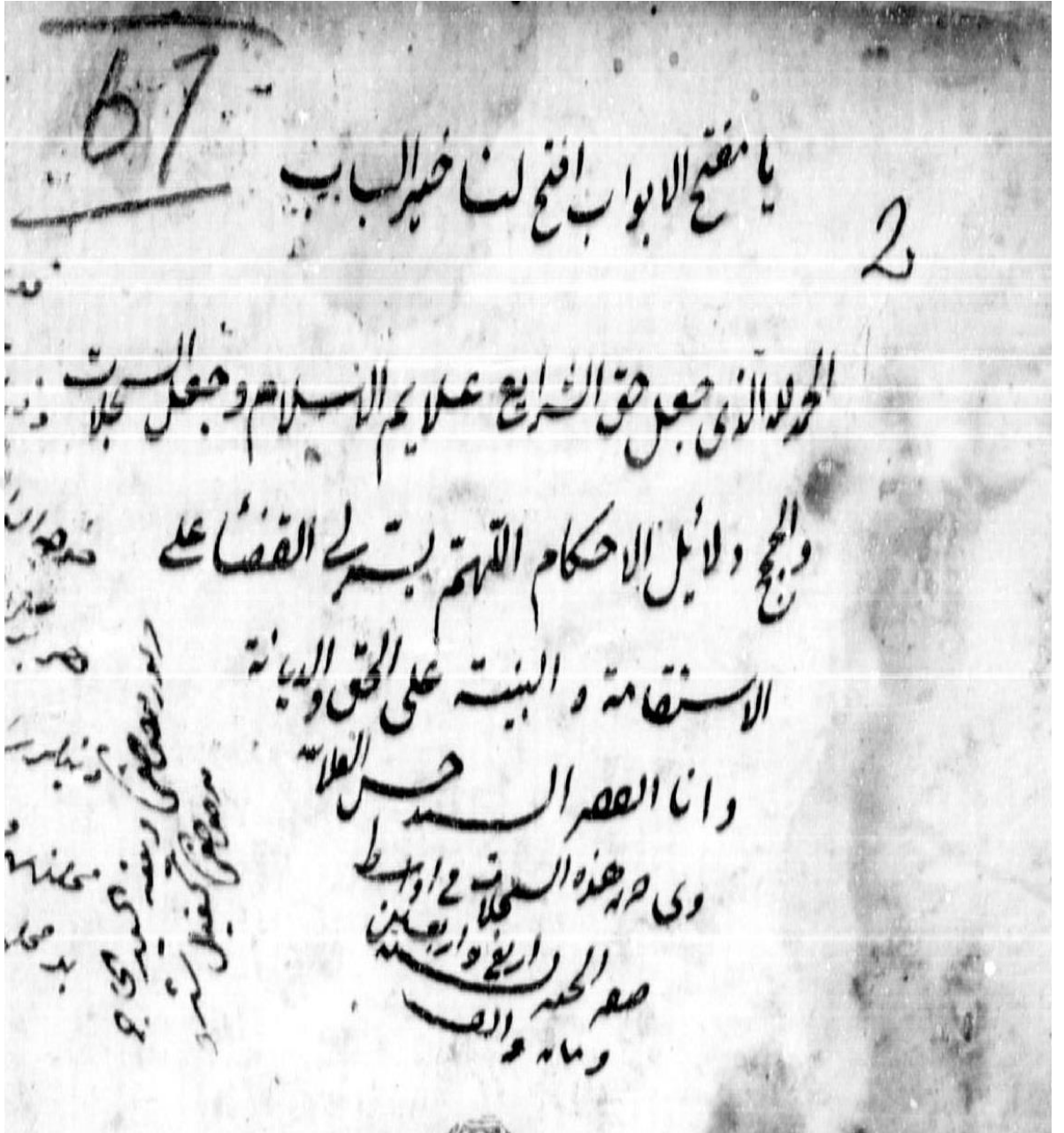
- İnalcık, H. (2016). *Osmanlı İmparatorluğu Üzerinde Araştırma-IV*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- İpşirli, M. (2006). Naib. D.İ.A. (ss.312-313), (C.32). İstanbul.
- İşbilir, Ö. (2010). Şeyhülislâm. D.İ.A. (ss. 91-96), (C. 39). İstanbul.
- Kankal, A. (1993). *Tapu-Tahrir Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Çankırı Sancağı*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kankal, A. (2011). *XVI. Yüzyılda Çankırı, Çankırı Belediyesi*, Çankırı: Kültür Yayınları.
- Karademir, Z. (2014). Osmanlı Sosyo-Ekonomik Yaşamında Su: 18. Yüzyıl Eyalet-i Rum Örneği, *Tarih İnceleme Dergisi*, s.189- 211.
- Kazıcı, Z. (2004). *Osmanlı'da Vergi Sistemi*, İstanbul: Kayıhan Yayınları.
- Konan, B. (2011). Osmanlı Hukukunda Tecavüz Suçu, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S. 29, s. 149-172.
- Kütükoğlu, M S. (1992). Buyruldu. D.İ.A (ss. 478, 480), (C.6). İstanbul.
- Kütükoğlu, M S. (2006). Narh. D.İ.A. (ss. 390-391), (C.32). İstanbul.
- Kütükoğlu, M S. (2012). Tezkere. D.İ.A. (ss. 73-74), (C.41). İstanbul.
- Kütükoğlu, M.S. (1994). *Osmanlı Belgelerinin Dili*, İstanbul: Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı.
- Mordtmann, J.H. (1963). Çankırı. (ss.357-359), İ.A, M.E.B. İstanbul.
- Oğuz, M., Akgündüz, A. (1988). Hüccet. D.İ.A. (ss.446-450), (C. 18). İstanbul.
- Ortaylı, İ. (1975). Osmanlı Kadısı: Tarihi Temeli ve Yargı Görevi, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C.30, s. 117-128.
- Ortaylı, İ. (2000). *Osmanlı Toplumunda Aile*, İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Ortaylı, İ. (2001). Kadı. D.İ.A, (ss. 69-73), (C. 24). İstanbul.
- Ortaylı, İ. (2008). *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Ankara: Neşriyat Yayınları.
- Örenç, A.F. (2006). Mutasarrıf. D.İ.A. (ss.377-379), (C.31). İstanbul.
- Özaydın, A. (1993). Danışmendliler. D.İ.A. (ss. 474- 774), (C.8). İstanbul.

- Özcan, A. (1991). Asesbaşı. D.İ.A. (ss.464), (C. 3). İstanbul.
- Özcan, T. (2001). Osmanlı Mahallesi Sosyal Kontrol ve Kefalet Sistemi”, *Marife*, S.1, s.129-151.
- Özkaya, Y. (2002). XVIII Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış”, *Türkler*, C.13, Ankara, s. 699-710.
- Özkaya, Y. (2006). Mütesellim. D.İ.A. (ss.203-204), (C.32). İstanbul.
- Özvar, E.(2003). *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Pakalın, M.Z. (1993). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.1, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Sağır, Y. (2016). Osmanlı Su Vakıfları, *Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 15, s. 445-473.
- Sahillioğlu, H. (1991). Avârız. D.İ.A. (ss. 108-109), (C.4). İstanbul.
- Şahin, İ. (1993). Çankırı. D.İ.A. (ss. 216- 218), (C.8). İstanbul.
- Şimşek, M. (2018). Osmanlı Devleti’nde Nakîbüleşraflık Müessesesi ve Bu Müesseseye Bağlı Kaymakamlıklar (19. Yüzyıl), *Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.19, s. 401-431.
- Tabakoğlu, A. (1987). Osmanlı Ekonomisinde Fiyat Denetimi, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Dergisi*, C.43, S.1-4, s.111-150.
- Taşkın, Ü. (2008). Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.1, S.3, s.343-336.
- Uğur, Y. (2010). Şer’iyye Sicilleri. D.İ.A. (ss.8-11), (C. 39). İstanbul.
- Ünal, M.A. (2007). *Osmanlı Müessesleri Tarihi*, Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Ünal, M.A. (2012). *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarih*, İstanbul: Pradigma Yayınları.
- Ünver, M. (2018). Osmanlı’da Eşkıyalık Meselesi ve Sözlü Tarih Işığında Bir Âlim Ailesinin İkamet Macerası, *Araştırma ve İnceleme Dergisi*, S.29, s. 108-116.
- Yavuz, Y.Ş. (1998). Hüccet. D.İ.A. (ss. 445- 446), (C. 38). İstanbul.

Yurt Ansiklopedisi, C.3, İstanbul, 1981.

Yücel, Y. (1991). *Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar*, Ankara: TTK Yayınları.

EK 1: Mevlana Es-Seyyid Hasan Efendi'nin Çankırı Kazası'na Kadı Olarak Atandığına Dair Kayıt
(Belge No: 6)

اسبوی بیوز قرق بیس نه محسوب اولو اوزده مال کا تقریه بکل یکسی ذوالقدر العاص صاحب الجود و شفا معاد تو سلیم پاشا حضرت تلمیذیه کو ازم بودید رسم بیلا قیدی انقدید بر و حاصل قید اولوب وقت و تحصیل اهل لایه نفس کا تقریه قضا سند مانقود رسم بیلا قیدی وین کلاه قرانقداری معرفت لایه سانی لوزده رسم بیلا قیدی و خرج باب و شجره جمعا بیسینوز و خرج دفتر نقش قروش قلمیش قروش اخصاریه اوج قروش حرامید اکی قروش خلیت الجورج یکر شینوز تمیش قروش باله اولوب جمعا معرفت حساب اولتقدن لایه الاھالی معهود تمیز حشا اوزن برتندن لوج قروش بر باران اصابت اتمکن جمله معرفت لایه و پاشای شارا لایه طرلمیزه ویر لایه دفتر در کبر و جہ اتی ذکر اولندی					
و دیالجه دورس ۴۰ ۱۰۴۰	و یوغاری الاوز دورس ۱۸ ۶۱۸	و شانی الاوز دورس ۸ ۳۴۸	و بیک دورس ۱۰ ۴۰۵	و خاندري دورس ۱۳ ۳۹	و دهلی دورس ۱۵ ۴۰۵
و سلک دورس ۶ ۱۸	و دکنه دورس ۱۸ ۵۴	و یوغای دورس ۱۳ ۳۹	و اصراری دورس ۹ ۲۷	و قرابین دورس ۱۸ ۵۴	و اواجق دورس ۱۸ ۵۴
و جوی دورس ۱۵ ۴۰۵	و الدزم دورس ۱۴ ۴۲	و جابرکار دورس ۱۳ ۳۹	و اینلایه دورس ۱۳ ۱۵	و موف دورس ۱۳ ۳۹	و حو قود ویرا دورس ۱۵ ۴۰۵
و کولایه دورس ۷ ۲۱	و حصا قیایه دورس ۸ ۲۴	و اخلاص دورس ۱۴ ۴۲	و طونلی دورس ۸ ۲۴	و دیم دورس ۸ ۲۴	و اکی جام دورس ۱۳ ۳۹
و کولایه باغی دورس ۷ ۲۱	و خاص انچه دورس ۸ ۲۴	و سنج بوس دورس ۱۵ ۴۰۵	و کرمه دورس ۵ ۱۵	و کلیا جک دورس ۱۵ ۴۰۵	و البجه دورس ۷ ۲۱
و اقدوم دورس ۱۸ ۵۴	و کوزلی دورس ۱۱ ۳۳	و قنه دورس ۶ ۱۸	و قونی دورس ۵ ۱۵	و حوجین دورس ۸ ۲۴	و قوت اغلا دورس ۱۵ ۴۰۵
و سیرای دورس ۶ ۱۸	و قای جوی دورس ۷ ۲۱	و قشلا دورس ۸ ۲۴	و کلک کندن دورس ۸ ۲۴	و سناور دورس ۶ ۱۸	و اسد جایی مل دورس ۷ ۲۱
و سلاکری دورس ۶ ۱۸	و کوجک دورس ۵ ۱۵	و بایندر دورس ۶ ۱۸	و بیکجی دورس ۶ ۱۸	و انوز دورس ۵ ۱۵	و دلیل دورس ۲ ۶

EK 2: Çankırı Kazası'ndan Selim Paşa için toplanması istenen 1500 guruşluk resm-i Yaylakıyye Vergisinin Çankırı Köylerine Tevzi Edilen Kaydı (Belge No: 124)

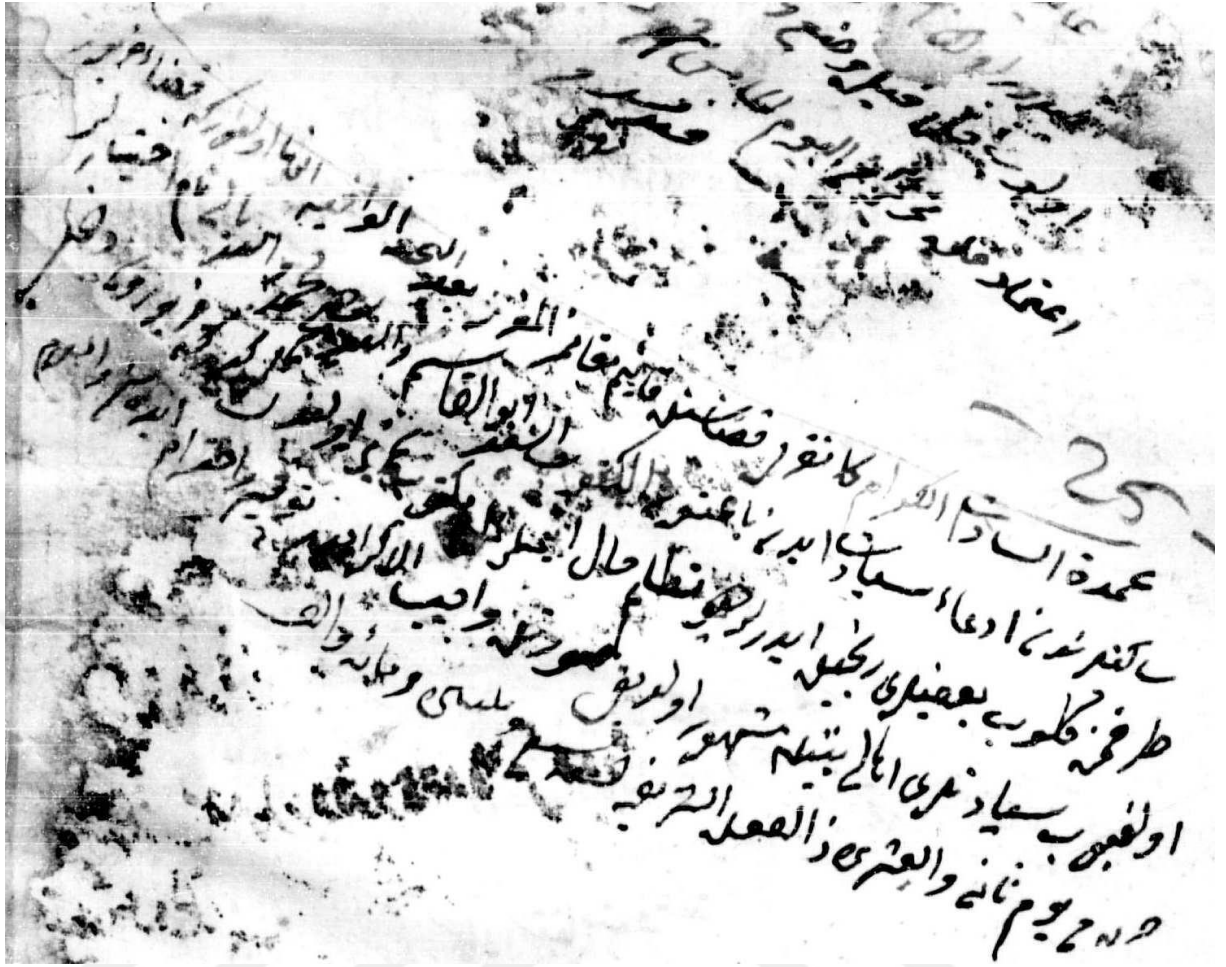
حالا بر وجه مالکانه لواء کانقری متصرف ذوالقدر العکا صاحب الجرد والمک سعادتوسلم حضرتلری بوسنه مبارکه ده بغداد جانبه ثامور و قیوسی حلفند بمصارف کثیری و تعویضات محتاجه و لغزیک یوزوقا الی سینه محسوب الیاء مزبور که امداد سفری شمرده و قنده در تدریج ایل تحصیل اولنی باین فریاده علی صادر و لغزین بر وجه ایلر علی سحان سطور اولاده یکریدی ییچیک آچیه اولوب قیو فرجی آکی ییچیک آچیه و در وقت علیه طرفند تعیین یوزور لاده اغایه خدمت مزحیت الجوع و توزکی کیه اچیه بالی اولغله الحاله هنر ذکر اولاده بلوغ مزبورده نصف کوه الی کیسه اچیه بین الاعشا و اهالی خجاق معهود در سه می صابی و وزن توزیع و تقسیم و تعویض بر روی یوزور الشمس الی فروش سکر قمر اصابت ایدوب نصفی اخی اولاده الی کیه اچیه و حویشای مشار الیه حضرتلر سکر مستلحه تدریج ایل سینه جدید محرمه و کیس ادا ائلر اوزر اهالی خجاق بلوغ معهود و التزام ائلر ییچیک مذکور بورقد قضا له اصابت ایدیه آچیه ادا اولنی اچیه مختلار ریون ویر لاده دفتر در که بر وجهاتی ذکر اولندی ۱۱۴۰			
کانقری ده ایاقا	طوبی	موقت	مصارف
۱۱۲۰	۱۰۴۱	۵۸۲	۳۸۷
اکوز	توبه مصار	برجود	قره چویرا
۱۱۲۰	۷۰۹	۳۳۳	۱۶۶
فور شلی	بیاده	حکشد	بوغاز
۵۰۰	۱۶۶	۱۶۶	۱۶۶
قره باتلاری	شعبا اوزی	قدی بازاری	طلوع
۵۰۰	۱۶۶	۸۲	۷۰۹
کسائی			
۵۰۰			

EK 5: Kangırı Sancağı'nı *malikâne* olarak tasarruf eden Selim Paşa Hazretlerine, tayin olduğu Bağdad Seferi için Kangırı Sancağına isabet eden İmdad-ı Seferiyye miktarının Kangırı Sancağı'na bağlı kazalara ne miktar tevzi edildiğine dair (**Belge No:** 137)

اینو بکیرن زرقی بش سینه بغداد جانی مسکری اولاده وزیر اصنف نظرد و نلوس حادلو احد باشا سیر الله ماریدو با بشاه حنفی بیک مقبله نیک بولناک طرفه سکره ز قاصد صیه خانه و طب خانه نقلی ایچ کانقری سنجاعده صله بقدر کونده یومی بکیرن شرافت اوله اوچر ایچ ندری بش و بریک اوزر مکمل رفوق بر حقت جوالدری ایله بارعالی طلب اولاده اوچیز برایش حکاری قاطر ندرن نفس کانقری قضا سنا صابت این فرقی ایکی قاطر بر آیا قلمه اولغله بمر قاطر اوتوز بریش عوشت تکیل اتمک اوزره سدرت شعباده اولغی عثمان تعهد و التزام اتمکله بمر قاطر اوتوز بریش فرشته بیک دهرت یوزد تیش غوش اوج ربعه بالغ اولوب بیایه تحصیلنه افراده عالی تعیین یوز یلان کدکلو مصطفی اغاه شایر اوچیزد الو غوش و دولت علیه طرفه ارسال اولناک یوز فداره خرج راه یوز غوش تحصیل اده یوزد کیم غوش خرج حکم قلمیه احصا بره التمش غوش شهر کیمدا سنا اوده غوش مزحیت الجموع ایکی بکیرن اوده سکر غوش اوج ربعه بالغ اولغله کانقری محلاتی بنیده معهود یوز غوش سهری مقایسه اوزره بهر غوش بش غوش دهرت نمه اصابت ایدوب وقر الی بنیده معهود نمه سهری صابی اوزره بهر نمه کیشرج غوش یکری اوچر ایچ اصابت اتمکله محلات مزبور وقر الی تحصیل اولناک ایچون تحصیل ایدینه و بریلان دفتر درکه بروماتی ذکر اوندور عیادی الجمع الثالث شهر ذوالقعد				
لسه حسن وارین و ماه و الص ۱۴۴۰	مخوجه بنشایش ۱۴۴۰	مخخلیل اغا ۱۴۴۰	مخفر طاش ۱۴۴۰	مخسجد ۱۴۴۰
مخیز خور ۱۴۴۰	مخسید عثمان ۱۴۴۰	مخجنج ۱۴۴۰	مخدباغ خانه ۱۴۴۰	مخعمارت ۱۴۴۰
مخیون فحی ۱۴۴۰	مخجو قور ۱۴۴۰	مخضوبه الوان ۱۴۴۰	مخطاش سجد ۱۴۴۰	مخسجاد ۱۴۴۰
مخبرده دار ۱۴۴۰	مخضوبه ابراهیم ۱۴۴۰	مخجامع کبی ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰
مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰
مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰	مخفوقون ۱۴۴۰

EK 6: 1145 senesinde Bağdad Seferi'ne tayin edilen Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunan askerlerin zahire, cephane ve toplarını nakletmek için gereken 300 mekkari bargiri ile birlikte toplam 2118 gurus meblağın Kangırı mahalle ve köylerine ne miktar tevzi edildiğine dair. (Belge No: 150)

[illegible]

EK 9: Kangırı Kazası'nda bazı kişilerin seyyidlik iddiasında bulunması üzerine bu kişilerin seyyidliğinin meşru görülmeyip şikayette bulunulması üzerine durumun araştırılması için gönderilen mektup sureti. (Belge No: 36)

37

صورت ۱۱

۲۵

سرای هم قدیمه مولوم محمد خانکدا اوغلو کدا ایتیدر

بیش نسیف

مذنبه کافقریه سرای قدیمه قفقک وظیفه معینه ابد امانت و نولیتی اولاد و فقده محمد درویش
 بوجو مشروطیات تشریف عالیه توفیق رفیع الشان کانی مولانا شمس بورک صلیبی اوغلی
 ارباب استخفافه سید رفیع توفیق رفیع الشان نصف امانت و نصف نولیت مذکور حینه
 هم وجهه لایق و محل و مستحق اوغلو راویه نو بورک و بیملک رجاسته کافقری کانی صلیبی
 نوجیه اولوب بدینه برات تشریف عالیه اوغلو فرماقم اوغلو فقده فرید غنیاب
 عرض آنجهکه موصییه نوجیه اولوق فرماقم اوغلو فقده فرید غنیاب
 مولای مدر العیالک عرضی و بیکی یوز قرق دوش سیدی کانی جادری الاخرینیا
 روضا هم بدیم موصییه نوجیه ایدوب بوبرات هم بدیم دیدر مکله مذکور صبر
 و ارباب متوفی مذکور بینه نصف امانت و نصف نولیت کانی اولوب اوی خدمت
 بونه اول وظیفه معینه سید معینه ستر اوقاف مذکور مخصوصه الووب
 مذکور دفع اولکندال اوزده وظیفه معینه ستر تحریک بدیم انان غنیه جادری اول
 کویجه برعلت شریفه اعتقاد مکله

فید و مکله

محمد و غنیه و در رفقه کانی رفیق

شرفه لایق و کاه

نسیف

EK 10: Kangırı Kadısı Es-Seyyid Hüseyin'in arzı ile Saray karyesindeki vakfın yönetimine Çelebi oğlu Hüseyin'in müteveli olarak tayin edildiği berat sureti. (Belge No: 61)

ترقی فرمای صورت بدین موضوعی انما مکتوب واردر

118

افضی قسرات المسلمین اولولات المومنین معاده الفضائل الملک الملکین اسکدرده انما طوالت صانع و صول وادرت قولاری باین
الانبیا والمسلمین المختصین بمنزله عنایت الملک الملکین اسکدرده انما طوالت صانع و صول وادرت قولاری باین
وبسار لولیه فطایرینید وارنجبه بول اوزر لولیه واقع موالی عظام زیت فضائلهم و فاضل القضاة و الکتام
معاده الفضائل و الکلام قاضیرونا شیری زین فضلهم و فاضل انما طوالت صانع و صول وادرت قولاری باین
توقیع رفیع همایره و اصل او بچی معلوم اولکه بغداد جانبیه و معتمد علیہ سکر بکری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
و مقتضی او کوب انباء سباهیه نسلت سنیده اولفیل و حمله بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
اهم امور دینییه و اقدم مهام سلطنت سنیده اولفیل و حمله بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
ایچی او جا تلووه امکدار و کارگزاری تر قلیو انما لری تعین او لوق ایچی فرماه هابونه شریکین صدور اولغین
امدی انما سباهیه باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
اولوق اوزر انما سباهیه باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
خزانه تعین او کوندر اب باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
و تعین و شرط تر قلیو بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
تر قلیو باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
امکدار و مقدم و کارگزاری تر قلیو بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
زید قدر هم تعین او کوندر اب باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
الحاکم مقرونی اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
ساعت مقدم بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری
ادام الله تعالی و خلفا زید قدر هم تعین او کوندر اب باین بید و اختیار او بکوب کوندر بر سنه تمامند بیکر حسن قلیو قسری اولدوغندن بیکر حسن قلیو قسری

EK 16: Bağdad Seferi'ne 1000 taraklı asker ile memur edilen Selim Paşa'nın zafer-i müyessiresi için 500 nefer taraklı askere daha ihtiyaç olduğu, Mustafa Çavuş'un Taraklı Ağası görevine getirildiği ve kendisinden sipahiler içerisinden cenge ve harbe muktedir iyi silah kullanan yiğitlerden 500 nefer taraklı asker seçmesinin istendiği ferman sureti (Belge No: 128)

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Fatma ÇELİK
Doğum Yeri ve Tarihi : Çankırı 1991
Medeni Hali : Bekâr
İletişim Bilgileri : canfb795@gmail.com

EĞİTİM

2006-2011 : Ilgaz Şehit Nizamettin Yaman Anadolu Lisesi
2011-2015 : Yozgat Bozok Üniversitesi Tarih Bölümü
2016-2019 : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı

